

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

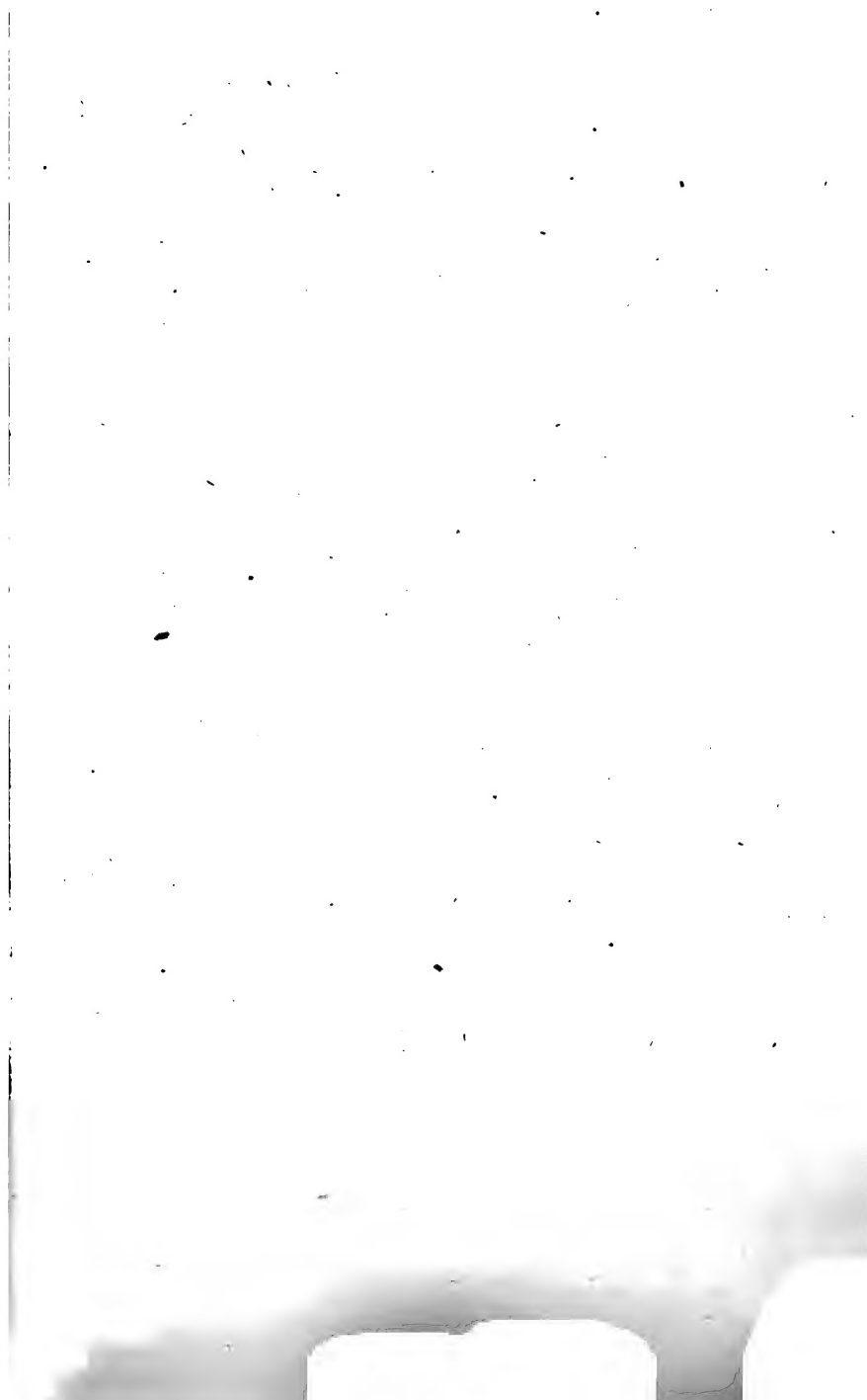
Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

29.
560.

1890

**LYSIAE
ORATIONES**

QUAE SUPERSUNT OMNES

ET

DEPERDITARUM FRAGMENTA.

EDIDIT

ET

BREVI ADNOTATIONE CRITICA INSTRUXIT

CAROLUS FOERTSCH,

PH. DOCT.

**PRAECEDIT COMMENTATIO CRITICA DE LOCIS NONNULLIS
LYSIAE ET DEMOSTHENIS.**

**L I P S I A E,
SUMPTIBUS AUGUSTI LEHNHOLDI.**

MDCCCXXIX.

560.

PLATE I

UNIVERSITY OF OXFORD

LIBRARY

100.

COMMENTATIO CRITICA

DE

LOCIS NONNULLIS

LYSIAE ET DEMOSTHENIS.

EDITA A. 1827.

VIRO ILLUSTRISSIMO
GODOFREDO HERMANNO

S. P. D.

CAROLUS FOERTSCH.

Quo saepius temporis, quod in Academia Lipsiensi transegi, memoriam repeto: eo magis, quam multis et magnis commodis incommoda, quibus non rare afficiebar et premebar, praeponderata sint, perspicio. Quaecunque autem bona et commoda divino munere mihi contigerunt, eorum nullum est maius, nullum praestantius, quam quod *Te, Hermanne*, praeceptorem sum nactus. Tu enim non modo scholis publicis, quibus aut scriptores graecos interpretabare aut eas, quarum cognitione antiquitatis eruditae studiosis opus est, disciplinas explicabas, et ardentissimum veterum scriptorum amorem in animo meo excitasti et studia mea plurimum adiuuisti; verum etiam id mihi tribuere non es gravatus, ut societatis graecae, quae *Te* moderatore floret et floruit, sodalibus me adscriberes: qua re non habeo profecto quid salutaris mihi et fructuosius obtigisse dicam. Propius sic Tibi adnoto tam excellentis Tui ingenii magnitudinem et elegantissimae Tuae doctrinae copiam, tam singulares illas virtutes, quibus ornatus cumulatusque es, etiam melius intueri magis-

que admirari potui. Quam acris tibi studio *Te, Vir Summe*, nobis discipulis *Tuis* viam ad antiquitatis cognitionem veramque doctrinam praeceuntem videbamus! Quantam humanitatem, egregie iunctam cum gravitate et severitate, exhibebas in castigandis nostris erroribus, errantium et labentium animos non deprimens et infringens, sed erigens et confirmans! Quam candide; quum quis nostrum sagaciter vitiosa investigaverat ac sollemniter emendaverat, laude eum afficiebas eiusque studium etiam magis incitabas! Quanto veritatis amore *Te* perpetuo incensum videbamus quamque acriter nos eodem amore inflammare studebas, ipse nostram a *Tuis* placitis dissensionem, si modestiae et verecundiae finibus contineretur, non modo ferens, verum etiam exhortans nos assidue, ut, quaecunque nobis proposuisses, non creduli probaremus, sed accurate examineremus *Tibi*que ingenue, si qua contradici posse nobis viderentur, patefaceremus! Quamquam quid ego conor laudes *Tuas*, quae et plurimae sunt et maximae, celebrare, qui me huic rei et minime parem esse sentiam et probe teneam virtutum *Tuarum* iam alios, quibuscum neque ingenio neque doctrina comparandus sim, exstitisse laudatores? Ac nihil attinet hic ea dicere, quae in vulgus nota ac testata sunt: eorum potius meum fuerit hic mentionem facere, quae ego praeter illa summa, quae ex *Tua* institutione et consuetudine ut ad omnes *Tuos* discipulos, ita ad me redundarunt, emolumenta, eximiae *Tuae* benevolentiae grata acceptaque refero. Sed et *Tua* singularis modestia, qua beneficia in alios collata reticere mavis quam divulgari, et infantia me mea ne hoc quidem gratissimum in me suscipere negotium patiantur. Huc accedit, quod merita in me *Tua* tot tantaque exstiterunt, ut, etiamsi essem facundissimus, oratione sis prorsus digna persequi non possem. Unum

tamen est, quod quin strictim saltem attingam tenere me non possum: summam illam dico humanitatem *Tuam*, qua mihi saepenumero morbis et aegritudinē afflicto solatium solebas afferre, qua me propter multa, quae mihi obiecta videbam, impedimenta de iustis studiorum progressibus desperantem et languescentem exhortabare, ut nihilominus via, quam ingressus eram, pergerem. Profiteor, me, quotiescumque *Tecum, Vir Praestantissime*, cuius ipsi vultus quanta sit *Tua* humanitas et comitas loquuntur, sermones contulisse, quamvis antea demissum et tristem, domum rediisse erectum et laetum. Quid quod, ex quo Lipsia absum, simulatque animo fracto et moesto *Tua* imago obversabatur, statim eum confirmatum exhilaratumque esse sensi. Ac vel hoc unum inecum reputans pervideo fieri omnino non posse, ut eam, quae *Tuis* in me meritis quodammodo conveniat, gratiam *Tibi* referam, quum ne agendi quidem gratias officio, ut par est, perfungi me posse intelligam. Veruntamen, ut aliquo certe modo gratum meum piumque animum publice *Tibi* testarer, haec ad *Te* scribere sustinui: quin etiam eo sum progressus, ut has qualescunque studiorum meorum primitias *Tibi* dedicarem. Quod utrum facerem necne, propter libelli tenuitatem per diu quidem dubitavi: tamen flagrans gratam beneficiorum memoriam utcunque declarandi cupiditas tandem vicit rationem, qua hoc modo me illi cupiditati nullo pacto satisfacere posse monebar. Vicit sperare me iubens, *Te*, qua es eximia indulgentia, hoc munusculum non adspernaturum, sed eo, quo semper erga me fuisti, benevolo animo esse accepturum. Hanc autem bonam spem eo minus extenuari patior, quo magis in diiudicando hoc libello *Te* memorem eorum, quae me in eo adornando et edendo occupatum oppresserunt, frontem esse remissurum est mihi persuasum. Quae illa

mea meique libri fuerint fata, paucis hic liceat mihi enarrare. Quam ante hos duos annos summorum in philosophia honorum rite capessendorum caussa commentationem criticam de locis nonnullis Lysiae et Demosthenis conscripsissem: Hartmannus, librarius Lipsiensis, se mihi promisit eam typis exscribendam curaturum esse, si ei editionem orationum Lysiacarum essem adiuncturus. Convenit inter nos: confidebam enim per otium, quod mihi Lipsiae etiamtum versanti dabatur, me mox hanc rem ita, ut librario satisfaceret, profligaturum esse. Vix autem commentatio illa aeneis formis erat impressa, quum mihi a b. Niemeyero et A. Iacobsio, Regii Paedagogii Halensis Directoribus Illustrissimis, munus praeceptoris hac in schola est delatam. Sic factum, ut Lipsia relicta Halas commigrarem. Spes autem, quam conceperam, ibi me facile tantum otii nacturum esse, ut ad tempus solverem promissum, plane me est frustrata. Praeterquam enim quod negotia scholastica, quae mihi mandabantur, mihi in re paedagogica adhuc prorsus hospitii otium relinquebant nullum: praeterea persaepe incommodissima infirmissimaque tentabar. valetudine. Sic annus abierat nec cogitare potueram de opera, quam Lysiae orationibus aliquantulum castigandis et exponendis me navaturum esse receperam. Feriis demum vernis anni superioris aggredi licebat hoc negotium, quod ut tandem aliquando exsequerer librarius monere et urgere non desinebat. Non ita multo post transmisi ei complures schedulas, quas typographo non minus impatienti traderet. Sed oheu! mox mihi affertur nuncius, litteras quidem meas, quibus schedularum illarum mentionem feceram, a librario acceptas, schedas ipsas autem negligentia nescio cuius esse disiectas. Iam operam meam perditam meque in necessitatem adductum videbam, ut, quod spatium vixdum eram

enensus, denuo decurrerem. Qua re quantopere animus meus, per se ab aegritudine non vacuus, contractus fuerit ac demissus, verbis non queo satis exprimere. Diu a me impetrare non potui, ut studii aliquid ad detrimentum mihi importatum resarciendum conferrem. Auctumno demum ineunti, postquam animus satis reffectus recreatusque erat, retuli me ad studia illa longo intervallo intermissa. Rationem autem, quam in primis plagulis iam ante excusis teneram, paullulum tum immutare minusque in adnotationibus verborum parcus esse coepi. In universum autem quae instituti mei ratio fuerit quidque praestare voluerim, breviter hic exponere non abs re esse videtur.

Bibliopola, qui bene perspexerat, ex quo Lysias ab Immanuele Bekkero, Viro de scriptoribus veteribus immortaliter merito, emendatior puriorque a librarium mendis editus esset, nondam prodiisse eius editionem, quae non amplis copiosisque commentariis, sed brevi tantum adnotatione critica instructa exiguo pretio comparari posset (Tauchnitzii enim et Weigelii editiones prius vulgatae et ex Reiskiana sunt expressae), me rogavit, ut commentationi criticae, quam redemerat, talem editionem adiicerem. Hanc igitur parans in eo potissimum elaboravi, ut Lysiae orationes quam fieri posset emendatissimas exhiberem. Bekkeri autem editioni meam plurimum debere, grato, quo decet, animo profiteor: non ita tamen me ei quasi in servitutem addixi, ut nulli scripturae aut emendationi, nisi quae huic viro docto esset probata, locum concederem: immo quotiescunque aut potior codicum lectio aut melior emendatio ab eo repudiata mihi videbatur, hanc reponere non dubitavi. Nec verendum mihi videtur, ne mea editio nihil aliud esse dicatur quam repetitio Bekkerianae. Cum ea tamen si mea magis conspirat, quam aliorum scriptorum posteriores edi-

tiones cum prioribus, hoc inde est factum, quod Bekkerus, ut solet, prudentissime cantissimeque editoris munere est functus raroque editori sequenti, qui novis subsidiis criticis destitutus est, a se dissentiendi copiam facit. Tali vero tantoque viro praeceunte non puto vitio mihi datum iri, quod tam saepe librorum manuscriptorum auctoritate posthabita virorum doctorum emendationes in verborum ordinem recepi. Lysias omnium fere scriptorum graecorum miserrime est depravatus et quotquot eius exstant codices scripti, deterioris illi sunt notae *). Saepius igitur, quam aliis in libris, in huius oratoris operibus ab ingenio auxilium est petendum. Mearum tamen coniecturarum perpaucis iisque tantum, quas vel *Tibi*, *Vir Praestantissime*, vel b. Reisigio vel aliis viris doctis probatas esse sciebam, locum inter Lysiae verba assignavi. Idem autem, quod aliis hunc scriptorem emendantibus non semel accidit, mihi quoque evenit, ut emendationes nonnullas in commentatione critica propositas exinde cognoscerem iam ab aliis esse occupatas. Diligenter vero, ut aequum erat, singulis in locis editionis id indicavi. Unam tamen coniecturam, quam ante paucos demum dies Valckenarii diatriben in Euripidis perdit. dramat. reliquias forte inspiciens ab hoc homine eruditissimo mihi praereptam vidi, in adnotationibus commemorare non potui: eam dico, quam ipso commentationis principio protuli quamque a Valckenario l. l. p. 263. propositam hoc tempore perspexi **).

---

*) Unus Laurentianus C., quem modo simpliciter *Laurentianum*, modo *optimum Bekkeri codicem* appellavi, alleulus est pretii.

**) Quod *Commentat. crit.* p. 17. dixi, *Demosth.* p. 1146. R. mihi *κατὰ τὰ ψηφίσματα* legendum videri, idem Seagero in mentem venisse, e Schaeferi demum *App. Crit.* Vol. V. p. 223., qui tomus multo post meam dissertationem vulgatus est, cognovi.

Iam vero dicendum est de adnotatiunculis, quas Lysiae verbis subieci. In his et per librarium, ut chartae parceretur, monentem et per temporis angustias, id tantum agere licuit, ut meam ab H. Stephano et Bekkero dissensionem accurate adnotarem *) et vero etiam in orationibus a Bremio editis ad huius viri, quem propter singularem integritatem aequae ac propter insignem eruditionem magnopere veneror, editionem respicerem. Quocumque autem singulis in locis concordo, cum paucis quibusdam locis exceptis, nomine non appellavi. Praeterea ubi scriptura librorum manu exaratorum repudiata viri cuiusdam docti coniecturam praetuli, lectores huius rei certiores feci. Earum vero coniecturarum, quae a me non sunt susceptae, solas eas commemoravi perpetuo, quae a Stephano **) et Bekkero sunt propositae, quoniam omnino consilium mihi erat, quaquam in re ab his discreparem, legentes monere. Quae ab aliis sunt coniectata, sed a me non recepta, ea rarius nec nisi iusta cogente causa retuli. In oratione funebri insuper lectiones margini Aldini oratorum Graecorum exemplaris in bibliotheca Vimariensi Magni Ducis servati adscriptas, quas insigni Osalni ***), Viri Clarissimi, liberalitati debeo easque, quas e codice Leidensi et margine Aldinae Lugdunensis enotatas Sluiterus in

---

*) In rebus tantum levioribus et minutionibus id facere omisi: item quae aperte typhotetarum sunt peccata silentio praetermisi. Si vero nihilominus hic illic talia adnotata sunt, ea inducere me fugit.

**) Ubi refert Stephanum aliam scripturam, quam quae a me est recepta, exhibere, in margine vero sic, ut ego dedi, coniectae (ut p. 9. *μικρὰς ἡγολοῦσθαι* *μικρὰς ἡγολοῦσθαι* Steph., sed in marg. „*M. μικρὰς ἡγολοῦσθαι*.“): haec coniectura, nisi aperte contrarium pronuncietur, existimanda est deinde codicibus scriptis confirmata esse.

***) Hic vir doctissimus, cui pro summa erga me benevolentia maximam habeo gratiam, haec adscripserat illis lectionibus: „*In tuenti facile patebit, eas e codice aliquo MS. excerptas esse, non ex editione Stephani, quanquam cum ea magnopere conspirant.*“

lectionibus Andocideis commemoravit, adieci. Denique illarum lectionum, quae ex margine Aldinae Lugdunensis depromptae sunt, eas quoque paucas, quae ibi etiam ad nonnullas alias priorum orationum adscriptae leguntur, enotavi, ratus fore quibus hoc non iniucundum esset. Sunt eae vero partim emendationes viri cuiusdam docti, partim lectiones codicis alicuius Veneti. (v. Sluit. l. l. p. 242.) *).

His dictis nihil iam restat nisi ut *Te, Hermanne, Vir Praestantissime*, etiam atque etiam rogem, ut hoc manusculum pio animo *Tibi* a me oblatum boni consulas neque ex pretii magnitudine, sed ex animi voluntate tantum metiare. Meliora *Tuaque* Amplitudine paullo certe digniora dedissem, si mihi et plus otii et firmior valetudo contigisset. Hoc vero velim *Tibi* penitus persuadeas, nihil mihi maiori fore curae, quam ut in posterum aliquid conficiam, quod maximis *Tuis* in me meritis non prorsus sit inconveniens. Vale, *Vir Illustrissime*, mihi que favere perge. Scripsi Halis Saxonum Idibus Aprilibus A. MDCCCXXIX.

---

*) Has lectiones memorans instituti mei tenendi causa non subieci, quot et qui alii codices idem praebarent. Quod moneo, ne quis opinetur, si, ut hoc utar exemplo, p. 13. dixi: „Σωσφρατος Venet. Σωσφρατος Steph.“ Σωσφρατος uno ab Veneto praeberi. Nunc autem sane melius mihi videor acturus fuisse, si, ut in posterioribus, ita in prioribus orationibus brevitati paullo minus consuluissem. Eos igitur, qui operam meam diiudicare volent, rogatos volo, ut non ex prioribus tantum plagulis de ea faciant iudicium, verum etiam ad posteriores respiciant, et praeterea libellum *Observationum criticarum in Lydas orationes*, quem propediem in lucem emittam, illis in locis, quos ibi tractavi, addeant.

Lysiae orat. VI. in Andoc. §. 33. ed. Bekk. p. 230.
ed. Reisk.

Εἰς τοσοῦτο δὲ ἀνασχυντίας ἀφίεται, ὥστε καὶ πα-
ρασκευάζεται τῇ πόλει καὶ πράττει καὶ ἡδὴ δημηγο-
ρεῖ καὶ ἐπιτιμᾷ καὶ ἀποδοκιμάζει τῶν ἀρχόντων τισί,
καὶ etc.

Hic primum offensioni sunt verba παρασκευά-
σαι τῇ πόλει καὶ πράττει, unde equidem non
possum aptam elicere sententiam. Iure Tylorinus, *va-
leat*, inquit, *critice*, *si haec sint sana!* Coniicit igitur,
legendum esse: παρασκευάζεται τὰ τῆς πόλεως πράτ-
τειν. Reiskio post παρασκευάζεται videtur verbum
λυμάλνεσθαι a librariis omissum esse. Ego vero per-
suasum mihi habeo, huius orationis auctorem, quis-
quis fuerit, scripsisse: παρασκευάζεται τὰ πολιτικὰ πράτ-
τειν. Loquendi formula τὰ πολιτικὰ πράττειν, etiamsi
non Lysiae, aliis tamen scriptoribus usitatissima est
(cf. Sturz. Lexic. Xenoph. s. vv. πράττειν et πολ.), et
mutatio literarum **ΤΗΠΟΛΕΙΚΑΙ** in **ΤΑΠΟΛΙΤΙΚΑ**
sane quam lenis. — Deinde offendit Reiskius in vo-
cula ἡδὴ, eamque aut plane delendam, ut natam ex
initio proximi vocabuli δημηγορεῖ, aut ante καὶ collo-
candam esse contendit. Sed nostra emendatio si vera
est, hic omni supersedere possumus mutatione: ora-

tor enim hoc sibi vult: *eo processit Andocides audaciae, ut se paret ad rempublicam gerendam atque adeo iam* (cf. Brem. ad Aeschin. orat. adv. Ctesiph. §. 64. s. p. 162. sq. ed. Turic.) *concionetur* — καὶ ἐπιτιμᾷ καὶ ἀποδοκιμάζει τῶν ἀρχόντων τισί. Etiam haec verba male habuerunt Reiskium, dicentem, aut ea transponenda esse sic: καὶ ἐπιτιμᾷ τῶν ἀρχόντων τισὶ καὶ ἀποδοκιμάζει καὶ συμβ., aut certe, reliquis manentibus immotis, pro τισί cum Marklando legendum πινάς. Mea autem sententia neutra harum emendationum eget hic locus. Neque enim raro reperiuntur loci, ubi Obiectum (hic τισί), ad duo pertinens Praedicata, in eo positum est casu, quem verbum remotius (ἐπιτιμᾷ), neque autem in eo, quem verbum proprius (ἀποδοκιμάζει) requirit. Cf. imprimis Lobeck. ad Sophocl. Aiac. v. 475. (p. 295.), qui ex Isocrate affert h. l. Areopag. §. 18. p. 232. Lang. ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἔμενον, θανυμάζοντες καὶ ὀμιλοῦντες τοὺς ἐν τοῦτοις πρωτεύοντας: ubi bene egit Coraëus, quod librorum lectionem intactam reliquit, spretis coniecturis virorum doctorum ὑμνοῦντες, ζηλοῦντες, τιμῶντες etc. Adde Xenophont. Cyropaed. III, 2, 28. ὅπως ἔχω καὶ τιμᾶν καὶ δορεῖσθαι τῶν συστρατευομένων τοὺς ἀξιολογούς, quem locum huc quadrare docet ibi Poppo, verbo δορεῖσθαι dicens a Xenophonte semper Dativum personae adiungi. Praeterea conferantur, quae deinde ad Demosthen. or. pro Coron. §. 289. ed. Bekk. annotabimus.

Lys. orat. VIII. πρὸς τοὺς συνουσι. κακολογ. §. 3. Bk. p. 297. R.

Πρῶτον μὲν οὖν, ἵνα μή τις ὑμῶν τάχα δὴ βοηθῶν οἷς ἐξημέρηκε πρόφασιν πορίσῃται τῆς ἀμαρτίας, εἰπάτω οὖν τίς ὑμῶν κ. τ. λ.

Non probō, quod Bekkerus V. C. unum sequutus codicem Laurentianum C. (qui non malus quidem, at tantae non est auctoritatis, quantae codex Demosth. Σ.) posterius illud οὖν post εἰπάτω expunxit. Etenim quum alii scriptores persaepe particulam aliudve vocabulum, enunciationis initio positum, nonnullis interiectis verbis repetunt, tum noster Lysias potissimum. Idem οὖν iteratum est a Thuc. I. VIII, 57. πάντων οὖν τούτων λογισμῷ καὶ προνοίᾳ, ὥςπερ ἐβούλετο ἐπανιστῆναι τοὺς Ἕλληνας πρὸς ἀλλήλους, μεταμεψάμενος οὖν etc. — Νυνὶ Lys. orat. XIII. in Agorat. §. 93. Bk. p. 511. R. ὑμεῖς τοίνυν νυνὶ δὴ, ἐπειδὴ ἐν τῷ τότε χρόνῳ — οὐχ ὅλοι τε ἐκείνοις ἐπαρκέσαι γέγονατε διὰ τὰ πράγματα τὰ περιεστηκότα, νυνὶ, ἐν ᾧ δύνασθε, τιμωρήσατε τὸν ἐκείνων φονέα. Andocid. de rexitu, §. 22. Bk. p. 22. Hst. νῦν δὲ (ἐκεῖνα μὲν τότε δταν ἀποτελεσθῇ γνώσεσθε ἅμα καὶ ἀφελήθησεσθε) νῦν δὲ, ᾧ Ἄθ. etc. — Τοίνυν Lys. or. XIX. pro bonis Aristoph. §. 48. Bk. p. 649. R. Καλλίας τοίνυν ὁ Ἰαπωνίκου, ὅς, ὅτε νεώσῃ ἐτεθνήκει ὁ πατήρ, πλείστα τῶν Ἑλλήνων ἐδόκει κερτῆσθαι καὶ, ὥς φησι, διακοσίων ταλάντων ἐτιμήσατο αὐτοῦ ὁ πάππος, τὸ τούτου τοίνυν τίμημ' οὐδὲ δυοῖν ταλάντων ἐστὶ. Alterum τοίνυν, a Reiskio propter τότε, quod vulgo articuli τὸ loco legebatur, in τανῦν immutatum, rectissime restituit Bekkerus, comprobante Bremio. Cf. Isocrat. Panegy. §§. 43 et 44. ed. Bekk. — Τότε Lys. or. XXXI. adv. Philon. §. 32. Bk. p. 889. R. τότε δὲ, ὅτε οἱ κινδύνοι μὲν ὑμῖν καὶ οἱ μέγιστοι ἀγῶνες ἦσαν --- τότε οὐκ ἐδέοντο αὐτοῦ βοηθῆσαι καὶ ὑμῖν καὶ κοινῇ τῇ πόλει. — Εἰ Lys. or. III. apol. Simon. §. 43. Bk. p. 160. R. καὶ γὰρ δεινὸν ἂν εἶη, εἰ ὅσοι ἐκ μέθης καὶ φιλονεικίας ἢ ἐκ παιδικῶν ἢ ἐκ λοιδορίας ἢ περὶ ἐταίρας μαχόμενοι ἕλεος ἔλαβον, εἰ ὑπὲρ τούτων, ὧν, ἐπειδὴν βέλτιον

φρονήσωσιν, ἅπασι μεταμέλει, οὕτως ὅμοις μεγάλας καὶ δεινὰς τὰς τιμωρίας ποιήσεσθε, ὥστε κ. τ. λ. Hic non possum quin Bremium notem *), qui particulam ἂν quidem post δεινόν, duce Bekkero, recepit, deinde vero in verbis εἰ ὑπὲρ τούτων lectionem vulgatam ἢ retinuit, pro qua Bekkerus, tres codices I. M. X. sequutus, rectissime εἰ edidit. Si enim ἢ retinetur, αἱ μάχαι ἐκ μέθης καὶ φιλονεικίας, ἐκ παιδικῶν, ἐκ λοιδορίας, περὶ ἐταίρας eximuntur ex iis rebus, quarum tantum non omnes, ubi resipuerunt, poenitet. Hoc vero falsum est: nam illae a Lysia enumeratae res ipsae sunt eae, quarum poenitentia unusquisque fere postmodo moveri soleat. Sin vero εἰ legitur pro ἢ, illae res verbis [εἰ ὑπὲρ τούτων,] ὧν ἐπειδὴν βέλτιον φρονήσωσιν, ἅπασι μεταμέλει comprehenduntur. Quae sic exsistit anacoluthia, quatenus de personis (ὅσοι μαχόμενοι) orator dicere exorsus exinde ad res ab iis factas transit (εἰ ὑπὲρ τούτων, ὧν -- ἅπασι μεταμέλει), offensioni esse non potest praesertim apud Lysiam anacoluthorum admodum amanterri. — Τὶ Demosth. orat. Philipp. III. §. 35. Bk. p. 120. ineunt. ed. Reisk. καὶ τοὶ τὸν ἅπαν ἀσελγῶς οὕτω χρώμενον τὶ ὀλέσθε, ἐπειδὴν καθ' ἓνα ἡμῶν ἐκάστου κύριος γένηται, τὶ ποιήσιν. Cf. eiusd. or. pro Coron. §. 240. Bk. p. 307. R. — Restat nobis Lysiae locus,

---

*) Idem vir doctissimus festinans orat. XIX. pro bonis Aristoph. §. 18. Bk. p. 624. R. lectionem vulgatam; quae aperte vitiosam est, ἀλλὰ μὲν in sua editione reliquit. Rectius Bekk. reposuit, quod reponendum erat, ἀλλὰ μὴν. — Orat. XXX. in Nicomach. §. 80. Bk. p. 865. R. ὅτι τοίνυν ὅμιν μεταμειψάτα τῶν πεπραγμένων, καὶ μὴ ὑπὸ τούτων ἀεὶ κακῶς πάσχοντες ἀνέχεσθαι recte atque ordine Bekk. e codice C. edidit ὑπὸ τούτων pro lectione vulgata ὑπὸ τῶν, quae quod relicta est in editione Bremiana aegerrime fero.

quo, si libros et manu scriptos et editos sequimur, nulla quidem huius usus vestigia deprehenduntur, quo tamen ego persuasum mihi habeo Lysiam eodem atque in locis allatis modo vocabulum enunciationis principio positum postea repetiisse: orat. XIII. in Agorat. §. 65. Bk. p. 488. R. *πολλὰ τοίνυν, ὃ ἄ. δ., ὅσα κακὰ καὶ αἰσχροὶ καὶ τούτῳ καὶ τοῖς τούτου ἀδελφοῖς ἐπιτετῆδευται, πολὺ ἂν εἴη ἔργον λέγειν. περὶ δὲ συκοφαντίας, ὅσας οὗτος ἢ δίκας ἰδίας συκοφαντῶν ἐδικάζετο ἢ γραφὰς ὅσας κ. τ. λ. — οὐδὲν μὲ δεῖ κάθ' ἑκάστον λέγειν.* Iacobsius in Museo Attico Novo T. III. P. 2. p. 97. „Vielleicht, *inquit*, muss *πάντα* gelesen werden. Den sämtlichen Uebelthaten werden in den Worten: *περὶ δὲ συκοφαντίας... λέγειν* die einzelnen Verbrechen entgegengesetzt.“ Eandem emendationem Bekkerus (ignorans haud dubie iam ab Iacobsio eam esse prolatam) proposuit Bremiique nactus est assensum. Ego vero vitium quidem in γ. *πολλὰ* insidere non infitior, sed paulo leniori mutatione extirpari posse censeo. Malim *πολλὰ* mutari in *πολὺ*, quod sub huius enunciationis finem iteratum videmus: *πολὺ τοίνυν, ὃ ἄ. δ., ὅσα — ἐπιτετῆδευται, πολὺ ἂν εἴη ἔργον λέγειν.*

Lys. or. VIII. πρὸς τ. ἀννουσ. κακ. §. 4. Bk. p. - 299. R.

— *Καίτοι οὕτως ἐνοχλεῖ, ὥστε περὶ πλείονος ἐποιήσατο δοκεῖν ἑμοῦ κήδεσθαι, καὶ μᾶλλον ἑμοῦ κατεπιεῖν.*

Haec verba corruptissima virorum doctorum alius aliter emendare studuit. Palmerius sic: *καίτοι αὐτὸς ἐνοχλεῖ, ὥστε περὶ πλείονος ἐποιήσατο δοκεῖν ἑμοῦ κήδεσθαι, ἢ μᾶλλον ἑμοῦ κατεπιεῖν.* Marklandus: *καίτοι οὕτως ἐνοχλεῖτε, ὥς περὶ πλείονος ποιεῖσθαι τὸ δοκεῖν ἑμοῦ κήδεσθαι μᾶλλον ἢ ἑμοῦ κατεπιεῖν*, hoc sensu: *et tamen adeo putidi et molesti estis, ut malitis speciem prae*

vobis ferre, non maledicentium mihi, sed curam mei gerentium. Reiskius: *καίτοι οὕτως ἐνώχλει* (supplet ὁ ταῦτα πρὸς ἐμὲ μὲνύσας), ὥστε — *κῆδεσθαι ἢ ἄλλων πρὸς ἐμὲ κατεψεῖν.* Augerus denique: *καίτοι οὕτως ἐκείνος εἶπεν, ὥστε περὶ κλειονος ἐποίησατο δοκεῖν ἐμ. κηδ. ἢ ἄλλων πρὸς ἐμὲ κατεψεῖν.* Harum coniecturarum alia alio nomine est reprehendenda: ut nulla nobis digna videatur, quam approbemus. Igitur ipsi nunc periculum faciamus haec verba probabiliori ratione emendandi. Gravissimum, quo inquinata sunt, vitium in eo. cernitur, quod Subiectum, de quo illud ἐμοῦ κῆδεσθαι praedicatur, non est nominatum. Hoc vero Lysiae hic indicandum fuisse, manifestum est: nam in verbis antecedentibus nulla dum eius, qui familiarium dicta retulerat, mentio est facta. Equidem illud Subiectum delitescere arbitror in verbo, quod mea sententia hic non bene locum habere potest, h. e. δοκεῖν, unde exigua mutatione efficio ὁ δεῖνα. — Hoc ulcere sanato restant duo alia, quibus medendum erit, alterum in verbis *καίτοι ἐνώχλει*, alterum in vv. *καὶ μᾶλλον.* Etenim illud ἐνώχλει, quod non referri potest nisi ad illum hominem, qui oratori familiarium maledicta et convicia renuntiaverat, ea ipsa de causa vitiosum est. Neque enim homo erga oratorem benevolentissimus, sed potius malevoli isti familiares ἐνώχλειν dici possunt. Legatur igitur ἐνώχλειτε, quod (ut ἐπιχειρεῖτε) ad calumniatores est referendum, simulque *καίτοι* hic minus aptum immutetur in *καὶ τί.* Alterum mendum, quod in vv. *καὶ μᾶλλον* inest, etiam facilius tolli posse videtur: confletur modo duplex, quae in libris msc. invenitur, scriptura ἢ μᾶλλ. et καὶ μ. in unam et scribatur: ἢ καὶ μᾶλλον. Itaque totus locus e nostra emendatione ita se habebit: *καὶ τί οὕτως ἐνώχλειτε, ὥστε περὶ κλειονος*

ἐποιήσατο ὁ δεῖνα ἔμοῦ κηδεσθαι ἢ καὶ μᾶλλον ἔμοῦ κατεπειν; h. s.: *et quid vos tantas fecistis facitisque turbas* (atrocibus, quibus me insectamini, verbis), *ut quidam* (quem nominare neque iuvat nec licet) *pluris faceret mei curam gerere, quam etiam magis* (id quod futurum esse e gliscente paulatim collegarum petulantia praevidebat) *me incusare atque infamare?*

Lys. orat. XII. in Eratosthen. §§. 55 et 56. Bk. p. 420. sq. R.

Τούτων τοίνυν Φείδων ὁ τῶν τριάκοντα γεγόμενος καὶ Ἰπποκλῆς καὶ Ἐπιχάρης ὁ Λαμπρεὺς καὶ ἑτεροὶ οἱ δοκοῦντες εἶναι ἐναντιώτατοι Χαρίκλει καὶ Κριτίᾳ καὶ τῇ ἐκείνων ἑταιρείᾳ — πολὺ μείζω στάσιν καὶ πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐν Πειραιεὶ ἢ τοῖς ἐξ ἄστεος ἐποίησαν. οἱ δὲ φανερωῶς ἐπεδείξαντο, ὅτι οὐχ ὑπὲρ τ. ἐν II. κ. τ. λ.

Οἱ δὲ est lectio vulgata. In cod. Stephani legitur οἱ καὶ; quicum consentiunt Bekkeriani libri C. X. Vindobon. praebet ἢ καὶ, unde Reiskius effecit ἢ καὶ (quod vertit: *quo etiam; eoque planum fecerunt.*) Atque hanc emendationem Bekkerus et Bremius, qui altum hic obtinet silentium, non dubitaverunt in textum recipere. Mihi primo aspectu in mentem veniebat, utraque lectione οἱ δὲ et οἱ καὶ in unam conflata legendum esse οἱ δέκα, *qui decemviri* (cf. Jacobs. ad Aechill. Tat. 84, 29.): sed nunc persuasum mihi est, lectionem optimorum librorum οἱ καὶ unice veram esse. Hoc pronomen autem ad τοὺς δέκα, de quibus modo dictum est, referendum et id, quo isti decemviri ostendebant, ὅτι οὐχ ὑπὲρ τῶν ἐν Πειραιεὶ — ἰστασίᾳ, non tam in antecedentibus quaerendum est, quam in sequentibus, §. 57. λαβόντες γὰρ τὰς ἀρχὰς καὶ τὴν πόλιν κ. τ. λ. Sententia enim oratoris nostri haec esse videtur: Phidon, Hippocles, Epichares et eae-

teri, qui Charicli et Critiae eorumque sodalitis adversari videbantur, imperium iterum adepti, contra Piraeenses longe saeviore tumultum excitaverunt, quam iis, qui in urbe remanserant: qui (i. e. isti vero decemviri) etiam clare ostenderunt, se non Piraeensium studio dissidere (a collegis cf. §. 55. οἱ δοκοῦντες εἶναι ἐναντιώτατοι Χαρικλῇ καὶ Κριτ. κ. τ. λ.) neque eorum gratia, qui per nefas peribant; nec luctu eorum affici, qui aut mortui aut morituri erant, sed invidia eorum, qui plus auctoritatis habebant celeriusque ditescebant. Etenim rerum potiti cum utrisque bellum gerebant et cum tyrannis et vobiscum. — Pronomen autem relativum sic cum vi quadam ponere unus omnium maxime amat noster Lysias. Afferamus nonnullos locos, huc pertinentes: orat. XII. §. 40. Bk. p. 410. R. ἀλλὰ τίλη τοιαῦτα εἶλον οἷα τῆς ἐαυτῶν πατρίδος κατέσκαψαν; οἵτινες καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀττικὴν φροῦρια καθεῖλον, καὶ ὑμῖν ἐδήλωσαν etc. Ibid. §§. 64. et 65. Bk. p. 426. R. νῦν δὲ ὁρῶ τὰς τε ἀπολογίας εἰς ἐκείνον ἀναφερομένας, τοὺς τ' ἐκείνῳ συνόντας τιμᾶσθαι πειρωμένους, ὥσπερ πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίου ---· ὃς πρῶτον μὲν τῆς προτέρας ὀλιγαρχίας αἰτιώτατος ἐγένετο. Orat. XXX. in Nicom. §. 21. Bk. p. 860. R. -- εἰ δὲ μὴ ταῦτα ὑμῖν ἀρέσκει, ἐκαλεῖσθαι καλεῖται, καὶ ἐκ τούτων οἴεται πείθειν ὥς οὐδὲν ἀδικεῖ· ὃς ἐν δυοῖν μὲν ἐτοῖν κλείω ἤδη τοῦ δέοντος δῶδεκα ταλάντοις ἀνάλωσε κ. τ. λ. Ibid. §. 4. καὶ γάρ τοι -- ἐπειδὴ ἐκείνων δίκην οὐ δέδωκεν, ὅποیان καὶ νῦν τὴν ἀρχὴν κατεστήσατο; ὅστις πρῶτον μὲν τέτταρα ἔτη ἀνέγραψεν. (cf. ib. §§. 25 et 27.) Or. XV. in Alcib. II. §. 10. Bk. p. 568. R. χεῖρ - ὑμᾶς ἀμελήσαντας τούτου τῇ πόλει τὰ βέλτιστα ψηφίσασθαι ---· ὃς ἂν ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ καταργῶν τῆς πόλεως ἄπεισιν. Or. X. in Theomn. I. §. 28. Bk. p. 570. R. τί γὰρ ἂν τούτου ἀνιαιρότερον γένοιτο αὐ-

τῷ, ἢ τεθνάναι μὲν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, αἰεὶ δ' ἔχειν ὑπὸ τῶν παιδῶν; οὐκ ἔτι καὶ νῦν -- τῆς ἀρετῆς τὰ μνημεῖα -- ἀνάκειται. Orat. IX. ὑπὲρ τ. σιγατιῶν. §. 16. Bk. p. 332. R. πᾶν ἂν ἐπράξαν μέλλοντες μεγάλα μὲν ἐμὲ βλάψειν, πολλὰ δ' ἑαυτοὺς ὠφελήσων· οἷτινες -- πάντα περὶ ἐλάττονος ποιοῦνται τοῦ δικαίου. Orat. XXXII. §. 20. Bk. p. 904. R. εἰς τοσαύτην γὰρ ὑποψίαν Διογελίαν πάντας ἀνθρώπους εἰς ἀλλήλους καθίστησιν, ὥστε -- -- ὃς ἐτόλμησεν τὰ μὲν ἔλαττος γενέσθαι etc. Adde orat. VII. περὶ τ. σιγ. §. 15. Bk. p. 274. R. et Demosth. adv. Boeot. de dote §. 43. Bk. p. 1021. R.

Lys. orat. XIII. in Agorat. §. 20. Bk. p. 458. R.

Τοῦ δ' ἕνεκα ταῦτα λέγω ὑμῖν; ἵν' εἰδῆτε ὅτι τὰ ψηφίσματα τὰ ἐξ ἐκείνης τῆς βουλῆς οὐκ ἔτι εὐνόια τῇ ὑμετέρᾳ, ἀλλ' ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου τοῦ ὑμετέρου ἔπαινον ἐλέγχο καὶ ὥς τοιαύτοις οὐδὲν αὐτοῖς τὸν νοῦν [ἤσσαν] προσέχηται.

Loquitur hic orator de senatu, qui ante imperium triginta virorum reipublicae praeerat, eumque corruptum fuisse et oligarchiam appetuisse inde dicit elucere, quod ex eo plurimi senatui, qui sub triginta virorum imperio Athenis praesidebat, adscripti fuerint. Tum pergit: *quamobrem autem haec dico? — Hac de causa, ut intelligatis, cuncta decreta prioris illius senatus non amplius benevolentiae causa erga vos, sed ut democratia pessumderetur, esse facta etc.* Illud οὐκ ἔτι, *non amplius*, mihi hic minus aptum videri ingenue fateor: ac miror, quod nullus dum interpretum hac in voce offendit. Hand dubie legendum est: οὐκ ἐκ' εὐνόια τῇ ὑμετέρᾳ. Sic optime se habebit hic locus, mutatione in integrum restitutus, quae propemodum nulla est. (I et II saepissime esse permutata a librariis, docuerunt Dorvill.

ad Charit. p. 249 et 288. et Bast. commentat. palaeogr. p. 738.) Caeterum cf. Lys. orat. XXII. in Dardanarios. §. 11. Bk. p. 719. R. ἐκ' εὐνοίας τῆς πόλεως συνεανοῦντο τὸν σῖτον. Ibid. §. 13. Bk. p. 721. R. ταῦτα ἐκ' εὐνοίας φασὶ τῇ ὑμετέρᾳ παρανομήσαι. Andocid. de re ditu, §. 25. Bk. p. 22. sub. fin. HSt. — οὕτω καὶ ἐπὶ τῇ νῦν εὐνοίᾳ μὴ ζητεῖτε ἑτέραν βάσανον ἢ κ. τ. λ.

Eadem vocula οὐκέτι in discrimen adducta est in Demosthenis or. pro Coron. §. 88. Bk. p. 254. extr. ed. Reisk. τούτων δὲ γυγνωμένων ὅ·τι μὲν προσῆκε ποιεῖν ὑμᾶς, οὐκέτ' ἐρωτήσω, a Fr. A. Wolfio, qui ad Leptin. p. 220. vv. οὐκέτ' ἐρωτήσω in οὐκ ἐπερωτήσω immutanda esse dicit. Quae coniectura quanquam codice C. confirmata est, tamen nec recepta est a Bekkero nec probata Schaefero. Rectissime enim hic vir egregius in app. crit. et exeg. T. II. p. 129. „οὐκέτι“, inquit, „refertur ad interrogationes, quibus supra orator adversarium identidem urserat.“

In eadem adv. Agorat. oratione §. 88. Bk. p. 506. R. Lysias Agoratum ait hoc, ut absolvatur, dicturum esse, se contra iurairanda et pactiones ab urbanis cum Piraeensibus factas hanc causam capitis dicere. Cui rationi haec obiicit orator: (§§. 89. 90.) οἱ ὄρκοι τοῖς ἐν ἄστει πρὸς τοὺς ἐν Πειραιεὶ γαγνήνται. εἰ μὲν οὖν οὗτος μὲν ἐν ἄστει, ἡμῖς δ' ἐν Πειραιεὶ ἤμεν, εἰχὼν τινα λόγον αὐτῷ αἱ συνδῆται· νῦν δὲ καὶ οὗτος ἐν Πειραιεὶ ἦν καὶ ἐγὼ καὶ Διονύσιος καὶ οὗτοι ἅπαντες οἱ τοῦτον τιμαρνούμενοι, ὥς τε οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἐμποδῶν· οὐδένα γὰρ ὄρκον οἱ ἐν Πειραιεὶ τοῖς ἐν ἄστει ᾤμοσαν. Verba τοῖς ἐν ἄστει (ante ᾤμοσ.) mendosa esse, unusquisque statim intelliget, atque assentietur Bekkero, qui Palmerii coniecturam τοῖς ἐν Πειραιεὶ in textum recepit. Sed etiam in verbis

ὥστε οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἐμποδὼν vitium inesse visum est viris doctis: quare Marklandus scribendum. coniecit: ὥστε οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἐμποδὼν ὁ ὄρκος, 'Reiskius vero voculam οὐδὲν post ἐμποδὼν inserendam esse censuit. Hanc Reiskii sane lenissimam (facillime enim οὐδὲν sequenti οὐδένα elidi poterat) et ad sensum quoque non malam emendationem recentissimi Lysiae editores, Bekkerus et Brémus, dignam habuerunt, quam in textum recipere. Equidem vero hic non possum assentiri duumviris eruditissimis, locum sanissimum esse putans. Subiectum enim in verbis illis ὥστε οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἐμποδὼν est ipse *Agoratus*: et, si pluribus verbis hic uti maluisset orator, sic, opinor, dixisset: νῦν δὲ καὶ οὗτος ἐν Πειραιῇ ἦν καὶ ἐγὼ καὶ Διονύσιος καὶ οὗτοι ἅπαντες οἱ τοῦτον τιμωρούμενοι, ὥσθ' οὗτος οὐκ ἔστιν ἡμῖν αὐτὸν τιμωρούμενοις (s. ἐν τῇ τιμωρεῖσθαι) ἐμποδὼν, i. e. et Agor. in Piraeo erat et ego et Dion., et hi omnes istum hac actione ulciscentes: unde consequitur, eum, ut qui pariter ac nos in Piraeo fuerit, nobis ipsum accusantibus non impedimento esse posse: neque enim ullo iureiurando Piraeenses Piraeensibus se obstrinxerunt.

Lys. or. XIV. in Alcibiad. I. §. 22. Bk. p. 534. R.

Postquam Lysias Alcibiadem his de causis damnandum esse dixit, quod noti homines, quippe qui aliis exemplo sint, prae caeteris poenam dare debeant, et quod Alcibiades solus militares migraverit leges, quum alii id delinquere veriti sint: a §pho 20. demonstrat, ei ne propter cognatos quidem veniam esse dandam, et exinde iudiciis suggerit, quomodo Alcibiadis defensores, si qui exsistant, refutent et repellant. Ἐγὼ τοιὺν ἀξίω, inquit §. 22, ἂν μὲν ἀποδείξωσιν οἱ λέγοντες καὶ αἰτούμενοι ὑπὲρ Ἀλκιβιάδου ὥς ἱστῶσιν ὅτι

το ἐν τοῖς ὁπλίταις ἢ ὡς ἱκπεύειν δεδοκιμασμένος ἐστίν, ἀποφηγίσασθαι· ἐάν δὲ μηδὲν ἔχοντες δικαίον κελύωσιν αὐτῷ ὀργίσεσθαι, μνησθῆναι καὶ ὅτι διδάσκουσιν ὑμᾶς ἐκπορεύειν κ. τ. λ. i. e. Ego igitur statuo sic, si Alcibiades defensores demonstraverint, eum inter gravis armaturae milites stipendia meruisse aut probatum in censu obiisse militiam equestrem (h. e. si Alcibiadis patroni iustam causam proferentes eum absolvi voluerint) eum esse absolvendum: — iam vero sequitur contrarium, in quo hunc inesse debere sensum liquet: si illi nulla iusta causa prolata eum a vobis absolvi voluerint. Illud „*nulla iusta causa prolata*“ bene expressum est verbis *μηδὲν ἔχοντες δικαίον*, sed pro hoc „*si eum a vobis absolvi voluerint*“ legitur: *ἐάν ὑμᾶς κελύωσιν αὐτῷ ὀργίσεσθαι*, quae verba ipsum contrarium sensum praebent. Schoettus igitur pro *ὀργίσεσθαι* legendum esse censuit *ἀποφηγίσασθαι*; Marklandus *μὴ ὀργίσεσθαι* (quod Augerus Bremiusque comprobaverunt); Reiskius denique *οὐ κελύωσιν*. Ego autem arbitror Lysiam hic *χαρίσεσθαι* scripsisse: quod verbum persaepe ab eo est usurpatum de iudiciis reo cuidam sese benevolos praebentibus. Cf. or. adv. Andocid. §. 7. *ὅστις μὰ τὸν Δία οὐ ῥαδιόν ἐστιν ὑμῖν οὐδὲν χαρισάμενοις αὐτῷ παρὰ τὸ δικαίον λαθεῖν τοὺς Ἕλληνας*. Alcib. II. §. 6. Alia exempla afferre taedet pigetque.

Contra *χαρίσεσθαι* in *ὀργίσεσθαι* mutandum esse, haud iniuria mihi statuere videor orat. II. in Alcibiad. §. 8. Bk. p. 566. R., ubi de strategis pro Alcibiade desertae militiae accusato petentibus dicitur: *δεινὸν δὲ μοι δοκεῖ εἶναι κ. τ. λ.* h. e. indignum autem mihi videtur esse, si strategis, quum iis non liceat ex equitibus probatis quemcunque velint in peditum ordinem transferre, e peditibus non probatis quemcunque ve-

lint ordini equestri adscribere licebit. *εἰ μὲν τοίνυν* --
ὄντες κύριοι πολλῶν βουλομένων μηδένα τῶν ἄλλων ἐ-
πεύειν εἶασαν, οὐκ ἂν δικαίως χαρίζοιθε αὐτοῖς· εἰ δ'
ἄνθρωποι ὄντες ὁμολογήσουσι τάξαι, ἐνδυμειῖσθαι χρὴ *ἐτι*
ὁμωμόκατε τὰ δίκαια γινώσκεισθαι κ. τ. λ. Posteriora ver-
 ba quum hanc contineant sententiam: „si strategī, il-
 lam potestatem non habentes, Alcibiadem confitebun-
 tur a se esse adscriptum ordini equestri, vos iuravisse
 considerare debetis, iusta vos esse pronunciaturos i. e.
 non connivebitis, sed irascemini“: apertum est in enun-
 ciatione priore, huic opposita, hunc inesse debere sen-
 sum: „si strategī illam habentes potestatem, multis
 idem flagitantibus, unum tamen Alcibiadem equitum
 ordini adscripsissent: vos iure conniveatis, sive: non
 iure irascamini.“ Itaque non *οὐκ ἂν δικαίως χαρίζοι-*
σθε αὐτοῖς scripuit hic Lysias, sed potius *οὐκ ἂν δι-*
καίως ὀργίζοισθε αὐτοῖς. (Marklandus coniecit le-
 gendum esse: *ἀδίκως*, Reiskius: *εἰ καὶ μὴ δικαίως.*)

Lys. orat. XVI. apolog. Mantith. §. 5. Bk. p. 573. R.

Mantitheus quidam, sorte *βουλευτῆς* designatus,
 quum ab inimicis, ut repudiaretur efficere studebantibus,
 accusatus esset, quod sub imperio triginta virorum
 eques fuisset: hac se defendit oratione. Nos inquit §.
 4., pater ante cladem in Hellesponto acceptam in Pon-
 tum ad Satyrum miserat, apud quem commoraremur,
 ac neque quum moenia diruerentur, neque quum rei-
 publicae forma mutaretur, revertimus, sed quinto die
 ante quam exules Phyle in Piraeum redirent. Tum
 pergit §. 5. sic: *καίτοι οὔτε ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦ-*
τον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιδυμειν μετέχειν τῶν ἄλλο-
τρίων κινδύνων, οὔτ' ἐκείνοι φαίνονται τοιαύτην γνώ-
μην ἔχοντες, ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν
ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μάλλον

ἡτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον. Καὶ post ἡτίμαζον ex optimis libris msc. C. et X., quibuscum Coislin. et Vindobon. concordant, edidit Bekkerus pro ἡ, quod vulgo legitur. Sed sive hoc sive illud probes, locus non fundit sensum satis probum et aptum. Viri docti, qui Lysiae orationibus interpretandis et emendandis operam dederunt, fere omnes spem deposuisse videntur probabilis hinc excogitandae emendationis. Solus Reiskius, cuius ingenium sagax et acutum etiam desperatissimis locis medelam aliquam inveniebat, periculum fecit haec verba corrigendi. Servata enim lectione vulgata ἡ post τὸν δῆμον verbum ἐτίμων, quod ei videbatur oppositio requirere, addidit: ut locus sic se habeat: ἀλλὰ μᾶλλον ἡτίμαζον, ἢ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον ἐτίμων, h. s.: contra vero multo magis hos probris ac contumeliis dehonestabant, quam eos honoribus cumulerent, quos in evertenda republica socios atque adiutores habuissent. Nonnulla commendatio huic coniecturae peti possit ex orat. XVIII. §. 9. Bk. ἀλλ' εἰς τοῦτ' ἀρετῆς ἦλθεν ὥστε μᾶλλον ὀργίζετο τοῖς εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκόσιν ἢ τοῖς αὐτῷ τῆς καθόδου αἰτίοις γεγενημένοις ἔχαιρε: ubi a Bekkero demum verbum ἔχαιρε, in nullo antea repertum libro, e cod. C. illatum est. Contra hoc officit illi Reiskii emendationi, quod meliores codd. non ἢ τοὺς συγκ., sed καὶ τοὺς συγκ. praebent. Quae quum ita sint, mihi videtur, una litera deleta et duabus mutatis, locus sic scribendus esse: ἀλλὰ μᾶλλον ἡτίμαζον αὐτοὺς οὐ συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον. (Quid factum sit, ut οὐ omitteretur, facile intelliget, qui consideraverit, quam similia sibi sint οὐ et οὐ: cf. Bast. comment. palaeogr. p. 734.) Sensus autem hic est: nec nos credibile est in tali tempore concupivisse alienis periculis nos immi-

scere, nec trigipta viris ea erat mens, ut cum peregre profectis nulloque sibi scelere cognitis reipublicae administrationem communicarent: sed potius (hoc sensu saepissime ponit Lysias *ἀλλὰ μᾶλλον*, cf. or. XXXI, §. 23 et 3.) eos dehonestabant, non ausos una cum ipsis rempublicam evertere.

Lys. orat. XIX. pro bonis Aristoph. §. 11. Bk. p. 619. R.

Nicophemus quidam et Aristophanes, illius filius*), sub triginta virorum imperio indicta causa capitis fuerant damnati eorumque bona omnia postmodo publicata. Quae quum opinione multo minora inventa essent, orationem hanc habentis pater, cuius filia Aristophani nupserat, accusatus est, quod maiorem a genere relictorum bonorum partem avertisset et summo- visset. Cuius ante iudicium mortui filius hac oratione evincere studet, Aristophanem, ut qui multa in rempublicam impenderit, minime diffluxisse et abundasse divitiis. In exordio autem ostendit, quam difficile sibi sit suam causam bene dicere. *Χαλεπὸν μὲν οὖν*, inquit §. 11., *ὃ ἄ. δ., ἀπολογισθαι πρὸς δόξαν, ἣν ἔνιοι ἔχουσι περὶ τῆς Νικοφήμεου οὐσίας καὶ σπά- κιν ἀργυρίου, ἣ νῦν ἐστὶν ἐν τῇ πόλει καὶ τοῦ ἀγῶνος πρὸς τὸ δημόσιον ὄντος*, i. e. difficile est causam agere adversus opinionem nonnullorum de Nicophemi

---

*) Bremius errat in prooemio huic orationi praemisso dicens: „*Nicophemi et Aristophanis, generi illius, bona post restitutam pacem publicabantur.*“ Aristophanes enim non gener, sed filius Nicophemi fuit, uti quum e multis aliis locis, tum e §. 12. 36. etc. intelligi potest. Aristophanes vero sororem eius, qui hanc habet orationem, in matrimonium duxerat: unde liquet Aristophanem eius, quo Actor utebatur patre, generum fuisse.

fortunis et adversus pecuniae inopiam, qua nunc premitur respublica et quod adversus aerarium hoc certamen forense est decertandum.“ Huius enunciationis ambo posteriora membra si cum priori contendamus, illis causas exponi apparet, de quibus difficile sit, quod priori dicitur membro, causam agere adversus opinionem quorundam de Nicophemi divitiis. Quocirca conicio Lysiam sic scripsisse: χαλεπὸν μὲν οὖν -- ἀπολογεῖσθαι πρὸς δόξαν, ἣν ἔνιοι ἔχουσι περὶ τῆς Νικοφήμεου οὐσίας καὶ διὰ σπάνιν ἀργυρίου, ἣ νῦν ἔστιν ἐν τῇ πόλει καὶ τοῦ ἀγῶνος πρὸς τὸ δημόσιον ὄντος. *Difficile est causam agere adversus opinionem, quae quorundam animos de Nicophemi fortunis tenet, tum propter inopiam, in qua nunc versatur respublica, tum quod hoc certamen forense cum aerario decertandum est.*

Eadem medicina forsitan adhibenda est his quoque Lysiae verbis (orat. XXI. apolog. de crimine largition. §. 21. Bk. p. 709. R.) ἐγὼ δ' ὑμῶν δέομαι καὶ ἰκετεύω καὶ ἀντιβολῶ, μὴ καταγινῶναι δωροδοκίαν ἐμοῦ, μηδ' ἡγγήσασθαι τοσαῦτα χροήματα εἶναι, ἃ ἐγὼ βουληθείην ἂν τι κακὸν τῇ πόλει γενέσθαι. Mendum hoc in loco inesse patet. Scaliger igitur ὦν pro ἃ legendum esse coniecit; Marklandus scribi voluit vel ἃ ἔχων βουληθ. vel πρὸς ἃ ἐγὼ βουληθ. vel ἃ ἐγὼ λαβὼν βουληθείην; Reiskius: vel ἃ λαβὼν β. vel ἃ δεξάμενος. Harum emendationum nulla mihi satis placet; immo malim inter εἶναι et ἃ interseri δι', quod propter similitudinem cum duabus postremis verbi εἶναι literis (AI ≠ ΔΙ) facile a negligentibus librariis omitti poterat. Sensus tum prodit hic: *ne putetis, quaeso, tantas esse opes, ut propter eas velim civitati mali aliquid accidere. Δι' ἃ* enim pro ὥστε διὰ ταῦτα positum est. Cf. Schaefer. in app. crit. et exeg. ad Demosth. T. II. p. 531. et

(quos locos Marklandus memoravit) Lys. or. XXIII. οὐκ ἔστι τοσαῦτα χρήματα ἃν ὑμεῖς ἡττηθήσεσθε, ὥστε μὴ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἀδικοῦντας: atque or. XXIX. οὐκ ἔστι τοσαῦτα χρήματα, ἃ ὑμεῖς, οὐς ἂν λαμβάνητε ἀδικοῦντας, ἀποτρέψει τιμωρεῖσθαι.

Quo modo ego hos ambos Lysiae locos dixi emendandos esse, eodem Reiskius mederi studuit Demosthenis verbis, quae leguntur in orat. XLVII. in Euerg. et Mnesibul. §. 23. Bk. p. 1146. in. R. τότε δὲ καὶ τὰ ψηφίσματα καὶ τὸν νόμον ἡναγκαζόμενι παραλαμβάνειν. Hic inter καὶ et τὰ Reiskius praepositionem διὰ inseruit. Ego interponi malim κατὰ, quae praepositio facillime a librariis, similitudine vocularum καὶ τὰ et κατὰ deceptis, omitti poterat. Tum ad ἡναγκαζόμενι subintelligendum est ὑπὸ τῆς βουλῆς. Caeterum cf. §. 22. ἡ βουλή — παρέδωκε κατὰ τε τὸν νόμον καὶ τὰ ψηφίσματα. §. 37. εἰ δὲ μὴ, ἐνέχυρα ἔφην λήψεσθαι κατὰ τε τοὺς νόμους καὶ τὰ ψηφίσματα κ. τ. λ.

Ead. orat. pro bonis Aristoph. §. 62. Bk. p. 660. R.

Postquam orator exposuit, quantum pecuniae pater in rempublicam insumserit quantumque liberalitatis in amicos contulerit, sub finem orationis loquitur in hanc fere sententiam: si pater meus non tam liberalis et munificus fuisset, non pauca e multis reliquisset. Si enim nunc quidem ab istis meis accusatoribus decepti bona nostra publicetis, ne duo quidem talenta accipiat. Itaque non modo famae vestrae expedit, verum etiam e re fisci vestri magis est, nos a vobis absolvi. Etenim si nos bona nostra in posterum quoque habere et administrare sinatis, multo plura emolumenta inde ad vos redundabunt, quam si publicetis. Σκοπεῖτε δὲ ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, ὅσα φαίνεται ἀνηλωμένα εἰς τὴν πόλιν· καὶ νῦν ἀπὸ τῶν ὑπολοίπων

τριηραρχῶ μὲν ἐγὼ, τριηραρχῶν δὲ ὁ πατὴρ ἀπέθανεν,
 ἀντὶδρῶμαι δ', ὥσπερ ἐκεῖνον ἐώρων, ὀλίγα κατὰ μι-
 ἀρὸν παρασκευάσασθαι εἰς τὰς κοινὰς ἀφελείας. ὥστε
 τῷ τ' ἔργῳ πάλαι ταῦτ' ἐστὶ, καὶ οὐτ' ἐγὼ ἀφηρημένος
 ἀδικεῖσθαι οἴησμαι, κ. τ. λ. Pro τ' in verbis τῷ τ'
 ἔργῳ Marklandus legendum esse coniecit γ': quam
 coniecturam iure meritoque Reiskius, Bekkerus et
 Bremius comprobarunt. Porro Reiskius censuit, post
 πάλαι addendum esse ὑμέτερα sensumque loci hunc
 esse: bona, de quibus nunc iure vobiscum contendo,
 et fuerunt semper et sunt et erunt bona vestra, tam-
 etsi ego ea possidere pergā. Bremius, videtur ta-
 men, inquit, ex ipso contextu hic sensus elu-
 cere, etiamsi non addatur ὑμέτερα. Mihi qui-
 dem non elucet, sed persuasum est, si, quem constituit
 Reiskius, sensus loci sit neque ullum vocabulum depra-
 vatum sit, pronomen ὑμέτερα, ut quod hic maximam
 habeat vim, addendum esse. Ipse quidem nolim intrude-
 re: immo arbitror inesse vitium in v. πάλαι: quod mo-
 do in πόλει immutaveris, locus optime se habebit. Hanc
 ipsam emendationem quanquam vidi, Augeri forte edi-
 tionem evolvens, iam ab hoc viro docto esse occupa-
 tam: ideo tamen minime excrucior nimio dolore. Per-
 peram enim locum, sic emendatum, est interpretatus,
 vertens hunc in modum: *conabor et egomet quemad-*
modum patrem animadverti pauca paulatim compa-
rare ad publicam utilitatem, ita ut haec quae dixi re-
apse dixerim civitatis causa; atque addens hanc
 notulam: *πόλει idem est, quod ἔνεκα πόλεως.* Quod
 contra ego haec verba ita accipi volo: *ita ut revera*
haec bona urbi sint. — Omissio articuli ante voca-
 bulum πόλει neminem, opinor, offendet. Cf. Schae-
 ffer. ad Sophocl. Oedip. Reg. v. 630. [Demosth.] in
 Aristogit. A. §. 32. Bk. p. 780, 2. R. --- ἡ μέγιστον

μὲν ἔστιν αὐτῷ τῷ ἔχοντι κακὸν, δεινὸν δὲ καὶ χαλεπὸν
 πᾶσι, πόλει δ' οὐκ ἀνεκτὸν (ut e libris msc. edidit
 Bekkerus). Lys. in Agorat. §. 80. Bk. p. 499. R.
 ἐπειδὴ δὲ διαλλαγὰς πρὸς ἀλλήλους ἐγένοντο καὶ ἐπεμφαν
 οἱ πολῖται ἐκ Πειραιῶς τὴν κομπήν εἰς πόλιν, ἡγρεῖτο
 μὲν Αἰσίμος τῶν πολ. κ. τ. λ., ubi miros a Bekkero
 Reiskii coniecturam, εἰς τὴν πόλιν pro εἰς πόλ. scribi
 volentis, esse commemoratam. Eodem modo, quo hic
 Reiskius, erravit Ludov. Dindorf. ad Diod. Sic. p. 408,
 30.; sed in Addendis (T. IV. p. 546.) errorem corre-
 xit, huius quoque loci Lysiacy mentionem iniiciens.

Lys. or. XXIII. in Panceon. §. 11. Bk. p. 735. R.

Actor huius causae evincere studens, Panceonem
 non esse Plataeensem, a §. 9. narrat fere haec: quum,
 Nicomede Panceonem in servitutem redacturo, existi-
 tissent, qui asseverarent, illi fratrem esse, qui eum in
 libertatem vindicaturus esset: postero tamen die nec
 frater neque alius quisquam hoc facturum apparuit,
 sed sola mulier quaedam, istum suum esse servum
 contendens ideoque negans se eum Nicomedi conces-
 suram. (§. 11.) ὅσα μὲν οὖν αὐτόθι ἐρρήθη. πολὺς ἂν
 εἴη μοι λόγος διηγείσθαι· εἰς τοῦτο δὲ βιαιότητος ἤλθον
 οἱ τε παρόντες τούτῳ καὶ αὐτὸς οὗτος, ὥστε ἐθέλοντος
 μὲν τοῦ Νικομήδους, ἐθελούσης δὲ τῆς γυναικὸς ἀφιέ-
 ναι, εἴ τις ἢ εἰς ἐλευθερίαν τοῦτον ἄγοι ἢ φάσκων ἐαυ-
 τοῦ δοῦλον εἶναι, τούτων οὐδὲν ποιήσαντες, ἀφελόμενοι
 ἔχοντο. Quod hic primum verba ἐθέλοντος μὲν - ἐθε-
 λούσης δὲ attinet, talibus animadverti Lysiam non me-
 diocriter oblectari. Cf. or. in Agor. init. προσήκει μὲν —
 προσήκει δέ. Ibid. §. 45. Bk. p. 470. R. ἴσται μὲν —
 ἴσται δέ. In Eratosth. §. 94. Bk. p. 443. R. ἐνδυμη-
 θέντες μὲν — ἐνδυμηθέντες δέ. Ibid. §. 19. Bk. p.
 395. R. ἔχοντες μὲν — ἔχοντες δέ. Or. VIII. init. p.

295. R. *πάρεσι μὲν -- πάρεσι δέ.* Pro bon. Aristophan. §. 9. p. 617. *ἑστερημένοι μὲν -- ἑστερημένοι δέ.* In Andoc. §. 28. p. 226. R. *ἔφευγε μὲν -- ἔφευγε δέ,* etc. — Deinde de verbis *εἰ τις ἢ εἰς ἑλευθ.* — *δοῦλον εἶναι* Bremius dicit: „vere, opinor, monet Reiskius neminem unquam dixisse *εἰς ἑλευθερίαν ἄγειν*, sed omnes *εἰς ἑλευθερίαν ἐξαιρῆσθαι* et *εἰς δουλείαν ἄγειν*. Hinc probabiliter coniicit *εἰ τις ἢ εἰς ἑλευθερίαν τοῦτον ἐξαιροῖτο ἢ εἰς δουλείαν ἄγοι φάσκων* etc.“ Hoc quidem lubentissime largior, Graecos fere non dixisse *εἰς ἑλευθερίαν ἄγειν* pro *ἐξαιρῆσθαι εἰς ἑλευθερίαν* (cf. Meier. et Schoemann. de lite Attica, p. 395. sqq.): nihilominus tamen existimo hīc Lysiam sic scripsisse, ut libri praebent; probe sciens, eum brachylogiae non esse osorem. Itaque h. l. tantum aberat, ut plene, sicuti Reiskius voluit, loqueretur, ut verbum *ἄγειν*, significatione *abducendi* hīc accipiendum, et de vindicando in libertatem et de redigendo in servitutem usurparet. *Si quis eum aut in libertatem aut ita abduceret, ut servum suum esse contenderet* h. e. *si quis eum aut in libertatem assereret aut in servitutem redigeret.* Minus haud dubie haesissent VV. DD. hoc in loco, si Lysias verba sic collocasset: *εἰ τις τοῦτον ἄγοι ἢ εἰς ἑλευθερίαν ἢ φάσκων ἑαυτοῦ δοῦλον εἶναι*: sed hac in re oratorem nostrum non raro sibi nimium indulxisse, eos, quibus cum eo est familiaritas, non fugiet. — Simili modo Aeschines sibi hoc sumsit, ut in orat. adv. Ctesiph. §. 16. diceret: *καὶ λόγον καὶ εὐδύνas ἐγγράφειν*, quum ei proprie *καὶ λόγον ἐγγράφειν καὶ εὐδύνas διδόναι* dicendum esset. Cf. Brem. ad h. l. et Dorrill. ad Charit. p. 440. sqq.

Orat. XXVI. in Evandr. §. 9. Bk. p. 793. R.

Κάκεινο ἐνθυμῆσθε, ὅτι ὁ θεὸς τὸν περὶ τῶν δοκι-

μασιῶν νόμον οὐχ ἥμισυ [περὶ] τῶν ἐν ὀλιγαρχίᾳ ἀρξάντων ἔνεκεν ἔθηκεν ἡγούμενος δευνὸν εἶναι, εἰ δι' οὗς ἡ δημοκρατία κατελύετο, οὗτοι ἐν αὐτῇ τῇ πολιτείᾳ πάλιν ἀρξέουσι καὶ etc.

Hic Bekkerus primum praepositionem περὶ un-
cis inclusit: id quod iure suo eum fecisse concedo:
quamvis non ignorem, quae *Matthiae* gr. Gr. p. 1270.
ed. alt. et *Iacoba*. ad Achill. Tat. 130, 10. disserue-
runt. Qua autem de causa deinde verba τῇ πολι-
τείᾳ iisdem signis circumdederit, minus me intelli-
gere non diffiteor. Libri enim MSC., quos contulit
vir longe doctissimus, ea non omittere videntur: nam
alioquin id haud dubie in notis textui subiectis signi-
ficasset. Nimirum, si vocabulum πολιτεία latiori ea-
que frequentiori significatione *forma civitatis* ac-
cipias, est hic quo offendare. At tenendum est, quod
Suidas et Harpocration praeceperunt: πολιτεία· ἰδίως
εἰῶθαι τῷ ὀνόματι χρῆσθαι οἱ ῥήτορες ἐπὶ τῆς δη-
μοκρατίας. Cf. Isocr. Panegy. c. XXXV. εἰς το-
σοῦτον μεταβεβλήκασιν, ὥστε ταῖς μὲν πολιτείαις
πολεμοῦσι, τὰς δὲ μοναρχίας συγκαθιστᾷσι. V. Mori
not. ad h. l., qui affert Demosthen. de Rhodior. libert.
p. 196. R. οἱ τὰς πολιτείας καταλύοντες καὶ μεθιστάντες
εἰς ὀλιγαρχίαν, κοῖνοι ἐχθροὶ πάντων τῶν ἐλευθερίαν
ἐπιθυμούντων; et Fr. A. Wolf. ad Leptin. p. 461. v.
15. R. (in Schaeff. appar. T. III. p. 88.) Xenoph. de
republ. Atheniens. 6, 3, 5. τυραννίσι μᾶλλον ἢ πολιτεί-
αις ἡδόμενοι. Lysias igitur l. l. hoc dicit: *si, per*
quos democratia eversa est, ii ipsa in democratia
rursus ad magistratus admitti volunt etc. Atque quia
hic in δημοκρατίας notione maxima inest vis, maluit
orator plenius dicere ἐν αὐτῇ τῇ πολιτείᾳ, quam sim-
plex pronomen αὐτῇ ponere. Illa autem verba a libra-
rio quodam αὐτῇ explicante addita esse minus est credi-

bile: nam is procul dubio potius vocabulum δημοκρατία quam πολιτεία adieciisset. — Paulo post §. 15. Bk. p. 779. R. leguntur haecce: καὶ δόξετε ἀντὶ δημοτικῶν ἀνθρώπων ὀλιγαρχικοὺς εἰς τὰς ἀρχὰς καθιστάνειν. Cave mutes formam καθιστάνειν in καθιστάναι. Cf. Lys. or. XXV. de affect. tyr. §. 3. Bk. p. 762. R. τούτων μὲν γὰρ ἔργον ἐστὶ καὶ τοὺς μηδὲν ἡμαρτηκότας εἰς αἰτίαν καθιστάνειν, ut ad unum omnes libri exhibent. Coraëus, qui hunc locum ad Isocrat. σελ. 438. στ. 15. obiter tractat, dicens .... Διὰ τὸν αὐτὸν δ' Ἀττικισμὸν καὶ τὸ καθιστάνειν εἰς τὸ καθιστάναι τρεπτέον. Τὸ γὰρ Ἰστάναι μόνον χρηστὸν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς· τὸ δὲ Ἰστᾶν καὶ τὸ Ἰστάνειν τῶν μεταγενεστέρων ἐστὶ. — non est audiendus. Recte ei iam Bremius est obloquutus, quem v. p. 172. Adde Lys. or. XXVIII. in Ergocl. §. 7. Bk. p. 821. R. -- ἑτοίμοι εἰσι καὶ χωρὶα καταλαμβάνειν καὶ ὀλιγαρχίαν καθιστάνειν, ut omnium codicum consensu est editum. Sufficiat hos Lysiae locos attulisse: e caeteris oratoribus facili negotio etiam plures peti poterunt.

Priusquam ab hac Lysiae in Evandrum oratione discedam, paucula addere liceat de §pho 7. Bk. (p. 790. sq. R.) εἰ δὲ ταῦτα πάνθ' οὗτος ὥστε γενέσθαι διαπέπρακται, τί προσδοκᾷτε δοκιμασθέντ' αὐτὸν ποιῆσαι, εἰ τὴν ἐξιοῦσαν ἀρχὴν πέπεικεν αὐτοῦ ἕνεκα παρανομῆσαι; in qua una enunciatione hypothetica duplex notanda est conditio, εἰ — διαπέπρακται et εἰ — πέπεικεν. Hoc ideo ab oratore factum esse patet, ut auditores ad ea, quae ut conditio hic proferuntur, vel maxime animum attenderent. Apud Lysiam non inveni alium id genus locum, verum apud Demosthen. in orat. I. in Aphob. §. 45. Bk. p. 827. R. -- ἵνα δυοῖν θάτερον διαπράξαιτο, ἢ διὰ τὰ διδόμενα βελτίους αὐτοὺς εἶναι περὶ τὴν ἐπιτροπὴν προτρέψειεν ἢ εἰ κα-

καὶ γίγνοιτο, μηδεμίαν συγγνώμην παρ' ὑμῶν τυγχάνοιεν, εἰ τοσούτων ἀξιοθέντες τοιαῦτ' εἰς ἡμᾶς ἐξαμαρτάνοιεν. Demosth. or. in Theocrin. §. 16. Bk. p. 1326. R. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν ἀκριβές, ὁπότερός ἐστιν, οὐκ ἔχω λέγειν· εἰ δ' οὖν ἐστὶν ὡς οὗτος ἔρεϊ, πολὺ δικαιότερον εἶναι νομίζω καταψηφίσασθαι ὑμᾶς αὐτοῦ, εἰ ταῦθ' οὕτως ἐστίν. Adde Andocid. de myster. §. 11. Bk. p. 6. Reisk. — ἐὰν ψηφίσῃσθε ἄδειαν ὡς ἐγὼ κελεύω, θεράπων ὑμῖν ἐνὸς τῶν ἐνθάδε ἀνδρῶν ἀμύντος ὃν ἔρεϊ τὰ μυστήρια, εἰ δὲ μὴ (sc. ἔρεϊ ὑμῖν ὁ θεράπων τὰ μυστήρια καὶ οὕτως ἐγὼ φανοῦμαι εἰρηκώς τὰ ψευδῆ, ut recte supplet Reisk.), χρῆσθε ἐμοὶ ὃ τι ἂν ὑμῖν δοκῇ, ἐὰν μὴ τάληθῇ λέγω*). Xenoph. Agesil. II, 7. καὶ οὐ τοῦτο λέξω ἐρχομαι, ὡς πολὺ μὲν ἐλάττους, πολὺ δὲ χείρονας ἔχων ὁμῶς συνέβαλεν· εἰ γὰρ ταῦτα λέγοιμι, Ἀγησίλαόν τ' ἂν μοι δοκῶ ἄφρονα ἀποφαίνειν — εἰ ἐπαινοῖην τὸν περὶ τῶν μεγίστων εἰκὴ κινδυνεύοντα. (Hunc Xenophontis locum, ut nonnullos Platonicos, etiam Matthiae Gr. Gr. p. 1317. ed. alt. attulit.) Porro comparari potest Andocidis orat. ἔξ

*) In eiusdem orationis §pho 64. ed. Bk. p. 31. R. dicit Andocides: ὡς οὖν ἦν ταῦτ' ἀληθῆ, τὸν τε παῖδα τὸν ἐμὸν παρέδωκα βασανίσαι, ὅτι ἐκαμνον καὶ οὐδ' ἀνιστάμην ἐκ τῆς κλίνης, καὶ τὰς θεραπεύσας ἔλαβον οἱ πρυτάνεις, ὅθεν ὁρμώμενοι ταῦτ' ἐποίησαν. Hic nequiquam necesse est, praecunte Reiskio, participium εἰδότε inter βασανίσαι et ὅτι intrudi. Verba sic sunt intelligenda: haec vera esse quo clarius appareret, (sc. haec facta sunt, quae verba orator properans et statim ipsa singula facta allaturus omittit.) — et servum meum in tormenta dedi, (idque ideo feci) ut evinceretur, me tum aegrotasse et ne surrexisse quidem e lecto, et ancillas tradidi prytanibus, inquirentibus, unde etc. — Paulo ante hunc locum, §. 63. Bk. p. 31. ineunt. ed. Reisk. in verbis οἱ δ' αἰσθόμενοι δεῖν αὐτὸν εἰπεῖν ὅτι εἰδείην μὲν τὸ πρᾶγμα, πεποιηκώς δὲ οὐκ εἶην. Valcke-

pace cum Lacedaem. ineund. §. 15. Bk. p. 96. l. 14. R. *ἐὰν δὲ ἔρα κατεργασώμεθα, τί ποτε αὐτοὶ πείσεσθαι δοκοῦμεν ὑπὸ τῶν βαρβάρων, ὅταν ταῦτα πράξωμεν;*

Orat. XXVII. in Epicrat. sociosque legat. epilog.

§. 1. Bk. p. 806. sq. R.

Huius orationis initium est hocce: *κατηγόρηται μὲν, ὃ ἔ. Ἀθ., Ἐπικράτους ἱκανὰ καὶ τῶν συμπρεσβευτῶν ἐνθυμῆσθαι δὲ χρῆ ὅτι πολλάκις ἠκούσατε τούτων λεγόντων, ὅποτε βούλοιντο τινα ἀδίκως ἀπολέσαι, ὅτι, εἰ μὴ καταψηφιεῖσθε ὧν αὐτοὶ κελεύουσιν, ὑπολείψει ὑμᾶς ἡ μισθοφορά. καὶ νῦν οὐδὲν ἦρτον ἐνδεῖ, ὥστε τὸ μὲν πλεῖθος καὶ ἡ ἀσχύνη ἡ διὰ τούτων ὑμῖν γίγνεται, ἡ δ' ὠφέλεια τούτοις.* Vocabulum *πλεῖθος* quum hic plane ineptum visum sit viris doctis, certatim aptius verbum, quod in eius locum substitui possit, coniectura assequi studuerunt. Schottus, teste Taylora, coniecit *τὸ πένθος*: quam emendationem reprobat Marklandus, *πένθος* dicens Nostro et caeteris scriptoribus prosaïcis fere esse luctum ob mortem alicuius vel insi-

---

naerio (Sluitero in lectionibus Andocidæ p. 125. referente) pro *δεινὰ ἐποιοῦν* legendum esse visum est *δεινὰ ἐποιοῦντο*: quae emendatio mea sententia omnino non necessaria est. Verum quidem est, sensu *indignandi* plerumque dici *δεινὰ ποιεῖσθαι* (cf. Xenophont. Anab. lib. V, 9, 11. οἱ Παφλαγῶνες *δεινὰ ἐποιοῦντο* et Krüger. ad h. l.) Sed etiam Activum *ποιεῖν δεινὰ* passim in optimorum scriptorum libris sic usurpatam reperitur. Cf. Herodot. lib. II. c. 121. §. 5. *τὸν δὲ βασιλέα, ὡς αὐτῷ ἀπηγγέλη τοῦ φαρῶς ὁ νέκυσ ἐκκεκλημένος, δεινὰ ποιεῖν*, ubi hanc formulam *indignandi* vim habere, satis docent subsequens — *πάντως δὲ βουλευόμενον ἐρεθῆναι ὅστις κορὴ εἴη ὁ ταῦτα μηχανώμενος, ποιῆσαι μιν τάδε.* [Demosth.] orat. I. in Aristogit. §. 60. Bk. p. 788. R. *αἰτιωμένου δὲ καὶ δεινὰ ποιοῦντος τὰν θρόνον καὶ λόγοντος* etc.

gnem aliquam calamitatem morti paene aequandam: hic vero agi de *dedecore ex corruptis iudiciis et largitionibus pecuniariis* et παραπρεσβεία: his autem multo melius convenire τὸ ὄνειδος. Haec coniectura a Bekkero est commemorata, et haud dubie hoc honore longe dignior est, quam emendationes a Reiskio excogitatae μῖσος et βλάβος. Ego aliquando conieceram, τὸ πάθος Lysiam scripsisse: quae coniectura nunc, inita subductaque ratione, non placet. Immo existimo librorum lectionem genuinam minimeque tentandam esse. Ni fallor, hoc sibi vult orator: Epicrates quique una cum eo legationem obierunt, satis quidem sunt accusati: considerare autem vos oportet, vos saepe hos audivisse dicentes, quotiescunque aliquem per nefas perdere volebant, vobis, nisi quos damnari iubeant condemnnetis, defuturam esse τὴν μισθοφοράν. Ac nunc nihilominus deest; ita ut vobis inde (ἐκ τοῦ καταψηφίσασθαι) fiat multitudo (*damnatarum*) et dedecus h. e. ut ad vos inde hoc redundet, quod multi sunt, quos condemnastis, et quod haec res vobis dedecori est; ad hos autem utilitas. (Quoniam enim putantur vos iubere, utram in partem malint, decernere, fit, ut facile a nefariis pecuniam accipiant.)

Ibid. §. 6. Bekk. p. 810. Reisk.

Νῦν δ' ἀσφαλῶς αὐτοῖς ἔχει τὰ ὑμέτερα κλέπτειν. ἂν μὲν γὰρ λάθωσιν, ἀδεῶς αὐτοῖς ἔξουσι χρῆσθαι· ἂν δὲ ὀφθῶσιν, ἢ μέρεϊ τῶν ἀδικημάτων τὸν κίνδυνον ἐξεπρίαντο, ἢ εἰς ἀγῶνα καταστάντες τῇ αὐτῶν δυνάμει ἐσώθησαν: h. e. nunc vero sine periculo iis licet vos compilare. Etenim si hoc occultum manet, quae surripuerunt, iis secure uti poterunt. Sin autem deprehendantur, aut redimunt periculum parte τῶν ἀδικη-

μάτων, aut etc. Vocabulum ἀδικημα quid hīc sibi velit, non perspicio. Augerus vertit: *parte eorum, quae per flagitium paravere*, Matthiae Gr. Gr. p. 679. ed. alt. „*die entwandten Gelder*.“ Hoc oratorem hīc dicere voluisse, luce est clarius; sed vocabulo ἀδικημα ad id significandum eum usum fuisse, non possum mihi persuadere, quum a nullo alio scriptore sic usurpatum invenerim. Quamobrem non dubito, quod mihi in mentem venit Lysiam scripsisse, in medium proferre h. e. τῶν ἀδικῶν χρημάτων. (Eurip. Helen. v. 905. ὁ πλοῦτος ἄδικος, divitiae per nefas paratae.) Facillime e vv. ἀδικῶν χρημάτων, per compendium scriptis, ἀδικημάτων fieri posse, non fugiet palaeographiae peritos. — Idem vocabulum etiam in inscriptione orationis XVII. „περὶ δημοσίων ἀδικημάτων“ in suspicionem adductum est a Marklando et Taylora, qui pro eo χρημάτων scribi maluerunt. Hanc emendationem Bekkerus probavit et recepit. Recte, ut videtur: nisi forte hīc quoque ἀδικῶν χρημάτων scribi praestat. Duo adiectiva sic sine copula iuxta se posita non magis offensionem esse possunt, quam si latine dicas: Romani cervicibus Carthaginiensium praepotentem finitimum regem imposuerunt. Liv. 42, 50. *) Cf. Matth. Gr. Gr. §. 444. ed. alt.

---

*) Hac occasione oblata breviter disserere liceat de Livii l. II. c. I. §. 2. „*Nam priores ita regnarunt, ut haud immerito omnes deinceps conditores partium certe urbis, quas novas ipsi sedes ab se auctae multisudinī addiderunt, numerentur.*“ Certe post partium legitur in cod. Rotterod. Helmst. Götting. Flor. etc. et probata est haec lectio Rhenano, Gronovio, Drakenb., Crevierio, Stroth., Doer. et novissimo editori Baumgarten-Crusio. Alii libri, ut omnes Palatini, coepitae prae-

Lys. orat. XXVIII. in Ergocl. epilog. §. 3. Bk. p. 818. R.

Καὶ γὰρ δὴ δεινὸν ἂν εἶη, εἰ νῦν μὲν οὕτως αὐτοὶ πιεζόμενοι ταῖς εἰσφοραῖς συγγνώμην τοῖς κλέπτουσι καὶ τοῖς δωροδοκοῦσιν ἔχουτε, ἐν δὲ τῷ τέως χρόνῳ καὶ τῶν οἰκῶν τῶν ὑμετέρων μεγάλων ὄντων καὶ τῶν δημοσίων προσόδων μεγάλων οὐσῶν θανάτῳ ἐχολάζετε τοὺς πῶν ὑμετέρων ἐπιθυμοῦντας.

Marklandus participium οὐσῶν aut delendum esse censuit (ratus Grammatici cuiuspiam esse notantis differentiam generis inter οἰκῶν et προσόδων et metuentis, ne masculinum ὄντων utrique applicaretur ἀπὸ κοινού), aut in ὅμως mutandum. Erravit vir doctissimus. Quanto rectius Doryillius in animadv. ad Cha-

beat: quod comprobant praeter veteres nonnullos editores Gebh., Banerus in Excerpt. Liv. et Ernestius in Glossar. Liv. p. 119. Si certe legitur, sensus prodit hic, ut Gronovius dicit: *ita regnarunt priores illi reges, ut conditores numerentur (ne nimium putes, non dico urbis), sed partium dumtaxat urbis, partium minimum urbis.* Sed vide ne Bauerus iure suo illud *certe* fringere dixerit: id quod ego hinc fieri existimo, quod lectores ista particula ad cogitationem, quae nullius omnino sani hominis animum subire potest, sc. *illos reges urbis conditores esse posse*, deducantur. Altera vero lectione *coeptae* recepta evanescoit hoc, sensu exente hocce: sie haben so regirt, dass sie alle nach der Reihe als Erbauer von Theilen der angefangenen Stadt i. e. als Erweiterer der Stadt aufgeführt werden können. Atque hoc titulo eos haud immerito insigniri posse iudicat Livius, quatenus novas sedes a se auctae multitudini addiderint. — Eiusd. cap. § 10. „*deinde quo plus virium in senatu frequentia etiam ordinis faceret, caedibus* --- *explevit.*“ Quum hic a cod. Leid. absit praepositio *in*, mihi in mentem venit, eam fortasse plane expungendam esse quippe enatam e fine antecedentis vocabuli *virium*. Tum *senatū* non pro Ablativo sed pro Dativo habendum: cf. Sanct. Minerv. ed. Bauer. T. I. p. 43. Mihi certe formula *alicui facere vires* magis usui loquendi convenire videtur, quam illa *in aliquo vires facere*.

riton. p. 322. ed. Lips. „si cui,“ *inquit*, „haec in Areopago forent pronuntianda, sentiret, quae vis in-
esset repetitioni participiorum ὄντων et οὐσῶν his lo-
cis collocatorum!“ — Per hanc occasionem tractemus
nonnullos alios Lysiae locos, ubi, quae semel posita
suffecissent, ab oratore nihilominus sunt iterata. Orat.
XIV. in Alcibiad. I. §. 43. Bk. p. 552. R. *τις οὖν ἐλ-
πὶς ὑπὸ τούτων τι ἀγαθὸν πείσασθαι τὴν πόλιν, ὃν
ὕμεις, ὅτι μὲν οὐδενὸς ἄξιός ἐστιν, ἐπειδὴν ἀπολογῆται,
εἴσεσθε, ὅτι δὲ πονηρός ἐστιν, ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιτη-
δευμάτων εἴσεσθε;* ad quae verba Bremius haec ad-
scripsit: „parum quidem grata repetitio eiusdem ver-
bi in ratione non pari. Primo quidem loco aptum,
minus in altero. Marklandi quidem coniectura in ho-
norem viri docti oblivioni danda; melius Reiske *ἴστε.*“
Nulla, si quid video, hic opus est emendatione; immo
aptissimum alterum illud futurum *εἴσεσθε*. Etenim
ratione habita prioris membri *ὅτι οὐδενὸς ἄξιός ἐστιν,
ἐπειδὴν ἀπολογῆται, εἴσεσθε*, posterius ita est acci-
piendum: *ὅτι δὲ πονηρός ἐστιν, εἴσεσθε, ἐπειδὴν τῶν
ἄλλων ἐπιτηδευμάτων ἐνθυμηθῆτε*, i. e. eum vero im-
probum et nequam esse, si caetera eius studia accura-
tius perpenderitis et consideraveritis, scietis. Etiam
nobis Germanis tali nexu futurum ponere licet. Vi-
desis Sophocl. Oedip. Tyrann. v. 442. ed. HER-
MANN. *τοιαῦτ' ὀνειδίζ' οἷς ἐμ' εὐρήσεις μέγαν*: quem
versum rectissime sic explicuit Erfurdcius — *quibus
me, si diligentius rem perpendere volue-
ris, magnum invenies*. Cf. HERMANN. V. C.
ad Viger. p. 747. n. 164.*) — Lys. orat. XIII. in

---

*) Nec magis tentandus videtur futuri insultivus in Demosthe-
nis orat. pro Coron. §. 77. Bk. p. 251. lin. 5. Reisk. *καθ' ὅλον μὲν οὖν*

Agorat. §. 83. Bk. p. 501. R. οὐ γὰρ οἶμαι οὐδεμίαν τῶν τοιούτων ἀδικημάτων προθεσμίαν εἶναι, ἀλλ' ἐγὼ μὲν οἶμαι — τοῦτον δεῖν ἀποδεικνύναι: ubi Reiskius iure notatus est a Bremio, quod verba ἐγὼ μὲν οἶμαι unciis inclusit. — Orat. VI. in Andoc. §. 44. Bk. p. 242. R. ἡγούμενοι ἀποδημοῦντες μὲν ἀδῶ-οι καὶ ἐπίτιμοι δόξειν εἶναι, ἐπιδημοῦντες δὲ παρὰ τοῖς πολίταις τοῖς ἡδικομένοις πονηροὶ δόξειν καὶ ἀσεβεῖς εἶναι. Huc etiam mos oratorum referri potest pronominis αὐτὸς loco vocabulum ipsum, quod modo nominatum erat, repetendi. Cf. Lys. orat. XVIII. in Polich. §. 8. Bk. p. 603. R. τινες ἂν ἡμῶν εἰήσαν δυστυχέστεροι, εἰ ἐν μὲν τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἀποθνήσκοιμεν εὖνοι ὄντες τῷ πλήθει, ἐν δὲ τῇ δημοκρατίᾳ ὡς κακόννοι ὄντες τῷ πλήθει ἀποστεροῦμεθα τῶν ὄντων. Orat. VI. in Andoc. §. 46. Bk. p. 244. R. οὕτα πρὸ τῆς συμφορᾶς οὕτε μετὰ τὴν συμφορὰν etc. — Or. XXVI. de Evandr. prob. §. 18. Bk. p. 802. R. καὶ ἡγούνται γε, διὰ μὲν τοὺς τοιούτους τοὺς συλληφθέντας τότε ἀποθανεῖν, διὰ δὲ τοὺς ἄλλους τοὺς συλληφθέντας ἐκφεύγειν: ubi nihil egit Reiskius, διὰ δὲ τούτους τοὺς ἄλλους, τοὺς οὐ συλληφθέντας ἐκφεύγειν legendum esse dicens. Sensus loci aperte hic est: *et putant, per tales, qualis est Evander, comprehensos tum supplicio affectos esse, per caeteros autem factum esse, ut comprehensi necem effugerent.* — Demosth. de

---

ἔμοιγε φαίνεσθε ἐν μεγάλῃ εὐηθείᾳ ἕσεσθαι, εἰ οἴεσθ' ἐμὲ λανθάνειν ὅτι κ. τ. λ., ubi pro ἕσεσθαι Reiskius, legi mavult, praepositione ἐν omiſsa, συνέχεσθαι vel ἐνέχεσθαι; Schaeferus autem εἶναι. Mihi futurum recte se habere et cum urbanitate et modestia quadam a Philippo usurpatum videtur: „vos, opinor, in magno eritis stupore, ei“ etc.

falsa legat. §. 266. Bk. p. 426. R. τὰς πόλεις ἀπάσας ἀπολωλέκεσαν τὰς ἐν τῇ Χαλκιδικῇ οἱ προδιδόντες, καὶ Φίλιππος οὐκ ἐτ' εἶχεν ὑπακούειν τοῖς προδιδοῦσιν. „*Tales repetitiones tantum abest, ut onerent orationem, ut eius vim augeant,*“ ut recte Schaeferus ad h. l. (app. T. p. 690.) observat.

Post illa verba ex epilogo in Ergoclem petita orator noster, si Thrasybulus, *inquit*, cum triremibus ἐναυιγатурος has vobis proposuisset conditiones, ut illas naves, quas novas accipiebat, vobis traderet obsoletas et pericula quidem vestra essent, emolumenta autem ad amicos suos refundarent; et si idem addidisset, vos per contributiones se exhausturum, Ergoclem vero adulescentesque suos quam maxime locupletaturum esse: equidem vos cunctos confessuros arbitror, neminem hoc fieri passurum fuisse, ut Thrasybulo classis committeretur: ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ τάχιστα ὑμεῖς ἐψηφίσασθε τὰ χρήματα ἀπογράφαι τὰ ἐκ τῶν πόλεων ἐλημμένα καὶ τοὺς ἄρχοντας τοὺς μετ' ἐκείνου καταπλεῖν εὐθύνας δώσοντας, Ἐργοκλῆς ἔλεγεν ὡς ἤδη συκοφαντεῖτε κ. τ. λ. „*Sic [καὶ ἐπειδὴ pro ἐπειδὴ καὶ quod libri habent msc.] dedi secundum Stephanum* [quem etiam Bekkerus sequutus est]. *Verum adhuc tamen deest ὅπου vel ὅτι, ut sit ἄλλως τε, καὶ ὅπου, ἐπειδὴ τάχιστα; ut ὅπου cum* ἔλεγεν Ἐργοκλῆς *cohaereat, quemadmodum ἐπειδὴ cum ἐψηφίσασθε cohaeret.*“ REISKIUS. Sane fere post ἄλλως τε καὶ sequitur vel Modus finitus cum coniunctione aliqua vel participium (ut apud Lysiam, or. III. §. 29. VII. §. 36. XV. §. 10. XXXIV. §. 5.); minime tamen inusitatum est, Modum finitum sine coniunctione sequi. Quod quando fit, ἄλλως τε καὶ non *quoniam aliter, tum* (uti, coniunctionis sequente, accipiendum esse, notum est ex HERMANNI V. S. annotatione ad Vi-

ger. p. 780. n. 232.) sed *praetereaue etiam; caeterum etiam* vertendum est. Hoc si considerassent Lysiae interpretes, non sic, uti factum est, titubassent et vacillassent in sensu huius loci constituendo. Cf. Luciani Diall. Mortt. XIV. 5. (T. II. p. 197. ed. Lehmann.) ubi Alexandro dicenti: τὸ φιλοκίνδυνον οὐκ ἐπαινεῖς καὶ τὸ ἐν Ὁξυδράκαις πρῶτον καθάλασθαι εἰς τὸ ἐντὸς τοῦ τείχους καὶ τοσαῦτα λαβεῖν τραύματα Philippus respondet: non laudo; Ammon enim sic falsus vates et prophetae adulescentes arguebantur; et medicorum operam requirens omnibus ridiculus fiebas: νῦν μὲν γὰρ ὁπότε ἤδη τέθνηκας, οὐκ οἶε πολλοὺς εἶναι τοὺς τὴν προσποίησιν ἐκείνην ἐπικερτομοῦντας ὀρώντας τὸν νεκρὸν τοῦ θεοῦ ἐκτάδην κείμενον --; ἄλλως τε καὶ τοῦτο τὸ χροῖσιμον, ὃ ἔφης, τὸ διὰ τοῦτο κρατεῖν ῥαδίως, πολὺ σε τῆς δόξης ἀφῆρθε τοῦ κατὰ τοὺς νόμους ἵστασθαι i. e. praetereaue etiam illa utilitas, quam dicebas --, multum tibi detraxit gloriae egregiorum facinorum. Lys. orat. VII. περὶ τ. σηκ. §. 6. Bk. p. 265. Reisk. πῶς ἂν δικαίως ὑπὲρ τῶν τῇ πόλει γεγενημένων συμφορῶν ἐγὼ νυνὶ δίκην διδῶλην; ἄλλως τε καὶ τοῦτο τὸ χωρίον ἐν τῷ πολέμῳ δημευθὲν ἄπρατον ἦν πλείω ἢ τρία ἔτη: ubi Reiskius item excidisse opinatur ὅπου, recte autem Bremius id non necessario addendum esse censet.

Sub finem eiusdem orationis in Ergocl., §. 15. ed. Bk. p. 826. R. Lysias noster, ὥστε ἄξιον, inquit, ὑμᾶς — παρὰ τούτων νυνὶ δίκην τὴν μεγίστην λαβεῖν, καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν ἐπιδείξαι ὥς τοὺς ἀδικούντας τιμωρεῖσθε καὶ τοὺς ὑμετέρους ἄρχοντας βελτίους ποιήσετε. — ὑμᾶς δὲ χρὴ εἰδέναι ὅτι, ἂν μὲν ἐμοὶ πεισθῇτε, εὖ περὶ αὐτῶν βουλευσέσθε etc. Bekkerus V. C. verba καὶ τοὺς ὑμ. ἀρχ. βελτ. ποιήσετε aptius ait post βουλευσέσθε §. positum iri. Sed quum Halicarnasso aliisque ur-

Nihil Ergone, dixerat, eiusque collegae magnam fecerunt iniuriam, non implet hic orator mihi videtur dicere: oportet vos summas pecunias ab istis sumere quippe omnibus Graecis ostendere, vos animadvertere in homines pudicos et magistratus vestros meliores esse redituros: ad haec ego vos adhortor: vos autem scire debetis, si mihi obsequimini, vos optime vobismet ipsis consulturos: sin minus, nequioribus vos cunctis civibus usuros esse. Exinde addit orator: ἔτι δέ, ὡς ἂν λέγῃ, ἂν αὐτῶν ἀποφθίσκησθε, οὐδεμίαν ὑμῶν εἰδούτων χάριν, ἀλλὰ τοῖς ἀνηλωμένοις καὶ τοῖς χρήμασι οἷς ὑφίστηνται κ. τ. λ. Ergone impensis et pecuniis, quas Atheniensibus surripuerunt, salutem isti acceptam referent? — At isti homunciones nihil fere pecuniae possidebant, sed pauperes erant (cf. §. 1. *ἐκ πένητος ἐκ τῶν ὑμετέρων πλούσιος γεγενημένος*, §. 2. *τούτους πένητας καὶ ἀπόρους ἐκλεύσαντας* etc.) et quidquid postea habebant, suffurati erant civitati. Itaque quum, ut quosdam corrumperent, nullas alias insumere possent pecunias, nisi quas per nefas sibi comparaverant, Lysiam verisimilius mihi videtur hic scripsisse: *τοῖς ἀνηλωμένοις ἐκείνοις χρήμασιν οἷς ὑφίστηνται*. Scio quidem rationem, qua erunt qui librorum lectionem defensissent: sed etiamsi ea ineatur, tamen non poterit, opinor, evinci, apte oratorem hoc loco sic esse loquentum.

Orat. XXX. in Nicomach. §. 9. Bk. p. 845. sq. R.

Ἔτι δέ, οἶμαι, θανραστὸν νομίζω Νικόμαχον ἐτέροις ἀδικούσι μνησικακεῖν ἀξιοῦν ὃν ἐγὼ ἐπιβουλεύσαντα τῷ πλήθει ἀποδείξω.

Dele vel οἶμαι vel νομίζω. TAYLOR. Vel eodem modo vel sic, ut *εἶναι* pro *οἶμαι* scribatur, Marklandus insulsam istam tautologiam removendam cen-

suit. Reiskius ingeniose locum ita emendavit in Variet. lectt. Lys. p. 725. ἔστι δ', οἶμαι, θαυμαστὸν νομίζειν Νικόμαχον. Quibus coniecturis repudiatis Bremius, *equidem*, inquit, *in vulgata lectione acquiesco*. Οἶμαι enim, *deposita propria notione, formulae cum ironia affirmativae significationem sumsit et valet* ἴσως, δῆπου. Substituamus δῆπον. Quid lucramur? — Tautologia manet; δῆπον enim nil aliud est quam *opinor*. Itaque ego non dubito, quin οἶμαι sit expungendum. Quod ut in textum irreperet, duabus fieri potuit rationibus. Aut lector aliquis v. νομίζω per οἶμαι explicuit (quemadmodum persaepe verbo ἡγείσθαι ut interpretamentum substitutum est οἰεσθαι, cf. Lys. Areopag. περὶ τ. σηκ. §. 2. Bk., ubi pro ἡγούμενοι codd. C. O. praebent οἰόμενοι; Aeschin. ed. Brem. T. I. p. 142. Schaef. app. ad Demosthen. p. 43, 5.) aut librarius aliquis magis sensum verborum, quam ipsa singula verba, quae transscripturus erat, memoria tenens pro ἔτι δὲ θαυμαστὸν νομίζω scripsit ἔτι δ' οἶμαι θαυμαστὸν; videns autem deinde se errasse, ne omitteret quidquam, etiam νομίζω appinxit. — In Aeschinis loco (orat. de fals. legat. c. 11. p. 157. ed. Brem.), cuius Taylorus et Marklandus mentionem fecerunt, ego quidem minus offendo. Verba sunt haecce: ἰδὼν δὲ αὐτὸν (Demosthenem) ὁ Φίλιππος ὡς δικάετο, θαρσύνειν τε παρεκείνετο, καὶ μὴ νομίζειν, ὥσπερ ἐν τοῖς θεάτροις, διὰ τοῦτο οἰεσθαι τι πεπονθέναι. Dummodo post θεάτροις paululum subsistamus legendo, non amplius offendiculo erit illud οἰεσθαι. *Adhortabatur eum Philippus, ut bono esset animo neve eam haberet opinionem, quae in theatris valeret; — nempe ne propterea sibi magni aliquid accidisse opinaretur.*

Ad verba §phi 11. οἱ δὲ βουλόμενοι αὐτὸν ἀπολέσαι, δεδιότες μὴ οὐκ ἀποκτείνωσιν ἐν τῷ δικαστηρίῳ

~~... οὗτος ὁ Νικόμαχος~~ ὅς γε καὶ τὴν
~~... ὁ Νικόμαχος~~ addit, ut, quoniam
~~... ὁ Νικόμαχος~~ Νικόμαχος nomine-
~~... ὁ Νικόμαχος~~ Νικόμαχος ἰδίον νόμον ἀπο-
~~... ὁ Νικόμαχος~~ fert Hemsterhusii not.
~~... ὁ Νικόμαχος~~ 451. ed. Lehmann n., abs
~~... ὁ Νικόμαχος~~ testis citatur Koen. ad
~~... ὁ Νικόμαχος~~ p. XVIII et p. 290. ed. Lips.)
~~... ὁ Νικόμαχος~~ non insolens, inquit;
~~... ὁ Νικόμαχος~~ nomen in eadem per-
~~... ὁ Νικόμαχος~~ Libens hoc concedo. Sed for-
~~... ὁ Νικόμαχος~~ improbable est, Lysiam Nico-
~~... ὁ Νικόμαχος~~ hac loco cavillandi causa Νικομαχιδὴν
~~... ὁ Νικόμαχος~~ patris (ὅς δημόσιος ἦν, ut
~~... ὁ Νικόμαχος~~ §. 2. vel maiorum (δι' οὗς Νικόμαχον
~~... ὁ Νικόμαχος~~ §. 27. cll. §. 6.). Nos non mi-
~~... ὁ Νικόμαχος~~ dicere: Da bereden sie nun
~~... ὁ Νικόμαχος~~ eines Nikomachios, ein Gesetz auf-
~~... ὁ Νικόμαχος~~ Nimirum sumendum est, patri vel ma-
~~... ὁ Νικόμαχος~~ cum Nicomacho reo fuisse nomen.
~~... ὁ Νικόμαχος~~ viri de me optime meriti, libell. die Mo-
~~... ὁ Νικόμαχος~~ Taufnamen p. 6. et 7.) — Nihilominus
~~... ὁ Νικόμαχος~~ quam laudat Harpocration sub γ. ἐπι-
~~... ὁ Νικόμαχος~~ κατὰ Νικόμαχον) ora-
~~... ὁ Νικόμαχος~~ hanc ipsam esse κατὰ Νικόμαχον. Memor
~~... ὁ Νικόμαχος~~ huius loci Νικομαχιδὸν scripsit pro Νικο-
~~... ὁ Νικόμαχος~~

Hic venit mihi in mentem Plutarchi locus, ubi
 de Demosthenis cognominibus agitur, vit. Demosthen.
 cap. 4. Ἦν ἐξ ἀρχῆς κἀτισχνος καὶ νοσώδης καὶ τὴν
 λοιδορουμένην ἐκωνυμίαν, τὸν Βάταλον, εἰς τὸ σῶμα
 ἀγεται σκώπτομενος ὑπὸ τῶν παιδῶν λαβεῖν. ἦν δ' ὁ
 Βάταλος, ὡς μὲν ἔτι φασιν, αὐλητὴς τῶν κατεαγό-
 νων καὶ δραμάτων εἰς τοῦτον, κωμῶδων αὐτὸν Ἀντι-

φάνης πεποίηκεν. ἔνιοι δὲ τινες ὡς ποιητοῦ τρυφερά καὶ παρόλγια γράφοντος τοῦ Βατάλου μέμνηται. δοκεῖ δὲ καὶ τῶν οὐκ εὐπρεπῶν τι λεχθῆναι τοῦ σώματος μορίων παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τότε καλεῖσθαι βάταλος. ὁ δ' Ἄργας (καὶ τοῦτο γὰρ φασὶ πρὸ Δημοσθένει γενέσθαι παρώνυμον) ἢ πρὸς τὸν τρόπον, ὡς θηριώδη καὶ πικρὸν, ἐτέθη· τὸν γὰρ ὄφιν ἔνιοι τῶν ποιητῶν ἄργαν ὀνομάζουσιν· ἢ πρὸς τὸν λόγον, ὡς ἀνιῶντα τοὺς ἀκρωμένους. καὶ γὰρ Ἄργας τοῦνομα ποιητῆς ἦν νόμων ποιητῶν καὶ ἀργαλέων. καὶ ταῦτα μὲν ταύτη, κατὰ Πλάτωνα. Verba postrema quum vulgo sic explicentur „sed de his, ut Plato ait, hactenus“ et illa κατὰ Πλάτωνος ad formulam transitionis καὶ ταῦτα μ. τ. referantur: summo iure Wyttenbachius in eclog. histor. p. 336. ed. Lips. s. p. 423. extr. ed. Amstelod. non credibile esse, ait, Plutarchum laudasse auctorem Platonem in formula tum per se frequente, tum non frequentiore Platoni quam cuivis alii scriptori. Itaque illud κατὰ Πλάτωνα, ut a temeraria manu insitum, litura delendum aut statuendum esse censet, quaedam verba excidisse proxima deinceps post ταύτη, quibus verbis de Demosthenis apud Platonem in philosophia studio narraretur, ex iisque hoc κατὰ Πλάτωνα remansisse. Quod quomodo mihi accipiendum videatur, perspicuum erit, quum legeris, quae e Diogene Laërtio aliisque sum transcripturus. Diogen. Laert. I. III. 5. 4. (s. p. 44. secund. Fischeri ed. IV. Platon. diall. Lips. 1783.): ἐγυμνάσατο δὲ [ὁ Πλάτων] παρὰ Ἀρίστωνι πρὸ Ἀργεῖω, παλαιστῇ· ἀφ' οὗ καὶ Πλάτων διὰ τὴν εὐξέλειαν μετωνομάσθη, πρότερον Ἀριστοκλῆς ἀπὸ τοῦ πάππου καλούμενος ὄνομα, καθὰ φησὶ Ἀλέξανδρος ἐν Διαδοχαῖς. ἔνιοι δὲ διὰ τὴν πλατύτητα τῆς ἐρμηνείας οὕτως ὀνομασθῆναι· ἢ ὅτι πλατὺς ἦν τὸ μέγεθος, ὥς φησὶ Νεάνθης. Hesych. Miles. in vit.

Plat. p. 73. ed. Fisch. πλατὺς δὲ ὦν τὰ στήθια, ἣ τὸ μέτωπον, Πλάτων προσηγορεύθη· οἱ δὲ, ὡς πλατὺν ἐν λόγοις, οὕτω φασὶν αὐτὸν κληθῆναι etc. Olympiod. vit. Plat. p. 77. ed. Fisch. γυμναστῇ μὲν ἐχρήσατο διδασκάλῳ, Ἀριστῶνι τῷ Ἀργεῖῳ, ὑφ' οὗ καὶ Πλάτων, ὡς φασί, μετωνομάσθη, πρότερον Ἀριστοκλῆς λεγόμενος τῷ τοῦ πάππου ὀνόματι. Ἐκλήθη δ' οὕτω, διὰ τὸ δύο μόρια τοῦ σώματος ἔχειν πλατύτητα, τὸ τε στήθιον καὶ τὸ μέτωπον, ὡς δηλοῦσι πανταχοῦ αἱ ἀνακείμεναι αὐτοῦ εἰκόνες, οὕτω φαινόμεναι. (Cf. etiam Apulei. de habit. doctrin. Pl. I. p. 1. Elmenh. „Platoni habitudo corporis cognomentum dedit.“ Senec. ep. 58. p. 206. T. II. et Fisch. ad Olymp. p. c.) Nonne ex his satis liquet, in verbis illis Plutarcheis hunc inesse sensum: *sed haec hactenus de cognominibus Demosthenis; qua in re comparari potest cum Platone?* (De κατὰ similitudinem significante cf. Matth. Gr. Gr. p. 1153. ed. alt.). Si autem verba illa controversa reapse non a Plutarcho profecta sunt (id quod non omnino improbabile est): at certe eorum, quae dixi, ratione habita, a sciolo quodam sunt assuta.

In eadem Lysiae oratione in Nicomachum. § 21. Bk. p. 858. R. inveniuntur haec: ἐνθυμείσθης τοίνυν, ὦ ἄ. δ., ὅτι, ὅταν μὲν κατὰ τὰς συγγραφὰς ποιῶμεν, ἅπαντα τὰ πάτρια θύεται, ἐπειδὴν δὲ κατὰ τὰς στήλας, ἃς οὗτος ἀνέγραψε, πολλὰ τῶν ἱερῶν καταλύεται. καὶ τούτοις ὁ ἱερόσυλος περιτρέχει λέγων ὡς εὐσέβειαν, ἀλλ' οὐκ εὐτέλειαν ἀνέγραψε. Mendum, quod in verbis καὶ τούτοις inest, ut removeret, Marklandus legendum esse coniecit: ἐπὶ τούτοις i. e. *ob haec facta*; Reiskius: *καίτοι οὗτος*: quae non mala est emendatio, melior certe, quam quae ab Iacobsio Ad-ditam. animadv. in Athen. p. 320. est proposita καὶ

τα οὗτος. Bremius lectionem vulgatam non plane improbari vult, dicens, *τούτοις* quasi Dativum instrumenti esse id indicantem, quod incitaverit hominem ad discurrendum. Vellem vir doctissimus ad hanc sententiam confirmandam e prosaïcis scriptoribus locos similes attulisset: alioquin ego quidem ei non aulam adstipulari. Suspicio potius Lysiam scripsisse: *ἐν ταύταις* (i. e. *καὶ ἐν ταύταις ταῖς στήλαις*) ὁ ἱερόςουλός περικτρέχει λέγων ὡς εὐσεβείαν; ἀλλ' οὐκ ἐπ' ἐλπίαν ἀνέγραψε· (ἀναγράφειν τι ἐν στήλῃ, cf. Demosth. or. in Neaer. § 105. Bk. p. 1381. R.) h. e. *atque in his stelis pietatem, non parsimoniam se scripsisse* (i. e. *in scribenda pietatem, non parsimoniam spectasse*) dicens *discursat iste sacrilegus*. Verborum collocatio nemini, puto, offensionem erit, nisi qui dictionis Lysiacae prorsus sit ignarus.

In §pho 29. Bekk. p. 864. extrem. Reisk. ὁ δὲ πάντων δεινότερον, [ὅτι] ὑπογραμματοεῦσαι μὲν οὐκ ἔστι δις τὸν αὐτὸν τῇ ἀρχῇ τῇ αὐτῇ, περὶ δὲ τῶν μεγίστων τοὺς αὐτοὺς ἔατε πολὺν χρόνον κυρίους εἶναι, non probo, quod Bekkerus post δεινότερον e solo libro C. ὅτι in textum recepit. Illum librum optimum esse codicum msc. Lysiae non infitior; sed tamen caute eo utare pervehim: namque e vestigiis satis manifestis perspicui potest, permultis eam locis correctiones viri cuiusdam sane quam docti linguaeque graecae satis periti praeberē. (Cf., ut unum tantummodo nunc exemplum afferam, orat. XII. in Eratothen. § 48. Bk. p. 415. R. ἄλλων δὲ πολλῶν, ubi pro ἄλλων in C. legitur κακῶν, quod mihi, uti Bremio, glossema [non *glossa*, ut perperam dicit Brēm. cf. Graefenh. ad Aristot. poet. c. 21. p. 154.] esse videtur.) Sic hoc loco ab illo viro, non ignorante, post

παίδουσι Νικομαχίδην νόμον ἀποδείξει ως χρηή και τήν βουλὴν συνδικάζειν Marklandus suadet, ut, quoniam alibi in hac oratione reus semper Νικόμαχος nomine-
tur, sic legatur: παίδουσι Νικόμαχον ἴδιον νόμον ἀπο-
δείξει. Contra eum Bremius affert Hemsterhusii not.
ad Luc. Timon. §. 44. (T. I. p. 451. ed. Lehmann., abs
quo viro dilectissimo praeterea testis citatur Koen. ad
Gregor. Corinth. Praefat. p. XVIII. et p. 290. ed. Lips.)
ubi Batavus omnium doctissimus, *non insolens*, inquit,
*ut primum et patronymicum nomen in eadem per-
sona locum obtineant.* Lubens hoc concedo. Sed for-
sitan hoc quoque non improbabile est, Lysiam Nico-
machum reum hoc loco cavillandi causa Νικομαχίδην
vocasse, respectu habito patris (ὃς δημόσιος ἦν, ut
dicitur §. 2.) vel maiorum (δι' οὓς Νικόμαχον
προσέχει πεπραῖσθαι, §. 27. cll. §. 6.). Nos non mi-
nori cum acerbitate diceremus: Da bereden sie nun
diesen Sprössling eines Nikomachos, ein Gesetz auf-
zuweisen etc. Nimirum sumendum est, patri vel ma-
iorum alicui idem cum Nicomacho reo fuisse nomen.
(cf. Dolzii, viri de m̃o optime meriti, libell. *die Mo-
den in den Taufnamen* p. 6. et 7.) — Nihilominus
vero credo, quam laudat Harpocration sub γ. ἐπι-
βολή (ὡς και παρὰ Ἀνσίᾳ κατὰ Νικομαχίδου) ora-
tionem, hanc ipsam esse κατὰ Νικομάχου. Memor
haud dubie huius loci Νικομαχίδου scripsit pro Νικο-
μάχου.

Hic venit mihi in mentem Plutarchi locus, ubi
de Demosthenis cognominibus agitur, vit. Demosthen.
cap. 4. Ἦν ἐξ ἀρχῆς κάτισχνος και νοσώδης και τήν
λοιδορομένην ἐπωνυμίαν, τὸν Βάταλον, εἰς τὸ σῶμα
λέγεται δκωπόμενος ὑπὸ τῶν παίδων λαβεῖν. ἦν δ' ὁ
Βάταλος, ὡς μὲν ἐνιοί φασιν, αὐλητῆς τῶν κατεαγό-
των και δραμάτων εἰς τοῦτόν, κωμῶδων αὐτόν Ἀντι-

φάνης πεποίηκεν. ἔνιοι δὲ τινες ὡς ποιητοῦ τρυφερά καὶ παροίγια γράφοντος τοῦ Βατάλου μέμνηται. δοκεῖ δὲ καὶ τῶν οὐκ εὐκρεπῶν τι λεχθῆναι τοῦ σώματος μορίων παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τότε καλεῖσθαι βάταλος. ὁ δ' Ἄργας (καὶ τοῦτο γὰρ φασὶ τῷ Δημοσθένει γενέσθαι παρώνυμον) ἢ πρὸς τὸν τρόπον, ὡς θηριώδη καὶ πικρὸν, ἐτέθη· τὸν γὰρ ὄφιν ἔνιοι τῶν ποιητῶν ἄργαν ὀνομάζουσιν· ἢ πρὸς τὸν λόγον, ὡς ἀνιῶντα τοὺς ἀκρωμένους. καὶ γὰρ Ἄργας τοῦνομα ποιητῆς ἦν νόμων ποιητῶν καὶ ἀργαλέων. καὶ ταῦτα μὲν ταύτη, κατὰ Πλάτωνα. Verba postrema quum vulgo sic explicentur „sed de his, ut Plato ait, hactenus“ et illa κατὰ Πλάτωνα ad formulam transitionis καὶ ταῦτα μ. τ. referantur: summo iure Wyttenbachius in eclog. histor. p. 336. ed. Lips. s. p. 423. extr. ed. Amstelod. non credibile esse, ait, Plutarchum laudasse auctorem Platonem in formula tum per se frequente, tum non frequentiore Platoni quam cuivis alii scriptori. Haque illud κατὰ Πλάτωνα, ut a temeraria manu insitum, litura delendum aut statuendum esse censet, quaedam verba excidisse proxima deinceps post ταύτη, quibus verbis de Demosthenis apud Platonem in philosophia studio narraretur, ex hisque hoc κατὰ Πλάτωνα remansisse. Quod quomodo mihi accipiendum videatur, perspicuum erit, quum legeris, quae e Diogene Laërtio aliisque sum transscripturus. Diogen. Laert. I. III. 5. 4. (s. p. 44. secund. Fischeri ed. IV. Platon. diall. Lips. 1783.): ἐγυμνάσατο δὲ [ὁ Πλάτων] παρὰ Ἀρίστωνι τῷ Ἀργεῖῳ, παλαιστῇ· ἀφ' οὗ καὶ Πλάτων διὰ τὴν εὐέλειαν μετωνομάσθη, πρότερον Ἀριστοκλῆς ἀπὸ τοῦ κάππου καλούμενος ὄνομα, καθὰ φησι Ἀλέξανδρος ἐν Διαδοχαῖς. ἔνιοι δὲ διὰ τὴν πλατύτητα τῆς ἐρμηνείας οὕτως ὀνομασθῆναι· ἢ ὅτι πλατὺς ἦν τὸ μέτωπον, ὥς φησι Νεάνθης. Hesych. Miles. in vit.

Quum enim orator modo dixerit: *ideo a civitate oratoribus exiguum temporis spatium ad praeparationem constitutum esse videtur, quo facilius ab auditoribus veniam impetrent*: mente tenens „quanquam igitur mihi orationem habenti venia dabitur“ dicit *ὁμως δὲ* (cf. Viger. p. 428); prius vero quam ea ipsa verba, quae protenus sequi debent (*ὁ ἀγὼν οὐ πρὸς τὰ τοῦτων ἔργα*), proferat, iis ut oppositionem praemittit haec: *ὁ μὲν λόγος μοι περὶ τούτων*. Nam saepe Graeci per particulas *μὲν* et *δὲ* duo periodi membra connectunt, quorum posterius primariam enunciationis notionem, prius secundariam continet, ideo praemissam, quo magis per hanc oppositionem primariam notionem percipias et persentiscas. Cf. quae Buttmannus Gr. Gr. (edit. XII.) p. 429. sq. et ad Dem. Mid. §. 7. a. ac Schaeferus in apparat. crit. et exeget. ad Demosth. T. IV. p. 186. disputaverunt. — Antiph. de caede Herod. §. 85. Bk. p. 139. HSt. *καλτοὶ οὐ δῆπου, οἱ μὲν ἔχθιστοι οἱ ἔμοι δύο ἀγῶνας περὶ ἐμοῦ πεποιθήκασιν, ὑμεῖς δὲ οἱ τῶν δικαίων ἴσοι κριταὶ προκαταγνώσεσθί μου ἐν τῷδε τῷ λόγῳ τὸν φόνον*. Lys. or. XIV. in Alcibiad. I. §. 31. Bk. p. 344. R. *εἰδίσταται λέγειν, ὥς οὐκ εἰκὸς ἔστι τὸν μὲν πατέρα αὐτοῦ κατελθόντα δωρεὰς παρὰ τοῦ δήμου λαβεῖν, τοῦτον δ' ἀδίκως διὰ τὴν φυγὴν*

ἦλθον ἡμῶν δεόμενοι, φιλότητα μὲν ἀντὶ διαφορᾶς ἐθέλοντες εὐχένην δ' ἀντὶ πολέμου ποιέσθαι, τὴν τε συμμαχίαν ἀποδεικνύντες ὅσῳ κρείττων ἢ σφετέρᾳ εἴη τῶν Ἑγεσταίων καὶ τῶν Καταναίων, εἰ βούλομεθα πρὸς αὐτοὺς ποιέσθαι, ἡμεῖς τούτων εὐλόμεθα καὶ τότε πόλεμον ἀντὶ εὐρήνης etc. Ad quae verba Reiskius haecce adscripsit: „*malim inter εἴη τῶν interponi τῆς*.“ Ego nolim. Articulum τῆς hic omnino non necessarium esse, satis docet vel illud Homeri: *κρείσσων Διὸς γενεῇ Ποδάμοιο τέτυκται* pro *γενεῇ Ποδάμοιο*. Cf. Matth. Gr. Gr. §. 453. ed. alt. HERMANN. ad Viger. p. 417. Schaefer. melet. crit. p. 127.

τὴν ἐκείνου διαβεβλήσθαι. ἔμοι δὲ δοκεῖ δεινὸν εἶναι, εἰ τὰς μὲν θωρεὰς αὐτοῦ ἀφείλεσθε ὥς οὐ δικαίως δεδακότες, τούτου δὲ ἀδικοῦντος ἀποψηφιεῖσθε κ. τ. λ. Adde orat. III. §. 32. Bk. p. 151. R. XXIV, §. 13. Bk. p. 749. R. XXXI, §. 32. Bk. p. 889. R. XXXIV, §. 11. Bk. p. 924. R. Isocrat. ad Demonic. §. 11. sub fin. Bk. etc. etc.

Ibid. §. 4. Bk. p. 55. sq. R.

Ἀμαζόνες γὰρ Ἄρεος μὲν τὸ πάλαιον ἦσαν θυγατέρες, οἰκοῦσαι δὲ παρὰ τὸν Θερμώδοντα ποταμὸν, μόναι μὲν ὥπλισμέναι σιδήρῳ τῶν περὶ αὐτάς, πρῶται δὲ τῶν πάντων ἐφ' ἵππους ἀναβάσαι, οἷς ἀνελπίστως δι' ἀπειρίαν τῶν ἐναντίων ἤρουν μὲν τοὺς φεύγοντας, ἀπέλειπον δὲ τοὺς διώκοντας, ἐνομιζόντο δὲ διὰ τὴν εὐφυλίαν μᾶλλον ἄνδρες ἢ διὰ τὴν φύσιν γυναῖκες.

Bekkerus in Addendis et Corrig (orat. att. ed. Berolin. T. V. p. 695.) „δὲ, inquit, ante διὰ omiserim.“ Vellem vir egregius causam indicasset, cur sic statueret. Ego saltem nullam expiscari possum: immo magis magisque adducor, ut particulam illam, quam omnes libri msc. tuentur, rectissime hic se habere credam. Verba autem sunt hoc modo constrüenda: Ἀμαζόνες γὰρ Ἄρεος μὲν τὸ πάλαιον ἦσαν θυγατέρες, οἰκοῦσαι δὲ παρὰ τὸν Θερμώδοντα ποταμὸν (μόναι δὲ -- ἐπέλειπον δὲ τοὺς διώκοντας) ἐνομιζόντο δὲ διὰ etc. Sic enim saepissime particula δὲ ab optimis scriptoribus repetita est: de quo usu optime Buttmannus disseruit in Excurs. XII. ad Demosthen. Midian. Cf. Lys. or. XII. in Eratosthen. §. 69. Bk. p. 428. R. ὑμεῖς δὲ, ὦ ἄ. Ἀθ., (πρατιούσης - Θεραμένει) εἰδότες δὲ -- ὅμως ἐπετρέψατε αὐτῷ πατρίδα etc. Antiph. de caed. Herod. §. 42. τοῖς δ' ἐπὶ τοῦ τροχοῦ λεγομένοις (λόγοις), οὓς ἐκείνος ἀνάγκη μᾶλλον ἢ ἀληθεία ἔλεγεν, τούτοις δὲ διεφέρετο.

(cf. Coraës ad Isocrat. Panegyri. σελ. 73, στ. 20.) Andocid. de myster. §. 149. Bk. τοὺς δὲ ὄντας πολίτας τούτους δὲ ἀπόλλυτε. Eiusd. orat. de pace §. 1. Bk. ὅτι δὲ -- τοῦτο δὲ -- et §. 27. (p. 102. R.) πατρίαν δὲ εἰρήνην ὀνομάζοντες, ἣ χρῶνται, τοῖς δὲ ἄλλοις Ἑλλήσι, οὐκ ἔωσι πατρίαν γενέσθαι τὴν εἰρήνην, ubi non faciendum cum Reiskio dicente: „aut ἣ delendum, aut potius insequens proximum δὲ, quod est in hoc versu secundum.“ Lycurg. Isocrat. p. 160. l. 13. HSt. χορήγαντος δ' αὐτῷ τοῦ θεοῦ -- ὁ δὲ τῷ θεῷ περὶ θάμενος τοῦτ' ἐπραξε καὶ τοὺς ἐπιστρατευομένους ἐκ τῆς χώρας ἐξέβαλε: ad quem locum Pinzgerus adnotavit, se in Lysiae oratione funebri, §. 29. Bk. legi malle: Ὀφισταμένον δ' οὐδενός, ἀλλὰ τῶν μὲν ἀκόντων ὑπακουόντων, τῶν δὲ ἐκόντων προδιδόντων, (οἱ μὲν γὰρ -- δέος) Ἀθηναῖοι δ', οὕτω διακειμένης τῆς Ἑλλάδος, — ἐβοήθησαν, quum Bekk. ediderit Ὀφισταμένον οὐδενός, commate ante Ὀφιστ. posito et puncto post προδιδ. Sed praeterea quod illud δὲ nec multi nec boni praebent libri, etiam multo melius nobis oratio hic procedere videtur, verbis, sicut a Bekkero factum, distinctis. Et, si δὲ, quemadmodum in exemplis allatis vidimus, orator hic iterare voluisset, potius sic, opinor, collocasset verba posteriora: οὕτω δὲ διακειμένης τῆς Ἑλλάδος Ἀθην. — Paulo post hunc Lysiae locum, §. 31. leguntur haec: γενομένου δὲ τοῦ κινδύνου κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἀθηναῖοι μὲν ἐνίκων τῇ ναυμαχίᾳ, Λακεδαιμόνιοι δὲ, οὐ ταῖς ψυχαῖς ἐνδεεῖς γεόμενοι, ἀλλὰ τοῦ πλῆθους ψευσθέντες καὶ οὓς φυλάξεν ᾤοντο καὶ πρὸς οὓς κινδυνεύσειν ἐμελλον, οὐκ ἡττηθέντες τῶν ἐναντίων, ἀλλ' ἀποθανόντες οὐκ ἐτάχθησαν μάχεσθαι. Constructionem hic claudicare manifestum est. Itaque Reiskius ἐδυστύχησαν vel συμφορᾷ ἐχρήσαντο post verba: Λακεδαιμόνιοι δὲ inseri voluit. Quid

quod Iacobsius in Attic. (ed. IV.) p. 235. e simili Isocratis loco (Panegy. c. 26) post *ἔμελλον* reapse intrusit verbum *διαφθάρησαν*. Audaciora sunt haec tentamina, quam quae comprobemus. Multo probabilior fuerit haec emendatio: *Ἀθηναῖοι μὲν ἐνίκων τῇ ναυμαχίᾳ, Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐ· οὐ ταῖς ψυχαῖς ἐνδεεῖς γινόμενοι, ἀλλὰ τοῦ πλήθους ψευδοθέντες . . . οὐκ ἠττηθέντες . . . ἀλλ'* etc.: nisi malis existimare, Lysiam hic abreptum vi et gravitate antithetorum, *οὐ ταῖς ψυχαῖς ἐνδεεῖς γεν.*, ἀλλὰ — *ψευδοθέντες* antecedentium oblitum esse et ita in ea, quae propior erat, constructione h. e. in participiis perrexisse. (Cf. Matth. Gr. Gr. p. 1300. ed. alt.)

Lys. orat. IV. περὶ τραύματος. §. 5. Bk. p. 170. R. *Ἀλλ' ἦν, εἰ βούλεται, ἐχθρός· δίδωμι γὰρ αὐτῷ τοῦτο· οὐδὲν γὰρ διαφέρει. οὐκοῦν ἦλθον αὐτὸς αὐτὸν ἀποκτενῶν, ὥς οὐτός φησι, καὶ βίᾳ εἰς τὴν οἰκίαν εἰσῆλθον.*

„*Αὐτός]* videtur delendum, ut e proximo αὐτὸν natum.“ REISKIUS. Bekkerus eum sequutus uncis hoc vocabulum inclusit: id quod mihi non recte fecisse videtur vir longe doctissimus. Quam vim illud pronomen hic habeat, et e verbis subsequentibus καὶ βίᾳ εἰς τὴν οἰκίαν εἰσῆλθον et e §pho 11. (*ἢ ἄνθρωπος τοῦτ' ἂν κατεῖπε* — *ἔτι δὲ εἰ μεταπεμφθέντες ἦλθομεν ἢ οὐδενὸς καλέσαντος*) et §. 15. (*εἰ μεταπεμφθέντες ἢ μὴ [ἦλθομεν]* — *ἐκείνη μᾶλλον ἂν ᾔδει*) abunde patet. Significat nihil aliud, quam *spon te*. (cf. S. HERMANN. ad Viger. p. 733. III.) „*Igitur spon te, a nemine arcessitus, accessi, hoc consilio ut eum conficerem.*“ Caeterum, quo magis suspicio ab hac voce removeatur, considerandum est, Graecos lubentissime aut *ἑνὴν* eandemque vocem continuo bis, sed diver-

sia casibus, aut vocabulum quoddam iuxta aliud eiusdem originis ponere. *Αὐτός αὐτοῦ*, quippe usitatissimum et notissimum, praetereamus. (Cf. Reisig. V. C. ad Oedip. Colon., Comment. crit. p. 849. Bast. epist. crit. p. 212. Schaef. ad Demosthen. 325, 18.) Sed alia nonnulla e Demosthene petita exempla hic apponamus. Sicuti nostro Lysiae loco, *αὐτός αὐτὸν* reperitur Demosth. adv. Pantaen. §. 51. B. p. 981. R. *χωρὶς δὲ τούτων αὐτός αὐτὸν οὗτος ἀφῆκε τῶν τοιούτων αἰτιῶν ἀπασῶν.* — *Τούτου τοῦτον* In Aristogit. I. §. 14: Bk. p. 773. R. Adv. Aphob. §. 7. Bk. p. 846. R. cf. Schaef. melet. crit. p. 133. Erfurdt. ad Antig. v. 500. — *Ἐκείνος ἐκείνοις* In Aristocr. §. 107. Bk. p. 656. R. — *Μόνος μόνῳ* Pro Coron. §. 137. B. p. 273. R. Adv. Phormion. §. 32. B. p. 916. R. Adv. Onetor. I. §. 22. B. p. 870. R. et ib. §. 23. cf. Rutil. Lup. ed. Ruhn. p. 85. „*LYSIAE: — Quid multa? commotus humanitus precibus, deprecanti, quod petebat, dedi, solus soli, quo minus nota calamitas hominis esset.*“ — Ut *ἄλλος ἄλλον* (v. Erf. ad Oed. R. v. 175), sic *ἕτερος ἕτερον* in Euerg. et Mnesib. §. 77. B. p. 1162. R. In Olymp. §. 9. B. p. 1169. R. In Dionysod. §. 2. B. p. 1282. R. — *Πολλῶν πολλάκις* Pro Cor. §. 257. B. p. 312. R. (cf. §. 27. B. p. 316. R. In Mid. 169. B. p. 569. R. In Aristocr. §. 113. B. p. 658. R. Adv. Calliel. §. 20 et 21. B. p. 1277. Elmsl. ad Eur. Heracl. v. 919. Hinc in or. adv. Polyol. §. 57. B. p. 1223. R. illud: *Πολυκλεῖ πολλάκις.* — *Κακὸς κακῶς* Pro Cor. §. 180. B. p. 288. R. et ibid. §. 267. In Mid. §. 204. B. p. 580. R. Adv. Zenothem. init. s. §. 6. B. cf. Reisig. commentat. crit. ad Oed. Col. p. 342. Porson. ad Eur. Hec. v. 586. — *Πονηρὸς πονηρῷ* In Theocrin. §. 20. B. p. 1327. extr. R. — *Ἐκὼν πρὸς ἐκόντα*, in Olymp. §. 54. B.

p. 1182. R. — In Aristog. I. §. 101. B. p. 800. R. *καὶ ἅπαντας ἅπασιν πάντα*. Adv. Pantaen. §. 24. B. p. 973. R. *πολίτης πολίτην*. Adv. Eubulid. p. 1315. R. §. 54. *ἀστὸν ἐξ ἀστῆς*. etc. etc. Cf. Matth. Gr. Gr. p. 1296. edit. alt.

DEMOSTHENIS

Orat. Olynth. I. §. 24. Bk. p. 16. l. 10. R.

Δεῖ τοίνυν ὑμᾶς, ὦ ἄ. Ἀθ., τὴν ἀκαιρίαν τὴν ἐκείνου καιρὸν ὑμέτερον νομίσαντας ἐτοίμως συνάρασθαι τὰ πράγματα, καὶ πρεσβευομένους ἐφ' ᾧ δεῖ καὶ στρατευομένους αὐτοὺς καὶ παροξύνοντας τοὺς ἄλλους ἅπαντας, λογιζομένους, εἰ Φίλιππος λάβοι καθ' ἡμῶν τοιοῦτον καιρὸν καὶ πόλεμος γένοιτο πρὸς τῇ χώρῃ, πῶς ἂν αὐτὸν οἴεσθε ἐτοίμως ἐφ' ὑμᾶς ἔλθεῖν;

Schaeferus V. C. in apparat. crit. et exeg. ad Dem. T. I. p. 221. „Rüdigerus, inquit, *πῶς οἴεσθε* iungens vertit: *nonne putatis?* Immo iungenda *πῶς ἐτοίμως* et referenda ad Infinitivum *ἔλθεῖν*.“ Cui non assentiens Fritzscheus meus in Quaestionibus Lucianeis p. 80. dicit: *quin cohaerent πῶς οἴεσθε h. e. ἐτοιμότητα*: (ut verborum constructio hoc loco sit haecce: *λογιζομένους, Φίλιππον ἐφ' ὑμᾶς ἔλθεῖν — πῶς οἴεσθε ἐτοίμως*;) Equidem hic non possum quin obloquar viro mihi amicissimo et in eandem cum Schaefero abeam sententiam: quae, ni egregie fallor, unice vera est. Etenim amant oratores post *ἐνθυμεῖσθαι, λογίεσθαι* etc., quo sunt animo commotiori, interrogationem directam cum verbo *οἴεσθαι* et similibus ponere, obliti quasi, se ab initio verbo *ἐνθυμεῖσθαι* sive alio eiusdem significationis, quod interrogatio indirecta (et, ut par est, sine *οἴεσθαι*) sequi debet, usos fuisse. (Cf. quae Bremius ad. v. 4. In app. Schaefer. p. 219. adnotavit.) Demosth. or. in Midiam, §. 209. Bk. p. 581. R. *ἐνθυμεῖσθ' ὦ ἄ. δ., εἰ γένονται — οὗτοι*

κύριοι τῆς πολιτείας μετὰ Μειδίου καὶ τῶν ὁμοίων τού-
 τῳ, καὶ τις ὑμῶν τῶν πολλῶν καὶ δημοτικῶν ἀνθρώ-
 πων ἁμαρτῶν εἰς τινα τούτων, μὴ τοιαῦθ' οἶα Μειδίας
 εἰς ἐμὲ, ἀλλ' ὅτιοῦν ἄλλο, εἰς δικαστήριον εἰσὶοι πεπλη-
 ρωμένον ἐκ τούτων, τίνος συγγνώμης ἢ τίνος ἔλεου
 τυχεῖν ἂν οὔτεσθε; Advers. Macartat. §. 72. p. 1075.
 R. ἐκείνο δ' ἐνθυμεῖσθε πρὸς ὑμᾶς, τί ποτ' οὔτεσθ'
 ἡμᾶς πάσχειν ἐν τῷ παρεληλυθότι χρόνῳ; Lys. orat.
 VII. περὶ τ. σηκ. §. 38. p. 290. R. ἐνθυμεῖσθαι δὲ
 χρῆ, ὃ βουλῇ, ποτέροις χρῆ πιστεύειν μᾶλλον --- καὶ
 πότερον οὔτεσθε αὐτὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως βοηθεῖν ἢ
 συκοφαντοῦντα αἰτιάσασθαι; Lys. accusat. Philonis, §.
 31. Bk. p. 888. R. ἔτι δὲ ἐνθυμήθητε, ποίων ἂν
 ὑμῖν δοκῇ οὗτος ὅρκων φροντίσαι, ὃς ἔργῳ τοὺς πατρώ-
 ουσ θεοὺς προὔδωκεν; Demosth. or. de male gesta
 legat. §. 148. Bk. p. 387. R. ἔτι τολῶν κάκεινο σκέ-
 ψασθε, ὃ ἄ. Ἀθ., πότερ' οὔτεσθε πλέον Φωκίας
 Θηβαίων ἢ Φίλιππον ὑμῶν κρατεῖν τῷ πολέμῳ;

Nec magis probare possum, quae idem vir do-
 ctus et acutus l. l. p. 74. ad Luciani, de quo scripto-
 re optime meretur, Timon. c. 46. (T. I. p. 103. ed.
 Lehmann.) προκαλοῦμαι *) σε τραύματος εἰς Ἀρει-
 ον πάγον adnotavit: „Demosth. adv. Boeot. [de
 dote materna] 32. 9. ed. Bk. τραύματος εἰς Ἀρειον
 πάγον με προὔκαλέσατο. Bekkerus ibi προεκαλέσατο
 edidit, in quam sententiam multo ante pedibus ivit
 Valeken. Animadv. ad Ammon. p. 127., qui quod προ-
 καλεῖσθαι ita positum tantum non condemnat, haud
 mediocri exemplorum numero officiente, non obtineat.
 Si recte suspicor, Luciano Demosthenis locum, quum
 ista conscriberet, obversatum esse, fides inde vulgati

*) Pro προκαλοῦμαι hic προςκαλοῦμαι legendum esse, recte
 statuerunt auctores libri „Der Attische Prozess“ p. 314. not. 66.

προῦκαλέσασθαι magnum incrementum capit.“ Vellem vir amicissimus exemplis aptis et incorruptis evicisset verbum προκαλεῖσθαι eadem nonnunquam ac προσκαλεῖσθαι significatione usurpatum fuisse. Equidem vereor, ut hoc quisquam facere possit. Namque re ipsa haud exiguum intercedit inter πρόσκλησιν et πρόκλησιν discrimen: de quo pluribus me disserere non opus est, quum a viris iuris Attici peritis iam ad liquidum sit perductum. De πρόσκλησ. cf. (praeter Harpocrat. s. h. v.) Meier. et Schoemann. in libro „der Attische Process“ p. 375. 663 etc. Hudtwalker. de diaeteticis p. 41. sqq., de πρόσκλησ. Meier. et Schoem. l. l. p. 576. sqq. Matth. Miscell. Philoll. p. 257. sqq. Bremi ad Lys. p. 239. etc. Porro Bekkerus non de coniectura in Demosthenis l. c. προσεκαλέσασθαι edidit, sed e bonae notae codicibus, ut Augustano l. etc. Ergo suspicio, Luciano verba illa supra apposita conscribenti Demosthenis locum observatum fuisse, nulla est. Atque omnino in tam usitatis tritisque loquutionibus, quales sunt προσκαλεῖσθαι τινα εἰς Ἄρειον πάγον, προκαλεῖσθαι τινα et simil., non suspicandum est, scriptorum veterum alterum imitatum esse alterum. Cf. Schaefer. ad Demosth. or. de male gesta legat. p. 348, 23. (T. II. p. 439. *)

Etiam in eo non convenit mihi cum Fritzsche, quod l. l. p. 66. dicit in Aeschinis or. advers. Ctesiphont. §. 17. B. (p. 21. Brem. ed. Turic.) πρὸς δὲ δὴ τὸν ἄφικτον λόγον, ὃν φησι Δημοσθένης, βραχεία βούλομαι προαπειῖν. Λέξει γὰρ οὗτος — pro ὃν φησι legendum esse ὃν φήσῃ (quae coniectura etiam a Marklando est proposita, v. edit. Reiskian. p. 404.) Mihi aequae ac Bremio, quamvis λέξει γὰρ οὗτος sequatur, praesens nihilominus optime se habere videtur. Rectissime vir ille ingeniosus, „ibi, inquit, ver-

ba ipsa recitat Aesch., quibus Demosthenem in oratione usurum esse opinatur. Nostro autem loco ea respiciuntur, quae hoc ipso tempore Demosthenes in circulis privatis iactaverit.

Demosthen. orat. II. in Philipp. §. 16. Bk. p. 69.
et sq. ed. R.

Ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἂν ἡγοῦμαι Φίλιππον, οὗτ' εἰ τὰ πρῶτα βιασθεὶς ἄκων ἐπραξεν οὗτ' ἂν εἰ νῦν ἀπεγίνωσκε Θεβαίους, τοῖς ἐκείνων ἐχθροῖς συνεχῶς ἐναντιοῦσθαι, ἀλλ' ἀφ' ὧν νῦν ποιεῖ, κακείνα ἐκ προαιρέσεως δῆλός ἐστι ποιήσας· ἐκ πάντων δ', ἂν τις ὀρθῶς θεωρῇ, πάντα πραγματεύεται κατὰ τῆς πόλεως συντάττων.

Recte atque ordine editum est a Bekkero ἐκ πάντων δ', ἂν τις ὀρθῶς θεωρῇ pro ἐκ πάντων δ' ἂν τις ὀρθῶς θεωρῶν, quod in edit. Reiskii et Augeri invenitur: nec minus laudo, quod idem Bekkerus, optimos sequutus libros manu scriptos, coniunctionem ὅτι, quae vulgo vocabulo πάντα praeposita reperitur, penitus expunxit. Quanquam, etiam sic constituto loco, oratio aspera et hiulca est: nam verba ἐκ πάντων, quae ad δῆλός ἐστι referenda esse oppositio ἀφ' ὧν νῦν ποιεῖ docet, non participium, sed indicativus πραγματεύεται sine coniunctione ὅτι sequitur. Schaeferus nihil omnino ad hunc scrupulum, qui me urit, eximendum contulit: nihil enim aliud adscripsit, quam simplicissimum esse quod Bekkerus ediderit. Mihi autem nequaquam dubium est, quin Demosthenes h. l. ita scripserit: ἀφ' ὧν νῦν ποιεῖ, κακείνα ἐκ προαιρέσεως δῆλός ἐστι ποιήσας· ἐκ πάντων δ', ἂν τις ὀρθῶς θεωρῇ, πάντα δ', ἃ πραγματεύεται, κατὰ τῆς πόλεως συντάττων. Possis leniori etiam mutatione πάντα δ' scribere, si minus respicias, quae

Schaeferus (meo quidem iudicio rectissime) in appar. ad Demosthen. I. Olynth. p. 10., l. 4. de hiatu in Demosthenis orationibus disseruit. Sed persaepe etiam πάνθ' ἃ, ἔπειθ' ἃ et simil. cum πάντα, ἔπειτα etc. a librariis negligentibus esse commutata, eos, qui indices lecti. var. inspexerunt, non latebit. Si quis exemplum poscat, conferat Demosth. p. 314. 7. R., ubi pro πάνθ' ἃ August. I. πάντα praebere Reiskius adnotavit. Iam vero apertum est, ex antecedentibus ad ἐκ πάντων . . . συντάτων cogitatione verba δηλός ἐστι ad-denda sensumque loci hunc esse: *ex iis, quae nunc facit, elucet, eum etiam illa (prius facta) dedita opera fecisse: ex omnibus vero, si quis recte reputet, [elucet] eum, quaecumque moliatur, contra urbem instruere et componere.* Sic egregie sibi singula respondent ac facile et leniter fluit oratio. Praeterea huic coniecturae valde, puto, favent, quae in Demosthen. orat. de rebus Chersones. §. 43. Bk. p. 100. v. 16. R. leguntur, δεύτερον δ' εἰδέναι σαφῶς ὅτι πάνθ' ὅσα πραγματεύεται καὶ κατασκευάζεται νῦν, ἐπὶ τὴν ἡμετέραν πόλιν παρασκευάζεται: quae eadem verba in Philippica quarta (quam orationem e variis Demosthenis locis ab alia quadam manu conflata esse constat) §. 15. p. 135. R. repetita inveniuntur. (Adde Philipp. III. §. 17. Bk. p. 115. R.)

Demosth. III. in Philipp. § 3. in Bk. p. 111, l. 12. R.

Καὶ πολλοὺς ἂν τις οἰκέτας ἴδοι παρ' ὑμῖν μετὰ πλείονος ἐξουσίας ὅ τι βούλονται λέγοντας ἢ πολλὰς ἐν ἐνίοις τῶν ἄλλων πόλεων.

Schaeferus sese ait ante πολλὰς articulum τοὺς requirere: Mea sententia is sane poni poterat, verum etiam omitti. Eodem modo nos Germani (de quorum maxima in articuli usu cum Graecis consensione cf.

HERMANN. V. S. ad Soph. Philoctet. v. 888. et Schaef. in app. ad Demosth.) tali nexu dicere possumus aut articulo addito: *mancher Slav darf bei euch seine Meinung mit grösserer Freiheit sagen, als die Bürger in andern Städten*, aut articulo demto: *mancher Slav darf bei euch seine Meinung freier aussprechen, als Bürger in andern Städten* (sive *ein Bürger in a. St.*). Si articulus ponitur, omnes cives in unum coniuncti (id quod nos per v. *die Bürgerschaft* exprimere possumus) multis servorum opponuntur, et dicitur definite: *die Bürgerschaft an andern Orten hat weniger Freiheit im Sprechen, als etc.* Sin vero omittitur articulus, indefinite dicuntur cives, si qui sint sententiam suam prolaturi.

Paragrapho 17. Bk. p. 115. v. 7. R. φησι μὲν γὰρ οὐ πολεμεῖν, ἐγὼ δὲ τοσούτου δέω ταῦτα ποιοῦντα ἐκείνον ὁμολογεῖν ἄγειν τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην, ὥστε καὶ Μεγάρων ἀπτόμενον καὶ --- λύειν φημι τὴν εἰρήνην καὶ πολεμεῖν ὑμῖν, εἰ μὴ καὶ τοὺς τὰ μηχανήματα ἐπιστάντας εἰρήνην ἄγειν φήσετε, ἕως ἂν αὐτὰ τοῖς ταλχεσιν ἤδη προσαγάγωσι. „Καὶ [ante τοὺς τὰ] omittit Tiberius [p. 45.]. Idem pro ἐπιστάντας habet ἐπιστήσοντας, quod non displicet.“ SCHAEFER. Mihi, ut candide fatear, displicet. Hic enim non potest sermo esse de aliquo, qui machinas bellicas circa moenia exstruet, sed de eo dicendum est, qui iam exstruit et mox moenibus admovebit. Etenim comparatur cum eiusmodi homine Philippus Μεγάρων ἀπτόμενος καὶ ἐν Εὐβοίᾳ τυραννίδα καταστέλλων etc. Hae singulae res, quae cum machinis bellicis conferuntur, quum partim iam factae essent, partim etiamtum fierent: etiam is, quocum Philippus componitur, non ἐπιστήσων, sed ἐπιστάς esse debet. Confirmant hanc sententiam verba sqq. „ὁ τοῦτο τὸ μηχανήμα ἐπὶ τὴν

κόλιν ἰστάς.“ — Par. 24. Bk. p. 117, l. 6. R. --
*Λακεδαιμονίοις ἄρξασι καὶ παρελθοῦσιν εἰς τὴν αὐτὴν
 δυναστείαν ὑμῖν, ἐπειδὴ πλεονάζειν ἐπεχειροῦν καὶ πέρα
 τοῦ μετρίου τὰ καθεστηκότα ἐκίνοον, πάντες εἰς
 πόλεμον κατέστησαν* — Schaeferus καὶ particulam
 post τοῦ μετρίου poni mavult, ut verba πέρα τοῦ με-
 τρίου cohaereant cum verbis πλεονάζειν ἐπεχειροῦν.
 Mihi vero vulgata collocatio multo magis huic loco
 convenire videtur. Nam quum πλεονάζειν hic nihil
 aliud sit, quam (uti bene Reiskius in indice Graecit.
 vertit) *plus auctoritatis, iurium, potestatis sibi arro-*
gare, quam convenit: vel ipso in hoc verbo inest sen-
 sus, qui exprimitur verbis πέρα τοῦ μετρίου. Sequen-
 tibus autem vv. (τὰ καθεστηκότα ἐκίνοον) per se spe-
 ctatis deest haec notio, unde iis illud πέρα τ. μ. ad-
 iunctum fuisse iure colligas.

Demosthen. or. pro Coron. §. 289. Bk. p. 322. R.
 p. 173. ed. Wunderl. (ann. 1820.) et Jacobs.
 Antholog. T. II. p. 841. ed. Lips.

Οἶδε πάτρας ἔνεκα σφετέρας εἰς δῆρην ἔθεντο

Ὅπλα καὶ ἀντιπάλων ὕβριν ἀπισκέδασαν.

Μαρνάμενοι δ' ἀρετῆς καὶ δέλματος οὐκ ἐσάωσαν

Ψυχὰς, ἀλλ' Ἀθῆναι κοινὸν ἔθεντο βράβην,

Οὐνεκα Ἑλλήνων, ὥς μὴ ζυγὸν ἀνέξει θίντες

Δουλοσύνης στυγεράν ἀμφὶς ἔχουσιν ὕβριν.

His versibus emendandis etenucleandis quamquam
 iam doctissimi viri, H. Wolfius, Marklandus, Reiskius,
 Valcken., Schaeferus, alii, maximam dederunt operam:
 ego tamen nunc non possum abstinere, quin explica-
 tionem certe novam de iis in medium proferam:
 profecto id non facturum, nisi HERMANNI, Vi-
 ri Summi et praeceptoris de me mirifice meriti, as-
 sensum tulissem. — Libri MSC. ad unum omnes prae-

bent, quod edidit Bekkerus, *μαρνάμενοι δ' ἀρετῆς καὶ δέλματος*. Pro *δέλματος* Markl. legi vult *δέλματος* (quod in marg. Victor. repertum comprobatur Gölher. ad Dion. Halicarn. de composit. Vv. p. 100.), Valcken. *λήματος*, quam coniecturam in textum recepit Reiskius, vel *ἐνεκα* vel *ὑπὲρ* vel *ὑπὸ* subaudiendum esse dicens. Wunderlich coni. *ἀρετῇ καὶ λήματι*; Iacobs. *ἀρετῇ δέχα δέλματος*. Schaeferus V. C. ter de hoc loco disseruit. Primum ad Lamb. Bos. Ellips. p. 666., ubi post δ' comma ponendum et *ἀρετῆς καὶ λήματος* iungendum esse dicit sequentibus, comparans hanc loquutionem cum illis, ad quarum Genitivos vulgo *ἀντὶ* supplent. Deinde in edit. Harles. p. 474. pro *μαρνάμενοι* fortasse *ἀρνούμενοι* legendum coniectat h. s. *cum strenuis facinoribus vitam servare cuperent*: addens „facinora illa pro pretio sunt, quo vita tanquam redimitur: unde Genitivi *ἀρετῆς καὶ λήματος*.“ Denique in app. ad Dem. T. II. p. 364. hanc proponit emendationem: *ἀρετῆς διὰ δέλματος*. — Hae sunt virorum doctorum sententiae de hoc loco desperato, quarum alia aliā de causa est reprehendenda. Una Marklandi coniectura *λήματος* laude est digna: minus ratio, qua Genitivos illos *ἀρ. κ. λημ.* explicat. Vertit enim: *qua erant praestanti virtute, strenue pugnantibus*. Ego vero existimo, auctorem huius epigrammatis sic dicere apud se constituisse: *μαρνάμενοι Ἀιδην ἔδοντο κοινὸν βράβην* (vel potius *βραβῆ*) *ἀρετῆς καὶ λήματος* *) i. e. *pugnantes Plutonem sibi constituerunt*

---

*) Hac ratione etiam librorum msc. lectionem *δέλματος* quodammodo defendi posse non ignoro. At minus placet ob verba illa *οὐκ ἐδάωσαν ψυχὰς*, quam Valcken. emendatio *λήματος*. *Λήμα* auctore Ammonio est: *παράστημα ψυχῆς*. Cf. Blomfieldii glossar. ad Aeschyl. Sept. ad Theb. v. 444. et ad Pers. v. 55.

communem fortitudinis et audentiae iudicem. Sed postquam verba maximi momenti ἀρετῆς καὶ λήματος posuit: non illico, quae sequi debent Ἀτθ. — βραβῆ, profert; verum facit his oppositionem haud ineptam, dicens: οὐκ ἐσάωσαν ψυχὰς, ἀλλ' i. e. non vitae servandae operam dederunt, sed —. Itaque sic verba distinguere possis: μαρνάμενοι δ' ἀρετῆς καὶ λήματος — οὐκ ἐσάωσαν ψυχὰς, ἀλλ' — Ἀτθην κοινὸν ἔδεντο βραβῆ. Multos similes locos, ubi, ut Lobeck ii verbis utar, non ut proximum quodque est, ita ad illud reliqua congruunt, sed quasi intermissione quadam quiescit constructio et suspenditur, donec ad institutum ordinem redeat, collegit vir ille praestantissimus ad Sophoclis Aiac. v. 475. (p. 294.) Unum expromere liceat, Zenodoti Epigr. T. II. 65.

Ἀρσενα γὰρ λόγον εὔρες, ἐνηθλήσω δὲ προνοία,
 Αἰρεσιν ἀτρέστον ματέρ' ἑλευθερίας.

Cf. praeterea Huschk. in Wolf. Analect. I. p. 173., quem testem citavit Kiesslingius ad Theocrit. Idyll. XIII, 22., ubi idem schematismus reperitur. Huc referendus est hic Lysiae locus, orat. X, in Theomnest. I. §. 9. Bk. p. 349. R. εἰ τίς σε εἰποι εἶπαι *) τὴν ἀσπίδα, ἐν δὲ τῷ νόμῳ εἴρητο, εἰάν τις φάσκη ἀποβεβληκέναι, ὑπόδικον εἶναι, οὐκ ἀν' ἐδικάζου αὐτῷ, ἀλλ' ἐξήκει ἂν σοι ἐξυφέναι τὴν ἀσπίδα, λέγοντι οὐδὲν σοι μέλει; οὐδὲ γὰρ τὸ αὐτὸ ἐστι εἶπαι καὶ ἀποβεβληκέναι: siquidem vera est Bremii explicatio haec: „λέγοντι iungendum cum αὐτῷ, ut sensus hic sit: non li-tem ipsi moveres, si diceret: hoc nihil ad te, non est, cur aegre feras. Num haec tibi excusatio

*) Perperam Bremius scripsit εἶπαι: sequi debebat Bekkerum, recte scribentem εἶπαι. Cf. Cel. Buttmann. Gr. Gr. maxim. T. II. P. I. p. 226. et Passovii V. C. lex. gr. s. v. εἶπω.

sufficeret *)? — Valde Criticos torsit hic locus Demosthen. orat. de rebus Chersones. § 5. Bk. p. 91. R. ἔστι δὲ, εἰ μὲν ἡσυχίαν Φίλιππος ἄγει καὶ μήτε τῶν ἡμετέρων ἔχει παρὰ τὴν εἰρήνην μηδὲν μήτε συσκευάζεται πάντας ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς, οὐδὲν δεῖ λέγειν, ἀλλ' ἀπλῶς εἰρήνην ἀκτέον, καὶ τὰ γε ἀφ' ὑμῶν ἐτοιμα ὑπάρχοντα ὁρῶ. Schaeferus Reiskium laudans ἔστι δὲ vertentem *verum res sic se habet* et colon post verba illa poni iubens, „non dissimilis est, *inquit*, constructio in Eurip. Phoen. 1013. Pors. [αἰσχροὺν γὰρ, οἱ μὲν διασφάτων ἐλεύθεροι -- στάντες παρ' ἀσπίδ' οὐκ ὀκνήσουσιν θανεῖν], ubi nec de ellipsi cogitandum, nec verba interrogative accipienda. Mirum vero, interpretes Tragicī non meminisse formularum δηλον δὲ, φανερὸν δέ etc., quarum omnium consimilis est ratio“. Nae ego non dubitarem in hanc viri egregii sententiam transire, modo e Demosthene aliisque scriptoribus probatis locos attulisset, ubi ἔστι δὲ

*) Fateor me de veritate huius explicationis dubitare. Vix crediderim, Lysiam nostrum participium λέγοντι ita posuisse, ut non ad propius σοι, sed ad remotius αὐτῷ referendum sit. Caeterum quum e tota oratione, tum ex exemplis, quae a §pho 8. afferuntur, elucet, oratorem excusationem illam „quia in lege verbum ἀποβεβληκέναι usurpatum sit, non esse respiciendum, si quis εἶπαι dicat“ potius ab ipso Theomnesto verba magis quam sensum legum spectante prolatam velle. Itaque fortasse Lysias μέλειν (ut Stephan. conl.) scripsit et verba ita construi voluit: ἀλλ' ἐξήκει αὖ σοι λέγοντι, οὐδὲν σοι μέλειν [τοῦ] ἐξήφέναι τὴν ἀσπίδα h. e. sed sufficeret tibi dicere, tua non referre, si dicere ἐξήφέναι τὴν ἀσπίδα. Absentia articuli τοῦ ab infin. ἐξήφέναι hic ferri posse videtur, quum hoc verbum enunciationis initio, ubi sequentia minus curabat orator, sit positum. (Cf. vv. subseqq. „οὐδὲ γὰρ τὸ αὐτὸ ἔστι εἶπαι κ. ἀποβεβλ. pro τὸ εἶπαι.) — Verbum ἐξαρκεῖν autem etiam a Demosth. or. in Euerg. et Mnesibul. § 52. Bk. 1155. R. iunctum est cum particip. ταῦτα ἔχουσιν οὐκ ἐξήκεισεν αὐτοῖς. i. e. haec habere iis non sufficiebat,

usurpatum est hoc sensu: *verum res sic se habet.* Quod quum non fecerit et ego non meminerim me eiusmodi locos invenire, sic existimo; ἔστι cohaerere cum verbis ἀπλῶς εἰρήνην ἀκτίον, orationem vero eodem modo, quo in epigrammate supra tractato factum esse ostendi, verbis οὐδὲν δεῖ λέγειν, ἀλλ' — interruptam esse. — Conferre etiam possis: Demosth. or. in Mid. § 221. Bk. p. 586. R. τί δήποτε; ὅτι τῇ ψυχῇ τοῦτ' οἶδε καὶ θαρσύνει καὶ πεπλούετα τῇ πολιτείᾳ, μηδὲνα αὐτὸν ἔλξειν μηδ' ὑβρίζειν μηδὲ τυπτήσῃν. „Cur? quoniam hoc animo suo novit (hoc fidit atque republica fretus est) se a nemine tractum aut contumeliose tractatum aut verberatum iri. (De infinit. post οἶδς conf. Matth. Gr. Gr. § 530, 2. ed. sec.) Demosth. or. de rebus Chersones. § 80. Bk. p. 97. R. ὑμεῖς οἱ καθήμενοι οὕτως ἤδη διαίκεσθε ὥστε, ἂν τις εἴπῃ ---, εὐθέως φατὲ καὶ θορυβεῖτε, ὡς ὁρῶντες λέγει*). Denique v., quae supra p. 2. ad Lys. orat. VI. in Andocid. § 33. Bk. p. 230 R. καὶ ἐπιτιμᾷ καὶ ἀποδομιμάξει τῶν ἀρχόντων τινα adnotavimus.

Demosth. orat. de falsa legat. §. 35. Bk. p. 352, 8. R.

Dicit h. l. orator: probuleuma, quod me referente de legatione ad Philippum missa factum est, quoque nec laus legatorum neque invitatio in Prytaneum continetur, οὐδεὶς ἀνέγνω τῷ δήμῳ, οὐδ' ἤκουσεν ὁ δῆμος, ἀναστὰς δ' οὗτος [Aeschines] ἐδημηγόρει ταῦθ'.

*) Primo ad aspectu hac referendus videri possit hic Lysiae locus, orat. XIII. in Agorat. § 70. Bk. p. 491. R. λέξει δὲ ὃ ἄνδρες δικασταὶ καὶ ἐξαπατήσαι ὑμᾶς πειράσεται, ὡς ἐπὶ τῶν τετρακοσίων Φρόνιμον ἀπέκτεινε. Sed cf. Xenophont. Anabas. lib. V, 7, 6. ἴσθιν οὖν ὅστις τοῦτο δύναιτ' ἂν ὑμᾶς ἐξαπατήσαι, ὡς ὁ ἥλιος, ἴσθα μὲν ἀνίσχει, δύσται δ' ἐνταῦθα etc. ad quae verba cf. adnotat. Krügeri, qui o Platone affert (Cratyl. p. 413. d.): ἴσως ἂν σε καὶ τὰ ἐπιλοιπὰ ἐξαπατήσαιοι ὡς οὐκ ἀνηκῶς λέγων. His in locis ἐξαπατῶ significat ἐξαπατῶν πρὸς ἑαυτὸν.

α διεξήλθον ἄρτι πρὸς ὑμᾶς ἐγὼ, τὰ πολλὰ καὶ μεγάλα ἀγαθὰ, ἃ πεπεικὼς ἔφη τὸν Φίλιππον ἤκειν καὶ διὰ τοῦτο χρῆμαθ' ἐαυτῷ τοὺς Θηβαίους ἐπικεκρηχέναι. ὧςδ' ὑμᾶς ἐκπεπληγμένους τῇ παρουσίᾳ τὸ πρῶτον τῇ τοῦ Φιλίππου, καὶ τούτοις ὀργιζομένους, ἐπὶ τῷ μὴ προηγησέσθαι, πρᾶοτέρους γενέσθαι τινός. Aeschinis igitur oratione, qua se multa et ingentia bona a Philippo impetrasse contendebat, Atheniensēs, Philippī praesentia perterriti et legatis succensentes, facti sunt *πραοτέροι τινος*. Vocula *τινός* vehementer vexavit interpretes. Marlandus *μέχρι τινός* legi vult; Reiskius *ἀρτὸς πραοτέρους*. Schaeferus „*τινὰς*, inquit, *quod duo Bekkeri codices praebent, vide ne genuinum sit. ὑμᾶς-τινὰς componas cum τοὺς περὶ τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς* p. 31, 15. *Demosthenes quo coronae auribus parceret, quod de omnibus dixerat, videtur addito τινὰς ad pauciores retulisse.*“ Sed praeterquam quod nullam video causam, cur orator hoc ipso in loco populi auribus parcens pro *ὑμῖς* dixerit *ὑμῶν τινες* — multa enim alia, quae Atheniensibus minime laudī erant, de universa pronunciat multitudinē —: etiam illi codices, in quibus *τινὰς* scriptum legitur, deterioris sunt notae. Si quid video, lectio vulgata recte se habet. Genitivus *τινός* pendet a comparativo *πραοτέρους*, h. s. *ihr wurdet sanfter, als Einer s. als es Einer nur seyn kann*. Reiskius non multum abfuit quin verum deprehenderet, dicens, coniectura ista (*ἀρτὸς*) prolata: „an non satis intelligo popularem Atticismum, cuius color necesse est ut insit in *τινός*, si recte habeat? paene ut nos usurpamus vulgo *geschmeidiger als was, als irgend etwas, das sich zur Vergleichung schickte.*“ Non dubitasset vir praestantissimus de hoc Atticorum usu, si ei otium fuisset accuratius et attentius Demosthenis

orationes perlegendi. Cf. Demosthen. or. in Midiam, §. 66. Bk. p. 536. R. εἰ γὰρ ἐκάστω τῶν χορηγούντων τοῦτο πρόδηλον γένοιτο, ὅτι, ἂν ὁ δεῖνα ἐχθρὸς ᾦ μοι --, πρῶτον μὲν ἀφαιρεθήσομαι τὴν νίκην, κἂν ἄμεινον ἀγωνίσωμαι τίνος κ. τ. λ. Eiusd. orat. in Aristocrat. §. 82. Bk. p. 647. extr. ed. R. οὐκ οἶδ' εἴ τινος ᾗ-
τον οὗτος ἔχει καλῶς καὶ δικαίως ὁ νόμος.

Demosthen. or. in Androction. §. 13. Bk. p. 597, l.
5. R.

Οἶον πολλὰ μὲν ἂν τις ἔχειν λέγειν καὶ παλαιὰ καὶ και-
νὰ· ἃ δ' οὖν πᾶσι μάλιστα ἀκούσθαι γνώριμα, τοῦτο μὲν, εἰ
βούλεσθε, οἱ τὰ προπύλαια καὶ τὸν παρθενῶνα οἰκο-
δομήσαντες ἐκεῖνοι καὶ τὰλλα ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἱερὰ
κοσμήσαντες, ἐφ' οἷς φιλοτιμούμεθα πάντες εὐκρίτως, ἵστε
γὰρ δῆπου τοῦτο ἀκοῇ, ὅτι -- καὶ τὴν πόλιν -- ἔσωσαν.

De his verbis (quibus orator utitur ad demon-
strandum, quidquid aut secundi aut infausti Athenien-
sium reipublicae evenerit, repetendum esse aut e copia
aut ex inopia navium) quae dixit Schaeferus non pos-
sum quin probem, excepto hoc, quod G. Dindorfio, viro
doctissimo, assentitur particulam γὰρ inter ἵστε et θεῖπον
positam delenti. Nam primum plurimi et optimi libri
msc. particulam illam praebent, tres tantummodo, Au-
gust. I., k. et r., omittunt. Deinde, quamvis τὸ ἐξῆς (ut
Schaefer. ait) ea turbetur, ideo tamen non est delenda:
oratoribus enim eiusmodi anacoluthiae sunt frequen-
tissimae. Qui autem factum sit, ut Demosthenes illam
particulam post ἵστε adderet, facillimum est explicatu.
Postquam enim eos, de quibus primo loco loquitur
(οἱ τὰ προπύλαια-οἰκοδομήσαντες) satis descripsit, ibi,
ubi ad rem ipsam, quae de iis hic narranda erat, ve-
nit, ei succurrit, illam, uti promiserat, fama notam
esse debere: quare orationis filo abrupto addit: ἵστε

γὰρ δηλον τοῦτο ἀκοῇ δτι - et subsequentia ab his vv. suspensa facit. Cogitatione igitur ante illa verba hanc fere suppleas sententiam „*híc, ubi ἃ πᾶσιν ἐστὶ μάλιστα ἀκοῦσαι γνώριμα allaturus sum, hanc rem, quam in eo sum ut referam, rectissime mihi afferre videor: (nam vos, opinor, hoc fama percepistis, eos etc.)* — Nec magis tentandum est γὰρ Lys. orat. XIII. in Agorat. §. 63. Bk. p. 486. R. οἱ δ' αὐτῶν περιγεγόμενοι καὶ σωθέντες, οὓς οὗτος μὲν ἀπέκτεινεν ὡμῶς, καὶ θάνατος αὐτῶν κατεγνώσθη*), ἣ δὲ τύχη καὶ ὁ δαίμων περιεποίησε· φυχόντες γὰρ ἐνθάδε -- κατελδόντες ἀπὸ Φυλῆς, τιμῶνται ὑφ' ὑμῶν ὥς ἄνδρες ἀγαθοὶ ὄντες. Reiskio, qui γὰρ uncis inclusit, iure suo obloquitur Bremius in excursu V. p. 442., dicens, abreptum Lysiam opinatum esse cum περιποίησε finitam esse enunciationem et sic pendere Nominativos participiorum περιγεγόμενοι καὶ σωθέντες. — Eadem particula etiam Demosthen. orat. advers. Leochar. §. 55. Bk. p. 1097, 8. R. διὰ τί ποτε Λεώστρατος οὐτοσί οὐχ αὐτὸν ἀλλὰ τοῦτον ἐπεγράφατο τῇ διαμαρτυρίᾳ; -- δτι νῆ Δι', ἂν εἴποι, τοῦτον γὰρ εἰς περιποίημα νιδὸν τῷ Ἀρχιάδῃ.. a Reiskio et Bekkero uncis

*) Hoc verbo mihi in memoriam revocatur adnotatio Bremii ad orat. Lys. I. de caede Kratosthenis §. 30., ubi demonstraturus Accusativum personae verbo καταγιγνώσκουσιν iunctum fuisse apud bonos scriptores „*hoc, inquit, tum certi loci docent, tum passivum καταγιγνώσκεισθαι de personis adhibitum etc.*“ Alterum argumentum a passivo sumtum nihili est. Si verum esset, eodem iure e Platon. Euthyd. p. 273. C. εἰπὼν ὅν ταῦτα καταφρονήθην ὅπ' αὐτοῦ colligi posset, καταφρονεῖν nonnunquam cum Accusativo constructum esse. Quis vero non rideret, si alter hoc contenderet? — Sed ne multa, etiam ea res vel persona, quae, si activum verbi usurpatur, in Genit. vel Dativo ponenda est, ad passivum in Nominativo ut Subiectum ponitur: cf. Matth. Gr. Gr. p. 922. edit. alt.

est circumdata. Rectius G. Dindorfius eam his vinculis liberavit. Quanto enim oratio vividior et communi vitae accommodatior est particula posita, quam *demta*? „*Quia per Iovem*, inquit ille, (iam, coniunctionem *ὅτι* non amplius curans, sed cogitans „*iure illud factum est*“, pergit) — *hunc enim adoptavi Archiadæ.*

Demosthen. or. in Aristogit. I. §. 4. ed. Bk. p. 771.
ineunt. ed. Reisk.

Praesentem causam dicit orator noster multo differre a caeteris omnibus: in illis iudices ab accusatoribus et reis de rebus doceri, de quibus agatur. *Τὰ δὲ τοῦτου τοῦ ἀγῶνος πῶς ἔχει; οἱ μὲν δικάζοντες ὑμῖς ἦτε μᾶλλον ἡμῶν τῶν κατηγορῶν εἰδότες καὶ ὀφείλοντα τῷ δημοσίῳ τοῦτον καὶ ἐγγεγραμμένον ἐν ἀκροπόλει καὶ οὐκ ἐξὸν αὐτῷ λέγειν.* Reiskius: „*καὶ abesse malim.* Constructio haec est: *εἰδότες τοῦτον λέγειν (οὐκ ἐξὸν αὐτῷ) καὶ ὀφείλοντα τῷ δημοσίῳ καὶ ἐγγεγραμμένον ἐν τῇ ἀκροπόλει*, gnari Aristogitonem hunc oratorem agere, quem agere haud ipsi liceat, quippe qui et aerario debeat et inter aerarios in arce pendeat.“ His verbis, ut videtur, commoti Bekkerus et G. Dindorfius particulam *καὶ* ante *οὐκ ἐξὸν* uncis circumdederunt. Non probo. Etenim tenendum est, participia *ἐξὸν*, *πρὸς ἡμῶν* etc., quae plerumque absolute usurpantur, ut significant *quum liceat*, *quum deceat*, nonnunquam post *vv. ἐπίσταμαι*, *οἶδα* etc., quae participium sequi solet, ita poni, ut per con. *ὅτι* sint solvenda. Hinc *οἶδα ἐξὸν* dicitur pro *οἶδα, ὅτι ἔξεστι*, scio *licere*. Itaque sensus nostri loci hic est: *vos iudices venistis magis, quam nos accusatores, scientes, aerarium esse istum, eius nomen in fisci tabulas relatum eumque legibus velitum esse verba publice facere.* Eodem modo passim Xenophon participio *ἐξὸν* est usus. Cf. eius li-

bell. de republ. Lacedaemon. c. XIV. §. 4. ἐπιστα-
μαι δὲ καὶ πρόσθεν τούτου ἐνεκα ξηνιασίας γιγνομέ-
νας καὶ ἀποδημῆν οὐκ ἐξ ὧν, ὅπως μὴ ἐξαιουρησίας οἱ
πολίται ἀπὸ τῶν ξένων ἐμπέπλαιντο. Eiusd. l. de ve-
ctigal. c. V, 12. γινώσεται δὲ ὁ σκοπῶν, ἐπεὶ εἰρήνη κατὰ
θάλατταν γαγέννηται, ἠϋξημένους τε τὰς προσόδους καὶ
ταύταις ἐξ ὧν τοῖς πολίταις χρῆσθαι ὅ, τι βούλονται.
Idem participium μετόν, quod saepissime absolute
ponitur (v. Viger. p. 330.), a Demosthene est usurpa-
tum init. orat. advers. Eubulid. p. 1299. R. πειρά-
σομαι τάληθῃ καὶ τὰ δίκαια λέγων, ὃ ἄ. δ., δεῖξαι καὶ
μετόν τῆς πόλεως ἡμῶν καὶ πεπονθότα ἑμαυτὸν οὐχὶ
προσέχοντα ὑπὸ τούτου. Ibidem §. 55. Bk. p. 1315.
extrem. ed. Reisk. καὶ νῦν πῶς ἂν τις ὑμῶν σαφέστε-
ρον ἐπιδείξει μετόν τῆς πόλεως αὐτῶ. — Προει-
ρημένον, Antiphont. orat. pro Choreut. §. 40. Bk.
p. 146. HSt. ἐπύθετο προειρημένον εἰργεσθαι μοι τῶν
νομῶν ὑπὸ τούτων. — Nec dissimile est, quod De-
mosthen. advers. Macartatum §. 50. Bk. p. 1066. R.
legitur: πανταχῇ δὴ καὶ πάντα τρόπον ἐξελέγχονται ἐξ
ἐτέρου οἴκου καὶ γένει ἀπατέρων ὄντες καὶ οὐ προσῆ-
χον αὐτοῖς κληρονομεῖν οὐδενὸς τῶν Ἀγνίων. — Ab
hoc loco non alienum videtur mentionem facere for-
mulae ἐξ ὧν εἶναι, qua Graeci imprimis seriores (ut
Lucianus) non raro usi sunt pro ἐξεῖναι. Cf. Luciani
Asin. p. 42. l. 4. ed. Courier. (La Luciade ou l'âne
de Lucius de Patras. à Paris. 1818.) καὶ οὐκ ἦν ἐξ ὧν
καταπεσεῖν: quibus verbis quam adiecit doctus ille Fran-
co-Gallus adnotationem lubet transscribere: οὐκ ἦν
ἐξ ὧν καταπ.] C'est-à-dire, οὐκ ἐξ ἡν, οὐκ ἦν ἐξουσία
καταπεσεῖν. Apollodore, ἦν δὲ οὐκ ἐξ ὧν ξένους τότε μυ-
εῖσθαι. St. Paul et les actes des Apôtres emploient
cette expression et disent même ἐξ ὧν simple-

ment *) pour *ἐξὸν ἦν*, comme dans la lettre de Brutus aux Samiens, *ἐξὸν ὑμῖν ἐλέσθαι*, pour *ἐξὸν ἔστιν ὑμῖν ἐλέσθαι*. Plutarque a dit aussi, *ποιητικῇ μὲν οὐ πάνυ μέλον ἔστι τῆς ἀληθείας*, et Platon. dans les Loix, *σφόδρα ἂν εἴη περὶ αὐτῆς δέον ἀκούειν*. On dit bien plus communément *πρέπον ἔστι*, **) *πρέπον ἂν εἴη* et *πρέπον* simplement, pour *πρέπει*. De même, *καλῶς ἔστιν ἔχον*, *ὥδ' ἔχον ἂν εἴη*, *καλῶς ἂν εἴη ἔχον*, *ἔστιν οὐχ οὕτως ἔχον*, pour *καλῶς ἔχει*, *καλῶς ἂν ἔχοι*, *οὐχ οὕτως ἔχει*, *ὥδ' ἂν ἔχοι*.“ Hinc factum, ut auctor prioris argumenti Demosth. or. adv. Leptin. (p. 451. R.) scriberet: *διὰ τοῦτο Λεπτίνης νόμον εἰσένηγκεν εἶναι μηδένα ἀτελεῖ, μήτε τὸ λοιπὸν ἐξὸν εἶναι τῷ δήμῳ δοῦναι* etc. Scilicet exquisitius putans ille *ἐξὸν εἶναι* id substituit tritiori *ἐξεῖναι*, quo p. 457, 17. usus est Demosthenes. Neque igitur audiendus est Schaeferus, qui (app. T. III. p. 57.) a Taylora inductus *ἐξεῖναι* ibi legi iubet. — Porro e loco Platonico, quem Courrierius attulit (*σφόδρα ἂν εἴη περὶ αὐτῆς δέον ἀκούειν*) explicandum est, quod apud Demosthenem, initio Olynthiacae tertiae (p. 28. R.) legitur: *τοὺς μὲν γὰρ λόγους περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι Φίλιππον ὁρῶ γιγνομένους, τὰ δὲ πράγματα εἰς τοῦτο προήκοντα, ὥστε, ὅπως μὴ πεισόμεθα αὐτοὶ πρότερον κακῶς, σκέψασθαι*

*) Intelligit hos locos: II. epist. ad Cor. 12, 4. *ὅτι ἡρεπάγη εἰς τὸν παράδεισον, καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι*. et Act. legat. I. M. 2, 29. *Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν εἶπέν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Λαβίδ, ὅτι κ. τ. λ.* — Additum est verbum *εἶναι* in Evangel. Matth. 12, 4. *πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἐξὸν ἦν αὐτῷ φαγεῖν κ. τ. λ.* ad quem locum cf. Fritzscher in commentar. p. 421.

**) Cf. Lys. orat. XIX. pro bonis Aristophanis §. 59. Bk. p. 659. R. *νῦν δὲ πρέπον ἔστι καὶ ὑμᾶς ἀκούσαι μου*.

δίων, ubi Schaeferus (app. T. I. p. 278. „*Vulgata*, inquit, *si recte habet, notanda est constructio, cuius alia exempla legere non memini.*“

Demosthen. or. in Theocrin. §. 6. Bk. p. 1323. v. 15. R.

Pauca quaedam praefatus accusator legem *περὶ τῶν φαινόντων καὶ οὐκ ἐπεξιόντων* recitari iubet: quo facto dicit (§. 6.): *ὁ νόμος οὕτως τοῖς προαιρουμένοις ἢ γραφείσθαι γραφὰς ἢ φαίνειν ἢ ἄλλο τι ποιεῖν τῶν ἐν τῷ νόμῳ τούτων γεγραμμένων προλέγει διαφύκην, ἐφ' οἷς ἑκαστὸν ἐστὶ τούτων ποιητέον.* Haec igitur lex et accusaturis et indicaturis et aliud quippiam eorum, quae in ea sunt scripta, facturis diserte dicit, quibus conditionibus singula sint facienda. Iam sequuntur verba *ἐστὶ δὲ ταῦτα*: quibus lectis quis est, quin exspectet, protenus illas ipsas condiciones, quibus aut *γραφὰς γραφείσθαι* aut *φαίνειν* liceat, allatum iri? Sed ecce! non haec, verum novae plane res, quae praeterea lege illa continentur, subsequuntur, sc. si quis actionem persequutus non tulerit quintam suffragiorum partem, ei mille drachmas esse solvendas etc. Cur igitur non probemus Reiskii coniecturam *ἐτι δὲ „praeterea vero haec dicit lex,*“ quam miror a Bekkero ne mentione quidem dignam esse habitam? — In verbis subsequentibus *ἵνα μήτε συκοφαντῇ μηδεὶς μήτ' ἄδειαν ἔχων ἐργολαβῇ καὶ καθυφαίη τὰ τῆς πόλεως* laudo G. Dindorfium, quod Bekkeri coniecturam *καθυφαίη*, quam veram esse luce clarius est, in textum recipere non dubitavit.

Lys. epilog. in Epicrat. §. 14. Bk. p. 814. ed. R. leguntur haec: *ἐτι δὲ τοὺς αὐτοὺς ἡγεῖσθαι χρηρὴ καὶ τῶν κατηγορῶν σφόδρα δεῖσθαι, νομίζοντας πολὺ ἂν*

θαῖτον παρ' ἡμῶν ὀλλῶν ὄντων ταύτην τὴν χάριν λαμβάνειν ἢ παρ' ὑμῶν, ἔτι δὲ ῥᾶον ἄλλους τινὰς τὰ ὑμέτερα καταχαρίζεσθαι ἢ ὑμᾶς αὐτούς γε. Hic verba ἔτι δὲ (ante ῥᾶον) male me habent: sententiam enim, quae per ἔτι adiungitur, si cum praecedente comparaveris, videbis non diversam et novam esse (quales per ἔτι δὲ indicantur) sed ipsam illam priorem, tantummodo universe expressam. Sin vero cum Reiskio ἔστι δὲ scribamus, orator his verbis sententiam reorum ut universalem proponit confirmatque: „*isti vos implorabunt, rati, se illam gratiam facilius a nobis paucis obtenturos esse, quam a vobis: et sane facilius est etc.*“

Dent. or. in Theocrin. §. 12. Bk. p. 1325, 13. R.

Postquam accusator, causis cur hanc orationem habeat expositis, primam legem, quam ei Theocrines migrasse videbatur explanavit: ad aliam transit, qua recitata haecce dicit: ἀκούετε τοῦ νόμου, ὃ κελεύει πάσχειν, ὃ ἄ. δ., τὸν συκοφάντην. οὐκοῦν εἰ μὲν τι πεποιηκότα τούτων ὧν ἔγραψεν ἐν τῇ φάσει Θεοκρίνης πεποιημέναι τὸν Μικίωνα, καθυφείκε τὸ πρᾶγμα καὶ διαλέλνται πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἀδικεῖ πάντας ὑμᾶς καὶ δικαίως ὀφείλει τὰς χιλίας. Multa negotia interpretibus facessivit Accusativus πεποιηκότα, qui quo esset referendus perspicere non potuerunt. Quare Hier. Wolfius coniecit, post Μικίωνα inserendum esse participium φήνας. Iurinus sic scribi et interpungi voluit: οὐκοῦν εἰ μὲν τι πεποιηκότος τούτων, ὧν ἔγραψεν ἐν τῇ φάσει Θεοκρίνης πεποιημέναι, τοῦ Μικίωνος, καθυφῆκε τὸ πρᾶγμα. Taylor., diu, inquit, *suspicabar πεποιηκότα τὸν Μικίωνα absolute dici, ut solent aliquando Graeci scriptores.* Hanc sententiam comprobavit Dorvillius ad Chariton. p. 642. Recte autem re-

pugnat Reiskius, ipse potius εἰδώς inter τι et πεποι-
ηκότα interserendum esse ratus: quae coniectura Bek-
kero ita est probata, ut eam in notis commemoraret.
Ego vero persuasum mihi habeo, lectionem librorum
msc. rectissime hic habere. Accusativo illo πεποιηκότα
usus est orator, quia in animo habebat, iis verbis, quae
huic participio apponere debebat (τι τούτων, ὃν ἔγρα-
ψεν ἐν τῇ φάσει Θεοκρίνης πεποιημένοι τὸν Μικίωνα),
prolatis, ponere verba διαλέλνται πρὸς τὸν ἄνδραπον.
Sed antequam haec proloquatur, interponit, quo ma-
gis huic toti rei auditores attendant, verba καθυφεῖκε τὸ
πρᾶγμα. Cf. quae suprap. 51. ad epigramma in Demosth.
or. pro Coron. p. 322. R. adnotavimus. Caeterum si
cui oratio eiusmodi durior videatur, suadeo, ut Accu-
sativum πεποιηκότα in Dativum πεποιηκότι immutet.
Tum sic construenda verba: Θεοκρ. καθυφεῖκε τὸ πρᾶγ-
μα [αὐτῷ] τι πεποιηκότι τούτων i. e. *Theoclines*
in Micionis, qui -- fecit, gratiam litem
non persequutus est. Cf. Demosth. orat. de male
gesta legatione §. 6. Bk. p. 843, 3. R. ὅτι πολλὰκις,
ὦ ἄ. Ἀθ., συμβαίνει πολλῶν πραγμάτων καὶ μεγά-
λων καιρὸν ἐν βραχεῖ χρόνῳ γίνεσθαι, ὃν ἐάν τις
ἐκὼν καθυφῇ τοῖς ἐναντίοις καὶ προδοῇ, οὐδ' ἂν ὅτι-
οὔν ποιῇ πάλιν ὁλός τ' ἔσται σῶσαι.

Dem. or. in Theocrin. §. 46. Bk. p. 1337. l. 8. R.

Accusator Theocrinem, qui legibus contraria de-
cerni se non sinere gloriatus erat, hoc nomine tra-
ducens hanc ei proponit quaestionem: si quis ferret
hanc legem „*liceat ignominiosis et aerariis γράφε-
σθαι, φαίνειν* etc.“ num huius decreti auctorem le-
gum violatarum accusares necne? Deinde haec addit:
si non accusabit Theocr., ei non potest fides haberi
glorianti se legibus repugnantia decerni non sinere. εἰ

δὲ γραῖται ἂν, πῶς οὐ δεινὸν ἔστιν ἑτέρου μὲν γρα-
φαντος κωλύειν ἂν τέλος ἔχειν τὸ ψήφισμα, ἵνα μὴ πάν-
τες τοῦτο ποιῶσι, καὶ γραφὴν ἀπενεγκόντα καὶ παρα-
γραφήμενον σαφῶς τοὺς νόμους κωλύειν τὸ πρᾶγμα,
νυνὶ δ' -- κ. τ. λ. Verba κωλύειν τὸ πρᾶγμα Reiskius
censet aut plane delenda aut in τοὺς κωλύοντας τὸ
πρᾶγμα mutanda esse. Mihi neutrum placet: locus
noster, si quis alijs, est incorruptus et integer. Hac
autem de causa verba illa καὶ γραφὴν ἀπενεγκ: - κωλ.
τὸ πρ. ab oratore sunt addita, quo magis Theocrinis
perversitas appareret. „Sin vero accusaret, nonne ini-
quum alio auctore impedire, quo minus illud decre-
tum ratum fiat et impedire id instituenda actione τῆς
γραφῆς et adscribendis legibus, nunc vero etc.“ —
Maiores etiam turbas critica moverunt in verbis, quae
paulo post sequuntur: καὶ δεινὰ φήσιν αὐτίκα δὴ μάλα
πάσχειν, εἰ μὴ ταῦτ' ἐξέσται αὐτῷ ποιεῖν, καὶ διέξεισι
τὰς ἐκ τῶν νόμων τιμωρίας, αἷς ἐνοχος ἂν ἄλλῳ γενή-
σεται. τῶν δὲ νόμων μὴ φροντίζειν, ἀλλ' ἀξιοῦν αὐ-
τῷ τηλικαύτην δωρεὰν διδασθαι παρ' ὕμων, ὅσην οὐδ'
αἰτῆσαι τετόλμηκεν οὐδεὶς; nam videtur hic aliquid omis-
sum esse, unde pendeant infinitivi φροντίζειν et ἀξιοῦν.
Idcirco Hier. Wolfius legendum esse coniecit: τῶν νόμων
μηδὲν φροντίζει, ἀλλ' ἀξιοῖ; Reiskius, post οὐδεὶς, in-
quit, deest τί φήσωμεν; vel simile quid: nam alias labat
constructio: pendent inde isti infinitivi φροντίζει. et
ἀξ. Ego ne hic quidem quidquam mutandum aut
addendum esse dixerim: immo existimo, infinitivos il-
los φρ. et ἀξ. a verbis Sphi. 46. πῶς οὐ δεινὸν ἔστιν
pendere, verba autem καὶ δεινὰ φήσιν -- γενήσεται
pro parenthesis esse habenda. —

INDEX

LOGORUM LYSIAE ET DEMOSTHENIS, QUI IN HAC DISSERTATIONE AUT EXPLICANTUR, AUT EMENDANTUR.

Lysiae.				Orat. XXVII, §. 1. — p. 24.			
Orat. II, §. 2.	—	p. 39.		— ib. §. 6.	—	25.	
— ib. §. 4.	—	41.		— ib. §. 14.	—	62.	
— ib. §. 29.	—	42.		— XXVIII, §. 3.	—	27.	
— ib. §. 31.	—	42.		— ib. §. 5.	—	30.	
— III, §. 43.	—	3.		— ib. §. 15. et 16.	—	31.	
— IV, §. 5.	—	43.		— XXX, §. 9.	—	32.	
— VI, §. 33.	—	1.		— ib. §. 11.	—	33.	
— VII, §. 6.	—	31.		— ib. §. 21.	—	36.	
— VIII, §. 3.	—	2.		— ib. §. 29.	—	37.	
— ib. §. 4.	—	5.		— ib. §. 32.	—	38.	
— X, §. 9.	—	53.					
— XII, §. 55. et seq.	—	7.		Demosθενis.			
— XIII, §. 20.	—	9.		Orat. I, §. 24.	—	p. 45.	
— ib. §. 63.	—	58.		— III, §. 1.	—	61.	
— ib. §. 65.	—	5.		— VI, §. 16.	—	48.	
— ib. §. 70.	—	55.		— VIII, §. 5.	—	54.	
— ib. §. 80.	—	19.		— IX, §. 3.	—	49.	
— ib. §. 83.	—	28.		— ib. §. 17.	—	50.	
— ib. §. 88.	—	10.		— ib. §. 24.	—	51.	
— XIV, §. 22.	—	11.		— XVIII, §. 88.	—	10.	
— ib. §. 43.	—	28.		— ib. §. 289.	—	51.	
— XV, §. 8.	—	12.		— XIX, §. 35.	—	55.	
— XVI, §. 5.	—	13.		— XX, argument.	—	61.	
— XVII, Titul.	—	26.		— XXI, §. 221.	—	55.	
— XIX, §. 11.	—	15.		— XXII, §. 13.	—	57.	
— ib. §. 48.	—	3.		— XXV, §. 4.	—	59.	
— ib. §. 62.	—	17.		— XL, §. 32.	—	46.	
— XXI, §. 21.	—	16.		— XLIV, §. 55.	—	58.	
— XXIII, §. 11.	—	19.		— XLVII, §. 23.	—	17.	
— XXVI, §. 7.	—	22.		— LVIII, §. 6.	—	62.	
— ib. §. 9.	—	20.		— ib. §. 12.	—	63.	
— ib. §. 15.	—	22.		— ib. §. 46.	—	64.	
— ib. §. 18.	—	29.					

LYSIAE
ORATIONES.

THE HISTORY OF

THE CITY OF LONDON

FROM THE FOUNDATION OF THE CITY
TO THE PRESENT TIME
BY
JOHN STOW
ESQ.
OF THE MIDDLE TEMPLE
IN THE YEAR 1597

ΛΥΣΙΟΥ ΒΙΟΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ ΤΩΝ ΑΥΤΟΥ ΛΟΓΩΝ.
ΕΚ ΤΩΝ
ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΛΑΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ.
(T. II. p. 82. ed. Sylburg.)

Λυσίας ὁ Κεφάλου Συρακουσίων μὲν ἦν γόνιμος, ἐγεννήθη δὲ Ἀθήνῃσι μετοικοῦντι τῷ πατρὶ καὶ συνεπαυδευθῇ τοῖς ἐπιφανεστάτοις Ἀθηναίων· ἔτη δὲ πεντεκαίδεκα γεγονώς εἰς Θουρίους ᾤχετο πλείων σὺν ἀδελφοῖς δυοὶ κοινωνήσιον τῆς ἀποικίας, ἣν ἔστειλλον Ἀθηναῖοι τε καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλὰς δωδεκάτη πρότερον ἔτει τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου· καὶ διετέλεσεν αὐτοῦ πολινεύμενος ἐν εὐπορίᾳ πολλῇ μέχρι τῆς συμφορᾶς τῆς κατασχούσης Ἀθηναίους ἐν Σικελίᾳ· μετ' ἐκεῖνο δὲ τὸ πάθος στασιάσαντος τοῦ δήμου ἐκπύπτει σὺν ἄλλοις τριακοσίοις Ἀττικισμὸν ἐγκληθεῖσαι· καὶ παραγενόμενος αὐτοῖς εἰς Ἀθήνας κατὰ ἄρχαντα Καλλίαν, ἑβδομον καὶ τεσσαρακοστὸν ἔτος ἔχων, ὥς ἂν τις εἰκάσειεν, ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου διετέλεσε τὰς διατριβὰς ποιήμενος Ἀθήνησι· πλείστοις δὲ γράψας λόγους εἰς δικαστήριά τε καὶ βουλὰς καὶ πρὸς ἐκκλησίας εὐθέτους, πρὸς δὲ τούτοις πανηγυρικοὺς, ἐρωτικούς, ἐπιστολικούς, τῶν μὲν ἡμεροσθιν γέννημάτων ζητούντων ἢ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀπασάντων ἠφάνισε τὰς δόξας· τῶν δὲ ἐπιγενομένων οὐ πολλοὺς τιὰ κατέλιπον ὑπερβολὴν, ἅτ' ἐν ἀπάσαις ταῖς ἰδίαις τῶν λόγων καὶ μὴ Δ' οὐτάρ γε ταῖς φανλοσάταις εὐδοκίμων. τίνι δὲ κίχρηται

χαρακτήρι λόγων καὶ τίνες ἀρετὰς εἰσηνήνεται τίνι τε κρείττων ἐστὶ τῶν μετ' αὐτὸν ἀκμασάντων καὶ πῇ καταδέσσερος καὶ τί δεῖ λαμβάνειν παρ' αὐτοῦ, νῦν ἤδη πειράσσομαι λέγειν.

2 Καθαρός ἐστὶ τὴν ἐρμηνείαν πάνυ καὶ τῆς Ἀττικῆς γλαυτῆς ἄριστος κανὼν, οὐ τῆς ἀρχαίας, ἣ κέχρηται Πλάτων καὶ Θουκυδίδης, ἀλλὰ τῆς κατ' ἐκείνων τὸν χρόνον ἐπιχωριαζούσης, ὡς ἐστὶ τεκμήρασθαι τοῖς τε Ἀνδοκίδου λόγοις καὶ τοῖς Κριτίου καὶ ἄλλοις συγγράμματα. κατὰ τοῦτο μὲν δὴ τὸ μέρος, ὅπερ ἐστὶ πρῶτον καὶ κυριώτερον ἐν λόγοις, λέγω δὲ τὸ καθαρεῦναι τὴν διαλεκτὸν, οὐδεὶς τῶν μεταγενεστέρων αὐτὸν ὑπερέβαλετο· ἀλλ' οὐδὲ μὴτέραςθαι πολλοὶ δύναμαι ἔσθαι, ὅτι μὲν μόνος Ἰσοκράτης καθαρώτατος δὴ τῶν ἄλλων μετὰ γε Ἀνσίαν ἐν τοῖς ὀνόμασιν οὗτος ἔμοιγε δοκεῖ γενέσθαι ὁ ἀνὴρ. μίαν μὲν δὴ ταύτην ἀρετὴν εἶλαν ζήλου καὶ μίμησεως εὐφρόσκα πρὸς τῷ ἑαυτοῦ καὶ παρακλειψαίμην ἂν τοῖς βουλομένοις καθαρῶς γράφειν ἢ καὶ λέγειν, ἐκείνων τὸν ἄνδρα ποιεῖσθαι παράδειγμα ταύτης τῆς ἀρετῆς.

3 Ἐτέρων δὲ οὐκ ἔλαττω ταύτην, ἣν πολλοὶ μὲν ἐξήκωσαν τῶν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀκμασάντων, οὐδεὶς δὲ βεβαίως ἐπεδείξατο. τίς δ' ἔστιν αὕτη; ἢ διὰ τῶν κυρίων τε καὶ κριτικῶν καὶ ἐν μέσῳ κειμένων ὀνομάτων ἐκφέρουσα τὰ νοούμενα ἤμιστα γὰρ ἂν τις εὖροι Ἀνσίαν τρεπικὴν φράσει χρησάμενον· καὶ οὐκ ἐπὶ τούτῳ μόνον ἐπαινεῖν ἔδειον· ἀλλ' ὅτι καὶ περὶ τὰ καὶ ἀμυδὰ καὶ μεγάλα φάσθαι τὰ πράγματα ποιεῖ τοῖς κοινοτάτοις χρώμενος ὀνόμασι καὶ ποιητικῆς οὐχ ἀπτόμενος κατασκευῆς. τοῖς δὲ προτέροις οὐχ αὕτη ἡ δόξα ἦν· ἀλλ' οἱ βουλόμενοι πᾶσιν τινα προσεῖναι τοῖς ὅλοις ἐκῆλλετον ἰδιώτην καὶ ἀπείρανγον εἰς τὴν ποιητικὴν φράσιν, μεταβολαῖς τε πολλαῖς χρώμενοι καὶ ὑπερβολαῖς καὶ ταῖς ἄλλαις προπικραῖς ἰδέαις, ὀνομάτων τε γλαυττηματικῶν καὶ ἑνῶν χρησάμενοι καὶ τῶν εὐκ εἰσθητῶν σχηματισμῶν τῇ διαλλαγῇ καὶ τῇ ἄλλῃ καινολογίᾳ κατακλιπτόμενοι τὸν ἰδιώτην. δηλοῖ δὲ τοῦτο Γοργίας τε ὁ Διονύσιος καὶ πολλοὶ πάνυ φρεσικῆν τε καὶ ὑπέρβουλον ποιῶν ἰσὴν κατασκευὴν καὶ οὐ πάρος διδυράμβων ἔνια φθγγόμενος καὶ τῶν ἐκείνων συνουσιαστῶν οἱ περὶ Ἀκρίμιον τε καὶ Πλά-

λον. ἤψατο δὲ καὶ τῶν Ἀθήνησι ρητόρων ἢ ποιητικῇ τε καὶ τροπικῇ φράσει, ὥς μὲν Τιμαίος φησι, Γοργίου ἄρξαντος, ἥλικα Ἀθήναζε πρεσβεύων κατεπλήξατο τοὺς ἀκούοντας ἐν τῇ δημηγορίᾳ. ὥς δὲ τάληθὲς ἔχει, ὃ καὶ παλαιότερον αἰεὶ θαυμαζόμενος Θουκυδίδης τοῦνομα, δαιμονιώτατος τῶν συγγραφέων, ἐν τε τῷ ἐπιταφίῳ καὶ ἐν ταῖς δημηγορίαις ποιητικῇ κατασκευῇ χρησάμενος, ἐν πολλαῖς ἐξηλάξας τὴν ἐρμηνείαν εἰς ὄγκον ἅμα καὶ κόσμον ὀνομάτων ἀηδέστερον. Λυσίας δὲ τοιοῦτον οὐδὲν ἤσκησεν (ἐν γοῦν τοῖς σπουδῇ γραφομένοις δικανικοῖς καὶ συμβουλευτικοῖς λόγοις) ποιῆσαι πλὴν εἴ τι μικρὸν ἐν τοῖς παρηγορικοῖς. περὶ γὰρ τῶν ἐπιστολικῶν αὐτοῦ καὶ ἐταιρικῶν καὶ τῶν ἄλλων, οὓς μετὰ παιδιᾶς ἔγραψεν, οὐδὲν δεομαι λέγειν. ὁμοίως δὲ τοῖς ιδιώταις διαλέγεσθαι δοκῶν πλεῖστον ὅσον ιδιώτου διαφέρει. καὶ ἐπεὶ ποιητὴς κράτιστος λόγων, λελυμένης ἐκ μέρους λέξεως, ἰδίαν τινὰ λόγων εὐρηκῶς ἀρμονίαν, ἣ τὰ ὀνόματα κοσμεῖ τε καὶ ἡδύνει, μὴδὲν ἔχοντα ὀγκῶδες μὴδὲ φορτικόν. ταύτην δευτέραν τὴν ἀρετὴν καλεῶμαι παρὰ τοῦ ρήτορος τοῦτου λαμβάνειν, εἴ τινες ἀξιούσι τὸν αὐτὸν ἐκεῖνον διαλέγεσθαι τρόπον. ἐγένοντο μὲν οὖν πολλοὶ τῆς προαιρέσεως ταύτης ζηλωταὶ συγγραφεῖς τε καὶ ρήτορες. ἔγγιστα δὲ αὐτῆς μετὰ Λυσίαν ἤψατο τῶν πρεσβυτέρων νέος ἐπασκῆσας Ἰσοκράτης. καὶ οὐκ ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν, προσωτέρω τούτων σκοπῶν, ἐτέρους ρήτορας ἰσχυρὸν καὶ δύναμιν τοσαύτην ἐν ὀνόμασι κυρίοις καὶ κοινοῖς ἀποδειξαμένους.

Τρίτην ἀρετὴν ἀποφαίνομαι περὶ τὸν ἄνδρα τὴν σαφήνειαν, οὐ μόνον τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν τοῖς πράγμασιν· ἔστι γὰρ τις καὶ πραγματικὴ σαφήνεια, οὐ πολλοῖς γνωρίμος. τεκμαίρομαι δὲ ὅτι τῆς μὲν Θουκυδίδου λέξεως καὶ Δημοσθένους, οἳ δεινότατοι πράγματα ἐξευτεῖν ἐγένοντο, πολλὰ δυσεῖκαστά ἐστιν ἡμῖν καὶ ἀσαφῆ καὶ δεόμενα ἐξηγητοῦ. ἡ δὲ Λυσίου λέξις ἅπασά ἐστι φανερά καὶ σαφὴς καὶ τῷ πάντι πόρρω δοκοῦντι πολιτικῶν ἀφελῆσθαι λόγων. καὶ εἰ μὲν δι' ἀσθενείαν δυνάμειος ἐγίνετο τὸ σαφές, οὐκ ἄξιον ἦν αὐτὸ ἀγαπᾶν· νῦν δὲ ὁ πλοῦτος τῶν κυρίων ὀνομάτων ἐκ πολλῆς αὐτῷ περιουσίας ἀποδείκνυται ταύτην τὴν ἀρετὴν. ὥστε τὴν σαφήνειαν αὐτοῦ

ζηλοῦν ἄξιον· καὶ μὴν τό γε βραχέως ἐκφέρειν τὰ νοήματα μετὰ τοῦ σάφους, χαλεποῦ τοῦ πράγματός ὄντος φύσει, τοῦ συναγαγεῖν ἀμφω ταῦτα καὶ κερᾶσαι μετρίως, μάλιστα ἢ οὐδενός ἦντων τῶν ἄλλων ἀποδεικνύται *Λυσίας* χαράμενος· ὥστε οὐδὲν τοῖς διὰ χειρὸς ἔχουσι τὸν ἄνδρα οὔτε ἀκυρολογίας οὔτε ἀσαφείας δύξαν λαβεῖν. τούτου δὲ αἰτίον ὅτι οὐ τοῖς ὀνόμασι δουλεύει τὰ πράγματα παρ' αὐτῶ, τοῖς δὲ πράγμασιν ἀπολουθεῖ τὰ ὀνόματα, τὸν δὲ κόσμον οὐκ ἐν τῷ διαλλάττειν τὸν ἰδιώτην, ἀλλ' ἐν τῷ μιμεῖσθαι λαμβάνει. Καὶ οὐκ ἐπὶ μὲν τῆς ἐρμηνείας τοιοῦτός ἐστιν, ἐν δὲ τοῖς πράγμασιν ἄπαρὸς τις καὶ μακρὸς· συνέστραπται δὲ, εἴ τις καὶ ἄλλος, καὶ πεπύκνωται τῷις νοήμασι. καὶ τοσούτου δεῖ τῶν οὐκ ἀναγκαίων τι λέγειν, ὥστε καὶ πολλὰ τῶν χρησίμων ἂν δόξειε παραλιπεῖν· οὐ μὰ Δί' ἀσθενείᾳ εὐρέσεως αὐτὸ ποιῶν, ἀλλὰ συμμετρήσει τοῦ χρόνου, πρὸς ὃν ἔδει γενέσθαι τοὺς λόγους. βραχὺς γε μὴν οὕτως, ὥς μὲν ἰδιώτῃ δηλωᾶσαι βουλομένῳ τὰ πράγματα ἀποδῶν, ὥς δὲ ρήτορι περιουσίαν δυνάμεως ἐνδείξασθαι ζητοῦντι οὐχ ἱκανός. μιμητὴν δὲ καὶ τὴν βραχύτητα τὴν *Λυσίου*· μετρίωτέρα γὰρ οὐκ ἂν εὐρεθείη παρ' ἑτέρῳ ρήτορι.

5 Μετὰ ταύτας ἀρετὴν εὐρίσκω παρὰ *Λυσίᾳ* πᾶνθ θανμαστήν, ἥς Θεόφραστος μὲν φησιν ἄρξαι Θρασύμαχον, ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι *Λυσίαν*. καὶ γὰρ τοῖς χρόνοις οὗτος ἐκείνου προέχειν ἔμοιγε δοκεῖ· λέγω δ' ὥς ἐν ἀκμῇ κοινῇ βίου γενομένων ἀμφοῖν· καὶ εἰ μὴ τοῦτο δοθείη, τό γέ τοι περὶ τοὺς ἀληθινούς ἀγῶνας ἐκείνου μᾶλλον τετρίφθαι· οὐ μέντοι διαβεβαιουῖμαι γε, ὁπότερος ἦρξῃ τῆς ἀρετῆς ταύτης κατὰ τὸ παρὸν, ἀλλ' ὅτι *Λυσίας* μᾶλλον ἐν αὐτῇ διήνεγκε, τοῦτο θαρδῶν ἂν ἀποφηνάμην. τίς δ' ἔστιν ἣν φημι ἀρετὴν; ἡ συστρέφουσα τὰ νοήματα καὶ στρογγύλως ἐκφέρουσα λέξεις, οἰκεία πᾶνθ καὶ ἀναγκαῖα τοῖς δικανικοῖς λόγοις καὶ παντὶ ἀληθεῖ ἀγῶνι. ταύτην ὁλογοὶ μὲν ἐμιμήσαντο, *Δημοσθένης* δὲ καὶ ὑπερεβάλετο· πλὴν οὐχ οὕτως εὐτελῶς οὐδὲ ἀφελῶς, ὥσπερ *Λυσίας*, χρησάμενός αὐτῇ, ἀλλὰ περιέργως καὶ πικρῶς· λεγέσθω γὰρ, ὥς ἐμοὶ φέρεται· ὑπὲρ ὧν κατὰ τὸν οἰκτεῖον διαλέξομαι καιρὸν.

6 Ἔχει δὲ καὶ τὴν ἐνάργειαν πολλὴν ἢ *Λυσίου* λέξεις. αὕτη

ἔστι δὴ δύναμις τις ὑπὸ τῆς ἀποδείξεως ἄγουσα τὰ λεγόμενα.
 γίνεται δὲ ἐκ τῆς τῶν παρακολουθούντων λήψεως. ὁ δὲ προσέ-
 χων τὴν διάνοιαν τὸς Λυσίου λόγοις οὐχ οὕτως ἔσται σκαιὸς
 ἢ δυσάρεστος ἢ βραδὺς τὸν νοῦν, ὅς οὐχ ὑπόληψεται τὰ δη-
 λούμενα ὡς γινόμενα ὁρᾶν καὶ ὥσπερ παροῦσιν οἷς ἂν ὁ ρή-
 τωρ εἰσάγῃ πρόσωποις ὁμιλεῖν. ἐπιζητήσει τε οὐδὲν εἰκός· τοὺς
 μὲν ἂν δρᾶσαι ἴδοι, τοὺς δὲ παθεῖν, τοὺς δὲ διανοηθῆναι, τοὺς
 δὲ εἰπεῖν. Κράτιστος γὰρ δὴ πάντων ἐγένετο ρητόρων φύσιν
 ἀνθρώπων κατοπτεῦσαι καὶ τὰ προσήκοντα ἐκάστοις ἀποδοῦ-
 ναι πάθῃ τε καὶ ἡθῇ καὶ ἔργῳ. Ἀποδίδωμι τε οὖν αὐτῷ καὶ
 τὴν εὐπρεπεστάτην ἀρετὴν, καλουμένην δὲ ὑπὸ τῶν πολλῶν
 ῥητορικῶν. ἀπλῶς γὰρ οὐδὲ εὗρεῖν δύναμαι παρὰ τῷ ρήτορι
 τούτῳ πρόσωπον οὔτε ἀνηθοποίητον οὔτε ἄψυχον. τριῶν τε
 ὄντων, ἐν οἷς καὶ περὶ αὐτῆς ἀρετῆς ταύτης συμβέβηκεν εἶναι,
 διανοίας τε καὶ λέξεως καὶ τρίτης τῆς συνθέσεως, ἐν ἅπασιν
 τοῖς αὐτὸν ἀποφαίνομαι κατορθοῦν. οὐ γὰρ διανοοῦμένους
 ἄνθρωπον ὑποτίθεται χρηστὰ καὶ ἐπιεικῆ καὶ μέτρια τοὺς λέγοντας,
 ὥστε εἰκόνας εἶναι δοκεῖν τῶν ἡθῶν τοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ
 τὴν λέξιν ἀποδίδωσι τοῖς ἡθεσιν οἰκείαν· ἥ πεφυκεν αὐτὰ ἑαυ-
 τῶν κράτιστὰ δηλοῦσθαι τὴν σαφῆ καὶ κυρίαν καὶ κοινὴν καὶ
 πᾶσιν ἀνθρώποις συνηθεστάτην. ὁ γὰρ ὄγκος καὶ τὸ ξένον καὶ
 τὸ ἐξ ἐπιτηδεύσεως ἅπαν ἀνηθοποίητον. καὶ συντίθησθαι γε αὐ-
 τὴν ἀπλῶς πᾶν καὶ ἀφελῶς· ὁρῶν ὅτι οὐκ ἐν τῇ περιόδῳ καὶ
 τοῖς εὐθυμοῖς, ἀλλ' ἐν τῇ διαλελυμένῃ λέξει γίνεται τὸ ἡθος.
 καθόλου δὲ, ἵνα καὶ περὶ ταύτης εἴπω τῆς ἀρετῆς, οὐκ οἶδ'
 εἰ τις ἄλλος ρητόρων τῶν γε τῇ ὁμοίᾳ κατασκευῇ χρησαμένων
 τοῦ λόγου εἴτε ἡδίων συνέθηκεν εἴτε πιθανώτερον. δοκεῖ μὲν
 γὰρ ἀποίητός τις εἶναι καὶ ἀτεχνύτερος ὁ τῆς ἀρμονίας αὐτοῦ
 προκατήρ. καὶ οὐ θαυμάσαιμ' ἂν εἰ πᾶσι μὲν τοῖς ἰδιώταις, οὐκ
 ὁλοῦς δὲ καὶ τῶν φιλολόγων, ὅσοι μὴ μεγάλας ἔχουσι τριβὰς
 περὶ λόγους, τοιαύτην τινὰ παρὰ σοι δόξαν, ὅτι ἀνεπιτηδεύ-
 τος καὶ οὐ κατὰ τέχνην, αὐτομάτως δὲ πως καὶ ὡς ἔνυχε σύγ-
 κριται. ἔστι δὲ παντός μᾶλλον ἔργου τεχνικοῦ κατεσκευασμέ-
 νος· πεποιήται γὰρ αὐτῷ τοῦτο τὸ ἀποίητον καὶ δίδεται τὸ λε-
 γόμενον· καὶ ἐν αὐτῷ τῷ μὴ δοκεῖν θεινῶς κατεσκευασθαι τὸ

THE
JOURNAL
OF
THE
ROYAL ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE
OF GREAT BRITAIN AND IRELAND
VOLUME 10
PART 1
1880

ΛΥΣΙΟΥ ΒΙΟΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ ΤΩΝ ΑΥΤΟΥ ΛΟΓΩΝ.
ΕΚ ΤΩΝ
ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΛΑΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ.
(T. II. p. 82. ed. Sylburg.)

Λυσίας ὁ Κεφάλου Συρακουσίων μὲν ἦν γόνιμος, ἐγεννήθη δὲ Ἀθήνῃσι μετοικοῦντι πατρὶ καὶ συνεκταυθεύθη τοῖς ἐπιφανεστάτοις Ἀθηναίων· ἔτη δὲ πεντεκαίδεκα γεγονώς εἰς Θουρίδους ᾤχετο πλείων σὺν ἀδελφοῖς δυοὶ κοινωνήσαν τῆς ἀποικίας, ἣν ἔσπελλον Ἀθηναῖοι τε καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλὰς δωδεκάτη πρότερον ἔτει τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου· καὶ διετέλεσεν αὐτοῖσι πολιτευόμενος ἐν εὐπορίᾳ πολλῇ μέχρι τῆς συμφορᾶς τῆς κατασχύσεως Ἀθηναίων ἐν Σικελίᾳ· μετ' ἐκεῖνο δὲ τὸ πάθος στασιάσαντος τοῦ δήμου ἐκπλήττει σὺν ἄλλοις τριακοσίοις Ἀττικισμὸν ἐγκληθεῖσαι· καὶ παραγενόμενος αὐθις εἰς Ἀθήνας κατὰ ἄρχοντα Καλλίαν, ἔβδομον καὶ τεσσαρακοστὸν ἔτος ἔχων, ὥς ἂν τις εἰκάσειεν, ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου διετέλεσε τὰς διατριβὰς ποιήμενος Ἀθήνῃσι· πλείστον δὲ γράψας λόγους εἰς δικαστήριά τε καὶ βουλὰς καὶ πρὸς ἐκκλησίας εὐθέτους, πρὸς δὲ τούτοις πανηγυρικοὺς, ἔρωτικούς, ἐπιστολικούς, τῶν μὲν ὑπερσθεῖν γηγνημένων ρητόρων ἢ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀκμασάντων ἠφάνισε τὰς δόξας· τῶν δὲ ἐπιγενομένων οὐ πολλοῖς τισὶ κατέλειπεν ὑπερβολὴν, ἅτ' ἐν ἀπάσαις ταῖς ἰδέαις τῶν λόγων καὶ μὴ δι' οὐτὰρ ταῖς φανταστάσις εὐδοκίμῳ. τίνι δὲ κίχηται

χαρκτηρι λόγων και τινας ἀρετας εἰσηνήνκεται τίνι τε κρείττων ἐστὶ τῶν μετ' αὐτὸν ἀκμασάντων και πῇ καταδέεστερος και τί δεῖ λαμβάνειν παρ' αὐτοῦ, νῦν ἤδη πειράσομαι λέγειν.

2 Καθαρός ἐστὶ τὴν ἐρμηνείαν πάνν και τῆς Ἀττικῆς γλωττης ἄριστος κανὼν, οὐ τῆς ἀρχαίας, ἣ κέχρηται Πλάτων και Θουκυδίδης, ἀλλὰ τῆς κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ἐπιχωριαζούσης, ὡς ἐστὶ τεκμήρασθαι τοῖς τε Ἀνδοκίδου λόγοις και τοῖς Κριτίου και ἄλλοις συγχαῖς. κατὰ τοῦτο μὲν δὴ τὸ μέρος, ὅπερ ἐστὶ πρῶτον και κυριώτερον ἐν λόγοις, λέγω δὲ τὸ καθαρεύειν τὴν διαλεκτον, οὐδεὶς τῶν μεταγενεστέρων αὐτὸν ὑπερεβάλετο· ἀλλ' οὐδὲ μνησθῆσθαι πολλοὶ δύναμαι ἔχειν, ὅτι μὲ μόνος Ἰσοκράτης. καθαρωτάτος δὴ τῶν ἄλλων μετὰ γε Λυσίαν ἐν τοῖς ὀνόμασιν οὗτος ἔμοιγε δοκεῖ γενέσθαι ὁ ἀνὴρ. μίαν μὲν δὴ ταύτην ἀρετὴν ἄξιον ζῆλον και μνήσεως εὐρόσκειν παρὰ τῷ ᾧ-τορι· και παρακλειτσαμένην ἂν ταῖς βουλομένοις καθαρῶς γράφειν ἢ και λέγειν, ἐκείνον τὸν ἄνδρα ποιεῖσθαι παράδειγμα ταύτης τῆς ἀρετῆς.

3 Ἐτέρων δὲ ὁρῶν ἐλάττω τῆν τε, ἣν πολλοὶ μὲν ἐξήλωσαν τῶν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀκμασάντων, οὐδεὶς δὲ βεβαίωτερον ἐπεδείξατο. τίς δ' ἔστιν αὕτη, ἢ διὰ τῶν κυρίων τε καὶ κοινῶν και ἐν μέσῳ κειμένων ὀνομάτων ἐκφύρουσα τὰ νοούμενα. ἥκιστα γὰρ ἂν τις εὖροι Λυσίαν τροπικῇ φράσει χρησάμενον. και οὐκ ἐπὶ τούτῳ μόνον ἐπαινεῖν ἄξιον· ἀλλ' ὅτι και περὶ τὰ και σεμνὰ και μεγάλα φάσθαι τὰ πράγματα ποιεῖ ταῖς κοινοτάτοις χρώμενος ὀνόμασι και ποιητικῆς οὐχ ἀπτόμενος κατασκευῆς. τοῖς δὲ προτέροις οὐχ αὕτη ἡ δόξα ἦν· ἀλλ' οἱ βουλόμενοι κάσμον τινὰ προσεῖναι τοῖς ὅλοις ἐξήλλαττον ἰδιώτην και ἐκτρέφονταν εἰς τὴν ποιητικὴν φράσιν, μεταβολαῖς τε πολλαῖς χρώμενοι και ὑπερβολαῖς και τοῖς ἄλλαις τροπικαῖς ἰδέαις, ὀνομάζον τε γλωττηματικῶν και ἑνῶν χροῖσι και τῶν εἰς εἰσθότων σχηματισμῶν τῇ διαλλαγῇ και τῇ ἄλλῃ καινο-λογίᾳ καταπληκτομένοι τὸν ἰδιώτην. δηλοῖ δὲ τοῦτο Γοργίας τε ὁ Λεοντίνος καὶ πολλοὶ πάνν φρετικῇ τε και ὑπερβολῇ κοινῶν αἰὲν κατασκευῇν και οὐ λόφῳ διδυραμένων ἔνια φθγγόμενος και τῶν ἐκείνου σωρευασσῶν οἱ καὶ Αντίμχιόν τε και Πα-

λον. ἦψατο δὲ καὶ τῶν Ἀθήνησι ρήτορων ἡ ποιητικὴ τε καὶ τροπικὴ φράσις, ὥς μὲν Τιμαίος φησι, Γοργίου ἄρξαντος, ἤντικα Ἀθήναζε πρεσβέων κατεπλήξατο τοὺς ἀκούοντας ἐν τῇ δημηγορίᾳ, ὥς δὲ τάληθις ἔχει, ὃ καὶ παλαιότερον αἰεὶ θαυμαζόμενος Θουκυδίδης τοῦνομα, δαιμονιώτατος τῶν συγγραφέων, ἐν τε τῷ ἐπιταφίῳ καὶ ἐν ταῖς δημηγορίαις ποιητικῇ κατασκευῇ χρησάμενος, ἐν πολλαῖς ἐξήλλαξε τὴν ἐρμηνείαν εἰς ὄγκον ἅμα καὶ κόσμον ὀνομάτων ἀηδέστερον. Λυσίας δὲ τριούττον οὐδὲν ἤσκησεν (ἐν γοῦν τοῖς σπουδῇ γραφομένοις δικανικοῖς καὶ συμβουλευτικοῖς λόγοις) ποιῆσαι πλὴν εἴ τι μικρὸν ἐν τοῖς πανηγυρικοῖς. περὶ γάρ τῶν ἐπιστολικῶν αὐτοῦ καὶ ἐταιρικῶν καὶ τῶν ἄλλων, οὓς μετὰ παιδιᾶς ἔγραψεν, οὐδὲν δέομαι λέγειν. ὁμοίως δὲ τοῖς ἰδιώταις διαλέγεσθαι δοκῶν πλείστον ὅσον ἰδιώτου διαφέρει. καὶ ἐπεὶ ποιητὴς κράτιστος λόγων, λελυμένης ἐκ μέτρου λέξεως, ἰδίαν τινὰ λόγων εὐρηκῶς ἀρμονίαν, ἥ τὰ ὀνόματα κοσμεῖ τε καὶ ἡδύνει, μὴδὲν ἔχοντα ὀγκῶδες μὴδὲ φορτικόν. ταύτην δευτέραν τὴν ἀρετὴν καλεῖω παρὰ τοῦ ρήτορος τοῦτου λαμβάνειν, εἴ τινας ἀξιούσι τὸν αὐτὸν ἐκείνῳ διαλέγεσθαι τρόπον. ἐγένοντο μὲν οὖν πολλοὶ τῆς προαιρέσεως ταύτης ζηλωταὶ συγγραφεῖς τε καὶ ρήτορες. ἔγγιστα δὲ αὐτῆς μετὰ Λυσίαν ἦψατο τῶν πρεσβυτέρων νέος ἐπασκήσας Ἰσοκράτης· καὶ οὐκ ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν, πρῶτον τούτων σκοπῶν, ἐτέρους ρήτορας ἰσχυρὸν καὶ δύνάμειν τοσαύτην ἐν ὀνόμασι κυρίοις καὶ κοινοῖς ἀποδεικνύμενους.

Τρίτην ἀρετὴν ἀποφαίνομαι περὶ τὸν ἄνδρα τὴν σαφήνειαν, οὐ μόνον τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασι, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν τοῖς πράγμασι· ἔστι γάρ τις καὶ πραγματικὴ σαφήνεια, οὐ πολλοῖς γνώριμος. τεκμαίρομαι δὲ ὅτι τῆς μὲν Θουκυδίδου λέξεως καὶ Δημοσθένους, οἳ δεινότατοι πράγματα ἐξεπεῖν ἐγένοντο, πολλὰ δυσείκαστά ἐστιν ἡμῖν καὶ ἀσαφῆ καὶ δεόμενα ἐξηγητοῦ· ἡ δὲ Λυσίου λέξις ἅπασά ἐστι φανερά καὶ σαφὴς καὶ τῷ πάντι πόρρω δοκοῦντι πολιτικῶν ἀφρογτάναι λόγων. καὶ εἰ μὲν δι' ἀσθένειαν δυνάμειος ἐγίνετο τὸ σαφές, οὐκ ἄξιον ἦν αὐτὸ ἀγαπᾶν· νῦν δὲ ὁ πλοῦτος τῶν κυρίων ὀνομάτων ἐκ πολλῆς αὐτῷ περιουσίας ἀποδείκνυται ταύτην τὴν ἀρετὴν. ὥστε τὴν σαφήνειαν αὐτοῦ

ζηλοῦν ἄξιον· καὶ μὴν τό γε βραχέως ἐκφέρειν τὰ νοήματα μετὰ τοῦ σαφούς; χαλεποῦ τοῦ πράγματος ὄντος φύσει, τοῦ συναγαγεῖν ἅμω τὰῦτα καὶ κερᾶσαι μετρίως, μάλιστα ἢ οὐδενός ἦττον τῶν ἄλλων ἀποδεικνύεται *Λυσίας* χρόμενος· ὥστε οὐδὲν τοῖς διὰ χειρός· ἔχουσι τὸν ἄνδρα οὔτε ἀκυρολογίας οὔτε ἀσαφείας δόξαν λαβεῖν. τούτου δὲ αἴτιον ὅτι οὐ τοῖς ὀνόμασι δουλεύει τὰ πράγματα παρ' αὐτῶ, τοῖς δὲ πράγμασιν ἀπολουθεῖ τὰ ὀνόματα, τὸν δὲ κόσμον οὐκ ἐν τῷ διαλλάττειν τὸν ἰδιώτην, ἀλλ' ἐν τῷ μιμεῖσθαι λαμβάνει. Καὶ οὐκ ἐπὶ μὲν τῆς ἐρημνείας τοιοῦτός ἐστιν, ἐν δὲ τοῖς πράγμασιν ἁπαρὺς τις καὶ μακρός· συνέστραπται δὲ, εἴ τις καὶ ἄλλος, καὶ πεπύκνωται τοῖς νοήμασι. καὶ τοσούτου διὲ τῶν οὐκ ἀναγκαίων τί λέγειν, ὥστε καὶ πολλὰ τῶν χρησίμων ἂν δόξειε παραλιπεῖν· οὐ μὰ Δί' ἀσθενείᾳ εὐρέσεως αὐτὸ ποιῶν, ἀλλὰ συμμετρῆσει τοῦ χρόνου, πρὸς ὃν ἴδει γενέσθαι τοὺς λόγους. βραχὺς γὰρ μὴν οὕτως, ὥς μὲν ἰδιώτῃ δηλῶσαι βουλομένῳ τὰ πράγματα ἀπόχρᾶν, ὥς δὲ ῥήτορι περιουσίαν δυνάμειος ἐνδείξασθαι ζητοῦντι οὐχ ἐκινός. μιμητίον δὲ καὶ τὴν βραχυτέτα τὴν *Λυσίου*· μετριώτερά γὰρ οὐκ ἂν εὐρεθείη παρ' ἑτέρῳ ῥήτορι.

5 Μετὰ ταύτας ἀρετὴν εὐρίσκει παρὰ *Λυσίᾳ* πάντῃ θαυμαστήν, ἥς Θεόφραστος μὲν φῆσιν ἄρξαι Θερασύμαχον, ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι *Λυσίαν*. καὶ γὰρ τοῖς χρόνοις οὗτος ἐκείνου προέχειν ἔμοιγε δοκεῖ· λέγω δ' ὥς ἐν ἀκμῇ κοινῇ βίου γενομένων ἁμφοῖν· καὶ εἰ μὴ τοῦτο δοθείη, τό γέ τοι περὶ τοὺς ἀληθινούς ἀγῶνας ἐκείνου μᾶλλον τετρίφθαι· οὐ μέντοι διαβεβαιούμαι γε, ὁπότερος ἦρξε τῆς ἀρετῆς ταύτης κατὰ τὸ παρὸν, ἀλλ' ὅτι *Λυσίας* μᾶλλον ἐν αὐτῇ διήνεγκε, τοῦτο θαρδῶν ἂν ἀποφηνάμην. τίς δ' ἔστιν ἥν φημι ἀρετήν; ἡ συστρέφουσα τὰ νοήματα καὶ στρογγύλως ἐκφέρειουσα λέξεις, οἰκεία πάννυ καὶ ἀναγκαῖα τοῖς δικανικοῖς λόγοις καὶ παντὶ ἀληθεῖ ἀγῶνι. ταύτην ὀλίγοι μὲν ἐμιμήσαντο, *Δημοσθένης* δὲ καὶ ὑπερεβάλετο· πλήν οὐχ οὕτως εὐτελεῶς οὐδὲ ἀφελῶς, ὥσπερ *Λυσίας*, χρησάμενός αὐτῇ, ἀλλὰ περιέργως καὶ πικρῶς· λεγέσθω γὰρ, ὥς ἐμοὶ φέρεται· ὑπὲρ ὧν κατὰ τὸν οἰκεῖον διαλέξομαι καιρὸν.

6 Ἐχει δὲ καὶ τὴν ἐνάργειαν πολλὴν ἢ *Λυσίου* λέξεις. αὕτη

δὲ ἔστι δύνάμεις τις ὑπὸ τὰς αἰσθηθεῖς ἄγουσα τὰ λεγόμενα.
 γίνεται δὲ ἐκ τῆς τῶν παρακολουθούντων λήψεως. ὁ δὲ προσέ-
 χων τὴν διάνοιαν τοῦ Ἀυτοῦ λόγους οὐχ οὕτως ἔσται σκαῖος
 ἢ δυσάρεστος ἢ βραδὺς τὸν νοῦν, ὅς οὐχ ὑπολήψεται τὰ δη-
 λούμενα ὡς γινόμενα ὁρᾶν καὶ ὥσπερ παροῦσιν οἷς ἂν ὁ ρή-
 τωρ εἰσαγγὴ προσώποις ὁμιλεῖν. ἐπιζητήσει τε οὐδὲν εἰκός· τοὺς
 μὲν ἂν ὁρᾶσαι ἴδοι, τοὺς δὲ παθεῖν, τοὺς δὲ διανοηθῆναι, τοὺς
 δὲ εἰπεῖν. Κράτιστος γὰρ δὴ πάντων ἐγένετο ρητόρων φύσιν
 ἀνθρώπων κατοπτεῦσαι καὶ τὰ προσήκοντα ἑκάστοις ἀποδοῦ-
 ναι πάθῃ τε καὶ ἥθῃ καὶ ἔργῳ. Ἀποδίδωμί τε οὖν αὐτῷ καὶ
 τὴν εὐπρεπεστάτην ἀρετὴν, καλουμένην δὲ ὑπὸ τῶν πολλῶν
 ἡθοποιαν. ἀπλῶς γὰρ οὐδὲ εὐρεῖν δύναμαι παρὰ τῷ ρήτορι
 τοῦτῳ πρόσωπόν οὔτε ἀνηθοποίητον οὔτε ἄψυχον. τριῶν τε
 ὄντων, ἐν οἷς καὶ περὶ ἧς ἀρετὴν ταύτην συμβέβηκεν εἶναι,
 διανοίας τε καὶ λέξεως καὶ τρίτης τῆς συνθέσεως, ἐν ἅπασι
 τούτοις αὐτὸν ἀποφαίνομαι κατορθοῦν. οὐ γὰρ διανοουμένους
 μόνον ὑποτίθεται χρῆστα καὶ ἐπικὴ καὶ μέτρια τοὺς λέγοντας,
 ὥστε εἰκόνας εἶναι δοκεῖν τῶν ἡθῶν τοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ
 τὴν λέξιν ἀποδίδωσι τοῖς ἡθεσιν οἰκείαν· ἢ πέφυκεν αὐτὰ ἐαυ-
 τῶν κράτιστά δηλοῦσθαι τὴν σαφή καὶ κυρίαν καὶ κοινὴν καὶ
 πᾶσιν ἀνθρώποις συνηθεστάτην. ὁ γὰρ ὄγκος καὶ τὸ ξένον καὶ
 τὸ ἐξ ἐπιτηδεύσεως ἅπαν ἀνηθοποίητον. καὶ συντίθησθαι αὐ-
 τὴν ἀπλῶς πάννυ καὶ ἀφελῶς· ὁρῶν ὅτι οὐκ ἐν τῇ περιόδῳ καὶ
 τοῖς ρυθμοῖς, ἀλλ' ἐν τῇ διαλειυμένῃ λέξει γίνεται τὸ ἡθος.
 καθόλου δὲ, ἵνα καὶ περὶ ταύτης εἰπω τῆς ἀρετῆς, οὐκ οἶδ'
 εἰ τις ἄλλος ρητόρων τῶν γε τῇ ὁμοίᾳ κατασκευῇ χρησαμένων
 τοῦ λόγου εἴτε ἡδίων συνέθηκεν εἴτε πιθανώτερον. δοκεῖ μὲν
 γὰρ ἀπολήτός τις εἶναι καὶ ἀτεχνίτετος ὁ τῆς ἀρμονίας αὐτοῦ
 χαρακτήρ. καὶ οὐ θαυμάσαιμ' ἂν εἰ πᾶσι μὲν τοῖς ἰδιώταις, οὐκ
 οἰοῖς δὲ καὶ τῶν φιλολόγων, ὅσοι μὴ μεγάλας ἔχουσι τριβάς
 περὶ λόγους, τοιαύτην τινα παράσχοι δόξαν, ὅτι ἀνεπιτηδεύ-
 τως καὶ οὐ κατὰ τέχνην, αὐτομάτως ᾗ πως καὶ ὡς ἔτυχε σύγ-
 κειται. ἔστι δὲ παντός μᾶλλον ἔργου τεχνικοῦ κατεσκευασμέ-
 νος· πεποιεῖται γὰρ αὐτῷ τοῦτο τὸ ἀπολήτον καὶ δέδεται τὸ λε-
 λυμένον· καὶ ἐν αὐτῷ τῷ μὴ δοκεῖν θεινῶς κατεσκευασθαι τὸ

δεινὸν ἔχει, τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἰς ἐπιτηδεύων καὶ φύσει μιμη-
τῆς γίνεσθαι βουλόμενος οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τῇ Ἀυσίῳ συνδί-
σει χρώμενος· ἑτέραν γὰρ οὐκ ἔν εὖροι ταύτης ἀληθοσιτέραν.

8 Οἶμαι δὲ καὶ τὸ πρέπον ἔχει τὴν Ἀυσίῳ λέξιν αὐθενὸς
ἦττον τῶν ἀρχαίων φητόρων, κρατίστην ἀπασῶν ἀρετῇ καὶ
τελειοτάτην, ὁρῶν αὐτὴν πρὸς τε τὸν λέγοντα καὶ πρὸς τοὺς
ἀκούοντας καὶ πρὸς τὸ πρᾶγμα (ἐν τοῦτοις γὰρ δὴ καὶ πρὸς
ταῦτα τὸ πρέπον) ἀρκούντως ἡρμοσμένην. καὶ γὰρ ἡλικία καὶ
γένει καὶ παιδείᾳ καὶ ἐπιτηδεύματι καὶ βίῳ καὶ ταῖς ἑλλοις,
ἐν οἷς διαφέρει προσώπων τὰ πρόσωπα, τὰς οἰκίας ἀποδί-
δωσι φωνάς· πρὸς τε τὸν ἀκροατὴν συμμετρῆται τὰ λεγόμενα
οἰκειῶς, οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον δικαστῇ τε καὶ ἐκκλησιαστῇ καὶ
πανηγυρίζοντι διαλεγόμενος ὄχλῳ. διαφορὰς τε αὐτῶν λαμβάνει
κατὰ τὰς ἰδέας τῶν πραγμάτων ἢ λέξεις· ἀρχομένῳ μὲν γὰρ ἐστὶ
καθεστηκυῖα καὶ ἡθικῇ, διηγουμένῳ δὲ πιθανῇ καὶ ἀπερίε-
ργος, ἀποδεικνύντι δὲ στρογγύλῃ καὶ πυκνῇ, αὖξοντι δὲ καὶ
παθαινομένῳ σεμνῇ καὶ ἀληθινῇ, ἀνακεφαλαιουμένῳ δὲ δια-
λεινυμένη καὶ σύντομος. Δηπτέον δὲ καὶ τὸ πρέπον τῆς τά-
ξεως παρὰ Ἀυσίου.

9 Ὅτι μὲν γὰρ πιθανῇ καὶ πειστικῇ καὶ πολὺ τῶ φυσικῶν
ἐποφαιλουσα καὶ πάνθ' ὅσα τῆς τοιαύτης ἰδέας ἔχεται πρὸς
εἰδότας οὐδὲν ἴσως δεῖ λέγειν. δι' ὅχλου γὰρ ἡδὴ τοῦτό γε καὶ
οὐδεὶς ἐστὶν ὅστις οὐχὶ καὶ πῶς καὶ ἀκοῇ μαθὼν ὁμολογεῖ
πάντων φητόρων αὐτὸν εἶναι πιθανώτατον· ὥστε καὶ ταύτην
τὴν ἀρετὴν ληπτέον παρὰ τοῦ φητορος. — — —

I.

ΛΥΣΙΟΥ

ΤΗΡΕΤΟΥ

ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ ΦΟΝΟΥ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ

ΤΠΟΘΕΣΙΣ

Ὁ φόντον δίκην φόντον Εὐφίλητος τὸν Ἐρατοσθέτην ὀλέσεν τὴν
αὐτοῦ γυναῖκα μοιχεύοντα ἐκ' αὐτοφώρῳ λαβὼν ἀπέκνευσε.

SCALIG. MS.

Περὶ πολλοῦ ἂν ποιησαίμην, ὦ ἄνδρες, τὸ τοιούτους¹
ὑμᾶς ἐμοὶ δικαστὰς περὶ τούτου τοῦ πράγματος γενέσθαι,
ὅσοι περ ἂν ὑμῖν αὐτοῖς, εἰ ἦτε τοιαῦτα πεπονθότες· εὖ
γὰρ οἶδ' ὅτι, εἰ τὴν αὐτὴν γνώμην περὶ τῶν ἄλλων ἔχοιτε
ἢ περὶ ὑμῶν αὐτῶν, οὐκ ἂν εἴη ὅστις οὐκ ἐπὶ τοῖς
γεγενημένοις ἀγανακτοίη, ἀλλὰ πάντες ἂν περὶ τῶν τὰ
τοιαῦτα ἐπιτηδευόντων τὰς ζημίας μικρὰς ἡγοίσθῃ. καὶ²
ταῦτα οὐκ ἂν εἴη μόνον παρ' ὑμῖν οὕτως ἐγνωσμένα, ἀλλ'
ἐν ἡλικίᾳ τῇ Ἑλλάδι· περὶ τούτου γὰρ μόνον τοῦ ἀδική-
ματος καὶ ἐν δημοκρασίᾳ καὶ ὀλιγαρχίᾳ ἡ αὐτὴ τιμωρία

Ital. κατ' Ἐρατοσθέτην μοιχείας cod. Venet. (Sluit. lectt. Andoc. p. 242.)

1, 8. εἰ ἦτε] εἴητε cod. Venet. et Bekk.

7. μικρὰς ἡγοίσθῃ] μακρὰς ἡγοίσθῃ Steph., in marg. M. μ-
κρὰς ἡγοίσθῃ.

τοῖς ἀσθενεστάτοις πρὸς τοὺς τὰ μέγιστα δυναμένους ἀποδίδεται, ὥστε τὸν χείριστον τῶν αὐτῶν τυγχάνειν τῷ βελτίστῳ. οὕτως, ὦ ἄνδρες, ταύτην τὴν ὑβρίν ἅπαντες ἄνθρωποι δεινοτάτην ἡγοῦνται. περὶ μὲν οὖν τοῦ μεγέθους τῆς ζημίας ἅπαντας ὑμᾶς νομίζω τὴν αὐτὴν διάνοιαν ἔχειν, καὶ οὐδένα οὕτως ὀλιγώρως διακείσθαι, ὅστις οἰεται δεῖν συγγνώμης τυγχάνειν ἢ μικρᾶς ζημίας ἀξίους. ἡγρεῖται τοὺς τῶν τοιούτων ἔργων αἰτίους· ἡγοῦμαι δέ, ὦ ἄνδρες, τοῦτό με δεῖν ἐπιδείξαι, ὥς ἐμοίχευεν Ἑρατοσόβην τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν καὶ ἐκελήν τε διέφθοιρε καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐμοὺς ἥσχυρε καὶ ἐμὲ αὐτὸν ὑβρίσεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἐμὴν εἰσιῶν· καὶ οὔτε ἔχθρα ἐμοὶ καὶ ἐκελῶ οὐδεμία ἦν πλήν ταύτης, οὔτε χρημάτων ἔνεκα ἔπραξα ταῦτα, ἵνα πλούσιος ἐκ πένητος γένωμαι, οὔτε ἄλλον κέρδους οὐδενὸς πλήν τῆς κατὰ νόμους τιμωρίας.

6 Ἐγὼ τοίνυν ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν ἅπαντα ἐπιδείξω τὰ ἑμαυτοῦ πράγματα, οὐδὲν παραλείπων, ἀλλὰ λέγων τάληθ'· ταύτην γὰρ ἑμαυτῷ μόνην ἡγοῦμαι σωτηρίαν, ἐὰν ὑμῖν βέλπειν ἅπαντα δυνήθῃ τὰ πεπραγμένα. ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες, ἐπειδὴ ἔδοξέ μοι γῆμα καὶ γυναῖκα ἡγαγόμεν εἰς τὴν οἰκίαν, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον οὕτω διεκείμεν, ὥστε μῆτε λυπεῖν μῆτε λῖαν ἐπ' ἐκείνῃ εἶναι ὃ τι ἂν θέλῃ ποιεῖν, ἐφύλαττόν τε ὥς οἷόν τε ἦν, καὶ προσείχον τὸν νοῦν ὅσπερ εἰκὸς ἦν. ἐπειδὴ δέ μοι παιδίον γίγνεται, ἐπίστευον ἤδη καὶ πάντα τὰ ἑμαυτοῦ ἐκείνῃ παρέδωκα, ἡγοῦμενος ταύτην οἰκείωτά μερίστην εἶναι. ἐν μὲν οὖν τῷ πρώτῳ χρόνῳ, ὦ Ἀθηναῖοι, πασῶν ἦν βελτίστη· καὶ γὰρ οἰκονόμος δεινὴ καὶ φειδωλὸς ἀγαθὴ καὶ ἀκριβῶς πάντα διοικοῦσα. ἐπειδὴ δέ μοι ἡ μήτηρ ἐτελεύτησε, πάντων τῶν κακῶν ἀποθανοῦσα αἰτία μοι γεγένηται. ἐπ' ἐκφορὰν γὰρ αὐτὴ ἀκολουθήσασα ἡ ἐμὴ γυνὴ ὑπὸ τούτου τοῦ ἀνθρώπου ὀφθείδα χρόνῳ διαφθείρεται· ἐπιτηρῶν γὰρ τὴν θερά-

5, 4. ἅπαντα δυνήθῃ] δυνήθῃ ἅπαντα Steph. et Bremi.

6, 4. θέλῃ] θέλοι Steph.

8, 1. γὰρ om. Steph., add. Venet.

πιναν τὴν εἰς τὴν ἀγορὰν βαδίζουσαν καὶ λόγους πρὸς-
 φέρων ἀπάλεσεν αὐτήν. Πρῶτον μὲν οὖν, ὧς ἄνδρες,⁹
 (οἷ γὰρ καὶ ταῦθ' ὑμῖν διηγήσασθαι,) οἰκιδίων ἐστὶ μοι
 ἀπλοῦν, ἴσα ἔχον τὰ ἄνω τοῖς κάτω, κατὰ τὴν γυναικω-
 πειν καὶ κατὰ τὴν ἀνδρωνίτιν. ἐπειδὴ δὲ τὸ παιδίον ἐγέ-
 νετο ἡμῖν, ἡ μήτηρ αὐτὸ ἐθῆλαξεν· ἵνα δὲ μὴ, ὅποτε
 λυπεῖσθαι δεῖοι, κινδυνεύῃ κατὰ τῆς κλιμακος καταβαλινου-
 σα, ἐγὼ μὲν ἄνω διητώμην, αἱ δὲ γυναῖκες κάτω. καὶ¹⁰
 οὕτως ἤδη συνειδισμένον ἦν, ὥστε πολλάκις ἡ γυνὴ ἀπῆει
 κάτω καθευδήσουσα ὡς τὸ παιδίον, ἵνα τὸν τιτθὸν αὐτῷ
 διδῶ καὶ μὴ βοᾷ. καὶ ταῦτα πολὺν χρόνον οὕτως ἐγένετο
 καὶ ἐγὼ οὐδέποτε ὑπώπτευσα· ἀλλ' οὕτως ἡλιθίως διεκεί-
 μην, ὥστε ὦμην τὴν ἐμαντοῦ γυναῖκα πασῶν σφαρρονεστά-
 τιν εἶναι τῶν ἐν τῇ πόλει. Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, ὧς ἂν¹¹
 ὄρες, ἤκου μὲν ἀπροσδοκῆτως ἐξ ἀγροῦ, μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον
 τὸ παιδίον ἐβόα καὶ ἐδυσκόλαιεν ὑπὸ τῆς θεραπαλνῆς ἐκί-
 ττες λυπούμενον, ἵνα ταῦτα ποιῇ· ὁ γὰρ ἄνθρωπος ἔνδον
 ἦν (ὑστερον γὰρ ἅπαντα ἐπυθόμην) καὶ ἐγὼ τὴν γυναῖκα¹²
 ἀπέναι ἐκέλευον καὶ δοῦναι τῷ παιδίῳ τὸν τιτθόν, ἵνα
 παύσῃται κλαῖον. ἡ δὲ τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ᾔθελεν, ὡς ἂν
 ἐσμένη με θεωρακυῖα ἤκοντα διὰ χρόνον· ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ
 ὠργισόμην καὶ ἐκέλευον αὐτὴν ἀπέναι, Ἰνα σύ γε, ἔφη,
 πειρᾶς ἐνταῦθα τὴν παιδίσκην· καὶ πρότερον δὲ μεθύσαν
 εἶλες αὐτήν. ἀγῶ μὲν ἐγέλων· ἐκείνη δὲ ἀναστὰσα καὶ¹³
 ἐποιῦσα προσελθῆσι τὴν θύραν, προσποιουμένη κάλειν,
 καὶ τὴν κλεῖν ἐφέλκεται. ἀγῶ τούτων οὐδὲν ἐνθυμούμε-
 νος οὐδ' ὑπονοῶν ἐκάθευδον ἄσμενος, ἤκων ἐξ ἀγροῦ.¹⁴
 Ὡς δὲ ἦν πρὸς ἡμέραν, ἤκεν ἐκείνη καὶ τὴν θύραν
 ἀνέβη. ἐρομένου δ' ἐμοῦ, τί αἱ θύραι νύκτωρ φοφοῖεν,
 ἔφασκε τὸν λύχνον ἀποσβεσθῆναι τὸν παρὰ τῷ παιδίῳ,

⁹, 6. κινδυνεύει] κινδυνεύοι Steph.

¹², 2. παιδίῳ] Sic Bekk. e coniectura. παιδί Steph. et libri MSS.

³. κλαῖον] κλαῖων Steph.

⁴. διὰ] δὴ διὰ Steph.

¹⁴, 3. δ' ἐμοῦ] δέ μου Steph.

εἶτα ἐκ τῶν γειτόνων ἐνάψασθαι. ἐσιώπων ἐγὼ καὶ ταῦτα οὕτως ἔχειν ἡγοῦμην. ἔδοξε δέ μοι, ὦ ἄνδρες, τὸ πρόσθεν ἐπιμνηθῆσθαι, τοῦ ἀδελφοῦ τεθνεώτος οὐπω τριᾶκονθ' ἡμέρας· ὅμως δ' οὐδ' οὕτως οὐδὲν εἰπὼν περὶ τοῦ 15 πρῶτοντος, ἐξελθὼν ἀρχόμεν ἔξω σιωπῇ. Μετὰ δὲ ταῦτα, ὦ ἄνδρες, χρόνου μεταξὺ διαγενομένου καὶ ἐμοῦ πολὺ ἀπολειμμένου τῶν ἐμαυτοῦ κακῶν, προσέρχεται μοι τις (προσεβῦτις ἄνθρωπος ὑπὸ γυναικὸς ὑποπεμφθεῖσα, ἣν ἐκεῖνος ἐμολχευεν, ὥς ἐγὼ ὕστερον ἤκουον· αὐτὴ δὲ ὀργισμένη καὶ ἀδικεῖσθαι νομίζουσα, ὅτι οὐκέτι ὁμοίως ἐφοίτα παρ' αὐτὴν, ἐφύλαττεν ἕως ἐξεῦρεν ὅ τι εἴη τὸ αἴτιον. 16 προσελθοῦσα οὖν μοι ἐγγὺς ἡ ἄνθρωπος τῆς οἰκίας τῆς ἐμῆς ἐπιτηροῦσα, Εὐφίλῃτε, ἔφη, μηδεμίαν πολυπραγμοσύνην προσεληλυθέναι με νόμιζες πρὸς σε· ὁ γὰρ ἀνὴρ ὁ ὑβρίζων εἰς σὲ καὶ τὴν σὴν γυναῖκα ἐχθρὸς εἰν ἡμῖν τυγχάνει. ἂν οὖν λάβῃς τὴν θεράπαιναν τὴν εἰς ἀγορὰν βαδίζουσαν καὶ διακονοῦσαν ὑμῖν καὶ βασανίσῃς, ἅπαντα 17 πύσῃ· ἔστι δ', ἔφη, Ἐρατοσθένης Οἰηθεὶς ὁ ταῦτα πράττων, ὃς οὐ μόνον τὴν σὴν γυναῖκα διέφθαρκεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλας πολλὰς· ταύτην γὰρ τὴν τέχνην ἔχει. ταῦτα εἰποῦσα, ὦ ἄνδρες, ἐκείνη μὲν ἀπηλλάγη, ἐγὼ δὲ εὐθέως ἐταραττόμην, καὶ πάντα μου εἰς τὴν γνώμην εἰσῆλθε, καὶ μετὸς ἦν ὑποψίας, ἐνδυμούμενος μὲν ὥς ἀπεκλεισθὴν ἐν τῷ δωματίῳ, ἀναμνησκόμενος δὲ ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐψόφει ἡ μέταυλος θύρα καὶ ἡ αὐλειος, (ὃ οὐδέποτε ἐγένετο) ἔδοξε τέ μοι ἡ γυνὴ ἐπιμνηθῆσθαι. ταῦτά μου πάντα εἰς τὴν

14, 5. ἐνάψασθαι] ἀνάψασθαι Steph.

7. ἐπιμνηθῆσθαι] ἐπιμνηθῆσθαι Steph.

15, 4. ὑποπεμφθεῖσα] ἐπιπεμφθεῖσα Steph.

16, 2. Εὐφίλῃτε] ὦ φίλτατε Venet. (Sluit. lectt. Andd. p. 242.)

3. πρὸς σε Venet. (Sluit. l. l.) etc. πρὸς σοῦ Steph., sed margini adscripsit: II. πρὸς σε.

4. τὴν σὴν γυναῖκα cum aliis libris Venet. (Sluit. l. l.) τὴν γυναῖκα Steph.

7. Οἰηθεὶς] οἰοθεὶς Steph.

17, 1. τὴν τέχνην] τὴν οἰκ. Bekk. in vitis libris MSS.

7. ἐπιμνηθῆσθαι] ἐπιμνηθῆσθαι Steph.

γνώμην εἰδῆναι, καὶ μεστὸς ἦν ὑπόφλας. ἔλθων δὲ Ὀλκαδῆς¹⁸
 ἐκέλευον ἀκολουθεῖν μοι τὴν θεράπαιναν εἰς τὴν ἀγοράν.
 ἀγαθὸν δ' αὐτὴν ὥς τῶν ἐπιτηδίων τινὰ ἔλεγον ὅτι ἐγὼ
 πάντα εἶην πεπυσμένος τὰ γινόμενα ἐν τῇ οἰκίᾳ· σοὶ οὖν,
 ἔφη, ἔξεστι δυοῖν ὁπότερον βούλει ἐλέσθαι, ἢ μαστιγω-
 θῆσθαι εἰς μύλωνα ἐμπεσεῖν καὶ μηδέποτε παύσασθαι
 πακοῖς τοιοῦτοῖς συνεχομένην, ἢ κατειποῦσαν ἅπαντα
 πᾶληθ' μηδὲν παθεῖν κακόν, ἀλλὰ συγγνώμης παρ'
 ἐμοῦ τυχεῖν τῶν ἡμαρτημένων. ψεύστη δὲ μηδὲν, ἀλλὰ,
 πάντα τᾶληθ' λέγε. κακένη τὸ μὲν πρῶτον ἔξαρκος¹⁹
 ἦν καὶ ποιεῖν ἐκέλευεν ὅ τι βούλομαι· οὐδὲν γὰρ εἰδέ-
 ναι· ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ ἐμνήσθην Ἐρατοσθένους πρὸς αὐ-
 τὴν καὶ εἶπον ὅτι οὗτος ὁ φοιτῶν εἴη πρὸς τὴν γυναικα,
 ἐκπλαγὴ ἡγήσαμένη με πάντα ἀκριβῶς ἐγνωσκέναι. καὶ
 τότε ἤδη πρὸς τὰ γόνατά μου πεσοῦσα καὶ πίστιν παρ'
 ἐμοῦ λαβοῦσα μηδὲν πείσεσθαι κακόν, κατηγορεῖ πρῶτον²⁰
 μὲν ὥς μετὰ τὴν ἐκφορὰν αὐτῇ προσέλοι, ἔπειτα ὥς αὐτῇ
 τελευτῶσα εἰσαγγεῖλαι καὶ ὥς ἐκείνη τῷ χρῶνι πεισθεῖη·
 καὶ τὰς εἰσόδους οἷς τρόποις προσέλοι καὶ ὥς θεσμοφοροῖς
 ἐμοῦ ἐν ἀγορᾷ οὗτος ὥχεται εἰς τὸ ἱερὸν μετὰ τῆς μητρὸς
 τῆς ἐκείνου καὶ τᾶλλα τὰ γινόμενα πάντα ἀκριβῶς διηγῇ-
 σαιτο. ἐπειδὴ δὲ πάντα εἶρητο αὐτῇ, εἶπον ἐγὼ, "Ὅπως²¹
 τοῖνυν ταῦτα μηδεὶς ἀνδρώπων πεύσεται· εἰ δὲ μὴ, οὐδὲν
 σοὶ κύριον ἔσται τῶν πρὸς ἔμ' ὁμολαγημένων· ἀξιώ δὲ σε
 ἐκ αὐτοφάθου ταῦτά μοι ἐπιδείξαι· ἐγὼ γὰρ οὐδὲν θεομαι
 λόγων, ἀλλὰ τὸ ἔργον φανερόν γενέσθαι, εἴπερ οὕτως
 ἔχει. ὁμολόγει ταῦτα ποιήσιν. καὶ μετὰ ταῦτα διεγέ-²²
 νοντο ἡμέραι τέσσαρες ἢ πέντε, ὥς ἐγὼ μεγάλοις ὑμῖν
 τεκμηρίοις ἐπιδείξω. πρῶτον δὲ διηγῆσασθαι βούλομαι τὰ
 प्राचθέντα τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ. Σώστρατος ἦν μοι ἐπι-

20, 3. *πεισθεῖη*] Sic dedi e conjectura Reiskii, *προσθεῖη* Steph.
 cum libris MSS.

21, 2. *πύσεται*] *πύσεται* Steph.

3. *πρὸς ἔμ' ὁμολ.*] „M. πρὸς σε ἐμοὶ ὁμολ.“ Steph. in marg.

22, 4. *Σώστρατος* Venet. *Σώστρατος* Steph.

τῆδεος καὶ φίλος. τούτῳ ἡλίου δεδυνότος λόντι ἐξ ἀγροῦ
ἀπήντησα· εἰδὼς δ' ἐγὼ ὅτι τεγκικαῦτα ἀφιγμένος οὐδένα
καταλήφαιτο οἱκοὶ τῶν ἐπιτηθείων, ἐκέλευον συνδυναμεῖν
καὶ ἰλδόντες οἴκαδε ὡς ἐμὲ, ἀναβάντες εἰς τὸ ὑπερφῶν
23 ἰδεῖν πνούμεν. ἐπειδὴ δὲ καλῶς αὐτῷ εἶχεν, ἐκεῖνος μὲν
ἀπὼν ὦχετο, ἐγὼ δ' ἐκάθηνδον· ὁ δ' Ἐρατοσθένης, ὡς ἂν-9
δρες, εἰσέρχεται, καὶ ἡ θεράπαινα ἐπεγείρασά με εὐδύς
φράζει ὅτι ἐνδον ἐστὶ. καὶ γὰρ εἰπὼν ἐκείνη ἐπιμελεῖσθαι τῆς
θύρας, καταβὰς σιωπῇ ἐξέρχομαι καὶ ἀφικνούμεν· ὡς τὸν
καὶ τὸν· καὶ τοὺς μὲν ἐνδον κατέλαβον, τοὺς δὲ οὐκ ἐπι-
24 δημοῦντας εὗρον. παραλαβὼν δ' ὡς οἶόν τε ἦν πλείστους
ἐκ τῶν παρόντων ἐβάδιζον. καὶ δᾶδας λαβόντες ἐκ τοῦ
ἐγγύτατα καπηλείου εἰσερχόμεθα, ἀνεωγμένης τῆς θύρας
καὶ ὑπὸ τῆς ἀνθρώπου παρεσκευασμένης. ὥσαντες δὲ τὴν
θύραν τοῦ δωματίου οἱ μὲν πρῶτοι εἰσιόντες ἔτι εἰδομεν
αὐτὸν κατακείμενον παρὰ τῇ γυναικί, οἱ δ' ὕστερον ἐν τῇ
25 κλίνῃ γυμνὸν ἐστηκότα. ἐγὼ δ', ὡς ἄνδρες, πατάξας κατα-
βάλλω αὐτὸν καὶ τῷ χεῖρι περιεαγαγὼν εἰς τοῦπισθεν καὶ
θῆσας ἡρώτων, διὰ τί ὑβρίζει εἰς τὴν οἰκλιανίτην ἐμὴν εἰς-
ιών. ἀκείνος ἀδικεῖν μὲν ὡμολόγει, ἡντιβόλει δὲ καὶ ἰκέ-
26 τευε μὴ αὐτὸν κτεῖναι, ἀλλ' ἀργύριον πρέξασθαι. ἐγὼ δ'
εἶπον ὅτι οὐκ ἐγὼ σε ἀποκτενῶ, ἀλλ' ὁ τῆς πόλεως νόμος,
ὃν σὺ παραβαίνων περὶ ἐλάττονος τῶν ἡδονῶν ἐποιήσω,
καὶ μᾶλλον εἴλου τοιοῦτον ἁμάρτημα ἐξαμαρτάνειν εἰς τὴν
γυναικα τὴν ἐμὴν καὶ εἰς τοὺς παῖδας τοὺς ἐμούς ἢ τοῖς
27 νόμοις πείθεσθαι καὶ κόσμιος εἶναι. οὕτως, ὡς ἄνδρες,
ἐκεῖνος τούτων ἔτυχεν ὥνπερ οἱ νόμοι κελεύουσι τοὺς τὰ
τοιαῦτα πράττοντας, οὐκ εἰσαρπασθεῖς ἐκ τῆς ὁδοῦ, οὐδ'

22, 6. οὐδένα] Sic de suo dedit Bekk. pro οὐδὲν ἂν, uti in libris MSS. et éditione Steph. scriptum legitur.

23, 5. ὡς marg. Ald. Lugd. εἰς Steph.

24, 8. ἐγγύτατα mg. Ald. Lugd. ἐγγυτάτου Steph.

5. πρῶτοι] πρῶτον Steph.

26, 3. ἐποιήσω, quod coniectura assecutus est Coraes ad Isocrat. P. II. p. 290. dedi cum Bekk. et Bremio. ἐποίησας Steph. et MSS.

27, 2. ὥνπερ οἱ νόμοι mg. Ald. Lugd. ὥνπερ καὶ νόμοι Steph.

ἐπὶ τῇ ἐστίῃ καταφυγόν, ὥσπερ αὐτοὶ λέγουσι· πῶς γὰρ
 ἂν, ὅσους ἐν τῷ θαλάτῃ πλημείς κατέπεσεν εὐθύς, πε-
 ρίστραφα δ' αὐτοῦ τῷ χεῖρᾳ, ἐνδον δ' ἦσαν ἄνθρωποι
 τοσοῦτοι, ὥς διαφνεῖν οὐκ ἔδύνατο οὔτε σιδηρον οὔτε
 ῥῖλον οὔτε ἄλλο οὐδὲν ἔχων, ὃ τοὺς εἰσελθόντας ἂν ἡμώ-
 νατο. ἀλλ', ὦ ἄνδρες, οἶμαι καὶ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι οἱ μὴ 28
 καὶ δίκαια πράττοντες οὐχ ὁμολογοῦσι τοὺς ἐχθροὺς λέγειν
 ἀληθῆ, ἀλλ' αὐτοὶ ψευδόμενοι καὶ τὰ τοιαῦτα μηχανώμα-
 νοὶ ὁργὰς τοῖς ἐχθροῖσι κατὰ τῶν τὰ δίκαια πράττοντων
 παρασκευάζουσι. Πρῶτον μὲν οὖν ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

NOMOS.

Οὐκ ἡμιφισβῆται, ὦ ἄνδρες, ἀλλ' ὁμολογεῖ ἀδικεῖν, 29
 καὶ ὅπως μὲν μὴ ἀποθάνῃ ἡντιβόλαι καὶ ἰκέτευεν, ἀποτί-
 νειν δ' ἐτόιμος ἦν χρήματα. ἔγωγε δὲ τῷ μὲν ἐκείνου τιμή-
 ματι οὐ συνεχώρουν, τὸν δὲ τῆς πόλεως νόμον ἤξιουν εἶ-
 ναι κυριώτερον, καὶ ταύτην ἔλαβον τῆς δίκης, ἣν ὑμεῖς
 δικαιοτάτην εἶναι ἡγησάμενοι τοῖς τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδεύου-
 σιν ἐτάξατε. Καὶ μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ἀνάγνωθι δέ μοι καὶ τοῦτου τὸν νόμον ἐκ τῆς στήλης 30
 τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου.

NOMOS.

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, ὅτι αὐτῷ τῷ δικαστηρίῳ ἐγὼ ἐξ
 Ἀρείου πάγου, ὃ καὶ πατριῶν ἐστὶ καὶ ἐφ' ὑμῶν ἀποδίδο-
 ται τοῦ φόνου τὰς δίκας δικάζειν, διαφρόδην εἰρηται τοῦ.

27, 5. πλημείς est emendatio Toupit ad Suid. T. II. p. 298. et Valckenarii ad Herodot. V, 120, confirmata a Vind., codice Augeri B. et tribus, ut videtur, Bekkeri libris. πα-
 δηγῆς Steph. ποδισθεῖς mg. Ald. Lugd.

7. ἔδυνατο] ἡδύνατο Steph.

28, 2. τὰ δίκαια] τὰ, om. Venet.

3. ἀληθῆ] τἀληθῆ Steph.

30, 3. ΝΟΜΟΣ om. Steph.

5. ἐφ' ὑμῶν] ἐφ' ὁμῶν Steph.

τον μὴ καταγινώσκειν φόνον, ὅς ἂν ἐπὶ δάμαρτι τῇ ἐν-
 31 τοῦ μοιχῶν λαβῶν ταύτην τὴν τιμωρίαν ποτήσῃται. καὶ
 οὕτω σφόδρα ὁ νομοθέτης ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς γυναιξὶ δι-
 καία ταῦτα ἡγήσατο εἶναι, ὥστε καὶ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς
 ταῖς ἐλάττονος ἀξίας τὴν αὐτὴν δίκην ἐπέθηκε. καίτοι
 δῆλον ὅτι, εἴ τινα εἶχε ταύτης μείζω τιμωρίαν ἐπὶ ταῖς
 γαμεταῖς, ἐποίησεν ἄν· νῦν δὲ οὐχ οὐλός τε ὦν ταύτης
 ἰσχυροτέραν ἐπ' ἐκείναις ἐξευρέν, τὴν αὐτὴν καὶ ἐπὶ ταῖς
 παλλακαῖς ἡξίωσε γίνεσθαι. Ἀνάγνωθι δέ μοι καὶ τοῦτον
 τὸν νόμον.

NOMΟΣ.

32 Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, ὅτι κελεύει, ἔάν τις ἀνδρωπομῆλιν
 θερον ἢ παιδα αἰσχύνῃ βία, διπλὴν τὴν βλάβην ὀφείλῃν.
 ἔάν δὲ γυναῖκα, ἐφ' αἵσπερ ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς
 αὐτοῖς ἐνέχεσθαι. οὕτως, ὦ ἄνδρες, τοὺς βιαζομένους
 ἐλάττονος ζημίας ἀξίους ἡγήσατο εἶναι ἢ τοὺς πελιδνούς.
 τῶν μὲν γὰρ θάνατον κατέγνω, τοῖς δὲ διπλὴν ἐποίησε
 33 τὴν βλάβην, ἡγούμενος τοὺς μὲν διαπραττομένους βία
 ὑπὸ τῶν βιασθέντων μισεῖσθαι, τοὺς δὲ πείσαντας οὕτως
 αὐτῶν τὰς ψυχὰς διαφθεῖρειν, ὥστ' οἰκειότερας αὐτοῖς
 ποιεῖν τὰς ἀλλοτριὰς γυναῖκας ἢ τοῖς ἀνδράσι, καὶ πᾶσαν
 ἐπ' ἐκείνοις τὴν οἰκίαν γεγονέναι, καὶ τοὺς παῖδας ἀδύ-
 λους εἶναι ὁποτέρων τυγχάνουσιν ὄντες, τῶν ἀνδρῶν ἢ
 τῶν μοιχῶν· ἀνδ' ὦν ὁ τὸν νόμον τιθεὶς θάνατον αὐτοῖς
 34 ἐποίησε τὴν ζημίαν. Ἐμοῦ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, οἱ μὲν νό-
 μοι οὐ μόνον ἀπεγνωστότεροι εἰσὶ μὴ ἀδικεῖν, ἀλλὰ καὶ κεκε-
 λευκότες ταύτην τὴν δίκην λαμβάνειν· ἐν ὑμῖν δ' ἐστὶ πό-
 35 τερον χρὴ τούτους ἰσχυροὺς ἢ μηδενὸς ἀξίους εἶναι. ἐγὼ
 μὲν γὰρ οἶμαι πάσας τὰς πόλεις διὰ τοῦτο τοὺς νόμους

32, 1. ὦ om. Steph., add. mg. Ald. Lugd.

2. διπλὴν mg. Ald. Lugd. διπλοῦν Steph.

3. γυναῖκα] γυναῖκας Steph.

33, 7. τιθεὶς] θεὶς mavult Bekk.

35, 2. μὲν om. Steph., add. mg. Ald. Lugd.

ἰδεδῶται, ἵνα, περὶ ὧν ἂν πραγμάτων ἀπορῶμεν, παρὰ
 τούτους ἐλθόντες σκεψώμεθα ὅτι ἡμῖν ποιητέον ἐστίν. οὐ-
 τοι τολῶν περὶ τῶν τοιούτων τοῖς ἀδικουμένοις τοιαύτην
 δίκην λαμβάνειν παθακελεύονται· οἷς ὑμᾶς ἀξιῶ τὴν αὐ-36
 τὴν γνώμην ἔχειν· εἰ δὲ μὴ, τοιαύτην ἄδειαν τοῖς μοιχοῖς
 ποιήσετε, ὥς καὶ τοὺς κλέπτας ἐπαρεῖτε φάσκουσιν μοιχοὺς
 εἶναι, εὖ εἰδότες ὅτι, ἐὰν ταύτην τὴν αἰτίαν περὶ ἑαυτῶν
 λέγωσι καὶ ἐπὶ τούτῳ φάσκωσιν εἰς τὰς ἀλλοτριὰς οἰκίας
 εἰσελθεῖν, οὐδεὶς αὐτῶν ἄψεται. πάντες γὰρ εἰδονται ὅτι
 τοὺς μὲν νόμους τῆς μοιχείας χαίρειν ἔαν δεῖ, τὴν δὲ ψῆ-
 φον τὴν ὑμετέραν δεδιέναι· αὕτη γὰρ ἐστὶ πάντων τῶν
 ἐν τῇ πόλει κυριωτάτη. Σκέψασθε [δ'], ὧ ἄνδρες· κατῆ-37
 γοροῦσι γὰρ μου ὡς ἐγὼ τὴν θεράπαιναν ἐν ἐκείνῃ τῇ
 ἡμέρᾳ μετελθεῖν ἐκέλευσα τὸν νεανίσκον. ἐγὼ δὲ, ὧ ἄν-
 δρες, δίκαιον μὲν ἂν ποιεῖν ἡγούμην ὥτινιοῦν τρόπῳ
 τὸν τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν διαφθείραντα λαμβάνων. εἰ μὲν 38
 γὰρ λόγων εἰρημένων, ἔργου δὲ μηδενὸς γεγεννημένου με-
 τελθεῖν ἐκέλευον ἐκείνον, ἡδίκουν ἂν· εἰ δὲ ἤδη πάντων
 διαπεπραγμένων καὶ πολλάκις εἰσεληλυθότος εἰς τὴν οἰ-
 κίαν τὴν ἐμὴν ὥτινιοῦν τρόπῳ ἐλάμβανον αὐτόν, σωφρο-
 νεῖν ἐμαυτὸν ἡγούμην. σκέψασθε δὲ ὅτι καὶ ταῦτα ψεύ-39
 δονται· θαδίως δὲ ἐκ τῶνδε γνώσεσθε. ἐμοὶ γὰρ, ὧ ἄν-
 δρες, (ὅπερ καὶ πρότερον εἶπον) φίλος ὢν Σώστρατος καὶ
 οἰκείως διακειμένος ἀπαντήσας ἐξ ἀγροῦ περὶ ἡλίου δυ-
 σμᾶς συνεδείπνει· καὶ ἐπειδὴ καλῶς εἶχεν αὐτῷ, ἀπιὼν
 ὤχετο. καίτοι πρότερον μὲν, ὧ ἄνδρες, ἐνθυμήθητε ὅτι, 40
 εἰ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐγὼ ἐπεβούλευον Ἐρατοσθένει, πότε-
 ρον ἢ μοι κρεῖττον αὐτῷ ἑτέρῳθι δειπνεῖν ἢ τὸν συνδει-
 πνήσοντά μοι εἰσαγαγεῖν; οὕτω γὰρ ἂν ἦττον ἐτόλμησεν

36, 8. τὴν ὑμετέραν] τὴν om. Steph., add. Venet.
 ib. ἐστὶ Venet., ἐκ Steph.

37, 1. [δ'] om. Steph., add. mg. Ald. Lugd.

4. μὲν | ἐμὲ Steph.

39, 5. ἐπειδὴ Venet. ἐπεὶ δὲ Steph.

40, 3. ἢ τὸν] ἢ καὶ τὸν mg. Ald. Lugd.

4. μοι om. Steph., add. mg. Ald. Lugd.

ἐκεῖνος εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν. εἶτα δοκῶ ἂν ὑμῖν τὸν
 συνδικτυοῦντα ἄφεις μόνος καταλειφθῆναι καὶ ἔρημος γε-
 νέσθαι, ἢ κελεύειν ἐκείνον μένειν, ἵνα μετ' ἐμοῦ τὸν μοι-
 41 χρόν τιμωρεῖτο; ἔπειτα, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἂν δοκῶ ὑμῖν,
 τοῖς ἐπιτηδεύουσιν μετ' ἡμέραν παραγγεῖλαι καὶ κελεύσαι αὐ-
 τοὺς συλλεγῆναι εἰς οἰκίαν τῶν φίλων τῶν ἐγγυατῶν, μᾶλ-
 λου ἢ, ἐπειδὴ τάχιστα ἡσθόμην, τῆς νυκτὸς περιτρέχειν,
 οὐκ εἰδὼς ὄντινα οἴκοι καταλήψομαι καὶ ὄντινα ἔξω; καὶ
 ὡς Ἀρμόδιον μὲν καὶ τὸν θεῖνα ἦλθον οὐκ ἐπιδημιοῦντας
 (οὐ γὰρ ἦδειν), ἑτέροους δὲ οὐκ ἔνδον ὄντας κατέλαβον,
 42 οὓς δ' οἷός τε ἦν λαβὰν ἐβάδιζον. καίτοιγε εἰ προῆδειν,
 οὐκ ἂν δοκῶ ὑμῖν καὶ θεράποντας παρασκευάσασθαι καὶ
 πρὸς φίλοις παραγγεῖλαι, ἵν' ὡς ἀσφαλέστατα μὲν αὐτοὺς
 εἰσῆεν (τί γὰρ ἦδειν εἰ τι κακῆϊνος εἶχε σιδήριον;), ὡς
 μετὰ πλείστων δὲ μαρτύρων τὴν τιμωρίαν ἐποιούμην, νῦν
 43 δ' οὐδὲν εἰδὼς τῶν ἐσομένων ἐκείνη τῇ νυκτὶ, οὓς οἷός
 τε ἦν παρέλαβον. Καὶ μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

43 Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, ὦ ἄνδρες· σκέψασθε
 δὲ παρ' ὑμῖν αὐτοῖς οὕτω περὶ τούτου τοῦ πράγματος,
 ζητοῦντες εἰ τις ἐμοὶ καὶ Ἐρατοσθένει ἐχθρὰ γέγνηται
 44 πώποτε πλὴν ταύτης. οὐδεμίαν γὰρ εὐρήσατε· οὔτε γὰρ
 συκοφαντῶν γραφάς με ἐγράψατο, οὔτε ἐβάλλειν ἐκ τῆς
 πόλεως ἐπεχείρησεν, οὔτε ἰδίας δίκας ἐδικάζετο, οὔτε συν-
 ἦδει κακὸν οὐδὲν ὃ ἐγὼ δεδιὼς μή τις πύθεται ἐπεθύ-
 μουν αὐτὸν ἀπολέσαι, οὔτε, εἰ τὰυτα διεπραξάμην, ἡλι-
 ζον [μὲν] χρήματα λήψεσθαι· ἔνιοι γὰρ τοιούτων πραγμά-
 45 των ἔνεκεν θάνατον ἀλλήλοις ἐπιβουλεύουσι. τοσοῦτον
 τοίνυν δεῖ ἢ λουδοβία ἢ παροινοῖα ἢ ἄλλη τις διαφορὰ ἡμῖν 96

41, 5. καταλήψομαι Venet. καταλείψομαι Steph.

42, 5. ἐποιούμην] ἐποιήσασθαι mg. Ald. Lugd.

8. ΜΑΡΤΥΡΕΣ mg. Ald. Lugd. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ Steph.

43, 8. γέγνηται πώποτε] πώποτε γέγνηται Steph. Idem et Brem.
 lin. 2. οὕτως pro οὕτω.

44, 6. [μὲν] Sine uncis Steph.

γεγονέναι, ὥστε οὐδὲ ἑσπερῶς ἦν τὸν ἄνθρωπον πώποτε
 πλὴν ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτί. τί ἂν οὖν βουλόμενος ἐγὼ τοιοῦ-
 τον κίνδυνον ἐκινδύνευον, εἰ μὴ τὸ μέγιστον τῶν ἀδικη-
 μάτων ἦν ὑπὲρ αὐτοῦ ἡδικοῦμενος; ἔπειτα παρακαλέσας αὐ-
 τὸς μάρτυρας ἠσέβουν, ἑξόν μοι, εἴπερ ἀδίκως ἐπεθύμουν
 αὐτὸν ἀπολέσαι, μηδὲνα μοι τούτων συνειδέει; Ἐγὼ μὲν
 οὖν, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἰδίαν ὑπὲρ ἑμαυτοῦ νομίζω ταύτην
 γενέσθαι τὴν τιμωρίαν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀπάσης· οἱ
 γὰρ τοιαῦτα πράττοντες, ὁρῶντες οἷα τὰ ἄθλα πρόκειται
 τῶν τοιοῦτῶν ἁμαρτημάτων, ἤτιον εἰς τοὺς ἄλλους ἐξα-
 μαρτήσονται, ἐὰν καὶ ὑμᾶς δρῶσι τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχον-
 τας. εἰ δὲ μὴ, πολὺ κάλλιον τοὺς μὲν καμμένους νόμους
 ἐξαλείφαι, ἑτέρους δὲ θείναι, οὔτινες τοὺς μὲν φυλάττον-
 τας τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ταῖς ξημίαις ζημιώσουσι, τοῖς
 δὲ βουλομένοις εἰς αὐτὰς ἁμαρτάνειν πολλὴν ἄδειαν ποιή-
 σουσι. πολὺ γὰρ οὕτω δικαιότερον ἢ ὑπὸ τῶν νόμων
 τοὺς πολίτας ἐνεθρεῦεσθαι, οἱ κελεύουσι μὲν, ἐὰν τις μοι-
 χὸν λάβῃ, ὅ τι ἂν βούληται χρῆσθαι, οἱ δ' ἄγῶνες δεινό-
 τεροι τοῖς ἀδικουμένοις καθεστήκασιν ἢ τοῖς παρὰ τοὺς
 νόμους τὰς ἄλλοτριᾶς καταισχύνοῦσι γυναῖκας. ἐγὼ γὰρ
 νῦν καὶ περὶ τοῦ σώματος καὶ περὶ τῶν χρημάτων καὶ
 περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων κινδυνεύω, ὅτι τοῖς τῆς πό-
 λεως νόμοις ἐπειμώμην.

45, 3. οὐδὲ] οὕτε Steph., οὐδὲ Venet.

4. ἂν om. Steph., add. Venet.

46, 3. τούτων] τούτων Venet.

47, 5. ἐξαμαρτήσονται mg. Ald, Lugd. ἐξαμαρτήσουσιν Steph.

6. ἐὰν καὶ] ἐὰν δὲ Steph., in marg. „M. ἐὰν γε.“

48, 4. ἄδειαν mg. Ald, Lugd.; cum in Aldina scriptum sit ἐνδμιν.

50, 3. τῆς πόλεως] τῆς om. Steph., add. Venet.

Π.
ΑΥΔΙΟΥ ΕΠΙΣΤΑΙΟΣ
ΤΟΙΣ
ΚΟΡΙΝΘΙΑΝ ΒΟΗΘΟΙΣ

Εἰ μὲν ἡγουμένην οὐδὲν τε εἶναι, ὃ περὶ τῆς ἐκείνου
ἐφ' ἑαυτῷ, λόγῳ δηλώσει τὴν τῶν ἐνθάδε παριόντων ἀνδρῶν
ἀρετὴν, ἐμμενέμεν ἂν τοῖς ἐπαγγελλασιν ἐπ' αὐτοῖς ἐξ ὀλί-
γων ἡμερῶν λέγειν. ἰκειδῇ δὲ πᾶσιν ἀποδείκναι ὅτι πᾶς
χρόνος οὐχ ἱκανὸς λόγον ἔσθαι κατασκευάσαι καὶ τούτων
ἔργοις, διὰ τοῦτο καὶ ἡ πόλις μοι δοκεῖ προσημαίνειν τῶν
ἐνθάδε λεγόντων ἐξ ὀλίγου τὴν πρόσταξιν ποιῆσαι, ἡγου-
μένη οὕτως ἂν μάλιστα συγγνώμης αὐτοῖς καὶ περὶ πάντων,
ὅς ὁ ἀγὼν οὐ πρὸς τὰ τούτων ἔργα, ἀλλὰ πρὸς τοὺς προ-
τερον ἐπ' αὐτοῖς εἰρηκότες. τούτῳ γὰρ ἀφθονίαν πα-
ροχεύσας ἡ τούτων ἀρετὴ καὶ τοῖς ποιῆν δυναμένους
καὶ τοῖς εἰπεῖν βουλευθείσιν, ὥστε καλὰ μὲν πολλὰ τοῖς
παρακρίσις περὶ αὐτῶν εἰρησθαι, πολλὰ δὲ καὶ ἐκείνοις
ἀρκούν. οὕτε γὰρ γῆς ἀπαιροὶ οὕτε θαλάττης οὐδεμιᾶς,

1. 4. πᾶσιν, ἐπὶ πᾶσιν Steph.
2. 1. ἡμεῖς δὲ Cf. commentat. crit. p. 89.
3. καὶ τούτων, καὶ τούτων Leid.
7. ἐκείνοις γινώσκουσιν, Leid. ἐκείνους Steph.

πανταχοῦ δὲ καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις οἱ τὰ αὐτῶν
ἐκθούητες κατὰ τὰς τούτων ἀρετὰς ὑμνοῦσι.

Πρῶτον μὲν οὖν τοὺς παλαιούς κινδύνους τῶν
προγόνων δίδειμι, μνήμην παρὰ τῆς φήμης λαβὼν· ἄξιον
γὰρ πᾶσιν ἀνθρώποις ἀκείνων μεμνήσθαι, ὑμνοῦντας
μὲν ἐν ταῖς ᾠδαῖς, λέγοντας δ' ἐν ταῖς τῶν ἀγαθῶν
ᾠγαῖς, τιμῶντας δ' ἐν τοῖς καιροῖς τοῖς τοιούτοις,
κιδεύοντες δ' ἐν τοῖς τῶν τεθνεώτων ἔργοις τοὺς ζῶν-
τες. Ἀμαζόνες γὰρ Ἄρεος μὲν τὸ παλαιὸν ἦσαν θύγα-
ῆρες· οἰκοῦσαι δὲ παρὰ τὸν Θερμώδοντα ποταμὸν, μύ-
ναι μὲν ὠκλισμέναι σιδήρῳ τῶν περὶ αὐτάς, πρῶται δὲ
τῶν πάντων ἐφ' ἵππους ἀναβαῖναι, οἷς ἀνελπίστως δι'
ἐπιγίαν τῶν ἐναντίων ἦρουν μὲν τοὺς φεύγοντας,
ἀπέλειπον δὲ τοὺς διώκοντας, ἐνομίζοντο δὲ διὰ τὴν εὐ-
φυλίαν μᾶλλον ἄνδρες ἢ διὰ τὴν φύσιν γυναικες· πλείον
γὰρ ἐδόκουν τῶν ἀνδρῶν ταῖς ψυχαῖς διαφέρειν ἢ ταῖς ἰδέ-
αις ἐλλείπειν. ἄρχουσαι δὲ πολλῶν ἐθνῶν καὶ ἔργῳ μὲν
τοὺς περὶ αὐτάς καταδεδουλευμέναι, λόγῳ δὲ περὶ τήσδε
τῆς χώρας ἀκοῦσαι κλέος μέγα, πολλῆς δόξης καὶ με-
γαλῆς ἐλπίδος χάριν παραλαβοῦσαι τὰ μαχιμώτατα τῶν
ἐθνῶν ἐστράτευσαν ἐπὶ τήνδε τὴν πόλιν. τυχοῦσαι δ'
ἀγαθῶν ἀνδρῶν ὁμοίας ἐκτήσαντο τὰς ψυχὰς τῇ φύσει
καὶ ἐναντίαν τὴν δόξαν τῆς προτέρας λαβοῦσαι μᾶλλον
ἐκ τῶν κινδύνων ἢ ἐκ τῶν σωματῶν ἐδοξαν εἶναι γυ-

2, 9. πανταχοῦ] πανταχῇ. Vimar. Leid.

3, 8. πᾶσιν ἀνθρώποις] „Emendator. πάντας ἀνθρώπους.“ mg.
Ald. Lugd.

5. μνήμαις Vimar. Leid. mg. Ald. Lugd. Steph. et Bekk. γνώμαις
Ald. et Reisk.

ib. τοῖς τῶν τεθν. τῶν om. Steph. et Vimar., add. Leid. et mg.
Ald. Lugd.

6. ἔργοις] Sic Vimar. pro Ald. λόγοις.

1, 1. γὰρ] μὲν γὰρ Steph., μὲν om. Leid.

2. μόναι μὲν Leid. et Vimar. μόναι δὲ Steph.

6. ἐνομίζοντο δὲ] δὲ omitti vult Bekk. (in Add. et Corr. p. 695.)

8. ἰδέαις] Sic Vimar. pro Ald. ἰδίαις.

5, 2. τοὺς περὶ] τὸ περὶ Leid.

7. τῆς προτέρας] ἄλλης τοῖς προτέροις Vimar.

Π.

ΛΥΣΙΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ 190
ΤΟΙΣ
ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ ΒΟΗΘΟΙΣ.

1 **Ε**ἰ μὲν ἡγοῦμην οἶόν τε εἶναι, ὦ παρόντες ἐπὶ τῷδε
τῷ τάφῳ, λόγῳ δηλῶσαι τὴν τῶν ἐνθάδε κειμένων ἀνδρῶν
ἀρετὴν, ἐμεψάμην ἂν τοῖς ἐπαγγεῖλασιν ἐπ' αὐτοῖς ἐξ ὀλί-
γων ἡμερῶν λέγειν· ἐπειδὴ δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις ὁ πᾶς
χρόνος οὐχ ἱκανὸς λόγον ἴσον παρασκευάσαι τοῖς τούτων
ἔργοις, διὰ τοῦτο καὶ ἡ πόλις μοι δοκεῖ προνοουμένη τῶν
ἐνθάδε λεγόντων ἐξ ὀλίγου τὴν πρόσταξιν ποιείσθαι, ἡγου-
μένη οὕτως ἂν μάλιστα συγγνώμης αὐτοὺς παρὰ τῶν ἀκου-
σάντων τυγχάνειν. ὅμως δὲ ὁ μὲν λόγος μοι περὶ τούτων,
ὁ δ' ἄγων οὐ πρὸς τὰ τούτων ἔργα, ἀλλὰ πρὸς τοὺς πρό-
τερον ἐπ' αὐτοῖς εἰρηκότητας. τοσαύτην γὰρ ἀφθονίαν πα-
ρεσκεύασεν ἡ τούτων ἀρετὴ καὶ τοῖς ποιεῖν δυναμένοις
καὶ τοῖς εἰπεῖν βουληθεῖσιν, ὥστε καλὰ μὲν πολλὰ τοῖς
προτέροις περὶ αὐτῶν εἰρησθαι, πολλὰ δὲ καὶ ἐκείνοις
παραλελείφθαι, ἱκανὰ δὲ καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἐξεῖναι
εἰπεῖν. οὔτε γὰρ γῆς ἄπειροι οὔτε θαλάττης οὐδεμιᾶς,

1, 4. πᾶσιν] τοῖς πᾶσιν Steph.

2, 1. ὅμως δὲ] Cf. commentat. crit. p. 89.

ib. περὶ τούτων] περὶ τούτου Leid.

7. ἐξεῖναι Vimar. Leid. ἐξῆν Steph.

πανταχοῦ δὲ καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις οἱ τὰ αὐτῶν
πενθοῦντες ἀκαλὰ τὰς ταύτων ἀρετὰς ὑμνοῦσι.

Πρῶτον μὲν οὖν τοὺς παλαιούς κινδύνους τῶν³
προγόνων δίδειμι, μνήμην παρὰ τῆς φήμης λαβὼν· ἄξιον
γὰρ πᾶσιν ἀνθρώποις ἀκείνων μεμνησθαι, ὑμνοῦντας
μὲν ἐν ταῖς ᾠδαῖς, λέγοντας δ' ἐν ταῖς τῶν ἀγαθῶν
μνήμας, τιμῶντας δ' ἐν τοῖς καιροῖς τοῖς τοιούτοις,
παιδεύοντες δ' ἐν τοῖς τῶν τεθνεώτων ἔργοις τοὺς ζῶν-
τας. Ἀμαζόνες γὰρ Ἄρεος μὲν τὸ παλαιὸν ἦσαν θυμα-⁴
τέρες· οἰκοῦσαι δὲ παρὰ τὸν Θερμώδοντα ποταμὸν, μό-
ναι μὲν ὠκισμέναι σιδήρῳ τῶν περὶ αὐτὰς, πρῶται δὲ
τῶν πάντων ἐφ' ἵππους ἀναβαῖναι, οἷς ἀνελπίστως δι-
ἀπερίαν τῶν ἐναντίων ἤρουν μὲν τοὺς φεύγοντας,
ἀπέλειπον δὲ τοὺς διώκοντας, ἐνομίζοντο δὲ διὰ τὴν εὐ-
φυλίαν μᾶλλον ἄνδρες ἢ διὰ τὴν φύσιν γυναῖκες· πλείον
γὰρ ἐδόκουν τῶν ἀνδρῶν ταῖς ψυχαῖς διαφέρειν ἢ ταῖς ἰδέ-
αις ἐλλείπειν. ἄρχουσαι δὲ πολλῶν ἐθνῶν καὶ ἔργῳ μὲν⁵
τοὺς περὶ αὐτὰς καταδεδουλευμέναι, λόγῳ δὲ περὶ τῆσδε
τῆς χώρας ἀκούουσai κλέος μέγα, πολλῆς δόξης καὶ με-
γάλῃς ἐλπίδος χάριν παραλαβοῦσαι τὰ μαχίμωτατα τῶν
ἐθνῶν ἐστράτευσαν ἐπὶ τήνδε τὴν πόλιν. τυχοῦσαι δ'
ἀγαθῶν ἀνδρῶν ὁμοίως ἐκτήσαντο τὰς ψυχὰς τῇ φύσει
καὶ ἐναντίαν τὴν δόξαν τῆς προτέρας λαβοῦσαι μᾶλλον
ἐκ τῶν κινδύνων ἢ ἐκ τῶν σωματικῶν ἔδοξαν εἶναι γυ-

2, 9. πανταχοῦ] πανταχῇ. Vimar. Leid.

3, 3. πᾶσιν ἀνθρώποις] „Emendator. πάντας ἀνθρώπους.“ mg.
Ald. Lugd.

5. μνήμας Vimar. Leid. mg. Ald. Lugd. Steph. et Bekk. γνώμας
Ald. et Reisk.

ih. τοῖς τῶν τεθν. τῶν om. Steph. et Vimar., add. Leid. et mg.
Ald. Lugd.

6. ἔργοις] Sic Vimar. pro Ald. λόγους.

4, 1. γὰρ] μὲν γὰρ Steph., μὲν om. Leid.

2. μόναί μιν Leid. et Vimar. μόνας δὲ Steph.

6. ἐνομίζοντο δὲ] δὲ omitti vult Bekk. (in Add. et Corr. p. 695.)

8. ἰδέαις] Sic Vimar. pro Ald. ἰδίας.

5, 2. τοὺς περὶ] τὸ περὶ Leid.

7. τῆς προτέρας] ἄλλης τοῖς προτέροις Vimar.

II.

ΛΥΣΙΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ 190

ΤΟΙΣ

ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ ΒΟΗΘΟΙΣ.

1 **Ε**ἰ μὲν ἡγούμεν οἶόν τε εἶναι, ὧ παρόντες. ἐπὶ τῷδε τῷ τάφῳ, λόγῳ δηλῶσαι τὴν τῶν ἐνθάδε κειμένων ἀνδρῶν ἀρετὴν, ἐμεμφάμην ἂν τοῖς ἐπαγγέλμασιν ἐπ' αὐτοῖς ἐξ ὀλίγων ἡμερῶν λέγειν. ἐπειδὴ δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις ὁ πᾶς χρόνος οὐχ ἱκανὸς λόγον ἴσον παρασκευάσαι τοῖς τούτων ἔργοις, διὰ τοῦτο καὶ ἡ πόλις μοι δοκεῖ προνοουμένη τῶν ἐνθάδε λεγόντων ἐξ ὀλίγου τὴν πρόσταξιν ποιεῖσθαι, ἡγουμένη οὕτως ἂν μάλιστα συγγνώμης αὐτοὺς παρὰ τῶν ἀκουσάντων τυγχάνειν. ὅμως δὲ ὁ μὲν λόγος μοι περὶ τούτων, ὁ δ' ἄγων οὐ πρὸς τὰ τούτων ἔργα, ἀλλὰ πρὸς τοὺς πρότερον ἐπ' αὐτοῖς εἰρηκότας. τοσαύτην γὰρ ἀφθονίαν παρεσκεύασεν ἡ τούτων ἀρετὴ καὶ τοῖς ποιεῖν δυναμένοις καὶ τοῖς εἰπεῖν βουλευθεῖσιν, ὥστε καλὰ μὲν πολλὰ τοῖς προτέροις περὶ αὐτῶν εἰρῆσθαι, πολλὰ δὲ καὶ ἐκεῖνοις παραλειψέσθαι, ἱκανὰ δὲ καὶ τοῖς ἐπιγιννομένοις ἐξεῖναι εἰπεῖν. οὔτε γὰρ γῆς ἄπειροι οὔτε θαλάττης οὐδεμιᾶς,

1, 4. πᾶσιν] τοῖς πᾶσιν Steph.

2, 1. ὅμως δὲ] Cf. commentat. crit. p. 89.

ib. περὶ τούτων] περὶ τούτου Leid.

7. ἐξεῖναι Vimar. Leid. ἐξῆν Steph.

πανταχοῦ δὲ καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις οἱ τὰ αὐτῶν
πνιθονύττες κακὰ τὰς ταύτων ἀρετὰς ὑμνοῦσι.

Πρώτον μὲν οὖν τοῦς παλαιούς κινδύνους τῶν3
προγόνων· δίδειμι, μνήμην παρὰ τῆς φήμης λαβάν· ἄξιον
γὰρ πᾶσιν ἀνθρώποις κἀκείνων μεμνησθαι, ὑμνοῦντας
μὲν ἐν ταῖς εἰδαῖς, λέγοντας δ' ἐν ταῖς τῶν ἀγαθῶν
μνήμας, τιμῶντας δ' ἐν τοῖς καιροῖς τοῖς τοιούτοις,
παιδεύοντες δ' ἐν τοῖς τῶν τεθνεώτων ἔργοις τοὺς ζῶν-
τας. Ἀμαζόνες γὰρ Ἄρεος μὲν τὸ παλαιὸν ἦσαν θυγα-4
τέρες· οἰκοῦσαι δὲ παρὰ τὸν Θερμαῖοντα ποταμὸν, μό-
ναι μὲν ὥπλισμένοι αἰδήρῳ τῶν περὶ ἀντὰς, πρώται δὲ
τῶν πάντων ἐφ' ἵππους ἀναβάσαι, οἷς ἀνελπίστως δι'
ἀπειρίαν τῶν ἐναντίων ἦρουν μὲν τοὺς φεύγοντας,
ἀπέλειπον δὲ τοὺς διώκοντας, ἐνομίζαντο δὲ διὰ τὴν εὐ-
φυλίαν μᾶλλον ἄνδρες ἢ διὰ τὴν φύσιν γυναῖκες· πλείον
γὰρ ἐδόκουν τῶν ἀνδρῶν ταῖς ψυχαῖς διαφέρειν ἢ ταῖς ἰδέ-
αις ἐλλείπειν. ἄρχουσαι δὲ πολλῶν ἐθνῶν καὶ ἔργῳ μὲν5
τοὺς περὶ αὐτὰς καταδεδουλωμένοι, λόγῳ δὲ περὶ τῆςδε
τῆς χώρας ἀκούουσαι κλέος μέγα, πολλῆς δόξης καὶ με-
γάλης ἐλπίδος χάριν παραλαβοῦσαι τὰ μαχιμώτατα τῶν
ἐθνῶν ἐστράτευσαν ἐπὶ τῆςδε τὴν πόλιν. τυχοῦσαι δ'
ἀγαθῶν ἀνδρῶν ὁμοίως ἐκτήσαντο τὰς ψυχὰς τῇ φύσει
καὶ ἐναντίαν τὴν δόξαν τῆς προτέρας λαβοῦσαι μᾶλλον
ἐκ τῶν κινδύνων ἢ ἐκ τῶν σωματικῶν ἔδοξαν εἶναι γυ-

2, 9. πανταχοῦ] πανταχῇ Vimar. Leid.

3, 8. πᾶσιν ἀνθρώποις] „Emendator. πάντας ἀνθρώπους.“ mg.
Ald. Lugd.

5. μνήμας Vimar. Leid. mg. Ald. Lugd. Steph. et Bekk. γυνάμαις
Ald. et Reisk.

ib. τοῖς τῶν τεθν. τῶν om. Steph. et Vimar., add. Leid. et mg.
Ald. Lugd.

6. ἔργοις] Sic Vimar. pro Ald. λόγοις.

4, 1. γὰρ] μὲν γὰρ Steph., μὲν om. Leid.

2. μόναι μὲν Leid. et Vimar. μόναι δὲ Steph.

6. ἐνομίζαντο δὲ] δὲ omitti vult Bekk. (in Add. et Corr. p. 695.)

8. ἰδαίς] Sic Vimar. pro Ald. ἰδαίς.

5, 2. τοὺς περὶ] τὸ περὶ Leid.

7. τῆς προτέρας] ἄλλοις τοῖς προτέροις Vimar.

θναίτες· μόναις δ' αἰτιάς οὐκ ἐγγένετο ἐν τῶν ἡμαρ- 191
τημένων μαθούσαις περὶ τῶν λοιπῶν ἄμεινον βουλευσα-
σθαι οὐδ' οἰκαδε ἀπελθούσαις ἀπαγγεῖλαι τὴν τοσφτετέ-
ραν αὐτῶν δυστυχίαν καὶ τὴν τῶν ἡμετέρων προγόνων
ἀρετὴν· αὐτοῦ γὰρ ἀποθανοῦσαι καὶ δοῦσαι δίκην τῆς
ἀνοίας τῆσδε μὲν τῆς πόλεως διὰ τὴν ἀρετὴν ἀδ' ἀνάντων
μνημὴν ἐποιήσαντο, τὴν δὲ ἐαυτῶν πατρίδα διὰ τὴν ἐν-
θάδε συμφορὰν ἀνώνυμον κατέστησαν. ἐκείνη μὲν
οὖν τῆς ἀλλοτρίας ἀδίκως ἐπιθυμήσασαι τὴν ἐαυτῶν δι-
καίως ἀπώλεσαν.

7 Ἀθράστου δὲ καὶ Πολυνείκους ἐπὶ Θήβας στρατεύ-
σάντων καὶ ἡττηθέντων μάχῃ, οὐκ ἴωντων Καδμείων
θάπτειν τοὺς νεκροὺς, Ἀθηναῖοι ἡγησάμενοι ἐκείνους
μὲν εἴ τι ἡδίκουν ἀποθανόντας δίκην ἔχειν τῇ μεγί-
στην, τοὺς δὲ κάτω τὰ αὐτῶν οὐ κομίζεσθαι, ἱερῶν δὲ
μυαινομένων τοὺς ἄνω θεοὺς ἀσεβεῖσθαι, τὸ μὲν πρῶ-
τον ἐμφαντες κήρυκας ἰδέοντο αὐτῶν δοῦναι τῶν νε-
κρῶν ἀναίρεσιν, νομίζοντες ἀνδρῶν μὲν ἀγαθῶν εἶναι
ζῶντας τοὺς ἐχθροὺς τιμωρήσασθαι, ἀπιστούντων δὲ
σφίσιν αὐτοῖς ἐν τοῖς τῶν τεθνεώτων σώμασι τὴν εὐψυ-
χίαν ἐπιδείκνυσθαι· οὐ δυνάμενοι δὲ τούτων τῷ χεῖν
ἐστράτευσαν ἐπ' αὐτοὺς, σὺδεμιᾶς διαφορᾶς πρότερον
πρὸς Καδμείους ὑπαρχούσης, οὐδὲ τοῖς ζῶσιν Ἀργείων
οἰαριζόμενοι, ἀλλὰ τοὺς τεθνεώτας ἐν τῷ πολέμῳ ἀξιοῦν-

6, 2. περὶ τῶν λοιπῶν ἄμεινον βουλευσασθαι] ἄμεινον περὶ τῶν
λοιπῶν βουλευσασθαι Bekk. περὶ τῶν λοιπῶν βουλευσα-
σθαι ἄμεινον Leid.

5. δοῦσαι δίκην τῆς ἀνοίας] δίκην τῆς ἀνοίας δοῦσαι Bekk.

7. ἐποιήσαντο - κατέστησαν] ἐποίησαν - κατέστησαντο manult
Bekk.

9. ἐαυτῶν Leid. Vimar. αὐτῶν Steph.

7, 2. Καδμείων] τῶν Καδμείων Steph., articulum om. Leid.

5. αὐτῶν] αὐτῶν Steph.

6. μυαινομένων] μὴ γενομένων Leid. et (pro δὲ μυαινομ., quod
Aldina habet) Vimar.

7. τῶν] τὴν τῶν Bekk.

8, 2. δὲ σφίσιν] δὲ καὶ σφίσιν mg. Ald. Lugd.

6. ὑπαρχούσης] αὐτοῖς ὑπαρχούσης Bekk. Sed cf. §. 14, 2.

της τῶν νομιζομένων τυγχάνειν πρὸς τοὺς ἑτέρους ὑπὲρ,
ἂφοτέρων ἐκινδύνευσαν, ὑπὲρ μὲν τῶν, ἵνα μὴ κέτι
εἰς τοὺς τεθνηῶτας ἐξαμαρτάνοντες, πλείω περὶ τοὺς
θεοὺς ἐξυβρίσωσιν, ὑπὲρ δὲ τῶν ἑτέρων, ἵνα μὴ πρότε-
ρον εἰς τὴν αὐτῶν ἀπέλθωσι πατρίου τιμῆς ἀνυγχίσαν-
τες καὶ Ἑλληνικοῦ νόμου στερηθέντες καὶ κοινῆς ἐλα-
δος ἡμαρτηκότες. ταῦτα πανορθάντες καὶ πᾶς ἐν τῷ¹⁰
πολέμῳ τύχας κοινὰς ἀπάντων ἀνθρώπων νομίζοντες,
πολλοὺς μὲν πολεμίους πτόμενοι, τὸ δὲ δίκαιον ἔχοντες
σύμμαχον ἐνέκων μαχόμενοι. καὶ οὐχ ὑπὸ τῆς τύχης
ἐκπεσόντες μείζονος παρὰ Καδμείων τιμωρίας ἐπεθύμη-
σαν, ἀλλ' ἐκείνοις μὲν ἀντὶ τῆς ἀσεβείας τὴν ἑαυτῶν
ῥετήν ἐπεδαλέξαντο, αὐτοὶ δὲ λαβόντες τὰ ἄδλα ὄντας
ἔνεκεν ἀφίκοντο, τοὺς Ἀργείων νεκροὺς, ἔθαψαν ἐν τῇ
αὐτῶν Ἑλευσίνι. περὶ μὲν οὖν τοὺς ἀποθανόντας τῶν
ἐπὶ ἐπὶ Θήβας τοιοῦτοι γέγονασιν.

Τότερ' οὖν δὲ χρόνῳ, ἐπειδὴ Ἡρακλῆς μὲν ἐξ ἀνθρώ-¹¹
πων ἠφάνισθη, οἱ δὲ παῖδες αὐτοῦ ἔφρουγον μὲν Εὐρυ-
σθέα, ἐξηλαύνοντο δὲ ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, αἰ-
σχυνομένων μὲν τοῖς ἔργοις, φοβουμένων δὲ τὴν Εὐρυ-
σθέως δύναμιν, ἀφικόμενοι εἰς τὴνδε τὴν πόλιν ἵκνται
ἐπὶ τῶν βωμῶν ἐκαθέζοντο. ἐξαιτουμένου δὲ αὐτοὺς¹²
Εὐρυσθέως Ἀθηναῖοι οὐκ ἠθέλησαν ἐκδοῦναι, ἀλλὰ τὴν
Ἡρακλείους ἄρετήν μᾶλλον ᾗδοῦντο ἢ τὸν κίνδυνον τὸν
ἑαυτῶν ἐφοβοῦντο, καὶ ἤξουν ὑπὲρ τῶν ἀσθενεστέρων
μετὰ τοῦ δικαίου διαμάχεσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς δυναμύ-

9, 6. αὐτῶν] αὐτῶν Leid. „atque ita fere semper.“ Skift.

10, 1. ἐν τῷ πολ. Leid. Vimar. (cf. Geann. ad Lycarg. p. 113.) ἐπὶ
τῷ πολ. Steph.

6. ἀσεβείας Leid. σέσβεσις Steph.

8. ἔνεκεν Leid. Vimar. mg. Ald. Lugd. ἔνεκα Steph.

11, 1. Ἡρακλῆς μὲν] μὲν om. Leid.

2. ἔφρουγον μὲν] ἔφρουγον (sine μὲν) Leid.

5. ἵκνται Vimar. pro Ald. οἰκνται.

6. ἐπὶ τῶν βωμῶν Leid. ἢ τῶν βωμῶν Vimar. ἐπὶ τὸν βωμὸν
Steph.

νοῖς χαρίζομενοι τοὺς ὑπ' ἐκείνων ἀδικουμένους ἐκδοῦ-
 13 ναι. ἐπίστρατεύσαντος δ' Εὐρυσθέως μετὰ τῶν ἐκείνων
 τῷ χρόνῳ Πελοπόννησον ἐχόντων, οὐκ ἔργως τῶν θειῶν
 γενόμενοι μετέγνωσαν, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν εἶχον γνώμην
 ἥνπερ πρότερον, ἀγαθὸν μὲν οὐδὲν ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ πατρὸς
 14 αὐτῶν πεπονθότες ἐκείνους τ' οὐκ εἰδότες ὅποιοι τινες
 ἄνδρες ἔσονται γενόμενοι· δίκαιον δὲ νομίζοντες εἶναι, οὐ
 πρότερας ἔχθρας ὑπαρχούσης πρὸς Εὐρυσθέα οὐδὲ κέρ-
 δους προκειμένου πλὴν δόξης ἀγαθῆς, τοσοῦτον κίνδυ-
 νον ὑπὲρ αὐτῶν ἦσαν, τοὺς μὲν ἀδικουμένους ἔλουν-
 τες, τοὺς δ' ὑβρίζοντας μισοῦντες, καὶ τοὺς μὲν καλῶν
 ἐπιχειροῦντες, τοῖς δ' ἐπικουρεῖν ἀξιοῦντες, ἡγούμενοι
 ἐλευθερίας μὲν σημεῖον εἶναι μηδὲν ποιεῖν ἄκοντας, δι-
 καιοσύνης δὲ τοῖς ἀδικουμένοις βεβαιεῖν, εὐφυχίας δ'
 ὑπὲρ τούτων ἀμφοτέρων εἰ δέοι μαχομένους ἀποθνή-
 15 σκειν. τοσοῦτον δ' ἐφρόνουν ἀμφοτέροι, ὥσθ' οἱ μὲν
 μετ' Εὐρυσθέως οὐδὲν παρ' ἐχόντων ἐξήτουν εὐρίσκε-19
 σθαι, Ἀθηναῖοι δὲ οὐκ ἤξιον Εὐρυσθέα αὐτὸν ἡμι-
 τεύοντα τοὺς ἰκέτας αὐτῶν ἐξελεῖν. παραταξάμενοι δ'
 ἰδίᾳ δυνάμει τὴν ἐξ ἀπάσης Πελοποννήσου στρατιὰν ἐλ-
 θούσαν ἐνίκων μαχόμενοι· καὶ τῶν Ἡρακλέους παίδων
 τὰ μὲν σώματα εἰς ἄδειαν κατέστησαν, ἀπαλλάξαντες δὲ
 τοῦ δέους καὶ τὰς ψυχὰς ἡλευθέρωσαν, διὰ δὲ τὴν τοῦ

13, 1. ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ Leid. ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ Vimar. Steph.
 Bekk. Sed cf. §. 16. τῇ αὐτῇ-ἡμέρᾳ. De caede Eratosth. §. 42.
 ἐκείνῃ τῇ νυκτί. Orat. 17. §. 9. τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ etc.
 3. εἶχον] ἔσχον Leid.

14, 1. τ' οὐκ] δ' οὐκ Leid. Vimar.
 2. νομίζοντες εἶναι οὐ πρότερας] νομίζοντες, οὐ πρότερον Leid.
 5. ὑπὲρ αὐτῶν] ὑπὲρ αὐτοῦ Leid.

15, 1. ὥσθ' οἱ μὲν μετ'] οἱς οἱ μὲν παρ' Leid.
 2. ἐχόντων] ἄκοντων Leid. Vimar.
 4. τοὺς ἰκέτας αὐτῶν ἐξελεῖν] τοὺς ἰκετοῦντας παρ' αὐτῶν
 ἐξαιτεῖν Vimar.

6. τῶν Ἡρακλέους παίδων Leid. Vimar. τῶν παίδων Steph.

7. δὲ τοῦ δέους] δὲ, quod Ald. omittit, add. Vimar.

8. διὰ δὲ τὴν Leid. Vimar. διὰ τὴν Steph.

παρὸς ἀρετὴν ἐκείνους τοῖς αὐτῶν κινδύνοις ἐστειράνω-
σαν. τοσοῦτον δὲ εὐτυχέστεροι παῖδες ὄντες ἐγένοντο¹⁶
τοῦ πατρός· ὁ μὲν γὰρ καίπερ ὦν ἀγαθῶν πολλῶν αἰ-
τίας ἅπασιν ἀνθρώποις ἐπέκονεν καὶ φιλόνηκον καὶ φι-
λότιμον αὐτῷ καταστήσας τὸν βίον, τοὺς μὲν ἄλλους
ἀδικοῦντας ἐκόλασεν, Εὐρύσθεα δὲ καὶ ἐχθρὸν ὄντα καὶ
εἰς αὐτὸν ἐξαμαρτάνοντα οὐχ ὁλὸς τε ἦν τιμωρήσασθαι·
οἱ δὲ παῖδες αὐτοῦ διὰ τήνδε τὴν πόλιν τῇ αὐτῇ εἶδον
ἡμέρα τὴν θ' ἐαυτῶν σωτηρίαν καὶ τὴν τῶν ἐχθρῶν τι-
μωρίαν.

Πολλὰ μὲν οὖν ὑπήρχε τοῖς ἡμετέροις προγόνοις¹⁷
μᾶλλον ἢ γυνῆν χρωμένοις περὶ τοῦ δικαίου διαμάχεσθαι. ἥ
τε γὰρ ἀρχὴ τοῦ βίου δικαία· οὐ γὰρ, ὥσπερ οἱ πολλοί,
πανταχόθεν συνειλεγμένοι καὶ ἐτέρους ἐκβαλόντες τὴν
ἀλλοτρίαν ᾤκησαν, ἀλλ' αὐτόχθονες ὄντες τὴν αὐτὴν
ἐέκτητο μητέρα καὶ πατρίδα. πρῶτοι δὲ καὶ μόνοι¹⁸
ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐκβαλόντες τὰς παρὰ σφίσι αὐτοῖς
δυναστείας δημοκρατίαν κατεστήσαντο, ἡγούμενοι τῇ
πάντων ἐλευθερίαν ὁμόνοιαν εἶναι μεγίστην· κοινὰς δ'
ἑλλησι τὰς ἐκ τῶν κινδύνων ἐλπίδας ποιήσαντες ἐλευ-
θερίας τὰς ψυχὰς ἐπολιτεύοντο, νόμῳ τοὺς ἀγαθοὺς¹⁹
τιμῶντες καὶ τοὺς κακοὺς κολάζοντες, ἡγησάμενοι θη-
ρίων μὲν ἔργον εἶναι ὑπ' ἀλλήλων βίᾳ κρατεῖσθαι, ἀν-
θρώποις δὲ προσήκειν νόμῳ μὲν ὀφείσασθαι τὸ δίκαιον,
λόγῳ δὲ πείσασθαι, ἔργῳ δὲ τούτοις ὑπηρετεῖν, ὑπὸ νό-

9. ἐκείνους τοῖς] ἐκείνους δὲ τοῖς Steph. ἐκείνους δὴ τοῖς Leid.
Vimar.

16, 1. τοσοῦτον δὲ εὐτυχέστεροι] τοσοῦτον εὐτυχέστεροι mg. Ald.
Lugd. εὐτυχέστεροι om. Leid.

3. ἅπασιν] πᾶσιν Leid.

5. ἐχθρὸν] αἰσχρὸν Leid.

7. διὰ om. Leid.

17, 4. πανταχόθεν συνειλεγμένοι om. Leid.

ib. ἐτέρους] τούς ἐτέρους Leid. Vimar.

6. μητέρα] καὶ μητέρα Bekk.

18, 6. ἐπολιτεύοντο] ἐπολιτεύσαντο Leid.

19, 4. προσήκειν] προσήκει Leid.

ib. ὀφείσασθαι Leid. Vimar. ὀφείσαι Steph.

μου μὲν βασιλευμένους, ὑπὸ λόγου δὲ διδασκομένους
 20 καὶ γὰρ τοὶ καὶ φύντες καλῶς καὶ γνόντες ὅμοια πολλὰ
 μὲν καλὰ καὶ θαυμαστά οἱ πρόγονοι τῶν ἐνθάδε κειμέ-
 νων εἰργάσαντο, αἰμυνηστα δὲ καὶ μεγάλα καὶ πάντα
 τοῦ οἱ ἐξ ἐκείνων γερονότες τρόπαια διὰ τὴν αὐτῶν
 ἀρετὴν κατέλιπον· μόνοι γὰρ ὑπὲρ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος
 πρὸς πολλὰς μυριάδας τῶν βαρβάρων διεκινδύνευσαν.
 21 ὁ γὰρ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς οὐκ ἀγαπῶν τοῖς ὑπάρχουσιν
 ἀγαθοῖς, ἀλλ' ἐλπίζων καὶ τὴν Εὐρώπην δουλώσασθαι
 ἔστειλε πεντήκοντα μυριάδας στρατιάν. ἡγησάμενοι δὲ
 εἰ τήνδε τὴν πόλιν ἢ ἐκοῦσαν φίλῃν ποιήσαιντο ἢ ἄκου-
 σαν καταστρέφαιντο, ῥαδίως τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἄρ-
 ξειν, ἀπέβησαν εἰς Μαραθῶνα· νομίσαντες οὕτως ἂν
 ἐρημοτάτους εἶναι συμμάχων τοὺς Ἑλληνας, εἰ ἔτι στα-
 σιαζούσης τῆς Ἑλλάδος ὧς τινὲς χεὶρ τρώει τοὺς ἐπιόν-
 22 τας ἀμύνασθαι τὸν κίνδυνον ποιήσαιντο. ἔτι δ' αὐτοῖς
 ἐκ τῶν προτέρων ἔργων περὶ τῆς πόλεως τοιαύτη δόξα
 παρειστήκει, ὥς, εἰ μὲν πρότερον ἐκ' ἄλλην πόλιν ἴα-
 σιν, ἐκείνοις καὶ Ἀθηναίοις πολέμησουσι· προθύμως γὰρ

6. βασιλευμένους—διδασκομένους mg. Ald. Lugd. βασιλευμέ-
 νοις—διδασκομένοις Steph. (et Leid.)

20, 5. μόνοι] μύριοι Leid.

ib. ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος Leid. Vimar. ἀπάντων τῶν τῆς Ἑλλάδος
 Steph.

21, 2. δουλώσασθαι Leid. δουλώσασθε mg. Ald. Lugd. δουλώ-
 σθαι Steph.

3. ἡγησάμενοι δὲ om. Leid. ἡγούμενοι mg. Ald. Lugd.

5. ἄλλων] λοιπῶν et ἄλλων mg. Ald. Lugd. ἄλλων etiam Vimar
 pro Ald. πολλῶν.

6. νομίσαντες] νομίζοντες Leid.

ib. ἂν ἐρημοτάτους] Sic Vimar., quum in Aldina legatur ἂν
 ὄρ
 θατέρους.

8. τῆς Ἑλλάδος κ. τ. λ.] τῆς Ἑλλάδος ὅταν τρώει τοὺς τοιαύτη
 δόξα παρειστήκει ἐπιόντας Vimar. pro Ald. τῆς Ἑλλάδος
 ὡς
 ἐπιόντας.

22, 2. πόλεως κ. τ. λ.] πόλεως ὥς εἰ μὲν πρότερον ἐκ' ἄλλην πόλιν
 ἴωσιν Vimar. pro Ald. πόλεως τοιαύτης δόξης
 ἐκ
 ἄλλην πόλιν ἴωσιν.

3. παρειστήκει] παρειστήκει Steph. (et Leid.)

ib. ἴωσιν Leid. ἴωσιν Steph.

4. προθύμως γὰρ add. Vimar., quum in Ald. lacuna sit.

τοῖς ἀδικουμένοις ἤξουσι βοηθήσοντες· εἰ δ' ἐνθάδε
 πρῶτον ἀφίξονται, οὐδένες ἄλλους τῶν Ἑλλήνων τολ-
 μήσειν ἑτέρους σώζοντας φανεράν· ἔχθραν πρὸς ἐκείνους
 ὑπερ αὐτῶν καταθέσθαι· οἱ μὲν τοίνυν τοιαῦτα διε-
 νοοῦντο· οἱ δ' ἡμέτεροι πρόγονοι οὐ λογισμῷ εἰδότες
 τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνους, ἀλλὰ νομίζοντες τὸν εὖ-
 κλειά θάνατον ἀθάνατον περὶ τῶν ἀγαθῶν καταλείπειν
 λόγον οὐκ ἐρεβήθησαν τὸ πλεῖθος τῶν ἐναντίων, ἀλλὰ
 τῇ αὐτῶν ἀρετῇ μᾶλλον ἐπίστευσαν· καὶ αἰσχυρόμενοι
 ὅτι ἦσαν οἱ βάρβαροί αὐτῶν ἐν τῇ χώρᾳ οὐκ ἀνέμειναν
 πωθεῖσθαι οὐδὲ βοηθῆσαι τοὺς συμμάχους, οὐδ' ᾤκηθη-
 σαν δεῖν ἑτέροις τῆς σωτηρίας χάριν εἰδέναι, ἀλλὰ σφι-
 ον αὐτοῖς τοὺς ἄλλους Ἑλλήνας· τεκῆτα μὲν γινώσκοντες
 πάντες γινόντες ἀπῆλθον ὅλλοι πρὸς πολλοὺς· ἐνόμιζον
 γὰρ ἀποθανεῖν μὲν αὐτοῖς μετὰ πέντῳ προσήκειν, ἀγα-
 θούς δ' εἶναι μετ' ὀλίγων, καὶ τὰς μὲν ψυχὰς ἄλλο-
 τριὰς διὰ τὸν θάνατον κεκτῆσθαι, τὴν δ' ἐκ τῶν κιν-
 δύνων μνήμην ἰδίαν καταλείπειν. ἤξιουν δ' οὐς μὴ
 μόνον νικῶεν οὐδ' ἂν μετὰ συμμαχῶν δύνασθαι· καὶ
 ἡττηθέντες μὲν ὀλίγῳ τῶν ἄλλων προαπολείσθαι, νικη-

5. εἰ δ' ἐνθάδε] εἰ δ' ἐνταῦθα mg. Ald. Lugd.

23. 1. τοιαῦτα Leid. ταῦτα Steph.

2. οἱ δ' ἡμέτεροι] ἀλλ' οἱ δ' ἡμέτεροι Vimar. pro Ald. ἀλλ' οἱ ἡμέτεροι.

ib. εἰδότες] δόντες Bekker. ἰδόντες Vimar. Leid.

4. περὶ τῶν ἀγαθῶν] παρὰ τῶν ἀγαθῶν mg. Ald. Lugd.

7. ἀνέμειναν Vimar. pro Ald. ἐνέμειναν.

9. χάριν εἰδέναι] εἰδέναι χάριν Leid. Vimar.

24. 2. πάντες γινόντες] γινόντες πάντες Leid.

ib. ἐνόμιζον γὰρ] Post haec verba in Aldina est vacuum spa-
 tium aliquot versuum enim nota; λέγειται πολὺ. Tum se-
 quuntur vv. τὴν στρατιὰν ἐν τ. Ἀρ. Quae vero hic in Ald.
 desunt et ab H. Steph. primum suppleta sunt, exstant
 etiam in margine Vimar.

6. καταλείπειν] ἀπολείπειν mg. Ald. Lugd. „Hinc vero ne-
 que ad v. 19. (p. 193, ed. Steph.) τὴν στρατ. ἐκ τῆς Ἀρ.,
 quae absumt ab ed. Ald., e MS. supplevis Vir Doct. in
 M.“ Sluht.

7. νικῶεν] νικῶεν mg. Ald. Lugd.

8. ἡττηθέντες μὲν] μὲν om. Vimar.

μεντοι; ἀλλὰ τοῦ ἀλήθους φευδόντες καὶ οὐς φυλάξαι
 ὄντο καὶ πρὸς οὓς κινδυνεύσειν ἔμελλον, οὐχ ἡτηθέν-
 τες τῶν ἐκκλίτων, ἀλλ' ἀποθανόντες οὐκ ἔπαυ-
 32 μάχεσθαι. τοῦτω δὲ τῷ τρόπῳ τῶν μὲν δεστυρησάντων,
 τῶν δὲ τῆς παρόδου κρατησάντων, οἱ μὲν ἐπορεύοντο
 ἐπὶ τῇδε τῇ πόλιν· οἱ δ' ἡμέτεροι πρόγονοι παθόμε-
 ναι μὲν τὴν γεγενημένην Λακεδαιμονίοις σφραγίδι, ἀπο-
 ροῦντες δὲ τοῖς περιστρηκόσι πράγμασιν, εἰδότες δ' ὅτι,
 εἰ μὲν κατὰ γῆν τοῖς βαρβάροις ἀπαντήσονται, ἐπικλει-
 θαντες χιλίας ναυσὶν ἐρήμην τὴν πόλιν λήψονται, εἰ δὲ
 εἰς τὰς τριήρεις ἐμβήσονται, ὑπὸ τῆς περὶ στρατιᾶς
 ἀλώσονται, ἀμρότερα δ' οὐ θνήσκονται, ἀμύνεσθαι τε
 33 καὶ φυλακὴν ἑκατῶν καταλπεῖν, θυοῖν δὲ προκειμένῳι,
 πότερον χρὴ τὴν πατρίδα ἐκλιπεῖν ἢ μετὰ τῶν βαρβάρων
 γενομένους καταδουλώσεσθαι τοὺς Ἕλληνας, ἡγησάμενοι
 κρεῖττον εἶναι μετ' ἀρετῆς καὶ πενίας καὶ φυχῆς ἐλευθερίαν
 ἢ μετ' ὀνείδους καὶ πλούτου δουλείαν τῆς πατρίδος, ἐξ-
 ἄλκον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τὴν πόλιν, ἐν ᾧ μέρει πρὸς ἑκα-
 τέραν, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα τὰς δυνάμεις κινδύ-
 34 νύσωσιν. ὑπεκδόμενοι δὲ παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ μητέ-
 ρας εἰς Σαλαμίνα συνήθροισιν καὶ τὸ τῶν ἄλλων συμμά-
 χων ναυτικόν. οὐ πολλαῖς δ' ὥστερον ἡμέραις ἦλθε καὶ
 ἡ περὶ στρατὸν καὶ τὸ ναυτικόν τὸ τῶν βαρβάρων, ὃ τίς
 ἰδὼν οὐκ ἂν ἐφοβήθη; ὅλος μέγας καὶ δεινὸς τῷδε τῷ
 πόλει κίνδυνος ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἡγα-
 35 νίσθη. πόλει δὲ γυνάμην εἶχον ἢ οἱ θεώμενοι τοὺς ἐν
 ταῖς ναυσὶν ἐκείναις, οὔσης καὶ τῆς αὐτῶν σωτηρίας ἀπ-
 στού καὶ τοῦ προσιόντος κινδύνου, ἢ οἱ μέλλοντες ναυ-

32, 1. τοῦτω δὲ τῷ τρόπῳ] τοῦτω δὲ τὸν τρόπον mg. Ald. Lugd.

33, 1. θυοῖν δὲ] θυοῖν δὲ Leid.

2. ἐκλιπεῖν] ἐκκλίπειν Ald. ἐκλιπεῖν et καταλιπεῖν mg. Ald. Lugd. καταλιπεῖν Vimar. Leid. Steph.

34, 1. δὲ, quod deest in Ald., add. Vimar.

5. ἰδὼν οὐκ ἂν Vimar. Leid. οὐκ ἂν ἰδὼν Steph.

ib. ὅλος] ὡς Bekk. εἰς Leid. ἢ εἰς Vimar. et mg. Ald. Lugd.

35, 2. αὐτῶν] αὐτῶν Leid.

3. προσιόντες] προϊόντες mg. Ald. Lugd.

μαρτύνειν ὑπὲρ τῆς φιλότητος, ὑπὲρ τῶν ὁθλων τῶν ἐν
 Σαλαμῖνι; οἷς τοσοῦτον πανταχόθεν περιειστήκει πλη-36
 ρος πολέμιων, ὥστε ἐλάχιστον μὲν αὐτοῖς εἶναι τῶν πα-
 ρόντων πακῶν τὸν θάνατον τὸν αὐτῶν, τῷ αὐτὸν προει-
 δέναι, μεγίστην δὲ συμφορὰν, ἃ ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἐν-
 τυχησάντων τοὺς ὑπεκτεθίνοντας ἤλπιζον πείσεσθαι. ἡ που37
 διὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἀπορίαν πολλάκις μὲν ἐδεξιώσαντο
 ἀλλήλους, εἰκότως δὲ σφᾶς αὐτοὺς ὠλοφύραντο, εἰδότες
 μὲν τὰς σφετέρας ναῦς ὀλίγας οὕσας, ὁρῶντες δὲ πολ-
 λὰς τὰς τῶν πολέμιων, ἐπιστάμενοι δὲ τὴν μὲν πόλιν
 ἡρημαμένην, τὴν δὲ χώραν πορθουμένην καὶ μεστήν
 τῶν βαρβάρων. [ἱερῶν δὲ καιομένων, ἀπάντων δ' ἐγ-
 γυς ὄντων τῶν δεινῶν] ἀκούοντες δ' ἐν ταύτῳ συμ-38
 μεμιγμένου Ἑλληνικοῦ καὶ βαρβαρικοῦ παιᾶνος, παρακε-
 λευμοῦ δ' ἀμφοτέρων καὶ κραυγῆς τῶν διαφθειρομένων
 καὶ τῆς θαλάττης μεστής τῶν νεκρῶν καὶ πολλῶν μὲν
 συμπιπτόντων καὶ φίλων καὶ πολέμιων ναυαγίων, ἀντι-
 κάλου δὲ πολὺν χρόνον οὔσης τῆς ναυμαχίας δοκοῦντες
 τοτὲ μὲν νενικηκέναι καὶ σεσῶσθαι, τοτὲ δ' ἥττησθαι
 καὶ ἀπολωλέναι. ἡ που διὰ τὸν παρόντα φόβον πολλὰ39
 μὲν ᾤκηθησαν ἰδεῖν ὧν οὐκ εἶδον, πολλὰ δ' ἀκοῦσαι ὧν
 οὐκ ἤκουσαν. ποῖαι δ' οὐχ ἰκετεῖαι θεῶν ἐγένοντο ἢ
 δυσιῶν ἀναμνήσεις, ἑλεός τε παίδων καὶ γυναικῶν πό-
 ρος οἰκτός τε πατέρων καὶ μητέρων, λογισμός τε εἰ δυσ-
 τυχήσειαν τῶν μελλόντων ἔσεσθαι κακῶν; τίς οὐκ ἂν40
 θεῶν ἠλέησεν αὐτοὺς ὑπὲρ τοῦ μεγέθους τοῦ κινδύνου;
 ἢ τίς ἀνθρώπων οὐκ ἂν ἐδάκρυσεν; ἢ τίς τῆς τόλμης

36, 1. Σαλαμῖνι; οἷς est coniectura Marklandi. Σαλαμινίοις Steph. et MSS.

4. ἃ addidi e conj. Taylori.

37, 7. ἱερῶν-δεινῶν] Sine uncis haec verba exhibent Steph. et Bekk.

39, 4. πόθος] πένθος mg. Ald. Lugd.

5. λογισμός τε, εἰ δυστυχήσειαν] λογισμός δ' εἰ δυστυχήσεις Leid.

6. ἔσεσθαι κακῶν] κακῶν ἔσεσθαι Leid.

40, 8. ἢ τίς τῆς] ἢ τῆς Leid.

αὐτοὺς οὐκ ἂν ἠγάσθη; ἡ πολὺ πλεῖστον ἐκείνοι κατὰ
 τὴν ἀρετὴν ἀπάντων ἀνθρώπων δεινέγκαν καὶ ἐν τοῖς
 βουλευμάσι καὶ ἐν τοῖς τοῦ πολέμου κινδύνοις, ἐκλιπόν-
 τες μὲν τὴν πόλιν, εἰς τὰς ναῦς δ' ἐμβάντες, τὰς δ' αὐ-
 τῶν ψυχὰς ὀλίγας οὖσας ἀντιτάξαντες τῷ πλήθει τῷ τῆς
 41 Ἀσίας. ἐπέθειξαν δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις νικήσαντες τῇ
 ναυμαχίᾳ, ὅτι κρείττον μετ' ὀλίγων ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας
 κινδυνεύειν ἢ μετὰ πολλῶν βασιλευμένων ὑπὲρ τῆς αὐ-
 42 τῶν δουλείας. πλεῖστα δὲ καὶ κάλλιστα ἐκείνοι ὑπὲρ τῆς
 τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας συνεβάλοντο, στρατηγὸν μὲν
 Θεμιστοκλέα, ἱκανώτατον εἰπεῖν καὶ γινῶναι καὶ προᾶξαι,
 ναῦς δὲ πλείους τῶν ἄλλων ἀπάντων συμμάχων, ἀνδρας
 δ' ἐμπειροτάτους. καίτοι τινες ἂν τούτοις τῶν ἄλλων
 43 Ἑλλήνων ἤρισαν γνώμῃ καὶ πλήθει καὶ ἀρετῇ; ὥστε
 δικαίως μὲν ἀναμφισβήτητα ἀρίστωτα τῆς ναυμαχίας ἔλα-
 βον παρὰ τῆς Ἑλλάδος, εἰκότως δὲ τὴν εὐτυχίαν ὁμο-
 νοοῦσαν τοῖς κινδύνοις ἐκτίσαντο, γνησίαν δὲ καὶ αὐ-
 τόχθονα τοῖς ἐκ τῆς Ἀσίας βαρβάροις τὴν αὐτῶν ἀρετὴν
 44 ἐπεδείξαντο.

Ἐν μὲν οὖν τῇ ναυμαχίᾳ τοιοῦτους αἰτοῦς παρα-
 σχόντες καὶ πολὺ πλεῖστον τῶν κινδύνων μετασχόν-
 τες τῇ ἰδίᾳ ἀρετῇ κοινὴν τὴν ἐλευθερίαν καὶ τοῖς ἄλλοις
 ἐκτίσαντο ὕστερον δὲ Πελοποννησίων διατειχιζόντων τὸν

40, 4. αὐτοὺς] αὐτῶν Leid.

7. ἐμβάντες Leid. ἐσβάντες Steph.

8. τῷ πλήθει] τῷ om. Leid.

41, 3. αὐτῶν] αὐτῶν Steph. [Leid.]

42, 2. τῶν Ἑλλήνων] τῶν om. Leid.

4. ἀπάντων, quod om. Aldina, add. Vimar.

43, 2. ἀναμφισβήτητα] ἀναμφισβητήτως Steph. et plerique libri
 MSS. ἀναμφισβήτητ' Leid.

ib. ἀρίστωτα] Sic e Reiskii coniectura, quam unus Bekkeri
 codex confirmare videtur, scripsi; ceteri libri MSS. et
 Steph. ἀρίστως.

44, 2. παρασχόντες] παρέχοντες Leid.

3. καὶ τοῖς ἄλλοις] καὶ om. Steph., add. Leid.

5. διατειχιζόντων Vimar. pro Ald. τευχίζόντων.

Ἰσθμὸν καὶ ἀγαπώντων μὲν τῇ σωτηρίᾳ, νομιζόντων δ' ἀπηλλάχθαι τοῦ κατὰ θάλατταν κινδύνου καὶ διανοομένων τοὺς ἄλλους Ἑλληνας περιδεῖν ὑπὸ τοῖς βαρβάρους γενομένους, ὀργισθέντες Ἀθηναῖοι συνεβούλευον αὐ- 45 τοῖς, εἰ ταύτην τὴν γνώμην ἔξουσιν, περὶ ἅπασάν τὴν Πελοπόννησον τεῖχος περιβαλεῖν· εἰ γὰρ αὐτοὶ ὑπὸ Ἑλλήνων προδιδόμενοι μετὰ τῶν βαρβάρων ἔσονται, οὐτ' ἐκείνοις δεήσειν χιλίων νεῶν οὔτε τούτους ἀφελήσειν τὸ ἐν Ἰσθμῷ τεῖχος· ἀκινδύνως γὰρ ἔσεσθαι τὴν τῆς θαλάττης ἀρχὴν βασιλείας. διδασκόμενοι δὲ καὶ νομίζοντες 46 αὐτοὶ μὲν ἀδικὰ τε ποιεῖν καὶ κακῶς βουλευέσθαι, Ἀθηναίους δὲ δίκαιά τε λέγειν καὶ τὰ βέλτιστα αὐτοῖς παραινείν, ἐβοήθησαν εἰς Πλαταιάς· ἀποδράντων δὲ ὑπὸ νύκτα τῶν πλείστων συμμάχων ἐκ τῶν τάξεων διὰ τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων, Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ Τεγεᾶται τοὺς βαρβάρους ἐτρέψαντο, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Πλαταιεῖς πάντας τοὺς Ἑλληνας ἐνίκων μαχόμενοι τοὺς ἀπογόνους τῆς ἐλευθερίας καὶ ὑπομεινάντας τὴν δουλείαν. ἐν 47 ἐκείνῃ δὲ τῇ ἡμέρᾳ καλλίστην τελευτὴν τοῖς προτέροις κινδύνοις ἐπιθέντες βέβαιον μὲν τὴν ἐλευθερίαν τῇ Εὐρώπῃ κατειργάσαντο, ἐν ἅπασι δὲ τοῖς κινδύνοις δόντες ἑαυτῶν ἀρετῆς, καὶ μόνοι καὶ μεθ' ἑτέρων, καὶ πεζομαχοῦντες καὶ ναυμαχοῦντες, καὶ πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνας, ὑπὸ πάντων ἡξιώθησαν καὶ μεθ' ὧν ἐκινδύνεον καὶ πρὸς οὓς ἐπολέμουν ἡγεμόνες γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος.

44. 6. ἀγαπώντων μὲν τῇ σωτηρίᾳ] ἀγαπόντων μὲν τὴν-σωτηρίαν Leid.

9. γενομένους Vimar. pro ἄλδ. γενομένους.

45. 2. ἔξουσιν] ἔξουσι Leid.

5. τούτους] τούτοις Leid.

6. θαλάττης] θαλάσσης [Leid.] Steph.

7. ἀρχὴν βασιλείας] ἀρχὴν βασιλείων Leid. ἀρχὴν τοῦ βασιλείως Steph.

46. 5. συμμάχων] Ἑλλήνων Leid. βαρβάρων

47. 3. κινδύνοις ἐπιθέντες] ἐπιθέντες κινδύνοις Bekk.

6. καὶ ναυμαχοῦντες om. Leid.

ib. τοὺς βαρβάρους] βαρβάρους [Leid.] Steph.

48 Ὅτ' ἐφ' ἑξήκοντα χρόνῳ Ἑλληνικοῦ πολέμου καταστάντος
 διὰ ζῆλον τῶν γεγενημένων καὶ φθόρον τῶν πεπραγμέ-
 νων, μέγα μὲν ἅπαντες φρονοῦντες, μικρῶν δ' ἐγκλημά-
 των ἕκαστοι δεόμενοι, ναυμαχίας Ἀθηναίοις πρὸς Αἰγυ-
 νήτας καὶ τοὺς ἐκείνων συμμάχους γενομένης ἑβδομή-
 49 κοντα τριήρεις αὐτῶν ἐλάμβανον. πολιορκούντων δὲ
 κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Αἰγυπτίον τε καὶ Αἰγιναν, καὶ
 τῆς ἡλικίας ἀπούσης ἐν τε ταῖς ναυσὶ καὶ ἐν τῷ πύρ-
 στρατεύματι, Κορίνθιοι καὶ οἱ ἐκείνων σύμμαχοι, ἡγού-
 μενοι ἢ εἰς ἔρημον τὴν χώραν ἐμβαλεῖν ἢ ἐξ Αἰγίνης
 ἄξειν τὸ στρατόπεδον, ἐξελθόντες πανδημεὶ Γεράνειαν
 50 κατέλαβον, Ἀθηναῖοι δὲ τῶν μὲν ἀπόντων, τῶν δ' ἑγγύς
 ὄντων, οὐδένα ἐτόλμησαν μεταπέμψασθαι· ταῖς δ' αὖ-
 τῶν ψυχαῖς πιστεύσαντες καὶ τῶν ἐπιόντων καταφρονη-
 σάντες οἱ γεραίτεροι καὶ οἱ τῆς ἡλικίας ἐντὸς γεγονότες
 51 ἠξίουσαν αὐτοὶ μόνοι τὸν κίνδυνον ποιήσασθαι, οἱ μὲν
 ἐμπειρίᾳ τὴν ἀρετὴν, οἱ δὲ φύσει κεκτημένοι, καὶ οἱ μὲν
 αὐτοὶ πολλαχοῦ ἀγαθοὶ γεγενημένοι, οἱ δ' ἐκείνους μι-
 μούμενοι, τῶν μὲν πρεσβυτέρων ἄρχειν ἐπίσταμένων, τῶν
 52 δὲ νεωτέρων τὸ ἐπιταττόμενον ποιεῖν δυναμένων· Μυ-
 ρωνίδου στρατηγούontos ἀπαντήσαντες αὐτοὶ εἰς τὴν Με-
 γαρικὴν ἐνίκων μαχόμενοι ἅπασαν τὴν δύναμιν τὴν ἐκεί-
 νων τοῖς ἤδη ἀπειρηκόσι καὶ τοῖς οὐπω δυναμένοις
 τοὺς εἰς τὴν σφετέραν ἐμβαλεῖν ἀξιώσαντας εἰς τὴν Ἀλ-
 53 λωτρίαν ἀπαντήσαντες, τρώπαιον δὲ στήσαντες καλλίστου
 μὲν αὐτοῖς ἔργου, αἰσχίστου δὲ τοῖς πολεμίοις, οἱ μὲν
 οὐκέτι τοῖς σώμασιν, οἱ δ' οὐπω δυνάμενοι, ταῖς δὲ ψυ-

48, 2. φθόρον Vimar. pro Ald. φθόρον.

49, 2. Αἰγυπτίον τε] „Π. Αἰθιόπ. τε.“ Steph. in marg.

3. ἀπούσης] ἀπάσης Leid.

5. ἔρημον Vimar. pro Ald. ἔρημα.

6. Γεράνειαν Vimar. pro Ald. γέραν εἰ.

50, 2. μεταπέμψασθαι] μέμψασθαι Leid.

4. ἐντὸς] οὐκ ἐντὸς Vimar. et mg. Ald. Lugd.

51, 3. πολλαχοῦ ἀγαθοὶ] ἀγαθοὶ πολλαχοῦ Leid. — Pro ἀγαθοί,
 quod Ald. habet, Vimar. ἀγαθοί.

52, 2. αὐτοὶ] αὐτὴν Leid. ἢ αὐτὴν Vimar.

ταῖς ἀμφοτέροις κρείττους γενόμενοι, μετὰ καλλίστης δόξης εἰς τὴν αὐτῶν ἀπελθόντες οἱ μὲν πάλιν ἐπαιδεύοντο, οἱ δὲ περὶ τῶν λοιπῶν ἐβουλεύοντο.

Καθ' ἑκάστου μὲν οὖν οὐ ῥάδιον τὰ ὑπὸ πολλῶν⁵⁴ κινδυνευθέντα ὑφ' ἐνὸς φηθῆναι οὐδὲ τὰ ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ παραχθέντα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δηλωθῆναι. τίς γάρ ἂν ἢ χρόνος ἢ λόγος ἢ φήτωρ ἱκανὸς γένοιτο μνηῦσαι τὴν τῶν ἐνθάδε καμμένων ἀνδρῶν ἀρετὴν; μετὰ πλείστων⁵⁵ γὰρ πόνων καὶ φανερωτάτων ἀγώνων καὶ καλλίστων κινδύνων ἐλευθέραν μὲν ἐποίησαν τὴν Ἑλλάδα, μεγίστην δ' ἀπέδειξαν τὴν ἑαυτῶν πατρίδα, ἐβδομήκοντα μὲν ἔτη τῆς θαλάττης ἄρξαντες, ἀστασιάστους δὲ παρασχόντες τοὺς συμμάχους, οὐ τοῖς ὀλίγοις τοὺς πολλοὺς δουλεύειν⁵⁶ ἀξιώσαντες, ἀλλὰ τὸ ἴσον ἔχειν ἅπαντας ἀναγκάσαντες, οὐδὲ τοὺς συμμάχους ἀσθενεῖς ποιοῦντες, ἀλλὰ κάκεινους ἰσχυροὺς καθιστάντες καὶ τὴν αὐτῶν δύναμιν τοσαύτην ἐπιδείξαντες, ὥσθ' ὁ μέγας βασιλεὺς οὐκέτι τῶν ἄλλοτρίων ἐπεθύμει, ἀλλ' ἐδίδου τῶν ἑαυτοῦ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἐφοβεῖτο, καὶ οὔτε τριήρεις ἐν ἑκείνῳ τῷ⁵⁷ χρόνῳ ἐκ τῆς Ἀσίας ἐπλευσαν οὔτε τύραννος ἐν τοῖς Ἑλλησι κατέστη οὔτε Ἑλληνὶς πόλις ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἠνδραποδίσθη. τοσαύτην σφροσύνην καὶ δέος ἢ τούτων ἀρετὴ πᾶσιν ἀνθρώποις παρεῖχεν. ὧν ἕνεκα δεῖ μόνους καὶ προστάτας τῶν Ἑλλήνων καὶ ἡγεμόνας τῶν πόλεων γίγνεσθαι.

Ἐπέδειξαν δὲ καὶ ἐν ταῖς δυστυχίαις τὴν ἑαυτῶν⁵⁸ ἀρετὴν. ἀπολομένων γὰρ τῶν νεῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ εἶτε

54, 1. μὲν οὖν οὐ Vimar. pro Ald. μὲν οὐ.

4. ἢ χρόνος ἢ λόγος Vimar. pro Ald. ἢ λόγος ἢ χρόνος.

55, 1. πλείστων γὰρ] γὰρ πλείονων Leid.

56, 1. ὀλίγοις] λόγοις Leid.

5. ἐπιδείξαντες] ἀποδείξαντες Leid.

57, 6. τῶν πόλεων Vimar. pro Ald. πόλεων.

7. γίγνεσθαι] γενέσθαι Leid.

58, 1. ἑαυτῶν] αὐτῶν Leid.

2. ἀπολομένων Leid. ἀπολλυμένων Steph.

μου μὲν βασιλευμένους, ὑπὸ λόγον δὲ διδασκομένους.
 20 καὶ γὰρ τοὶ καὶ θύντες καλῶς καὶ χυόντες ὅμοια πολλὰ
 μὲν καλὰ καὶ θανυαστὰ οἱ πρόγονοι τῶν ἐνθάδε κειμέ-
 νων εἰργάσαντο, ἀειμνήστα δὲ καὶ μεγάλα καὶ παντα-
 χοῦ οἱ ἐξ ἐκείνων γερονότες τρόπαια διὰ τῆν αὐτῶν
 ἀρετὴν κατέλιπον· μόνοι γὰρ ὑπὲρ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος
 πρὸς πολλὰς μυριάδας τῶν βαρβάρων διεκινδύνευσαν.
 21 δὲ γὰρ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς οὐκ ἀγαπῶν τοὺς ὑπάρχουσιν
 ἀγαθοῖς, ἀλλ' ἐλπίων καὶ τὴν Εὐρώπην δουλώσασθαι
 ἔστειλε πεντήκοντα μυριάδας στρατιάν. ἡγησάμενοι δὲ,
 εἰ τήνδε τὴν πόλιν ἢ ἐκώσαν ἢ λίην ποιήσαντο ἢ ἄκου-
 σαν καταστρέφαιτο, ὁρδῶς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἄρ-
 ξειν, ἀπέβησαν εἰς Μαραθῶνα· νομίσαντες οὕτως ἂν
 ἐρημοτάτους εἶναι συμμάχων τοὺς Ἕλληνας, εἰ ἔτι στα-
 σιαζούσης τῆς Ἑλλάδος ὧς τινὲς χρόνον τοὺς ἐπιόν-
 22 τας ἀμύνασθαι τὸν κίνδυνον ποιήσαιτο. ἔτι δ' αὐτοῖς
 ἐκ τῶν προτέρων ἔργων περὶ τῆς πόλεως τοιαύτη δόξα
 περιεστήκει, ὥς, εἰ μὲν πρότερον ἐκ' ἄλλην πόλιν ἴα-
 σιν, ἐκείνοις καὶ Ἀθηναίοις πολυμήσουσι· προθύμως γὰρ

6. βασιλευμένους - διδασκομένους mg. Ald. Lugd. βασιλευμέ-
 νοις - διδασκομένοις Steph. (et Leid.)

20, 5. μόνοι] μόνοι Leid.

ib. ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος Leid. Vimar. ἀπάντων τῶν τῆς Ἑλλάδος
 Steph.

21, 2. δουλώσασθαι Leid. δουλώσασθαι mg. Ald. Lugd. δουλώ-
 σθαι Steph.

8. ἡγησάμενοι δὲ om. Leid. ἡγούμενοι mg. Ald. Lugd.

5. ἄλλων] λοιπῶν et ἄλλων mg. Ald. Lugd. ἄλλων etiam Vimar.
 pro Ald. πολλῶν.

6. νομίσαντες] νομίζοντες Leid.

ib. ἂν ἐρημοτάτους] Sic Vimar., quum in Aldina legatur ἂν
 ὁρδῶς.

8. τῆς Ἑλλάδος κ. τ. λ.] τῆς Ἑλλάδος ὅτενι χρόνον τοιαύτη
 δόξα περιεστήκει ἐπιόντας Vimar. pro Ald. τῆς Ἑλλάδος
 ὧς ἐπιόντας.

22, 2. πόλεως κ. τ. λ.] πόλεως ὥς εἰ μὲν πρότερον ἐκ' ἄλλην πόλιν
 ἴωσιν Vimar. pro Ald. πόλεως τοιαύτης δόξης ἐκ'
 ἄλλην πόλιν ἴωσιν.

3. περιεστήκει] περιεστήκει Steph. (et Leid.)

ib. ἴωσιν Leid. ἴωσιν Steph.

4. προθύμως γὰρ add. Vimar., quum in Ald. lacuna sit.

τοῖς ἀδικουμένοις ἤξουσι βοηθήσοντες· εἰ δ' ἐνθάδε
 πρῶτον ἀφίξονται, οὐδένες ἄλλους τῶν Ἑλλήνων πολ-
 μήσαν ἑτέρους σώζοντας φανερὰν ἔχθραν πρὸς ἑαίνους
 ὑπὲρ αὐτῶν καταθέσθαι· εἰ μὲν τοίνυν τοιαῦτα δις-23
 νοοῦντο· οἱ δ' ἡμέτεροι πρόγονοι οὐ λογισμῷ εἰδότες
 τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνους, ἀλλὰ νομίζοντες τὸν εὐ-
 κλεῖα θάνατον ἀθάνατον περὶ τῶν ἀγαθῶν καταλείπειν
 λόγον οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ πλεῖθος τῶν ἐναντιῶν, ἀλλὰ
 τῇ αὐτῶν ἀρετῇ μᾶλλον ἐπίστευσαν· καὶ αἰσχυρόμενοι
 οὐκ ἦσαν οἱ βάρβαροί αὐτῶν ἐν τῇ χώρᾳ οὐκ ἀνέμειναν
 ποθέσθαι οὐδὲ βοηθῆσαι τοὺς συμμάχους, οὐδ' ᾤκηθη-
 σαν δεῖν ἑτέροις τῆς σωτηρίας χάριν εἰδέναι, ἀλλὰ σφι-
 σιν αὐτοῖς τοὺς ἄλλους Ἑλλήνας· ταῦτα μὲν γινώσκοντες²⁴
 πάντες γινόντες ἀπῆλθον ὅλγοι πρὸς πολλοὺς· ἐνόμιζον
 γὰρ ἀποθανεῖν μὲν αὐτοῖς μετὰ πέντεται προσήκειν, ἀγα-
 θοὺς δ' εἶναι μετ' ὀλίγων, καὶ τὰς μὲν ψυχὰς ἄλλο-
 23 τας διὰ τὸν θάνατον κεντῆσθαι, τὴν δ' ἐκ τῶν κιν-
 δύνων μνημὴν ἰδίαν καταλείπειν. ἡξίου δ' οὐς μὴ
 μόνοι νικῶεν οὐδ' ἂν μετὰ συμμάχων δύνασθαι· καὶ
 ἡττηθέντες μὲν ὀλίγων τῶν ἄλλων προαπολείσθαι, νικη-

5. εἰ δ' ἐνθάδε] εἰ δ' ἐνταῦθα mg. Ald. Lugd.
 23. 1. τοιαῦτα Leid. ταῦτα Steph.
 2. οἱ δ' ἡμέτεροι] ἀλλ' οἱ δ' ἡμέτεροι Vimar. pro Ald. ἀλλ'
 οἱ ἡμέτεροι.
 ib. εἰδότες] δόντες Bekker. ἰδόντες Vimar. Leid.
 4. περὶ τῶν ἀγαθῶν] παρὰ τῶν ἀγαθῶν mg. Ald. Lugd.
 7. ἀνέμειναν Vimar. pro Ald. ἐνέμειναν.
 9. χάριν εἰδέναι] εἰδέναι χάριν Leid. Vimar.
 24. 2. πάντες γινόντες] γινόντες πάντες Leid.
 ib. ἐνόμιζον γὰρ] Post haec verba in Aldina est vacuum spa-
 tium aliquot versuum cum nota;λείπει πολὺ. Tum se-
 quuntur vv. τὴν στρατιὰν ἐν τ. Δσ. Quae vero hic in Ald.
 desunt et ab H. Steph. primum suppleta sunt, exstant
 etiam in margine Vimar.
 6. καταλείπειν] ἀπολείπειν mg. Ald. Lugd. „Hinc vero ne-
 que ad v. 19. (p. 193, ed. Steph.) τὴν στρατ. ἐκ τῆς Δσ.,
 quae absumt ab ed. Ald., e MS. supplens Vir Doct. in
 M.“ Sluut.
 7. νικῶεν] κινῶεν mg. Ald. Lugd.
 8. ἡττηθέντες μὲν] μὲν om. Vimar.

25σαντες δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἐλευθερώσαι. ἄνδρες δ' ἀγαθοὶ γινόμενοι καὶ τῶν μὲν σωμάτων ἀφειδήσαντες ὑπὲρ δὲ τῆς ἀρετῆς οὐ φιλοψυχήσαντες, καὶ μᾶλλον τοῦ παρ' αὐτοῖς νόμου ἀσχυνόμενοι ἢ τὰν πρὸς τοὺς πολεμίους κίνδυνον φοβούμενοι ἔστησαν μὲν τρόπαια ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τῶν βαρβάρων ἐν τῇ αὐτῇ, ὑπὲρ χορημάτων εἰς τὴν ἄλλοτριαν ἐμβαλόντων, πέρα τοῦ θροῦ 26τῆς χώρας· οὕτω δὲ διὰ ταχέων τὸν κίνδυνον ἐποίησαντο, ὥστε οἱ αὐτοὶ τοῖς ἄλλοις ἀπήγγειλαν τὴν τι ἐνθάδε ἀφίξιν τῶν βαρβάρων καὶ τὴν τῶν προγόνων νίκην. καὶ γὰρ τοι οὐδεὶς τῶν ἄλλων ἔδειξεν ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος κινδύνου, ἀλλ' ἀκούσαντες ὑπὲρ τῆς αὐτῶν ἐλευθερίας ἠσθῆσαν· ὥστε οὐδὲν θαυμαστόν, πάλαι τῶν ἔργων γεγενημένων, ὥσπερ καινῶν ὄντων ἔτι καὶ νῦν τὴν ἀρετὴν αὐτῶν ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ἡλουῖσθαι.

27 Μετὰ δὲ ταῦτα Ξέρξης ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς καταφρονήσας μὲν τῆς Ἑλλάδος, ἐψευδμένος δὲ τῆς ἐλπίδος, ἀτιμαζόμενος δὲ τῷ γεγενημένῳ, ἀχθόμενος δὲ τῇ συμφορᾷ, ὄργιζόμενος δὲ τοῖς αἰτίοις, ἀπαθῆς δ' ὢν κακῶν καὶ ἄπειρος ἀνδρῶν ἀγαθῶν, δεκάτῳ ἔτει παρασκευασάμενος

24, 9. ἐλευθερώσαι] ἐλευθερώσαιεν mg. Ald. Lugd.

25, 3. οὐ φιλοψυχ.] οὐ om. Steph., add. Vimar. Leid.

4. αὐτοῖς] αὐτῆς mg. Ald. Lugd. αὐτοῖς Vimar.

ib. ἢ τῶν - φοβούμενοι om. Steph. (Leid.) et Vimar.

5. τρόπαια] τρόπαιον mg. Ald. Lugd.

6. ἐν τῇ αὐτῇ] ἐν τῇ αὐτῇ mg. Ald. Lugd.

7. ἐμβαλόντων] ἐμβαλλόντων Vimar.

26, 1. οὕτω δὲ διὰ ταχέων] οὕτω δὲ δὴ ταχέως mg. Ald. Lugd.

2. ἀπήγγειλαν] ἀπήγγειλαν mg. Ald. Lugd.

ib. τὴν τι ἐνθάδε] τὴν ἐνθάδε Steph. (et Leid.) — τι ἐνθάδε om. Vimar.

3. τῶν προγόνων νίκην] νίκην τῶν προγόνων mg. Ald. Lugd.

5. ἀκούσαντες] ἀκούσαι τὰς mg. Ald. Lugd.

6. ἠσθῆσαν] ἠσθῆσαν Leid.

ib. πάλαι τῶν ἔργων] παλαιῶν ἔργων Steph. παλαιῶν τῶν ἔργων Vimar. Leid. τῶν παλαιῶν ἔργων mg. Ald. Lugd.

27, 3. ἀχθόμενος δὲ] Et post ὄργιζόμενος mg. Ald. Lugd. omittit. δέ.

χιλλαῖς μὲν καὶ διακοσίαις ναυσὶν ἀφίκετο· τῆς δὲ πεζῆς
στρατιᾶς οὕτως ἄπειρον τὸ κληῖθος ἦγεν, ὥστε καὶ τὰ
ἔθνη τὰ μετ' αὐτοῦ ἀκολουθήσαντα πολὺ ἂν ἔργον εἴη
καταλέξαι. τὸ δὲ μέγιστον σημεῖον τοῦ κληῖθους· ἐξόν28
γὰρ αὐτῷ χιλλαῖς ναυσὶ διαβιβᾶσαι κατὰ τὸ στεγνότερον
τοῦ Ἑλλησπόντου τὴν πεζὴν στρατιὰν ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς
τὴν Εὐρώπην, οὐκ ἠθέλησεν, ἡγούμενος τὴν διατριβὴν
αὐτῷ πολλὴν ἔσεσθαι· ἀλλ' ὑπεριδὼν καὶ τὰ φῶσει πε-29
φυκότα καὶ τὰ θεῖα πράγματα καὶ τὰς ἀνθρωπίνους δια-
νοίας ὁδὸν μὲν διὰ τῆς θαλάσσης ἐποιήσατο, πλοῦν δὲ
διὰ τῆς γῆς ἠνάγκασε γενέσθαι, ξυῖξας μὲν τὸν Ἑλλή-
σποντον, διορύξας δὲ τὸν Ἄθω, ὑφισταμένον οὐδένος,
ἀλλὰ τῶν μὲν ἀκόντων ὑπακούοντων, τῶν δὲ ἐκόντων
προδιδόντων, οἳ μὲν γὰρ οὐχ ἱκανοὶ ἦσαν ἀμύνεσθαι,
οἱ δ' ὑπὸ χρομήτων διεφθαρμένοι· ἀμφοτέρω δ' ἦν
αὐτοὺς τὰ πειθόντα, κέρδος καὶ δέος. Ἀθηναῖοι δ' οὐ-30
τω διακειμένης τῆς Ἑλλάδος αὐτοὶ μὲν εἰς τὰς ναὺς εἰς-
βάντες ἐπ' Ἀρτεμίσιον ἐβοήθησαν, Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ
τῶν συμμάχων ἐνιοὶ εἰς Θερμοπύλας ἀπήγνησαν, ἡγού-
μενοι διὰ τὴν στενότητα τῶν χωρίων τὴν πέρασθον οἶοι
τ' ἔσεσθαι διαφυλάξαι. γενομένου δὲ τοῦ κινδύνου31
κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἀθηναῖοι μὲν ἐνέκων τῇ ναυ-
μαχίᾳ, Λακεδαιμόνιοι δὲ, οὐ ταῖς ψυχαῖς ἐνδεεῖς γενό-

27, 6. χιλλαῖς μὲν καὶ διακοσίαις] διακοσίαις δὲ καὶ χιλλαῖς mg.

Ald. Lugd.

ib. ἀφίκετο] ἀφίλετο Vimar.

7. στρατιᾶς] στρατιᾶς mg. Ald. Lugd.

8. ἔργον· εἴη] εἴη ἔργον mg. Ald. Lugd.

28, 1. τὸ δὲ] ὁ δὲ (i. e. ὁ δὲ) mg. Ald. Lugd.

2. γὰρ αὐτῷ om. mg. Ald. Lugd.

ib. κατὰ] πρὸς mg. Ald. Lugd.

5. αὐτῷ] αὐτῷ Bekk.

29, 5. Ἄθω] ἄθων Leid.

ib. ὑφισταμένον] ὑφισταμένου δὲ Leid. Cf. Commentat. crit. p. 42.

6. ἀλλὰ om. Leid.

8. διεφθαρμένοι Vimar. pro Ald. ἐφθαρμένοι.

9. αὐτοὺς] αὐτοῖς Leid.

30, 5. οἶοι τε Vimar. pro Ald. οἷον τε.

31, 2. Λακεδαιμόνιοι δὲ] Cf. commentat. crit. p. 42. sq.

ib. οὐ ταῖς ψυχαῖς] Sic Leid. οὐδὲ ταῖς ψυχαῖς Steph. οὐδὲ
ταῖς ψυχᾶς mg. Ald. Lugd.

μενοι· ἀλλὰ τοῦ κλήθους· φευδόντες καὶ οὐς φυλάττει
 ὄντο καὶ πρὸς οὓς κινδυνεύσειν ἐμελλον, οὐχ ἡττηθέν-
 τες τῶν ἐναντίων, ἀλλ' ἀποθανόντες οὐπὲρ ἐτάχθησαν
 32 μάχεσθαι. τοῦτο δὲ τῷ τρόπῳ τῶν μὲν δεστυγμένων,
 τῶν δὲ τῆς παρόδου κρατησάντων, οἱ μὲν ἐπορεύοντο
 ἐπὶ τῇδε τῇ πόλει· οἱ δ' ἡμετέροι προήγοντο· πεδόμε-
 ναι μὲν τὴν γεγενημένην Λακεδαιμονίῳις σφραγῶν, ἀπο-
 ροῦντες δὲ τοῖς περισσεύουσι· πράγμασιν, εἰδότες δ' ὅτι,
 εἰ μὲν κατὰ γῆν τοῖς βαρβάροις ἀπαντήσονται, ἐπιπλε-
 ούσιντες χιλίας ναυσὶν ἐρήμην τὴν πόλιν λήψονται, εἰ δὲ
 εἰς τὰς τριῆρεις ἐμβήσονται, ὑπὸ τῆς περὶ στρατίας
 ἀλώσονται, ἀμφοτέρω δ' οὐ δύνησονται, ἀρνησθαι τε
 33 καὶ φυλακὴν ἱκανὴν καταλαπεῖν, δυοῖν δὲ προκειμένοι,
 πότερον χρὴ τὴν πατρίδα ἐκλιπεῖν ἢ μετὰ τῶν βαρβάρων
 γενομένους καταδουλώσασθαι τοὺς Ἕλληνας, ἡγησάμενοι
 κρεῖττον εἶναι μετ' ἀρετῆς καὶ πενίας καὶ φονγῆς ἐλευθερίαν
 ἢ μετ' ὀνείδους καὶ πλούτου δουλείαν τῆς πατρίδος, ἐκ-
 λικον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τὴν πόλιν, ἵν' ἐν μέρει πρὸς ἑκα-
 τέραν, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα τὰς δυνάμεις κινδύ- 19
 34 νεύσωσιν. ὑπεκδόμενοι δὲ παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ μητέ-
 ρας εἰς Σαλαμῖνα σπυήθροισιν καὶ τὸ τῶν ἄλλων συμμά-
 χων ναυτικόν. οὐ πολλαῖς δ' ὅσπερ ἡμέτερας ἦλθε καὶ
 ἡ περὶ στρατίαν καὶ τὸ ναυτικόν τὸ τῶν βαρβάρων, ὃ τίς
 ἰδὼν οὐκ ἂν ἐφοβήθη; οἷος μέγας καὶ δεινὸς τῷδε τῇ
 πόλει κίνδυνος ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἡγα-
 35 γίσθη. ποίαν δὲ γνώμην εἶχον ἢ οἱ θεώμενοι τοὺς ἐν
 ταῖς ναυσὶν ἐκείναις, οὔσης καὶ τῆς αὐτῶν σωτηρίας ἀπλ-
 στοῦ καὶ τοῦ προσιόντος κινδύνου, ἢ οἱ μέλλοντες ναυ-

32, 1. τοῦτο δὲ τῷ τρόπῳ] τοῦτο δὲ τὸν τρόπον mg. Ald. Lugd.

33, 1. δυοῖν δὲ] διοῖν δὲ Leid.

2. ἐκλιπεῖν] ἐκλίψειν Ald. ἐκλιπεῖν et καταλαπεῖν mg. Ald. Lugd. καταλαπεῖν Vimar. Leid. Steph.

34, 1. δὲ, quod deest in Ald., add. Vimar.

5. ἰδὼν οὐκ ἂν Vimar. Leid. οὐκ ἂν ἰδὼν Steph.

ib. οἷος] ὡς Bekk. εἰς Leid. ἢ εἰς Vimar. et mg. Ald. Lugd.

35, 2. αὐτῶν] αὐτῷ Leid.

3. προσιόντες] προϊόντες mg. Ald. Lugd.

μαγήσειν ὑπὲρ τῆς φιλότητος, ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τῶν ἐν
Σαλαμῖνι; οἷς τοσοῦτον πανταχόθεν περιειστίγῃ κλη-36
θος πολεμίων, ὥστε ἐλάχιστον μὲν αὐτοῖς εἶναι τῶν πα-
ρόντων πακῶν τὸν θάνατον τὸν αὐτῶν, τῷ αὐτὸν προει-
δέναι, μεγίστην δὲ συμφορὰν, ἃ ὑπὸ τῶν βαρβάρων εὐ-
τυχεσάντων τοὺς ὑπεκτεθέντας ἡλπίζον πείσεσθαι. ἡ ποῦ37
διὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἀπορίαν πολλάκις μὲν ἐδεξιώσαντο
ἀλλήλους, εἰκότως δὲ σφᾶς αὐτοὺς ὠλοφύραντο, εἰδότες
μὲν τὰς σφετέρας ναῦς ὀλίγας οὖσας, ὁρῶντες δὲ πολ-
λὰς τὰς τῶν πολεμίων, ἐπιστάμενοι δὲ τὴν μὲν πόλιν
ῥημαμένην, τὴν δὲ χώραν πορθουμένην καὶ μεστὴν
τῶν βαρβάρων. [ἱερῶν δὲ καιομένων, ἀπάντων δ' ἐγ-
γὺς ὄντων τῶν δεινῶν] ἀκούοντες δ' ἐν ταύτῃ συμ-38
μεμιγμένου Ἑλληνικοῦ καὶ βαρβαρικοῦ παιᾶνος, παρακε-
λευσμοῦ δ' ἀμφοτέρων καὶ κραυγῆς τῶν διαφθειρομένων
καὶ τῆς θαλάττης μεστῆς τῶν νεκρῶν καὶ πολλῶν μὲν
συμπικνόντων καὶ φιλίων καὶ πολεμίων ναυαγίων, ἀντι-
πάλου δὲ πολὺν χρόνον οὔσης τῆς ναυμαχίας δοκοῦντες
τοτὲ μὲν νενικημέναι καὶ σεδῶσθαι, τοτὲ δ' ἥττησθαι
καὶ ἀπολωλέναι. ἡ ποῦ διὰ τὸν παρόντα φόβον πολλὰ39
ἔβην ᾧ ἤθησαν ἰδεῖν ὧν οὐκ εἶδον, πολλὰ δ' ἀκούσαι ὧν
οὐκ ἤκουσαν. ποῖαι δ' οὐχ ἱκετεῖαι θεῶν ἐγένοντο ἡ
δυσιῶν ἀναμνήσεις, ἑλεός τε παίδων καὶ γυναικῶν πό-
θος οἰκτός τε πατέρων καὶ μητέρων, λογισμός τε εἰ δυσ-
τυχήσειαν τῶν μελλόντων ἔσεσθαι κακῶν; τίς οὐκ ἂν40
θεῶν ἠλέησεν αὐτοὺς ὑπὲρ τοῦ μεγέθους τοῦ κινδύνου;
ἡ τίς ἀνθρώπων οὐκ ἂν ἐδάκρυσεν; ἡ τίς τῆς τόλμης

36, 1. Σαλαμῖνι; οἷς est coniectura Marklandi. Σαλαμινίοις
Steph. et MSS.

4. ἃ addidi e conj. Taylori.

37, 7. ἱερῶν - δεινῶν] Sine uncis haec verba exhibent Steph. et
Bekk.

39, 4. πόθος] πέσθος mg. Ald. Lugd.

5. λογισμός τε, εἰ δυστυχήσειαν] λογισμός δ' εἰ δυστυχήσει Leid.

6. ἔσεσθαι κακῶν] κακῶν ἔσεσθαι Leid.

40, 8. ἡ τίς τῆς] ἡ τῆς Leid.

αὐτοὺς οὐκ ἂν ἠγάσθη; ἡ πολὺ πλεῖστον ἐκεῖνοι κατὰ
 τὴν ἀρετὴν ἀπάντων ἀνθρώπων δῆνεγκαν καὶ ἐν τοῖς
 βουλευμασι καὶ ἐν τοῖς τοῦ πολέμου κινδύνοις, ἐκλιπόν-
 τες μὲν τὴν πόλιν, εἰς τὰς ναῦς δ' ἐμβάντες, τὰς δ' αὐ-
 τῶν ψυχὰς ὀλίγας οὖσας ἀντιτάξαντες τῷ πλήθει τῷ τῆς
 41 Ἀσίας. ἐπέδειξαν δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις νικήσαντες τῇ
 ναυμαχίᾳ, ὅτι κρεῖττον μετ' ὀλίγων ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας
 κινδυνεύειν ἢ μετὰ πολλῶν βασιλευομένων ὑπὲρ τῆς αὐ-
 42 τῶν δουλείας. πλεῖστα δὲ καὶ κάλλιστα ἐκεῖνοι ὑπὲρ τῆς
 τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας συνεβάλοντο, στρατηγὸν μὲν
 Θεμιστοκλέα, ἱκανώτατον εἶπεν καὶ γινῶναι καὶ προᾶξαι,
 ναῦς δὲ πλείους τῶν ἄλλων ἀπάντων συμμαχῶν, ἄνδρας
 δ' ἐμπειροτάτους. καίτοι τίγες ἂν τούτοις τῶν ἄλλων
 43 Ἑλλήνων ἤρισαν γινῶμη καὶ πλήθει καὶ ἀρετῇ; ὥστε
 δικαίως μὲν ἀναμφισβήτητα τἀρίστεϊα τῆς ναυμαχίας ἔλα-
 βον παρὰ τῆς Ἑλλάδος, εἰκότως δὲ τὴν εὐτυχίαν ὁμο-
 νοοῦσαν τοῖς κινδύνοις ἐκτήσαντο, γνησίαν δὲ καὶ αὐ-
 τόχθονα τοῖς ἐκ τῆς Ἀσίας βαρβάροις τὴν αὐτῶν ἀρετὴν
 44 ἐπέδειξαντο.

Ἐν μὲν οὖν τῇ ναυμαχίᾳ τοιοῦτους αἰτούς παρα-
 σχόντες καὶ πολὺ πλεῖστον τῶν κινδύνων μετασχόν-
 τες τῇ ἰδίᾳ ἀρετῇ κοινὴν τὴν ἐλευθερίαν καὶ τοῖς ἄλλοις
 ἐκτήσαντο. ὕστερον δὲ Πελοποννησίων διατειχίζόντων τὸν

40, 4. αὐτοὺς] αὐτῶν Leid.

7. ἐμβάντες Leid. ἐσβάντες Steph.

8. τῷ πλήθει] τῷ om. Leid.

41, 3. αὐτῶν] αὐτῶν Steph. [Leid.]

42, 2. τῶν Ἑλλήνων] τῶν om. Leid.

4. ἀπάντων, quod om. Aldina, add. Vimar.

43, 2. ἀναμφισβήτητα] ἀναμφισβητήτως Steph. et plerique libri
 MSS. ἀναμφισβήτητ' Leid.

ib. τἀρίστεϊα] Sic e Reiskii coniectura, quam unus Bekkeri
 codex confirmare videtur, scripsi; ceteri libri MSS. et
 Steph. ἀρίστεϊα.

44, 2. παρασχόντες] παρέχοντες Leid.

3. καὶ τοῖς ἄλλοις] καὶ om. Steph., add. Leid.

5. διατειχίζόντων Vimar. pro Ald. τειχίζόντων.

Ἰσθμὸν καὶ ἀγαπώντων μὲν τῇ σωτηρίᾳ, νομιζόντων δ' ἀπηλλάχθαι τοῦ κατὰ θάλατταν κινδύνου καὶ διανοομένων τοὺς ἄλλους Ἕλληνας περιδεῖν ὑπὸ τοῖς βαρβάρους γενομένοις, ὀργισθέντες Ἀθηναῖοι συνεβούλευον αὐτοῖς, εἰ ταύτην τὴν γνώμην ἔξουσιν, περὶ ἅπασάν τὴν Πελοπόννησον τείχος περιβαλεῖν· εἰ γὰρ αὐτοὶ ὑπὸ Ἑλλήνων προδιδόμενοι μετὰ τῶν βαρβάρων ἔσονται, οὐτ' ἐκείνοις δεήσειν χιλίων νεῶν οὔτε τούτους ἀφελήσιν τὸ ἐν Ἰσθμῷ τείχος· ἀκινδύνως γὰρ ἔσεσθαι τὴν τῆς θαλάττης ἀρχὴν βασιλείᾳς. διδασκόμενοι δὲ καὶ νομίζοντες αὐτοὶ μὲν ἀδικὰ τε ποιεῖν καὶ κακῶς βουλευέσθαι, Ἀθηναίους δὲ δίκαιά τε λέγειν καὶ τὰ βέλτιστα αὐτοῖς παραινεῖν, ἐβοήθησαν εἰς Πλαταιάς· ἀποδράντων δὲ ὑπὸ τῷ τῶν πλείστων συμμάχων ἐκ τῶν τάξεων διὰ τὸ πλεῖθος τῶν πολεμίων, Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ Τεγεᾶται τοὺς βαρβάρους ἐτρέψαντο, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Πλαταιεῖς πάντας τοὺς Ἕλληνας ἐνίκων μαχόμενοι τοὺς ἀπογνόντας τῆς ἐλευθερίας καὶ ὑπομείναντας τὴν δουλείαν. ἐνταῦθα δὲ τῇ ἡμέρᾳ καλλίστην τελευτὴν τοῖς προτέροις κινδύνοις ἐπιθέντες βέβαιον μὲν τὴν ἐλευθερίαν τῇ Εὐρώπῃ κατειργάσαντο, ἐν ἅπασιν δὲ τοῖς κινδύνοις δόντες ἑαυτῶν ἀρετῆς, καὶ μόνοι καὶ μεθ' ἑτέρων, καὶ περὶ μαχοῦντες καὶ ναυμαχοῦντες, καὶ πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ὑπὸ πάντων ἡξιώθησαν καὶ μεθ' ὧν ἐκινδύνεον καὶ πρὸς οὓς ἐπολέμουν ἡγούμενες γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος.

44. 6. ἀγαπώντων μὲν τῇ σωτηρίᾳ] ἀγαπόντων μὲν τὴν-σωτηρίαν Leid.

9. γενομένους Vimar. pro Ἀld. γενομένον.

45. 2. ἔξουσιν] ἔξουσι Leid.

5. τούτους] τοῦτοις Leid.

6. θαλάττης] θαλάσσης [Leid.] Steph.

7. ἀρχὴν βασιλείας] ἀρχὴν βασιλείων Leid. ἀρχὴν τοῦ βασιλείως Steph.

46. 5. συμμάχων] Ἑλλήνων
βαρβάρων Leid.

47. 3. κινδύνοις ἐπιθέντες] ἐπιθέντες κινδύνοις Bekk.

6. καὶ ναυμαχοῦντες om. Leid.

ib. τοὺς βαρβάρους] βαρβάρους [Leid.] Steph.

48 Ὅττις δὲ χρόνῳ Ἑλληνικοῦ πολέμου καταστάτος
 διὰ ξῆλον τῶν γεγενημένων καὶ φθόνον τῶν πεπραγμέ-
 νων, μέγα μὲν ἅπαντες φρονοῦντες, μικρῶν δ' ἐγκλημά-
 των ἕκαστοι δεόμενοι, ναυμαχίας Ἀθηναίοις πρὸς Αἰγυ-
 νήτας καὶ τοὺς ἐκείνων συμμάχους γενομένης ἑβδομή-
 49 κοντα τριήρεις αὐτῶν ἐλάμβανον. πολιορκούντων δὲ
 κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Αἰγυπτίον τε καὶ Αἰγυπτίαν, καὶ
 τῆς ἡλικίας ἀπούσης ἐν τε ταῖς ναυσὶ καὶ ἐν τῷ περὶ
 στρατεύματι, Κορίνθιοι καὶ οἱ ἐκείνων σύμμαχοι, ἡγού-
 μενοι ἢ εἰς ἔρημον τὴν χώραν ἐμβαλεῖν ἢ ἐξ Αἰγύπτου
 ἄξειν τὸ στρατόπεδον, ἐξελθόντες πανδημεὶ Γεράνεια
 50 κατέλαβον, Ἀθηναῖοι δὲ τῶν μὲν ἀπόντων, τῶν δ' ἐγγὺς
 ὄντων, οὐδένα ἐτόλμησαν μεταπέμψασθαι· ταῖς δ' αὐ-
 τῶν ψυχαῖς πιστεύσαντες καὶ τῶν ἐπιόντων καταφρονή-
 σαντες οἱ γεράτεροι καὶ οἱ τῆς ἡλικίας ἐντὸς γεγονότες
 51 ἤξιον αὐτοὶ μόνοι τὸν κίνδυνον ποιήσασθαι, οἱ μὲν
 ἐμπειρίᾳ τὴν ἀρετὴν, οἱ δὲ φύσει κεκτημένοι, καὶ οἱ μὲν
 αὐτοὶ πολλοῦ ἀγαθοῦ γεγενημένοι, οἱ δ' ἐκείνους μι-
 μούμενοι, τῶν μὲν πρεσβυτέρων ἄρχειν ἐπισταμένων, τῶν
 52 δὲ νεωτέρων τὸ ἐπιταττόμενον ποιεῖν δυναμένων. Μυ-
 ρωνίδου στρατηγούontos ἀπαντήσαντες αὐτοὶ εἰς τὴν Με-
 γαρικὴν ἐνίκων μαχόμενοι ἅπασαν τὴν δύναμιν τὴν ἐκεί-
 νων τοῖς ἤδη ἀπειρηκόσι καὶ τοῖς οὐπω δυναμένοις,
 τοὺς εἰς τὴν σφετέραν ἐμβαλεῖν ἀξιώσαντας εἰς τὴν ἁλ-
 53 λωτρίαν ἀπαντήσαντες, τρόπαιον δὲ στήσαντες καλλίστου
 μὲν αὐτοῖς ἔργου, αἰσχίστου δὲ τοῖς πολεμίοις, οἱ μὲν
 οὐκέτι τοῖς σώμασιν, οἱ δ' οὐπω δυνάμενοι, ταῖς δὲ ψυ-

48, 2. φθόνον Vimar. pro Ald. φθόνων.

49, 2. Αἰγυπτίον τε] „II. Αἰθιοπὸν τε.“ Steph. in marg.

3. ἀπούσης] ἀπάσης Leid.

5. ἔρημον Vimar. pro Ald. ἔρημα.

6. Γεράνεια Vimar. pro Ald. γέραν εἰ.

50, 2. μεταπέμψασθαι] μέμψασθαι Leid.

4. ἐντὸς] οὐκ ἐντὸς Vimar. et mg. Ald. Lugd.

51, 3. πολλοῦ ἀγαθοῦ] ἀγαθοὶ πολλοῦ Leid. — Pro ἀγαθῶ,
 quod Ald. habet, Vimar. ἀγαθὸς.

52, 2. αὐτοὶ] αὐτῇ Leid. ἢ αὐτῇ Vimar.

ταῖς ἀμφοτέροις κρείττους γενόμενοι, μετὰ καλλιότητος δόξης εἰς τὴν αὐτῶν ἀπαλθόντες οἱ μὲν πάλιν ἀπαιδεύοντο, οἱ δὲ περὶ τῶν λοιπῶν ἐβουλεύοντο.

Καθ' ἑκάστον μὲν οὖν οὐ ῥάδιον τὰ ὑπὸ πολλῶν⁵⁴ κινδυνευθέντα ὑφ' ἑνὸς ῥηθῆναι οὐδὲ τὰ ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ πραχθέντα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δηλωθῆναι. τίς γὰρ ἂν ἢ χρόνος ἢ λόγος ἢ ῥήτωρ ἱκανὸς γένοιτο μνηῦσαι τὴν τῶν ἐνθάδε καίμενων ἀνδρῶν ἀρετὴν; μετὰ πλείστων⁵⁵ γὰρ πόνων καὶ φανερωτάτων ἀγώνων καὶ καλλίστων κινδύνων ἐλευθέραν μὲν ἐποίησαν τὴν Ἑλλάδα, μεγίστην δ' ἀπέδειξαν τὴν ἑαυτῶν πατριδα, ἐβδομήκοντα μὲν ἔτη τῆς θαλάττης ἄρξαντες, ἀστασιάστους δὲ παρασχόντες τοὺς συμμάχους, οὐ τοῖς ὀλίγοις τοὺς πολλοὺς δουλεύειν⁵⁶ ἀξιώσαντες, ἀλλὰ τὸ ἴσον ἔχειν ἅπαντας ἀναγκάσαντες, οὐδὲ τοὺς συμμάχους ἀσθενεῖς ποιοῦντες, ἀλλὰ κάκεινους ἰσχυροὺς καθιστάντες καὶ τὴν αὐτῶν δύναμιν τῷ αὐτῇ ἐπιδείξαντες, ὥσθ' ὁ μέγας βασιλεὺς οὐκέτι τῶν ἀλλοτρίων ἐπεθύμει, ἀλλ' ἐδίδου τῶν ἑαυτοῦ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἐφοβεῖτο, καὶ οὔτε τριήρεις ἐν ἐκείνῳ τῷ⁵⁷ χρόνῳ ἐκ τῆς Ἀσίας ἐπλευσαν οὔτε τύραννος ἐν τοῖς Ἕλλησι κατέστη οὔτε Ἑλληνὶς πόλις ὑπὸ τῶν βαρβάρων⁵⁸ ἡνδραποδίσθη. τοσαύτην σωφροσύνην καὶ δέος ἢ τούτων ἀρετὴ πᾶσιν ἀνθρώποις παρείχεν. ὦν ἕνεκα δεῖ μόνους καὶ προστάτας τῶν Ἑλλήνων καὶ ἡγεμόνας τῶν πόλεων γίγνεσθαι.

Ἐπέδειξαν δὲ καὶ ἐν ταῖς δυστυχίαις τὴν ἑαυτῶν⁵⁸ ἀρετὴν. ἀπολομένων γὰρ τῶν νεῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ εἴτε

54, 1. μὲν οὖν οὐ Vimar. pro Ald. μὲν οὐ.

4. ἢ χρόνος ἢ λόγος Vimar. pro Ald. ἢ λόγος ἢ χρόνος.

55, 1. πλείστων γὰρ] γὰρ πλείονων Leid.

56, 1. ὀλίγοις] λόγοις Leid.

5. ἐπιδείξαντες] ἀποδείξαντες Leid.

57, 6. τῶν πόλεων Vimar. pro Ald. πόλεων.

7. γίγνεσθαι] γενέσθαι Leid.

58, 1. ἑαυτῶν] αὐτῶν Leid.

2. ἀπολομένων Leid. ἀπολλυμένων Steph.

ἡγεμόνος κακία εἶτε θεῶν διανοία καὶ συμφορὰς ἐκείνης
 μεγίστη γενομένης καὶ ἡμῖν τοῖς δυστυχῆσαι καὶ τοῖς
 ἄλλοις Ἑλλήσιν, ἐδήλωσαν οὐ πολλῷ χρόνῳ ὅστέρον οὐ
 ἢ τῆς πόλεως δύναμις τῆς Ἑλλάδος ἦν σωτηρία. ἐτέ-
 59^{ων} γὰρ ἡγεμόνων γενομένων ἐνίκησαν μὲν ναυμαχοῦν-
 τες τοὺς Ἕλληνας οἱ πρότερον εἰς τὴν θάλατταν οὐκ
 ἐμβαλίνοντες, ἐπλευσαν δ' εἰς τὴν Εὐρώπην, δουλεύουσι
 δὲ πόλεις τῶν Ἑλλήνων, τύραννοι δ' ἐγκαθιστᾶσιν, οἱ
 μὲν μετὰ τὴν ἡμετέραν συμφορὰν, οἱ δὲ μετὰ τὴν νίκην
 60^{των} βαρβάρων. ὅστ' ἄξιον ἦν ἐπὶ τῷδε τῷ τόπῳ τότε
 κείρασθαι τῇ Ἑλλάδι καὶ πενθῆσαι τοὺς ἐνθάδε καίμι-
 νους, ὡς συγκαταδαπτομένης τῆς αὐτῶν ἐλευθερίας τῇ
 τούτων ἀρετῇ· ὡς δυστυχῆς μὲν ἡ Ἑλλὰς τοιοῦτων ἀν-
 δρῶν ὀρφανὴ γενομένη, εὐτυχῆς δ' ὁ τῆς Ἀσίας βασι-
 λεὺς ἐτέρων ἡγεμόνων λαβόμενος· τῇ μὲν γὰρ τούτων
 στερηθεῖσθαι δουλεία περιέστηκε, τῇ δ' ἄλλων ἀρξάντων
 ζῆλος ἐγγίνεται τῆς τῶν προγόνων διανοίας.

61 Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐξήχθη ὑπὲρ πάσης ὀλοφύρασθαι
 τῆς Ἑλλάδος· ἐκείνων δὲ τῶν ἀνδρῶν ἄξιον καὶ ἰδίᾳ
 καὶ δημοσίᾳ μεμνησθαι, οἳ φεύγοντες τὴν δουλείαν καὶ
 περὶ τοῦ δικαίου μαχόμενοι καὶ ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας
 στασιάσαντες, πάντας πολεμικοὺς κεκτημένοι εἰς τὸν Παι-

58, 3. ἡγεμόνος Vimar. (ἡγεμόνοισ Ald.) τοῦ ἡγεμόνος Leid., Vet.
 Cod. ἡγεμόνων. Marg. Ald. Lugd.

5. ἐδήλωσαν mg. Ald. Lugd. ἐδήλωσεν Steph. [Leid.] et
 Vimar. („Eodem modo Aldina: unde intelligitur, hanc
 lectionem eo consilio ex codice margini adscriptam esse,
 ut Aldina lectio, ab aliis posthac reiecta, firmaretur. Pari
 modo mox §. 59, 4. ad Aldinam lectionem καθιστᾶσιν ea-
 dem in margine repetita est.“ OSANN.)

59, 2. θάλατταν] θάλασσαν Steph.

4. ἐγκαθιστᾶσιν est coniectura H. Stephani. ἐγκαθιστᾶσιν Leid.
 ἐγκαθιστᾶσιν vulgo.

60, 2 κείρασθαι] κείρεσθαι Leid. et Vimar.

3 συγκαταδαπτομένης] συγκαταδαπτομένης Steph.

4 τοιοῦτων Vimar. pro Ald. τοιοῦτων.

8. τῆς τῶν προγόνων] τῶν προγόνων omisso articulo τῆς, Leid.

61, 2. καὶ ἰδίᾳ] ἦν ἰδίᾳ Leid.

ραῖ κατηλθόν, οὐχ ὑπὸ νόμου ἀναγκασθέντες, ἀλλ'
 ὑπὸ τῆς γνύσεως πεισθέντες, καινοῖς κινδύνοις τὴν πα-
 λαιὰν ἀρετὴν τῶν προγόνων μιμησάμενοι, ταῖς αὐτῶν⁶²
 ψυχαῖς κοιὴν τὴν πόλιν καὶ τοῖς ἄλλοις κτησάμενοι,
 θάνατον μετ' ἐλευθερίας αἰρούμενοι ἢ βίον μετὰ δου-
 λείας, οὐχ ἥττον ταῖς συμφοραῖς αἰσχυρόμενοι ἢ τοῖς
 ἐχθροῖς ὀργιζόμενοι, μᾶλλον βουλευθέντες ἐν τῇ αὐτῶν
 ἀποθνήσκειν ἢ ζῆν τὴν ἀλλοτρίαν οἰκοῦντες, συμμά-
 χους μὲν ὄρκους καὶ συνθήκας ἔχοντες, πολεμίους δὲ
 τοὺς πρότερον ὑπάρχοντας καὶ τοὺς πολίτας τοὺς ἐαυ-
 τῶν. ἀλλ' ὅμως οὐ τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων φοβηθέν⁶³
 τες, ἀλλ' ἐν τοῖς σώμασι τοῖς ἑαυτῶν κινδυνεύσαντες
 τρώπαιον μὲν τῶν πολεμίων ἔστησαν, μάρτυρας δὲ τῆς
 αὐτῶν ἀρετῆς ἐγγὺς ὄντας τοῦδε τοῦ μνήματος τοὺς
 Λακεδαιμονίων τάφους παρέχονται. καὶ γὰρ τοι μεγά-
 λην μὲν ἀντὶ μικρᾶς ἀπέδειξαν τὴν πόλιν, ὁμονοοῦσαν
 δὲ ἀντὶ στασιαζούσης ἀπέφηναν, τείχη δὲ ἀντὶ τῶν καθη-
 ρημένων ἀνέστησαν. οἱ δὲ κατελθόντες αὐτῶν ἀδελφά⁶⁴
 τα βουλευόμενα τοῖς ἔργοις τῶν ἐνθάδε κειμένων ἐπιδει-
 κνύντες οὐκ ἐπὶ τιμωρίαν τῶν ἐχθρῶν, ἀλλ' ἐπὶ σωτη-
 ρίαν τῆς πόλεως ἐτράποντο, καὶ οὐτ' ἐλαττοῦσθαι δυ-
 νάμενοι οὐτ' αὐτοὶ πλεον ἔχειν θεόμενοι τῆς μὲν αὐτῶν
 ἐλευθερίας καὶ τοῖς βουλομένοις δουλεύειν μετέδωκαν, τῆς
 δ' ἐκείνων δουλείας αὐτοὶ μετέχουν οὐκ ἡξίωσαν. ἔργοις⁶⁵
 δὲ μεγίστοις καὶ καλλίστοις ἀπελογήσαντο, ὅτι οὐ κα-
 κία τῇ αὐτῶν οὐδ' ἀρετῇ τῶν πολεμίων πρότερον ἐδυσ-
 τήνησεν ἢ πόλις· εἰ γὰρ στασιάσαντες πρὸς ἀλλήλους

61, 8. ἀρετὴν τῶν προγόνων] τῶν προγόνων ἀρετὴν Steph. [Leid.]

62, 3. βίον Vimar. pro Ald. βίον.

4. οὐχ ἥττον] ὡς οὐχ ἥττον Bekk.

6. ἀποθνήσκειν] ἀποθάνειν mg. Ald. Lugd.

63, 2. κινδυνεύσαντες] κινδυνεύοντες Leid.

5. καὶ γὰρ τοι] καὶ γάρτοι καὶ Vimar. mg. Ald. Lugd.

64, 5. θεόμενοι] δυνάμενοι Leid.

6. μετέδωκαν Leid., μετέδωκαν Steph.

65, 2. ἀπελογήσαντο Leid., ἀπελογίσαντο Steph.

βία παρόντων Πελοποννησίων καὶ τῶν ἄλλων ἐχθρῶν
εἰς τὴν αὐτῶν οἰοί τ' ἐγένοντο κατελθεῖν, δηλὸν ὅτι
66 ῥαδίως ἂν ὁμονοοῦντες πολεμεῖν αὐτοῖς ἐδύναντο. Ἐκεί-
νοι μὲν οὖν διὰ τοὺς ἐν Πειραιεῖ κινδύνους ὑπὸ πάν-
των ἀνθρώπων ζηλοῦνται· ἄξιον δὲ καὶ τοὺς ξένους
τοὺς ἐνθάδε κειμένους ἐπαινέσαι, οἳ τῷ πλήθει βοηθή-
σαντες καὶ περὶ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας μαχόμενοι, πα-
τριδα τὴν ἀρετὴν ἡγησάμενοι, τοιαύτην τοῦ βίου τελευ-
τὴν ἐποιήσαντο· ἀνθ' ὧν ἡ πόλις αὐτοὺς καὶ ἐπένησε
καὶ ἔδωκε δημοσίᾳ καὶ ἔδωκεν ἔχειν αὐτοῖς τὸν ἅπαντα
χρόνον τὰς αὐτὰς τιμὰς τοῖς ἀστοῖς.

67 Οἱ δὲ νῦν θάπτομενοι, βοηθήσαντες Κορινθίοις ὑπὸ
παλαιῶν φίλων ἀδικουμένοις καινοὶ σύμμαχοι γενόμε- 197
νοι, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην Λακεδαιμονίοις ἔχοντες (οἱ
μὲν γὰρ τῶν ἀγαθῶν αὐτοῖς ἐφθόρουν, οἱ δὲ ἀδικου-
μένους αὐτοὺς ἤλκουν, οὐ τῆς προτέρας ἐχθρας μεμνη-
μένοι, ἀλλὰ τὴν παροῦσαν φίλλαν περὶ πολλοῦ ποιούμε-
νοι) πᾶσιν ἀνθρώποις φανεράν τὴν αὐτῶν ἀρετὴν ἐπε-
68 δεῖξαντο. ἐτόλμησαν γὰρ μεγάλην ποιοῦντες τὴν Ἑλλάδα
οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς αὐτῶν σωτηρίας κινδυνεύειν, ἀλλὰ
καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν πολεμίων ἐλευθερίας ἀποδυνήσκειν·
τοῖς γὰρ Λακεδαιμονίων συμμάχοις περὶ τῆς ἐκείνων
ἐλευθερίας ἐμάχοντο. νικῆσαντες μὲν γὰρ ἐκείνους τῶν
αὐτῶν ἤξιουν, δυστυχήσαντες δὲ βέβαιον τὴν δουλείαν
69 τοῖς ἐν τῇ Πελοποννήσῳ κατέλιπον. Ἐκείνοις μὲν οὖν
οὕτω διακειμένοις ὁ βίος ὀκτιρὸς καὶ ὁ θάνατος εὐκτός·
οὗτοι δὲ καὶ ζῶντες καὶ ἀποθανόντες ζηλωτοί, παιδεύ-
θέντες μὲν ἐν τοῖς τῶν προγόνων ἀγαθοῖς, ἄνδρες δὲ
γενόμενοι τὴν τ' ἐκείνων δόξαν διασώσαντες καὶ τὴν
70 αὐτῶν ἀρετὴν ἐπιδείξαντες. πολλῶν μὲν γὰρ καὶ καλῶν

65, 6. αὐτῶν] αὐτῶν Steph. [Leid.].

ib. ἐγένοντο Vimar. Leid. et mg. Ald. Lugd. ἐγένοντο Steph.

67, 2. καινοὶ est emendatio Taylori (in Lectt. Lysiac. c. IV. p. 246.
ed. Reisk. proposita) et Reiskii. καινοὶ Steph. et MSS.

7. ἐπεδείξαντο marg. Ald. Lugd. ἐπιδείξαντες Steph. [Leid.]

68, 8. ὑπὲρ Vimar. περὶ Leid. Ald. Steph.

αἱιοι γεγένηται τῇ ἑαυτῶν πατρὶδι, ἐπηνώρθωσαν δὲ
 τὰ ὑφ' ἐτέρων δυστυχηθέντα; πόρρω δ' ἀπὸ τῆς αὐ-
 τῶν τὸν πόλεμον κατέστησαν. ἐτελεύτησαν δὲ τὸν βίον,
 ὥσπερ χρὴ τοὺς ἀγαθοὺς ἀποδνήσκειν· τῇ μὲν γὰρ πα-
 τρὶδι τὰ τροφεῖα ἀποδόντες, τοῖς δὲ θρήνῃσι λύπας κα-
 ταλιπόντες. ὥστε ἄξιον τοῖς ζῶσι τούτους ποθεῖν καὶ 71
 σφᾶς αὐτοὺς ὀλοφύρεσθαι καὶ τοὺς προσήκοντας αὐτῶν
 ἔλεειν τοῦ ἐπιλοῖπου βίου. τίς γὰρ αὐτοῖς ἐτι ἡδονὴ κα-
 ταλείπεται τοιοῦτων ἀνδρῶν θαπτομένων, οἳ πάντα περὶ
 ἐλάττωτος τῆς ἀρετῆς ἡγούμενοι αὐτοὺς μὲν ἀπεστέρη-
 σαν βίον, γήρας δὲ γυναικας ἐποίησαν, ὄρφανούς δὲ
 τοὺς αὐτῶν παῖδας ἀπέλιπον, ἐρήμους δ' ἀδελφούς καὶ
 πατέρας καὶ μητέρας κατέστησαν; Πολλῶν δὲ καὶ δεινῶν 72
 ὑπαρχόντων τοὺς μὲν παῖδας αὐτῶν ζηλῶ, ὅτι νεώτεροί
 εἰσι· ἢ ὥστε εἰδέναι οἷων πατέρων ἐστέρηται, ἐξ ὧν δ'
 οὔτοι γεγόνασιν οἰκτεῖρω, ὅτι πρεσβύτεροι ἢ ὥστε ἐπι-
 λαθῆσθαι τῆς δυστυχίας τῆς ἑαυτῶν. τί γὰρ ἂν τούτων 73
 ἀνιαιρότερον γένοιτο, ἢ τεκεῖν μὲν καὶ θρῆναι καὶ θάψαι
 τοὺς αὐτῶν, ἐν δὲ τῷ γήρᾳ ἀδυνάτους μὲν εἶναι τῷ σώ-
 ματι, πασῶν δ' ἀπεστερημένους τῶν ἐλπίδων ἀφίλους
 καὶ ἀπόρους γεγονέναι, ὑπὸ δὲ τῶν αὐτῶν πρότερον ζη-
 λουσθαι καὶ νῦν ἔλεείσθαι; ποθεινότερον δ' αὐτοῖς εἶ-
 ναι τὸν θάνατον τοῦ βίου; ὅσα γὰρ ἄνδρες ἀμείνους

70, 5. μὲν γὰρ] Sic plerique libri MSS. et Steph., qui tamen in
 margine indicavit, se γὰρ deleri velle. Omiserunt deinde
 hanc particulam Reisk. Auger. Bekk., codicibus nonnullis
 assentientibus. Sed conf. Herodot. I, 82. Λακεδαιμόνιοι δὲ
 τὰ ἐναντία πούτων ἔθεντο νόμον· οὐ γὰρ κομῶντες πρὸ
 τούτου, ἀπὸ τούτου κομῶν: quem locum mihi supplevit
 Matth. Gramm. Gr. §. 556, not. 1.

6. τροφεῖα] τρόφι· Leid.

71, 2. αὐτῶν] αὐτοῖς Vimar. Leid.

5. ἀπεστέρησαν βίον] ἀπεστερημένους βίου Leid.

72, 4. πρεσβύτεροι ἢ] „πρεσβύτατοι: al. πρεσβύτεροι“ mg. Ald.
 Lugd. Pro πρεσβύτατοι, quod est in Aldina, Vimar. πα-
 τέρων πρεσβύτεροι.

73, 2. ἀνιαιρότερον] ἀνιαιρότερον Steph. (Cf. Osann. ad Lycurg.
 p. 113.)

3. αὐτῶν] ἑαυτῶν Vimar.

ἦσαν, τσούτῳ τοῖς καταλειπομένοις τὸ πένθος μεῖζον.
 74 πῶς δ' αὐτοὺς χρὴ λῆξαι τῆς λύπης; πότερον ἐν ταῖς
 τῆς πόλεως συμφοραῖς; ἀλλὰ τότε αὐτῶν εἰκὸς καὶ τοὺς
 ἄλλους μεμνησθαι. ἀλλ' ἐν ταῖς εὐτυχίαις ταῖς κοιναῖς;
 ἀλλ' ἱκανὸν λυπῆσαι τῶν μὲν σφετέρων τέκνων-τέτελευ-
 τηκότων, τῶν δὲ ζώντων ἀπολαυόντων τῆς τούτων ἀρε-
 τῆς. ἀλλ' ἐν τοῖς ἰδίοις κινδύνοις, ὅταν ὁρῶσι τοὺς μὲν
 πρότερον ὄντας φίλους φεύγοντας τὴν αὐτῶν ἀπορίαν,
 τοὺς δ' ἐχθροὺς μέγα φρονούντας ἐπὶ ταῖς δυστυχίαις
 75 ταῖς τούτων; μόνην δ' ἂν μοι δοκοῦμεν ταύτην τοῖς ἐν-
 θάδε κειμένοις ἀποδοῦναι χάριν, εἰ τοὺς μὲν τοχέας αὐ-
 τῶν ὁμοίως ὥσπερ ἐκεῖνοι περὶ πολλοῦ ποιούμεθα, τοὺς
 δὲ παῖδας οὕτως ἀσπαζοίμεθα ὥσπερ αὐτοὶ πατέρες ὄν-
 τες, ταῖς δὲ γυναῖξιν εἰ τοιούτους βοηθοὺς ἡμᾶς αὐτοὺς
 76 παρέχοιμεν, οἷοιπερ ἐκεῖνοι ζῶντες ἦσαν. τίνας γὰρ ἂν
 εἰκότως μᾶλλον τιμᾶμεν τῶν ἐνθάδε κειμένων; τίνας δ'
 ἂν τῶν ζώντων δικαιότερον περὶ πολλοῦ ποιούμεθα ἢ
 τοὺς τούτοις προσήκοντας, οἳ τῆς μὲν τούτων ἀρετῆς
 τὸ ἴσον τοῖς ἄλλοις ἀπέλασαν, ἀποθανόντων δὲ μόνοι
 γνησίως τῆς δυστυχίας μετέχουσιν;
 77 Ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἶδ' ὃ τι δεῖ τοιαῦτα ὀλοφύρεσθαι·
 οὐ γὰρ ἐλανθάνομεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἅπαξ ὄντες θνητοί.
 ὥστε τί δεῖ ἅ πάσαι προσεδοκῶμεν πείσεσθαι ὑπὲρ τού-
 των νῦν ἄχθεσθαι, ἢ ἅπαν οὕτω βαρέως φέρειν ἐπὶ ταῖς
 τῆς φύσεως συμφοραῖς, ἐπιταμένους ὅτι ὁ θάνατος κοι-

73, 9. πῶς δ' αὐτοὺς] περὶ δ' αὐτοὺς Aldin. πῶς δ' (et πότε δ')
 αὐτοὺς mg. Ald. Lugd. πῶς δ' αὐ Vimar.

74, 6. ὅταν ὁρῶσι om. Leid.

8. δυστυχίαις ταῖς τούτων] δυστυχίαις τούτων Leid.

75, 1. μόνην mg. Ald. Lugd. μόνοι [Leid.] Steph.

3. ποιούμεθα-ἀσπαζοίμεθα] ποιούμεθα—ἀσπαζόμεθα Leid.

76, 6. γνησίως] γνησίαν mg. Ald. Lugd. et Vimar.

77, 1. ὃ τι] ὅτι Steph.

ib. τοιαῦτα—ὥστε τί δεῖ om. Leid.

2. ἅπαξ om. Steph., post ἐλανθάνομεν ponit Vimar. et mg.
 Ald. Lugd.

ib. ὄντες θνητοί] ὄντας θνητοί Steph., in marg. haec adno-
 tans: II. ὄντες θνητοὺς.

198 νός καὶ τοῖς χειρίστοις καὶ τοῖς βελτίστοις; οὔτε γὰρ
 τοὺς πονηροὺς ὑπεροχῇ οὔτε τοὺς ἀγαθοὺς θαυμάζει,
 ἀλλ' ἴσον ἑαυτὸν παρέχει πᾶσιν. εἰ μὲν γὰρ οἷόν τε ἦν 78
 τοῖς τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνους διαφνγοῦσιν ἀθανά-
 τους εἶναι τὸν λοιπὸν χρόνον, ἄξιον ἦν τοῖς ζῶσι τὸν
 ἑπαιτα-χρόνον πενθεῖν τοὺς τεθνεώτας· νῦν δὲ ἡ τε φύ-
 σις καὶ νόσων ἤττων καὶ γήρως, ὃ τε δαίμων ὁ τὴν ἡμε-
 τέραν μοῖραν εἰληχῶς ἀπαραιτήτος. ὥστε προσήκει τοῦ 79
 τοὺς εὐδαιμονεστάτους ἡγείσθαι, οἵτινες ὑπὲρ μεγίστων
 καὶ καλλίστων κινδυνεύσαντες οὕτω τὸν βλὸν ἐτελεύτη-
 σαν, οὐκ ἐπιτρέψαντες περὶ αὐτῶν τῇ τύχῃ οὐδ' ἀνα-
 μέιναντες τὸν αὐτόματον θάνατον, ἀλλ' ἐκλεξάμενοι τὸν
 καλλιστον. καὶ γὰρ τοὶ ἀγήρατοι μὲν αὐτῶν αἱ μνήμαι,
 ζηλωταὶ δὲ ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων αἱ τιμαί· οἱ πεν 80
 θοῦνται μὲν διὰ τὴν φύσιν ὡς θνητοί, ὑμνοῦνται δὲ
 ὡς ἀθάνατοι διὰ τὴν ἀρετὴν. καὶ γὰρ τοὶ θάπτονται
 δημοσίᾳ, καὶ ἀγῶνες τίθενται ἐπ' αὐτοῖς ῥάμης καὶ σο-
 φίας καὶ πλούτου, ὡς ἀξίους ὄντας τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ
 τετελευτηκότας ταῖς αὐταῖς τιμαῖς καὶ τοὺς ἀθανάτους
 τιμᾶσθαι. ἔγὼ μὲν οὖν αὐτοὺς καὶ μακαρίζω τοῦ θανά 81
 του καὶ ζηλῶ καὶ μόνοις τούτοις ἀνθρώπων οἶμαι κρεῖτ-
 τον εἶναι γενέσθαι, οἵτινες, ἐπειδὴ θνητῶν σωματῶν ἔτυ-
 χον, ἀθάνατον μνήμην διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν κατέλιπον·
 ὅμως δ' ἀνάγκη τοῖς ἀρχαίοις ἔθεσι χρῆσθαι καὶ θεραπεύ-
 οντας τὸν πάτριον νόμον ὀλοφύρεσθαι τοὺς θάπτομένους.

77, 7. χειρίστοις] καλίστοις Leid. „ut videtur ex emendatione: an-
 tea scriptum erat χειρίστοις.“ Sluit.

78, 1. μὲν γὰρ Vimar., μὲν Ald.

8. ἦν τοῖς Vimar. τοῖς Ald.

79, 8. κινδυνεύσαντες] κινδυνεύοντες Leid.

ib. οὕτω] οὕτως Steph.

6. καὶ γὰρ τοῖς] καὶ τοὶ γὰρ Steph. et [Leid.]

7. δὲ] δὲ αὐτῶν Steph. [Leid.]

80, 5. ἀθάνατοι] θάνατοι Leid.

81, 2. μόνοις τούτοις ἀνθρώπων] μόνοις ἀνθρώπων Leid.

ib. κρεῖττον εἶναι γεν.] κρεῖττον γενέσθαι Leid.

5. ὅμως δ' ἀνάγκη τοῖς ἀρχαίοις] ὅμως ἀνάγκη τοῖς ἀρχαίοις Leid.

ib. θεραπεύοντας] θεραπεύοντα Leid.

III.

ΑΥΣΙΟΧ

96

ΑΠΟΔΟΓΙΑ ΠΡΟΣ ΣΙΜΩΝΑ.

1 **Π**ολλὰ καὶ δεινὰ συνειδὼς Σίμωνι, ὃ βουλή, οὐκ ἂν ποτ' αὐτὸν εἰς τοσοῦτο τόλμης ἡγησάμην ἀφικέσθαι, ὥστε ὑπὲρ ὧν αὐτὸν ἔδει δοῦναι δίκην, ὑπὲρ τούτων ὥς ἀδικούμενον ἔγκλημα ποιήσασθαι καὶ οὕτω μέγαν καὶ σεμνὸν 2 ὄρκον διομοσάμενον εἰς ὑμᾶς ἐλθεῖν. εἰ μὲν οὖν ἄλλοι τινὲς ἔμελλον περὶ ἐμοῦ διαγνώσεσθαι, σφόδρα ἂν ἐφοβούμην τὸν κίνδυνον, ὁρῶν ὅτι καὶ παρασκευαί καὶ τύχαι ἐνίοτε τοιαῦται γίνονται, ὥστε πολλὰ καὶ παρὰ γνώμην ἀποβαίνειν τοῖς κινδυνεύουσιν· εἰς ὑμᾶς δ' εἰσελθὼν ἐλ- 3 πίζω τῶν δικαίων τεύξεσθαι. μάλιστα δ' ἀγανακτῶ, ὃ βουλή, ὅτι περὶ τῶν τραυμάτων εἰπεῖν ἀναγκασθήσομαι πρὸς ὑμᾶς, ὑπὲρ ὧν ἐγὼ αἰσχυρόμενος, εἰ μέλλοιεν πολλοὶ μοι συνείσεσθαι, ἡνεσχόμην ἀδικούμενος. ἐπειδὴ δὲ Σίμων με εἰς τοιαύτην ἀνάγκην κατέστησεν, οὐδὲν ἀποκρυφάμενος ἅπαντα διηγέσομαι πρὸς ὑμᾶς τὰ πεπρα- 4 γμένα. ἀξιῶ δὲ, ὃ βουλή, εἰ μὲν ἀδικῶ, μηδεμιᾶς συγγνώμης τυγχάνειν· ἐὰν δὲ περὶ τούτων ἀποδείξω ὥς οὐκ ἔνο- χός εἰμι οἷς Σίμων διωμόσατο, ἄλλως δὲ ὑμῖν φαίνωμαι παρὰ τὴν ἡλικίαν τὴν ἑμαντοῦ ἀνοητότερον πρὸς τὸ μει-

1, 2. τοσοῦτο] τοσοῦτον Steph.

5. εἰς] ὡς mg. Ald. Lugd. item §. 2, lin. 5.

ράκιον διατεθείς, αἰτοῦμαι ὑμᾶς μηδὲν με χεῖρω νομίζειν,
 εἰδότες ὅτι ἐπιθυμῆσαι μὲν ἅπασιν ἀνθρώποις ἔνεστιν,
 οὗτος δὲ βέλτιστος ἂν εἴη καὶ σωφρονέστατος, ὅστις κο-
 σμώτατα τὰς συμφορὰς φέρειν δύναται. οἷς ἅπασιν ἐμ-
 ποδῶν ἐμοὶ γαγένηται Σίμων οὗτος, ὡς ἐγὼ ὑμῖν ἐπιδείξω.
 ἡμεῖς γὰρ ἐπεθυμήσαμεν, ὦ βουλῇ, Θεοδότου, Πλαταῖ-5
 κού μειρακίου, καὶ ἐγὼ μὲν εὖ ποιῶν αὐτὸν ἡξίουν εἶναι
 μοι φίλον, οὗτος δὲ ὑβρίζων καὶ παρανομῶν ᾤετο ἀναγ-
 κάσειν αὐτὸν ποιεῖν ὅ τι βούλοιο. ὅσα μὲν οὖν ἐκεῖνος
 κακὰ ὑπ' αὐτοῦ πέπονθε πολλὰ ἂν ἔργον εἴη λέγειν· ὅσα
 δ' εἰς ἐμὲ αὐτὸν ἐξημάρτηκεν, ἡγοῦμαι ταῦθ' ὑμῖν προσή-
 κειν ἀκούσαι. πυθόμενος γὰρ ὅτι τὸ μειράκιον ἦν παρ' 6
 97 ἐμοί, ἐλθὼν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν ἐμὴν νύκτωρ μεθύων, ἐκ-
 κόψας τὰς θύρας εἰσῆλθεν εἰς τὴν γυναικωνῆτιν, ἔνδον
 οὐδὼν τῆς τε ἀδελφῆς τῆς ἐμῆς καὶ τῶν ἀδελφιδῶν, αἱ
 οὕτω κοσμίως βεβιώκασιν, ὥστε καὶ ὑπὸ τῶν οἰκείων ὀρώ-
 μεναι αἰσχύνεσθαι. οὗτος τολῶν εἰς τοῦτο ἦλθεν ὑβρεως, 7
 ὥστ' οὐ πρότερον ἠθέλησεν ἀπελθεῖν, πρὶν αὐτὸν ἡγοῦ-
 μενοι δεινὰ ποιεῖν οἱ παραγενόμενοι καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐλ-
 θόντες ἐπὶ παιδὰς κόρας καὶ ὀρφανὰς εἰσιόντα ἐξήλα-
 σαν βίᾳ. καὶ τοσοῦτον ἐδέησεν αὐτῷ μεταμελῆσαι τῶν
 ὑβρισμάτων, ὥστε ἐξευρὼν οὐ ἐδεικνυόμεν ἀτοπώτατον
 πρᾶγμα καὶ ἀπιστότατον ἐποίησεν, εἰ μὴ τις εἰδείῃ τὴν
 τούτου μανίαν. ἐγκαλίσας γὰρ με ἔνδοθεν, ἐπειδὴ τάχι-8
 στα ἐξῆλθον, εὐθύς με τύπτειν ἐπεχείρησεν· ἐπειδὴ δὲ
 αὐτὸν ἡμυνάμην ἐνστάς, ἔβαλλέ με λίθοις. καὶ ἐμοῦ μὲν
 ἁμαρτάνει, Ἀριστοκρίτου δὲ, ὅς παρ' ἐμὲ ἦλθε μετ' αὐ-
 τοῦ, βαλὼν λίθω συντρίβει τὸ μέτωπον. ἐγὼ τολῶν, ὡ9
 βουλῇ, ἡγούμενος μὲν δεινὰ πάσχειν, αἰσχυρόμενος δὲ
 (ὅπερ ἦδη καὶ πρότερον εἶπον) τῇ συμφορᾷ, ἡνειχόμεν
 καὶ μᾶλλον ἡγοῦμην μὴ λαβεῖν τούτων τῶν ἁμαρτημάτων
 δίκην ἢ δοῦναι τοῖς πολλοῖς ἀνόητος εἶναι, εἰδὼς ὅτι τῇ
 μὲν τούτου πονηρίᾳ πρόποντα ἔσται τὰ πεπραγμένα, ἐμοῦ

δὲ πολλοὶ καταγελᾶσθαι τοιαῦτα πᾶσχοντος τῶν φθο-
 νεῖν εἰδισμένων, ἂν τις ἐν τῇ πόλει προθυμῇται χρηστός
 10 εἶναι. οὕτω δὲ σφόδρα ἠπορούμην ὃ τι χρησαίμην, ὃ
 βουλῇ, τῇ τούτου παρανομίᾳ, ὥστε ἔδοξέ μοι κράτιστον
 εἶναι ἀποδημῆσαι ἐκ τῆς πόλεως. λαβὼν δὲ τὸ μειράκιον
 (ἅπαντα γὰρ δεῖ ἀληθῆ λέγειν) ὥχόμην ἐκ τῆς πόλεως.
 ἐπειδὴ δὲ ὥμην ἱκανὸν εἶναι τὸν χρόνον Σίμωνι ἐπιλα-
 θεῖσθαι μὲν τοῦ νεανίσκου, μεταμελῆσαι δὲ τῶν πρότερον
 11 ἡμαρτημένων, ἀφικνοῦμαι πάλιν. κἀγὼ μὲν ὥχόμην ἐς
 Πειραιᾶ, οὗτος δ' αἰσθόμενος εὐθέως ἦκοντα τὸν Θεόδο-
 τον καὶ διατρίβοντα παρὰ Λυσιμάχῳ, ὃς ᾤκει πλησίον τῆς
 οἰκίας ἧς οὗτος ἐμεμλοῦτο, παρεκάλεσέ τινας τῶν τού-
 του ἐπιτηδείων. καὶ οὗτοι μὲν ἡρίστων καὶ ἔπινον· φύ-
 λακας δὲ κατέστησαν ἐπὶ τοῦ τέγους, ἵν', ὅποτε ἐξέλθοι τὸ
 12 μειράκιον, εἰσαρπάσαιεν αὐτόν. ἐν δὲ τούτῳ τῷ καιρῷ
 ἀφικνοῦμαι ἐγὼ ἐκ Πειραιῶς καὶ τρέπομαι παρὶων ὡς
 τὸν Λυσίμαχον. ὀλίγον δὲ χρόνον διατρίψαντες ἐξερχό-
 μεθα· ἤδη μεθύοντες οὗτοι [δ'] ἐκπηδῶσιν ἐφ' ἡμᾶς· καὶ
 οἱ μὲν τινες αὐτῷ τῶν παραγενομένων οὐκ ἠθέλησαν συν-
 εξαρτεῖν, Σίμων δὲ οὗτοσι καὶ Θεόφιλος καὶ Πρώ-
 ταρχος καὶ Ἀντοκλῆς εἶλκον τὸ μειράκιον. ὁ δὲ ῥίψας τὸ
 13 ἱμάτιον ᾧχετο φεύγων· ἐγὼ δὲ ἡγούμενος ἐκείνον μὲν
 ἐκφεύγεσθαι, τούτους δ' ἐπειδὴ τάχιστα ἐντύχοιεν ἀν-
 θρώποις αἰσχυνομένους ἀποτρέψεσθαι, ταῦτα διανοηθεὶς
 ἑτέραν ὁδὸν ὥχόμην ἀπὼν. οὕτω σφόδρ' αὐτοὺς ἐφυ-
 λαττόμην καὶ πάντα ταῦτα ὑπὸ τούτων γιγνόμενα μεγά-
 14 λην ἐμαυτῷ συμφορὰν ἐνόμιζον. καὶ ταῦτα μὲν δι' ἃ φησι

11, 1. ἐς] εἰς Steph.

6. τέγους] στεγούς Steph.

12, 2. Πειραιῶς] Πειραιεύς Steph.

3. ἐξερχόμεθα. ἤδη μεθύοντες οὗτοι [δ'] ἐκκ.] *Distincti haec verba, uti Schottus suavit, et δ' uncis inclusi auctore Bremio. ἐξερχόμεθα ἤδη μεθύοντες. οὗτοι δ' ἐκκ.* Steph. et Bekk.

14, 1. ταῦτα] „II. ταύτη.“ Steph. in marg.
ib. δι' ἃ] ἵνα Steph.

Σίμων τὴν μάχην γενέσθαι, ἔνθα οὔτε τούτων οὔτε ἡμῶν οὐδείς οὔτε κατέαγχε τὴν κεφαλὴν οὔτε ἄλλο κακὸν οὐδὲν ἔλαβεν, ὥς ἐγὼ τοὺς παραγενομένους ὑμῖν παρῆγομαι μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ὅτι μὲν τοῖνον οὗτος ἦν ὁ ἀδικήσας, ὃ βουλὴ, καὶ 15 ἐπιβουλεύσας ἡμῖν καὶ οὐκ ἐγὼ τούτῳ, ὑπὸ τῶν παραγενομένων μεμαρτύρηται ὑμῖν. μετὰ δὲ ταῦτα τὸ μὲν μειράκιον εἰς γναφεῖον κατέφυγεν, οὔτοι δὲ συνεισπεσόντες ἦγον αὐτὸν βίᾳ βοῶντα καὶ κεκραγότα καὶ μαρτυρόμενον. συνδραμόντων δὲ ἀνθρώπων πολλῶν καὶ ἀγανάκτούντων 16 τῷ πράγματι καὶ δεινὰ φασκόντων εἶναι τὰ γινόμενα, τῶν μὲν λεγομένων οὐδὲν ἐφρόντιζον, Μόλωνα δὲ τὸν γναφέα καὶ ἄλλους τινὰς ἐπαμύνειν ἐπιχειροῦντας συνέκοψαν. ἤδη δὲ αὐτοῖς οὖσι παρὰ τὴν Λάμπωνος οἰκίαν ἐγὼ μό- 17 νος βαδίζων ἐντυγχάνω· δεινὸν δὲ ἡγησάμενος εἶναι καὶ 98 αἰσχρὸν περιδεῖν οὕτως ἀνόμως καὶ βιαίως ὑβρισθέντα τὸν νεανίσκον, ἐπιλαμβάνομαι αὐτοῦ. οὔτοι δὲ, διότι μὲν τοιαῦτα παρηνέμουσι εἰς ἐκεῖνον, οὐκ ἠθέλησαν εἰπεῖν ἐρωτηθέντες· ἀφήμενοι δὲ τοῦ νεανίσκου ἔτυπτον ἐμὲ. μάχης δὲ γενομένης, ὃ βουλὴ, καὶ τοῦ μειρακίου βάλλον- 18 τος αὐτοὺς καὶ περὶ τοῦ σώματος ἀμυνομένου καὶ τούτων ἡμᾶς βαλλόντων, ἔτι δὲ τυπτόντων αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέθης, καὶ ἐμοῦ ἀμυνομένου καὶ τῶν παραγενομένων ὥς ἀδικουμένοις ἡμῖν ἀπάντων ἐπικουρούντων, ἐν τούτῳ τῷ θορύβῳ συντριβόμεθα τὰς κεφαλὰς ἅπαντες. καὶ οἱ 19 μὲν ἄλλοι οἱ μετὰ τούτου παροινήσαντες, ἐπειδὴ τάχιστά με εἶδον μετὰ ταῦτα, ἐδέοντό μου συγγνώμην ἔχειν, οὐχ ὥς ἀδικούμενοι, ἀλλ' ὥς δεινὰ πεποιηκότες· καὶ ἐξ ἐκεῖ-

14, 2. ἔνθα om. Steph.

4. ἔλαβεν] ἐπαθεν Steph.

ib. παρῆγομαι μάρτυρας] μάρτυρας παρῆγομαι Steph.

15, 5. μαρτυρόμενον] μαρτυρούμενον Steph.

16, 4. ἐπαμύνειν Steph., sed Ald. et Reisk. μεταμύνειν.

17, 1. Λάμπωνος] sic Steph. Bekk. et Brem. Λάμπους Ald. Λαμπουῖς Reisk.

νου τοῦ χρόνου τεττάρων ἔτων παρεληλυθότων οὐδέν μοι
20 πώποτε ἐνεκάλεσεν οὐδεὶς. Σίμων δ' οὕτως, ὁ πάντων
τῶν κακῶν αἴτιος γενόμενος, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἡσυ-
χίαν ἤγε δεδιώς περὶ αὐτοῦ· ἐπειδὴ δὲ δίκας ἰδίας ἤσθε-
το κακῶς ἀγωνισάμενον ἐξ ἀντιδόσεως, καταφρονήσας
μου οὕτως τολμηρῶς εἰς τοιοῦτον ἀγῶνά με κατέστη-
σεν. ὥς οὖν καὶ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν τοὺς
παραγενομένους μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

21 Τὰ μὲν οὖν γεγενημένα καὶ ἐμοῦ καὶ τῶν μαρτύρων
ἀκηκόατε· ἐβουλόμην δ' ἂν, ὃ βουλή, Σίμωνα τὴν αὐ-
τῇ γνώμῃ ἐμοὶ ἔχειν, ἵν' ἀμφοτέρων ἡμῶν ἀκούσαντες
τῆ ἀληθείας ὁφείδως ἔγνωτε τὰ δίκαια. ἐπειδὴ δὲ αὐτῷ οὐδὲν
μέλει τῶν ὄρκων ὧν διωμόσατο, πειράσομαι καὶ περὶ ὧν
22 οὗτος ἐφενσται διδάσκειν ὑμᾶς. ἐτόλμησε γὰρ εἰπεῖν ὡς
αὐτὸς μὲν τριακοσίας δραχμὰς ἔδωκε Θεοδότῳ, συνθή-
κας πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος, ἐγὼ δ' ἐπιβουλεύσας ἀπέ-
στησα αὐτοῦ τὸ μειράκιον. καίτοι ἔχρην αὐτὸν, εἴπερ
ἦν ταῦτ' ἀληθῆ, παρακαλέσαντα μάρτυρας ὡς πλείστους
23 κατὰ τοὺς νόμους διαπράττεσθαι περὶ αὐτῶν. οὗτος δὲ
τοιοῦτον οὐδὲν πώποτε φαίνεται ποιήσας, ὑβρίζων δὲ
καὶ τύπτων ἀμφοτέρους ἡμᾶς καὶ κωμάζων καὶ τὰς θύ-
ρας ἐκβάλλων καὶ νύκτωρ εἰσιὼν ἐπὶ γυναικας ἐλευθε-
ρας· ἃ χρὴ μάλιστα, ὃ βουλή, τεκμήρια νομίζειν, ὅτι
ψεύδεται πρὸς ὑμᾶς. σκέψασθε δὲ ὡς ἄπιστα εἴρηκε.
24 τὴν γὰρ οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ ἅπασαν πενήτηκοντα καὶ δια-
κοσίων δραχμῶν ἐτιμήσατο. καίτοι θαυμαστὸν εἰ τὸν
ἐταιρήσοντα πλειόνων ἐμισθώσατο ὧν αὐτὸς τυγχάνει
25 κεκτημένος. εἰς τοῦτο δ' ἦκει τόλμης, ὥστε οὐκ ἔφαρκε
περὶ τούτου μόνον αὐτῷ ψεύσασθαι, περὶ τοῦ δεδωκέ-
ναι τὸ ἀργύριον, ἀλλὰ καὶ κεκομίσθαι φησὶ· καίτοι πῶς
εἰκός ἐστι τότε μὲν ἡμᾶς τοιαῦτα ἑξαμαρτάνειν οἷα κα-

20, 1. πάντων τῶν κακῶν] πάντων κακῶν Steph.

23, 3. ἀμφοτέρους] ἅμ' ἀμφοτέρους Steph. et MSS., expuncti ἅμ' auctore Taylora.

τηγόρηκεν οὗτος, ἀποστερηῆσαι βουλομένους τὰς τριακο-
σίας δραχμὰς, ἐπειδὴ δὲ ἀπεμαχισάμεθα, τηνικαῦτα ἀπο-
δοῦναι τὸ ἀργύριον αὐτῷ, μήτε ἀφειμένους τῶν ἐγκλη-
μάτων μήτε ἀνάγκης ἡμῖν μηδεμιᾶς γενομένης; ἀλλὰ²⁶
γὰρ, ὡς βουλὴ, πάντα αὐτῷ ταῦτα σύγκειται καὶ μεμη-
χάνηται· καὶ δοῦναι μὲν φησιν, ἵνα μὴ δοκῇ δεινὰ ποι-
εῖν, εἰ μηδεὶν αὐτῷ συμβολαίου γεγενημένου τοιαῦτα
ἐτόλμα ὑβρίζειν τὸ μειράκιον, ἀπειληθέναι δὲ προσποιεῖ-
ται, διότι φανερός ἐστὶν ἐγκαλέσας οὐδέποτε ἀργύριον
οὐδὲ μνείαν περὶ τούτου οὐδεμίαν ποιησάμενος.

Φησὶ δ' ἐπὶ ταῖς αὐτοῦ θύραις ὑπ' ἐμοῦ δεινῶς δια-²⁷
τεθῆναι τυπτόμενος. φαίνεται δὲ πλεῖον ἢ τέτταρα στά-
δια ἀπὸ τῆς οἰκίας διώξας τὸ μειράκιον, οὐδὲν κακὸν
ἔχων, καὶ ταῦτα πλεον ἢ διακοσίων ἰδόντων ἀνθρώπων
ἐξαρνός ἐστι. Λέγει δ' ὡς ἡμεῖς ἤλθομεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν²⁸
τὴν τούτου ὄσσερακον ἔχοντες καὶ ὡς ἠπέλουν αὐτῷ ἐγὼ
ἀποκτενεῖν καὶ ὡς τοῦτό ἐστιν ἡ πρόνοια. ἐγὼ δ' ἡγοῦ-
μαι, ὡς βουλὴ, ῥᾷδιον εἶναι γινῶναι ὅτι ψεύδεται, οὐ μό-
νον ὑμῖν τοῖς εἰωθόσι σκοπεῖσθαι περὶ τῶν τοιούτων,
ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν. τῷ γὰρ ἂν δόξειε πιστόν²⁹
99 ὥς ἐγὼ προνοηθεὶς καὶ ἐπιβουλεύων ἤλθον ἐπὶ τὴν Σί-
μωνος οἰκίαν μεθ' ἡμέραν, μετὰ τοῦ μειρακίου, τοσοῦ-
των ἀνθρώπων παρ' αὐτῷ συνειλεγμένων, εἰ μὴ εἰς τοῦτο
μανίας ἀφικόμην, ὥστε ἐπιθυμεῖν εἰς ὧν πολλοὺς μάχε-
σθαι, ἄλλως τε καὶ εἰδὼς ὅτι ἀσμένως ἂν με εἶδεν ἐπὶ
ταῖς θύραις ταῖς αὐτοῦ· ὅς καὶ ἐπὶ τὴν ἐμὴν οἰκίαν
φοιτῶν εἰσῆει βίβλιν, καὶ οὔτε τῆς ἀδελφῆς οὔτε τῶν ἀδελ-
φιδῶν φροντίδας ζητεῖν με ἐτόλμα, καὶ ἐξευρὼν οὐ δει-
πνῶν ἐτύγχανον, ἐγκαλέσας ἔτυπτε με. καὶ τότε μὲν³⁰
ἄρα, ἵνα μὴ περιβόητος εἴην, ἡσυχίαν ἤγον, συμφορὰν
ἐμαυτοῦ νομίζων τὴν τούτου πονηρίαν· ἐπειδὴ δὲ χρό-

26, 2. αὐτῷ] αὐτοῦ Steph., sed hic ipse V. D. coniecit, quod deinde
libri MSS. confirmarunt, αὐτῷ.

28, 3. ἐγὼ δ'] ἐγὼ Steph., sed margini adscripsit: Π. ἐγὼ δέ.

νος διεγένετο, πάλιν (ὥς αὐτός φησιν) ἐπεθύμησα περι-
 81βόητος γενέσθαι; καὶ εἰ μὲν ἦν παρὰ τοῦτω τὸ μειρά-
 κιον, εἶχεν ἂν τινα λόγον τὸ ψεῦδος αὐτῷ, ὥς ἄρ' ἐγὼ
 διὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἠναγκαζόμεν ἀνοητότερόν τι ποιεῖν
 32τῶν εἰκότων· νῦν δὲ τοῦτω μὲν οὐδὲ διελέγετο, ἀλλ'
 ἐμίσει πάντων ἀνθρώπων μάλιστα, παρ' ἐμοῖ δ' ἐτύγ-
 χανε διαιτώμενον. ὥστε τῷ ὑμῶν πιστόν ὥς ἐγὼ πρό-
 τερον μὲν ἐξέπλευσα ἐκ τῆς πόλεως ἔχων τὸ μειράκιον,
 ἵνα μὴ τοῦτω μαχοίμην, ἐπειδὴ δὲ ἀφικόμεν πάλιν, ἦγον
 αὐτὸν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν Σίμωνος, οὐ πλείστα ἔμελλον
 33πράγματα ἔξειν; καὶ ἐπεβούλευον μὲν αὐτῷ, οὕτω δὲ
 ἦλθον ἀπαράσκευος, ὥστε μήτε φίλους μήτε οἰκέτας μήτε
 ἄλλον ἀνθρώπον παρακαλέσαι μηδένα, εἰ μὴ τοῦτό γε
 τὸ παιδίον, ὃ ἐπικουρῆσαι μὲν μοι οὐκ ἂν ἡδύνετο, μη-
 νῦσαι δὲ ἱκανὸν ἦν βασανιζόμενον, εἴ τι ἐγὼ ἐξημάρτα-
 34νον. ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἀμαθίας ἀφικόμεν, ὥστε ἐπιβου-
 λεύων Σίμωνι οὐκ ἐτήρησα αὐτὸν οὐ μόνον οἷόν τ' ἦν
 λαβεῖν ἢ νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν, ἀλλ' ἐνταῦθα ἦλθον
 οὐ αὐτὸς ἔμελλον ὑπὸ πλείστων ὀφθήσεσθαι τε καὶ συγ-
 κοπήσεσθαι, ὥσπερ κατ' ἐμαυτοῦ τὴν πρόνοιαν ἐξευρί-
 35σκων, ἢν' ὥς μάλιστα ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑβρισθείην. Ἔτι
 τοίνυν, ὦ βουλῇ, καὶ ἐκ τῆς μάχης τῆς γενομένης ῥά-
 διον γινῶναι ὅτι ψεύδεται. τὸ γὰρ μειράκιον ὥς ἔγνω,
 ῥῖψαν θοιμάτιον, φεύγον ὥχετο, οὗτοι δὲ αὐτὸν ἐπεδίω-
 36κον, ἐγὼ δὲ ἐτέραν ἀπελθὼν ὁδὸν ὤχόμην. καίτοι πο-
 τέρους χρῆν αἰτίους τῶν γεγεννημένων εἶναι νομίζειν,
 τοὺς φεύγοντας ἢ τοὺς ζητοῦντας καταλαβεῖν; ἐγὼ μὲν
 γὰρ ἠγοῦμαι πᾶσιν εἶναι δῆλον ὅτι φεύγουσι μὲν οἱ περὶ
 αὐτῶν δεδιότες, διώκουσι δὲ οἱ βουλόμενοί τι ποιῆσαι
 37κακόν. οὐ τοίνυν ταῦτα εἰκότα, ἄλλως δὲ παρ' αὐτῶν

32, 3. διαιτώμενον] διαιτώμενος mg. Ald. Lugd.

34, 1. ἀμαθίας] ἀμαθίας Steph.

35, 4. αὐτὸν] αὐτὸ Steph.

36, 2. χρῆν] χρῆ mavult Bekk.

37, 1. ταῦτα εἰκότα Steph. et Bekk. ταῦτα μὲν εἰκότα Reisk. Au-
ger. et Bremi.

πέπρακται, ἀλλὰ καταλαβόντες τὸ μειράκιον ἐκ τῆς ὁδοῦ
 ἦγον βίᾱ, ἐντυχὼν δ' ἐγὼ τούτων μὲν οὐχ ἡπτόμην, τοῦ
 μειρακίου δ' ἐπελαμβανόμην· οὗτοι δὲ ἐκείνόν τε ἦγον
 βίᾱ καὶ ἐμὲ ἔτυπτον. καὶ ταῦθ' ὑμῖν ὑπὸ τῶν παραγε-
 νομένων μεμαρτύρηται· ὥστε δεινὸν εἰ περὶ τούτων
 ἐγὼ δόξω προνοηθῆναι, περὶ ὧν οὗτοι τυγχάνουσιν οὐ-
 τω δεινὰ καὶ παράνομα πεποιηκότες. τί δ' ἂν ποτε ἔπα-38
 θον, εἰ τάναντία τῶν νῦν γεγενημένων ἦν, εἰ πολλοὺς
 ἔχων τῶν ἐπιτηδείων ἐγὼ, ἀπαντήσας Σίμωνι, ἐμαχόμην
 αὐτῷ καὶ ἔτυπτον αὐτόν καὶ ἐδίωκον καὶ καταλαβὼν
 ἄγειν βίᾱ ἐξήτουν, ὅπου νῦν τούτου ταῦτα πεποιηκότες
 ἐγὼ εἰς τοιοῦτον ἀγῶνα καθέστηκα, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῆς πα-
 τρίδος καὶ τῆς οὐσίας τῆς ἑαυτοῦ ἀπάσης κινδυνεύω;
 Τὸ δὲ μέγιστον καὶ περιφανέστατον πάντων· ὁ γὰρ ἀδι-39
 κηθεις καὶ ἐπιβουλευθεὶς ὑπ' ἐμοῦ, ὡς φησιν, οὐκ ἐτόλ-
 μησε τετάρων ἐτῶν ἐπισκῆψασθαι εἰς ὑμᾶς. καὶ οἱ μὲν
 ἄλλοι, ὅταν ἐρῶσι καὶ ἀποστερῶνται ὧν ἐπιθυμοῦσι καὶ
 συγκοπῶσιν, ὀργιζόμενοι παραχρῆμα τιμωρεῖσθαι ζητοῦ-
 σιν, οὗτος δὲ χρόνοις ὕστερον. Ὅτι μὲν οὖν, ὃ βουλή,40
 οὐδενὸς αἰτιὸς εἰμι τῶν γεγενημένων ἱκανῶς ἀποδεῖ-
 χθαι νομίζω. οὕτω δὲ διάκειμαι πρὸς τὰς ἐκ τῶν τοι-
 οῦτων πραγμάτων διαφορὰς, ὥστε καὶ ἄλλα πολλὰ ὑβρι-
 σμένος ὑπὸ Σίμωνος καὶ καταγείς τὴν κεφαλὴν ὑπ' αὐ-
 τοῦ οὐκ ἐτόλμησα αὐτῷ ἐπισκῆψασθαι, ἡγρούμενος δει-
 100 νόν εἶναι, εἰ ἄρα περὶ παιδικῶν ἐφιλονεικήσαμεν ἡμεῖς
 πρὸς ἀλλήλους, τούτου ἕνεκα ἐξελάσαι τινὰς ζητῆσαι ἐκ
 τῆς πατρίδος. ἔπειτα δὲ καὶ οὐδεμίαν ἡγούμην πρό-41
 νοιαν εἶναι τραύματος, ὅστις μὴ ἀποκτεῖναι βουλόμενος
 ἔτρωσε. τίς γὰρ οὕτως ἐστὶν εὐήθης, ὅστις ἐκ πολλοῦ

37, 2. πέπρακται] „M. πέπλασται.“ marg. Steph.

38, 2. νῦν] νυνὶ mg. Ald. Lugd.

39, 3. ὑμᾶς] ἡμᾶς Steph.

40, 4. διαφορὰς] συμφορὰς mg. Ald. Lugd.

7. παιδικῶν est Taylori emendatio, quam codex M. confir-
 mare videtur. παίδων Steph.

8. ἕνεκα] ἕνεκεν Steph.

ἦσαν, τοσούτω τοῖς καταλειπομένοις τὸ πένθος μῆζον.
 74 πῶς δ' αὐτοὺς ἡρῇ λῆξαι τῆς λύπης; πότερον ἐν ταῖς
 τῆς πόλεως συμφοραῖς; ἀλλὰ τότε αὐτῶν εἰκὸς καὶ τοὺς
 ἄλλους μεμνησθαι. ἀλλ' ἐν ταῖς εὐτυχίαις ταῖς κοιναῖς;
 ἀλλ' ἱκανὸν λυπῆσαι τῶν μὲν σφετέρων τέκνων τετελευ-
 τηκότων, τῶν δὲ ζώντων ἀπολαυνόντων τῆς τούτων ἀρε-
 τῆς. ἀλλ' ἐν τοῖς ἰδίους κινδύνοις, ὅταν ὁρῶσι τοὺς μὲν
 πρότερον ὄντας φίλους φεύγοντας τὴν αὐτῶν ἀπορίαν,
 τοὺς δ' ἐχθροὺς μέγα φρονούντας ἐπὶ ταῖς δυστυχίαις
 75 ταῖς τούτων; μόνην δ' ἂν μοι δοκοῦμεν ταύτην τοῖς ἐν-
 θάδε κειμένοις ἀποδοῦναι χάριν, εἰ τοὺς μὲν τοιᾶς αὐ-
 τῶν ὁμοίως ὥσπερ ἐκεῖνοι περὶ πολλοῦ ποιούμεθα, τοὺς
 δὲ καίδας οὕτως ἀσπαζόμεθα ὥσπερ αὐτοὶ πηπύρες ὄν-
 τες, ταῖς δὲ γυναῖξιν εἰ τοιούτους βοηθοὺς ἡμᾶς αὐτοὺς
 76 παρέχοιμεν, οἷοίπερ ἐκεῖνοι ζῶντες ἦσαν. πῶς γὰρ ἂν
 εἰκότως μᾶλλον τιμῶμεν τῶν ἐνθάδε κειμένων; τίνας δ'
 ἂν τῶν ζώντων δικαιότερον περὶ πολλοῦ ποιούμεθα ἢ
 τοὺς τούτοις προσήκοντας, οἳ τῆς μὲν τούτων ἀρετῆς
 τὸ ἴσον τοῖς ἄλλοις ἀπέλανσαν, ἀποθανόντων δὲ μόνοι
 γνησίως τῆς δυστυχίας μετέχουσιν;

77 Ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ τοιαῦτα ὀλοφύρεσθαι.
 οὐ γὰρ ἐλάνθανομεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἅπαξ ὄντες θνητοί.
 ὥστε τί δεῖ ἂ πάλαι προσεδοκῶμεν πείσεσθαι ὑπὲρ τού-
 των νῦν ἄχθεσθαι, ἢ λίαν οὕτω βαρέως φέρειν ἐπὶ ταῖς
 τῆς φύσεως συμφοραῖς, ἐπισταμένους ὅτι ὁ θάνατος κοι-

73, 9. πῶς δ' αὐτοὺς] περὶ δ' αὐτοὺς Aldin. πῶς δ' (et πότε δ')
 αὐτοὺς mg. Ald. Lugd. πῶς δ' αὐ Vimar.

74, 6. ὅταν ὁρῶσι om. Leid.

8. δυστυχίαις ταῖς τούτων] δυστυχίαις τούτων Leid.

75, 1. μόνην mg. Ald. Lugd. μόνοι [Leid.] Steph.

3. ποιούμεθα - ἀσπαζόμεθα] ποιούμεθα - ἀσπαζόμεθα Leid.

76, 6. γνησίως] γνησίαν mg. Ald. Lugd. et Vimar.

77, 1. ὅ τι] ὅτι Steph.

ib. τοιαῦτα - ὥστε τί δεῖ om. Leid.

2. ἅπαξ om. Steph., post ἐλάνθανομεν ponit Vimar. et mg.
 Ald. Lugd.

ib. ὄντες θνητοί] ὄντας θνητοί Steph., in marg. haec adno-
 tans: Π. ὄντες θνητοί. H, ὄντας θνητούς.

198 νός καὶ τοῖς χειρίστοις καὶ τοῖς βελτίστοις· οὐτε γὰρ
 τοὺς πονηροὺς ὑπερορᾷ οὐτε τοὺς ἀγαθοὺς θαυμάζει,
 ἀλλ' ἴσον ἑαυτὸν παρέχει πᾶσιν. εἰ μὲν γὰρ οἷόν τε ἦν 78
 τοῖς τοῖς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνους διαφυγοῦσιν ἀθανά-
 τους εἶναι τὸν λοιπὸν χρόνον, ἄξιον ἦν τοῖς ζῶσι τὸν
 ἅπαντα-χρόνον πενθεῖν τοὺς τεθνεώτας· νῦν δὲ ἥ τε φύ-
 σις καὶ νόσων ἤττων καὶ γήρως, ὃ τε δαίμων ὁ τὴν ἡμε-
 τέραν μοῖραν ἐληχρῶς ἀπαράλητος. ὥστε προσήκει τοῦ-79
 τοὺς εὐδαιμονεστάτους ἡγεῖσθαι, οἵτινες ὑπὲρ μεγίστων
 καὶ καλλίστων κινδυνεύσαντες οὕτω τὸν βίον ἐτελεύτη-
 σαν, οὐκ ἐπιτρέψαντες περὶ αὐτῶν τῇ τύχῃ οὐδ' ἀνα-
 μέιναντες τὸν αὐτόματον θάνατον, ἀλλ' ἐκλεξάμενοι τὸν
 κάλλιστον. καὶ γὰρ τοὶ ἀγήρατοι μὲν αὐτῶν αἱ μνήμαι,
 ζηλωταὶ δὲ ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων αἱ τιμαί· οἱ πέν-80
 θοῦνται μὲν διὰ τὴν φύσιν ὥς θνητοί, ὑμνοῦνται δὲ
 ὥς ἀθάνατοι διὰ τὴν ἀρετὴν. καὶ γὰρ τοὶ θάπτονται
 δημοσίᾳ, καὶ ἀγῶνες τίθενται ἐπ' αὐτοῖς ῥάμης καὶ σο-
 φίας καὶ πλούτου, ὥς ἀξίους ὄντας τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ
 τετελευτηκότας ταῖς αὐταῖς τιμαῖς καὶ τοὺς ἀθανάτους
 τιμᾶσθαι. ἐγὼ μὲν οὖν αὐτοὺς καὶ μακαρίζω τοῦ θανά-81
 του καὶ ζηλῶ καὶ μόνοις τούτοις ἀνθρώπων οἶμαι κρεῖτ-
 τον εἶναι γενέσθαι, οἵτινες, ἐπειδὴ θνητῶν σωμάτων ἔτυ-
 χον, ἀθάνατον μνήμην διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν κατέλιπον·
 ὅμως δ' ἀνάγκη τοῖς ἀρχαίοις ἔθεσι χρῆσθαι καὶ θεραπεύ-
 οντας τὸν πάτριον νόμον ὀλοφύρεσθαι τοὺς θάπτομένους.

77, 7. χειρίστοις] καλίστοις Leid. „ut videtur ex emendatione: ante scriptum erat χειρίστοις.“ Sluit.

78, 1. μὲν γὰρ Vimar., μὲν Ald.

3. ἦν τοῖς Vimar. τοῖς Ald.

79, 8. κινδυνεύσαντες] κινδυνεύοντες Leid.

ib. οὕτω] οὕτως Steph.

6. καὶ γὰρ τοῖς] καὶ τοι γὰρ Steph. et [Leid.]

7. δὲ] δὲ αὐτῶν Steph. [Leid.]

80, 3. ἀθάνατοι] θάνατοι Leid.

81, 2. μόνοις τούτοις ἀνθρώπων] μόνοις ἀνθρώπων Leid.

ib. κρεῖττον εἶναι γεν.] κρεῖττον γενέσθαι Leid.

5. ὅμως δ' ἀνάγκη τοῖς ἀρχαίοις] ὅμως ἀνάγκη τοῖς ἀρχαίοις Leid.

ib. θεραπεύοντας] θεραπεύοντα Leid.

III.

ΑΥΣΙΟΧ

96

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣ ΣΙΜΩΝΑ.

1 **Π**ολλὰ καὶ δεινὰ συνειδῶς Σίμωνι, ὃ βουλὴ, οὐκ ἂν ποτ' αὐτὸν εἰς τοσοῦτο τόλμης ἡγησάμην ἀφικέσθαι, ὥστε ὑπὲρ ὧν αὐτὸν ἔδει δοῦναι δίκην, ὑπὲρ τούτων ὡς ἀδικούμενον ἐγκλημα ποιήσασθαι καὶ οὕτω μέγαν καὶ σεμνὸν ὄρκον διομοσάμενον εἰς ὑμᾶς ἐλθεῖν. εἰ μὲν οὖν ἄλλοι τινὲς ἐμελλον περὶ ἐμοῦ διαγνώσεσθαι, σφόδρα ἂν ἐφοβύμην τὸν κίνδυνον, ὁρῶν ὅτι καὶ παρασκευαὶ καὶ τύχαι ἐνίοτε τοιαῦται γίνονται, ὥστε πολλὰ καὶ παρὰ γνώμην ἀποβαλίνειν τοῖς κινδυνεύουσιν· εἰς ὑμᾶς δ' εἰσελθὼν ἐλπίσω τῶν δικαίων τεύξεσθαι. μάλιστα δ' ἀγανακτῶ, ὃ βουλὴ, ὅτι περὶ τῶν τραυμάτων εἰπεῖν ἀναγκασθήσομαι πρὸς ὑμᾶς, ὑπὲρ ὧν ἐγὼ αἰσχυρόμενος, εἰ μέλλοιεν πολλοὶ μοι συνείσεσθαι, ἡνεσχόμην ἀδικούμενος. ἐπειδὴ δὲ Σίμων με εἰς τοιαύτην ἀνάγκην κατέστησεν, οὐδὲν ἀποκρυφάμενος ἅπαντα διηγῆσομαι πρὸς ὑμᾶς τὰ πεπραγμένα. ἀξιῶ δὲ, ὃ βουλὴ, εἰ μὲν ἀδικῶ, μηδεμιᾶς συγγνώμης τυγχάνειν· ἐὰν δὲ περὶ τούτων ἀποδείξω ὥς οὐκ ἔνοχός εἰμι οἷς Σίμων διωμόσατο, ἄλλως δὲ ὑμῖν φαίνωμαι παρὰ τὴν ἡλικίαν τὴν ἔμμαντοῦ ἀνοητότερον πρὸς τὸ μει-

1, 2. τοσοῦτο] τοσοῦτον Steph.

5. εἰς] ὡς mg. Ald. Lugd. item §. 2, lin. 5.

ράκιον διατεθείς, αἰτοῦμαι ὑμᾶς μηδὲν με χεῖρω νομίσαι,
 εἰδότες ὅτι ἐπιθυμῆσαι μὲν ἅπασιν ἀνθρώποις ἐνεστί,·
 οὗτος δὲ βέλτιστος ἂν εἴη καὶ σωφρονέστατος, ὅστις κο-
 σμιάτατα τὰς συμφορὰς φέρειν δύναται. οἷς ἅπασιν ἐμ-
 ποδῶν ἐμοὶ γέγνηται Σίμων οὗτος, ὥς ἐγὼ ὑμῖν ἐπιδείξω.
 ἡμεῖς γὰρ ἐπεθυμήσαμεν, ὦ βουλῇ, Θεοδότου, Πλαταῖ-5
 κοῦ μειρακίου, καὶ ἐγὼ μὲν εὖ ποιῶν αὐτὸν ἡξίουν εἶναι
 μοι φίλον, οὗτος δὲ ὑβρίζων καὶ παρανομῶν ᾤετο ἀναγ-
 κάσειν αὐτὸν ποιεῖν ὅ τι βούλοιτο. ὅσα μὲν οὖν ἐκεῖνος
 κακὰ ὑπ' αὐτοῦ πέπονθε πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν· ὅσα
 δ' εἰς ἐμὲ αὐτὸν ἐξημάρτηκεν, ἡγοῦμαι ταῦθ' ὑμῖν προσή-
 κειν ἀκοῦσαι. πυθόμενος γὰρ ὅτι τὸ μειράκιον ἦν παρ' 6
 97 ἐμοί, ἐλθὼν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν ἐμὴν νύκτωρ μεθύων, ἐκ-
 κόψας τὰς θύρας εἰσῆλθεν εἰς τὴν γυναικωνῦτιν, ἐνδον
 οὖσων τῆς τε ἀδελφῆς τῆς ἐμῆς καὶ τῶν ἀδελφιδῶν, αἱ
 οὕτω κοσμίως βεβιάκασιν, ὥστε καὶ ὑπὸ τῶν οἰκείων ὀρώ-
 μεναι αἰσχύνεσθαι. οὗτος τολύνει εἰς τοῦτο ἦλθεν ὕβρεως, 7
 ὥστ' οὐ πρότερον ἡθίλησεν ἀπελθεῖν, πρὶν αὐτὸν ἡγοῦ-
 μενοι δεινὰ ποιεῖν οἱ παραγενόμενοι καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐλ-
 θόντες ἐπὶ παιδας κόρας καὶ ὀρφανὰς εἰσιόντα ἐξήλα-
 σαν βίᾳ. καὶ τοσούτου ἐδέξεν αὐτῷ μεταμελῆσαι τῶν
 ὑβρισμένων, ὥστε ἐξευρῶν οὐ ἐδειπνοῦμεν ἀτοπώτατον
 πρᾶγμα καὶ ἀπιστότατον ἐποίησεν, εἰ μὴ τις εἰδείη τὴν
 τούτου μανίαν. ἐγκαλέσας γὰρ με ἐνδοθεν, ἐπειδὴ τάχι-8
 στα ἐξῆλθον, εὐθύς με τύπτειν ἐπεχείρησεν· ἐπειδὴ δὲ
 αὐτὸν ἡμυνάμην ἐνστάς, ἔβαλλέ με λίθοις. καὶ ἐμοῦ μὲν
 ἁμαρτάνει, Ἀριστοκρίτου δὲ, ὅς παρ' ἐμὲ ἦλθε μετ' αὐ-
 τοῦ, βαλὼν λίθῳ συντρίβει τὸ μέτωπον. ἐγὼ τολύνν, 9
 βουλῇ, ἡγοῦμενος μὲν δεινὰ πάσχειν, αἰσχυνόμενος δὲ
 (ὅπερ ἤδη καὶ πρότερον εἶπον) τῇ συμφορᾷ, ἡνειχόμεν
 καὶ μᾶλλον ἡγοῦμην μὴ λαβεῖν τούτων τῶν ἁμαρτημάτων
 δικὴν ἢ δόξαν τοῖς πολίταις ἀνόητος εἶναι, εἰδὼς ὅτι τῇ
 μὲν τούτου κώνειᾳ πρόκειται ἔσται τὰ πεπραγμένα, ἐμοῦ

δὲ πολλοὶ καταγέλαστον τοιαῦτα πάσχοντος τῶν φθο-
νεῖν εἰδισμένων, ἂν τις ἐν τῇ πόλει προθυμῇται χρηστός
10 εἶναι. οὕτω δὲ σφόδρα ἠπορούμην ὃ τι χρησαίμην, ὃ
βουλῇ, τῇ τούτου παρανομίᾳ, ὥστε ἔδοξέ μοι κράτιστον
εἶναι ἀποδημῆσαι ἐκ τῆς πόλεως. λαβὼν δὲ τὸ μειράκιον
(ἅπαντα γὰρ δεῖ ἀληθῆ λέγειν) ὥχόμην ἐκ τῆς πόλεως.
ἐπειδὴ δὲ ὥμην ἱκανὸν εἶναι τὸν χρόνον Σίμωνι ἐπιλα-
θεῖσθαι μὲν τοῦ νεανίσκου, μεταμελῆσαι δὲ τῶν πρότερον
11 ἡμαρτημένων, ἀφικνούμαι πάλιν. κἀγὼ μὲν ὥχόμην ἐς
Πειραιᾶ, οὗτος δ' αἰσθόμενος εὐθέως ἦκοντα τὸν Θεόδο-
τον καὶ διατρίβοντα παρὰ Ἀνσιμάχῳ, ὃς ᾧκει πλησίον τῆς
οἰκίας ἧς οὗτος ἐμεμίσθωτο, παρεκάλεσέ τινας τῶν τού-
του ἐπιτηδείων. καὶ οὗτοι μὲν ἡρότων καὶ ἔπινον· φύ-
λακας δὲ κατέστησαν ἐπὶ τοῦ τέγους, ἵν', ὅποτε ἐξέλθοι τὸ
12 μειράκιον, εἰσαρπάσαιεν αὐτόν. ἐν δὲ τούτῳ τῷ καιρῷ
ἀφικνούμαι ἐγὼ ἐκ Πειραιῶς καὶ τρέπομαι παρὶν ὡς
τὸν Ἀνσιμάχον. ὀλίγον δὲ χρόνον διατρίψαντες ἐξερχό-
μεθα· ἤδη μεθύοντες οὗτος [δ'] ἐκπηδῶσιν ἐφ' ἡμᾶς· καὶ
οἱ μὲν τινες αὐτῷ τῶν παραγενομένων οὐκ ἠθέλησαν συν-
εξαμαρτεῖν, Σίμων δὲ οὗτοισι καὶ Θεόφιλος καὶ Πρώ-
ταρχος καὶ Ἀντοκλῆς εἶλκον τὸ μειράκιον. ὁ δὲ βίβας τὸ
13 ἱμάτιον ᾧχετο φεύγων· ἐγὼ δὲ ἡγούμενος ἐκείνῳ μὲν
ἐκφεύγεσθαι, τούτους δ' ἐπειδὴ τάχιστα ἐντύχοιεν ἀν-
θρώποις αἰσχυνομένους ἀποτρέψεσθαι, ταῦτα διανοηθεὶς
ἐτέραν ὁδὸν ὥχόμην ἀπιών. οὕτω σφόδρ' αὐτοὺς ἐφυ-
λαττόμην καὶ πάντα ταῦτα ὑπὸ τούτων γιγνόμενα μεγά-
14 λην ἐμαντῷ συμφορὰν ἐνόμιζον. καὶ ταῦτα μὲν δι' ἃ φησι

11, 1. ἐς] εἰς Steph.

6. τέγους] στέγους Steph.

12, 2. Πειραιῶς] Πειραιῆς Steph.

3. ἐξερχόμεθα· ἤδη μεθύοντες οὗτοι [δ'] ἐκπ.] Distinxi haec verba, uti Schottus asinit, et δ' uncis inclusi auctore Bremio. ἐξερχόμεθα ἤδη μεθύοντες. οὗτοι δ' ἐκπ. Steph. et Bekk.

14, 1. ταῦτα] „II. ταύτη.“ Steph. in marg.
ib. δι' ἃ] ἵνα Steph.

Σίμων τὴν μάχην γενέσθαι, ἔνθα οὔτε τούτων οὔτε ἡμῶν οὐδείς οὔτε κατέαγῃ τὴν κεφαλὴν οὔτε ἄλλο κακὸν οὐδὲν ἔλαβεν, ὥς ἐγὼ τοὺς παραγενομένους ὑμῖν παρῆξομαι μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ὅτι μὲν τοίνυν οὗτος ἦν ὁ ἀδικήσας, ᾧ βουλὴ, καὶ 15 ἐπιβουλεύσας ἡμῖν καὶ οὐκ ἐγὼ τούτῳ, ὑπὸ τῶν παραγενομένων μεμαρτύρηται ὑμῖν. μετὰ δὲ ταῦτα τὸ μὲν μειράκιον εἰς γναφεῖον κατέφυγεν, οὗτοι δὲ συνεισπεσόντες ἦγον αὐτὸν βίᾳ βοῶντα καὶ κεκραγόντα καὶ μαρτυρόμενον. συνδραμόντων δὲ ἀνδρώπων πολλῶν καὶ ἀγανακτούντων 16 τῷ πράγματι καὶ δεινὰ φασκόντων εἶναι τὰ γινόμενα, τῶν μὲν λεγομένων οὐδὲν ἐφρόντιζον, Μόλωνα δὲ τὸν γναφεῖα καὶ ἄλλους τινὰς ἐπαμύνειν ἐπιχειροῦντας συνέκοψαν. ἤδη δὲ αὐτοῖς οὕσι παρὰ τὴν Λάμπανος οἰκίαν ἐγὼ μό- 17 νος βεδίξων ἐντυγχάνω· δεινὸν δὲ ἡγησάμενος εἶναι καὶ 98 αἰσχροὺς περιδεῖν οὕτως ἀνόμως καὶ βιάως ὑβρισθέντα τὸν νεανίσκον, ἐπιλαμβάνομαι αὐτοῦ. οὗτοι δὲ, διότι μὲν τοιαῦτα παρηγόμουν εἰς ἐκείνον, οὐκ ἠθέλησαν εἰπεῖν ἐρωτηθέντες· ἀφήμενοι δὲ τοῦ νεανίσκου ἔτυπον ἐμὲ. μάχης δὲ γενομένης, ᾧ βουλὴ, καὶ τοῦ μειρακίου βάλλον- 18 τος αὐτοὺς καὶ περὶ τοῦ σώματος ἀμυνομένου καὶ τούτων ἡμᾶς βαλλόντων, ἔτι δὲ τυπτόντων αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέθης, καὶ ἐμοῦ ἀμυνομένου καὶ τῶν παραγενομένων ὥς ἀδικουμένοις ἡμῖν ἀπάντων ἐπικουρούντων, ἐν τούτῳ τῷ δορυβῶ συντριβόμεθα τὰς κεφαλὰς ἅπαντες. καὶ οἱ 19 μὲν ἄλλοι οἱ μετὰ τούτου παροινήσαντες, ἐπειδὴ τάχιστά με εἶδον μετὰ ταῦτα, ἐδέοντό μου συγγνώμην ἔχειν, οὐχ ὥς ἀδικούμενοι, ἀλλ' ὥς δεινὰ πεποιηκότες· καὶ ἐξ ἐκεῖ-

14, 2. ἔνθα om. Steph.

4. ἔλαβεν] ἐπαθεν Steph.

ib. παρῆξομαι μάρτυρας] μάρτυρας παρῆξομαι Steph.

15, 5. μαρτυρόμενον] μαρτυρούμενον Steph.

16, 4. ἐπαμύνειν Steph., sed Ald. et Reisk. μεταμύνειν.

17, 1. Λάμπανος] Sic Steph. Bekk. et Brem. Λαμπανός Ald. Λαμπανούς Reisk.

νου τοῦ χρόνου τετάρων ἔτων παρεληλυθότων οὐδέν μοι
20 πώποτε ἐνεκάλεσεν οὐδεὶς. Σίμων δ' οὐτοσί, ὁ πάντων
τῶν κακῶν αἴτιος γενόμενος, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἡσυ-
χίαν ἤγε δεδιώς περὶ αὐτοῦ· ἐπειδὴ δὲ δίκας ἰδίας ἤσθε-
το κακῶς ἀγωνισάμενον ἐξ ἀντιδόσεως, καταφρονήσας
μου οὕτως τολμηρῶς εἰς τοιοῦτον ἀγῶνά με κατέστη-
σεν. ὥς οὖν καὶ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν τοὺς
παραγενομένους μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

21 Τὰ μὲν οὖν γεγενημένα καὶ ἐμοῦ καὶ τῶν μαρτύρων
ἀκηκόατε· ἐβουλόμην δ' ἂν, ὃ βουλή, Σίμονα τὴν αὐ-
τὴν γνώμην ἐμοὶ ἔχειν, ἵν' ἀμφοτέρων ἡμῶν ἀκούσαντες
τᾷ ἀληθῇ ῥαδίως ἔγνωτε τὰ δίκαια. ἐπειδὴ δὲ αὐτῷ οὐδέν
μέλει τῶν ὄρκων ὧν διωμόσατο, πειράσομαι καὶ περὶ ὧν
22 οὗτος ἔφενσται διδάσκειν ὑμᾶς. ἐτόλμησε γὰρ εἰπεῖν ὡς
αὐτὸς μὲν τριακοσίας δραχμὰς ἔδωκε Θεοδοτῷ, συνθή-
κας πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος, ἐγὼ δ' ἐπιβουλεύσας ἀπέ-
στησα αὐτοῦ τὸ μειράκιον. καίτοι ἐχρῆν αὐτὸν, εἴπερ
ἦν ταῦτ' ἀληθῆ, παρακαλέσαντα μάρτυρας ὡς πλείστους
23 κατὰ τοὺς νόμους διαπράττεσθαι περὶ αὐτῶν. οὗτος δὲ
τοιοῦτον οὐδέν πώποτε φαίνεται ποιήσας, ὑβρίζων δὲ
καὶ τυπτὼν ἀμφοτέρους ἡμᾶς καὶ κωμάζων καὶ τὰς θύ-
ρας ἐκβάλλων καὶ νύκτωρ εἰσιὼν ἐπὶ γυναικας ἐλευθέ-
ρας· ὃ χρὴ μάλιστα, ὃ βουλή, τεκμήρια νομίζειν, ὅτι
ψεύδεται πρὸς ὑμᾶς. σκέψασθε δὲ ὡς ἄπιστα εἴρηκε.
24 τὴν γὰρ οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ ἅπασαν πεντήκοντα καὶ δια-
κοσίων δραχμῶν ἐτιμήσατο. καίτοι θαυμαστὸν εἰ τὸν
ἐταιρήσαντα πλειόνων ἐμισθώσατο ὧν αὐτὸς τυγχάνει
25 κεκτημένος. εἰς τοῦτο δ' ἦκει τόλμης, ὥστε οὐκ ἐξαρκεῖ
περὶ τούτου μόνον αὐτῷ ψεύσασθαι, περὶ τοῦ δεδωκέ-
ναι τὸ ἀργύριον, ἀλλὰ καὶ κεκομίσθαι φησὶ· καίτοι πῶς
εἰκὸς ἐστὶ τότε μὲν ἡμᾶς τοιαῦτα ἐξαμαρτάνειν οἷα κα-

20, 1. πάντων τῶν κακῶν] πάντων κακῶν Steph.

23, 3. ἀμφοτέρους] ἅμ' ἀμφοτέρους Steph. et MSS., expunxi ἅμ'
auctore Taylora.

τηγόρηκεν οὗτος, ἀποστερηθεὶς βουλομένους τὰς τριακο-
σίας δραχμὰς, ἐπειδὴ δὲ ἀπεμαχεσάμεθα, τηνικαῦτα ἀπο-
δοῦναι τὸ ἀργύριον αὐτῷ, μήτε ἀφειμένους τῶν ἐγκλη-
μάτων μήτε ἀνάγκης ἡμῖν μηδεμιᾶς γενομένης; ἀλλὰ 26
γὰρ, ὦ βουλὴ, πάντα αὐτῷ ταῦτα σύγκειται καὶ μεμη-
χάνηται· καὶ δοῦναι μὲν φησιν, ἵνα μὴ δοκῇ δεινὰ ποι-
εῖν, εἰ μηδενὸς αὐτῷ συμβολαίου γεγεννημένου τοιαῦτα
ἐτόλμα ὑβρίζειν τὸ μειράκιον, ἀπειληφέναι δὲ προσποιεῖ-
ται, διότι φανερός ἐστὶν ἐγκαλέσας οὐδέποτε ἀργύριον
οὐδὲ μνείαν περὶ τούτου οὐδεμίαν ποιησάμενος.

Φησὶ δ' ἐπὶ ταῖς αὐτοῦ θύραις ὑπ' ἐμοῦ δεινῶς δια-27
τεθῆναι τυπτόμενος. φαίνεται δὲ πλεῖον ἢ τέτταρα στά-
δια ἀπὸ τῆς οἰκίας διώξας τὸ μειράκιον, οὐδὲν κακὸν
ἔχων, καὶ ταῦτα πλεον ἢ διακοσίων ἰδόντων ἀνθρώπων
ἐξαργός ἐστι. Λέγει δ' ὡς ἡμεῖς ἤλθομεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν 28
τὴν τούτου ὄστρακον ἔχοντες καὶ ὡς ἠπείλουν αὐτῷ ἐγὼ
ἀποκτενεῖν καὶ ὡς τοῦτό ἐστιν ἡ πρόνοια. ἐγὼ δ' ἡγοῦ-
μαι, ὦ βουλὴ, ῥᾷδιον εἶναι γινῶναι ὅτι ψεύδεται, οὐ μόνον
ὑμῖν τοῖς εἰωθόσι σκοπεῖσθαι περὶ τῶν τοιούτων,
ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ᾧπασιν. τῷ γὰρ ἂν δόξεις πιστὸν 29
99 ὥς ἐγὼ προνοηθεὶς καὶ ἐπιβουλεύων ἤλθον ἐπὶ τὴν Σί-
μωνος οἰκίαν μεθ' ἡμέραν, μετὰ τοῦ μειρακίου, τοσού-
των ἀνθρώπων παρ' αὐτῷ συνειλεγμένων, εἰ μὴ εἰς τοῦτο
μάνιαις ἀφικόμεν, ὥστε ἐπιθνυεῖν εἰς ὧν πολλοῖς μάχε-
σθαι, ἄλλως τε καὶ εἰδὼς ὅτι ἀσμένως ἂν με εἶδεν ἐπὶ
ταῖς θύραις ταῖς αὐτοῦ· ὅς καὶ ἐπὶ τὴν ἐμὴν οἰκίαν
φοιτῶν εἰσῆει βίβλιν, καὶ οὔτε τῆς ἀδελφῆς οὔτε τῶν ἀδελ-
φιδῶν φροντίδας ζητεῖν με ἐτόλμα, καὶ ἐξευρὼν οὐ δει-
πνῶν ἐτύγχανον, ἐκκαλέσας ἔτυπτε με. καὶ τότε μὲν 30
ἄρα, ἵνα μὴ περιβόητος εἴην, ἡσυχίαν ἤγον, συμφορὰν
ἐμαυτοῦ νομίζων τὴν τούτου πονηρίαν· ἐπειδὴ δὲ χρό-

26, 2. αὐτῷ] αὐτοῦ Steph., sed hic ipse V. D. coniecit, quod deinde
libri MSS. confirmarunt, αὐτῷ.

28, 3. ἐγὼ δ'] ἐγὼ Steph., sed margini adscripsit: Π. ἐγὼ δέ.

νος διεγίνετο, πάλιν (ὡς αὐτός φησιν) ἐπεθύμησα περι-
 81βόητος γενέσθαι; καὶ εἰ μὲν ἦν παρὰ τούτῳ τὸ μειρά-
 κιον, εἶχεν ἂν τινα λόγον τὸ ψεῦδος αὐτῷ, ὡς ἄρ' ἐγὼ
 διὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἠναγκαζόμεν ἀνοητότερόν τι ποιεῖν
 32τῶν εἰκότων· νῦν δὲ τούτῳ μὲν οὐδὲ διελέγετο, ἀλλ'
 ἐμίσει πάντων ἀνθρώπων μάλιστα, παρ' ἐμοὶ δ' ἐτύγ-
 χανε διαιτώμενον. ὥστε τῷ ὑμῶν πιστόν ὡς ἐγὼ πρό-
 τερον μὲν ἐξέπλευσα ἐκ τῆς πόλεως ἔχων τὸ μειράκιον,
 ἵνα μὴ τούτῳ μαχοίμην, ἐπειδὴ δὲ ἀφικόμεν πάλιν, ἦγον
 αὐτὸν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν Σίμωνος, οὗ πλείστα ἐμελλον
 33πράγματα εἶναι; καὶ ἐπεβούλευον μὲν αὐτῷ, οὕτω δὲ
 ἦλθον ἀπαράσκευος, ὥστε μήτε φίλους μήτε οἰκέτας μήτε
 ἄλλον ἀνθρώπον παρακαλέσαι μηδένα, εἰ μὴ τοῦτό γε
 τὸ παιδίον, ὃ ἐπικουρῆσαι μὲν μοι οὐκ ἂν ἡδύνατο, μη-
 νῦσαι δὲ ἱκανὸν ἦν βασανιζόμενόν, εἴ τι ἐγὼ ἐξημάρτα-
 34νον. ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἀμαθίας ἀφικόμεν, ὥστε ἐπιβου-
 λεύων Σίμωνι οὐκ ἐτήρησα αὐτὸν οὐ μόνον οἶόν τ' ἦν
 λαβεῖν ἢ νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν, ἀλλ' ἐνταῦθα ἦλθον
 οὐ αὐτὸς ἐμελλον ὑπὸ πλείστων ὀφθήσεσθαι τε καὶ συγ-
 κοπήσεσθαι, ὥσπερ κατ' ἐμαυτοῦ τὴν πρόνοιαν ἐξευρί-
 35σκων, ἵν' ὡς μάλιστα ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑβρισθῇ. Ἔτι
 τοίνυν, ὦ βουλῇ, καὶ ἐκ τῆς μάχης τῆς γενομένης ῥά-
 διον γινῶναι ὅτι ψεύδεται. τὸ γὰρ μειράκιον ὡς ἔγνω,
 ῥῖψαν θοιμάτιον, φεύγον ὥχετο, οὗτοι δὲ αὐτὸν ἐπεδίω-
 36κον, ἐγὼ δὲ ἐτέραν ἀπελθὼν ὁδὸν ᾠχόμεν. καίτοι πο-
 τέρους χορὴν αἰτίους τῶν γεγεννημένων εἶναι νομίζεν,
 τοὺς φεύγοντας ἢ τοὺς ζητοῦντας καταλαβεῖν; ἐγὼ μὲν
 γὰρ ἡγοῦμαι πᾶσιν εἶναι δῆλον ὅτι φεύγουσι μὲν οἱ περὶ
 αὐτῶν δεδιότες, διώκουσι δὲ οἱ βουλόμενοί τι ποιῆσαι
 37κακόν. οὐ τοίνυν ταῦτα εἰκότα, ἄλλως δὲ παρ' αὐτῶν

32, 3. διαιτώμενον] διαιτώμενος mg. Ald. Lugd.

34, 1. ἀμαθίας] ἀμαθείας Steph.

35, 4. αὐτόν] αὐτὸ Steph.

36, 2. χορὴν] χοή mavult Bekk.

37, 1. ταῦτα εἰκότα Steph. et Bekk. ταῦτα μὲν εἰκότα Reisk. An-
ger. et Bremi.

πέπρακται, ἀλλὰ καταλαβόντες τὸ μειράκιον ἐκ τῆς ὁδοῦ ἦγον βίᾱ, ἐντυχῶν δ' ἐγὼ τούτων μὲν οὐχ ἡπτόμην, τοῦ μειρακίου δ' ἐπελαμβανόμεν· οὗτοι δὲ ἐκείνόν τε ἦγον βίᾱ καὶ ἐμὲ ἔτυπτον. καὶ ταῦθ' ὑμῖν ὑπὸ τῶν παραγενομένων μεμαρτύρηται· ὥστε δεινὸν εἰ περὶ τούτων ἐγὼ δόξω προνοηθῆναι, περὶ ὧν οὗτοι τυγχάνουσιν οὕτω δεινὰ καὶ παράνομα πεποιηκότες. τί δ' ἂν ποτε ἔπα-38
θον, εἰ τάναντία τῶν νῦν γεγεννημένων ἦν, εἰ πολλοὺς ἔχων τῶν ἐπιτηδίων ἐγὼ, ἀπαντήσας Σίμωνι, ἐμαχόμεν αὐτῷ καὶ ἔτυπτον αὐτὸν καὶ ἐδίωκον καὶ καταλαβὼν ἄγειν βίᾱ ἐξήτουν, ὅπου νῦν τούτου ταῦτα πεποιηκότος ἐγὼ εἰς τοιοῦτον ἀγῶνα καθέστηκα, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῆς πατρίδος καὶ τῆς οὐσίας τῆς ἐμαυτοῦ ἀπάσης κινδυνεύω; Τὸ δὲ μέγιστον καὶ περιφανέστατον πάντων· ὁ γὰρ ἀδι-39
κηθίς καὶ ἐπιβουλευθεὶς ὑπ' ἐμοῦ, ὡς φησιν, οὐκ ἐτόλμησε τεττάρων ἐτῶν ἐπισκήψασθαι εἰς ὑμᾶς. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι, ὅταν ἐρωῶσι καὶ ἀποστερῶνται ὧν ἐπιθυμοῦσι καὶ συγκοπῶσιν, ὀργιζόμενοι παραχοῆμα τιμωρεῖσθαι ζητοῦσιν, οὗτος δὲ χρόνοις ὕστερον. Ὅτι μὲν οὖν, ὃ βουλή, 40
οὐδενὸς αἰτίος εἰμι τῶν γεγεννημένων ἱκανῶς ἀποδεδειχθαι νομίζω. οὕτω δὲ διάκειμαι πρὸς τὰς ἐκ τῶν τοιούτων πραγμάτων διαφορὰς, ὥστε καὶ ἄλλα πολλὰ ὑβρισμένος ὑπὸ Σίμωνος καὶ καταγείς τὴν κεφαλὴν ὑπ' αὐτοῦ οὐκ ἐτόλμησα αὐτῷ ἐπισκήψασθαι, ἡγούμενος δει-
100 νόν εἶναι, εἰ ἄρα περὶ παιδικῶν ἐφιλονεικήσαμεν ἡμεῖς πρὸς ἀλλήλους, τούτου ἕνεκα ἐξελάσαι τινὰς ζητῆσαι ἐκ τῆς πατρίδος. ἔπειτα δὲ καὶ οὐδεμίαν ἡγούμεν πρό-41
νοίαν εἶναι τραύματος, ὅστις μὴ ἀποκτεῖναι βουλόμενος ἔρωσε. τίς γὰρ οὕτως ἐστὶν εὐήθης, ὅστις ἐκ πολλοῦ

37, 2. πέπρακται] „M. πέπλασται.“ marg. Steph.

38, 2. νῦν] νυνὶ mg. Ald. Lugd.

39, 3. ὑμᾶς] ἡμᾶς Steph.

40, 4. διαφορὰς] συμφορὰς mg. Ald. Lugd.

7. παιδικῶν est Tylori emendatio, quam codex M. confirmare videtur. παίδων Steph.

8. ἕνεκα] ἕνεκεν Steph.

νος διεγένετο, πάλιν (ὡς οὗτος φησιν) ἐπεθύμησα περι-
 81βόητος γενέσθαι; καὶ εἰ μὲν ἦν παρὰ τούτῳ τὸ μειρά-
 κιον, εἶχεν ἂν τινα λόγον τὸ ψεῦδος αὐτῷ, ὡς ἄρ' ἐγὼ
 διὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἠναγκαζόμεν ἄνοητότερόν τι ποιεῖν
 32τῶν εἰκότων· νῦν δὲ τούτῳ μὲν οὐδὲ διελέγετο, ἀλλ'
 ἐμίσει πάντων ἀνθρώπων μάλιστα, παρ' ἐμὲ δ' ἐτύγ-
 χανε διαιτώμενον. ὥστε τῷ ὑμῶν πιστόν ὡς ἐγὼ πρό-
 33τερον μὲν ἐξέπλευσα ἐκ τῆς πόλεως ἔχων τὸ μειράκιον,
 ἵνα μὴ τούτῳ μαχοίμην, ἐπειδὴ δὲ ἀφικόμην πάλιν, ἦγον
 αὐτὸν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν Σίμωνος, οὗ πλεῖστα ἐμιλλον
 33πράγματα ἔξιν; καὶ ἐπεβούλευον μὲν αὐτῷ, οὕτω δὲ
 ἦλθον ἀπαράσκευος, ὥστε μήτε φίλους μήτε οἰκέτας μήτε
 ἄλλον ἀνθρώπον παρακαλέσαι μηδένα, εἰ μὴ τοῦτό γε
 τὸ παιδίον, ὃ ἐπικουρῆσαι μὲν μοι οὐκ ἂν ἠδύνατο, μη-
 νῦσαι δὲ ἱκανὸν ἦν βασανιζόμενον, εἴ τι ἐγὼ ἐξημάρτα-
 34νον. ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἀμαθίας ἀφικόμην, ὥστε ἐπιβου-
 λεύων Σίμωνι οὐκ ἐτήρησα αὐτὸν οὐ μόνον οἶόν τ' ἦν
 λαβεῖν ἢ νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν, ἀλλ' ἐνταῦθα ἦλθον
 οὐ αὐτὸς ἐμελλον ὑπὸ πλείστων ὀφθῆσεσθαι τε καὶ συγ-
 κοπήσεσθαι, ὥσπερ κατ' ἐμαυτοῦ τὴν πρόνοιαν ἐξευρί-
 35σκων, ἵν' ὡς μάλιστα ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑβρισθείην. Ἔτι
 τοίνυν, ὦ βουλή, καὶ ἐκ τῆς μάχης τῆς γενομένης ῥά-
 διον γινῶναι ὅτι ψεύδεται. τὸ γὰρ μειράκιον ὡς ἔγνω,
 ῥῖψαν θοιμάτιον, φεῦγον ᾗχετο, οὗτοι δὲ αὐτὸν ἐπεδίω-
 36κον, ἐγὼ δὲ ἐτέραν ἀπελθὼν ὁδὸν φρόμην. καίτοι πο-
 τέρους χρόνους αἰτίους τῶν γεγεννημένων εἶναι νομίζειν,
 τοὺς φεύγοντας ἢ τοὺς ζητούοντας καταλαβεῖν; ἐγὼ μὲν
 γὰρ ἡγοῦμαι πᾶσιν εἶναι δῆλον ὅτι φεύγουσι μὲν οἱ περὶ
 αὐτῶν δεδιότες, διώκουσι δὲ οἱ βουλόμενοί τι ποιῆσαι
 37κακόν. οὐ τοίνυν ταῦτα εἰκότα, ἄλλως δὲ παρ' αὐτῶν

32, 3. διαιτώμενον] διαιτώμενος mg. Ald. Lugd.

34, 1. ἀμαθίας] ἀμαθείας Steph.

35, 4. αὐτόν] αὐτό Steph.

36, 2. χρόν] χρόν mavult Bekk.

37, 1. ταῦτα εἰκότα Steph. et Bekk. ταῦτα μὲν εἰκότα Reisk. Auger. et Bremi.

πέπρακται, ἀλλὰ καταλαβόντες τὸ μειράκιον ἐκ τῆς ὁδοῦ ἦγον βία, ἐντυχὼν δ' ἐγὼ τούτων μὲν οὐχ ἠπτόμην, τοῦ μειράκιου δ' ἐπελαμβανόμεν· οὗτοι δὲ ἐκείνόν τε ἦγον βία καὶ ἐμὲ ἔτυπτον. καὶ ταῦθ' ὑμῖν ὑπὸ τῶν παραγενομένων μεμαρτύρηται· ὥστε δεινὸν εἰ περὶ τούτων ἐγὼ δόξω προνοηθῆναι, περὶ ὧν οὗτοι τυγχάνουσιν οὕτω δεινὰ καὶ παράνομα πεποιηκότες. τί δ' ἂν ποτε ἔπα-38 θον, εἰ τάναντία τῶν νῦν γεγενημένων ἦν, εἰ πολλοὺς ἔχων τῶν ἐπιτηδεύων ἐγὼ, ἀπαντήσας Σίμωνι, ἐμαχόμεν αὐτῷ καὶ ἔτυπτον αὐτόν καὶ ἐδίωκον καὶ καταλαβὼν ἄγειν βία ἐξήτουν, ὅπου νῦν τούτου ταῦτα πεποιηκότες ἐγὼ εἰς τοιοῦτον ἀγῶνα καθέστηκα, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῆς πατρίδος καὶ τῆς οὐσίας τῆς ἐμαυτοῦ ἀπάσης κινδυνεύω; Τὸ δὲ μέγιστον καὶ περιφανέστατον πάντων· ὁ γὰρ ἀδι-39 κηθεις καὶ ἐπιβουλευθεις ὑπ' ἐμοῦ, ὡς φησιν, οὐκ ἐτόλμησε τεττάρων ἐτῶν ἐπισκῆψασθαι εἰς ὑμᾶς. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι, ὅταν ἐρωσὶ καὶ ἀποστερωῶνται ὧν ἐπιθυμοῦσι καὶ συγκοπῶσιν, ὀργιζόμενοι παραχοῆμα τιμωρεῖσθαι ζητοῦσιν, οὗτος δὲ χρόνοις ὕστερον. "Οτι μὲν οὖν, ᾧ βουλή40 οὐδενὸς αἰτίος εἰμι τῶν γεγενημένων ἱκανῶς ἀποδεδείχθαι νομίζω. οὕτω δὲ διάκειμαι πρὸς τὰς ἐκ τῶν τοιούτων πραγμάτων διαφορὰς, ὥστε καὶ ἄλλα πολλὰ ὑβρισμένος ὑπὸ Σίμωνος καὶ καταγεις τὴν κεφαλὴν ὑπ' αὐτοῦ οὐκ ἐτόλμησα αὐτῷ ἐπισκῆψασθαι, ἡγούμενος δει-100 νόν εἶναι, εἰ ἄρα περὶ παιδικῶν ἐφιλονεικήσαμεν ἡμεῖς πρὸς ἀλλήλους, τούτου-ἕνεκα ἐξελάσαι τινὰς ζητῆσαι ἐκ τῆς πατρίδος. ἔπειτα δὲ καὶ οὐδεμίαν ἡγούμεν πρὸ-41 νοιαν εἶναι τραύματος, ὅστις μὴ ἀποκτείναι βουλόμενος ἔτρωσε. τίς γὰρ οὕτως ἐστὶν εὐήθης, ὅστις ἐκ πολλοῦ

37, 2. πέπρακται] „M. πέπλασται.“ marg. Steph.

38, 2. νῦν] νυνὶ mg. Ald. Lugd.

39, 3 ὑμᾶς] ἡμᾶς Steph.

40, 4. διαφορὰς] συμφορὰς mg. Ald. Lugd.

7. παιδικῶν est Taylori emendatio, quam codex M. confirmare videtur. παίδων Steph.

8. ἔνεκα] ἔνεκεν Steph.

προσθεται ὅπως ἔλκος τις αὐτοῦ τῶν ἐχθρῶν λήφεται;
 42 ἀλλὰ δῆλον ὅτι καὶ οἱ τοὺς νόμους ἐνθάδε θέντες, οὐκ εἴ
 τινες μαχεσάμενοι ἔτυχον ἀλλήλων κατεύξαντες τὰς κεφα-
 λὰς, ἐπὶ τούτοις ἤξιωσαν τῆς πατρίδος φυγὴν ποιήσα-
 σθαι, (ἢ πολλοὺς γ' ἂν ἐξήλασαν,) ἀλλ' ὅσοι ἐπιβουλεύσαν-
 τες ἀποκτεῖναι τινὰς ἔτρωσαν, ἀποκτεῖναι δὲ οὐκ ἡδυνή-
 θησαν, περὶ τῶν τοιούτων τὰς τιμωρίας οὕτω μεγάλας
 κατεστῆσαντο, ἡγούμενοι, ὑπὲρ ὧν ἐβούλευσαν καὶ πρού-
 νοήθησαν, ὑπὲρ τούτων προσήκειν αὐτοῖς δίκην δοῦναι·
 εἰ δὲ μὴ κατέσχον, οὐδὲν ἦττον τό γ' ἐκείνων πεποιήσθαι.
 43 καὶ ταῦτα ἤδη καὶ πρότερον πολλάκις ὑμεῖς οὕτω διέγνωτε
 περὶ τῆς προνοίας. καὶ γὰρ δεινὸν ἂν εἴη, εἰ ὅσοι ἐκ μέ-
 θης καὶ φιλονεικίας ἢ ἐκ παιδικῶν ἢ ἐκ λοιδορίας ἢ περὶ
 ἐταίρας μαχόμενοι ἔλκος ἔλαβον, εἰ ὑπὲρ τούτων ὧν ἐπει-
 δὸν βέλτιον φρονήσωσιν ἅπασι μεταμέλει, οὕτως ὑμεῖς
 μεγάλας καὶ δεινὰς τὰς τιμωρίας ποιήσεσθε, ὥστε ἐξελα-
 νειν τινὰς τῶν πολιτῶν ἐκ τῆς πατρίδος.

44 Θαναμάζω δὲ μάλιστα τούτου τῆς διανοίας· οὐ γὰρ
 τοῦ αὐτοῦ μοι δοκεῖ εἶναι ἐρᾶν τε καὶ συκοφαντεῖν, ἀλλὰ
 τὸ μὲν τῶν εὐθεστέρων, τὸ δὲ τῶν πανουργοτάτων.
 ἐβουλόμην δ' ἂν ἐξεῖναι μοι παρ' ὑμῖν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων
 ἐπιδειξαι τὴν τούτου πονηρίαν, ἵνα ἐπίστησθε ὅτι πολὺ
 ἂν δικαιότερον αὐτὸς περὶ θανάτου ἡγωνίζετο ἢ ἑτέρους
 45 ὑπὲρ τῆς πατρίδος εἰς κίνδυνον καθίστη. τὰ μὲν οὖν ἄλλα
 ἐάσω· ὃ δ' ἡγοῦμαι ὑμῖν προσήκειν ἀκοῦσαι καὶ τεκμή-
 ριον ἔσεσθαι τῆς τούτου θρασύτητος καὶ τόλμης, περὶ
 τούτου μνησθήσομαι. ἐν Κορίνθῳ γὰρ, ἐπειδὴ ὕστερον
 ἦλθε τῆς πρὸς τοὺς πολεμίους μάχης καὶ τῆς εἰς Κορῶ-

42, 7. ὑπὲρ ὧν] Pro ὑπὲρ mg. Ald. Lugd. περὶ.

9. τό γ' ἐκείνων] τό γε ἐκ' ἐκείνων Steph.

43, 2. ἂν om. Steph.

4. εἰ ὑπὲρ τούτων] ἢ ὑπὲρ τούτων Steph. et Bremi. Cf. com-
 mentat. crit. p. 4.

5. οὕτως ὑμεῖς] οὕτω καὶ ὑμεῖς Steph.

44, 6. ἂν] καὶ Steph.

νειαν στρατείας, ἐμάχετο τῷ ταξίαρχῳ Λάχτη καὶ ἐτυπτεν αὐτόν, καὶ πανστρατιᾷ τῶν πολιτῶν ἐξεληθόντων, δόξας ἀκοσμιώτατος εἶναι καὶ πονηρότατος, μόνος Ἀθηναίων ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ἐξεκηρύχθη. Ἐχοιμι δ' ἂν καὶ 46 ἄλλα πολλὰ εἰπεῖν περὶ τούτου, ἀλλ' ἐπειδὴ παρ' ὑμῶν οὐ νόμιμόν ἐστιν ἔξω τοῦ πράγματος λέγειν, ἐκείνο ἐνθυμίσθε· οὗτοι εἰσιν οἱ βίᾳ εἰς τὴν ἡμετέραν οἰκίαν εἰσιόντες, οὗτοι οἱ διακοντες, οὗτοι οἱ βίᾳ ἐκ τῆς ὁδοῦ συναρπάζοντες ἡμᾶς. ὦν ὑμεῖς μεμνημένοι τῶν δίκαια ψηφίσεσθε 47 καὶ μὴ περιυδέητε ἐκ τῆς πατρίδος ἀδίκως ἐκπεσόντα, ὑπὲρ ἧς ἐγὼ πολλοὺς κινδύνους κεκινδύνευκα καὶ πολλὰς λειτουργίας λελειτούργηκα, καὶ κακοῦ μὲν αὐτῇ οὐδενὸς αἴτιος γεγένημαι οὐδὲ τῶν ἐμῶν προγόνων οὐδεὶς, ἀγαθῶν δὲ πολλῶν· ὥστε δικαίως ἂν ὑφ' ὑμῶν καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐλεηθείην, οὐ μόνον εἴ τι πάθοιμι ὦν Σίμων βούλεται, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἡναγκάσθην ἐκ τοιούτων πραγμάτων εἰς τοιούτους ἀγῶνας καταστῆναι.

45, 5. στρατείας] Sic dedi e coniectura Marklandi: στρατιᾶς Steph. et MSS.

7. ἀκοσμιώτατος] Sic emendavit Taylor, librorum MSS. et Stephani lectionem κοσμιώτατος, quam retinuit Bekkerus.

7. καὶ πονηρότατος] καὶ om. Steph.

47, 2. μὴ] Pronomen με, quod contra libros MSS. Ald. et Steph., auctoribus Contio et Reiskio, Bekkerus et Brem. addiderunt, omisi, quamvis primo adspectu mihi valde placeret haec emendatio. Sed cf. §. 20. VII, 25. 29. et 39. etc.

IV.

Α Τ Σ Ι Ο Τ

ΠΕΡΙ ΤΡΑΤΜΑΤΟΣ ΕΚ ΠΡΟΝΟΙΑΣ,
ΠΕΡΙ ΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΟΝ.

1 Θ αυμαστόν γε, ὦ βουλῇ, τὸ διαμάχεσθαι περὶ τούτου, ὥς οὐκ ἐγένοντο ἡμῖν διαλλαγαι, καὶ τὸ μὲν ξεῦγος καὶ τὰ ἀνδράποδα καὶ ὅσα ἐξ ἀγροῦ κατὰ τὴν ἀντίδοσιν. ἔλαβε μὴ ἂν δύνασθαι ἀρνηθῆναι ὥς οὐκ ἀπέδωκε, φανερώς δὲ περὶ πάντων διαλελυμένον ἀρνεῖσθαι τὰ περὶ τῆς ἀνδρώ-
2 που, μὴ κοινῇ ἡμᾶς χρῆσθαι συγχωρῆσαι. καὶ τὴν μὲν ἀντίδοσιν δι' ἐκείνην φανερός ἐστι ποιησάμενος, τὴν δ' 101 αἰτίαν δι' ἣν ἀπέδωκεν ἃ ἔλαβεν οὐκ ἂν ἄλλην ἔχοι εἰπεῖν (βουλόμενος τᾷληθῇ λέγειν) ἢ ὅτι οἱ φίλοι περὶ πάντων
3 ἡμᾶς τούτων συνήλλαξαν. ἐβουλόμην δ' ἂν μὴ ἀπολαχεῖν αὐτὸν κριτὴν Διονυσίοις, ἵν' ὑμῖν φανερός ἐγένετο ἐμοὶ διηλλαγμένος, κρίνας τὴν ἐμὴν φυλὴν νικᾶν. νῦν δὲ
4 ἔγραψε μὲν ταῦτα εἰς τὸ γραμματεῖον, ἀπέλαχε δέ. καὶ ὅτι ἀληθῇ ταῦτα λέγω Φιλῖνος καὶ Διοκλῆς ἴσασιν· ἀλλ' οὐκ ἔστ' αὐτοῖς μαρτυρῆσαι μὴ διομοσαμένους περὶ τῆς αἰτίας

1, 8. ἔλαβε — ἀπέδωκε] Sic dedi ex optimo codice Laurentiano

C. ἔλαβον — ἀπέδωκε Steph. ἔλαβε — ἀπέδωκε Bekker.

5. πάντων mg. Ald. Lugd. τούτων Steph.

6. ἡμᾶς] ὑμᾶς Steph.

2, 2. φανερός] φανερώς Steph.

3. ἃ ἔλαβεν est coniectura Taylori, quam codex Bekkeri M. confirmare videtur: ἢ ἔλαβεν ceteri libri MSS. et Steph.

ἢ ἐγὼ φεύγω, ἐπεὶ σαφῶς ἔγνωτ' ἂν ὅτι ἡμεῖς ἤμεν αὐ-
τὸν οἱ κριτὴν ἐμβαλόντες καὶ ἡμῶν εἵνεκα ἐκαθέζετο.
'Αλλ' ἦν, εἰ βούλεται, ἐχθρός· (βίδωμι γὰρ αὐτῷ τοῦτο ὅ
οὐδὲν γὰρ διαφέρει.) οὐκοῦν ἤλθον αὐτὸς αὐτὸν ἀποκτε-
νῶν, ὥς οὗτός φησι, καὶ βία εἰς τὴν οἰκίαν εἰσῆλθον. διὰ
τὶ οὖν οὐκ ἀπέκτεινα ὑποχείριον λαβὼν τὸ σῶμα καὶ το-
σοῦτον κρατήσας, ὥστε καὶ τὴν ἄνθρωπον λαβεῖν; φρα-
σάτω πρὸς ὑμᾶς. ἀλλ' οὐκ ἔχει εἰπεῖν. Καὶ μὴν οὐδεὶς 6
γε ὑμῶν ἀγνοεῖ ὅτι θᾶττον ἂν ἐγχειριδίῳ πληγῆς ἀπέθα-
νεν ἢ πυξὶ καιόμενος. φαίνεται τοίνυν οὐδ' αὐτὸς αἰτιώ-
μενος τοιοῦτόν τι ἔχοντας ἡμᾶς ἐλθεῖν, ἀλλ' ὁστράκῳ φησὶ
πληγῆναι. καίτοι φανερόν ἦδη ἐξ ὧν ἔρηκεν ὅτι οὐ πρό-
νοια γεγένηται. οὐ γὰρ ἂν οὕτως ἦλθομεν, ἀδήλου δ' ὅν-7
τως εἰ παρὰ τούτῳ εὐρήσομεν ὁστράκον ἢ οὕτως αὐτὸν
ἀποκτενοῦμεν, ἀλλ' οἰκοθεν ἔχοντες ἂν ἐβαδίζομεν. νῦν
δ' ὁμολογούμεθα πρὸς παῖδας καὶ ἀνλητριδας καὶ μετ' οὖ-
νον ἐλθόντες· ὥστε πῶς ταῦτ' ἐστὶ πρόνοια; ἐγὼ μὲν γὰρ
οἶμαι οὐδαμῶς. ἀλλ' οὗτος ἐναντίως τοῖς ἄλλοις δύσε-8
ρως ἐστὶ καὶ ἀμφοτέρω βούλεται, τό τε ἀργύριον μὴ ἀπο-
δοῦναι καὶ τὴν ἄνθρωπον ἔχειν. εἴτα ὑπὸ τῆς ἀνθρώ-
που παρωξυμένος ὀξύχει λίαν καὶ πάροινός ἐστιν, ἀνάγ-
κη δ' ἀμύνασθαι. ἢ δὲ τοτὲ μὲν ἐμὲ περὶ πολλοῦ τοτὲ δὲ
τοῦτόν φησι ποιῆσθαι, βουλομένη ὑπ' ἀμφοτέρων ἐρᾶ-
σθαι. καὶ ἐγὼ μὲν καὶ ἐξ ἀρχῆς εὐκόλως εἶχον καὶ νῦν ἐτι9
ἔχω· ὁ δ' εἰς τοῦτο βαρυδαιμονίας ἤκει, ὥστε οὐκ αἰσχύ-
νεται τρανυμάτ' ὀνομάζων τὰ ὑπόπια καὶ ἐν κλίνῃ περι-

4, 4. ἡμεῖς om. Steph., add. mg. Ald. Lugd.

5, 2. αὐτός] Hoc pronomēn ut e proximo αὐτόν natum uncis circumdederunt Reisk. et Bekk. Cf. commentat. crit. p. 43.

ib. ἀποκτενῶν] ἀποκτενῶν Steph.

6, 5. πρόνοια] Sic hic et §. 7, 6. e Taylori et Marklandi coniectura scripsi: προνοία MSS. et Steph.

7, 1. γὰρ ἂν] ἂν om. Steph.

8, 4. παρωξυμένος] παρωξυμένος Steph.

9, 3. τρανυμάτ'] Sic coniecit Coraes ad Isocrat. p. 398, 15. τρανυμάτ' mg. Ald. Lugd. τρανυμά γε MSS. et Steph. τρανυμά τ' Bekk. e coniectura Reiskii.

φερόμενος καὶ δεινῶς προσποιούμενος διακείσθαι ἔνεκα πόρου ἀνθρώπου, ἣν ἔξεστιν αὐτῷ ἀναμφισβητήτως ἔχειν 10 ἔμοι ἀποδόντι τὰργύριον. καὶ φησὶ μὲν δεινῶς ἐπιβουλευθῆναι καὶ πρὸς ἅπανθ' ἡμῖν ἀμφισβητεῖ, ἐξὸν δ' ἐκ τῆς ἀνθρώπου βασανισθείσης τὸν ἔλεγχον ποιήσασθαι οὐκ ἠθέλησεν· ἢ πρῶτον μὲν τοῦτ' ἂν κατείπε, πότερα κοινῇ ἡμῖν ἢ ἰδίᾳ τούτου, καὶ πότερα τὸ ἡμῖν τοῦ ἀργυρίου ἐγὼ, συνεβαλόμεν ἢ οὗτος ἅπαν ἔδωκε, καὶ εἰ διηλλαγμένοι ἢ ἔτι ἔχθροὶ ἡμεν, ἔτι δὲ εἰ μεταπεμφθέντες ἠλθομεν ἢ οὐδενὸς καλέσαντος, καὶ εἰ οὗτος ἦρχε χειρῶν ἀδίκων ἢ ἐγὼ πρότερος τούτου ἐπάταξα. τούτων καθ' ἕν ἕκαστον καὶ τῶν ἄλλων οὐδὲν ἦν ὃ τι οὐ ῥᾷδιον τοῖς τε ἄλλοις ἐμφανὲς καὶ τούτοις ποιῆσαι.

12 "Ὅτι μὲν οὖν οὐτε πρόνοια ἐγένετο οὐτε ἀδικῶ τούτου, ὡς βουλή, ἐκ τοσούτων τεκμηρίων καὶ μαρτυριῶν ὑμῖν ἐπιδέδεικται· ἀξιῶ δ', ὅσον ἂν ἐγένετο σημεῖον τούτῳ πρὸς τὸ δοκεῖν ἀληθῆ λέγειν φυγόντος ἐμοῦ τὴν βάσανον, τοσοῦτον ἔμοι τεκμήριον γενέσθαι ὅτι οὐ ψεύδομαι, διότι οὗτος οὐκ ἠθέλησεν ἐκ τῆς ἀνθρώπου ποιήσασθαι τὸν ἔλεγχον, καὶ μὴ τοσοῦτον ἰσχυῖν τοὺς τούτου λόγους, ὅτι φησὶν αὐτὴν ἐλευθέραν εἶναι· ὁμοίως γὰρ προσήκει καὶ μοι τῆς ἐλευθερίας, τὸ ἴσον καταθέντι 13 ἀργύριον. ἀλλὰ ψεύδεται καὶ οὐκ ἀληθῆ λέγει. ἢ δεινὸν γε· εἰ εἰς μὲν λύσιν τοῦ σώματος ἔδωκε τὸ ἀργύριον ἐκ τῶν πολεμίων, ἐξῆν ἂν μοι χρῆσθαι αὐτῇ ὃ τι ἐβουλόμην, κινδυνεύοντι δὲ μοι περὶ τῆς πατρίδος οὐδὲ πυνθέσθαι παρ' αὐτῆς τὰληθῆ ἐκγενήσεται περὶ ὧν εἰς τὴν κρίσιν καθέστηκε καὶ μὲν δὴ πολὺ ἂν δικαιότερον ἐπὶ ταύτῃ τῇ αἰτίᾳ βασανισθῇ ἢ ἐπὶ τῇ ἐκ τῶν πολεμίων λύσει πραθείῃ, ὅσῳ παρὰ μὲν ἐκείνων βουλομένων ἀπολῶσαι ἔστι καὶ ἄλλοθεν εὐπορήσῃσι κομισθῆναι, ἐπὶ δὲ 102 τοῖς ἐχθροῖς γενόμενον οὐ δυνατόν· οὐ γὰρ ἀργύριον

10, 4. ἢ est emendatio Contii, Schotti et Marklandi, quam confirmant complures libri MSS. ἢ Steph.

λαβεῖν προθυμοῦνται, ἀλλ' ἐκ τῆς πατρὶδος ἐκβαλεῖν αὐ-
 τὸν ποιοῦνται. ὥσθ' ὑμῖν προσήκει μὴ ἀποδέχεσθαι¹⁴
 αὐτοῦ διὰ τοῦτο οὐκ ἀξιούντος βασανισθῆναι τὴν ἀν-
 θρωπον, ὅτι αὐτὴν ἐλευθέραν ἐσκήπτετο εἶναι, ἀλλὰ πο-
 λὺ μᾶλλον συκοφαντίαν καταγινώσκειν, ὅτι παραλιπὼν
 ἔλεγχον οὕτως ἀκριβῆ ἑξαπατήσειν ὑμᾶς ῥαδίως εῃδῃ.
 οὐ γὰρ δὴ πού τὴν γε τούτου πρόκλησιν πιστοτέραν¹⁵
 ὑμᾶς νομίζειν δεῖ τῆς ἡμετέρας, ἐφ' οἷς τοὺς αὐτοῦ οἰ-
 κέτας ἡξίου βασανίζεσθαι. ἃ μὲν γὰρ ἐκεῖνοι ἤδεσαν,
 ἰδόντας ἡμᾶς ὡς τοῦτον, καὶ ἡμεῖς ὁμολογοῦμεν· εἰ
 δὲ μεταπεμφθέντες ἢ μὴ, καὶ πότερον πρότερον ἐπλήρην.
 ἢ ἐπάταξα, ἐκεῖνη μᾶλλον ἂν ᾔδει. ἔτι δὲ τοὺς μὲν τοῦ¹⁶
 τοῦ οἰκέτας, ἰδίους ὄντας τούτου, εἰ ἐβασανίζομεν, ἀνοή-
 τως ἂν τι τούτῳ χαριζόμενοι καὶ παρὰ τὴν ἀλήθειαν
 ἡμῶν κατεψεύσαντο· αὕτη δὲ ὑπῆρχε κοινὴ, ὁμοίως ἀμ-
 φοτέρων ἀργύριον κατατεθεικότων, καὶ μάλιστα ᾔδει. διὰ
 ταύτην ἅπαντα τὰ πραχθέντα ἡμῖν γεγένηται καὶ οὐ λή-
 σει οὐδὲν αὐτῇ. καίτοι ἔγωγ' οὐκ ἴσον εἶχον βασανι-¹⁷
 σθείσης, ἀλλ' ἀπεκινδύνεον τοῦτο· πολὺ γὰρ περὶ πλειο-
 νος τοῦτον ἢ ἐμὲ φαίνεται ποιησαμένη, καὶ μετὰ μὲν
 τοῦτον ἐμὲ ἡδικηκυῖα, μετ' ἡμῶν δ' οὐδεπώποτε εἰς τοῦ-
 τον ἐξαμαρτοῦσα. ἀλλ' ὅμως ἐγὼ μὲν εἰς ταύτην κατέ-
 φηγον, οὗτος δὲ οὐκ ἐπίστευσεν αὐτῇ. Οὐκ οὖν δεῖ ὑμᾶς,¹⁸
 ὦ βουλή, τηλικούτου ὄντος τοῦ κινδύνου, ῥαδίως ἀπο-
 δέχεσθαι τοὺς τοῦτον λόγους, ἀλλ' ἐνθυμούμενους ὅτι
 περὶ τῆς πατρὶδος μοι καὶ τοῦ βίου ὁ ἀγὼν ἐστίν, ἐν
 ὑπολόγῳ ταύτας τὰς προκλήσεις ποιεῖσθαι. καὶ μὴ ζη-

13, 12. ποιοῦνται] πειρῶνται coniecit, Steph., alii aliter.

15, 1. τοῦτον mg. Ald. Lugd. τοῦτων Steph.

16, 4. αὕτη] Sic dedi auctore Tyloro, αὕτη MSS. et Steph.

17, 1. κατατεθεικότων, καὶ μάλιστα ᾔδει. διὰ ταύτην] κατατεθει-
 κότων· καὶ μάλιστα ᾔδει διὰ ταύτην Steph.

7. αὕτην. καίτοι ἔγωγ' οὐκ ἴσον] ἐν ταύτῃ. ἔγω γ' ἂν ἴσον Steph.

18, 4. ἐστίν, ἐν ὑπολόγῳ, nti coniecit Markl. dedi cum Reisk. Aug.
 et Bekkero. Libri MSS. aut ἐστίν ὑπολόγῳ aut ἐστὶ μὲν
 ὑπὸ λόγῳ, quod exhibet Steph. in marg. adnotans: „II.
 ἀγὼν, ἐν τινι μὲν ὑπολόγῳ τ. τ. πρ. κ. καὶ μὴ ζητεῖν τ.“

τεῖτε τούτων ἔτι μείζους πίσταις (οὐ γὰρ ἂν ἔχοιμι εἰ-
 πείν, ἀλλ' ἢ ταύτας), ὥς οὐδὲν εἰς τοῦτον προνοηθῆναι.
 19 ἀγανακτῶ δ', ὦ βουλή, εἰ διὰ πόρνην καὶ δούλην ἄν-
 θρωπον περὶ τῶν μεγίστων εἰς κίνδυνον καθέστηκα, τί
 κακὸν πῶποτε τὴν πόλιν ἢ αὐτὸν τοῦτον εἰργασμένος,
 ἢ εἰς τίνα τῶν πολιτῶν ὀτιοῦν ἐξαμαρτῶν; οὐδὲν γὰρ
 ἔμοιγέ ἐστι τοιοῦτον πεπραγμένον, ἀλλὰ λόγῳ τὸ τῶν
 πάντων κινδυνεύω πολὺ μείζω συμφορὰν ἑμαυτῷ διὰ
 20 τοῦτους ἐπαγαγέσθαι. πρὸς οὖν παίδων καὶ γυναικῶν
 καὶ θεῶν τῶν τόδε τὸ χωρίον ἔχόντων ἱκετεύω ὑμᾶς
 καὶ ἀντιβολῶ, ἐλεήσατέ με καὶ μὴ περιδῶτε ἐπὶ τούτῳ
 γενόμενον μηδὲ ἀνηκέστῳ συμφορᾷ περιβάλητε· οὐ γὰρ
 ἄξιός οὗτ' ἐγὼ φεύγειν τὴν ἑμαυτοῦ οὔτε οὗτος τοσαύ-
 την δίκην παρ' ἐμοῦ λαβεῖν ὑπὲρ ὧν φησὶν ἡδικῆσθαι,
 οὐκ ἡδικημένος.

18, 7. προνοηθῆναι] Satius duxi hanc librorum MSS. et Stephani
 lectionem retinere, quam cum Bekkero Augeri coniectu-
 ram προῦνοήθην recipere.

V.

Α Τ Σ Ι Ο Υ

ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΙΟΥ ΙΕΡΟΣΤΑΙΑΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Εἰ μὲν περὶ ἄλλου τινὸς ἢ τοῦ σώματος, ὃ ἄνδρες δι-1
 κασαι, Καλλίας ἠγωνίζετο, ἐξήρκει ἂν μοι καὶ τὰ παρὰ
 τῶν ἄλλων εἰρημένα· νῦν δὲ μοι δοκεῖ αἰσχρὸν εἶναι,
 κελύοντος καὶ δεομένου, καὶ φίλου ὄντος καὶ ἐμοὶ καὶ
 (ἕως ἔξῃ) τῷ πατρὶ, καὶ πολλῶν συμβολαίων ἡμῖν πρὸς
 ἀλλήλους γεγεννημένων, μὴ βοηθῆσαι Καλλίᾳ τὰ δίκαια,
 ὅπως ἂν δύνωμαι. ἐνόμιζον μὲν οὖν οὕτω μετοικεῖν αὐ-2
 τὸν ἐν ταύτῃ τῇ πόλει, ὥστε πολὺ πρότερον ἀγαθοῦ τι-
 νὸς τεύξεσθαι παρ' ἡμῶν ἢ ἐπὶ τοιαύταις αἰτίαις εἰς το-
 σούτον κίνδυνον καταστήσεσθαι· νῦν δὲ οἱ ἐπιβουλεύον-
 τες οὐχ ἥτιον ἐπικίνδυνον ποιοῦσι τὸν βίον τοῖς μηδὲν
 ἀδικοῦσιν ἢ τοῖς πολλῶν κακῶν αἰτίαις οὖσιν. ὑμᾶς δὲ 3
 ἄξιον μὴ τοὺς μὲν τῶν θεραπόντων λόγους πιστοὺς νο-
 μίζειν, τοὺς δὲ τούτων ἀπίστους, ἐνθυμουμένους ὅτι
 Καλλίᾳ μὲν οὐδεὶς πώποτε οὐτ' ἰδιώτης ἐνεκάλεσεν οὔτε
 ἄρχων, οἰκῶν δ' ἐν ταύτῃ τῇ πόλει πολλὰ μὲν ἀγαθὰ
 ὑμᾶς ἐποίησεν, οὐδεμίαν δὲ σχῶν αἰτίαν εἰς τοῦτο τῆς
 ἡλικίας ἀφίκται, οὗτοι δὲ ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ μέγала ἡμαρ-
 τηκότες καὶ πολλῶν κακῶν πεπειραμένοι, ὥσπερ ἀγαθοῦ

2, 3. παρ' ἡμῶν] παρ' ὑμῶν Steph.

τινὸς αἵτιοι γεγενημένοι περὶ ἐλευθερίας νυνὶ ποιοῦνται
 4 τοὺς λόγους. καὶ οὐ θαυμάζω· ἴσασι γὰρ ὅτι, ἂν ψευ-
 δόμενοι ἐλεγχθῶσιν, οὐδὲν μείζον τῶν ὑπαρχόντων πεί-
 σονται, ἐὰν δὲ ὑμᾶς ἐξαπατήσωσι, τῶν παρόντων κακῶν
 ἔσονται ἀπηλλαγμένοι. καίτοι τοὺς τοιοῦτους οὔτε κα-
 τηγόρους οὔτε μάρτυρας πιστοὺς χρῆ νομίζειν εἶναι, οἵ-
 τινες αὐτοὶ μεγάλα κερδαίνοντες περὶ ἐτέρων ποιοῦνται
 τοὺς λόγους, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ὅσοι τῷ δημοσίῳ βοή-
 5 θοῦντες εἰς κινδύνους σφᾶς αὐτοὺς ἡκαδιστᾶσιν. ἄξιον
 δέ μοι δοκεῖ εἶναι οὐ τούτων ἴδιον ἡγεῖσθαι τὸν ἀγῶνα,
 ἀλλὰ κοινὸν πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει· οὐ γὰρ τούτοις
 μόνοις εἰσι θεράποντες, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν, οἱ
 πρὸς τὴν τούτων τύχην ἀποβλέποντες οὐκέτι σκέψονται,
 ὅ τι ἀγαθὸν ἐργασμένοι τοὺς δεσπότης ἐλεύθεροι γέ-
 νοιντο, ἀλλ' ὅ τι ψεῦδος περὶ αὐτῶν μὲνύσαντες.

5, 7. Post μὲνύσαντες in editionibus Aldi et Stephani est vacuum
 spatium aliquot versuum et insequentia non orationi κατ'
 Ἀνδοκίδου, sed τῇ ὑπὲρ Καλλίου ἐπεροσυνίας ἀπολογία at-
 tribuuntur.

VI.

ΑΥΣΙΟΥ

ΚΑΤ' ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ ΑΣΕΒΕΙΑΣ.

.....
 ..... [ἔδῃσε τὸν ἱππον] ἔκ τοῦ ῥόπτρου τοῦ1
 ἱεροῦ ὡς ἀποδιδούς, τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ὑφέλλετο. οὐ-
 ρος οὖν ὁ ταῦτα ποιήσας θανάτῳ τῷ ἀλγίστῳ ἀπώλετο,
 ἡμῶ· πολλῶν γὰρ καὶ ἀγαθῶν αὐτῷ ἐπὶ τὴν τράπεζαν
 παρατιθεμένων ὄξειν ἔδοκε τοῦ ἄρτου καὶ τῆς μάξης
 κάκιστον, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐκθίσειν. καὶ ταῦτα πολλοὶ
 ἡμῶν ἤκουον τοῦ ἱεροφάντου λέγοντος. [ὅτι Ἀνδοκίδης 2
 μηνύων τοὺς αὐτοῦ συγγενεῖς, καὶ φίλους ἀπώλλυε, φά-
 σκων αὐτοὺς συναγορὰς εἶναι.] δίκαιον οὖν μοι δοκεῖ 3
 εἶναι νῦν ἐπὶ τούτῳ τὰ τότε λεχθέντα ἀναμνησθαι καὶ μὴ
 μόνον τοὺς τούτου φίλους ὑπὸ τούτου καὶ τῶν τούτου
 λόγων ἀπόλλυσθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τοῦτον ὑφ' ἐτέρου.
 ἄδύνατον δὲ καὶ ὑμῖν ἐστὶ περὶ τοιούτου πράγματος φέ-
 ρουσι τὴν ψῆφον ἢ κατελεῆσθαι ἢ καταχαρίσασθαι Ἀνδο-
 κίδῃ, ἐπισταμένοις ὅτι ἐναργῶς τὰ θεῶ τούτῳ τιμω-

1, 2. [ἔδῃσε τὸν ἱππον] Haec non habet Steph.; suppleta sunt a Taylora ex Harpocr. v. ῥόπτρον.

2, 1. ὅτι — εἶναι] Auctore Reiskio haec verba inclusi uncis.

2. ἀπώλλυε] Est emendatio Marklandi, quam nonnulli, ut videtur, Bekkeri libri confirmant. ἀπολλύων Steph., qui ante ὅτι comma posuit.

3, 7. τὰ θεῶ ταύτῳ τιμωρεῖται] τῷ θεῷ τούτῳ τιμωρεῖται Steph.

ρεῖται τοὺς ἀδικοῦντας. ἔλπίσαι οὖν χρὴ πάντα ἀνδρα-
 4 πον ὄντα καὶ ἑαυτῷ καὶ ἑτέρῳ ἔσεσθαι. Φέρε γάρ, ἀν-
 νυνὶ Ἀνδοκίδης ἀθῶος ἀπαλλαγῇ ἡμῶν ἐκ τοῦδε τοῦ
 ἀγῶνος καὶ ἔλθῃ κληρωσόμενος τῶν ἐννέα ἀρχόντων καὶ
 λάχῃ βασιλεὺς, ἄλλο τι ἢ ὑπὲρ ἡμῶν καὶ θυσιάζει καὶ
 εὐχὰς εὐξεται κατὰ τὰ πάτρια, τὰ μὲν ἐν τῷ ἐνθάδε
 Ἐλευσινίῳ, τὰ δὲ ἐν τῷ Ἐλευσίνι ἱερῷ, καὶ τῆς ἐορτῆς
 ἐπιμελήσεται ἐν τοῖς μυστηρίοις, ὅπως ἂν μηδεὶς ἀδικῇ
 5 μηδὲ ἀσεβῇ περὶ τὰ ἱερά; καὶ τίνα γνώμην οἴεσθε ἔχειν
 τοὺς μύστας τοὺς ἀφικνουμένους, ἐπειδὴν ἴδωσι τὸν βα-
 σιλέα ὅστις ἐστὶ καὶ ἀναμνησθῶδι πάντα τὰ ἡσεβημένα
 αὐτῷ, ἢ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας, οἱ ἕνεκα ταύτης τῆς ἐορ-
 τῆς ἢ θύειν εἰς ταύτην τὴν πανήγυριν βουλόμενοι ἢ θεω-
 6 ρεῖν; οὐδὲ γὰρ ἀγνώς ὁ Ἀνδοκίδης οὔτε τοῖς ἔξω οὔτε
 τοῖς ἐνθάδε διὰ τὰ ἡσεβημένα. ἀναγκαίως γὰρ ἔχει ἀπὸ
 τῶν πολὺ διαφερόντων ἢ κακῶν ἢ ἀγαθῶν ἔργων τοὺς
 ποιήσαντας γινώσκεισθαι. ἔπειτα δὲ καὶ διαώληκε πό-
 λεις πολλὰς ἐν τῇ ἀποδημίᾳ, Σικελίαν, Ἰταλίαν, Πελο-
 7 πόννησον, Θεταλίαν, Ἑλλήσποντον, Ἰωνίαν, Κύπρον·
 βασιλείας πολλοὺς κεκολάκευκεν, ὃ ἂν ξυγγένηται, πλήν
 8 τοῦ Συρακουσίου Λιουσίου. οὗτος δὲ ἢ πάντων εὐν-
 χέστατός ἐστιν ἢ πλείστον γνώμῃ διαφέρει τῶν ἄλλων,
 ὃς μόνος τῶν συγγενομένων Ἀνδοκίδῃ οὐκ ἐξηπατήθη
 ὑπ' ἀνδρὸς τοιοῦτου, ὃς τέχνην ταύτην ἔχει, τοὺς μὲν
 ἐχθροὺς μηδὲν ποιεῖν κακόν, τοὺς δὲ φίλους ὃ τι ἂν
 9 δύνηται κακόν. ὥστε μὰ τὸν Δία οὐ ῥάδιόν ἐστιν ὑμῖν
 οὐδὲν χαρισαμένοις αὐτῷ παρὰ τὸ δίκαιον λαθεῖν τοὺς 10
 8 Ἑλληνας. νῦν οὖν ὑμῖν ἐν ἀνάγκῃ ἐστὶ βουλευσασθαι
 περὶ αὐτοῦ. εὖ γὰρ ἐπίστασθε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οἱ

4, 6. Ἐλευσινίῳ — Ἐλευσίνι] Sic scripsi Palmerium secutus: Ἐλευ-
 σίνι — Ἐλευσινίῳ libri MSS. et Steph.

7. ἐν τοῖς om. Steph.

5, 2. ἀφικνουμένους] ἀφικνομένους Steph.

6, 7. ξυγγένηται] συγγένηται Steph.

7, 2. πλείστον] πλείστον Steph., sed margini adscripsit: Π. πλείστον.

7. οὐδὲν χαρισαμένοις αὐτῷ] αὐτῷ οὐδὲν χαρίζομένοις Steph.

οὐχ οἷόν τε ὑμῖν ἔστιν ἅμα τοῖς τε νόμοις τοῖς πατρίοις καὶ Ἀνδοκίδῃ χρῆσθαι, ἀλλὰ δυοῖν θάτερον, ἢ τοὺς νόμους ἐξαλειπτέον ἔστιν ἢ ἀπαλλακτέον τοῦ ἀνδρός.

Εἰς τοσοῦτο δὲ τόλῃς ἀφίεται, ὥστε καὶ λέγει περὶ τοῦ νόμου, ὡς καθήρηται ὁ περὶ αὐτοῦ κείμενος καὶ ἔστιν αὐτῷ ἤδη εἰσιέναι εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὰ ἱερά . . . . . ἂν ἔτι καὶ νῦν Ἀθηναίων ἐν τῷ βουλευτηρίῳ. καίτοι Περικλέα ποτὶ φασὶ παραινέσαι ὑμῖν⁹ περὶ τῶν ἀσεβούντων, μὴ μόνον χρῆσθαι τοῖς γεγραμμένοις νόμοις περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀγράφοις, καθ' οὓς Εὐμολπίδαι ἐξηγοῦνται, οὓς οὐδεὶς πω κύριος ἐγένετο καθελεῖν οὐδὲ ἐτόλμησεν ἀντεκείν, οὐδὲ αὐτὸν τὸν θέντα ἴσασιν· ἡγεῖσθαι γὰρ ἂν αὐτοὺς οὕτως οὐ μόνον τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ τοῖς θεοῖς δίδοναι δίκην. Ἀνδοκίδης δὲ τοσοῦτον καταπεφρόνηκε τῶν¹⁰ θεῶν καὶ ὧν ἐκείνοις δεῖ τιμᾶσθαι, ὥστε πρὶν μᾶλλον ἢ ἦντο ἢ ἐπιδεδημηκέναι δέκα ἡμέρας ἐν τῇ πόλει προσκαλέσασθαι δίκην ἀσεβείας πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἔλαυν Ἀνδοκίδης, καὶ πεποιηκῶς ἅ οὗτος πεποιήκε περὶ τοὺς θεοὺς, καὶ, ἵνα μᾶλλον πρόσχητε τὸν νοῦν, φάσκων τὸν Ἀριστίππον ἀσεβεῖν περὶ τὸν Ἐρμῆν τὸν αὐτοῦ πατρῷον. ὁ δὲ Ἀρχιππος ἡντιδίκει ἢ μὴν τὸν Ἐρ¹² μὴν ὑμῶν τε καὶ ὅλον εἶναι καὶ μηδὲν παθεῖν ὧν περ οἱ ἄλλοι Ἐρμαῖ· ὁμῶς μέντοι ἵνα μὴ ὑπὸ τούτου τοιούτου ὄντος πράγματ' ἔχοι, δοὺς ἀργύριον ἀπηλλάγη. καίτοι ὅποτε οὗτος παρ' ἑτέρου ἡξίωσε δίκην ἀσεβείας λαβεῖν, ἢ που ἑτέρους γε παρὰ τούτου λαβεῖν δίκαιον καὶ εὐσεβές ἔστιν.

Ἀλλὰ λέξει δεινὸν εἶναι, εἰ ὁ μὲν μηνυτὴς τὰ ἔσχατα¹³ πείσεται, οἱ δὲ μηνυθέντες τῶν αὐτῶν ὑμῖν ἐπίτιμοι ὄντες μεθέξουσιν. καίτοι οὐχ ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπολογήσεται,

9, 4. ἱερά] In Stephani editione nullum lacunae signum est. Ad ἱερά ἂν ἔτι adscripsit idem V. D.: „II. ἱερά ἔτι“.

12, 4. πράγματ' ἔχοι.] πράγμα ἔχη Steph.

ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων κατηγορήσει. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους οἱ ἐπιτάξαντες καταδέξασθαι ἀδικοῦσι καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀσεβήματος αἷτιοι εἰσιν· εἰ δ' ὑμεῖς αὐτοκράτορες ἦτε καὶ ἐστὲ οἱ ἀφελόντες τὰς τιμωρίας τῶν θεῶν, ἀλλ' οὐτοι αἷτιοι ἔσονται. ὑμεῖς οὖν μὴ βούλεσθε εἰς ὑμᾶς τὴν αἰτίαν ταύτην περιτρέψαι, ἔξδὸν τὸν ἀδικοῦντα κολάσαι
 14σιν ἀπηλλάχθαι. ἔπειτα δ' ἐκεῖνοι μὲν ἀρνούνται τὰ μεμνημένα, οὗτος δὲ ὁμολογεῖ ποιῆσαι. καίτοι καὶ ἐν Ἀρεῖᾳ πάγῳ, ἐν τῷ σεμνοτάτῳ καὶ δικαιοτάτῳ δικαστηρίῳ, ὁμολογῶν μὲν ἀδικεῖν ἀποθνήσκει, ἐὰν δὲ ἀμφισβητῇ, ἐλέγχεται, καὶ πολλοὶ οὐδ' ἔδοξαν ἀδικεῖν. οὐκ οὖν ὁμοίαν χρὴ γνῶμην ἔχειν περὶ τε τῶν ἀρνούμενων
 15καὶ περὶ τῶν ὁμολογουμένων. δεινὸν δὲ μοι δοκεῖ εἶναι· ἂν μὲν τις ἀνδρὸς σῶμα τρώσῃ, κεφαλὴν ἢ πρόσωπον ἢ χεῖρας ἢ πόδας, αὐτὸς μὲν κατὰ τοὺς νόμους ἐξ Ἀρείου πάγου φεύζεται τὴν τοῦ ἀδικηθέντος πόλιν [ἢ τραύματος ἐκ προνοίας], καὶ ἐὰν [μὲν] κατὴν, ἐνδειχθεὶς θανάτῳ ζημιωθήσεται· ἐὰν δὲ τις τὰ αὐτὰ ταῦτα ἀδικήσῃ τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, οὐδ' αὐτῶν καλύσεται τῶν ἱερῶν ἐπιβαίνειν ἢ εἰσιόντα οὐ τιμωρήσεσθε. καὶ μὲν δὴ τούτων καὶ δίκαιον καὶ ἀγαθόν ἐστιν ἐπιμελεῖσθαι, ὑφ' ὧν
 16καὶ εὖ καὶ κακῶς δυνήσεσθε πάσχειν. φασὶ δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων πολλοὺς διὰ τὰ ἐνθάδε ἀσεβήματα ἐκ τῶν παρ' αὐτοῖς ἱερῶν ἐξείργειν. ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ οἱ ἀδικηθέντες περὶ ἐλάττονος ποιεῖσθε τὰ παρ' ὑμῖν νόμιμα ἢ ἕτεροι
 17τὰ ὑμέτερα. τοσοῦτο δ' οὗτος Διαγόρου τοῦ Μηλίου ἀσεβέστερος γεγένηται· ἐκεῖνος μὲν γὰρ λόγῳ περὶ τὰ ἀλλότρια ἱερὰ καὶ ἑορτὰς ἡσέβει, οὗτος δὲ ἔργῳ περὶ τὰ

14, 5. πολλοὶ οὐδ' ἔδοξαν] Sic cum Bekkero e codice C. dedi pr πολλοὺς οὐδὲ δόξαν, quod legitur in Stephani editione Non diffiteor tamen me cum Marklando πολλοὶ οὐδὲ ἔδοξαν legi malle. Cf. orat. pro Polyst. §. 15.

15, 4. [ἢ τραύματος ἐκ προνοίας] Absunt unci in ed. Steph.

5. ἐὰν [μὲν] Sine uncis Steph., μὲν plane expunxit Bekk.

17, 1. τοσοῦτο ex optimis codd. rescripsi: Cf. orat. fun. §. 16. etc τοσοῦτῳ Steph. et Bekk.

ἐν τῇ αὐτοῦ πόλει. ὀργίσεσθαι οὖν χρῆ, ὃ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, τοῖς ἀστοῖς ἀδικοῦσι μᾶλλον ἢ τοῖς ξένοις περὶ
ταῦτα τὰ ἱερά· τὸ μὲν γὰρ ὥσπερ ἀλλότριόν ἐστιν ἀμάρ-
τημα, τὸ δ' οἰκτεῖον. καὶ μὴ οὕς μὲν ἔχετε ἀδικοῦντας¹⁸
ἀφίετε, τοὺς δὲ φεύγοντας ζητεῖτε συλλαμβάνειν, ἐπικη-
105 ρύττοντες τάλαντον ἀργυρίου δάσειν τῷ ἀπάγοντι ἢ
ἀποκτείναντι. εἰ δὲ μὴ, δόξετε τοῖς Ἑλλήσι κομπάζειν
μᾶλλον ἢ τιμωρεῖσθαι βούλεσθαι. ἐπεδείξατο δὲ καὶ τοῖς¹⁹
Ἑλλήσιν ὅτι θεοὺς οὐ νομίζει· οὐ γὰρ ὥς δεδιώς τὰ πε-
ποιημένα, ἀλλ' ὥς θαρσύνων ναυκληροῖα ἐπιθέμενος τὴν
θάλατταν ἔπλει. ὁ δὲ θεὸς ὑπήγεν αὐτόν, ἵνα ἀφικό-
μενος εἰς τὰ ἀμαρτήματα ἐπὶ τῇ ἐμῇ προφάσει δόξῃ δι-
κην. ἐλπίσω μὲν οὖν αὐτόν. καὶ δάσειν δίκην· θανμά²⁰
σιον δὲ οὐδὲν ἄν μοι γένοιτο· οὔτε γὰρ ὁ θεὸς παρα-
χοῆμα κολάζει, ἀλλ' αὕτη μὲν ἐστὶν ἀνθρωπίνῃ δίκῃ. πολ-
λαχόθεν δὲ ἔχω τεκμαιρόμενος εἰκάζειν, ὁρῶν καὶ ἐτέ-
ρους ἡσεβηκότας χρόνῳ δεδωκότας δίκην καὶ τοὺς ἐξ ἐκεί-
νων διὰ τὰ τῶν προγόνων ἀμαρτήματα. ἐν δὲ τούτῳ τῷ
χρόνῳ δέη πολλά καὶ κινδύνους ὁ θεὸς ἐπιπέμπει τοῖς
ἀδικοῦσιν, ὥστε πολλοὺς ἤδη ἐπιδυμῆσαι τελευτήσαντας
τῶν κακῶν ἀπηλλάχθαι. ὁ δὲ θεὸς τέλος τούτων λυμη-
νάμενος τῷ βίῳ θάνατον ἐπέθηκε. Σκέψασθε δὲ καὶ αὐ-²¹
τοῦ Ἀνδοκίδου τὸν βίον, ἀφ' οὗ ἡσέβηκε, καὶ εἴ τις τοι-
οῦτος ἕτερός ἐστιν. Ἀνδοκίδης γὰρ ἐπειδὴ ἡμαρτεν, ἐξ
ἐπιβολῆς εἰσαχθεὶς εἰς τὸ δικαστήριον, ἔδησέν ἑαυτὸν τι-
μησάμενος δεσμοῦ, εἰ μὴ παραδοίῃ τὸν ἀκόλουθον· εὖ²²
δ' ἤδει οὐ δυνησόμενος παραδοῦναι, ὅς διὰ τοῦτον καὶ
τὰ τούτου ἀμαρτήματα ἀπέθανεν, ἵνα μὴ μνηστὴς γέ-
νοιτο. καί τοι πῶς οὐ θεῶν τις τὴν τούτου γνώμην διέ-

17, 5. ἀστοῖς] αὐτοῖς Steph., in marg. „M. ἀστοῖς.“

20, 8. τελευτήσαντας] τριτησαντας Steph.

9. τούτων] Hoc proposuit Scaliger pro τούτῳ, quod libri MSS. praebent et Steph.

21, 4. ἐπιβολῆς] ἐπιβουλῆς Steph.

22, 3. ἵνα μὴ] μὴ, quod MSS. omittunt, additum est e conjectura Stephani.

φθαιρεν, ὃς ῥᾶον ἡγήσατο δεσμοῦ τιμῆσασθαι ἢ ἀργυρίου
 23 ἐπ' ἐλπίδι τῇ αὐτῇ; ἐκ δ' οὖν τούτου τοῦ τιμήματος
 ἐδέδετο ἐγγὺς ἐνιαντὸν καὶ ἐμήνυσσε δεδεμένος κατὰ τῶν
 αὐτοῦ συγγενῶν καὶ φίλων, ἀδελφὰς δοθείσης αὐτῷ, εἰ
 δόξειε τάληθ' ἡμνῦσαι. καὶ τίνα αὐτὸν δοκεῖτε ψυχὴν
 ἔχειν, ὅπως τὰ μὲν ἔσχατα καὶ τὰ ἀσχεστά ἐποίει μη-
 νύων κατὰ τῶν ἑαυτοῦ φίλων, ἡ δὲ σωτηρία ἀφανὴς
 24 αὐτῷ; μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπειδὴ ἀπεκτονῶς ἦν, οὓς αὐτὸς
 ἔφη περὶ πλείστον ποιεῖσθαι, ἔδοξε τάληθ' ἡμνῦσαι καὶ
 ἐλύθ'· καὶ προσεψηφίσασθε ὑμεῖς αὐτὸν εἰργεσθαι τῆς
 ἀγορᾶς καὶ τῶν ἱερῶν, ὥστε μὴ ἀδικουμένῳ ὑπὸ τῶν
 25 ἐχθρῶν δύνασθαι δίκην λαβεῖν. οὐδεὶς γάρ που, ἐξ ὅσου
 Ἀθηναῖοι ἀέμνηστοι εἰσιν, ἐπὶ τοιαύτῃ αἰτίᾳ ἡτιμώθη.
 δικαίως· οὐδὲ γὰρ ἔργα τοιαῦτα οὐδεὶς πω εἰργάσατο.
 καὶ τούτων πότερα τοὺς θεοὺς χρὴ ἢ τὸ αὐτόματον αἰ-
 26 τιᾶσθαι; μετὰ δὲ ταῦτα ἐκλευσεν ὡς τὸν Κιττίων βα-
 σιλέα, καὶ προδιδούς· ληφθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ἐδέθη· καὶ οὐ
 μόνον τὸν θάνατον ἐφοβέιτο, ἀλλὰ καὶ τὰ καθ' ἡμέραν
 αἰσώματα, οἴόμενος τὰ ἀκρωτήρια ζώντος ἀπομνηθῆσε-
 27 σθαι. ἀποδράς δὲ ἐκ τούτου τοῦ κινδύνου κατέκλευσεν
 εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων· θεὸς λήθην
 ἔδωκεν, ὥστε εἰς τοὺς ἡδικημένους αὐτοὺς ἐπεδύμησεν
 ἀφικέσθαι. ἀφικόμενος δὲ ἐδέθη καὶ ἡμίσθη, ἀπώλετο
 28 δὲ οὐχί, ἀλλ' ἐλύθη. ἐνθεν δὲ ἐκλευσεν ὡς Εὐαγόραν
 τὸν Κύπρου βασιλεύοντα καὶ ἀδικήσας εἰρχθῆ. ἀποδράς
 τοῦτον ἐφρευγε μὲν τοὺς ἐνθάδε θεοὺς, ἐφρευγε δὲ τὴν

22, 5. ἢ ἀργυρίου] Hoc coniectura assecutus est Taylorus pro vulg. μαρτυρίων.

25, 2. Ἀθηναῖοι] Sic vulgo. Ἀθηναί de suo dedit Bekk., cuius codd. Ἀθηναίων praebent.

ib. ἡτιμώθη. δικαίως] ἡτιμώθη δικαίως. Steph.

26, 1. Κιττίων] Κιττίων Steph.

27, 2. ἐπὶ τῶν τετρακοσίων· θεός] Sic emendavit hunc locum Taylor. ἐπὶ τῶν τετρακοσίων θεός — Steph. cum plerisque MSS.: in ceteris aut ἐπειδὴ aut ἐπ' εἰ legitur pro ἐπὶ.

28, 2. ἀποδράς] Sic Bekk. e Reiskii coniectura ἀποδράσας libri MSS. et Steph.: cf. Bekk. ad Andocid. de myster. § 125. et Buttm. Gramm. Max. I. p. 110.

ἑαυτοῦ πόλιν, ἔφρευγε δὲ εἰς οὓς τὸ πρῶτον ἀφίκοιτο τό-
 πους. καίτοι τίς χάρις τῷ βίῳ, κακοπαθεῖν ἢ ἐν πολλὰ-
 νις, ἀναπαύσασθαι δὲ μηδέποτε; καταπλεύσας δὲ ἐκείθεν²⁹
 δεῦρο εἰς δημοκρατίαν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν τοῖς μὲν
 πρυτανεῦσιν ἔδωκε χρήματα, ἵνα αὐτὸν προσαγάγοιεν
 ἐνθάδε. ὑμεῖς δ' αὐτὸν ἐξηλάσατε ἐκ τῆς πόλεως, τοῖς
 θεοῖς βεβαιοῦντες τοὺς νόμους οὓς ἐψηφίσασθε. καὶ τὸν³⁰
 ἄνδρα οὐ δῆμος, οὐκ ὀλιγαρχία, οὐ τύραννος, οὐ πόλις
 ἐθέλει δέξασθαι διὰ τέλους, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον, ἐξ
 ὅσου ἡσέβησεν, ἀλώμενος διαίγει, πιστεύων αἰεὶ μᾶλλον
 τοῖς ἀγνώσι τῶν γνωρίμων διὰ τὸ ἡδικηκέναι οὓς γινώ-
 σκει. τὸ δὲ τελευταῖον νῦν ἀφικόμενος εἰς τὴν πόλιν δις
 ἐν τῷ αὐτῷ ἐνδέδεικται. καὶ τὸ μὲν σῶμα αἰεὶ ἐν δεσμοῖς³¹
 ἔχει, ἡ δὲ οὐσία αὐτοῦ ἐλάττων ἐκ τῶν κινδύνων γίνε-
 ται, καὶ ὅταν τις τὸν αὐτοῦ βίον τοῖς ἐχθροῖς καὶ τοῖς
 συκοφάνταις διανέμῃ, τοῦτ' ἔστι τὸ τὸν βίον ἀβίω-
 106 τόν. ἂ τούτῳ ὁ θεὸς οὐκ ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐπινοεῖν δίδω-
 σιν, ἀλλὰ τιμωρούμενος τῶν γεγενημένων ἀσεβημάτων.
 τὸ δὲ τελευταῖον νυνὶ παραδέδωκεν, αὐτὸν ὑμῖν χορῇ-³²
 σθαι ὅ τι αὖ βούλεσθε, οὐ τῷ μὴ ἀδικεῖν πιστεύων, ἀλλ'
 ὑπὸ δαιμονίου τινὸς ἀγόμενος ἀνάγκης. οὐκ οὖν χορὴ μὰ
 τὸν Δία οὔτε πρεσβύτερον ὄντα οὔτε νεώτερον, ὁρῶντας
 Ἀνδοκίδην ἐκ τῶν κινδύνων σωζόμενον, συνειδότας αὐ-
 τῷ ἔργα ἀνόσια εἰργασμένῳ, ἀθεωτέρους γίνεσθαι. ἐν-
 θυμουμένους ὅτι ἡμῖς ὁ βίος βιῶναι κρείττων ἀλύπως
 ἐστὶν ἢ διπλάσιος λυπούμενῳ, ὥσπερ οὗτος. Εἰς τοσοῦτο³³

29, 2. ἑαυτοῦ] αὐτοῦ Steph.

4. ἐνθάδε] ἐνθένδε Steph.

31, 3. αὐτοῦ] αὐτοῦ Steph.

4. διανέμῃ] διανέμει Steph.

ib. τὸ τὸν βίον ἀβ.] τὸ βιοῦν τὸν βίον ἀβ. Steph.

32, 2. οὐ τῷ] οὕτω Steph., in marg. „II. οὐ τὸ [τῷ] μὴ ἀδ.“

7. κρείττων] Sic vulgo et in C. legitur. κρεῖττον Bekk.

ib. ἀλύπως] „II. ἀλύπῳ“ Steph. in marg.

8. ἐστὶν ἢ διπλάσιος] ἐστὶ διπλάσιον Steph.

33, 1. τοσοῦτο] τοσοῦτον Steph.

δὲ ἀναισχυντίας ἀφίεται, ὥστε καὶ παρασκευάζεται τῇ πόλει καὶ πράττει καὶ ἤδη δημηγορεῖ καὶ ἐπιτιμᾷ καὶ ἀποδοκιμάζει τῶν ἀρχόντων τισι, καὶ συμβουλεύει εἰς τὴν βουλὴν εἰσιῶν περὶ θυσιαῶν καὶ προσόδων καὶ εὐχῶν καὶ μαντεῶν. καίτοι τοῦτῳ πειθόμενοι ποίοις θεοῖς ἡγήσεσθε κεχαρισμένα ποιεῖν; μὴ γὰρ οἴεσθε, ὧς ἄνδρες δικασταί, εἰ ὑμεῖς βούλεσθε τὰ τοῦτῳ πεποιημένα ἐπι-
 34 λαθῆσθαι καὶ τοὺς θεοὺς ἐπιλήσεσθαι. ἀξιοὶ δὲ οὐκ ὥς ἡδικοκῶς ἤσυχον ἔχον πολιτεύεσθαι, ἀλλ' ὥσπερ αὐτὸς ἔξευρὼν τοὺς τὴν πόλιν ἀδικήσαντας, οὕτω διανοεῖται, καὶ παρασκευάζεται ὅπως ἐτέρων μείζον δυνήσεται, ὥσπερ οὐ διὰ πραότητα καὶ ἀσχολίαν τὴν ὑμετέραν οὐ δεδωκὼς ὑμῖν δίκην, εἰς οὗς νῦν ἁμαρτάνων οὐ λανθάνει, ἀλλ' ἅμα ἐξελεγχθήσεται τε καὶ δώσει δίκην.

35 Ἰσχυριέται δὲ καὶ τοῦτῳ τῷ λόγῳ· ἀναγκάως γὰρ ἔχω ὑμᾶς διδάσκειν ἃ οὗτος ἀπολογίσειται, ἵν' ἀκούσαντες παρ' ἀμφοτέρων ἄμεινον διαγνώτε· φησὶ γὰρ ἀγαθὰ μεγάλα ποιῆσαι τὴν πόλιν, μνηύσας καὶ ἀπαλλάξας δέους καὶ ταραχῆς τῆς τότε. τίς δὲ τῶν μεγάλων κα-
 36 κῶν αἴτιος ἐγένετο; οὐκ αὐτὸς οὗτος; ποιήσας ἃ ἐποίησεν; εἴτα τῶν μὲν ἀγαθῶν δεῖ τοῦτῳ χάριν εἰδέναι, ὅτι ἐμήνυσεν, μισθὸν ὑμῶν αὐτῷ διδόντων τὴν ἄδειαν, τῆς δὲ ταραχῆς καὶ τῶν κακῶν ὑμεῖς αἴτιοί ἐστε, ὅτι ἐξηγεῖτε τοὺς ἡσεβηκότας; οὐ δήπουθεν, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο τοῦναντίον· ἐτάραξε μὲν οὗτος τὴν πόλιν, κατεστήσατε δ'
 37 ὑμεῖς. Πυνθάνομαι δ' αὐτὸν μέλλειν ἀπολογήσεσθαι ὥς αἱ συνθῆκαι καὶ αὐτῷ εἰσι, καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀθηναίοις. καὶ τοῦτο πρόσχημα ποιούμενος οἴεται πολ-

33, 2. παρασκευάζεται τῇ πόλει] Cf. commentat. crit. p. 1.

34, 4. ἐτέρων] ἑτέρον Steph.

36, 2. τοῦτῳ χάριν εἰδέναι] χάριν εἰδέναι τοῦτῳ Bekk.

3. αὐτῷ] αὐτοῦ Steph.

4. ταραχῆς] Ita scribendum esse censuit Palmer. ἀρχῆς libri MSS. et Steph.

5. τοῦτο suadente Reiskio uncis inclusit Bekk.

37, 1. ἀπολογήσεσθαι] ἀπολογήσασθαι Steph.

λους ὑμῶν, δεδιότας μὴ λύσῃτε τὰς συνθήκας, αὐτοῦ
 ἀποψηφιεῖσθαι. ὥς οὖν οὐδὲν προσήκει Ἀνδοκίδῃ τῶν³⁸
 συνθηκῶν, περὶ τούτου λέξω, οὔτε μὰ τὸν Δία τῶν πρὸς
 Λακεδαιμονίους, ἃς ὑμεῖς συνέθεσθε, οὔτε τῶν πρὸς
 τοὺς ἐν τῷ ἄστει οἱ ἐκ Πειραιῶς· οὐδενὶ γὰρ ὑμῶν το-
 σούτων ὄντων τὰ αὐτὰ ἁμαρτήματα οὐδ' ὅμοια ἦν τοῖς
 Ἀνδοκίδου· ὥστε καὶ τοῦτον ἡμῶν ἀπολαῦσαι. ἀλλ' οὐ³⁹
 μὲν δὴ ἔνεκά γε τούτου διαφερόμενοι, ἐπειδὴ καὶ τοῦ-
 τῃ μετέδομεν τῶν συνθηκῶν, τότε διηλλάγγημεν. οὐ γὰρ
 ἔνεκα ἑνὸς ἀνδρὸς, ἀλλ' ἔνεκα ἡμῶν τῶν ἐξ ἄστεος καὶ
 ἐκ Πειραιῶς αἱ συνθήκαι ἐγένοντο καὶ οἱ ὅρκοι, ἐπεὶ τοι
 δεινὸν ἂν εἴη, εἰ περὶ Ἀνδοκίδου ἀποδημοῦντος αὐτοὶ
 ἐνδεεῖς ὄντες ἐπεμελήθημεν, ὅπως ἑξαλειφθῇ αὐτῷ τὰ
 ἁμαρτήματα. ἀλλὰ Λακεδαιμόνιοι γὰρ ἐν ταῖς πρὸς αὐ-⁴⁰
 τοὺς συνθήκαις ἐπεμελήθησαν Ἀνδοκίδου, ὅτι ἔπαθον
 ἀγαθὸν τι ὑπ' αὐτοῦ; ἀλλ' ὑμεῖς ἐπεμελήθητέ γε αὐτοῦ;
 ἀντὶ πόλεως εὐεργεσίας; ὅτι πολλάκις δι' ὑμᾶς ὑπὲρ τῆς
 πόλεως ἐκινδύνευσεν; οὐκ ἔστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,⁴¹
 τοῦτ' ἀληθὴς αὕτη ἡ ἀπολογία, μῆδ' ὑμεῖς ἑξαπατᾶσθε·
 οὐ γὰρ τοῦτο λύειν ἔστι τὰ συγκείμενα, εἰ Ἀνδοκίδης
 ἔνεκα τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων δίδωσι δίκην, ἀλλ' ἔάν
 τις ἔνεκα τῶν δημοσίων συμφορῶν ἰδίᾳ τινὰ τιμωρῇται.

Ἴσως οὖν καὶ Κηφισίου ἀντικατηγορήσει, καὶ ἔξει⁴²
 ὅ τι λέγῃ· τὰ γὰρ ἀληθῆ χρὴ λέγειν. ἀλλ' ὑμεῖς οὐκ ἂν
 δύναισθε τῇ αὐτῇ ψήφῳ τὸν τε ἀπολογούμενον καὶ τὸν
 κατηγοροῦντα κολάσαι. ἀλλὰ νῦν μὲν περὶ τούτου και-
 ρός ἐστι γινῶναι τὰ δίκαια· ἕτερός δὲ ἦξει Κηφισίῳ καὶ

39, 3. μετέδομεν] μετέδωκε Steph.

4. ἔνεκα — ἔνεκα] ἐνεκεν — ἐνεκεν Steph.

5. Πειραιῶς] Πειραιεύς Steph.

6. ἀποδημοῦντος] ἀποδημοῦντες Steph.

40, 1. — ἁμαρτήματα. ἀλλὰ Λακεδ.] — ἁμαρτήματα ἄλλα. Λακε-
 δαιμόνιοι Steph.

42, 1. Κηφισίου]. Κηφισίου Steph.

2. λέγῃ est emendatio Bekkeri. λέγει Steph. λέγει libri MSS.

ib. οὐκ] οὐδ' Steph.

5. ἦξει] ἔξει Steph. — Idem Κηφισίῳ pro Κηφισίῳ.

ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων κατηγορήσει. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους οἱ ἐπιτάξαντες καταδέξασθαι ἀδικοῦσι καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀσεβήματος αἷτιοι εἰσιν· εἰ δ' ὑμεῖς αὐτοκράτορες ἦτε καὶ ἔστε οἱ ἀφελόντες τὰς τιμωρίας τῶν θεῶν, ἀλλ' οὐτοι αἷτιοι ἔσονται. ὑμεῖς οὖν μὴ βούλεσθε εἰς ὑμᾶς τὴν αἰτίαν ταύτην περιτρέψαι, ἔξόν τὸν ἀδικοῦντα κολάσαι-
 14σιν ἀπηλλάχθαι. ἔπειτα δ' ἐκεῖνοι μὲν ἀρνεῦνται τὰ μνησμένα, οὗτος δὲ ὁμολογεῖ ποιῆσαι. καίτοι καὶ ἐν Ἀρεῷ πάγῳ, ἐν τῷ σεμνοτάτῳ καὶ δικαιοτάτῳ δικαστηρίῳ, ὁμολογῶν μὲν ἀδικεῖν ἀποθνήσκει, ἐὰν δὲ ἀμφισβητῇ, ἐλέγχεται, καὶ πολλοὶ οὐδ' ἔδοξαν ἀδικεῖν. οὐκ-
 15καὶ περὶ τῶν ὁμολογουμένων. δεινὸν δὲ μοι δοκεῖ εἶναι· ἂν μὲν τις ἀνδρὸς σῶμα τρώσῃ, κεφαλὴν ἢ πρόσωπον ἢ χεῖρας ἢ πόδας, αὐτὸς μὲν κατὰ τοὺς νόμους ἔξ' Ἀρεῖου πάγου φεύγεται τὴν τοῦ ἀδικηθέντος πόλιν [ἢ τραυμά-
 τος ἐκ προνοίας], καὶ ἐὰν [μὲν] κατ'ἡ, ἐνδεχθεὶς θανάτῳ ζημιωθήσεται· ἐὰν δὲ τις τὰ αὐτὰ ταῦτα ἀδικήσῃ τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, οὐδ' αὐτῶν καλύσσει τῶν ἱερῶν ἐπιβαίνειν ἢ εἰσιόντα οὐ τιμωρήσεσθε. καὶ μὲν δὴ τού-
 16των καὶ δίκαιον καὶ ἁγνὸν ἔστιν ἐπιμελεῖσθαι, ὅφ' ὧν καὶ εὖ καὶ κακῶς δυνήσεσθε πάσχειν. φασὶ δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων πολλοὺς διὰ τὰ ἐνθάδε ἀσεβήματα ἐκ τῶν παρ' αὐτοῖς ἱερῶν ἐξείργειν. ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ οἱ ἀδικηθέντες περὶ ἐλάττονος ποιεῖσθε τὰ παρ' ὑμῖν νόμιμα ἢ ἕτεροι
 17τὰ ὑμέτερα. τοσοῦτο δ' οὗτος Διαγόρου τοῦ Μηλίου ἀσεβέστερος γεγένηται· ἐκεῖνος μὲν γὰρ λόγῳ περὶ τὰ ἀλλότρια ἱερὰ καὶ ἑορτὰς ἡσέβει, οὗτος δὲ ἔργῳ περὶ τὸ

14, 5. πολλοὶ οὐδ' ἔδοξαν] Sic cum Bekkero e codice C. dedi pri-
 πολλοὺς οὐδὲ δόξαν, quod legitur in Stephani editione
 Non diffiteor tamen me cum Marklando πολλοὶ οὐδὲ
 ἔδοξαν legi malle. Cf. orat. pro Polyst. §. 15.

15, 4. [ἢ τραυμάτος ἐκ προνοίας] Absunt unci in ed. Steph.

5. ἐὰν [μὲν] Sine uncis Steph., μὲν plane expunxit Bekk.

17, 1. τοσοῦτο ex optimis codd. rescripti: Cf. orat. fun. §. 16. etc
 τοσοῦτῳ Steph. et Bekk.

ἐν τῇ αὐτοῦ πόλει. ὀργίζεσθαι οὖν χρῆ, ὃ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, τοῖς ἀστοῖς ἀδικοῦσι μᾶλλον ἢ τοῖς ξένοις περὶ
ταῦτα τὰ ἱερά· τὸ μὲν γὰρ ὥσπερ ἀλλότριόν ἐστιν ἀμάρ-
τημα, τὸ δ' οἰκεῖον. καὶ μὴ οὕς μὲν ἔχετε ἀδικοῦντας¹⁸
ἀφίετε, τοὺς δὲ φεύγοντας ζητεῖτε συλλαμβάνειν, ἐπικη-
105 ρύττοντες τάλαντον ἀργυρίου δώσειν τῷ ἀπαγόντι ἢ
ἀποκτείναντι. εἰ δὲ μὴ, δόξετε τοῖς Ἑλλήσι κομπάζειν
μᾶλλον ἢ τιμωρεῖσθαι βούλεσθαι. ἐπεδείξατο δὲ καὶ τοῖς¹⁹
Ἑλλήσιν ὅτι θεοὺς οὐ νομίζει· οὐ γὰρ ὥς δεδιώς τὰ πε-
ποιημένα, ἀλλ' ὥς θαρσύνων ναυκληροῖα ἐπιθήμενος τὴν
θάλατταν. ἔπλει. ὁ δὲ θεὸς ὑπῆγεν αὐτόν, ἵνα ἀφικό-
μενος εἰς τὰ ἀμαρτήματα ἐπὶ τῇ ἐμῇ προφάσει δόγῃ δί-
κην. ἐλπίζω μὲν οὖν αὐτόν. καὶ δώσειν δίκην· θαυμά²⁰
σιον δὲ οὐδὲν ἂν μοι γένοιτο· οὔτε γὰρ ὁ θεὸς παρα-
χοῆμα κολάζει, ἀλλ' αὕτη μὲν ἐστὶν ἀνθρωπίνη δίκη. πολ-
λαχόθεν δὲ ἔχω τεκμαιρόμενος εἰκάζειν, ὅρῳ καὶ ἐτέ-
ρους ἡσθενηκότας χρόνῳ δεδωκότας δίκην καὶ τοὺς ἐξ ἐκεί-
νων διὰ τὰ τῶν προγόνων ἀμαρτήματα. ἐν δὲ τούτῳ τῷ
χρόνῳ δέη πολλὰ καὶ κινδύνους· ὁ θεὸς ἐπιπέμπει τοῖς
ἀδικοῦσιν, ὥστε πολλοὺς ἤδη ἐπιδυμῆσαι τελευτήσαντας
τῶν κακῶν ἀπηλλάχθαι. ὁ δὲ θεὸς τέλος τούτων λυμη-
νόμενος τῷ βίῳ θάνατον ἐπέθηκε. Σκέψασθε δὲ καὶ αὐ-
21 τοῦ Ἀνδοκίδου τὸν βίον, ἀφ' οὗ ἡσέβηκε, καὶ εἴ τις τοι-
οῦτος ἕτερός ἐστιν. Ἀνδοκίδης γὰρ ἐπειδὴ ἡμαρτεν, ἐξ
ἐπιβολῆς εἰσαχθεὶς εἰς τὸ δικαστήριον, ἔδησέν ἑαυτὸν τι-
μησόμενος δεσμοῦ, εἰ μὴ παραδοίῃ τὸν ἀκόλουθον· εὖ²²
δ' ἦδει οὐ δυνησόμενος παραδοῦναι, ὅς διὰ τούτου καὶ
τὰ τούτου ἀμαρτήματα ἀπέθανεν, ἵνα μὴ μηνυτὴς γέ-
νοιτο. καίτοι πῶς οὐ θεῶν τις τὴν τούτου γνώμην διέ-

17, 5. ἀστοῖς] αὐτοῖς Steph., in marg. „M. ἀστοῖς.“

20, 8. τελευτήσαντας] τριτήσαντας Steph.

9. τούτων] Hoc proposuit Scaliger pro τούτῳ, quod libri MSS. praebent et Steph.

21, 4. ἐπιβολῆς] ἐπιβουλῆς Steph.

22, 3. ἵνα μὴ] μὴ, quod MSS. omittunt, additum est e conjectura Stephani.

φθειρεν, ὅς ῥ᾽ ὄν ἡγήσατο δεσμοῦ τιμῆσασθαι ἢ ἀργυρίου
 23 ἐκ' ἐλπίδι τῇ αὐτῇ; ἐκ δ' οὖν τούτου τοῦ τιμήματος
 ἐδέετο ἐγγὺς ἐνιαυτὸν καὶ ἐμήνυσσε δεδεμένος κατὰ τῶν
 αὐτοῦ συγγενῶν καὶ φίλων, ἀδείας δοθείσης αὐτῷ, εἰ
 δόξειε τάληθ' ἡμνῦσαι. καὶ τίνα αὐτὸν δοκεῖτε ψυχὴν
 ἔχειν, ὅπως τὰ μὲν ἔσχατα καὶ τὰ ἀσχυρὰ ἐποίει μη-
 νύων κατὰ τῶν ἑαυτοῦ φίλων, ἡ δὲ σωτηρία ἀφανῆς
 24 αὐτῷ; μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπειδὴ ἀπεκτονῶς ἦν, οὓς αὐτὸς
 ἔφη περὶ πλείστον ποιεῖσθαι, ἔδοξε τάληθ' ἡμνῦσαι καὶ
 ἐλύθη· καὶ προσεψηφίσανθε ὑμεῖς αὐτὸν εἰργασθαι τῆς
 ἀγορᾶς καὶ τῶν ἱερῶν, ὥστε μὴ ἀδικουμένῳ ὑπὸ τῶν
 25 ἐχθρῶν δύνασθαι δίκην λαβεῖν. οὐδεὶς γάρ που, ἐξ ὅσου
 Ἀθηναῖοι αἰμυνηστοὶ εἰσιν, ἐπὶ τοιαύτῃ αἰτίᾳ ἡτιμώθη.
 δικαίως· οὐδὲ γὰρ ἔργα τοιαῦτα οὐδεὶς πώ εἰργάσατο.
 καὶ τούτων πότμα τοὺς θεοὺς χρὴ ἢ τὸ αὐτόματον αἰ-
 26 ταιῶσθαι; μετὰ δὲ ταῦτα ἔπλευσεν ὡς τὸν Κιτιέων βα-
 σιλέα, καὶ προδιδούς ληφθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ἐδέετο· καὶ οὐ
 μόνον τὸν θάνατον ἐφοβεῖτο, ἀλλὰ καὶ τὰ καθ' ἡμέραν
 αἰκίσματα, οἴομενος τὰ ἀκρωτήρια ζῶντος ἀποτμηθήσε-
 27 σθαι. ἀποδράς δὲ ἐκ τούτου τοῦ κινδύνου κατέπλευσεν
 εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων· θεὸς λήθην
 ἔδωκεν, ὥστε εἰς τοὺς ἡδικημένους αὐτοὺς ἐπέδύμησεν
 ἀφικέσθαι. ἀφικόμενος δὲ ἐδέετο καὶ ἡλίσθη, ἀπώλετο
 28 δὲ οὐχ, ἀλλ' ἐλύθη. ἐνθεν δὲ ἔπλευσεν ὡς Εὐαγόραν
 τὸν Κύπρου βασιλεύοντα καὶ ἀδικήσας εἰρχθῆ. ἀποδράς
 τοῦτον ἔφευγε μὲν τοὺς ἐνθάδε θεοὺς, ἔφευγε δὲ τὴν

22, 5. ἢ ἀργυρίου] Hoc coniectura assecutus est Tylorinus pro vulg. μαρτυρίων.

25, 2. Ἀθηναῖοι] Sic vulgo. Ἀθηναίαι de suo dedit Bekk., cuius codd. Ἀθηναίων praebeant.

ib. ἡτιμώθη. δικαίως] ἡτιμώθη δικαίως. Steph.

26, 1. Κιτιέων] Κιτιέων Steph.

27, 2. ἐπὶ τῶν τετρακοσίων· θεός] Sic emendavit hunc locum Tylor. ἐπὶ τῶν τετρακοσίων θεός — Steph. cum plerisque MSS.: in ceteris aut ἐπειδὴ aut ἐπ' si legitur pro ἐπὶ.

28, 2. ἀποδράς] Sic Bekk. e Reiskii coniectura. ἀποδράσας libri MSS. et Steph.: cf. Bekk. ad Andocid. de myster. § 125. et Buttm. Gramm. Max. I. p. 110.

ἑαυτοῦ πόλιν, ἔφευγε δὲ εἰς οὓς τὸ πρῶτον ἀφίκοιτο τό-
 πους. καίτοι τίς χάρις τῷ βίῳ, κακοπαθεῖν μὲν πολλά-
 κς, ἀναπαύσασθαι δὲ μηδέποτε; καταπλεύσας δὲ ἐκείθεν²⁹
 δεῦρο εἰς δημοκρατίαν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν τοῖς μὲν
 πρυτανεῦσιν ἔδωκε χρήματα, ἵνα αὐτὸν προσαγάγαιεν
 ἐνθάδε. ὑμεῖς δ' αὐτὸν ἐξηλάσατε ἐκ τῆς πόλεως, τοῖς
 θεοῖς βεβαιοῦντες τοὺς νόμους οὓς ἐψηφίσασθε. καὶ τὸν³⁰
 ἄνδρα οὐ δῆμος, οὐκ ὀλιγαρχία, οὐ τύραννος, οὐ πόλις
 ἐθέλει δέξασθαι διὰ τέλους, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον, ἐξ
 ὅσου ἡσέβησεν, ἀλώμενος διάγει, πιστεύων αἰεὶ μᾶλλον
 πῶς ἀγνώσι τῶν γνωρίμων διὰ τὸ ἡδικηκέναι οὓς γινώ-
 σκει. τὸ δὲ τελευταῖον νῦν ἀφικόμενος εἰς τὴν πόλιν δις
 ἐν τῷ αὐτῷ ἐνδεδεικται. καὶ τὸ μὲν σῶμα αἰεὶ ἐν δεσμοῖς³¹
 ἔχει, ἡ δὲ οὐσία αὐτοῦ ἐλάττων ἐκ τῶν κινδύνων γίνε-
 ται, καὶ ὅταν τις τὸν αὐτοῦ βίον τοῖς ἐχθροῖς καὶ τοῖς
 συμφορὰνταις διανέμη, τοῦτ' ἔστι τὸ τὸν βίον ἀβίω-
¹⁰⁶τον. ἂ τοῦτῳ ὁ θεὸς οὐκ ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐπινοεῖν δίδω-
 σιν, ἀλλὰ τιμωρούμενος τῶν γεγενημένων ἀσεβημάτων.
 τὸ δὲ τελευταῖον νυνὶ παραδέδωκεν, αὐτὸν ὑμῖν χορῇ³²
 εἶναι ὅ τι ἂν βούλεσθε, οὐ τῷ μὴ ἀδικεῖν πιστεύων, ἀλλ'
 ὑπὸ δαιμονίου τινὸς ἀγόμενος ἀνάγκης. οὐκ οὖν χορὴ μὰ
 τὸν Δία οὔτε πρεσβύτερον ὄντα οὔτε νεώτερον, ὁρῶντας
 Ἀνδοκίδην ἐκ τῶν κινδύνων σωζόμενον, συνειδότας αὐ-
 τῷ ἔργα ἀνόσια εἰργασμένῳ, ἀθεωτέρους γίνεσθαι· ἐν-
 θυμουμένους ὅτι ἡμῖς ὁ βίος βιώναι κρείττων ἀλύπως
 ἔστιν ἢ διπλάσιος λυπὸνμένῳ, ὥσπερ οὗτος. Εἰς τοσοῦτο³³

29, 2. ἑαυτοῦ] αὐτοῦ Steph.

4. ἐνθάδε] ἐνθένδε Steph.

31, 3. αὐτοῦ] αὐτοῦ Steph.

4. διανέμη] διανέμει Steph.

ib. τὸ τὸν βίον ἀβ.] τὸ βιοῦν τὸν βίον ἀβ. Steph.

32, 2. οὐ τῷ] οὕτω Steph., in marg. „II. οὐ τὸ [τῷ] μὴ ἀδ.“

7. κρείττων] Sic vulgo et in C. legitur. κρεῖττον Bekk.

ib. ἀλύπως] „II. ἀλύπῳ“ Steph., in marg.

8. ἔστιν ἢ διπλάσιος] ἐστὶ διπλάσιον Steph.

33, 1. τοσοῦτο] τοσοῦτον Steph.

δὲ ἀναισχυντίας ἀφίεται, ὥστε καὶ παρασκευάζεται τῇ πόλει καὶ πράττει καὶ ἤδη δημηγορεῖ καὶ ἐπιτιμᾷ καὶ ἀποδοκιμαζει τῶν ἀρχόντων τις, καὶ συμβουλευεῖ εἰς τὴν βουλὴν εἰσιῶν περὶ θυσιῶν καὶ προσόδων καὶ εὐχῶν καὶ μαντείων. καίτοι τούτῳ πευδόμενοι πόλοις θεοῖς ἡγήσεσθε κεχαρισμένα ποιεῖν; μὴ γὰρ οἴεσθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ ὑμεῖς βούλεσθε τὰ τούτῳ πεποιημένα ἐπι-
 34λαθῆσθαι καὶ τοὺς θεοὺς ἐπιλήσεσθαι. ἀξιοὶ δὲ οὐχ ὥς ἡδικηκῶς ἤσυχίαν ἔχων πολιτεύεσθαι, ἀλλ' ὥσπερ αὐ-
 τὸς ἔξευρὼν τοὺς τὴν πόλιν ἀδικήσαντας, οὕτω διανοεῖ-
 ται, καὶ παρασκευάζεται ὅπως ἑτέρων μῆζον δυνήσεται, ὥσπερ οὐ διὰ πρᾶότητα καὶ ἀσχολίαν τὴν ὑμετέραν οὐ
 δεδωκῶς ὑμῖν δίκην, εἰς οὗς νῦν ἀμαρτάνων οὐ λανθάνει, ἀλλ' ἅμα ἐξελεγχθήσεται τε καὶ δώσει δίκην.
 35 Ἰσχυριεῖται δὲ καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ· ἀναγκαίως γὰρ
 ἔχω ὑμᾶς διδάσκειν ἃ οὗτος ἀπολογήσεται, ἵν' ἀκούσαν-
 τες παρ' ἀμφοτέρων ἄμεινον διαγνώτε· φησὶ γὰρ ἀγα-
 θὰ μεγάλα ποιῆσαι τὴν πόλιν, μηνύσας καὶ ἀπαλλάξας
 θεοὺς καὶ ταραχῆς τῆς τότε. τίς δὲ τῶν μεγάλων κα-
 36κῶν αἴτιος ἐγένετο; οὐκ αὐτὸς οὗτος; ποιήσας ἃ ἐποίη-
 σεν; εἰτα τῶν μὲν ἀγαθῶν δεῖ τούτῳ χάριν εἰδέναι, ὅτι
 ἐμήνυσε, μισθὸν ὑμῶν αὐτῷ διδόντων τὴν ἄδειαν, τῆς δὲ
 ταραχῆς καὶ τῶν κακῶν ὑμεῖς αἴτιοι ἐστε, ὅτι ἐζητεῖτε
 τοὺς ἡσεβηκότας; οὐ δῆπουθεν, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο τοῦ-
 ναντίον· ἐτάραξε μὲν οὗτος τὴν πόλιν, κατεστῆσατε δ'
 37ὑμεῖς. Πυνθάνομαι δ' αὐτὸν μέλλειν ἀπολογήσεσθαι ὥς
 αἱ συνθῆκαι καὶ αὐτῷ εἰσι, καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις
 Ἀθηναίοις. καὶ τοῦτο πρόσχημα ποιούμενος οἶεται πολ-

33, 2. παρασκευάζεται τῇ πόλει] Cf. commentat. crit. p. 1.

34, 4. ἑτέρων] ἑτερον Steph.

36, 2. τούτῳ χάριν εἰδέναι] χάριν εἰδέναι τούτῳ Bekk.

3. αὐτῷ] αὐτοῦ Steph.

4. ταραχῆς] Ita scribendum esse censuit Palmer. ἀρχῆς libri MSS. et Steph.

5. τοῦτο suadente Reiskio uncis inclussit Bekk.

37, 1. ἀπολογήσεσθαι] ἀπολογήσασθαι Steph.

λοὺς ὑμῶν, δεδιότας μὴ λύσῃτε τὰς συνθήκας, αὐτοῦ ἀποψηφιεῖσθαι. ὥς οὖν οὐδὲν προσήκει Ἀνδοκίδῃ τῶν³⁸ συνθηκῶν, περὶ τούτου λέξω, οὔτε μὰ τὸν Δία τῶν πρὸς Λακεδαιμονίους, ἃς ὑμεῖς συνέθεσθε, οὔτε τῶν πρὸς τοὺς ἐν τῷ ἄστει οἱ ἐκ Πειραιῶς· οὐδενὶ γὰρ ὑμῶν τοσούτων ὄντων τὰ αὐτὰ ἁμαρτήματα οὐδ' ὅμοια ἦν τοῖς Ἀνδοκίδου· ὥστε καὶ τοῦτον ἡμῶν ἀπολαῦσαι. ἀλλ' οὐ³⁹ μὲν δὴ ἔνεκά γε τούτου διαφερόμενοι, ἐπειδὴ καὶ τούτῳ μετέδομεν τῶν συνθηκῶν, τότε διηλλάγγμεν. οὐ γὰρ ἔνεκα ἐνὸς ἀνδρὸς, ἀλλ' ἔνεκα ἡμῶν τῶν ἐξ ἄστεος καὶ ἐκ Πειραιῶς αἱ συνθῆκαι ἐγένοντο καὶ οἱ ὅρκοι, ἐπεὶ τοι δεινὸν ἂν εἴη, εἰ περὶ Ἀνδοκίδου ἀποδημοῦντος αὐτοὶ ἐνδεεῖς ὄντες ἐπεμελήθημεν, ὅπως ἐξαλειφθῇ αὐτῷ τὰ ἁμαρτήματα. ἀλλὰ Λακεδαιμόνιοι γὰρ ἐν ταῖς πρὸς αὐ⁴⁰ τοὺς συνθήκαις ἐπεμελήθησαν Ἀνδοκίδου, ὅτι ἔπαθον ἀγαθὸν τι ὑπ' αὐτοῦ; ἀλλ' ὑμεῖς ἐπεμελήθητέ γε αὐτοῦ; ἀντὶ ποίας εὐεργεσίας; ὅτι πολλάκις δι' ὑμᾶς ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐκινδύνευσεν; οὐκ ἔστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,⁴¹ τούτῳ ἀληθῆς αὐτῇ ἡ ἀπολογία, μῆδ' ὑμεῖς ἐξαπατᾶσθε· οὐ γὰρ τοῦτο λύειν ἔστι τὰ συγκείμενα, εἰ Ἀνδοκίδης ἔνεκα τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων δίδωσι δίκην, ἀλλ' ἔαν τις ἔνεκα τῶν δημοσίων συμφορῶν ἰδίᾳ τινὰ τιμωρῇται.

Ἴσως οὖν καὶ Κηφισίου ἀντικατηγορήσει, καὶ ἔξει⁴² ὅ τι λέγῃ· τὰ γὰρ ἀληθῆ χροῇ λέγειν. ἀλλ' ὑμεῖς οὐκ ἂν δύναισθε τῇ αὐτῇ ψήφῳ τὸν τε ἀπολογούμενον καὶ τὸν κατηγοροῦντα κολάσαι. ἀλλὰ νῦν μὲν περὶ τούτου καιρὸς ἔστι γινῶναι τὰ δίκαια· ἕτερος δὲ ἤξει Κηφισίῳ καὶ

39, 3. μετέδομεν] μετέδωκε Steph.

4. ἔνεκα — ἔνεκα] ἔνεκεν — ἔνεκεν Steph.

5. Πειραιῶς] Πειραιέως Steph.

6. ἀποδημοῦντος] ἀποδημούντες Steph.

40, 1. — ἁμαρτήματα. ἀλλὰ Λακεδ.] — — ἁμαρτήματα ἄλλα. Λακεδαιμόνιοι Steph.

42, 1. Κηφισίου] Κηφισίου Steph.

2. λέγῃ est emendatio Bekkeri. λέγοι Steph. λέγει libri MSS.

ib. οὐκ] οὐδ' Steph.

5. ἔξει] ἔξει Steph. — Idem Κηφισίῳ pro Κηφισίῳ.

ἡμῶν ἐκάστῳ, ὃν οὗτος νῦν μεμνήσεται. μὴ οὖν καὶ 107
 δι' ἑτέραν ὁργὴν τούτου ἀδικοῦντος νῦν ἀποψηφίσῃθε.
 43 ἀλλὰ λέξει ὅτι μηνυτῆς ἐγένετο καὶ ἕτερος ρύθεις ὑμῶν
 ἐθελήσει μηνύειν, ἂν κολάζῃτε. Ἀνδοκίδης δὲ ἔχει τὰ
 μήνυτρα παρ' ὑμῶν, σώσας τὴν αὐτοῦ ψυχὴν, ἑτέρων
 διὰ ταῦτα ἀποθανόντων. τῆς μὲν οὖν σωτηρίας ὑμεῖς
 τούτῳ αἵτιοι ἐστέ, τῶν δὲ κακῶν τῶνδε καὶ τῶν κινδύ-
 νων αὐτὸς ἑαυτῷ, παραβὰς τὰ δόγματα καὶ τὴν ἔδειαν,
 44 ἐφ' ἣ μηνυτῆς ἐγένετο. οὐκ οὖν ἐξουσίαν χρὴ ποιεῖν τοῖς
 μηνυταῖς ἀδικεῖν (ἀρκεῖ γὰρ τὰ πεποιημένα), ἀλλὰ πα-
 ραβαίνοντας κολάζειν· καὶ οἱ μὲν ἄλλοι μηνυταί, ὁπόσοι
 ἐπ' αἰσχροῖς αἰτίαις ἐξηλεγμένοι σφᾶς αὐτοὺς ἐμήνυσαν,
 ἐν γοῦν ἐπίστανται, μὴ ἐνοχλεῖν τοῖς ἡδικομένοις, ἡγοῦ-
 μενοι, ἀποδημοῦντες μὲν ἄθωοι καὶ ἐπίτιμοι δόξειν εἶ-
 ναι, ἐπιδημοῦντες δὲ παρὰ τοῖς πόλεσι τοῖς ἡδικομέ-
 45 νοις πονηροὶ δόξειν καὶ ἀσεβεῖς εἶναι. ὁ γοῦν πάντων
 πονηρότατος Βάτραχος πλὴν τούτου, γενόμενος ἐπὶ τῶν
 τριάκοντα μηνυτῆς καὶ οὐδῶν αὐτῷ συνθηκῶν καὶ ὅρ-
 κων καθάπερ τοῖς Ἐλευσινίοθεν, δεισας ὑμῶν οὐς ἡδί-
 κησεν, ἐν ἑτέρῳ πόλει ᾤκει. Ἀνδοκίδης δὲ καὶ αὐ-
 τοὺς τοὺς θεοὺς ἀδικήσας περὶ ἐλάττονος αὐτοὺς ἔδε-
 το εἰσιῶν εἰς τὰ ἱερὰ, ἣ Βάτραχος τοὺς ἀνθρώπους.
 ὅστις οὖν καὶ πονηρότερος καὶ ἀμαθέστερος Βατράχου
 ἐστὶ, πᾶνν δεῖ ἀγαπητῶς ὑφ' ὑμῶν αὐτὸν σωθῆναι.

42, 6. ἡμῶν] ὑμῶν Steph.

7. ἑτέραν] Sic Steph. et Bekk, sed Reisk. e coniectura Mar-
 landi et Taylori ἑτέρων.

43, 2. κολάζῃτε] Hoc, quod coniecit Steph., obtulit cod. C. κομί-
 ζῃτε vulgo.

44, 4. ἐπ' αἰσχροῖς αἰτίαις] μετ' αἰσχροῦς αἰτίας Steph., sed mar-
 gini veram lectionem e codice aliquo adscripsit.

45, 2. πλὴν] Est emendatio Reiskii, quam unus Bekkerianorum
 librorum confirmare videtur: in ceteris scriptum est, quod
 exhibet Steph., πρὶν.

4. Ἐλευσινίοθεν] Ita scripsi cum Reiskio et Bekkero: libri M36.
 et Steph. Ἐλευσινίοθεν.

9. πᾶνν δεῖ ἀγαπητῶς ὑφ' ὑμ. αὐτ. σωθῆναι] πᾶνν δὲ ἀγαπητὸς
 ὑφ' ὑμ. αὐτ. σωθῆναι Steph.

Φίρε δὴ, τί σκεψαμένους χρὴ ὑμᾶς Ἀνδοκίδου ἀποφυ-46
 ρισασθαι; πότερον ὡς στρατιώτης ἀγαθός; ἀλλ' οὐδέπω-
 ποί' ἐκ τῆς πόλεως ἐστρατεύσατο, οὔτε ἱππεὺς οὔτε ὀπλί-
 της οὔτε τριήραρχος οὔτ' ἐπιβάτης, οὔτε πρὸ τῆς συμ-
 φορᾶς οὔτε μετὰ τὴν συμφορὰν, πλεόν ἢ τετραράκοντα
 ἐτη γεγονώς. καὶ ἕτεροι φεύγοντες ἐν Ἑλλησπόντῳ συν-47
 στρατηγάρχουν ὑμῖν. ἀναμνήσθητε δὲ καὶ αὐτοὶ, ἐξ ὧων
 κακῶν καὶ πολέμου ὑμᾶς αὐτοὺς περιεποιήσατε καὶ τὴν
 πόλιν, πολλὰ μὲν τοῖς σώμασι πονήσαντες, πολλὰ δὲ
 ἀναλώσαντες χρήματα καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, πολλοὺς δὲ
 καὶ ἀγαθοὺς τῶν πολιτῶν καταθάψαντες διὰ τὸν γενό-
 μενον πόλεμον. Ἀνδοκίδης δὲ, ἀπαθὴς τούτων τῶν κα-48
 κῶν γενόμενος εἰς τὴν σωτηρίαν τῇ πατρίδι, ἀξιοὶ νυνὶ
 μετέχειν τῆς πόλεως, ἀσεβῶν ἐν αὐτῇ. ἀλλὰ πλουτῶν
 γὰρ καὶ δυνάμενος τοῖς χρήμασι καὶ βασιλευσὶν ἐξενω-
 μένος καὶ τυράννοισ; ἂ νυνὶ κομπάσει, ἐπιστάμενος τοὺς
 ὑμετέρους τρόπους, ποίαν εἰσφορὰν . . . . . τούτῳ ἀγα-
 θὸν γένοιτο, καὶ ἐπιστάμενος ἐν πολλῷ σάλῳ καὶ κινδύ-49
 νῳ τὴν πόλιν γενομένην, ναυκληρῶν οὐκ ἐτόλμησεν
 ἐπαρθεῖς σίτον εἰσαγαγῶν ὠφελῆσαι τὴν πατρίδα. ἀλλὰ
 μέτοικοι μὲν καὶ ξένοι ἔνεκα τῆς μετοικίας ὠφέλουν τὴν
 πόλιν εἰσάγοντες· σὺ δὲ τί καὶ ἀγαθὸν ποιήσας, ὦ Ἀν-
 δοκίδη, ποῖα ἁμαρτήματα ἀνακαλεσάμενος, ποῖα τροφεῖα
 ἀνταποδούς . . . . .

Ἀθηναῖοι, μνήσθητε τὰ πεποιημένα Ἀνδοκίδῃ, ἐν-50
 θυμήθητε δὲ καὶ τῆς ἑορτῆς, δι' ἣν ὑπὸ τῶν πολλῶν
 προϋτιμήθητε. ἀλλ' ἐστὲ γὰρ ὑπὸ τῶν τούτου ἁμαρτη-

46, 1. τί conī, Taylor. εἴ τι M88. et Steph.

47, 1. καὶ] Bekk. cū Augero mavult καίτοι.

4. σώμασι] σώμασιν Steph.

ib. πολλὰ δὲ] πολλὰ δὲ καὶ Steph.

6. γενόμενον] γινόμενον Steph.

48, 5. νυνὶ] νῦν εἰ Steph.

6. εἰσφορὰν . . .] Nullum lacunae indicium in edit. Stephani.

49, 2. γενομένην] γινομένην Steph.

3. εἰσαγαγῶν] εἰσάγων Steph. (Cf. Andoc. de reditu §. 11.)

7. ἀνταποδούς . . .] Post h. v. Steph. interrogationis signum posuit, nulla lacunae nota apposita.

μάτων ἤδη καταπλήγες διὰ τὸ πολλάκις ἰδεῖν καὶ ἀκοῦσαι, ὥστε οὐδὲ τὰ δεινὰ ἔτι δεινὰ δοκεῖ ὑμῖν εἶναι. ἀλλὰ προσέχετε τὸν νοῦν, δοκεῖτω δ' ὑμῖν ἡ γνώμη δοῦν ἃ 51 οὗτος ποιεῖ, καὶ διαγνώσεσθε ἄμεινον. οὗτος γὰρ ἐνδὺς στολὴν, μιμούμενος τὰ ἱερὰ ἐπεδείκνυε ταῖς ἀμυήτοις καὶ εἶπε τῇ φωνῇ τὰ ἀπόρρητα, τῶν δὲ θεῶν, οὓς ἡμεῖς θεοὺς νομίζομεν καὶ θεραπεύοντες καὶ ἀγνεύοντες θύομεν καὶ προσευχόμεθα, τούτους περιέκοψε. καὶ ἐπὶ τούτοις ἱέρειαι καὶ ἱερεῖς σιάντες κατηράσαντο πρὸς ἐσπέραν καὶ φοινικίδας ἀνέσεισαν κατὰ τὸ νόμιμον τὸ πα- 52 λαιὸν καὶ ἀρχαῖον. ὡμολόγησε δὲ οὗτος ποιῆσαι. ἔτι δὲ παρελθὼν τὸν νόμον ὃν ὑμεῖς ἔθεσθε, εἰργεσθαι τῶν ἱερῶν αὐτὸν ὡς ἀλιτήριον ὄντα, ταῦτα πάντα βιασάμενος εἰσελήλυθεν ἡμῶν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἔθυσεν ἐπὶ τῶν βωμῶν ὧν οὐκ ἔξην αὐτῷ, καὶ ἀπῆντα τοῖς ἱεροῖς περὶ ἃ ἡσέβησεν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ Ἑλευσίνιον, ἐκρυνί- 53 ψατο ἐκ τῆς ἱερᾶς κρήνης. τίνα χρὴ ταῦτα ἀνασχέ- 108 σθαι; ποῖον φίλον, ποῖον συγγενῆ, ποῖον δικαστὴν χρὴ τούτῳ χαρισάμενον κρύβδην φανερώς τοῖς θεοῖς ἀπέχθεσθαι; νῦν οὖν χρὴ νομίζειν τιμωρουμένους καὶ ἀπαλλαττομένους Ἀνδοκίδου τὴν πόλιν καθαίρειν, [ἀρὰν ἀπάγεσθαι] καὶ ἀποδιοπομπεῖσθαι καὶ φαρμακὸν ἀποπέμπειν καὶ ἀλιτήριον ἀπαλλάττεσθαι, ὡς ἐν τούτων οὗτός 54 ἔστι. Βούλομαι τοίνυν εἰπεῖν ἃ Διοκλῆς ὁ Ζακάρου τοῦ ἱεροφάντου, πάππος δὲ ἡμέτερος, συνεβούλευσε βουλευομένοις ὑμῖν ὃ τι δεῖ χρῆσθαι Μεγαρεῖ ἀνδρὶ ἡσεβηκότι. κελυνόντων γὰρ ἐτέρων ἄκριτον παραχρῆμα ἀποκτείνειν, παρήνευσε κρῖναι τῶν ἀνθρώπων ἕνεκα, ἵνα ἀκούσαντες καὶ ἰδόντες σφωφρονέστεροι οἱ ἄλλοι ᾧσι, τῶν δὲ θεῶν ἕνεκα οἴκοθεν ἕκαστον, ἃ δεῖ τὸν ἀσεβοῦντα

51, 6. ἱέρειαι] ἱερεῖα Steph.

52, 3. αὐτόν] αὐτῶν Steph.

4. ἐπὶ τῶν βωμῶν ὧν] ἐπὶ τῶν βωμῶν ὃν Steph.

53, 5. ἀρὰν ἀπάγεσθαι] Haec verba, quae ex interpretamento nata esse Taylorus statuit, omisit Bekkerus.

παθεῖν, αὐτὸν παρ' ἑαυτῷ κεκρικότα εἰς τὸ δικαστήριον
 εἰσιέναι. καὶ ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (ἐπίστασθε⁵⁵
 γὰρ ἃ δεῖ ποιῆσαι) μὴ ἀναπεισθῆτε ὑπὸ τούτου· φανε-
 ρῶς ἔχετε αὐτὸν ἀσεβοῦντα· εἴδετε, ἡκούσατε τὰ τού-
 του ἁμαρτήματα. ἀντιβολήσει καὶ ἰκετεύσει ὑμᾶς· μὴ
 ἐλεεῖτε. οὐ γὰρ οἱ δικαίως ἀποδνήσκοντες, ἀλλ' οἱ ἀδί-
 κως ἄξιοι εἶσιν ἐλεεῖσθαι.

---

⁵⁴, 8. εἰς] „II. δεῖ εἰς Steph. in marg.“

VII.

ΛΡΕΟΠΑΓΙΤΙΚΟΣ.

ΤΠΕΡ ΤΟΥ ΣΗΚΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

1 Πρώτερον μὲν, ὡς βουλὴ, ἐνόμιζον ἐξεῖναι τῷ βουλο-
 μένῳ, ἡσυχίαν ἄγοντι, μήτε δίκας ἔχειν μήτε πράγματα·
 νυνὶ δὲ οὕτως ἀπροσδοκήτοις αἰτίαις καὶ πονηροῖς συ-
 κοφάνταις περιπέπτωκα, ὥστ', εἴ πως οἶόν τε, δοκεῖ μοι
 δεῖν καὶ τοὺς μὴ γεγονότας ἤδη δεδιέναι περὶ τῶν μελ-
 λόντων ἔσεσθαι· διὰ γὰρ τοὺς τοιούτους οἱ κίνδυνοι κοι-
 νοὶ γίνονται καὶ τοῖς μὴδὲν ἀδικοῦσι καὶ τοῖς πολλὰ
 2 ἡμαρτηκόσιν. οὕτω δ' ἄπορος ὁ ἄγών μοι καθέστηκεν,
 ὥστε ἀπεγράφην τὸ μὲν πρῶτον ἐλαλίαν ἐκ τῆς γῆς ἀφα-
 νίζειν, καὶ πρὸς τοὺς ἐωνημένους τοὺς καρπὸς τῶν μο-
 ριῶν πυνθανόμενοι προσήεσαν· ἐπειδὴ δ' ἐκ τούτου τοῦ
 τρόπου ἀδικοῦντά με οὐδὲν εὐρεῖν ἐδυνήθησαν, νυνὶ με
 σηκὸν ἀφανίζειν ἡγούμενοι ἐμοὶ μὲν ταύτην τὴν αἰτίαν
 ἀπορωτάτην εἶναι ἀποδείξει, αὐτοῖς δὲ ἐξεῖναι μᾶλλον ὅ

1, 3. ἀπροσδοκήτοις] Sic cōni. Tayl. et Markl. ἀπροσδοκήτως libri MSS. et Steph.

6. κοινοὶ] Sic dedi auctore Stephano. In editione vero hujus viri legitur, quod libri MSS. praebeant, οἱ κοινοί.

2, 3. τῶν μορ.] Steph., qui post haec verba punctum et post προσήεσαν colon posuit, margini haec adscripsit: M. καὶ πυνθ. "H, οἱ δὲ πυνθαν.

6: ἀφαν.] „M. ἀφανίζειν αἰτιῶνται, ἡγούμενοι ἐμοὶ μὲν τ. "H ἀντι τοῦ αἰτιῶνται ἄλλο τι ῥῆμα." Steph. in marg.

τι ἂν βούλονται λέγειν. καὶ δεῖ με, περὶ ὧν οὗτος ἐπι-3
 βεβουλευκὼς ἦκει, ἐν ὑμῖν τοῖς διαγνωσομένοις περὶ τοῦ
 πράγματος ἀκούσασι καὶ περὶ τῆς πατρίδος καὶ περὶ
 τῆς οὐσίας ἀγωνίσασθαι. ὅμως δὲ πειράσομαι ἐξ ἀρχῆς
 ὑμᾶς διδάξαι. ἦν μὲν γὰρ τοῦτο Πεισάνδρου τὸ χω-4
 ρίον· δημευθέντων δὲ τῶν ὄντων ἐκείνου Ἀπολλόδωρος
 ὁ Μεγαρεὺς δωρεὰν παρὰ τοῦ δήμου λαβὼν τὸν μὲν ἄλ-
 λον χρόνον ἐγεώργει, ὀλίγον δὲ πρὸ τῶν τριάκοντα Ἀν-
 τικλῆς παρ' αὐτοῦ πριάμενος ἐξεμίσθωσεν· ἐγὼ δὲ παρ'
 Ἀντικλέους εἰρήνης οὐσῆς ὠνούμην. ἡγοῦμαι τοίνυν, ὧς5
 βουλῇ, ἐμὸν ἔργον ἀποδεῖξαι ὥς, ἐπειδὴ τὸ χωρίον ἐκτη-
 σάμην, οὗτ' ἐλάλα οὔτε σηκὸς ἐνῆν ἐν αὐτῷ. νομίζω
 γὰρ τοῦ μὲν προτέρου χρόνου, οὐδ' εἰ ἀλάι ἐνῆσαν μυ-
 ρίαι, οὐκ ἂν δικαίως ζημιουῖσθαι· εἰ γὰρ μὴ δι' ἡμᾶς
 εἶδιν ἠφρανισμέναι, οὐδὲν προσήκει περὶ τῶν ἀλλοτριῶν
 ἀμαρτημάτων ὥς ἀδικοῦντας κινδυνεύειν. πάντες γὰρ6
 ἐπίστασθε ὅτι πόλεμος καὶ ἄλλων πολλῶν αἴτιος κακῶν
 γένηται, καὶ τὰ μὲν πόρρω ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐτέ-
 μνετο, τὰ δ' ἐγγὺς ὑπὸ τῶν φίλων διηρπάζετο· ὥστε πῶς
 ἂν δικαίως ὑπὲρ τῶν τῇ πόλει γεγεννημένων συμφορῶν
 ἐγὼ νυνὶ δίκην διδοίην; ἄλλως τε καὶ τοῦτο τὸ χωρίον
 ἐν τῷ πολέμῳ δημευθὲν ἄκρατον ἦν πλείω ἢ τρία ἔτη.
 109 οὐ θαυμαστόν δ' εἰ τότε τὰς μορίας ἐξέκοπτον, ἐν ᾧ7
 οὐδὲ τὰ ἡμέτερά αὐτῶν φυλάττειν ἠδυνάμεθα. ἐπίστασθε
 δὲ, ὦ βουλῇ, ὅσοι μάλιστα τῶν τοιούτων ἐπιμελεῖσθε,

3, 2. ἐν] ἀλλ' Steph., in marg. „M. λείπει τι μετὰ τὸ ἦκει, καὶ μετὰ τὸ πρᾶγματος.“

3. ἀκούσασι] ἀκούσαντες Steph.

4. τῆς οὐσίας] Articulum om. Steph.

ib. ἀγωνίσασθαι] ἀγωνίζεσθαι Steph.

4, 2. δημευθέντων δὲ] δὲ om. Steph, plerique codd. ponunt post ὄντων.

5, 3. ἐνῆν] ἦν Steph., in margine commemorans letionem ἐνῆν.

4. μυρίαι] μορία Steph. μυρία mg. Ald. Lugd., quod veris-
 simum indicat Sluiter.

6, 6. ἄλλως τε καὶ] Vide commentat. crit. p. 30 et sq.

7. ἄκρατον] ἀκρατον mg. Ald. Lugd.

ib. πλείω] πλείονα Steph.

7, 1. δ' om. Steph.

πολλά ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ δασέα ὄντα ἰδίαις καὶ μορίαις ἐλαίαις, ὧν νῦν τὰ πολλά ἐκκέκοπται καὶ ἡ γῆ ψιλλή γεγένηται· καὶ τῶν αὐτῶν καὶ ἐν τῇ εἰρήνῃ καὶ ἐν τῷ πολέμῳ κεκτημένων οὐκ ἀξιοῦτε παρ' αὐτῶν, ἐτέρων ἐκσκοπάντων, δικὴν λαμβάνειν. καίτοι εἰ τοὺς διὰ παντὸς τοῦ χρόνου γεωργοῦντας τῆς αἰτίας ἀφίετε, ἥ που καὶ τοὺς γ' ἐν τῇ εἰρήνῃ πριαμένους ἀφ' ὑμῶν ἀζημίλους γενέσθαι.

9 Ἀλλὰ γάρ, ὦ βουλή, περὶ μὲν τῶν πρότερον γεγενημένων πολλά ἔχων εἰπεῖν ἱκανὰ νομίζω τὰ εἰρημμένα· ἐπειδὴ δ' ἐγὼ παρέλαβον τὸ χωρίον, πρὶν ἡμέρας πέντε γενέσθαι, ἀπεμίσθωσα Καλλιστράτῳ, ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος. δύο δ' ἔτη ἐγεώργησεν οὔτε ἰδίαν ἐλαίαν οὔτε μορίαν οὔτε σηκὸν παραλαβών. τρίτῳ δ' ἔτει Δημήτριος οὗτος ἐργάσατο ἐνιαυτόν· τῷ δὲ τετάρτῳ Ἀλκίᾳ Ἀντισθένης ἀπελευθέρῳ ἐμίσθωσα, ὃς τέθνηκε ταῦτα τρία ἔτη. ὁμοίως καὶ Πρωτέας ἐμίσθωσατο. καὶ μοι δευρὺς ἴτε μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

11 Ἐπειδὴ τοίνυν ὁ χρόνος οὗτος ἐξήκει, αὐτὸς γεωργῶ. φησὶ δὲ ὁ κατήγορος ἐπὶ Σουινιάδου ἄρχοντος σηκὸν ὑπ' ἐμοῦ ἐκκεκόφθαι. ὑμῖν δὲ μεμαρτυρήκασιν οἱ πρότερον ἐργαζόμενοι καὶ πολλὰ ἔτη παρ' ἐμοῦ μεμισθωμένοι μὴ εἶναι σηκὸν ἐν τῷ χωρίῳ. καίτοι πῶς ἂν τις φανερώς ἐξελέγξειε ψευδόμενον τὸν κατήγορον; οὐ γὰρ οἷόν τε, ἂν πρότερον μὴ ἦν, ταῦτα τὸν ὕστερον ἐργαζόμενον ἀφανίσκειν. 12 Ἐγὼ τοίνυν, ὦ βουλή, ἐν μὲν τῷ τέως χρόνῳ, ὅσοι με φάσκουσιν δεινὸν εἶναι καὶ ἀκριβῆ καὶ οὐδὲν ἂν εἰπῇ καὶ ἀλογίστως ποιῆσαι, ἡγανάκτουν ἂν, ἡγούμενος μάλ-

7, 4. ἰδίαις καὶ μορίαις ἐλαίαις] ἰδίαις ἐλαίαις καὶ μορίαις Steph.

7. ἀξιοῦτε] ἀξιοῦται Steph., in margine indicans se ἀξιοῦτε malle.

10, 5. Πρωτέας] Sic Bekk. πρότερον Steph. (πρότερον e con. Steph. Reisk.) Πρωτέως mg. Ald. Lugd. e V. C. et libri Bekkeri.

7. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ om. Steph.

11, 5. πῶς ἂν τις] „M. πῶς οὐκ ἂν τις.“ Steph. in marg.

λον λέγεσθαι ὥς μοι προσήκε· νῦν δὲ πάντας ἂν ὑμᾶς
 βουλομένη περὶ ἐμοῦ ταύτην τὴν γνώμην ἔχειν, ἵνα ἡγή-
 σθῇ με σκοπεῖν, εἴπερ τοιοῦτοῖς ἔργοις ἐπεχείρουν, καὶ ὃ
 τι κέρδος ἐγένετο τῷ ἀφανίσαντι καὶ ἥτις ζημία τῷ ποιή-
 σαντι, καὶ τί ἂν λαθὼν διεπραξάμην καὶ τί ἂν φανερός
 γινόμενος ὑφ' ὑμῶν ἔπασχον· πάντες γὰρ ἄνθρωποι τὰ 13
 τοιαῦτα οὐχ' ὑβρεως, ἀλλὰ κέρδους ἕνεκα ποιοῦσι· καὶ
 ὑμᾶς εἰκὸς οὕτω σκοπεῖν καὶ τοὺς ἀντιδίκους ἐκ τούτων
 τὰς κατηγορίας ποιεῖσθαι, ἀποφαίνοντας ἥτις ἀφέλεια
 τοῖς ἀδικήσασιν ἐγένετο· οὗτος μέντοι οὐκ ἂν ἔχοι ἀπο- 14
 δεῖξαι οὐδ' ὥς ὑπὸ πενίας ἠναγκάσθην τοιοῦτοῖς ἔργοις
 ἐπιχειρεῖν, οὐδ' ὥς τὸ χωρίον μοι διαφθείρεται τοῦ ση-
 κοῦ ὄντος, οὐδ' ὥς ἀμπέλοις ἐμποδὼν ἦν, οὐδ' ὥς οἰκίας
 ἔγγυς, οὐδ' ὥς ἐγὼ ἄπειρος τῶν παρ' ὑμῖν κινδύνων, εἴ
 τι τούτων ἔπραττον. πολλὰς ἂν καὶ μεγάλας ἑμαυτῷ ζη-
 μίας γενομένης ἀποφύναμι· ὃς πρῶτον μὲν μεθ' ἡμέραν 15
 ἐξέκοπτον τὸν σηκόν, ὥσπερ οὐ πάντας λαθεῖν δεόν, ἀλλὰ
 πάντας Ἀθηναίους εἰδέναι. καὶ εἰ μὲν αἰσχρὸν ἦν μόνον
 τὸ πρᾶγμα, ἴσως ἂν τις τῶν παριόντων ἡμέλησεν· νῦν δ'
 οὐ περὶ αἰσχύνης, ἀλλὰ τῆς μεγίστης ζημίας ἐκινδύνευον.
 πῶς δ' οὐκ ἂν ἦν ἀθλιώτατος ἀνθρώπων ἀπάντων, εἰ 16
 τοὺς ἑμαυτοῦ θεράποντας μηκέτι δούλους ἔμελλον ἔξιν,
 ἀλλὰ δεσπότας τὸν λοιπὸν βίον, τοιοῦτον ἔργον συνει-
 δότας; ὥστε εἰ καὶ τὰ μέγιστα εἰς ἐμὲ ἐξημάρτανον, οὐκ
 ἂν οἶόν τε ἦν δίκην με παρ' αὐτῶν λαμβάνειν· εὐ γὰρ
 ἂν εἰδείην ὅτι ἐπ' ἐκείνοις ἦν καὶ ἐμὲ τιμωρήσασθαι καὶ
 αὐτοῖς μηνύσασιν ἐλευθέρους γενέσθαι. ἔτι τοίνυν εἰ τῶν 17
 οἰκετῶν παρέσθῃ μοι μηδὲν φροντίζειν, πῶς ἂν ἐτόλμησα
 τοσούτων μεμισθωμένων καὶ ἀπάντων συνειδότην ἀφανί-
 σαι τὸν σηκὸν βραχέος μὲν κέρδους ἕνεκα, προθεσμίας δὲ
 οὐδεμιᾶς οὔσης τῷ κινδύνῳ, τοῖς ἐργασμένοις ἄπασιν τὸ χω-

12, 7. ἀφανίσαντι] ἀφανίζοντι Steph., sed margini adscripsit e libro quodam participium aor.

16, 1. πῶς δ'] πῶς οὖν Steph. πῶς δ' οὖν Bremi.

17, 2. οἰκετῶν est coniectura Palmerii. εἰκότων libri MSS. et Steph.

ριον ὁμοίως προσήκον εἶναι σῶον τὸν σηκόν, ἴν', εἴ τις
 αὐτοὺς ἡττιάτο, εἶχον ἀνευγεῖν ὅτε παρέδοσαν. νῦν δὲ
 καὶ ἐμὲ ἀπολύσαντες φαίνονται καὶ σφᾶς αὐτοὺς, εἴπερ
 18 ψεύδονται, μετόχους τῆς αἰτίας καθιστάντες. εἰ τοίνυν
 καὶ ταῦτα παρεσκευασάμην, πῶς ἂν οἷός τ' ἦν πάντας
 πείσαι τοὺς παριόντας ἢ τοὺς γείτονας, οἳ οὐ μόνον ἀλ-
 λήλων ταῦτ' ἴσασιν, ἀ καὶ οἱ ὄραν ἔξεστιν, ἀλλὰ καὶ περὶ
 ὧν ἀποκρυπτόμεθα μηδένα εἰδέναι, καὶ περὶ ἑκείνων
 κυνθάνονται; ἐμοὶ τοίνυν τούτων οἱ μὲν φίλοι, οἱ δὲ
 19 διάφοροι περὶ τῶν ἐμῶν τυγχάνουσιν ὄντες. οὗς ἐχρῆν
 τοῦτον παρασχεῖσθαι μάρτυρας, καὶ μὴ μόνον οὕτω τολ-
 μηρᾶς κατηγορίας ποιεῖσθαι. ὅς φησιν ὡς ἐγὼ μὲν πα-
 ρειστήκειν, οἱ δ' οἰκείται ἐξέτεμον τὰ πρόμνη, ἀναθέμε-
 20 νος δὲ ὁ βοηλάτης ὥχeto ἀπάγων τὰ ξύλα. καίτοι, ὦ
 Νικόμαχε, χρῆν σε τότε καὶ παρακαλεῖν τοὺς παριόντας
 μάρτυρας καὶ φανερόν ποιεῖν τὸ πρᾶγμα. καὶ ἐμοὶ μὲν
 οὐδεμίαν ἂν ἀπολογίαν ἀπέλιπες, αὐτὸς δὲ, εἰ μὲν σοὶ
 ἐχθρὸς ἦν, ἐν τούτῳ τῷ τρόπῳ ἦσθα ἂν με τετιμωρη-
 μένος, εἰ δὲ τῆς πόλεως ἐνεκα ἔπραττες, οὕτως ἐξελέγξας
 21 οὐκ ἂν ἐδόκεις εἶναι συκοφάντης, εἰ δὲ κερδαίνειν ἐβού-
 λου, τότε ἂν πλείστον ἔλαβες. φανεροῦ γὰρ ὄντος τοῦ
 πράγματος οὐδεμίαν ἄλλην ἡγούμην ἂν εἶναι μοι σω-
 τηρίαν ἢ σε πείσαι. τούτων τοίνυν οὐδὲν ποιήσας διὰ
 τοὺς σοὺς λόγους ἀξιοῖς με ἀπολέσθαι καὶ κατηγορεῖς
 ὡς ὑπὸ τῆς ἐμῆς δυνάμεως καὶ τῶν ἐμῶν χρημάτων οὐ-
 22 δεις ἐθέλει σοὶ μαρτυρεῖν. καίτοι εἰ φήσας μ' ἰδεῖν τὴν
 μορίαν ἀφανίζοντα τοὺς ἐννέα ἄρχοντας ἐπήγαγες ἢ ἄλ-
 λους τινὰς τῶν ἐξ Ἀρείου πάγου, οὐκ ἂν ἐτέρων ἔδει

17, 7. ἀνευγεῖν] ἂν ἐνευγεῖν Steph.

19, 2. τοῦτον] τούτων Steph.

5. βοηλάτης est emendatio Tylori, firmata codd. nonnullis et mg. Ald. Lugd. βουλευτής Steph.

22, 1. φήσας μ' ἰδεῖν] Sic emendavit Reisk. librorum MSS. lectio-
nem φῆς μὴ δεῖν, quae etiam a Stephano servata est.
φῆς μ' ἰδεῖν mg. Ald. Lugd.

2. ἐπήγαγες] ἀπήγαγες Steph.

σοι μαρτύρων· οὕτω γὰρ ἂν σοι συνήδεσαν ἀληθῆ λέγοντι, οἵπερ καὶ διαγινώσκουσιν ἐμὲλλον περὶ τοῦ πρῶγματος. δεινότερα οὖν πάσχω, ὅς, εἰ μὲν παρίσχετο μάρτυρας, τούτους ἂν ἡξίου πιστεύειν, ἐπειδὴ δὲ οὐκ εἶσιν αὐτῷ, ἐμοὶ καὶ ταύτην [τὴν] ζημίαν οἴεται χρῆναι γενέσθαι. καὶ τούτου μὲν οὐ θαυμάζω· οὐ γὰρ δῆπου συνοφαντῶν ἀλλὰ τοιούτων γε λόγων ἀπορήσει καὶ μαρτύρων· ὅμᾳς δ' οὐκ ἀξιοῖ τὴν αὐτὴν τούτῳ γνώμην ἔχειν. ἐλπίσασθε γὰρ ἐν τῷ πεδίῳ πολλὰς μορίας οὐσας καὶ 24 πυρκαϊὰς ἐν τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐμοῖς χωρίοις, ὅς, εἴπερ ἐπεθύμουν, πολὺ ἦν ἀσφαλέστερον καὶ ἀφανίσαι καὶ ἐκκόψαι καὶ ἐπεργάσασθαι, ὅσῳ περ ἦν τὸ ἀδικημάτων πολλῶν οὐσῶν ἐμελλε θῆλον ἔσεσθαι. νῦν δ' οὕτως αὐ- 25 τὰς περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι, ὥσπερ καὶ τὴν ἄλλην οὐσίαν, ἡγούμενος περὶ ἀμφοτέρων τούτων εἶναι μοι τὸν κίνδυνον. αὐτοὺς τοίνυν ὅμᾳς τούτων μάρτυρας παρεξομαι, ἐπιμελουμένους μὲν ἑκάστου μηνός, γινώμονας δὲ πέμποντας καθ' ἑκάστον ἐνιαυτόν· ὧν οὐδεὶς πώποτε' ἐξημίωσεν ὡς ἐργαζόμενον τὰ περὶ τὰς μορίας χωρία. καὶ 26 τοι οὐ δῆπου τὰς μὲν μικρὰς ζημίας οὕτω περὶ πολλοῦ

22, 4. οὕτω] οὕτοι mg. Ald. Lugd.

23, 3. [τὴν] Uncos addidi praeuenitibus Bekkero et Bremio.

4. τούτου] τοῦτο Steph.

5. ἀλλὰ τοιούτων γε] Sic omnes libri MSS. eo tantum discrepantes, quod in aliis ἀλλὰ (ut in C. et M.) in aliis ἄλλα scriptum est (ut in Vindob. O. et X.) Bekkerus, quem secutus est Bremius, e conji. scripsit ἅμα τοιούτων γε: non recte, opinor. Librorum lectio bene se habet, modo duae ultimae verbi ἀπορήσει litterae bis scribantur: οὐ γὰρ δῆπου συνοφαντῶν ἀλλὰ τοιούτων γε λόγων ἀπορήσει, εἰ καὶ μαρτύρων i. e. neque enim, opinor, calumniis talibus quidem dictis carebit, etiam si careat testibus. De ἀλλὰ — γε cf. or. in Theomn. I. §. 15. Andoc. de reitu §. 26. etc. — οὐ γὰρ δῆ που συνοφαντῶν ἄλλα, τοιούτων γε λόγων ἀπορήσει καὶ μαρτύρων Steph. — — λόγων καὶ μαρτύρων ἀπορήσει mg. Ald. Lugd.

25, 5. ἐπιμελουμένους] Sic C. O. X. Vind. (referente Reiskio) et Contius: (Cf. §. 28. ἐπιμελουμένων et 29. ἐπιμελίσθαι.) — ἐπιμελουμένους Steph. Bekk. Brem.

7. ἐργαζόμενον] ἐργαζόμενους Steph.

ποιούμαι, τοὺς δὲ περὶ τοῦ σώματος κινδύνους οὕτω
 περὶ οὐδενὸς ἡγοῦμαι· καὶ τὰς μὲν πολλὰς ἐλαίας, εἰς
 αἷς ἐξῆν μᾶλλον ἐξαμαρτάνειν, οὕτω θεραπεύων φαίνο-
 μαι, τὴν δὲ μορίαν, ἣν οὐχ οἷόν τ' ἦν λαθεῖν ἐξορῶσαν-
 27τα, ὥς ἀφανίζων νυνὶ κρίνομαι. Πότερον δέ μοι κρεῖτ-
 τον ἦν, ὅ βουλή, δημοκρατίας οὔσης παρανομεῖν ἢ ἐπὶ
 τῶν τριάκοντά; καὶ οὐ λέγω ὥς τότε δυνάμενος ἢ ὥς νῦν
 διαβεβλημένος, ἀλλ' ὥς τῷ βουλευμένῳ τότε μᾶλλον ἐξῆν
 ἀδικεῖν ἢ νυνί. Ἐγὼ τοίνυν οὐδ' ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ
 οὔτε τοιοῦτον οὔτε ἄλλο οὐδὲν κακὸν ποιήσας φανήσο-
 28μαι. Πῶς δ' ἂν, εἰ μὴ πάντων ἀνθρώπων ἐμαντῷ κα-
 κονοῦστας ἦν, ὑμῶν οὕτως ἐπιμελουμένων, ἐκ τούτου
 τὴν μορίαν ἀφανίσαι ἐπεχειρήσει τοῦ χωρίου, ἐν ᾧ δέν-
 δρον μὲν οὐδὲ ἐν ἔστι, μιᾶς δὲ ἐλαίας σῆκος, ὥς οὗτος
 φησὶν εἶναι, κυκλόθεν δὲ ὁδὸς περιέχει, ἀμφοτέρωθεν δὲ
 γείτονες· περιόικουσιν, ἄρκετον δὲ καὶ πανταχόθεν κά-
 29τοπτὸν ἔστιν; ὥστε τίς ἂν ἀπετόλμησε τούτων οὕτως
 ἐχόντων ἐπιχειρῆσαι τοιούτῳ πράγματι; δεινὸν δέ μοι
 δοκεῖ εἶναι, ὑμᾶς μὲν, οἷς ὑπὸ τῆς πόλεως τὸν ἅπαντα
 χρόνον προστέτακται τῶν μοριῶν ἐλαίων ἐπιμελεῖσθαι,
 μήθ' ὥς ἐπεραζόμενον πῶποτε ζημιῶσαι μήθ' ὥς ἀφα-
 νίσαντα εἰς κίνδυνον καταστῆσαι, τοῦτον δ', ὃς οὔτε 11
 γεωργῶν ἐγγὺς τυγχάνει οὔτ' ἐπιμελητῆς ἡρήμενος οὔδ'
 ἡλικίαν ἔχων εἰδέναι περὶ τῶν τοιούτων, ἀπογορᾶσαι με
 30ἐγγὺς μορίαν ἀφανίσειν. Ἐγὼ τοίνυν δέομαι ὑμῶν μὴ
 τοὺς τοιούτους λόγους πιστοτέρους ἡγήσασθαι τῶν ἐμ-
 γων, μηδὲ περὶ ὧν αὐτοὶ σύνιστε, ταῦτ' ἀνασχέσθαι τῶν

27, 6. τοιοῦτον] τοιοῦτο Steph.

28, 6. ἄρκετον] εἴρεκτον mg. Ald. Lugd.

29, 4. ἐπεραζόμενον] Haec est emendatio Stephani, Augeri co-
 dice B. et quattuor, ut videtur, Bekkeri libris confirmata
 ac recepta ab Augero et Bekk. ἀπεραζόμενον vulgatam
 retinuit Brem. Cf. §. 24.

4. ἀφανίσαντα] ἀφανίζοντα Steph.

30, 2. ἡγήσασθαι e Stephani coniectura, quam firmavit cod. X.,
 cum Reisk, Auger, Bekk. et Bremio dedi. ἡγήσεσθαι vulgo.

ἰμῶν ἐχθρῶν λεγόντων, ἐνδυμουμένους καὶ ἐκ τῶν εἰρη-
μένων καὶ ἐκ τῆς ἄλλης πολιτείας. ἐγὼ γὰρ τὰ ἔμοι31
προσεταιγμένα ἅπαντα προθυμότερον πεποίηκα ὥς ὑπὸ
τῆς πόλεως ἠναγκαζόμεν, καὶ τριηραρχῶν καὶ εἰσφορὰς
εἰσφέρων καὶ χορηγῶν καὶ τᾶλλα λειτουργῶν οὐδενὸς ἦ-
τον πολυτελεῶς τῶν πολιτῶν. καίτοι ταῦτα μὲν μετριῶς32
ποιῶν, ἀλλὰ μὴ προθύμως, οὐτ' ἂν περὶ φυγῆς οὐτ' ἂν
περὶ τῆς ἄλλης οὐσίας ἠγωνιζόμεν, πλείω δ' ἂν ἐκεκτῆ-
μην, οὐδὲν ἀδικῶν οὐδ' ἐπικινδυνον ἑμαυτῷ καταστήσας
τὸν βίον· ταῦτα δὲ πράξας, ἃ οὗτός μου κατηγορεῖ,
ἐκέρδιαινον μὲν οὐδὲν, ἑμαυτόν δ' εἰς κίνδυνον καθίστην.
καίτοι πάντες ἂν ὁμολογήσαιτε δικαιοτέρον εἶναι τοῖς33
μεγάλοις χρῆσθαι τιμητοῖς περὶ τῶν μεγάλων, καὶ πι-
στότερα ἠγείσθαι περὶ ὧν ἅπαντα ἡ πόλις μαρτυρεῖ, μάλ-
λον ἢ περὶ ὧν μόνος οὗτος κατηγορεῖ.

Ἔτι τοίνυν, ὦ βουλή, ἐκ τῶν ἄλλων συνέψασθε. μάρ34
τυρας γὰρ ἔχων αὐτῷ προσῆλθον, λέγων ὅτι μοι πάν-
τες εἰσὶν οἱ θαράκοντες, οὓς ἐκεκτῆμην, ἐπειδὴ παρὶλα-
βον τὸ χωρίον, καὶ ποίμος ἦμην, εἰ τινα βούλοιτο, πε-
ραδοῦναι βασανίζειν, ἡγούμενος οὕτως ἂν τὸν ἔλεγχον
ἰσχυρότερον γενέσθαι τῶν τούτου λόγων καὶ τῶν ἔργων
τῶν ἰμῶν. οὗτος δ' οὐκ ἤθελεν, οὐδὲν φάσκον πιστὸν35
εἶναι τοῖς θαράκουσιν· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ εἶναι, εἰ περὶ αὐ-
τῶν μὲν οἱ βασανιζόμενοι κατηγοροῦσιν, εὖ εἰδότες ὅτι
ἀποθανοῦνται· περὶ δὲ τῶν δασυνομῶν, οἷς πεφύκασι κα-
πονούστατοι, μᾶλλον ἂν εἴλοντο ἀνέχεσθαι βασανιζόμε-
νοι ἢ κατεκτόντες ἀπηλλάχθαι τῶν παρόντων κακῶν;
καὶ μὲν δὴ, ὦ βουλή, φανερόν οἶμαι εἶναι ὅτι, εἰ Νι36

31, 5. πολυτελεῶς] Sic cum libris MSS. mg. Ald. Lugd. παντελεῶς Steph.

34, 2. γὰρ ἔχων] Sic conl. Reisk. παρέχων libri MSS. et Steph. ib. λέγων] λόγον Steph., sed margini adscripsit λέγων.

6. ἰσχυρότερον] Bekk. conl. ισχυρότατον.

35, 1. ἤθελεν] ἠθέλησεν mg. Ald. Lugd.

2. δοκεῖ εἶναι] δοκεῖ δεῖνόν εἶναι mg. Ald. Lugd. „M. δοκεῖ θανατοῦν εἶναι“ Steph. in marg.

36, 1. οἶμαι εἶναι] οἶμαι εἶπέν Steph.

κομέχου ξηκαιοῦντος τοὺς ἀνθρώπους μὴ παρσιδεῖδον,
 ἰδοῦναι ἂν ἐμαυτῷ ξυνιδέσθαι· ἐπειδὴ τοίνυν ἐμοῦ πα-
 ραδιδόγτος οὗτος παραλαβεῖν οὐκ ἤθελε, δίκαιον καὶ
 περὶ τοῦτου τὴν αὐτὴν γνώμην σχεῖν, ἄλλως τε καὶ τοῦ
 37 κινδύνου οὐκ ἴσον ἀμφοτέροις ὄντος. περὶ ἐμοῦ μὲν
 γὰρ εἰ ἔλεγον, οὐδ' ἂν ἀπολογήσασθαι μοι ἐξεγίνετο·
 τούτῳ δ' εἰ μὴ ὁμολόγουν ἃ οὗτος ἐβούλετο, οὐδεμίᾳ
 ζημίᾳ ἔνοχος ἦν. ὥστε πολὺ μᾶλλον τοῦτον παραλαμ-
 βάμεν ἐχρῆν ἢ ἐμὲ παραδοῦναι προσήκει. ἐγὼ τοίνυν
 εἰς τοῦτο προθυμίας ἀφικόμεν, ἡγούμενος πρὸς ἐμοῦ
 εἶναι καὶ ἐκ βασάνων καὶ ἐκ μαρτύρων καὶ ἐκ τεκμη-
 38 ρίων ὑμᾶς περὶ τοῦ πράγματος τάληθῆ πυνθίσθαι. ἐν-
 θυμιασθαι δὲ χρῆ, ὃ βούλῃ, ποτέροις χρῆ πιστεύειν μάλ-
 λον, οἷς πολλοὶ μίμαρτυρήκασιν ἢ ᾧ μηδεὶς τετόλμηκε,
 καὶ πότερον εἰκὸς μᾶλλον τοῦτον ἀκινδύνως ψεύδεσθαι
 ἢ μετὰ τοσοῦτον κινδύνου τοιοῦτον ἐμὲ ἔργον ἐργάσα-
 σθαι, καὶ πότερον οἴσθε αὐτὸν ὑπὲρ τῆς πύλεως βοη-
 39 θείειν ἢ συκοφαντοῦντα αἰτιάσασθαι; ἐγὼ μὲν ὑμᾶς ἡγού-
 μαι νομίζειν ὅτι Νικόμαχος ὑπὸ πᾶν ἐχθρῶν πεισθεὶς
 τῶν ἐμῶν τοῦτον τὸν ἀγῶνα ἀγωνίζεται, οὐχ ὡς ἀδι-
 κοῦντα ἐλπίζων ἀποδείξειν, ἀλλ' ὡς ἀγγύριον παρ' ἐμοῦ
 λήψασθαι προσδοκῶν. ὅσῳ γὰρ [οἱ] τοιοῦτοί εἰσιν ἐκα-
 40 τισι αὐτοὺς φεύγουσι μάλιστα. ἐγὼ δὲ, ὃ βουλή, οὐκ
 ἡξίουν, ἀλλ', ἐπειδήπερ με ἡτιάσατο, παρίσχον ἐμαυτὸν

37, 2. ὅδ' ἂν } οὐδὲν Steph.

3. ἃ οὗτος ἐβούλετο] Haec verba Bekkero post ἔλεγον transponenda esse videntur.

6. πρὸς] μήτ' Steph., in marg. „Π. μετ'."

8. ὑμᾶς nig. Ald. Lugd. ὑμῶν Steph., in margine dicentē Accusativum se in vetere codice invenisse.

38, 4. τοῦτον est emendatio Contii, Taylori et Markl., quam ms. Ald. Lugd., schedae Brulart. et cod. Venetus (teste Taylora) confirmant, τοῦτῳ Steph. cum MSS.

39, 2. νομίζειν om. Steph. et codd. praeter C.

5. [οἱ] τοιοῦτοι] Articulum, quem libri MSS. et Steph. non habent, addidi auctore Reiskio.

40, 2. ἡτιάσατο] ἡτιάσατο Bekk., ne verbulo quidem addito.

ὃ τι βούλεσθε χρῆσθαι, καὶ τούτου ἕνεκα τοῦ κινδύνου οὐδενὶ ἐγὼ τῶν ἐχθρῶν διηλλάγην, οἱ ἐμὲ ἡδῖον κακῶς λέγουσιν ἢ σφαῖς αὐτοὺς ἐκαινοῦσι, καὶ φανερῶς μὲν οὐδεὶς πώποτε ἐμὲ αὐτὸς ἐπεχείρησε ποιῆσαι κακὸν οὐδέν, τοιοῦτους δὲ ἐπιπέμπουσί μοι, οἷς ὑμεῖς οὐκ ἂν δικαίως πιστεύετε. πάντων γὰρ ἀθλιώτατος ἂν γενοίμην,⁴¹ εἰ φυγὰς ἀδίκως καταστίθωμαι, ἅπαις μὲν ὦν καὶ μόνος, ¹¹²ἐρῆμου δὲ τοῦ οἴκου γενομένου, μητρὸς δὲ πάντων ἐνδεοῦς, πατρὶδος δὲ τοιαύτης ἐπ' αἰσχίσταις στερηθεὶς αἰτίαις, πολλὰς μὲν ναυμαχίας ὑπὲρ αὐτῆς νευαυμαχηκῶς, πολλὰς δὲ μάχας μεμαχημένος, κόσμιον δ' ἐμᾶντόν καὶ ἐν δημοκρατίᾳ καὶ ἐν ὀλιγαρχίᾳ παρὰσχών. Ἀλλὰ γὰρ,⁴² ὦ βουλῇ, ταῦτα μὲν ἐνθάδε οὐκ οἶδ' ὃ τι δεῖ λέγειν. ἀπέδειξα δ' ὑμῖν ὡς οὐκ ἐνῆν σηκὸς ἐν τῷ χωρίῳ καὶ μάρτυρας παρὰσχόμεν καὶ τεκμήρια. ἢ χρὴ μεμνημένους διαγινώσκειν περὶ τοῦ πράγματος καὶ ἀξιοῦν παρὰ τούτου πυθίσθαι ὅτου ἕνεκα, ἔξδ' ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐλέγξαι, τοσοῦτῳ χρόνῳ ὕστερον εἰς τοσοῦτόν με κατέστησεν ἀγῶνα, καὶ μάρτυρα οὐδένα παρὰσχόμενος ἐκ τῶν⁴³ λόγων ζητεῖ πιστὸς γενέσθαι, ἔξδ' αὐτοῖς τοῖς ἔργοις ἀδικοῦντα ἀποδείξει, καὶ ἐμοῦ ἅπαντας διδόντος τοὺς θεράποντας, οὓς φησι παρὰγενέσθαι, παραλαβεῖν οὐκ ἤθελεν.

40, 3. ἕνεκα mg. Ald. Lugd. οὕνεκα Steph.

4. ἡδῖον] Hoc pro vulg. ἡδῆ, quod exhibet Steph., Tayl. et Markl. coniecerunt.

6. αὐτὸς] Sic conl. Reiskius. αὐτόν MSS. et Steph.

41, 1. ἀθλιώτατος ἂν] ἂν ἀθλιώτατος Bekk.

42, 2. ὃ τι] ὅτι Steph.

5. παρὰ] ἢ ἅρα Steph., colo post ἀξιοῦν posito.

VIII.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΤΕ ΣΤΗΝΟΤΣΙΑΣΤΑΣ ΚΑΚΟΔΟΓΙΩΝ.

¹ **Ε**πιτήδειόν μοι δοκῶ καιρὸν εἰληφέναι περὶ ὧν εἰπεῖν ἐβουλόμην πάλαι· πάρεσι μὲν γὰρ οἷς ἐπεγκαλῶ, πάρεσι δὲ ὧν ἐναντίον ἐπιθυμῶ μέμψασθαι τοῖς ἀδικούσιν ἐμέ. καίτοι πολλῶ πλείων ἐστὶ σπουδὴ πρὸς τοὺς παρόντας· τοὺς μὲν γὰρ οὐδὲν οἶμαι τιμῆσειν, εἰ τοῖς ἀνεπιτήδειοις ἀνεπιτήδαιοι δόξουσιν εἶναι (τὴν γὰρ ἀρχὴν οὐδ' ἂν ἐπεχείρουν ἐξαμαρτάνειν εἰς ἐμέ), τοῖς δὲ βουλομένῃ ἂν δόξαι μηδὲν ἀδικῶν τούτους ὑπὸ τούτων ἀδικεῖσθαι πρότερον. ἀνιάρων μὲν οὖν ἀναγκάζεσθαι λέγειν περὶ τούτων, ἀδύνατον δὲ μὴ λέγειν, ὅταν ἐναντίον τῆς ἐλπίδος κακῶς πάσχω καὶ τοὺς δοκοῦντας εἶναι ὁρίλους ἀδικούοντας εὐρίσκω. Πρῶτον μὲν οὖν, ἵνα μή τις ὑμῶν τάχα δὴ βοηθῶν οἷς ἐξημάρτηκε πρόφασιν πορίσῃται τῆς ἀμαρτίας, εἰπάτω οὖν, τίς ὑμῶν ὑπ' ἐμοῦ κακῶς ἀκήκοεν ἢ πέπονθεν, ἢ τίς ἐμοῦ διεθδῆς οὐκ ἔτυχεν ὧν ἐγὼ τε δυνατὸς ἦν ἀκακῆνος ἐπήγγειλε. τί δὴτά με κακῶς τὰ μὲν λέγειν, τὰ δὲ ποιεῖν ἐπιχειρεῖτε, καὶ

1, 5. τοὺς mg. Ald. Lugd. οὗς Steph.

8, 3. οὖν om. Bekk. Cf. commentat. crit. p. 2.

5. ἦν] ἂν Steph., in marg. II. ἦν.

ib. ἐπήγγειλε] ἐπήγγειλεν mg. Ald. Lugd. ἐπήγγειλεν Steph., c
codice afferens lectionem ἐπήγγειλε.

ταῦτα πρὸς τοὺς ἡμᾶς διαβάλλειν, οὓς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διεβάλλετε; καίτοι οὕτως ἐνοχλεῖ, ὥστε περὶ πλείονος ἰκονήσατο δοκεῖν ἐμοῦ κηδεσθαι καὶ μᾶλλον ἐμοῦ κατεπειν. ἃ δ' ἔλεγε, πάντα μὲν οὐκ ἂν εἴποιμι· καὶ γὰρ ἀκούων ἤχθόμην. οὐδ' ἂν ὑμῖν ἐπικαλῶν, ὅτι ἐλέγετε κατ' ἐμοῦ ταῦτα, δόξαμι· καὶ γὰρ ἂν ἀπολούοιμι τῆς αἰτίας ὑμᾶς, ἔπερ ὑμῖν ταῦτα λέγοιμι περὶ ἑαυτοῦ. ἃ δὲ ὑβρίζειν οἰόμενοι ἐμὲ καταγελάστους ὑμᾶς αὐτοὺς 5 ἐποιεῖτε, ταῦτα λέξω. βία γὰρ ὑμῖν ἐφάσκετ' με ξυνεῖναι καὶ διαλέγεσθαι, καὶ πάντα ποιοῦντες οὐκ ἔχειν ὅπως ἀπαλλαγῆτέ μου, καὶ τὸ τελευταῖον ἀκόντων ὑμῶν Ἐλευσινιάδῃ ξυνθεωρεῖν. καὶ ταῦτα λέγοντες οἴσεσθε μὲν ἐμὲ κακολογεῖν, ἀποφαίνετε δὲ σκαυτάτους ἑαυτοὺς, οἵτινες [μὲν] ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον τὸν αὐτὸν ἄνδρα λάθρα μὲν ἐλοιδορεῖτε, φανερώς δὲ φίλον ἐνεμίζετε. χοῖν 6 γὰρ ὑμᾶς ἢ μὴ κακῶς λέγειν ἢ μὴ ξυνεῖναι, καὶ ταῦτα φανερώς ἀπεικόντας ὁμιλίαν. εἰ δὲ αἰσχρὸν ἡγείσθε τοῦτο, πῶς αἰσχρὸν ἦν ὑμῖν ξυνεῖναι, πρὸς ὃν οὐδὲ 7 ἀπειπεῖν καλὸν ἡγείσθε; καὶ μὴν οὐδὲν αὐτὸς ἐξεῦρον ὁπόθεν ἂν εἰκότως ὑπερείδετε τὴν ἐμὴν ὁμιλίαν. οὔτε γὰρ ὑμᾶς σοφωτάτους ἐώρων ὄντας, ἑμαυτὸν δ' ἀμαθέστατον, οὐ μὴν οὐδὲ πολυφίλους ὑμᾶς, ἑμαυτὸν δ' ἔρημον φίλων, οὐδ' αὖ πλουτοῦντας, ἐμὲ δὲ πενόμενον,

3, 8. διεβάλλετε] διαβάλλετε Steph., διεβάλλ. eius codex.

4, 1. καίτοι κ. τ. λ.] Cf. commentat. crit. p. 5. et seq.

2. καὶ μᾶλλον mg. Ald. Lugd. et praeter Goult. quinque Bekkeri codd. ἢ μᾶλλον Steph.

6. ταῦτα] ταῦτα Steph.

5, 8. οὐκ ἔχειν ὅπως] οὐκ ἐκείνο πῶς Steph.

5. ξυνθεωρεῖν] συνθεωρεῖν Steph.

7. [μὲν] Sine uncis Steph.

ib. ἄνδρα λάθρα] λάθρα ἄνδρα Steph.

6, 3. ἀπεικόντας] ἀπεικόντα Steph.

7, 2. αὐτὸς ἐξεῦρον est coniectura Schotti, etiam ab Augero recepta. τοιοῦτον ἐξεῦρον cum Reiskio Bekk. οὗτος ἐξεῦρον Steph. et MSS.

3. ὑπερείδετε] ὑπερείδε Steph.

4. ἐώρων] θεωρῶν Steph. cum plerisque codd.

οὐδ' αὖ ὑμᾶς μὲν ὑπερευδοκιμοῦντας, ἑμαυτὸν δὲ δια-
βεβλημένον, οὐδὲ τὰ μὲν ἐμὰ πράγματα κινδυνεύοντα,
τὰ δ' ὑμέτερα ἀσφαλῶς ἔχοντα. πόθεν ἂν οὖν εἰκότως¹¹³
8 ὑπώπτευνον ἄχθεσθαι μοι συνόντι; καὶ ταῦτα δ', ὅτι πρὸς
τοὺς τελευταίους ἔλεγεν οὕς ᾤεσθε ἀπαγγελεῖν ἡμῖν·
πάνταυθα σοφισμα καλὸν εἶναι, εἰ περιήλθετε πάντες
ὑμῶν αὐτῶν κατηγοροῦντες ὅτι πονηροῖς ἐκόντες ὁμιλεῖτε.
περὶ μὲν οὖν τοῦ λέγοντος οὐδὲν ἂν περαινοίτε πυνθα-
νόμενοι. πρῶτον μὲν γὰρ εἰκόντες ἐρήσεσθε τὸν εἰκόνα
9 μοι· πῶς γὰρ οὐκ ἴστε πρὸς ὃν ἐλέγετε τὸν λόγον; ἔπειτα
κακὸς ἂν εἴην, εἰ ταῦτά ποιήσαιμι αὐτὸν ἅπερ ἐκεῖνος
ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐκεῖνος ἡμῖν ἀπήγγελλεν,
ἐφ' οἷσπερ ὑμεῖς ἐλέγετε πρὸς ἐκείνον· ἐκεῖνος μὲν γὰρ
ἐμοὶ χαριζόμενος ἀπήγγειλε τοῖς ἐμοῖς ἀναγκαίοις, ὑμεῖς
δὲ βλάπτειν ἐμὲ βουλόμενοι πρὸς ἐκείνον ἐλέγετε. καὶ
ταῦτα εἰ μὲν ἡπίστουν, ἐξελέγγειν ἂν ἐξήτουν. νῦν δὲ
ἐυρβαίνει γὰρ καὶ ταῦτα τοῖς πρὸ τοῦ, καὶ ἐμοὶ σημεῖα
10 ταῦτα μὲν ἐκείνων ἐστὶν, ἐκείνα δὲ τούτων ἱκανά. πρῶ-
τον μὲν ἅπαντα δι' ὑμῶν πράξαντά με περὶ τῆς θέσεως
τοῦ Ἰππου· προσήγγε μαχόμενον κάμνοντα τὸν Ἰππον.
ἀνάγειν με βοσλόμενον Λιόδωρος οὗτος ἀποτρέπειν ἐπι-
φαῖτο, φάσκων οὐδὲν ἀντιλέγειν περὶ τῶν δώδεκα μνῶν
Πολυκλεία, ἀλλ' ἀποδώσειν. τότε λέγων ταῦτα, μετὰ τὸν
θάνατον τοῦ Ἰππου κατέστη τελευταῶν ἀντίδικος μετὰ τού-
των, λέγων ὥς οὐ δίκαιόν με εἶη κομίσασθαι τὸ ἀργύ-
11 ριον. καίτοιγε ἐφ' ὧν γε αὐτῶν κατηγοροῦν. εἰ γὰρ ἂ
μετὰ τούτων ἀδικουμένῳ μοι μηδὲν ἦν δίκαιον εἰπεῖν,

8, 2. ἀπαγγελεῖν] ἀπαγγέλλειν Steph.

6. εἰκόντες] εἰδότες proponit Bekk. in Addend. Eadem emen-
datio etiam Reiskio in mentem venerat, cf. Var. lect.
p. 679.

9, 2. ταῦτά] Sic eudentibus Seahigero et Markl. cum Reisk. Ang.
et Bekkero scripti. ταῦτα Steph. τὰ libri MSS.

5. ἀπήγγειλε] ἀπήγγελλε Steph.

ib. ἐμοῖς Steph. Bekk. ἐμοὶ libri MSS.

7. ἐξελέγγειν] ἐλέγγειν Steph., in marg. γρ. ἐξελέγγειν.

11, 1. ἀπὸ τῶν] αὐτῶν Steph.

ἢ που καλῶς συνέπραττον. καὶ ἐγὼ μὲν ᾤμην φιλοσο-
φούντας αὐτοὺς περὶ τοῦ πράγματος ἀντιλέγειν τὸν ἑκα-
τίον λόγον· οἱ δ' ἄρα οὐκ ἀντίλεγον, ἀλλ' ἀντίπραττον.
καὶ διὰ τοῦτο ἀντίπραττον, ἵνα τὸν ἐμὸν λόγον εἰδείη¹²
Πολυκλῆς· ἐδηλώθη γὰρ ταῦτα. παρόντων τῶν διατη-
τῶν ὀριζόμενος ὁ Πολυκλῆς εἶπεν ὅτι καὶ τοῖς ἐμοῖς ἐπι-
τηδείοις ἀδικεῖν δοκοῦν, ὡς πρὸς ἐκείνον λέγοιεν. ἄρα
γε ταῦτα ξυμβαίνει τοῖς ἀπαγγελλομένοις; ὁ γὰρ αὐτὸς
ἀπήγγειλεν ὡς τοὺς ὑπὲρ ἐμοῦ μέλλοντας λέγειν ἀποτρέ-
ψιν φάσکوιτε, τοὺς δὲ τινὰς ἤδη κωλύσαιτε. καὶ ταῦτα
τί με δεῖ φανερώτερον ἐξελέγχειν; ὅτι φέρε γὰρ ἤδη ποτὲ¹³
ἐκείνος, ὅτι Κλειτοδίκου δεηθεὶς ἐκλέγειν οὐκ ἔτυχον. οὐ
γὰρ δὴ παρῆν τούτοις, ἐπεὶ κέρδος ἦν αὐτῷ διαβάλλειν
ἐμὲ πρὸς ὑμᾶς οὕτω προθύμως, ὥστε σπουδάσαι πρὸς
τοὺς ἐμοὺς ἀναγκαίους πλάσασθαι ταῦτα. Γινώσκω δὲ¹⁴
νῦν ἤδη καὶ πάλαι ζητοῦντας πρόφασιν, ἥνικα Θρασύ-
μαχον ὑμᾶς ἐφάσκετε κακῶς λέγειν δι' ἐμέ. καὶ ἐγὼ μὲν
ἡρώτων αὐτόν, εἰ δι' ἐμὲ κακῶς λέγοι Διόδωρον. ὁ δὲ
τοσοῦτον ὑπερεῖδε τὸ δι' ἐμέ· πολλοῦ γὰρ δεῖν ἔφη δι'
ὄντων ἑλκεῖναι Διόδωρον κακῶς. καὶ ταῦτα προσά-
γοντος ἐμοῦ πρόθυμος ὁ Θρασύμαχος ἦν ἐξελέγχεσθαι,
περὶ ὧν οὗτος ἔλεγεν· οὗτος δὲ πάντα μᾶλλον διεκράτ-
τει. μετὰ τοῦτον Ἀντοκράτης ἐμοῦ παρόντος Θρασυ-¹⁵

12, 3. ὀριζόμενος] ὀριζόμενος Steph.

4. δοκοῦν est emendatio Augeri, codicis C. confirmata. δοκοῖν Steph.

7. κωλύσαιτε] Sic e Reiskii coniectura pro κωλύετε, quod codd. et Steph. praebent.

13, 1. ὅτι φέρε γὰρ ἤδη ποτὲ ἐκείνος . . .] Hunc locum corruptum sic, ut in plerisque libris manu scriptis et in ed. Steph. legitur, exhibui: etenim nec Bekkeri ratio, qui, codicem C. secutus ὅτι omisit et φέρε γὰρ ἡδε ποτ' ἐκείνος . . . dedit, nec coniecturae VV. DD. omnino eum in integrum restituant.

2. ὅτι Κλειτοδ.] Pro ὅτι mg. Ald. Lugd. ὅτι.

5. ταῦτα] ταῦτόν Steph.

14, 3. κακῶς λέγειν] λέγειν κακῶς Steph.

4. λέγει] λέγει Steph.

8. πάντα] Sic Bekk. e codice C., qui πάντων praebet. πάντων ceteri codd. et Steph.

οὐδ' αὖ ὑμᾶς μὲν ὑπερευδοκιμοῦντας, ἑμαυτὸν δὲ δια-
 βεβλημένον, οὐδὲ τὰ μὲν ἐμὰ πράγματα κινδυνεύοντα,
 τὰ δ' ὑμέτερα ἀσφαλῶς ἔχοντα. πόθεν ἂν οὖν εἰκότως 113
 8 ὑπώπτευνον ἄχθεσθαι μοι συνόντι; καὶ ταῦτα δ', ὅτι πρὸς
 τοὺς τελευταίους ἔλεγεν οὗς ὥρεσθε ἀπαγγελεῖν ἡμῖν·
 κἀνταῦθα σοφισμα καλὸν εἶναι, εἰ περὶ ἧλθετε πάντες
 ὑμῶν αὐτῶν κατηγοροῦντες ὅτι πονηροῖς ἔκοντες ὁμιλεῖτε.
 περὶ μὲν οὖν τοῦ λέγοντος οὐδὲν ἂν περαίνοιτε πυνθα-
 νόμενοι. πρῶτον μὲν γὰρ εἰπόντες ἐρήσεσθε τὸν εἰπόντα
 9 μοι· πῶς γὰρ οὐκ ἴσατε πρὸς ὃν ἔλέγετε τὸν λόγον; ἔπειτα
 κακὸς ἂν εἴην, εἰ ταῦτα ποιήσαιμι αὐτὸν ἅπερ ἐκεῖνος
 ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐκεῖνος ἡμῖν ἀπήγγελλεν,
 ἐφ' οἷσπερ ὑμεῖς ἔλέγετε πρὸς ἐκεῖνον· ἐκεῖνος μὲν γὰρ
 ἐμοὶ χαριζόμενος ἀπήγγειλε τοῖς ἐμοῖς ἀναγκαίοις, ὑμεῖς
 δὲ βλάπτειν ἐμὲ βουλόμενοι πρὸς ἐκεῖνον ἔλέγετε. καὶ
 ταῦτα εἰ μὲν ἡπίσιτον, ἐξελέγγειν ἂν ἐξήτουν. νῦν δέ·
 10 ταῦτα μὲν ἐκείνων ἐστίν, ἐκεῖνα δὲ τούτων ἱκανά. πρῶ-
 τον μὲν ἅπαντα δι' ὑμῶν πράξαντά με περὶ τῆς θέσεως
 τοῦ Ἰππου· προσήγαγε μαχόμενον κάμνοντα τὸν Ἰππον.
 ἀνάγειν με βουλόμενον Διόδωρος οὗτος ἀποτρέπειν ἐπει-
 ρᾶτο, φάσκων οὐδὲν ἀντιλέξειν περὶ τῶν δώδεκα μνῶν
 Πολυκλεία, ἀλλ' ἀποδώσειν. τότε λέγων ταῦτα, μετὰ τὸν
 θάνατον τοῦ Ἰππου κατέστη τελευταῶν ἀντιδικὸς μετὰ τού-
 των, λέγων ὡς οὐ δίκαιόν με εἶη κομίσασθαι τὸ ἀργύ-
 11 ριον. καίτοι γὰρ ἐφ' ὧν γε αὐτῶν κατηγοροῦν. εἰ γὰρ ἂ
 μετὰ τούτων ἀδικουμένῳ μοι μηδὲν ἦν δίκαιον εἰπεῖν,

8, 2. ἀπαγγελεῖν] ἀπαγγέλλειν Steph.

6. εἰπόντες] εἰδότες proponit Bekk. in Addend. Eadem emen-
 datio etiam Reiskio in mentem venerat, cf. Var. lect.
 p. 679.

9, 2. ταῦτα] Sic susidentibus Scaligero et Markl. cum Reisk. Aug.
 et Bekkero scripsi. ταῦτα Steph. τὰ libri MSS.

5. ἀπήγγειλε] ἀπήγγελλε Steph.

ib. ἐμοῖς Steph. Bekk. ἐμοὶ libri MSS.

7. ἐξελέγγειν] ἐλέγγειν Steph., in marg. γε. ἐξελέγγειν.

11, 1. αὐτῶν] αὐτὸν Steph.

ἢ που καλῶς συνέπραττον. καὶ ἐγὼ μὲν ὧμην φιλοσο-
φούντας αὐτοὺς περὶ τοῦ πράγματος ἀντιλέγειν τὸν ἐναν-
τίον λόγον· οἱ δ' ἄρα οὐκ ἀντέλεγον, ἀλλ' ἀντέπραττον.
καὶ διὰ τοῦτο ἀντέπραττον, ἵνα τὸν ἐμὸν λόγον εἰδείη¹²
Πολυκλῆς· ἐδηλώθη γὰρ ταῦτα. παρόντων τῶν διατη-
τῶν ὀριζόμενος ὁ Πολυκλῆς εἶπεν· ὅτι καὶ τοῖς ἐμοῖς ἐπι-
τηδεύουσιν ἀδικεῖν δοκοῖεν, ὥς πρὸς ἐκείνους λέγοιεν. ἄρα
γε ταῦτα ξυμβαίνει τοῖς ἀπαγγελλομένοις; ὁ γὰρ αὐτὸς
ἀπήγγειλεν ὥς τοὺς ὑπὲρ ἐμοῦ μέλλοντας λέγειν ἀποτρέ-
πειν φάσκειτε, τοὺς δὲ τινὰς ἤδη κωλύσαίτε. καὶ ταῦτα
τί με δεῖ φανερώτερον ἐξελέγχειν; ὅτι φέρε γὰρ ἤδη ποτε¹³
ἐκείνος, ὅτι Κλειτοδίκου δεηθεὶς ἐκλέγειν οὐκ ἔτυχον. οὐ
γὰρ δὴ παρῆν τούτοις, ἐπεὶ κέρδος ἦν αὐτῷ διαβάλλειν
ἐμὲ πρὸς ὑμᾶς οὕτω προθύμως, ὥστε θπουδάσαι πρὸς
τοὺς ἐμούς ἀναγκαίους πλάσασθαι ταῦτα. Γινώσκω δὲ¹⁴
νῦν ἤδη καὶ πάλαι ζητοῦντας πρόφασιν, ἥνίκα Θρασύ-
μαχον ὑμᾶς ἐφάσκετε κακῶς λέγειν δι' ἐμέ. καὶ ἐγὼ μὲν
ἡρώτων αὐτὸν, εἰ δι' ἐμὲ κακῶς λέγει Διόδωρον. ὁ δὲ
τοσοῦτον ὑπερεῖδε τὸ δι' ἐμέ· πολλοῦ γὰρ δεῖν ἔφη δι'
ὄντιναι εἰρηκέναι Διόδωρον κακῶς. καὶ ταῦτα προσά-
γοντος ἐμοῦ πρόθυμος ὁ Θρασύμαχος ἦν ἐξελέγχεσθαι,
περὶ ὧν οὕτως ἔλεγεν· οὕτως δὲ πάντα μᾶλλον διεπρατ-
τετο. μετὰ τοῦτον Ἀντοκράτης ἐμοῦ παρόντος Θρασυ-¹⁵

12, 8. ὀριζόμενος] ὀριζόμενος Steph.

4. δοκοῖεν est emendatio Augeri, codice C. confirmata. δοκοίη Steph.

7. κωλύσαίτε] Sic e Reiskii coniectura pro κωλύετε, quod codd. et Steph. praebeant.

13, 1. ὅτι φέρε γὰρ ἤδη ποτε ἐκείνος . . .] Hunc locum corruptum sic, ut in plerisque libris manu scriptis et in ed. Steph. legitur, exhibui: etenim nec Bekkeri ratio, qui, codicem C. secutus ὅτι omisit et φέρε γὰρ ἤδη ποτε ἐκείνος . . . dedit, nec coniecturae VV. DD. omnino eum in integrum restituant.

2. ὅτι Κλειτοδ.] Pro ὅτι mg. Ald. Lugd. ὅτι.

5. ταῦτα] ταῦτόν Steph.

14, 3. κακῶς λέγειν] λέγειν κακῶς Steph.

4. λέγει] λέγει Steph.

8. πάντα] Sic Bekk. e codice C., qui πάντων^α praebet. πάντων ceteri codd. et Steph.

μάχῳ ἔλεγεν Εὐρυπτόλεμον αὐτῷ μέμφεσθαι, φάσκοντα
κακῶς ἀκούειν ὑπ' αὐτοῦ, τὸν ἀπαγγέλλοντα δὲ εἶναι
Μηνόφιλον. εὐθύς δ' ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Μηνόφιλον ἐβρά-
διζε μετ' ἐμοῦ· κακείνος οὔτε ἀκούσαι πώποτε ἐφάσκεν
οὔτε ἀπαγγεῖλαι πρὸς Εὐρυπτόλεμον, καὶ οὐ ταῦτα μό-
16νον, ἀλλ' οὐδὲ διεiléχθαι πολλοῦ χρόνου. τοιαύτας προ-
φάσεις προφασίζόμενοι τότε μὲν ἐκ τῆς ἐμῆς καὶ Θρασυ-
μάχου συνουσίας ἵστέ φανεροί, νῦν δὲ, ἐπειδὴ ἐκλειολ-
πασιν ὑμᾶς αἱ προφάσεις, ἐλευθεριώτερόν με κακῶσαι
λείπετε οὐδέν. χρῆν μὲν οὖν τότε με γινώσκειν ὀφειλό-
μενόν μοι ταῦτα παθεῖν, ὅτε καὶ πρὸς ἐμὲ περὶ ὑμῶν
αὐτῶν ἔλεγετε κακῶς· ἔπειτα καὶ περὶ Πολυκλέους, ᾧ
17νυνὶ βοηθεῖτε πάντες, ἔειρηκα πρὸς ὑμᾶς. κατὰ τί δὴ
ταῦτα [οὐκ] ἐφυλαττόμην; εὐηθές τι ἔπαθον. ᾧμην γὰρ
ἀπόδοτος ὑμῖν εἶναι φίλος τοῦ μηδὲν ἀκούσαι κακὸν δι'
αὐτὸ τοῦτο, διότι πρὸς ἐμὲ τοὺς ἄλλους ἔλεγετε, καὶ πα-
ρακαταθήκην ἔχων ὑμῶν παρ' ἐκάστου λόγους ποιη-114
18ρους περὶ ἀλλήλων. Ἐγὼ τοίνυν ἔκων ὑμῖν ἐξίσταμαι
τῆς φιλίας, ἐπεὶ τοι μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ οἶδ' ὅ τι ζημιω-
θήσομαι μὴ ξυνὼν ὑμῖν· οὐδὲ γὰρ ὠφελούμην ξυνὼν.
πότερον γὰρ, ὅταν ἢ τί μοι πρᾶγμα, τότε ποθέσομαι
τὸν ἐροῦντα καὶ τοὺς μαρτυρήσοντας; καὶ νῦν ἀντὶ μὲν
τοῦ λέγειν ὑπὲρ ἐμοῦ τὸν λέγοντα πειραῶσθε κωλύειν,
ἀντὶ δὲ τοῦ βοηθεῖν ἐμοὶ καὶ μαρτυρεῖν τὰ δίκαια ξύνε-
19στε τοῖς ἐμοῖς ἀντιδίκοις καὶ μαρτυρεῖτε. ἀλλ' ὥς εὖνοι
ὄντες ἐμοὶ τὰ βέλτιστα ἐρεῖτε περὶ ἐμοῦ; ἀλλὰ καὶ νῦν

16, 4. κακῶσαι λείπετε οὐδέν.] κακῶσας κλέπτῃ δ' οὐδέν. Steph.

6. μοι] με Steph.

ib. ὅτε] ὅταν Steph.

7. ἔλεγετε] Ita dedi ex editione Hanoviana et e con. Contii, Markl. et Taylori. ἔλεγε libri MSS. et Steph.

17, 1. δὴ] Sic Coisl. Vind. et, ut videtur, D. O. Bekk. δὴ τι Steph.

2. [οὐκ] Hanc voculam, quam Reisk. e con. addidit, cum Bekkero uncis inclusi.

4. καὶ παρακαταθ.] καὶ om. Bekk. — Fortasse in καὶ latet κακῶς.

18, 8. ἀντιδίκους καὶ μαρτυρεῖτε. ἀλλ' ὥς εὖνοι — —] εὖνοι con. Reisk. — ἀντιδίκους. Ἐμαρτυρεῖτε ὥς εὖνους — — Steph.

ὕμεις με μόνον κακῶς λέγετε. τὸ μὲν οὖν ἑμὸν οὐκ ἐμποδὼν ὑμῖν ἔσται. τοιοῦτον γὰρ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς περὶ δεσθε, ἐπειδὴ οὐκ ὑμῖν ἔθος ἐστὶν ἓνα τῶν ξυνόντων ἀεὶ κακῶς λέγειν καὶ ποιεῖν· ἐπειδὴ ὑμῖν ἐγὼ μὴνίσω, πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς τρέψεσθε καὶ πεῖτα καθ' ἓνα ἕκαστον ὑμῖν αὐτοῖς ἀπεχθήσεσθε. τὸ δὲ τελευταῖον, ὃ εἰς ὃ λειπόμενος αὐτὸς αὐτόν κακῶς ἔρει. κερδανῶ δὲ τοσοῦτον, 20 ὅτι πρῶτον μὲν ὑμῶν ἀπαλλαγὴς ἐλάχιστα κακῶς ὑφ' ὑμῶν πείσομαι· τοὺς μὲν γὰρ χρωμένους ὑμῖν κακῶς καὶ λέγετε καὶ ποιεῖτε, τῶν δὲ μὴ χρωμένων οὐδένα πώποτε.

19, 3. μόνον] μόνοι Bekk. mavult.

ib. λέγετε] ἐλέγετε Steph.

6. μὴνίσω] μὴνύσω Steph.

7. τρέψεσθε est coniectura Marklandi. τρέπεσθε libri MSS. et Steph.

8. ἀπεχθήσεσθε] ἀπαχθήσεσθε Steph., sed in margine proposuit ἀπεχθ.

ib. ὃ εἰς] ὃ, quod vulgo deest, e C. add. Bekk. εἰς pro vulg. εἰς e Stephani conl. primus dedit Tayl. — Mox αὐτόν scribendum esse idem vidit Steph. In eius vero editione, ut in Ald., scriptum est αὐτόν.

IX.

Λ Υ Σ Ι Ο Υ

ΤΗΡΕ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ.

1. *Τι* ποτε διανοηθέντες οἱ ἀντίδικοι τοῦ μὲν πράγματος παρημελήκασι, τὸν δὲ τρόπον μου ἐπεχέτησαν διαβάλλειν; πότερον ἀγνοοῦντες ὅτι περὶ τοῦ πράγματος προσήκει λέγειν; ἢ τότε μὲν ἐπίστανται, ἡγούμενοι δὲ λήσειν περὶ τοῦ παντός πλείω λόγον ἢ τοῦ προσήκοντος ποιοῦνται; ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἐμοῦ καταφρονήσαντες, ἀλλὰ τοῦ πράγματος τοὺς λόγους ποιοῦνται, σαφῶς ἐπίσταμαι· εἰ μέντοι ὑμᾶς οἴονται δι' εὐνοίαν ὑπὸ τῶν διαβολῶν πεισθέντας καταψηφιεῖσθαι μου, οὐκ ἂν θαυμάζομαι; ἥμην μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, περὶ τοῦ ἐγκλήματος, οὐ περὶ τοῦ τρόπου τὸν ἀγῶνά μοι προκίεσθαι· διαβαλλόντων δὲ με τῶν ἀντιδίκων ἀναγκαῖόν ἐστι περὶ πάντων ἀπολογίαν ποιήσασθαι. πρῶτον μὲν αὖν περὶ τῆς ἀπογραφῆς ὑμᾶς διδάξω. Ἀφικόμενος προέβην εἰς τὴν πόλιν, οὕτω δύο μῆνας ἐπιδημηκῶς

1, 3. ὅτι] ὅ τι Steph.

2, 3. οἴονται] οἶόν τι Steph.

4. οὐκ ἂν θαυμάζομαι;] Pro puncto, quod vulgo post haec verba positum est, interrogationis signum substitui. — (Pro εὐνοίαν Reisk. εὐνοίαν coni., quam emendationem Bekk. memoratu dignam habuit, vid. Add. et Corr.)

4, 1. προέβην, quod auctore Reiskio Auger. dedit, est in ed. Bekkeriana sine varietate. πρότερον Steph.

κατελέγην στρατιωτής. αἰσθόμενος δὲ τὸ κραχθῆν ὑπε-
 τοπούμην εὐθέως ἐπὶ μηδενὶ ὑγιαῖ κατεiléχθαι. προσελ-
 θὼν οὖν τῷ στρατηγῷ ἐδήλωσα ὅτι ἐστρατευμένος εἶην·
 ἔτυχον δὲ οὐδενὸς τῶν μετρίων. προκηλαζόμενος δὲ
 ἡγανάκτουν μὲν, ἡσυχίαν δ' εἶχον. ἀπορούμενος δὲ καὶ⁵
 συμβουλευόμενός τινι τῶν πολιτῶν, τί χρήσωμαι τῷ
 πράγματι, ἐκυθόμην ὥς καὶ δῆσειν με ἀπειλοῖεν, λέγον-
 τες ὅτι οὐδὲν ἑλάττω χρόνον Καλλικράτους Πολύανος
 ἐδημοίῃ. κάμοι μὲν τὰ προειρημένα διείλεκτο ἐπὶ τῇ
 Φίλῳ τραπέζῃ· οἱ δὲ μετὰ Κτησικλίου τοῦ ἄρχοντος,⁶
 ἀπαγγέλλαντός τινος ὡς ἐγὼ λοιδοροῖμι, τοῦ νόμου ἀπα-
 γορεύοντος· ἔάν τις ἀρχὴν ἐν συνεδρίῳ λοιδορῇ,
 παρὰ τὸν νόμον ζημιῶσαι ἡξίωσαν. ἐπιβαλόντες δὲ τὸ
 ἀργύριον πράξασθαι μὲν οὐκ ἐπεχείρησαν, ἐξιούσης δὲ
 τῆς ἀρχῆς γράψαντες εἰς λεύκωμα τοῖς ταμίαις παρέδο-
 σαν. οἷδε μὲν τὰδε διεκράζαντο· οἱ δὲ ταμίαι οὐδὲν⁷
 ὅμοιον τοῖσδε διανοηθέντες, ἀνακαλεσάμενοι δὲ τοὺς πα-
 ρόντας καὶ τὴν γραφὴν, ἐσκοποῦντο τῆς αἰτίας τὴν πρό-
 φασιν. ἀκούσαντες δὲ τὸ γεγενημένον, ἐννοοῦμενοι οἷα
 | πικροθῶς ἦν, τὸ μὲν πρῶτον ἐπειθον αὐτοὺς ἀφείναι,
¹¹⁵ διδάσκοντες ὡς οὐκ ἐπιεικῆς εἴη τῶν πολιτῶν τινὰς
 διὰ τὰς ἐχθρας ἀναγράφεσθαι, ἀποροῦντες δὲ μεταπει-
 σαι αὐτοὺς, τὸν παρ' ὑμῶν κίνδυνον ὑποστάντες ἄκυ-
 ρον τὴν ζημίαν ἔκριναν. "Ὅτι μὲν οὖν ἀφείδην ὑπὸς
 τῶν ταμίων, ἐπίστασθε· προσήκειν δὲ ἡγούμενος καὶ
 διὰ ταύτην τὴν ἀπόδειξιν ἀπηλλάχθαι τοῦ ἐγκλήματος,
 εἰτι πλείονας καὶ νόμους καὶ ἄλλας δικαιώσεις παρασχέ-
 σομαι. καὶ μοι λάβε τὸν νόμον.

4, 3. ὑπετοπούμην] Sic cum Scaligero Bekkerns, cuius cod. X.
 eandem lectionem praebere videtur. — Q. et O. ὑπετο-
 πούμην: et sic Steph. quoque.

5, 2. χρήσωμαι] χρήσομαι Steph.

6. Φίλῳ] τοῦ Φίλου mg. Ald. Lugd. — Φίλου mavult
 Bekker.

7, 4. ἐννοοῦμενοι] ἐννοοῦντες Steph.

ΝΟΜΟΣ.

- 9 Τοῦ μὲν νόμου διαφύθηδην ἀγορεύοντος τοὺς ἐν τῷ συνεδρίῳ λοιδοροῦντας ζημιοῦν ἀκηκόατε· ἐγὼ δ' ὅτι μὲν οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ ἀρχεῖον, μάρτυρας παρεσχόμεν, ἀδίκως δὲ ζημιωθεὶς οὐτ' ὀφείλω οὐτ' ἐκτίσαι δίκαιός 10 εἰμι. εἰ γὰρ φανερός εἰμι μὴ ἐλθὼν εἰς τὸ συνέδριον, ὁ δὲ νόμος τοὺς ἐντὸς πλημμελοῦντας ἀγορεύει τὴν ζημίαν ὀφείλειν, ἡδίκηκός μὲν οὐδὲν φαίνομαι, ἔχθρα δὲ ἄνευ 11 τοῦτου παραλόγως ζημιωθεὶς. συνέγνωσαν δὲ καὶ αὐτοὶ σφίσι· ὡς ἡδίκηκός τις· οὕτως γὰρ εὐθύνας ὑπέσχον οὕτως εἰς δικαστήριον εἰσελθόντες τὰ παραχθέντα ψήφῳ κύρια κατέστησαν. εἰ δ' οὖν ἐξημίωσαν μὲν οἷδε προσσηκόντως, ἐκύρωσαν δ' ἐν ὑμῖν τὴν ἐπιβολὴν τῶν ταμίων ἀφέντων, 12 εἰκότως ἂν τοῦ ἐγκλήματος ἀπηλλαγμένοι εἴεν. εἰ μὲν γὰρ κύριοι ἦσαν πράξασθαι ἢ ἀφείναι, ἐννόμως ζημιωθεὶς εὐλόγως ἂν ὤφειλον· εἰ δ' ἔξεστι μὲν αὐτοῖς ἀφείναι, διδόασι δὲ αὐτοῖς ὑπὲρ ὧν ἂν διαχειρίζωσιν, εἰ καὶ ἡδίκηκας, τῆς προσηκούσης ῥαδίως δίλης τεύξονται.
- 13 Ὡς μὲν τρόπῳ παρεδόθη καὶ ἐξημιώθη, ἐπίστασθε· δεῖ δ' ὑμᾶς μὴ μόνου τοῦ ἐγκλήματος τὴν αἰτίαν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐχθρας τὴν πρόφασιν εἰδέναι. Σωστράτης γὰρ φίλος ἐγνώμην πρότερον μὲν τῆς τούτων ἐχθρας, εἰδὼς 14 δὲ περὶ τὴν πόλιν ἄξιον λόγου γεγεννημένον. γνώριμος δὲ γενόμενος διὰ τῆς ἐκείνου δυναστείας οὐτ' ἐχθρὸν ἐτιμωρησάμην οὐτε φίλον εὐφρογέτησα. ζῶντος μὲν γὰρ διὰ τὴν ἀνάγκην καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν ἐσχόλαζον, ἐκλιπόντος δὲ τὸν βίον οὐτε λόγῳ οὐτε ἔργῳ ἐβλαψα οὐδένα τῶν κατηγορούντων· ἔγω δὲ καὶ ταιαῦτα εἶπεν, ἐξ ὧν ὀφειλομένη ἂν πολλὴ δικαιότερον ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων ἢ

10, 3. ἔχθρα pro ἐχθρα, quod vulgo legebatur, scribendum esse primus indicavit Steph. in marg.

4. παραλόγως] παραγῶγως Steph.

13, 3. εἰδέναι] εἰδῆσαι Steph. cum plerisque libris MSS.

14, 4. διὰ τὴν ἀνάγκην καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν } διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ διὰ τὴν ἀνάγκην Bekk., consoctans vulgatam cum lectione codicis C. διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν ἀνάγκην.

κακῶς πάσχοιμι. τὴν μὲν οὖν ὁργὴν διὰ τὰ προεργη-15
μένα συνεστήσαντο, προφάσεως οὐδεμιᾶς πρὸς ἔχθραν
ὑπαρχούσης. ὁμόσαντες μὲν οὖν τοὺς ἀστρατεύτους κα-
ταλέξειν παρέβησαν τοὺς ὅρκους, προὔθισαν δὲ τῷ πλή-
θει βουλευῆσαι περὶ τοῦ σώματος, ζημιώσαντες μὲν ὡς 16
τὴν ἀρχὴν λοιδοροῦντα, κατολιγωρήσαντες δὲ τοῦ δι-
καίου, βιαζόμενοι βλάπτειν ἐξ ἅπαντος τοῦ λόγου· πᾶν
ἂν ἐπραξάν μελλόντες μεγάλα μὲν ἐμὲ βλάψειν, πολλὰ δ'
ἐαυτοὺς ὠφελήσων· οἵτινες οὐδετέρου τούτων ὑπάρχον-
τος πάντα περὶ ἐλάττονος ποιοῦνται τοῦ δικαίου. ἀλλὰ 17
γὰρ εἰ κατεφρόνησαν τοῦ ὑπατέρου πλήθους, οὐδὲ φο-
βηθῆναι τοὺς θεοὺς ἡξίωσαν, ἀλλ' οὕτως ὀλιγώρως καὶ
παρανόμως προσήμειχθησαν, ὥστε ἀπολογησασθαι μὲν
περὶ τῶν πεπραγμένων οὐδ' ἐπεχείρησαν, τὸ δὲ τελευ-
ταῖον, νομίζοντες οὐχ ἱκανῶς με τετιμωρῆσθαι, τὸ πέρας
ἐκ τῆς πόλεως ἐξήλασαν. διατεθέντες δὲ οὕτω παρανό-18
μως καὶ βιαίως, ἐπικρύψασθαι τὴν ἀδικίαν περὶ οὐδενὸς
ἐποιήσαντο, παραγαγόντες δὲ πάλιν περὶ τῶν αὐτῶν
ἡδίκηκότα με οὐδὲν ἐπιδεικνύουσι καὶ λοιδοροῦσι, τοῖς
μὲν ἐμοῖς ἐπιτηδεύμασιν οὐ προσηκόνσας διαβολὰς ἐπι-
φέροντες, τοῖς δ' αὐτῶν τρόποις τὰς οἰκίας καὶ συνή-
θεις. Οἷδε μὲν οὖν ἐκ παντὸς τοῦ τρόπου προθυμοῦν-19
ται με τῇ δίκῃ ἀλῶναι· ὑμεῖς δὲ μήτε ταῖς τούτων δια-
βολαῖς ἐπαρθέντες ἐμοῦ καταψηφίσθησθε μήτε τοὺς βέλ-
τιον καὶ δικαίως βουλευσαμένους ἀκύρους καταστήσητε.
οἷδε μὲν γὰρ ἅπαντα καὶ κατὰ τοὺς νόμους καὶ κατὰ
τὸ εἶδος ἐπραξαν, καὶ ἡδίκηκότες μὲν οὐδὲν φαίνονται,
λόγον δὲ πλείστον τοῦ δικαίου ποιησάμενοι. τούτων μὲν 20
οὖν ἀδικούντων μετρίως ἂν ἡγανάκτουν, ἡγούμενος τε-
116 τάρχαι τοὺς μὲν ἐχθροὺς κακῶς ποιεῖν, τοὺς δὲ φί-
λους εὖ· παρ' ὑμῶν δὲ τοῦ δικαίου στερηθεῖς πολὺ ἂν

15, 4. τῷ πλήθει] τὸ πλῆθος Steph., in marg. γρ. τῷ πλήθει.

16, 3. πᾶν ἂν ἐπραξαν] πᾶν ἐπραξαν Steph.

19, 6. καὶ ἡδίκηκότες] καὶ om. Steph.

ib. μὲν οὐδὲν] μὲν γὰρ οὐδὲν Steph.

... διαπορεύσιν. δι' ἔχθραν μὲν γὰρ οὐ δόξω κακῶς
... διακρίαν δὲ τῆς πόλεως. λόγῳ μὲν οὖν

- 21, 2. ἀπογραφῆς] ἀντιγραφῆς Steph., in marg. γρ. ἀπογρ.
3. πιστεύω] πιστεύων Steph.
4. ἀν ἐν] ἐν, quod vulgo deest, e Stephani et Contii coniectura
cum Reisk. Aug. et Bekkero addidi.
22, 5. ἀνυψάσαι est emendatio Reiskii. ἀδικήμασι Steph. et libri
MSS.

X.

Α Τ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΘΕΟΜΝΗΣΤΟΥ Α.

Μακτύρων μὲν οὐκ ἀπορίαν μοι ἔσσεσθαι δοκᾷ, ὡς ἂν-1
 ὄρες δικασταί· πολλοὺς γάρ ὑμῶν ὄρω δικάζοντας τῶν
 τότε παρόντων, ὅτε Λυσίθεος Θεόμνηστον εἰσήγγελλε τὰ
 ὅπλα ἀποβεκληκότες, οὐκ ἐξόν αὐτῷ, δημηγορεῖν· ἐν
 ταύτῃ γὰρ τῇ ἀγῶνι τὸν πατέρα μ' ἐφασκεν ἀπεκτονέ-
 ναι τὸν ἑμαυτοῦ. ἐγὼ δ', εἰ μὲν τὸν ἑαυτοῦ με ἀπεκτο-2
 νέναι ἤτιέτο, συγγνώμην ἂν εἶχον αὐτῷ τῶν εἰρημένων
 (φασίλον γὰρ αὐτὸν καὶ οὐδενὸς ἄξιον ἡγούμεν)· οὐδ' εἴ
 τι ἄλλο τῶν ἀπορρήτων ἤκουσα, οὐκ ἂν ἐπεξῆλθον αὐτῷ
 (ἀνελεύθερον γὰρ καὶ λανθιδότικον εἶναι νομίζω κα-
 κηγορίας δικάζεσθαι)· νυνὶ δὲ αἰσχρὸν μοι εἶναι δοκεῖ3
 περὶ τοῦ πατρὸς, οὕτω πολλοῦ ἄξιον γεγενεμένου καὶ
 ὑμῖν καὶ τῇ πόλει, μὴ τιμωρήσασθαι τὸν ταῦτ' εἰρηκότες.
 καὶ παρ' ὑμῶν εἰδέναι βούλομαι, πότερον δώσει δίκην
 ἢ τούτῳ μόνῳ Ἀθηναίων ἐξαίρετόν· ἔστι καὶ ποιεῖν καὶ
 λέγειν παρὰ τοὺς νόμους ὃ τι ἂν βούληται. Ἐμοὶ γάρ,4
 ὡς ἂν ὄρες δικασταί, ἔτη εἰσὶ τριάκοντα τέττα, ἐξ ὧν [δ']

1, 2. τριάκοντα τέττα] τέττα, quo carent libri MSS. et editio Stephaniana, de Scaligeri coniectura addidi.

ib. ἐξ ὧν [δ'] ἑμῆς] δ' ex altera in Theomnestum oratione, auctore Marklando, add. Reisk, Auger Bekk. et Brem. Ego uncas apposui.

ὕμεις καταγλύψατε, εἰκοστὸν τοῦτ'· φαίνομαι οὖν τρι-
καιδεκέτης ὢν, ὅτε ὁ πατήρ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπέ-
θνησκε. ταύτην δὲ ἔχων τὴν ἡλικίαν οὗτ' εἰ ἔστιν ὀλι-
γαρχία ἡπιστάμην οὔτε ἂν ἐκείνῳ ἀδικουμένῳ ἡδυνάμην
βοηθῆσαι. καὶ μὲν δὴ οὐκ ὀρθῶς τῶν χρημάτων ἔνεκα
ἐπεβούλευσα αὐτῷ· ὁ γὰρ πρεσβύτερος ἀδελφὸς Παντα-
λέων ἅπαντα παρέλαβε· καὶ ἐπιτροπεύσας ἡμᾶς τῶν πα-
τρίων ἀπεστέρησεν, ὥστε πολλῶν ἔνεκα, ὧς ἄνδρες δικα-
σταί, προσῆκέ μοι αὐτὸν βούλεσθαι ζῆν· ἀνάγκη μὲν
οὖν περὶ αὐτῶν μνησθῆναι, οὐδὲν δὲ δεῖ πολλῶν λόγων.
σχεδὸν ἐπίστασθε ἅπαντες ὅτι ἀληθῆ λέγω· ὅμως δὲ μάρ-
τυρος αὐτῶν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

6 Ἰσως τοίνυν, ὧς ἄνδρες δικασταί, περὶ τούτων μὲν
οὐδὲν ἀπολογήσεται, ἐρεῖ δὲ πρὸς ὑμᾶς ἅπερ ἐτόλμα
λέγειν καὶ πρὸς τὸν διαιτητὴν, ὥς οὐκ ἔστι τῶν ἀποφ-
ῶντων, εἴαν τις εἴπῃ τὸν πατέρα ἀπεκτινέναι· τὸν γὰρ
νόμον οὐ ταῦτ' ἀπαγορεύειν, ἀλλ' ἀνδροφόνον οὐκ εἶν
τλέγειν. ἐγὼ δὲ οἶμαι ὑμᾶς, ὧς ἄνδρες δικασταί, οὐ περὶ
τῶν ὀνομάτων διαφέρεισθαι, ἀλλὰ τῆς τούτων διανοίας,
καὶ πάντας εἰδέναι ὅτι ὅσοι ἀνδροφόνοι εἰσὶ, καὶ ἀπεκτι-
νασι τινές. πολὺ γὰρ ἔργον ἦν εἰς νομοθέτη ἅπαντα
τὰ ὀνόματα γράφειν, ὅσα τὴν αὐτὴν δύναμιν ἔχει· ἀλλὰ
ἅπερ ἐνὸς εἰκὼν περὶ πάντων ἐδήλωσεν. οὐ γὰρ δῆπον,
ὧς Θεόμνηστε, εἰ μὲν τις σ' εἴποι πατραλοῖαν ἢ μητρα-
λοῖαν, ἡξίους ἂν αὐτὸν ὄφλειν σοὶ δίκην, εἰ δὲ τις εἴποι
ὥς τὴν τακοῦσαν ἢ τὸν φύσαντα ἔτυπτες, φθον ἂν αὐτὸν
ἀξίμιον δεῖν εἶναι ὥς οὐδὲν τῶν ἀποφῶντων εἰρηκότα.

4, 5. οὗτ' εἰ] ὅτ' εἰ Steph., non male coniectans legendum esse
οὔτε δ' τι, uti dedit Angerus.

5, 3. ἡμᾶς] ὑμᾶς Steph.

7, 3. ἀπεκτινέναι] ἀπεκτείναν Steph.

6. ἐδήλωσεν] ἐδήλωσεν Steph., e codice afferens lectionem a me
receptam.

8, 2. τις σ' εἴποι] σ' em. Steph. et codd. praeter Vindob. et, ut
videtur, C. X. — Pro σ' em. Vind. C. Ald. Reisk. Anger.
εἴπῃ. Cf. Jacobs. Addit. Animadvv. in Athenaeum p. 146.

117 ἥδεως γὰρ ἂν σὺν πυθολίμῳ (περὶ τοῦτο γὰρ δι-9
 νος εἶ. καὶ μεμελήτηκας καὶ ποιεῖν καὶ λέγειν)· εἰ τις σε
 εἰποι θῖσαι τὴν ἀσπίδα, ἐν δὲ τῷ νόμῳ εἴρητο, εἰάν τις
 φάσκει ἀποβεβλημέναι, ὑπόδικον εἶναι, οὐκ ἂν ἐδικάζου
 αὐτῷ, ἀλλ' ἐξήρχαι ἂν σοι ἐξήμεραι τὴν ἀσπίδα, λέγου-
 τι οὐδέν σοι μέλει· οὐδὲ γὰρ τὸ αὐτὸ ἐστὶ θῖσαι καὶ
 ἀποβεβλημέναι. ἀλλ' οὐδ' ἂν πῶν ἔνδεκα γενόμενος10
 ἀποδέξαιο, εἰ τις ἀπάρτοι τινα φάσκων θολιμάτιον ἀποδε-
 δύσθαι ἢ τὸν χιτῶνίσχον ἐκδεδύσθαι, ἀλλ' ἀφείης ἂν
 τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅτι οὐ λαποδύτης ὀνομάζεται. οὐδ'
 εἰ τις παῖδα ἐξαγαγὼν ληφθείη, οὐκ ἂν φάσκεις αὐτὸν
 ἀνδραποδιστὴν εἶναι, εἴπερ μαχῇ τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλὰ
 μὴ τοῖς ἔργοις πρὶν νοῦν προσέξεις, ὡς ἔνεκα τὰ ὀνόμα-
 τα πάντες τίθενται. Ἔτι τοίνυν σκεψάσθαι, ὃ ἄνδρες11
 διασταί· οὐποτ' γὰρ μοι δοκεῖ ὑπὸ ῥαθυμίας καὶ μα-
 λακίας οὐδ' εἰς ἄρειον πάγον ἀναβεβημέναι. πάντες γὰρ
 ἐπίστασθε ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ χωρίῳ, ὅταν τὰς τοῦ φύου
 δικας δικάζωνται, οὐ διὰ τοῦτον τοῦ ὀνόματος τὰς
 διαμολίας ποιοῦνται, ἀλλὰ δι' οὐπὲρ ἐγὼ κακῶς ἀκή-
 κοι· ὁ μὲν γὰρ διώκεται ὡς ἔαταινα διόμνυται, ὁ δὲ φευ-

9, 6. μέλει, quam Scaligeri emendationem confirmavit Laurentia-
 nus C., dederunt praeter Reiskium Bekkerus et Bremi.
 μέλλει Steph., proponens in margine coniecturam μέλειν.—
 Disserui de hoc loco in Commentat. crit. p. 54. not. Quam-
 vis vero etiamnum Bekkeri ratio non omnino probanda
 mihi videatur, tamen non ausus sum ab hoc viro doctis-
 simo recedere, quum de veritate explicationis a me pro-
 positae dubius haerem.

10, 3. ἀφείης] Sic Bekk. nulla varietate memorata et Brem. Idem
 proposuerat Jacobs. Addit. animadv. in Athen. p. 266.
 ἀφείης vulgo.

5. εἰ τις] Sic Reisk. de suo dedit, sequentibus Bekkero et
 Bremio. εἰ τὴν Steph. et MSS.

6. μαχῇ] Sic Bekk. et Brem. pro vulg. μάχη.

7. προσέξεις] προσέξεις Steph.

11, 6. κακῶς] Haec est emendatio Contii, Markl. et Taylori, quam
 confirmant schedae Brulart. et Vindeb., si Alteri testimo-
 nio fides haberi potest.

12) αὐτὸς ὡς οὐκ ἔκτειναν. οὐκοῦν ἄτοπον ἂν εἴη τὸν δόξαντα κτείνειν φάσκοντα ἀνδροφόνον εἶναι, ὅτι ὁ δικάων, ὡς ἔκτεινε, τὸν φεύγοντα διαφύσασατο. τί γὰρ ταῦτα ἂν οὗτος ἐρεῖ διαφέρει; καὶ αὐτὸς μὲν θέωνι κατηγορίας ἐδικάσω εἰπόντι σε ἐρριφέναι τὴν ἀσπίδα. καί τοι περὶ μὲν τοῦ εἶπαι οὐδὲν τῷ νόμῳ εἰρηται, ἐὰν δέ τις εἴπῃ ἀποβεβλημέναι τὴν ἀσπίδα, πεντακοσίας δρα-
 13) χμὰς ὀφείλειν κτείνειν. οὐκοῦν· δευτὸν, εἰ, ὅταν μὲν δέσῃ κακῶς ἀκούσαντα τοὺς ἐχθροὺς τιμωρεῖσθαι, οὕτω τοὺς νόμους, ὥσπερ ἐγὼ νῦν, λαμβάνεις, ὅταν δ' ἕτερον παρὰ τοὺς νόμους εἴπῃς κακῶς, οὐκ αἰετοῖς δοῦναι δίκην. πότερον οὕτω σὺ δαιμόν εἰ, ὥστα ὅπως ἂν βούλῃ οἷός τ' εἰ χρῆσθαι τοῖς νόμοις, ἢ τοσοῦτον δύνασθαι, ὥστ' οὐδέποτε οἷε τοὺς ἀδικουμένους ὑπὸ σοῦ τι-
 14) μωρίας τεύξεσθαι; εἴτ' οὐκ ἀλαλήνῃ οὕτως ἀνοήτως διακείμενος, ὥστ' οὐκ ἐξ ὧν σὺ παροίῃσιν τὴν πόλιν, ἀλλ' ἐξ ὧν ἀδικῶν οὐ δέδωκας δίκην, οἷε δεῖν κτείνειν; καί τοι ἀνάνηθι τὸν νόμον.

NOMOS

15) Ἐγὼ τοίνυν, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὑμᾶς μὲν πάντας εἰδέναι ἡγοῦμαι ὅτι ἐγὼ μὲν ὀρθῶς λέγω, τοῦτον δὲ οὕτω σκαιὸν εἶναι, ὥστα οὐ δύνασθαι μάθεῖν τὰ λεγόμενα.

12, 1. τὸν δόξαντα] Sic conl. Reisk. τὸν δόξαντα libri MSS. et Steph.

2. κτείνειν] Post hoc verbum auctore Reiskio Bekk. et Bremius addiderunt verbum ἀποφύγειν. Ego tamen eos non secutus sum ratus locum facilius emendari posse. Statuo autem aut verbum ἀφείναι, a simili κτείνειν abstractum, post hoc inserendum aut (quod cacophoniae sic evitatur causa malim) κτείνειν in ἀφείναι immutandum esse. Tum ex antecedentibus verbis ad δόξαντα cogitatione addendum est κτείνειν.

4. καὶ αὐτὸς μὲν θέωνι] καὶ αὐτὸ μὲν θέων Steph.

ib. κατηγορίας] κατηγορίας Steph.

5. εἰπόντι σε] Hanc lectionem, quam coniectura assecuti sunt Markl. et Tayl., firmavit cod. X. εἰπέ τις δὲ Steph. et ceteri codd. praeter G. in quo scriptum legitur ὅτι σε εἶπεν.

13, 2. δέσῃ] δέσῃ σε Steph.

3. λαμβάνεις] Sic conl. Taylor. λαμβάνειν MSS. et Steph.

μνα. βούλομαι οὖν αὐτὸν καὶ ἐξ ἑτέρων νόμων πε-
ρὶ τούτων διδάξει, ἂν πως ἄλλα νῦν [γ'] ἐπὶ τοῦ βή-
ματος παιδευθῇ καὶ τὸ λοιπὸν ἡμῖν μὴ παρέχη πρᾶγμα-
τα. καὶ μοι ἀναγνώθι τούτους τοὺς νόμους τοὺς Σό-
λωνος τοὺς παλαιούς.

NOMOS.

Δεδέσθαι δ' ἐν τῇ ποδοκράκῃ ἡμέρας πέν-16
τε τὸν πόδα, εἰ μὴ προστιμήσῃ ἢ ἡλιαία.

Ἡ ποδοκράκῃ αὕτη ἐστίν, ᾧ Θεόμνηστε, ὁ
κῦν καλεῖται ἐν τῷ ξύλῳ δεδέσθαι. εἰ οὖν ὁ δεθεὶς
ἐξελθὼν ἐν ταῖς εὐθύναις τῶν ἑνδεκα κατηγοροῖ ὅτι
οὐκ ἐν τῇ ποδοκράκῃ ἐδέδετο, ἀλλ' ἐν τῷ ξύλῳ, οὐκ ἂν
ἡλιδίων αὐτὸν νομίζοιεν; λέγε ἕτερον νόμον.

NOMOS.

Ἐπεγγυᾶν δ' ἐπιорκήσαντα τὸν Ἀπόλλων17
δεδιότα δὲ δίκης ἕνεκα δρασκάζειν.

Τούτων τὸ μὲν ἐπιорκήσαντα ὁμῶσαι ἐπὶ τὸ
δὲ δρασκάζειν, ὃ νῦν ἀποδιδράσκων ὀνομάζομεν.

Ὅστις δὲ ἀπὶλλει τῇ θυρᾷ, ἔνδον τοῦ κλέ-
πτου ὄντος.

Τὸ ἀπὶλλειν τὸ ἀποκλείειν νομίζεται, καὶ μᾶλλον
διὰ τοῦτο διαφέρειν.

15, 5. γ'] Hanc particulam, qua carent libri MSS. et Steph., au-
ctore Reiskio cum Bekk. et Bremio addidi, uncis tamen ap-
positis.

7. τοὺς Σόλωνος] τοῦ Σόλωνος Steph.

16, 1. ποδοκράκῃ] ποδοκράκη Steph. item vers. 3. et 6.

ib. πέντε] Sic Demosthen. in Timocrat. p. 733. et cod. X., ut
videtur. δέκα Steph. et ceteri codd., ut C. Sic etiam
in Alteriana legitur, Reisk. vero in Vindobon. πέντε legi
affirmat.

2. μὴ ut insiticiam Bremius uncis inclusit, secutus Boeckhium
in Staatshaushalt. T. I. p. 399.

ib. προστιμήσῃ] Sic primus Taylor. scripsit ex Demosth. l. l.
pro vulg. προστιμήσῃ eumque secuti sunt Reisk. Bekk.
(nullam memorans varietatem) et Brem.

4. καλεῖται] καλεῖ Steph.

17, 5. ἀπὶλλει] Sic codd. et Ald. ἀπὶλλῃ Steph. (ἀπὶλλῃ et paullo
post ἀπὶλλειν Reisk.)

8. διαφέρειν] διαφέρων Steph. et codd. praeter C.

- 18 Τὸ ἀργύριον στάσιμον εἶναι, ἐφ' ὁπόσῳ
ἂν βούληται ὁ δανείζων.

Τὸ στάσιμον τοῦτό ἐστιν, ὃ βέλτιστε, οὐ ξυγῆ
ιστάναι, ἀλλὰ πόκον πράττεσθαι ὁπόσον ἂν βούληται.
ἐπανάγνῳδι τουτὶ τοῦ νόμου τὸ τελευταῖον.

- 19 Ὅσαι δὲ πεφασμένως ποιοῦνται, καὶ
Οἰκῆος καὶ βλάβης τὴν δούλην εἶναι ὀφεί-
λειν.

Προσέχετε τὸν νοῦν. τὸ μὲν πεφασμένως ἐστὶ
φανερῶς· πολεῖσθαι δὲ, βαδίζειν. τὸ δὲ οἰκῆος,
20 θεράποντος. πολλὰ δὲ τοιαῦτα καὶ ἄλλα ἐστίν, ὃ ἄν-
δρες δικασταί. ἀλλ' εἰ μὴ σιδηροῦς ἐστίν, ὅλομαι αὐ-
τὸν ἐννοῦν γεγονέναι, ὅτι τὰ μὲν πράγματα ταῦτά
ἐστὶ νῦν τε καὶ πάλαι, τῶν δὲ ὀνομάτων ἐνίοις οὐ¹¹⁸
τοῖς αὐτοῖς χρώμεθα νῦν τε καὶ πρότερον. δηλώσει δέ·
21 οἰχέσεται γὰρ ἀπὸ τοῦ βήματος σιωπῇ. εἰ δὲ
μὴ, δέομαι ὑμῶν, ὃ ἄνδρες δικασταί, τὰ δίκαια ψηφι-
σασθαι, ἐνθυμουμένους ὅτι πολὺ μείζον κανὼν ἐστὶν
ἀκούσαντα τὸν πατέρα ἀπεικονέειν ἢ τὴν ἀσπίδα ἀπο-
βεβληκέναι. ἐγὼ γοῦν δεξαίμην ἂν πάσας τὰς ἀσπί-

18, 1. ὁπόσῳ] ὁπόσον Steph.

19, 1. Ὅσαι κ. τ. λ.] Ὅσαι Steph. „*Leges ὅσαι ex Plutarch. in So-
lone. Monum. Petit. LL. Attic. lib. 6. tit. 5.*“ TAYL.
Ac sic cum reliquis editoribus scripsit Bekk. de libris suis
tacens. Ceterum haec verba, quae in omnibus editioni-
bus ut una lex vel unum legis caput scripta sunt, ita di-
stinxi, uti suasit Desid. Heraldus *Animadv. in Salmas.*
V, 8. Idem vir doctus posteriora verba sic emendanda
statuit: Οἰκῆος καὶ δούλης τὴν βλάβην ὀφείλειν.

ib. ποιοῦνται] Sic e C. Bekk. et Brem. ποιοῦνται Steph.

5. πολεῖσθαι] Sic, ut con. Scalig. pro vulg. πάλ., scripsit
Bekk., nullam commemorans varietatem.

20, 2. σιδηροῦς] Sic cum multis codicibus mg. Ald. Lugd. σιδήρεον
Steph., in marg. „II. ἐκ σιδήρεον.“

4. νῦν τε καὶ πρότ.] τε om. Steph.

21, 4. ἀπεικονέειν ἢ τὴν ἀσπίδα] Haec verba in libris vulg. desunt.
Addenda ea esse primus vidit Contius; postmodo in schedis
Brul. et cod. Laurentiano reperta sunt. Uncos, quibus in-
clusit Bekk., removi. — Ἀκούσαντα numquid mutandum
in ἀκούσαι τινα, si quis dicatur?

δας ἐξοφέναι ἢ τοιαύτην γνώμην ἔχειν περὶ τὸν πατέ-
ρα. οὗτος οὖν ἔνοχος μὲν ὢν τῇ αἰτίᾳ, ἐλάττωτος δὲ 22
οὔσης αὐτῷ τῆς συμφορᾶς, οὐ μόνον ὑφ' ὑμῶν ἡλεή-
θη, ἀλλὰ καὶ τὸν μαρτυρήσαντα ἡτίμωσεν. ἐγὼ δὲ ἐω-
ρακὼς μὲν ἐκείνο τοῦτον ποιήσαντα, ὃ καὶ ὑμεῖς ἴσate,
αὐτὸς δὲ σώσας τὴν ἀσπίδα, ἀκηκοὼς δὲ οὕτως ἄνομον
καὶ δεινὸν πρᾶγμα, μεγίστης δὲ οὔσης μοι τῆς συμφο-
ρᾶς, εἰ ἀποφεύξεται, τούτῳ δ' οὐδενὸς ἀξίας, εἰ κακη-
γορίας ἀλώσεται, οὐκ ἄρα δίκην παρ' αὐτοῦ λήψομαι;
τίνος ὄντος ἔμοι πρὸς ὑμᾶς ἐγκλήματος; πότερον ὅτι 23
δικαίως ἀκήκοα; ἀλλ' οὐδ' ἐν αὐτοῖς φήσατε. ἀλλ' ὅτι
βελτίων καὶ ἐκ βελτιόνων ὁ φεύγων ἐμοῦ; ἀλλ' οὐδ' ἂν
αὐτὸς ἀξιώσειεν. ἀλλ' ὅτι ἀποβαλῆκαί τις τὰ ὄπλα δικά-
ζομαι κακηγορίας τῷ σώσαντι; ἀλλ' οὐχ οὗτος ὁ λόγος
ἐν τῇ πόλει κατεσκέδασται. ἀναμνήσθητε δὲ ὅτι με- 24
γάλην καὶ καλὴν ἐκείνην θωρεὰν αὐτῷ δεδώκατε· ἐν ἣ
τίς οὐκ ἂν ἐλεήσειεν Διονύσιον, τοιαύτη μὲν συμφορὰ
περιπεπτωκότα, ἄνδρα δὲ ἄριστον ἐν τοῖς κινδύνοις γα-
γενημένον· ἀπίνοντα δὲ ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ λέγον- 25
τα ὅτι δυστυχεστάτην ἐκείνην εἰήμεν στρατεῖαν ἰστρα-
τευμένοι, ἐν ἣ πολλοὶ μὲν ἡμῶν ἀπέθανον, οἱ δὲ σώ-
σαντες τὰ ὄπλα ὑπὸ τῶν ἀποβαλόντων ψευδομαρτυριῶν
ἐαλώκασι, κρείττον δὲ ἦν αὐτῷ τότε ἀποθανεῖν ἢ οἴ-
καδ' ἐλθόντι τοιαύτη τύχη χρησθαι. μὴ τοίνυν ἀκού- 26
σαντα Θεόμνηστον κακῶς τὰ προσήκοντα ἐλεεῖτε, καὶ

22, 7. ἀξίας, εἰ] Sic ooni. Cont. et Markl. ἄξιος εἰ Ald. ἀξιῶσει Steph.

23, 3. βελτίων] βέλτιον Steph.

6. κατεσκέδασται] Sic Brulart. Eandem emendationem proposuerunt Koen, (ad Gregor. Corinth. p. 333. ed. Schaef.) et Reisk. κατεσκέδασται libri MSS. et Steph.

24, 2. θωρεᾶν] Est emendatio Contii et Schottii, etiam in schedis Brulart. proposita. θῶρον Steph. cum codd.

25, 4. ὑπὸ τῶν ἀποβαλόντων ψευδομ. ὑπὸ τῶν ἀποβαλόντων Bekk. et Brem.

26, 1. ἀκούσαντα] ἀκούσαντά τε mavult Bekk., assentiente Bremio.

ὑβρίζοντι καὶ λέγοντι παρὰ τοὺς νόμους συγγνώμην ἔχε-
 τε. τίς γὰρ ἂν ἐμδί μείζων ταύτης γένοιτο συμφορὰ,
 περὶ τοιούτου πατρὸς οὕτως αἰσχροῦς αἰτίας ἀκηκοῦτι;
 27ὃς πολλάκις μὲν ἐστρατήγησε, πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους
 κινδύνους μεθ' ὑμῶν ἐκινδύνευσε· καὶ οὕτε τοῖς πο-
 λαμίους τὸ ἐκείνου σῶμα ὑποχείριον ἐγένετο οὔτε τοῖς
 πολιταῖς οὐδεμίαν πώποτε ὥφλεν εὐθύνην, ἔτη δὲ γε-
 γονῶς ἐπὶ καὶ ἐξήκοντα ἐν ὀλιγαρχίᾳ δι' εὐνοίαν τοῦ
 28ὑμετέρου πλήθους ἀπέθανεν. ἄρ' ἄξιον ὀργισθῆναι
 τῷ εἰρηκότι καὶ βοηθῆσαι τῷ πατρὶ, ὥς καὶ ἐκείνου κα-
 κῶς ἀκηκοῦτος; τί γὰρ ἂν τούτου ἀναιρότερον γένοιτο
 αὐτῷ, ἢ τεθνάναι μὲν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, αἰτίαν δ' ἔχειν
 ὑπὸ τῶν παίδων; οὐ ἔτι καὶ νῦν, ὃ ἄνδρες δικασταί,
 τῆς ἀρετῆς τὰ μνημεῖα πρὸς τοῖς ὑμετέροις ἀνάκειται,
 τὰ δὲ τούτου καὶ τοῦ τούτου πατρὸς τῆς ἡκίας πρὸς
 τοῖς τῶν πολεμίων· οὕτω σύμφυτος αὐτοῖς ἡ δειλία.
 29καὶ μὲν δὴ, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὅσῳ μείζους εἰσι καὶ
 νεανίαι τὰς ὄψεις, τοσοῦτον μᾶλλον ὀργῆς ἄξιοι εἰσι·
 30ἧλον γὰρ ὅτι τοῖς μὲν σώμασι δύνανται, τὰς δὲ ψυ-
 χὰς οὐκ ἔχουσιν. Ἀκούω δ' αὐτόν, ὃ ἄνδρες δικα-
 σταί, ἐπὶ τούτῳ τὸν λόγον τρέπεσθαι, ὥς ὀργισθεῖς ἐ-
 φηκε ταῦτα, ἐμοῦ μαρτυρήσαντος τὴν αὐτὴν μαρτυρίαν.
 Διονυσίῳ. ὑμεῖς δ' ἐνθυμεῖσθε, ὃ ἄνδρες δικασταί,
 ὅτι ὁ νομοθέτης οὐδεμιᾷ ὀργῇ συγγνώμην δίδωσιν,
 ἀλλὰ ζημοῖ τὸν λέγοντα, ἐὰν μὴ ἀποφαίνῃ ὥς ἐστιν
 ἀληθὴ τὰ εἰρημένα. ἐγὼ δὲ δις ἤδη περὶ τούτου με-
 μαρτύρηκα· οὐ γάρ πω ἤδεν ὅτι ὑμεῖς τοὺς μὲν ἰδόν-
 τας τιμωρεῖσθε, τοῖς δὲ ἀποβάλλουσι συγγνώμην ἔχετε.

26, 5. αἰσχροῦς αἰτίας] αἰσχρὰν αἰτίαν cum Reiskio scripsit Bekk.
 ib. ἀκηκοῦτι; ὃς] Sic conl. Reisk. pro vulg. ἀκηκοῦτος; (sine
 ὃς).

28, 3. ἀναιρότερον] ἀναιρότερον Steph.

6. ὑμετέροις] Auger. et Bekk. post h. v. auctoribus Contio,
 Wessio et Marklando adiecerunt ἱεροῖς.

7. καὶ τοῦ τούτου] καὶ τὰ τοῦτου Steph.

Περὶ μὲν οὖν τούτων οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέ-31
γειν. ἐγὼ δὲ ὑμῶν δέομαι καταψηφίσασθαι Θεομνή-
στου, ἐνθυμουμένους ὅτι οὐκ ἂν γένοιτο τούτου μείζων
ἄγῶν μοι. νῦν γὰρ διώκω κακηγορίας, τῇ δ' αὐτῇ ψή-
φῳ φόβου φεύγω τοῦ πατρός· ὃς μόνος, ἐπειδὴ τάχι-
στα ἐδοκιμάσθην, ἐπεξῆλθον τοῖς τριάκοντα ἐν Ἀρείῳ
πάγῳ. ὧν μεμνημένοι καὶ ἐμοὶ καὶ τῷ πατρὶ βοηθή-32
σατε καὶ τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις καὶ τοῖς ὄρκοις οἷς
ὁμωμόκατε.

31, 1. ὅ τι Steph.

XI.

Λ Γ Σ Ι Ο Υ

Κ Α Τ Α Θ Ε Ο Μ Ν Η Σ Τ Ο Υ Β .

Ἦτι μὲν τὸν πατέρα μ' ἔφασκεν ἀπεκτονέναι, πολλοὶ¹¹⁹
 συνοῖδασιν ὑμῶν, καὶ μαρτυροῦσι δέ μοι· ὅτι δὲ οὐ
 2 πεποίηκα, ἔτη γὰρ ἐστὶ μοι δύο καὶ τριάκοντα, ἐξ οὗ
 δ' ὑμεῖς κατήλθετε, εἰκοστὸν τουτί. φαίνομαι οὖν δω-
 3 δεκαέτης ὢν, ὅτε ὁ πατήρ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπέθνη-
 σκεν, ὥστ' οὐδ' ὅ τι ὀλιγαρχία ἦν ἥδειν, οὐδὲ τῷ πα-
 τρὶ βοηθεῖν αἰὶς τ' ἦν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τῶν χρημάτων
 ἕνεκα ἐπεβούλευσα αὐτῷ· ὁ γὰρ πρεσβύτερος ἀδελφός
 4 πάντα λαβὼν ἀπεστέρησεν ἡμᾶς. Ἴσως δ' ἔρεϊ ὡς οὐκ
 ἐστὶ τῶν ἀποφθόγων, ἐάν τις φῇ τὸν πατέρα ἀπεκτονέ-
 ναι· τὸν γὰρ νόμον οὐ ταῦτ' ἀπαγορεύειν, ἀλλ' ἀνδρο-
 5 φόνον οὐκ ἐὰν λέγειν. ἐγὼ δ' οἶμαι δεῖν οὐ περὶ τῶν
 ὀνομάτων διαφέρεισθαι, ἀλλὰ περὶ τῆς τῶν ἔργων δια-
 6 νοίας, καὶ πάντας εἰδέναι ὅτι ὅποσοι ἀπεκτόνασιν τι-
 νας, καὶ ἀνδροφόνου τῶν αὐτῶν εἰσὶ, καὶ ὅσοι ἀνδρο-

1, 1. ἔφασκεν] ἔφασκον Steph., correxerunt Markl. et Taylor.

2. δέ μοι· ὅτι δὲ οὐ] „Π. δέ μοι ὅτι οὐ πεποίηκα.“ Steph. in marg.

3, 2. φῇ] εἰπῇ Steph.

6. ὅποσοι] Sic conl. Steph., retinens tamen librorum MSS. lectionem ὅποιοι.

φόνου τινός, καὶ ἀποφαινόασιν τοῦτον. πολὺ γὰρ ἂν ἐρ-4
 γον εἴη τῷ νομοθέτῃ πάντα γράφειν τὰ ὀνόματα, ὅσα
 τὴν αὐτὴν δύναμιν ἔχει· ἀλλὰ περὶ ἑνὸς εἰπὼν περὶ πάν-
 των ἐδήλωσεν. οὐ γὰρ δὴ που, ἐὰν μὲν τις πατραλοῖαν
 ἢ μητραλοῖαν καλέσῃ, ὑπόδικός ἐστιν· ἐὰν δὲ τις τὴν
 τεκούσαν ἢ τὸν φυτεύσαντα τύπῃ, ἀξήμιος ἔσται· καὶ 5
 εἰ τις εἴπῃ ρήσασπιν, ἕθῳρος ἔσται· τὸν γὰρ νόμον, ἐὰν
 τις εἴπῃ ἀποβεβληκῆναι τὴν ἀσπίδα, ζημίαν τάττειν,
 ἀλλ' οὐκ ἂν τις ῥῖψαι φῇ αὐτήν. ὁμοίως δ' ἂν καὶ
 τῶν ἐνδεκα μενόμενος οὐκ ἂν ἀπεδέχου τὸν ἀπαγόμε-
 νον, ὅτι θολιάτιον ἔξω θέμενος ἢ τὸν χιτωνίσκον, εἰ μὴ
 λαποδύτην ἀνόμαζεν, οὐδ' εἰ τις παῖδ' ἐξῆγεν, ὡς ἂν 6
 δραποδιστήν. καὶ αὐτὸς μὲν ἐδικάσω κακηγορίας τῷ
 εἰπόντι σε ῥῖψαι τὴν ἀσπίδα. καίτοι ἐν τῷ νόμῳ οὐ
 γέγραπται, ἀλλ' ἐὰν τις φῇ ἀποβεβληκῆναι. πῶς οὖν
 οὐ δεικνόν, ἐὰν μὲν τις σὲ εἴπῃ τοὺς νόμους ἐκλαμβά-
 νειν οὕτως, ὥσπερ ἐγὼ νῦν, καὶ τιμωρεῖν τοὺς ἐχθρούς·
 ἐὰν δ' αὐτὸς εἴπῃς, οὐκ ἀξιοῦν δοῦναι δίκην; βοηθή-7
 σατε οὖν μοι, ἐνθυμούμενοι ὅτι μεῖζόν ἐστι κακὸν τὸν
 πατέρα ἀπεκτονέσθαι ἢ τὴν ἀσπίδα ῥῖψαι. ἐγὼ οὖν δε-
 ξάμην πάσας ἀποβεβληκῆναι ἢ τοιαύτην γνώμην περὶ
 τὸν πατέρα ἔχειν. καὶ γε τοῦτον μὲν ἑώρακα ποιοῦντα,
 ὡς καὶ ὑμεῖς ἴστε· αὐτὸς δ' ἔσωσα τὴν ἀσπίδα. ὥστε 8
 διὰ τί οὐκ ἂν λάβοιμι δίκην παρ' αὐτοῦ; τίνος ἐγκλή-
 ματός μοι ὄντος; πότερον ὡς δικαίως ἤκουσα; ἀλλ'
 οὐδ' ἂν αὐτοὶ φῇσαιτε. ἀλλ' ὡς βελτίονος ὄντος; ἀλλ'
 οὐδ' ἂν αὐτὸς ἀξιόσκειν. ἀλλ' ὅτι ἀποβεβληκῶς τὰ ὀ-
 πλα σάσαντι δικάζομαι; ἀλλ' οὐκ οὗτος ὁ λόγος διέ-

3, 8. τοῦτον coni. Bekk. in Add. τουτονι MSS. et Steph.

4, 6. τύπῃ] τύπτει Steph., in marg. „II. τύπτειν εἴπῃ. “H, τύ-
 ψαι λέγῃ.”

5, 3. ἀποβεβληκῆναι τὴν ἀσπίδα] τὴν ἀσπίδα ἀποβεβληκῆναι Steph.

6, 1. οὐδ' εἰ] εἰ μὴ Steph.

5. ἐὰν μὲν τις σὲ] Sic correxerunt vulgatam ἐὰν μὴ τις γε
 Markl. et Taylor. Mēn etiam C. praebuilt.

7. ἀξιοῦν] Recepi hanc Markl. et Taylori emendationem pro
 vulgata ἀξίον, quam retinuit Bekk.

δοκάρται κατὰ τὴν πόλιν. μὴ δὲ κακῶς ἀκούοντα τὰ
προσέηκοντα ἔλκεῖτε, μηδ' ὑβρίζοντί τε καὶ λέγοντι πα-
ρὰ τοὺς νόμους συγγνώμην ἔχετε, καὶ ταῦτα εἰς ἄνδρα,
ὃς πολλὰς μὲν στρατηγίας ἐστρατήγηκε, πολλὰ δὲ μεθ'
ὑμῶν κενυδύνευκε, καὶ οὐτε τοῖς πολεμοῖς ὑποχείριος
γέγονεν οὐδ' ὑμῖν εὐθυναν ὤφλειν, ἐβδομήκοντα δ' ἔτων
ὦν ὑπ' ὀλιγαρχίας ἐτελεύτησε διὰ τὴν ὑμετέραν εὐνοίαν.
10 ἄξιον δὲ ὀργισθῆναι ὑπὲρ αὐτοῦ· τί γὰρ ἂν τοῦτου
ἀνιαιρότερον ἀκούσειεν, εἰ τεθνηὼς ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν αἰ-
τίαν ἔχοι ὑπὸ τῶν τέκνων ἀνιαιρόσθαι; οὐ τῆς ἀρετῆς
τὰ μνημεῖα πρὸς τοῖς ὑμετέροις ἀνάκειται, τῆς δὲ του-
11 των κακίας πρὸς τοῖς τῶν πολεμίων; Ἐρεῖ δὲ ὡς ὀργ-
σθεις εἶρηκεν. ὑμεῖς δ' ἐνθυμείσθε ὅτι ὁ νομοθέτης οὐ-
δεμίαν συγγνώμην ὀργῇ δίδωσιν, ἀλλὰ ζημιοῖ τὸν λή-
γοντα, ἐὰν μὴ ἀποδεικνύῃ ἀληθῆ. ἐγὼ δὲ δις περὶ του-
του μεμαρτύρηκα· οὐ γὰρ ἥδυν διτι ὑμεῖς τοὺς μὲν
λδόντας τιμωρεῖσθε, τοῖς δὲ ἀποβάλλουσι συγγνώμην
12 ἔχετε. δέομαι οὖν καταψηφίσασθαι αὐτοῦ. νυνὶ γάρ τι
διώκω μὲν κακηγορίας, τῇ δ' αὐτῇ ψήφῳ φόβου φεύ-
γω τοῦ πατρός· οὐ μείζων ἀγὼν οὐκ ἂν γένοιτό μοι,
ὃς μόνος δοκιμασθεὶς τοῖς τριάκοντι' ἐπεξῆλθον ἐν Ἀρείφ
πάγῳ. βοηθήσατε· οὖν κακέων καμοί.

9, 4. πολλὰ] Sic correxi librorum MSS. omnium (ut videtur) et Stephani lectionem πολλὰς. Cf. Aeschin. in Ctesiph. §. 139. ed. Bekk. — καὶ δυνατός εἶπεν καὶ πολλὰ κενυδύνευκός ἐν τῇ πολιτείᾳ διὰ Θεβαίους. Bekkerus Taylori coniecturam πολλοὺς recepit et post ὑμῶν addidit κενυδύνους. Idem ante eum Augerus fecerat.

10, 2. ἀνιαιρότερον] ἀνιαιρότερον Steph.

4. ὑμετέροις] ἱεροῖς, quam vocem post ὑμετ. addunt Steph. Bekk. et reliqui editores, cum optimo Laurentiano omisi. Cf. Or. I. in Theomn. §. 28. v. 6.

11, 6. λδόντας] Sic Schett. et Brulart. λδώντας Steph. cum codicibus.

12, 2. κακηγορίας] κατηγορίας Steph.

XII.

Λ Τ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ.
ΤΟΥ ΓΕΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ,
ΟΝ ΑΥΤΟΣ ΕΙΠΕ ΛΤΣΙΑΣ.

Οὐκ ἄρξασθαι μοι δοκεῖ ἄπορον εἶναι, ὥς ἄνδρες δι-1
κασταί, τῆς κατηγορίας, ἀλλὰ παύσασθαι λέγοντι. τοι-
αῦτα αὐτοῖς τὸ μέγεθος καὶ τοσαῦτα τὸ πλῆθος εἰργα-
σται, ὥστε μήτ' ἂν ψευδόμενον δεινότερα τῶν ὑπαρ-
χόντων κατηγορῆσαι, μήτε τᾶλῃθ' βουλόμενον εἰπεῖν
ἅπαντα δύνασθαι, ἀλλ' ἀνάγκη ἢ τὸν κατήγορον ἀπει-
πεῖν ἢ τὸν χρόνον ἐπιλιπεῖν. τούναντιον δέ μοι δοκοῦ-2
μεν πείσεσθαι ἢ ἐν τῷ πρὸ τοῦ χρόνου. πρότερον μὲν
γὰρ ἔδει τὴν ἐχθρὰν τοὺς κατηγοροῦντας ἐπιδεῖξαι, ἥτις
εἴη πρὸς τοὺς φεύγοντας· νῦν δὲ παρὰ τῶν φευγόν-
των χρηὶ πυρθάνεσθαι, ἥτις ἦν αὐτοῖς πρὸς τὴν πόλιν
ἐχθρὰ, ἀνθ' ὅτου τοιαῦτα ἐτόλμησαν εἰς αὐτὴν ἑξαμαρ-
τάνειν. οὐ μέντοι ὥς οὐκ ἔχων οἰκείας ἐχθρας καὶ συμ-
φορὰς τοὺς λόγους ποιοῦμαι, ἀλλ' ὥς ἅπασι πολλῆς
ἀφθονίας οὐσίας ὑπὲρ τῶν ἰδίων, ἢ ὑπὲρ τῶν δημο-

1, 6. ἀνάγκη ἢ] „Π. ἀνάγκην εἶναι ἢ —.“ Steph. in marg.

2, 5. ἦν αὐτοῖς] ἢ αὐτοῖς cum Aldina Steph., sed in marg. „Π. ἢ
αὐτοῖς. Μᾶλλον δὲ, ἦν αὐτοῖς.“ H² deinde omnes libri
MSS. confirmant.

3σίαν ὀργίζεσθαι. ἐγὼ μὲν οὖν, ὡς ἄνθρωποι δικασταί, οὐτ' ἐμαυτοῦ πώποτε οὔτε ἀλλότρια πράγματα πράξας νῦν ἠνέγκασμαι ὑπὸ τῶν γεγενημένων τούτου κατηγορεῖν, ὥστε πολλάκις εἰς πολλὴν ἀθυμίαν κατέστην, μὴ διὰ τὴν ἀπειρίαν ἀναξίως καὶ ἀδυνάτως ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ ἐμαυτοῦ τὴν κατηγορίαν ποιήσωμαι· ὅμως δὲ πειράσομαι ὑμᾶς ἐξ ἀρχῆς ὡς ἂν δύνωμαι δι' ἐλαχίστων διδάξαι.

4 Οὐμὸς πατήρ Κέφαλος ἐπελῶθ' ὑπὸ Περικλέους εἰς ταύτην τὴν γῆν ἀφικέσθαι, ἔτη δὲ τριάκοντα ὄκησε· καὶ οὐδενὶ πώποτε οὔτε ἡμεῖς οὔτε ἐκεῖνος δίκην οὔτε ἐδικασάμεθα οὔτε ἐφύγομεν, ἀλλ' οὕτως ὥκουμένον δημοκρατούμενοι, ὥστε μήτε εἰς τοὺς ἄλλους ἐξαμαρτάνειν μήτε ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀδικεῖσθαι. ἐπειδὴ δ' οἱ τριάκοντα πονηροὶ μὲν καὶ συκοφάνται ὄντες εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, φάσκοντες χρῆναι τῶν ἀδίκων καθαρὰν ποιῆσαι τὴν πόλιν καὶ τοὺς λοιποὺς πολίτας ἐπ' ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην τραπέσθαι· καὶ τοιαῦτα λέγοντες οὐ τοιαῦτα ποιεῖν ἐτόλμων, ὥς ἐγὼ περὶ τῶν ἐμαυτοῦ πρῶτον εἰπὼν καὶ περὶ τῶν ὑμετέρων ἀναμνησθαι δεικνύμενος. Θέογνις γάρ καὶ Πείσαν ἔλεγον ἐν τοῖς τριάκοντα περὶ τῶν μετοίκων, ὥς εἶέν τινες τῇ πολιτείᾳ ἀχθόμενοι· καλλίστην οὖν εἶναι πρόφασιν τιμωρεῖσθαι μὲν δοκεῖν, τῷ δ' ἔργῳ χρηματίζεσθαι· πάντως δὲ τὴν μὲν πόλιν γενέσθαι τὴν ἀρχὴν δεῖσθαι χρημάτων· καὶ τοὺς ἀκούοντας οὐ χαλεπῶς ἐπειθόν· ἀποκτινύναι μὲν γὰρ ἀνθρώπους περὶ οὐδενὸς ἡγοῦντο, λαμβάνειν δὲ χρήματα περὶ πολλοῦ ἐποιοῦντο. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς δέκα συλλαβεῖν, τούτων δὲ δύο πένητας, ἵνα αὐτοῖς ἢ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπολογία, ὥς οὐ χρημάτων ἕνεκα ταῦτα πέπρακται, ἀλλὰ συμφέροντα τῇ πολιτείᾳ γεγένηται, ὥσπερ τι τῶν ἄλλων εὐλόγως πεποιηκότες, διαλαβόντες δὲ τὰς οἰκίας ἐβάδιζον. καὶ ἐμὲ

5, 7. ὑμετέρων] ἡμετέρων Bekk.

7, 6. ἕνεκα] οὐνεκα Steph.

μὲν ξένους ἐστιῶντα κατέλαβον, οὗς ἐξελάσαντες Πείσω
 νί με παραδιδόασιν· οἱ δὲ ἄλλοι εἰς τὸ ἐργαστήριον ἐλ-
 θόντες τὰ ἀνδράποδα ἀπεγράφοντο. ἐγὼ δὲ Πείσωνα
 μὲν ἡρώτων, εἰ βούλοιτό με σῶσαι χρήματα λαβών· ὁ
 121δ' ἔφασκεν, εἰ πολλὰ εἴη. εἶπον οὖν ὅτι τάλαντον ἀρ-9
 γυρίου ἔτοιμος εἶην δοῦναι· ὁ δ' ὠμολόγησε ταῦτα ποι-
 ῆσειν. ἥπιστάμην μὲν οὖν ὅτι οὐτε θεοὺς οὐτ' ἀνθρώ-
 πους νομίζει; ὅμως δ' ἐκ τῶν παρόντων ἐδόκει μοι ἀ-
 ναγκαιότατον εἶναι πλῆστιν παρ' αὐτοῦ λαβεῖν. ἐπειδὴ 10
 δὲ ὠμοσεν ἐξάλειαν ἑαυτῷ καὶ τοῖς παισὶν ἐπαρωμένος,
 λαβὼν τὸ τάλαντόν με σῶσειν, εἰσελθὼν εἰς τὸ δωμά-
 τιον τὴν κιβωτὸν ἀνοίγνυμι· Πείσων δ' αἰσθόμενος εἰς-
 ἔρχεται καὶ ἰδὼν καὶ ἐνόντα καλεῖ τῶν ὑπηρετῶν δύο
 καὶ τὰ ἐν τῇ κιβωτῷ λαβεῖν ἐκέλευσεν. ἐπεὶ δὲ οὐχ ὁ-11
 σον ὠμολόγησα εἶχεν, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἀλλὰ τρία
 τάλαντα ἀργυρίου καὶ τετρακοσίους Κυζικηνούς καὶ
 ἑκατὸν Λαρείκους καὶ φιάλας ἀργυρᾶς τέσσαρας, ἰδεό-
 μην αὐτοῦ ἐφόδιά μοι δοῦναι· ὁ δ' ἀγαπήσειν με ἔφα-
 σκεν, εἰ τὸ σῶμα σῶσω. ἔξιούσι δ' ἐμοὶ καὶ Πείσωνι 12
 ἐπιτηγάνει Μηλόβιος τε καὶ Μνησιθείδης ἐκ τοῦ ἐργα-
 στηρίου ἀπώντες, καὶ καταλαμβάνουσι πρὸς αὐταῖς ταῖς
 θύραις καὶ ἐρωτᾶσιν, ὅπῃ βαδίζοιμεν· ὁ δ' ἔφασκεν,
 εἰς τὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ἐμοῦ, ἵνα καὶ τὰ ἐν ἐκείνῃ τῇ
 οἰκίᾳ σκέψηται. ἐκείνον μὲν οὖν ἐκέλευον βαδίζειν, ἐμὲ
 δὲ μεθ' αὐτῶν ἀκολουθεῖν εἰς Λαμνίππου. Πείσων δὲ 13
 προσελθὼν σιγᾶν μοι παρακελεύεται καὶ θαρσύνει, ὥς
 ἦξον ἐκεῖσε. καταλαμβάνομεν δὲ αὐτόθι Θέογγιν ἐπέ-
 ρους φυλάττοντα· ὃ παραδόντες ἐμὲ πάλιν ὄχοντο. ἐν

11, 2. ὠμολόγησα] ὠμολογεῖν cum Aldina Steph., sed in marg.

„Π. ὠμολογήκειν.“

4. Λαρείκους] Sic Schott. Palmer. et Maussacus correxerunt
 codicum lectionem καρικόν, quam Ald. et Steph. serva-
 runt.

ib. ἀργυρᾶς] ἀργυρίον Steph. et MSS. praeter Laurentianum.

12, 1. δ' ἐμοὶ] δέ μοι Steph.

13, 2. μοι παρακελεύεται] με παρακινεῖτο Steph.

τοιούτω δ' ὄντι μοι κινδυνεύειν ἔδοκε, ὥς τοῦ γε ἀπο-
 14θανεῖν ὑπάρχοντος ἤδη. καλέσας δὲ Δάμπακον λέγα
 πρὸς αὐτὸν τάδε· Ἐπιτήδειος μὲν μοι τυγχάνεις ὦν,
 ἤκω δ' εἰς τὴν σὴν οἰκίαν· ἀδικῶ δ' οὐδέν· χρημάτων
 δ' ἔνεκα ἀπόλλυμαι. σὺ οὖν ταῦτα πάσχειν μοι πρό-
 θυμον παράσχου τὴν σεαυτοῦ δύναμιν εἰς τὴν ἐμὴν σω-
 τηρίαν. ὁ δ' ὑπέσχετο ταῦτα ποιῆσαι. ἔδοκε δ' αὐ-
 τῷ βέλτιον εἶναι πρὸς Θέογνιν μνησθῆναι· ἡγεῖτο γάρ
 15ἄπαν ποιῆσαι αὐτόν, εἴ τις ἀγνῶριον διδοίη. ἐκείνου
 δὲ διαλεγομένου Θεόγνιδι, (ἐμπειρὸς γὰρ ὦν ἐτύγγανον
 τῆς οἰκίας καὶ ᾗδεν ὅτι ἀμφίθυρος εἴη) ἔδοκε μοι ταύ-
 τη πειράσθαι σφθῆναι, ἐνθυμουμένω ὅτι, ἐὰν μὲν λά-
 θω, σφθῆσομαι· ἐὰν δὲ ληφθῶ, ἡγούμην μὲν, εἰ Θέο-
 γνις εἴη πεπεισμένος ὑπὸ τοῦ Δαμνίπακου χρήματα λα-
 βεῖν, οὐδὲν ἦενον ἀπεθῆσθαι· εἰ δὲ μὴ, ὁμοίως ἀπο-
 16θανεῖσθαι. ταῦτα διακηρτὰς ἐφαύγον, ἐκείνων ἐπὶ τῇ
 αὐλείῳ θύρᾳ τὴν φυλακὴν ποιουμένων· τριῶν δὲ θυ-
 ρῶν οὐσῶν, ὥς ἔδει με διελθεῖν, ἅπασαι ἀνασπόμεναι
 ἔκρυον. ἀφικόμενος δὲ εἰς Ἀρχένειο τοῦ τανικλήρου
 ἐκείνων ἐπέμω εἰς ἅστα, πεισόμενον περὶ τοῦ ἀδελφοῦ
 ἤκων δὲ ἔλεγεν ὅτι Ἐρατοσθένης αὐτόν ἐν τῇ ὁδῷ λα-
 17βῶν εἰς τὸ δεσμοτήριον ἀπαγάγοι. καὶ ἐγὼ τοιαῦτα πει-
 πυσμένος τῆς ἐμοῦσης νυκτὸς διέπλευσα Μέγαράδε. Πο-
 λεμάρχῳ δὲ παρήγγειλαν οἱ τριάκοντα τὸ ἐπ' ἐκείνων
 εἰδισμένον παράγγελμα, πίνειν κώπειον, πρὶν τὴν αἰ-
 τίαν εἰπεῖν, δι' ἣντινα ἐμελλεν ἀποθαιεῖσθαι· οὕτω
 18πολλοῦ ἔδεδεα κριθῆναι καὶ ἀπολογῆσθαι. καὶ ἐπει-
 δὴ ἀπεφάρετο ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου τεθνεῖς, τριῶν ἡμῶν
 οἰκιῶν οὐσῶν οὐδεμιᾶς εἴασαν ἐξελεχθῆναι, ἀλλὰ κλί-
 σιον μισθωσάμενοι προὔθεντο αὐτόν. καὶ πολλῶν ὄν-
 των ἱματίων αἰτουῦσιν οὐδὲν ἔδοσαν εἰς τὴν ταφὴν, ἀλ-

17, 3. ἐπ' ἐκείνων] Sic Aldina. ὅπ' ἐκείνων Steph. cum MSS. quae lectio bene habet, modo cogitatione addas ex antegressis verbis παραγγέλλεσθαι. Tum plene sic dixisset orator: τὸ ὅπ' ἐκείνων παραγγέλλεσθαι εἰδισμένον.

18, 5. εἰς τὴν ταφὴν] εἰς ταφὴν Steph.

λὰ τῶν φίλων ὁ μὲν ἱμάτιον, ὁ δὲ προσκεφάλαιον,
 ὁ δὲ ὅ· τι ἕκαστος ἐτύχεν ἰδῶκεν εἰς τὴν ἐκείνου ταφὴν.
 καὶ ἔχοντες μὲν ἐπιταφίας ἀσπίδας τῶν ἡμετέρων,¹⁹
 ἔρποντες δὲ ἀργυρίων καὶ χρυσίου τοσοῦτον, χαλκῶν δὲ
 καὶ κόσμιον καὶ ἐπιπλά καὶ ἱμάτια γυναικεῖα, ὅσα οὐδε-
 πώποτε ᾤοντο κτήσασθαι, καὶ ἀνδράποδα εἰκοσι καὶ
 ἑκατὸν (ὧν τὰ μὲν βέλτιστα ἔλαβον, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς
 τὸ δημόσιον ἀπέδοσαν) εἰς τοσαύτην ἀπληροσίαν καὶ αἰ-
 σχρομέρδειαν ἀφίκοντο καὶ τοῦ τρόπου τοῦ αὐτῶν ἀπό-
 δεῖξιν ἐποιήσαντο· τῆς γὰρ Πολεμάρχου γυναικὸς χρυ-
 σοῦς ἐκτετῆρας, οὗς ἔχοντες ἐτύγγανεν, ὅτε τὸ πρῶτον
 ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Μηλόβιος, ἐκ τῶν ὧτων ἐξέλκτο.
 122 καὶ οὐδὲ κατὰ τὸ ἐλάχιστον μέρος τῆς οὐσίας ἔλειπε²⁰
 παρ' αὐτῶν ἐτυγγάνοντες· ἀλλ' οὕτως εἰς ἡμᾶς διὰ τὰ
 χρήματα ἐξημάρτανον, ὥσπερ ἂν ἕτεροι μεγάλας ἀδικη-
 μάτων ὀργὴν ἔχοντες, οὐ τούτων εἴβλους γε ὄντας τῇ
 πόλει, ἀλλὰ πάσας τὰς χορηγίας χορηγήσας, πολλὰς
 δ' εἰσφορὰς εἰσενεγκόντας, κοσμίους δ' ἡμῖς αὐτοῖς
 παρέχοντας καὶ πᾶν τὸ προστατιζόμενον ποιούντας,
 ἔργον δ' οὐδένα κατημένους, πολλοὺς δ' Ἀθηναίων ἐκ
 τῶν πολεμίων λυσάμενους τοιοῦτων ἡξίωσαν, οὐχ ὁ-
 μοίως μετοικοῦντας ὥσπερ αὐτοὶ ἐπολιτεύοντο. οὕτως²¹
 γὰρ πολλοὺς μὲν τῶν πολιτῶν εἰς τοὺς πολεμίους ἐξή-
 λασαν, πολλοὺς δ' ἀδίκως ἀποκτείναντες ἀτάφους ἐποι-
 ῆσαν, πολλοὺς δ' ἐκτιμούς ὄντας ἀτίμους τῆς πόλεως
 κατέστρεψαν, πολλῶν δὲ θνητῶν μελλούσας ἐκδίδοσθαι
 ἐκάλυσαν. καὶ εἰς τοσοῦτόν εἰσι τόλμης ἀφριγμένοι, ὥσθ'²²
 ἤκουσιν ἀπολογησόμενοι καὶ λέγουσιν ὥς οὐδὲν κακὸν
 οὐδ' αἰσχρὸν εἰργασμένοι εἶσιν· ἐγὼ δ' ἐβουλόμην ἂν
 αὐτοὺς ἀληθῆ λέγειν· μετῆν γὰρ ἂν καὶ ἐμοὶ τούτου
 τάραθου οὐκ ἐλάχιστον μέρος. νῦν δὲ οὔτε πρὸς τὴν²³
 πόλιν αὐτοῖς τοιαῦτα ὑπάρχει οὔτε πρὸς ἐμὲ τὸν ἀδελ-

19, 9. ἐκτετῆρας] ἐκτετῆρας Steph., in marg. „Π. ἐκτετῆρας.“

20, 6. εἰσενεγκόντας] Est Marklandi emendatio, quam C. videtur
 confirmasse. ἐκτετῆρας vulgo.

φόν γάρ μου (ὡςπερ καὶ πρότερον εἶπον) Ἐρατοσθέ-
νης ἀπέκτειναν, οὔτε αὐτὸς ἰδίᾳ ἀδικαύμενος οὔτε εἰς
τὴν πόλιν ὁρῶν ἐξαμαρτάνοντα, ἀλλὰ τῇ ἑαυτοῦ παρα-
24νομίᾳ προθύμως ἐκπηρεῶν ἀναβιβασάμενος δ' αὐτὸν
βούλομαι ἐρεῖσθαι, ὡς ἄνδρες δικασταί. τοιαύτην γάρ
γνώμην ἔχω· ἐπὶ μὲν τῇ τούτου ὠφελείᾳ καὶ πρὸς τίτε-
ρον περὶ τούτου διαλέμεσθαι ἀσεβὲς εἶναι νομίζω, καὶ
δὲ τῇ τούτου βλάβῃ καὶ πρὸς αὐτὸν τούτον ὀσίων καὶ
εὐσεβέως ἀνάβηθι οὖν μοι καὶ ἀποκτείναι, ὅ τι ἂν σε
ἔρωτῶ.

25 Ἀπήγαγες Πολέμαρχον ἢ οὐ; Τὸ ἐπὶ τῶν ἀρχόν-
των προσταχθέντα δεδιώς ἐποίησεν. Ἦσθα δ' ἐν τῷ βου-
λευτηρίῳ, ὅτε οἱ λόγοι ἐμνῶντο περὶ ἡμῶν; Ἦν. Πό-
τερον συνηγόρευες τοῖς κελεύουσιν ἀποκτείνειν ἢ ἀντί-
λεγες; Ἀντίλεγον. Ἰνα μὴ ἀποθάνωμαι; Ἰνα μὴ ἀπο-
θάνωμαι. Ἡγούμενος ἡμᾶς ἀδικα πάσχειν [ἢ δίκαια];

26 Ἀδικα. Εἰτ', ὦ σχετιώτατε πάντων, ἀντίλεγες μὲν,
ἵνα σώσῃς, συνελάμβανες δὲ, ἵνα ἀποκτείνῃς; καὶ ὅτε
μὲν τὸ πλῆθος ἦν ὑμῶν κύριον τῆς σωτηρίας τῆς ἡμε-
τέρας, ἀντιλέγειν φῆς τοῖς βουλευμένοις ἡμᾶς ἀποκτείνειν.
Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ σοὶ πάντα ἐγένετο καὶ σώσαι Πολέμαρχον

1 καὶ μὴ, εἰς τὸ δεισμώνηριον ἀπήγαγες; εἰδ' ὅτι μὲν, ὡς
φῆς, ἀντιπᾶν, οὐδὲν ὠφέλησας, ἀξιοὺς χρηστὸς νομι-
ζεσθαι· ὅτι δὲ συλλαβῶν ἀπέκτεινας, οὐκ οἶμι ἐμοὶ καὶ
27 τρωκοῖσι δοῦναι δίκην; Καὶ μὴν οὐδὲ τούτο εἰκὸς αὐ-
τῷ πιστεῦν, εἴπερ ἀληθὴ λέγει φάσκων ἀντιπᾶν, ὡς

24, 5. ὄσιον] Sic correxerunt Steph. et Scalig. Aldinae et omnium
fere codicum lectionem ὄσων. Idem viri docti etiam εὐ-
σεβὲς pro ἀσεβὲς, quod in Aldina est, primi proposuerunt.

6. ὅ τι conii. Bekk. εἴ τι libri MSS. et Steph.

25, 3. ἐγίνοντο] ἐγένοντο Steph.

5. μὴ ἀποθάνωμαι] μὴ om. Steph. et codd. praeter Lauren-
tianum.

6. ἢ δίκαια] Haec verba cum Bekk. et Bremio uncis inclusi,
quum absint a codice C.

26, 2. ἀποκτείνεις] „Praestat ἀποκτείνεις.“ Bekk. in Add.

αὐτῷ ἐτάχθη. οὐ γὰρ δὴ πού ἐν τοῖς μετοίκοις πλείων
παρ' αὐτοῦ ἐλάβανον. ἔπειτα τῷ ἡσόν εἰκὸς ἦν
προσταχθῆναι ἢ ὅστις ἀντειπών γε ἐτύγγανεν καὶ γνώ-
μην ἀποδεδειγμένος; τίνα γὰρ εἰκὸς ἦν ἦτον ταῦτα
ὑπηρετῆσαι ἢ τὸν ἀντειπόντα οἷς ἐκεῖνοι ἐβούλοντο προ-
χθῆναι; ἔτι δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις Ἀθηναίοις ἱκανή μοι δο-28
κεῖ πρόφασις εἶναι τῶν γεγενημένων εἰς τοὺς τριάκοντα
ἀναφέρειν τὴν αἰτίαν· αὐτοὺς δὲ τοὺς τριάκοντα, ἂν
εἰς σφᾶς αὐτοὺς ἀναφέρωσι, πῶς ὑμᾶς εἰκὸς ἀποδέχε-
σθαι; εἰ μὲν γὰρ τις ἦν ἐν τῇ πόλει ἀρχὴ ἰσχυροτέρα29
αὐτῆς, ὑφ' ἧς αὐτῷ προσετάρτετο παρὰ τὸ δίκαιον ἀν-
θρώπους ἀπολλύναι, ἴσως ἂν εἰκότως αὐτῷ συγγνώμην
εἴχετε· νῦν δὲ παρὰ τοῦ ποτὲ καὶ λήψεσθε δίκην, εἶπερ
ἔξισται τοῖς τριάκοντα λέγειν ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν τριάκον-
τα προσταχθέντα ἐποιοῦν; καὶ μὲν δὴ οὐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ,30
ἀλλ' ἐν τῇ ὁδῷ, σώζων αὐτὸν καὶ τὰ τούτοις ἐψηφι-
σμένα, συλλαβῶν ἀπήγαγεν. ὑμεῖς δὲ πάντες ὀργίξε-
σθε, ὅσοι εἰς τὰς οἰκίας ἦλθον τὰς ὑμετέρας ζήτησιν
ποιούμενοι ἢ ὑμῶν ἢ τῶν ὑμετέρων τινός. καίτοι εἰ31
23χρη τοῦτοις διὰ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν ἐτέρους ἀπολέσα-
σι συγγνώμην ἔχειν, ἐκαίνοις ἂν δικαιότερον ἔχοιτε·
κίνδυνος γὰρ ἦν πεμφθεῖσι μὴ ἐλθεῖν καὶ καταλαβοῦ-
σιν ἐξάρνοις γενέσθαι. τῷ δὲ Ἐρατοσθένει ἐξῆν εἰπεῖν

27, 3. ἐτάχθη] Sic libri MSS. et Steph., Bekk. et Brem. cum Reiskio προσετάχθη dederunt.

4. ἡσόν] Sic conl. Canterus pro πλείων, quod tantum non omnes codices et Steph. exhibent.

7. ἐβούλοντο] ἐβουλεύοντο Steph. cum Aldina.

28, 4. ὑμᾶς εἰκὸς] εἰκὸς ὑμᾶς Bekk. e C.

29, 1. ἦν om. Steph.

4. παρὰ τοῦ ποτὲ] Sic conl. Canter. nec aliter scriptum esse dicitur in schedis Brulart. et (Taylora referente) in codice Veneto. παρ' αὐτοῦ ποτὲ Steph. cum ceteris MSS.

30, 1. καὶ μὲν, ut pro vulg. καὶ μηδὲν coniecerat Marklandus, in C. scriptum reperit Bekk.

2. σώζων αὐτὸν καὶ τ. τ. ἐψηφισμένα, συλλαβῶν] Sic Laurent. Ceteri libri MSS. et Steph. σώζοντα αὐτὸν καὶ τὰ τούτοις ἐψηφισμένα, ὅν συλλαβῶν.

ὅτι οὐκ ἀπήντησεν, ἔπειτα ὅτι οὐκ εἶδεν· ταῦτα γὰρ οὐτ' ἔλεγχον οὔτε βάσανον εἶχεν, ὥστε μὴδ' ὑπὸ τῶν 32 ἐχθρῶν βουλομένων οἷόν τ' εἶναι ἐξελεγχθῆναι. χρῆν δέ σε, ὦ Ἐρατοσθένης, εἴπερ ἦσθα χρηστός, πολὺ μᾶλλον τοῖς μέλλουσιν ἀδίκως ἀποθανεῖσθαι μηνυτὴν γενέσθαι ἢ τοὺς ἀδίκως ἀπολουμένους συλλαμβάνειν. νῦν δέ σου τὰ ἔργα φανερά γηγένηται οὐχ ὥς ἀνωμένου, 33 ἀλλ' ὥς ἡδομένου τοῖς γιγνομένοις, ὥστε τοῦσδε ἐκ τῶν ἔργων χρὴ μᾶλλον ἢ ἐκ τῶν λόγων τὴν ψῆφον φέρειν, ἃ ἴσασι γεγενημένα τῶν τότε λεγομένων τεκμήρια λαμβάνοντας, ἐπειδὴ μάρτυρας περὶ αὐτῶν οὐχ οἷόν τε παρασχέσθαι. οὐ γὰρ μόνον ἡμῖν παρῆναι οὐκ ἔστιν, ἀλλ' οὐδὲ παρ' αὐτοῖς εἶναι, ὥστε ἐπὶ τούτοις ἔστι πάντα τὰ κακὰ εἰργασμένοις τὴν πόλιν πάντα τὰγαθὰ περὶ αὐ- 34 τῶν λέγειν. τοῦτο μέντοι οὐ φεύγω, ἀλλ' ὁμολογῶ σοι, εἰ βούλει, ἀντιπεῖν· θαυμάζω δὲ τί ἂν ποτε ποιήσῃς συνεκπῶν, ὅποτε ἀντιπεῖν φάσκων ἀπέκτεινας Πολέμαρχον. φέρε δὴ, τί ἂν εἰ καὶ ἀδελφοὶ ὄντες ἐτύχετε αὐτοῦ ἢ καὶ υἱεῖς; ἀπεψηφίσασθε; δεῖ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, Ἐρατοσθένην δυοῖν θάτερον ἀποδείξαι, ἢ ὥς οὐκ ἀπήγαγεν αὐτόν, ἢ ὥς δικαίως τοῦτ' ἔπραξεν. οὗτος δὲ ὡμολόγηκεν ἀδίκως συλλαβεῖν, ὥστε ῥα- 35 δίαν ὑμῖν τὴν διαψήφισιν περὶ αὐτοῦ πεποίηκε. καὶ μὲν δὴ πολλοὶ καὶ τῶν ἀστῶν καὶ τῶν ξένων ἡκούειν εἰσόμενοι τίνα γνώμην περὶ τούτων ἔξετε. ὧν οἱ μὲν ὑμέτεροι ὄντες πολῖται μαθόντες ἀπλάσιν ὅτι ἡ δίκην δάσουσιν ὧν ἂν ἐξαμάρτωσιν, ἢ πράξαντες μὲν ὧν ἐφίενται τύραννοι τῆς πόλεως ἔδονται, δυστυχήσαντες δὲ τὸ ἴσον ὑμῖν ἔξουσιν· ὅσοι δὲ ξένοι ἐπιδημοῦσιν, εἰδονται πότερον ἀδίκως τοὺς τριάκοντα ἐκκηρύττουσιν ἐκ τῶν πόλεων ἢ δικαίως. εἰ γὰρ δὴ αὐτοὶ οἱ κακῶς πεπον-

31, 6. εἶδεν] οἶδεν Steph.

33, 6. αὐτοῖς] αὐτοῖς Steph.

34, 8. ὡμολόγηκεν] ὡμολόγησεν Steph.

35, 4. ὑμέτεροι] ἡμέτεροι Steph.

θότες λαβόντες ἀφῆσουσιν, ἥ που σφᾶς αὐτοὺς ἡγήσονται περιέργους ὑπὲρ ὑμῶν τειρομένους. οὐκουν δεινόν, 36 εἰ τοὺς μὲν στρατηγούς, οἳ ἐνίκων ναυμαχοῦντες, ὅτι διὰ χεიმῶνα οὐχ οἷοι τ' ἔφασαν εἶναι τοὺς ἐκ τῆς θαλάττης ἀνελέσθαι, θανάτῳ ἐξημιῶσατε, ἡγούμενοι χοῆναι τῇ τῶν τεθνεώτων ἀρετῇ παρ' ἐκείνων δίκην λαβεῖν· τούτους δὲ δὴ, οἳ ἰδιῶται μὲν ὄντες καθ' ὅσον ἰδύναντο ἐποίησαν ἡττηθῆναι ναυμαχοῦντας, ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, ὁμολογοῦσιν ἐκόντες πολλοὺς τῶν πολιτῶν ἀκρίτους ἀποκτινύναι, οὐκ ἄρα χρὴ αὐτοὺς καὶ τοὺς παῖδας ὑφ' ὑμῶν ταῖς ἐσχάταις ζημίαις κολάζεσθαι;

Ἐγὼ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἡξίουν ἱκανὰ εἶναι 37 τὰ κατηγορημένα· μέχρι γὰρ τούτου νομίζω χρῆναι κατηγορεῖν, ἕως ἂν θανάτου δόξῃ τῷ φεύγοντι ἄξια εἰργασθαι· ταύτην γὰρ ἐσχάτην δίκην δυνάμεθα παρ' αὐτῶν λαβεῖν. ὥστ' οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πολλὰ κατηγορεῖν τοιούτων ἀνδρῶν, οἳ οὐδ' ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου τῶν πεπραγμένων δις ἀποθανόντες δίκην δοῦναι δύναιντ' ἂν. οὐ γὰρ 38 δὴ οὐδὲ τοῦτο αὐτῷ προσήκει ποιῆσαι, ὅπερ ἐν τῇδε τῇ πόλει εἰδισμένον ἐστί, πρὸς μὲν τὰ κατηγορημένα μηδὲν ἀπολογεῖσθαι, περὶ δὲ σφῶν αὐτῶν ἕτερα λέγοντες ἐνίοτε ἔξαπατῶσιν, ὑμῖν ἀποδεικνύντες ὡς στρατιῶται ἀγαθοὶ εἶσιν, ἢ ὡς πολλὰς τῶν πολεμίων ναῦς ἔλαβον τριηραρ-

35, 11. τειρομένους est Canteri emendatio. τηρομένους Steph. cum codicibus.

36, 1. οὐκουν] οὐκοῦν Steph.

2. ὅτι] Ita Reisk. lectionem vulgatam ὅτε auctore Marklando correxit. Idem Bekk. et Brem. auctoritate codicis X. fecerunt.

5. τεθνεώτων] Sic Bekk. et Brem. τεθνεότων (ut Steph. dedit) vel τεθνεότων MSS.

6. δὴ om. Steph. et codd. praeter Vindobonensem.

10. ὑφ'] Est correctio Contii et Reiskii, firmata Laurentiano. ἄφ' ceteri codd. et Steph.

37, 4. ταύτην] ταῦτα Steph.

5. ὅ τι] ὅτι Steph.

38, 2. αὐτῷ] αὐτοῖς Steph.

3. κατηγορημένα] κατηγορούμενα Steph.

39 *χρήσαντες, ἢ πόλεις πολεμίας, οὐσας φίλας ἐποίησαν· ἐπεὶ*
κελεύετε αὐτὸν ἀποδείξαι ὅπου τοσούτους τῶν πολεμίων
ἀπέκτειναν, ὅσους τῶν πολιτῶν, ἢ ναῦς ὅπου τοσαύτας
ἔλαβον, ὅσας αὐτοὶ παρέδωκαν, ἢ πόλιν ἥντινα τοιαύτην
40 *προσεκλήσαντο, οἷαν τὴν ἡμετέραν κατεδουλώσαντο. ἀλλὰ*
γὰρ ὅπλα τῶν πολεμίων ἐσκύλευσαν ὅσαπερ ὑμῶν ἀφεί-
λοντο; ἀλλὰ τείχη τοιαῦτα εἶλον, οἷα τῆς ἑαυτῶν πατρι-
δος κατέσκαψαν; οἵτινες καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀττικὴν φρού-
124 *ρια καθεῖλον καὶ ὑμῖν ἐδήλωσαν ὅτι οὐδὲ τὸν Πειραιᾶ Λα-*
κεδαιμονίων προσταττόντων περιεῖλον, ἀλλ' οἷς αὐτοῖς
41 *τὴν ἀρχὴν οὕτω βεβαιότεραν ἐνόμιζον εἶναι. Πολλὰκις*
οὖν ἐθαύμασα τῆς τόλμης τῶν λεγόντων ὑπὲρ αὐτῶν,
πλὴν ὅταν ἐνθυμηθῶ ὅτι τῶν αὐτῶν ἐστὶν αὐτοὺς τε πάν-
42 *τα τὰ κακὰ ἐργάζεσθαι καὶ τοὺς τοιούτους ἐπαινεῖν. οὐ*
γὰρ νῦν πρῶτον τῷ ὑμετέρῳ πλήθει τὰ ἐναντία ἔπραξεν,
ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν τετρακοσίων ἐν τῷ στρατοπέδῳ ὀλιγα-
ρχίαν καθιστὰς ἔφρευεν ἐξ Ἑλλησπόντου τριήραρχος κα-
ταλιπῶν τὴν ναῦν, μετὰ Ἰατροκλέους καὶ ἐτέρων, ὧν
τὰ ὀνόματα οὐδὲν δεόμαι λέγειν. ἀφικόμενος δὲ δεῦρο
τὰναντία τοῖς βουλομένοις δημοκρατίαν εἶναι ἔπραττεν.
καὶ τούτων μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

43 *Τὸν μὲν τοίνυν μεταξὺ βίον αὐτοῦ παρήσω· ἐπειδὴ δὲ*
ἡ ναυμαχία καὶ ἡ συμφορὰ τῇ πόλει ἐγένετο, δημοκρα-
τίας ἔτι οὐσης, ὅθεν τῆς στάσεως ἤρξαν, πέντε ἄνδρες
ἔφοροι κατέστησαν ὑπὸ τῶν καλουμένων ἐταίρων, συνα-
γωγαίς μὲν τῶν πολιτῶν, ἄρχοντες δὲ τῶν συνωμοτῶν,
ἐναντία δὲ τῷ ὑμετέρῳ πλήθει πράττοντες· ὧν Ἐρατο-
44 *σθένης καὶ Κριτίας ἦσαν. οὗτοι δὲ φυλάρχους τε ἐπὶ τὰς*
φυλακὰς κατέστησαν, καὶ ὅ τι δεοὶ χειροτονεῖσθαι καὶ οὐς-
τινας χρεῖη ἄρχειν παρήγγελλον, καὶ εἴ τι ἄλλο πράττειν

38, 7. ἢ πόλεις] ἢ adiectum est de coni. Marklandi.

39, 2. αὐτὸν] „II. αὐτοὺς“ Steph. in marg.

4. παρέδωκαν] παρέδωκαν Steph.

40, 5. ἐδήλωσαν] ἐδουλώσαν Steph.

44, 3. χρεῖη] Sic Bekk. χρῆ Steph. et Brem.

βούλονται, κύριοι ἦσαν· οὕτως οὐχ ὑπὸ τῶν πολεμίων
μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τούτων πολιτῶν ὄντων ἐπεβουλευέ-
σθε, ὅπως μὴτ' ἀγαθὸν μηδὲν ψηφίσαισθε πολλῶν τε ἐν-
δεῖς ἔσεσθε. τοῦτο γὰρ καὶ ἠπίσταντο, ὅτι ἄλλως μὲν⁴⁵
οὐχ οἷοι τε ἔσονται περιγενέσθαι, κακῶς δὲ πραττόντων
δυνήσονται· καὶ ὑμᾶς ἡγοῦντο τῶν παρόντων κακῶν ἐπι-
θυμοῦντας ἀπαλλαγῆναι περὶ τῶν μελλόντων οὐκ ἐνθυ-
μήσεσθαι. ὥς τοίνυν τῶν ἐφόρων ἐγένετο, μάρτυρας⁴⁶
ὑμῖν παρέξομαι, οὐ τοὺς τότε συμπράττοντας (οὐ γὰρ
ἂν δυναίμην), ἀλλὰ τοὺς αὐτοῦ Ἐρατοσθένους ἀκούσαν-
τας. καίτοι εἰ ἔσωφρόνουν, κατεμαρτύρουν ἂν αὐτῶν⁴⁷
καὶ τοὺς διδασκάλους τῶν σφετέρων ἀμαρτημάτων σφόδρ'
ἂν ἐκόλαζον· καὶ τοὺς ὄρκους, εἰ ἔσωφρόνουν, οὐκ
ἂν ἐκὶ μὲν τοῖς τῶν πολιτῶν κακοῖς πιστοὺς ἐνόμιζον,
ἐκὶ δὲ τοῖς τῆς πόλεως ἀγαθοῖς ῥαδίως παρέβαινον. πρὸς
μὲν οὖν τούτους τοσαῦτα λέγω, τοὺς δὲ μάρτυράς μοι
κάλει. καὶ ὑμεῖς ἀνάβητε.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε. τὸ δὲ τελευταῖον εἰς⁴⁸
τὴν ἀρχὴν καταστάς ἀγαθοῦ μὲν οὐδενὸς μετέσχευ, ἄλ-
λων δὲ πολλῶν. καίτοι εἴπερ ἦν ἀνὴρ ἀγαθός, ἐχρῆν ἂν
πρῶτον μὲν μὴ παρανόμως ἄρχειν, ἔπειτα τῇ βουλῇ μη-
νυτὴν γίνεσθαι περὶ τῶν εἰσαγγελιῶν ἀπασῶν, ὅτι ψευ-
δεῖς εἶεν καὶ Βάτραχος καὶ Ἀσχυλίδης οὐ τᾷ ἀληθῇ μη-
νύουσιν, ἀλλὰ τὰ ὑπὸ τῶν τριάκοντα πλασθέντα εἰσαγγέ-
λλουσι, συγκείμενα ἐπὶ τῇ τῶν πολιτῶν βλάβῃ. καὶ⁴⁹
μὲν δὴ, ὧς ἄνδρες δικασταί, ὅσοι κακόνοι ἦσαν τῷ ὑμε-
τέρῳ πλήθει, οὐδὲν ἔλαττον εἶχον σιωπῶντες· ἕτεροι γὰρ
ἦσαν οἱ λέγοντες καὶ πράττοντες ὧν οὐχ οἷόν τ' ἦν με-
ζω κακὰ γενέσθαι τῇ πόλει. ὅπόσοι δ' εὖ νοί φασιν εἶναι,

44, 6. ψηφίσαισθε] ψηφίσεσθε Steph.

45, 3. ὑμᾶς] ἡμᾶς Steph. Primus Reisk. suasore Marklando ὑμᾶς reposuit.

48, 3. ἂν] „F. αὐτόν.“ Bekk. in Add.

7. ἀλλὰ τὰ] Hanc Reiskii emendationem confirmavit Laurentianus. Ceteri codd. et Steph, ἀλλὰ τᾷ ἀληθῇ.

πῶς οὐκ ἐνταῦθα ἔδειξαν, αὐτοὶ τε τὰ βέλτιστα λέγοντες
καὶ τοὺς ἐξαμαρτάνοντας ἀποτρέποντες;

- 50 "Ισως δ' ἂν ἔχοι εἰπεῖν ὅτι ἐδεδοίκει, καὶ ὑμῶν τοῦ-
το ἐνίοις ἱκανὸν ἔσται. ὅπως τοίνυν μὴ φανήσεται ἐν τῷ
λόγῳ τοῖς τριάκοντα ἐναντιούμενος· εἰ δὲ μὴ, ἐνταῦθα
δῆλος ἔσται ὅτι ἐκείνᾳ τε αὐτῷ ἤρρεσκε καὶ τοσοῦτον ἐδύ-
νατο, ὥστε ἐναντιούμενος μηδὲν κακὸν παθεῖν ὑπ' αὐ-
τῶν. χρῆν δ' αὐτὸν ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ταύ-
την τὴν προθυμίαν ἔχειν, ἀλλὰ μὴ ὑπὲρ Θηραμένων, ὃς
51 εἰς ὑμᾶς πολλὰ ἐξήμαρτεν. ἀλλ' οὗτος τὴν μὲν πόλιν
ἐχθρὰν ἐνόμιζεν εἶναι, τοὺς δ' ὑμετέρους ἐχθροὺς φί-
λους, ὥς ἀμφοτέρω ταῦτα ἐγὼ πολλοῖς τεκμηρίοις παρα-
στήσω, καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν,¹²
ἀλλ' ὑπὲρ ἐαυτῶν γινομένης, ὁπότεροι ταῦτα πράξουσι
52 καὶ τῆς πόλεως ἄρξουσι. καὶ γὰρ [εἰ] ὑπὲρ τῶν ἀδικου-
μένων ἐστασίαζον, ποῦ κάλλιον ἢν ἀνδρὶ ἄρχοντι, ἢ Θρα-
συβούλῳ Φυλῆν κατελιγφότος, τότε ἔπιδειξασθαι τὴν αὐ-
τοῦ συνουσίαν; ὁ δ' ἀντὶ τοῦ ἐπαγγέλσασθαι τι ἢ πράξει
ἀγαθὸν πρὸς τοὺς ἐπὶ Φυλῇ, ἐλθὼν μετὰ τῶν συναρ-
χόντων εἰς Σαλαμῖνα καὶ Ἐλευσινάδε τριακοσίων τῶν πο-
λιτῶν ἀπήγαγεν εἰς τὸ δεσποτήριον; καὶ μὴ ψήφῳ αὐ-
53 τῶν ἀπάντων θάνατον κατεψηφίσατο. ἐπειδὴ δὲ εἰς τὸν
Πειραιᾶ ἦλθομεν καὶ αἱ ταραχαὶ γεγενημέναι ἦσαν καὶ πε-
ρὶ τῶν διαλλαγῶν οἱ λόγοι ἐγίνοντο, πολλὰς ἐκάτεροι ἐλ-
πίδας εἶχομεν πρὸς ἀλλήλους ἔσεσθαι ὥς ἀμφοτέρω ἐδο-
ξαν. οἱ μὲν γὰρ ἐκ Πειραιέως κρείττους ὄντες εἶασαν αὐ-

50, 2. τοίνυν] τι Steph.

3. ἐνταῦθα] Sic Ald. Steph. et C. ἐνταυθοῖ cum tribus codi-
cibus (Coisl. Vind. X.) Reisk. et Auger.

4. αὐτῷ est emendatio Contii, Palm. et Canteri, quam sche-
dae Brul. et Laurent. firmarunt. αὐτὰ ὅ reliqui libri et
Steph.

51, 5. ὁπότεροι] ὁπότεροί μοι Steph.

52, 1. εἰ] Hanc particulam, qua carent MSS. et Steph., ex con-
Canteri addiderunt Reisk. Auger. Bekk. Brem.; ego uncis
inclusi. — In versu sq. post ποῦ add. C. δέ.

2. ἦν] ἂν ἦν Steph. et MSS. excepto codice C.

53, 5. Πειραιέως] Πειραιῶς Bremi.

τοὺς ἀπελθεῖν· οἱ δὲ εἰς τὸ ἄστυ ἔλθόντες τοὺς μὲν τριά-54
 κοντα ἐξέβαλον πλὴν Φείδωνος καὶ Ἐρατοσθένους, ἄρ-
 χοντας δὲ τοὺς ἐκείνοις ἐχθίστους εἵλοντο, ἡγούμενοι δι-
 καίως ἂν ὑπὸ τῶν αὐτῶν τοὺς τε τριάκοντα μισεῖσθαι καὶ
 τοὺς ἐν Πειραιεῖ φιλεῖσθαι. τούτων τοίνυν Φείδων ὁ τῶν55
 τριάκοντα γενόμενος καὶ Ἰπποκλῆς καὶ Ἐπιχάρης ὁ Λαμ-
 πρεὺς καὶ ἑτεροὶ οἱ δοκοῦντες εἶναι ἐναντιώτατοι Χαρι-
 κλεῖ καὶ Κριτία καὶ τῇ ἐκείνων ἐταιρεία, ἐπειδὴ αὐτοὺς
 εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, πολὺ μείζω στάσειν καὶ πόλεμον
 ἐπὶ τοὺς ἐν Πειραιεῖ ἢ τοῖς ἐξ ἄστεος ἐποίησαν. οἱ καὶ φα-56
 νεῶς ἐπεδείξαντο ὅτι οὐχ ὑπὲρ τῶν ἐν Πειραιεῖ οὐδ' ὑπὲρ
 τῶν ἀδίκως ἀπολλυμένων ἵστασάζον, οὐδ' οἱ τεθνεώτες
 αἰκούς ἐλύκουν οὐδ' οἱ μέλλοντες ἀποθανεῖσθαι, ἀλλ' οἱ
 μῆζον δυνάμενοι καὶ θάσσον πλουτοῦντες. λαβόντες γὰρ57
 τὰς ἀρχὰς καὶ τὴν πόλιν ἀμφοτέροις ἐπολέμουν, τοῖς τε
 τριάκοντα πάντα κακὰ ἐργασμένοις καὶ ὑμῖν πάντα κακὰ
 πεπονθόσι. καίτοι τοῦτο πᾶσι δῆλον ἦν ὅτι, εἰ μὲν ἐκεῖνοι
 δικαίως ἔφευγον, ὑμεῖς ἀδίκως, εἰ δ' ὑμεῖς ἀδίκως, οἱ
 τριάκοντα δικαίως· οὐ γὰρ δὴ ἐτέρων ἔργων αἰτίαν λαβόν-
 τες ἐκ τῆς πόλεως ἐξέπεσον, ἀλλὰ τούτων· ὥστε σφόδρα58
 χρηὸν ὀφείζεσθαι, ὅτι Φείδων αἰρεθεὶς ὑμᾶς διαλλάξει καὶ κα-
 ταγαγεῖν τῶν αὐτῶν ἔργων Ἐρατοσθένη μετείχε καὶ τῇ αὐ-
 τῇ γνώμῃ τοὺς μὲν κρείττους αὐτῶν δι' ὑμᾶς κακῶς ποιεῖν
 ἐτοιμος ἦν, ὑμῖν δὲ ἀδίκως φερόνουσιν οὐκ ἠθέλησεν ἀπο-
 δοῦναι τὴν πόλιν, ἀλλ' ἔλθων εἰς Λακεδαίμονα ἐπειθεν
 αὐτοὺς στρατεύσασθαι, διαβάλλων ὅτι Βοιωτῶν ἡ πόλις
 ἔσται, καὶ ἄλλα λέγων οἷς ᾤετο πείσειν μάλιστα. οὐ δυν-59
 νάμενος δὲ τούτων τυχεῖν, εἴτε καὶ τῶν ἱερῶν ἐμποδῶν

56, 1. οἱ καὶ] Sic C. X. et cod. Stephani. οἱ δὲ Ald. Steph. ἡ καὶ
 Vind. et Augeri cod. B. ἡ καὶ de Reiskii coni. Bekk. et
 Brem. Cf. comment. crit. p. 7.

58, 4. τεθνεώτες] τεθνηῖότες Steph.

57, 6. δὴ, ut Steph. coni. pro vulg. δι', Bekk. in G. et X. videtur
 reperisse.

58, 4. αὐτῶν] αὐτῶν Steph.

5. ὑμῖν] ἡμῖν Steph.

7. στρατεύσασθαι] στρατεῖσθαι Steph.

ὄντων εἴτε καὶ αὐτῶν οὐ βουλομένων, ἑκατὸν τάλαντα
 ἐδανείσατο, ἵνα ἔχοι ἐπικούρους μισθοῦσθαι. καὶ Ἀν-
 σαυδρὸν ἄρχοντα ἡγήσαντο εὐνούστατον μὲν ὄντα τῇ ὀλι-
 γαρχίᾳ, κακονούστατον δὲ τῇ πόλει, μισοῦντα δὲ μάλι-
 60στα τοὺς ἐν Πειραιεῖ. μισθωσάμενοι δὲ πάντας ἀνθρώ-
 πους ἐπ' ὀλέθρου τῆς πόλεως καὶ πόλεις ἐπάγοντες καὶ τε-
 λευτῶντες Λακεδαιμονίους καὶ τῶν συμμάχων ὀπόσους
 ἐδύναντο πεῖσαι, οὐ διαλλάξαι, ἀλλ' ἀπολέσαι παρασκευά-
 ζοντο τὴν πόλιν, εἰ μὴ δι' ἄνδρας ἀγαθοὺς, οἷς ὑμεῖς δη-
 λώσατε παρὰ τῶν ἐχθρῶν δίκην λαβόντες, ὅτι καὶ ἐκεῖ-
 61νοις χάριν ἀποδώσετε. ταῦτα δὲ ἐπιστασθε μὲν καὶ αὐ-
 τοὶ καὶ οἱδ' ὅτι οὐ δεῖ μάρτυρας παρασχέσθαι· ὅμως δ'·
 ἐγὼ τε γὰρ θέομαι ἀναπαύσασθαι ὑμῶν τ' ἐνίοις ἥδιον
 ὥς πλείστον τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀκούειν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

62 Φέρε δὴ καὶ περὶ Θηραμένους ὥς ἂν δύνωμαι διὰ
 βραχυτάτων διδάξω. θέομαι δ' ὑμῶν ἀκοῦσαι ὑπὲρ τ'
 ἑμαντοῦ καὶ τῆς πόλεως. καὶ μηδενὶ τοῦτο παραστυῇ, ὥς
 Ἑρατοσθένους κινδυνεύοντος Θηραμένους κατηγορῶ·
 πυνθάνομαι γὰρ ταῦτα ἀπολογήσασθαι αὐτὸν, ὅτι ἐκεῖ-
 63νοις φίλος ἦν καὶ τῶν αὐτῶν ἔργων μετείχε. καίτοι 126
 σφόδρ' ἂν αὐτὸν οἶμαι μετὰ Θεμιστοκλέους πολιτευόμενον
 προσποιεῖσθαι πράττειν ὅπως οἰκοδομηθῇσεται τὰ τεῖχη,
 ὅποτε καὶ μετὰ Θηραμένους ὅπως καθαιρεθῇσεται. οὐ
 γὰρ μοι δοκοῦσιν ἴσου ἄξιοι γεγενῆσθαι· ὁ μὲν γὰρ Λα-
 κεδαιμονίων ἀκόντων ὑποκόδομησεν αὐτὰ, οὗτος δὲ τοὺς

59, 4. ἔχοι] Sic Coisl. C. et X. Bekk. ἔχει Vind. ἔχη Ald. Steph. et Bremi.

5. ἡγήσαντο] ἡγήσατο Steph.

60, 5. οἷς est emendatio Tylori et Marklandi. οὗς libri MSS. et Steph.

61, 2. ὅμως δ'· ἐγὼ τε γὰρ] ὅμως δ' ἐγὼ τε γὰρ Steph.

62, 1. φέρε δὴ] φέρε δὲ Steph. et Bekk.

ib. ἂν om. Steph. et codd. praeter C.

63, 4. καὶ] δὲ Steph.

5. ἴσων] ἴσων Steph., in marg. proponens ἴσων, quod exinde libris MSS. confirmatum est.

πολίτας ἑξαπατήσας καθείλε. περιέστηκεν οὖν τῇ πόλει⁶⁴
 τούναντίον ἢ ὡς εἰκὸς ἦν. ἄξιον μὲν γὰρ καὶ τοὺς φίλους
 τοῦ Θηραμένους προσάπολωλέναι, πλὴν εἴ τις ἐτύγγανεν
 ἐκείνῳ τάναντία πράττων· νῦν δὲ ὁρῶ τὰς τε ἀπολογίας
 εἰς ἐκείνον ἀναφερομένας τοὺς τ' ἐκείνῳ συνόντας τιμᾶ-
 σθαι πειρωμένους, ὥσπερ πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίου, ἀλλ'
 οὐ μεγάλων κακῶν γεγενημένου. ὃς πρῶτον μὲν τῆς προ-⁶⁵
 τέρας ὀλιγαρχίας αἰτιώτατος ἐγένετο, πείσας ὑμᾶς τὴν ἐπὶ
 τῶν τετρακοσίων πολιτείαν ἐλέσθαι. καὶ ὁ μὲν πατήρ αὐ-
 τοῦ τῶν προβούλων ὢν ταῦτ' ἔπραττεν, αὐτὸς δὲ δοκῶν
 εὐνούστατος εἶναι τοῖς πράγμασι στρατηγὸς ὑπ' αὐτοῦ
 ἡρέθη. καὶ ἕως μὲν ἐτιμᾶτο, πιστὸν ἑαυτὸν τῇ πόλει πα-⁶⁶
 ρεῖχεν· ἐπειδὴ δὲ Πείσανδρον μὲν καὶ Κάλλαισχυρον καὶ
 ἑτέρους ἑώρα προατέρους αὐτοῦ γινομένους, τὸ δὲ ὑμέ-
 τερον πλήθος οὐκέτι βουλούμενον τούτων ἀκροᾶσθαι, τότε
 ἦδη διὰ τε τὸν πρὸς ἐκείνους φθόνον καὶ τὸ παρ' ὑμῶν
 ὄθος μετέσχε τῶν Ἀριστοκρατῶν ἔργων. βουλούμενος δὲ⁶⁷
 τῷ ὑμετέρῳ πλήθει δοκεῖν πιστὸς εἶναι Ἀντιφῶντα καὶ
 Ἀρχεπτόλεμον, φιλιτάτους ὄντας αὐτῷ, κατηγορῶν ἀπέ-
 κτεινεν· εἰς τοσοῦτον δὲ κακίας ἦλθεν, ὥστε ἅμα μὲν διὰ
 τὴν πρὸς ἐκείνους πίστιν ὑμᾶς κατεδουλώσατο, διὰ δὲ
 τὴν πρὸς ὑμᾶς τοὺς φίλους ἀπάλεσεν. τιμώμενος δὲ καὶ⁶⁸
 τῶν μεγίστων ἀξιούμενος, αὐτὸς ἐπαγγειλάμενος σώσειν
 τὴν πόλιν αὐτὸς ἀπάλεσε, φάσκων πρᾶγμα εὐρηκέναι μέγα
 καὶ πολλοῦ ἄξιον. ὑπέσχετο δὲ εἰρήνην ποιήσειν μήτε
 ὁμηρα δοὺς μήτε τὰ τεῖχη καθελών μήτε τὰς ναῦς παρα-
 δοὺς. ταῦτα δὲ εἰπεῖν μὲν οὐδενὶ ἠθέλησεν, ἐκέλευσε δὲ
 αὐτῷ πιστεῦειν. ὑμεῖς δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρᾶτ-⁶⁹
 τούσης μὲν τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς σωτηρίαν, ἀντιλε-
 γόντων δὲ πολλῶν Θηραμένει, εἰδότες δὲ ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι
 ἄνθρωποι τῶν πολεμίων ἐνεκεν τὰ πόρρωτα ποιοῦνται,

64, 6. αἰτίου — γεγενημένου] Emendatio Bekkeri. αἰτίους — γε-
 γενημένους libri MSS. et Steph.

67, 3. αὐτῷ] αὐτῷ Steph.

69, 4. ἐνεκεν] οὐνεκεν Steph.

ἐκεῖνος δ' ἐν ταῖς αὐτοῦ πολιταῖς οὐκ ἠθέλησεν εἰπεῖν
 ταῦθ' ἅ πρὸς τοὺς πολεμίους ἐμελλεν ἔρεῖν, ὅμως ἐπε-
 τρέφατε αὐτῷ πατρίδα καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ ὑμᾶς
 70 αὐτούς. ὁ δὲ ὢν μὲν ὑπέσχετο οὐδὲν ἔπραξεν, οὕτω δὲ
 ἐνετεθύμητο ὥς χρηὴ μικρὰν καὶ ἀσθενῆ γενέσθαι τὴν πό-
 λιν, ὥστε περὶ ὧν οὐδεὶς πάποτε οὔτε τῶν πολεμίων
 ἐμνήσθη οὔτε τῶν πολιτῶν ἤλπισε, ταῦθ' ὑμᾶς ἔπεισε πρῶ-
 ξαι, οὐχ ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἀναγκαζόμενος, ἀλλ' αὐτὸς
 ἐκείνους ἐπαγγελλόμενος τοῦ τε Πειραιῶς τὰ τεῖχη περι-
 λεῖν καὶ τὴν ὑπάρχουσαν πολιτείαν καταλύσαι· εὐ εἰδὼς
 71 ὅτι, εἰ μὴ πασῶν τῶν ἐλλίδων ἀποστερηθῆσεσθε, ταχέως
 αὐτοῦ τὴν τιμωρίαν κομίσεσθε. καὶ τὸ τελευταῖον,
 ὡς ἄνδρες δικασταί, οὐ πρότερον εἶσατε τὴν ἐκκλησίαν γε-
 νέσθαι, ἕως ὃ λεγόμενος ὑπ' ἐκείνου καιρὸς ἐπιμελῶς ὑπ'
 αὐτοῦ ἐτηρήθη καὶ μετεπέμψατο μὲν τὰς μετὰ Λυσάνδρου
 ναῦς ἐκ Σάμου, ἐπεδήμησε δὲ τὸ τῶν πολεμίων στρατό-
 72 πεδον. τότε δὲ τούτων ὑπαρχόντων, καὶ παρόντων Λυ-
 σάνδρου καὶ Φιλοχάρους καὶ Μελτιάδου, περὶ τῆς πο-
 λιτείας τὴν ἐκκλησίαν ἐποιοῦν, ἵνα μήτε ῥήτωρ αὐτοῖς
 μὴδὲς ἐναντιοῖτο μήτε ἀπειλοῖτο ὑμεῖς τε μὴ τὰ τῇ πό-
 λει συμφέροντα ἔλοισθε, ἀλλὰ τὰ κείνοις δοκοῦντα ψη-
 73 φίσαισθε. ἀναστὰς δὲ Θηραμένης ἐκέλευσεν ὑμᾶς τριῶ-
 κοντα ἀνδράσιν ἐπιτρέψαι τὴν πόλιν, καὶ τῇ πολιτείᾳ
 χρησθαι ἣν Δρακοντίδης ἀπέφαινε· ὑμεῖς δ' ὅμως
 καὶ οὕτω διακείμενοι ἐθορυβεῖτε, ὥς οὐ ποιήσοντες ταῦ-
 74 τα. ἐγινώσκετε γὰρ ὅτι περὶ δουλείας καὶ ἐλευθερίας ἐν
 τῇ ἡμέρᾳ ἐκκλησιάζετε. Θηραμένης δὲ, ὡς ἄν-
 δρες δικασταί, (καὶ τούτων ὑμᾶς αὐτοὺς μάρτυρας 127
 παρέξομαι) εἶπεν ὅτι οὐδὲν αὐτῷ μέλοι τοῦ ὑμετέρου

69, 6. ἐπετρέφατε, ut conl. Steph. Cont. et Canter., in C. scriptum
 reperit Bekk. ἐπέμψατε Steph. cum reliquis codicibus.

70, 5. αὐτοῖς] Sic schedae Brul. Canter. Tayl. et Markl. αὐτοῖς li-
 bri M88. et Steph.

6. Πειραιῶς] Πειραιῶς Steph.

72, 3. αὐτοῖς μὴδὲς] μὴδὲς αὐτοῖς C. Bekk.

73, 1. ὑμᾶς] ἡμᾶς Steph.

δορύβου, ἐπειδὴ πολλοὺς μὲν Ἀθηναίων εἰδείη τοὺς τὰ
 ὅμοια πράττοντας αὐτῷ, δοκοῦντα δὲ Λυσάνδρῳ καὶ
 Λακεδαιμονίοις λέγει. μετ' ἐκείνων δὲ Λύσανδρος ἀνα-
 στάς ἄλλα τε πολλὰ εἶπε καὶ ὅτι παρασπόνδους ὑμᾶς
 ἔχοι, καὶ ὅτι οὐ περὶ πολιτείας ὑμῖν ἔσται, ἀλλὰ περὶ
 σωτηρίας [ὁ λόγος], εἰ μὴ ποιήσαιθ' ἃ Θηραμένης κε-
 λεύει. τῶν δ' ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὅσοι ἄνδρες ἀγαθοὶ ἦσαν, 75
 γνόντες τὴν παρασκευὴν καὶ τὴν ἀνάγκην, οἱ μὲν αὐ-
 τοῦ μένοντες ἤσυχίαν εἶχον, οἱ δ' ὄχοντο ἀπιόντες,
 τοῦτο γοῦν σφίσιν αὐτοῖς συνειδότες, ὅτι οὐδὲν κακὸν
 τῇ πόλει ἐψηφίσαντο· ὀλλγοὶ δὲ τινες καὶ πονηροὶ καὶ
 κακῶς βουλευόμενοι τὰ προσταχθέντα ἐχειροτόνησαν. πα- 76
 ρηγγέλλετο γὰρ αὐτοῖς δέκα μὲν οὖς Θηραμένης ἀπέ-
 δεῖξε χειροτονῆσαι, δέκα δὲ οὖς οἱ καθ' ἑαυτοὺς ἐφό-
 ροι κελεύοιεν, δέκα δ' ἐκ τῶν παρόντων· οὕτω γὰρ τὴν
 ὑμετέραν ἀσθενείαν ἐώρων καὶ τὴν αὐτῶν δύναμιν ἡπλ-
 σταντο, ὥστε πρότερον ἤδεσαν τὰ μέλλοντα ἐν τῇ ἐκ-
 κλησίᾳ παραχθῆσεσθαι. ταῦτα δὲ οὐκ ἔμοι δεῖ πιστεῦ- 77
 σαι, ἀλλὰ ἐκείνῳ· πάντα γὰρ τὰ ὑπ' ἐμοῦ εἰρημένα ἐν
 τῇ βουλῇ ἀπολογούμενος ἔλεγεν, ὀνειδίζων μὲν τοῖς φεύ-
 γουσιν, ὅτι δι' αὐτὸν κατέλθοιεν (φροντίζων δὲ τῶν
 Λακεδαιμονίων), ὀνειδίζων δὲ τοῖς τῆς πολιτείας μετέ-
 χουσιν, ὅτι πάντων τῶν πεπραγμένων τοῖς εἰρημένοισι
 τρόποις ὑπ' ἐμοῦ αὐτὸς αἴτιος γεγεννημένος τοιοῦτων

74, 7. πολλὰ] πολλὰ τολμηρῶς Steph., sed optimi codd. omittunt adverbium.

9. ὁ λόγος om. Vind. Coisl. C. X. quare cum Bekk. et Bremio uncis inclusi.

ib. ποιήσαιθ'] Sic Reiskius de suo dedit: Bekk. e C. et X., ut videtur, ποιήσαισθ' Steph.

75, 3. εἶχον] ἦγον Steph.

76, 5. ὑμετέραν] Sic Reisk. correxit vulgatam ἡμετέραν et cum eo Brem. et Bekk., cuius codd. eandem præbere lectionem videntur.

77, 1. δεῖ] Hanc Reiskii emendationem C. videtur confirmare: δοκεῖ cum ceteris libris Steph.

4. φροντίζων] οὐδὲν φροντίζων codd. et Steph. Solus Laurentianus C. om. οὐδέν, cuius auctoritate expunctum est a Bekk. et Bremio.

τυγχάνοι, πολλὰς πίστεις αὐτοῖς ἔργῳ δεδοκῶς καὶ παρ' 78 ἐκείνων ὅρκους εἰληφῶς. τοσούτων οὖν καὶ ἐτέρων κακῶν καὶ αἰσχυρῶν καὶ πάλαι καὶ νεωστὶ καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων αἰτίου γεγενημένου τολμήσουσιν αὐτοὺς φίλους ὄντας ἀποφαίνειν, οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ἀποθανόντος Θηραμένους, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ πονηρίας, καὶ δικαίως μὲν ἐν ὀλιγαρχίᾳ δίκην δόντος. (ἤδη γὰρ αὐτὴν κατέλυσε), δικαίως δ' ἂν ἐν δημοκρατίᾳ. δις γὰρ ὑμᾶς κατεδουλώσατο, τῶν μὲν παρόντων καταφρονῶν, τῶν δὲ ἀπόντων ἐπιθυμῶν, καὶ τῷ καλλίστῳ ὀνόματι χρώμενος δεινотάτων ἔργων διδάσκαλος καταστάς.

79 Περὶ μὲν τολῦν Θηραμένους ἱκανά μοι ἔστι τὰ κατηγορημένα. ἦκει δ' ὑμῖν ἐκείνος ὁ καιρὸς, ἐν ᾧ δεῖ συγγνώμην καὶ ἔλεον μὴ εἶναι ἐν ταῖς ὑμετέραις γνώμαις, ἀλλὰ παρὰ Ἐρατοσθένους καὶ τῶν τουτουῖ συναρχόντων δίκην λαμβάνειν, μηδὲ μαχομένους μὲν κρείττους εἶναι τῶν πολεμίων, ψηφιομένους δὲ ἥττους τῶν 80 ἐχθρῶν. μηδ' ὧν φασὶ μέλλειν πράξειν πλείω χάριν αὐτοῖς ἴσως, ἢ ὧν ἐποίησαν ὀργίξεσθε. μηδ' ἀποῦσι μὲν τοῖς τριάκοντα ἐπιβουλεύετε, παρόντας δ' ἀφῆτε. μηδὲ τῆς τύχης, ἢ τούτους παρέδωκε τῇ πόλει, κάκιον ὑμῖν 81 αὐτοῖς βοηθήσητε. κατηγορεῖτε δὲ Ἐρατοσθένους καὶ τῶν τούτου φίλων, οἷς τὰς ἀπολογίας ἀνοίσει καὶ μεθ' ὧν αὐτῷ ταῦτα πέπρακται. ὁ μὲντοι ἄγων οὐκ ἐξ ἴσου τῇ πόλει καὶ Ἐρατοσθένει. οὗτος μὲν γὰρ κατήγορος καὶ δικαστὴς αὐτὸς ἦν τῶν γινομένων, ἡμεῖς δὲ νυνὶ εἰς

77, 8. τυγχάνοι] τυγχάνει Steph.

ib. αὐτοῖς, ut Markl. et Sluit. coniecerant, e C. dederunt Bekk. et Brem. αὐτῷ Steph. cum reliquis MSS.

78, 1. τοσούτων οὖν] καὶ τοσούτων Steph.

3. αἰτίου γεγενημένου] Ita conl. Reisk. nec aliter scriptum esse videtur in utroque Bekkeri codice. Ceteri libri et Steph. αἰτιοι γεγενημένοι.

5. αὐτοῦ] αὐτῶν Steph.

79, 5. λαμβάνειν] λαβεῖν Steph.

ib. μὲν] Hac particula carent MSS. et Steph.: addita est e sched. Brul., suadentibus etiam Contio et Reiskio.

κατηγορίαν καὶ ἀπολογίαν καθέσταμεν. καίτοι οὗτοι μὲν⁸²
 τοὺς οὐδὲν ἀδικοῦντας ἀπέκτειναν ἀκρίτως, ὑμεῖς δὲ
 τοὺς ἀπολέσαντας τὴν πόλιν κατὰ τὸν νόμον ἀξιοῦτε
 κρίνειν, παρ' ὧν οὐδ' ἂν παρανόμως βουλόμενοι δίκην
 λαμβάνειν ἄξιον τῶν ἀδικημάτων ὧν τὴν πόλιν ἡδίκη-
 κασι λάβοιτε. τί γὰρ ἂν παθόντες δίκην τὴν ἄξιαν εἴη-
 σαν τῶν ἔργων δεδωκότες; πότερον εἰ αὐτοὺς ἀποκτε-⁸³
 νοῖτε καὶ τοὺς παῖδας αὐτῶν, ἱκανὴν ἂν τοῦ φόνου δι-
 κὴν λάβοιμεν, ὧν οὗτοι πατέρας καὶ υἱεῖς καὶ ἀδελφοὺς
 ἀκρίτους ἀπέκτειναν; ἀλλὰ γὰρ εἰ τὰ χρήματα τὰ φα-
 νερά δημεύσετε, καλῶς ἂν ἔχοι ἢ τῇ πόλει, ἥς οὗτοι
 πολλὰ εἰλήφασιν, ἢ τοῖς ἰδιώταις, ὧν οἰκίας ἐξεπόρθη-
 σαν; ἐπειδὴ τοίνυν πάντα ποιοῦντες δίκην παρ' αὐτῶν⁸⁴
 οὐκ ἂν δύνασθε λαβεῖν, πῶς οὐκ αἰσχρὸν ὑμῖν καὶ
 128 ἥντινου ἂν ἀπολιπεῖν, ἥντινά τις βούλοιο παρὰ τούτων
 λαμβάνειν; πᾶν δ' ἂν μοι δοκεῖ τολμῆσαι, ὅστις νυνὶ,
 οὐχ ἑτέρων ὄντων τῶν δικαστῶν, ἀλλ' αὐτῶν τῶν κα-
 κῶς πεπονθότων, ἥκει ἀπολογησόμενος πρὸς αὐτοὺς τοὺς
 μάρτυρας τῆς τούτου πονηρίας. τοσοῦτον δ' ὑμῶν κα-
 ταπεφρόνηκεν ἢ ἑτέροις πεπίστευκεν. ὧν ἀμφοτέρων⁸⁵
 ἄξιον ἐπιμεληθῆναι, ἐνθυμουμένοις ὅτι οὐτ' ἂν ἐκεῖνα
 δύναιντο ποιεῖν μὴ ἑτέρων συμπραττόντων οὐτ' ἂν νῦν
 ἐπεχειρήσαν ἐλθεῖν, μὴ ὑπὸ τῶν αὐτῶν οἰόμενοι σωθή-
 σεσθαι, οἳ οὐ τούτοις ἤκουσι βοηθήσοντες, ἀλλὰ ἡγου-
 μενοι πολλὴν ἄδειαν σφίσιν ἔσεσθαι τῶν πεπραγμένων
 καὶ τοῦ λοιποῦ ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται, εἰ τοὺς με-
 γίστων κακῶν αἰτίους λαβόντες ἀφῆσετε. Ἀλλὰ καὶ τῶν⁸⁶

82, 2. ἀπέκτειναν ἀκρίτως Bekk. et Brem. cum codice C. ἀκρίτως
 ἀπέκτειναν vulgo.

83, 1. ἀποκτείνετε] „Malim ἀποκτείναιτε.“ Bekk. in Add.

4. ἀκρίτους] Sic C.; veteri libri et Steph. ἀκρίτως.

5. δημεύσετε] δημεύσατε coniecturam Reiskii recepit Bekk.

84, 2. δύνασθε] Sic Bekk. et Bremi. δύνησθε MSS. et Steph.

7. τοσοῦτον δ' ὑμῶν] „Π. τοσοῦτον δὲ ὑμῶν.“ H. τοσοῦτον γὰρ
 ὑμῶν.“ Steph. in marg.

85, 4. ἐλθεῖν] Sic C. Idem coniectura erat assecutus Reiskius.
 ἐλεῖν cum reliquis codicibus Steph.

ξυνεργούντων αὐτοῖς ἄξιον θανατάζειν, πότερον ὥς καλοὶ
 κάγαθοι αἰτήσονται, τὴν αὐτῶν ἀρετὴν πλείονος ἄξιαν
 ἀποφαίνοντες τῆς πονηρίας· ἐβουλόμην μεντὰν αὐτοὺς
 οὕτω προθύμους εἶναι σώζειν τὴν πόλιν, ὥσπερ οὗτοι
 ἀπολλύναι· ἢ ὥς δεινοὶ λέγειν ἀπολορήσονται καὶ τὰ
 τούτων ἔργα πολλοῦ ἄξια ἀποφαθεῖν; ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ
 ὑμῶν οὐδεις αὐτῶν οὐδὲ τὰ δίκαια πώποτε ἐπεχειρήσεν
 87 εἰπεῖν. Ἀλλὰ τοὺς μάρτυρας ἄξιον ἰδεῖν, οἳ τούτοις
 μαρτυροῦντες αὐτῶν κατηγοροῦσι, σφόδρα ἐπιλήσιμονας
 καὶ εὐήθεις νομίζοντες ὑμᾶς εἶναι, εἰ διὰ μὲν τοῦ ὑμέ-
 τερου πλῆθους ἀδεῶς ἡγοῦνται τοὺς τριάκοντα σώσειν,
 διὰ δὲ Ἑρατοσθένην καὶ τοὺς συνάρχοντας αὐτοῦ δε-
 88 νόν ἦν καὶ τῶν τεθνεώτων ἐπ' ἐκφορὰν ἰλθεῖν. καίτοι
 οὗτοι μὲν σωθέντες πάλιν ἂν δύναιτο τὴν πόλιν ἀπο-
 λέσαι· ἐκείνοι δὲ, οὓς οὗτοι ἀπώλεσαν, τελευτήσαντες
 τὸν βίον πέρας ἔχουσι τῆς παρὰ τῶν ἐχθρῶν τιμωρίας.
 οὐκοῦν δεινόν, εἰ τῶν μὲν ἀδίκως τεθνεώτων οἱ φίλοι
 συναπώλλυντο, αὐτοῖς δὲ τοῖς τὴν πόλιν ἀπολέσανσιν
 ἐπ' ἐκφορὰν πολλοὶ ἤξουσιν, ὅποτε βοηθεῖν τοσοῦτοι

86, 2. ξυνεργούντων] Sic cum Bekkero Reiskii coniecturam συνε-
 ρούντων mutavi, quum codd. C. et X. ξυνεργούντων pra-
 beant. συνεργούντων Brem. συνεργούντων Steph.

ib. καλοὶ κάγαθοι] Canteri emendatio optimo codice firmata.
 κακοὶ ἢ ἀγαθοὶ Steph.

4. τῆς πονηρίας] Bekkerus Marklando auctore τούτων inter-
 posuit, uncis tamen circumdatum.

6. ἀπολλύναι] Emendatio Marklandi. ἀπώδουναι libri MSS. et
 Steph. προδοῦναι coni. Contius.

8. οὐδὲ] Ita de suo dedit Reisk., quem cum Augero, Bekk.
 et Bremio secutus sum. οὐτὲ plerique codd. et Steph.

87, 2. αὐτῶν] Sic pro vulgata αὐτῶν, quae in ed. Bekkeri Be-
 rolinensi errore typographico, opinor, relicta est, scri-
 bendum esse primus vidit Markl.

6. τεθνεώτων] τεθνεώτων Steph.

88, 1. καίτοι οὗτοι] Sic, ut suaserat Markl., tacite rescripsit Bekk.
 καὶ τοιοῦτοι Steph.

7. ἐπ' ἐκφορὰν] Sic Laurentianus, ceteri ἦπον ἐκφορὰν, uti
 in Stephaniana legitur.

ib. βοηθεῖν] Est emendatio Tylori, codice X., ut videtur,
 confirmata et a Reisk. Auger. Bekk. et Bremio recepta.
 βοηθεῖεν vulgo. βοηθήσαι cod. C.

παρασκευάζονται. καὶ μὲν δὴ πολὺ ῥᾶον ἡγοῦμαι εἶναι⁸⁹
 ὑπὲρ ὧν ὑμεῖς ἐπάσχετε ἀντειπεῖν, ἢ ὑπὲρ ὧν οὗτοι πα-
 ποιήκασιν ἀπολογήσασθαι. καίτοι λέγουσιν ὡς Ἐρατο-
 σθένεια ἐλάχιστα τῶν τριάκοντα κακὰ εἴργασται, καὶ διὰ
 τοῦτο αὐτὸν ἀξιούσι σπαθῆναι. ὅτι δὲ τῶν ἄλλων Ἐλ-
 λήνων πλείοντα εἰς ὑμᾶς ἐξημάρτηκεν, οὐκ οἴονται χρῆ-
 ναι αὐτὸν ἀπολίσθαι· ὑμεῖς δὲ δείξατε ἥντινα γνώμην⁹⁰
 ἔχετε περὶ τῶν πραγμάτων. εἰ μὲν γὰρ τούτου καταψη-
 φιεῖσθε, δῆλοι ἐσεσθε ὡς ὀργιζόμενοι τοῖς πεπραγμέ-
 νοις· εἰ δὲ ἀποψηφιεῖσθε, ὀφθῆσεσθε τῶν αὐτῶν ἔργων
 ἐκλυμηταὶ τοῦτοις ὄντες, καὶ οὐχ ἔξετε λέγειν ὅτι τὰ
 ὑπὸ τῶν τριάκοντα προσταχθέντα ἐποιεῖτε. νυνὶ μὲν⁹¹
 γὰρ οὐδεὶς ὑμᾶς ἀναγκάζει παρὰ τὴν ὑμέτεραν γνώμην
 ἀποψηφίσεσθαι. ὥστε συμβουλευῶ μὴ τούτων ἀποψη-
 φισαμένων ὑμῶν αὐτῶν καταψηφίσασθαι. μὴδ' οἴεσθε
 κρύβδην τὴν ψῆφον εἶναι· φανεράν γὰρ τῇ πόλει τὴν
 ὑμέτεραν γνώμην ποιήσετε.

Βούλομαι δὲ ὀλίγα ἐκατέρους ἀναμνήσας καταβαλ-⁹²
 νειν, τοὺς τε ἐξ ἄστεος καὶ τοὺς ἐκ Πειραιῶς, ἵνα τὰς
 ὑμῖν διὰ τοῦτον γεγενημένας συμφορὰς παραδείγματα
 ἔχοντες τὴν ψῆφον φέρητε. καὶ πρῶτον μὲν ὅσοι ἐξ ἄ-
 στεύς ἐστε, σκέψασθε ὅτι ὑπὸ τούτων οὕτω σφόδρα ἤρ-
 χεσθε, ὥστε ἀδελφοῖς καὶ υἱέσι καὶ πολλταῖς ἡναγκάζε-
 σθε πολεμεῖν τοιοῦτον πόλεμον, ἐν ᾧ ἡττηθέντες μὲν
 τοῖς νικήσασιν τὸ ἴσον ἔχετε, νικήσαντες δ' ἂν τούτοις
 ἐδουλεύετε. καὶ τοὺς ἰδίους οἴκους οὗτοι μὲν ἂν ἐκ τῶν⁹³
 πραγμάτων μεγάλους ἐκτῆσαντο, ὑμεῖς δὲ διὰ τὸν πρὸς
 ἀλλήλους πόλεμον ἐλάττους ἔχετε· συνωφελεῖσθαι μὲν

89, 1. ῥᾶον]. Sic, ut in sched. Brul. legitur, conii. Steph. et Cont.
 ῥᾶδιον codicum lectionem retinuit Steph.

2. ὑπὲρ] περὶ Steph.

91, 3. ἀποψηφίσεσθαι] „*Apertius videtur*“ ψηφίσεσθαι.“ Bekk. in
 Add.

5. εἶναι om. Steph. et libri MSS. praeter Laurentianum.

92, 2. Πειραιῶς] Πειραιεύς Steph.

3. τοῦτον] τούτων Steph. et optimus cod. G.

8. et 93, 3. ἔχετε] εἴχετε Steph.

γὰρ ὑμᾶς οὐκ ἤξλου, συνδιαβάλλεσθαι δ' ἡνάγκαζον·
 εἰς τοσοῦτον ὑπεροψίας ἐλθόντες, ὥστε οὐ τῶν ἀγαθῶν
 κοινοῦμενοι πιστοὺς ὑμᾶς ἐκτῶντο, ἀλλὰ τῶν ὀνειδῶν
 94 μεταδιδόντες εὖνους φροντο εἶναι. ἀνθ' ὧν ὑμεῖς νῦν
 ἐν τῷ θαρσάλῳ ὄντες, καθ' ὅσον δύνασθε, καὶ ὑπὲρ
 ὑμῶν αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τῶν ἐκ Πειραιῶς τιμωρήσασθε,
 ἐνθυμηθέντες μὲν ὅτι ὑπὸ τούτων πονηροτάτων ὄντων 129
 ἤρχεσθε, ἐνθυμηθέντες δὲ ὅτι μετ' ἀνδρῶν νῦν ἀρίστων
 πολιτεύεσθε καὶ τοῖς πολεμίοις μάχεσθε καὶ περὶ τῆς πό-
 λεως βουλευέσθε, ἀναμνησθέντες δὲ τῶν ἐπικούρων, οὓς
 οὗτοι φύλακας τῆς σφετέρας ἀρχῆς καὶ τῆς ὑμετέρας
 95 δουλείας εἰς τὴν ἀκρόπολιν κατέστησαν· καὶ πρὸς ὑμᾶς
 μὲν ἔτι πολλῶν ὄντων εἰπεῖν τοσαῦτα λέγω. ὅσοι δ' ἐκ
 Πειραιῶς ἐστέ, πρῶτον μὲν τῶν ὅπλων ἀναμνήσθητε,
 ὅτι πολλὰς μάχας ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ μαχεσάμενοι οὐχ ὑπὸ
 τῶν πολεμίων, ἀλλ' ὑπὸ τούτων εἰρήνης οὕσης ἀφηρε-
 θητε τὰ ὅπλα, ἔπειθ' ὅτι ἐξεκρηγύθητε μὲν ἐκ τῆς πό-
 λεως, ἦν ὑμῖν οἱ πατέρες παρέδοσαν, φεύγοντας δὲ
 96 ὑμᾶς ἐκ τῶν πόλεων ἐξητοῦντο. ἀνθ' ὧν ὀργίσθητε μὲν
 ὥσπερ οὗ ἐφεύγετε, ἀναμνήσθητε δὲ καὶ τῶν ἄλλων κα-
 κῶν, ἃ πεπόνθατε ὑπ' αὐτῶν· οἱ τοὺς μὲν ἐκ τῆς ἀγο-
 ρᾶς, τοὺς δ' ἐκ τῶν ἱερῶν συναρπάζοντες βιαιῶς ἀπέ-
 κτειναν, τοὺς δὲ ἀπὸ τέκνων καὶ γονέων καὶ γυναικῶν
 ἀφείλοντες φονέας αὐτῶν ἡνάγκασαν γενέσθαι καὶ οὐ-
 δὲ ταφῆς τῆς νομιζομένης εἶδαν τυχεῖν, ἡγούμενοι τὴν
 αὐτῶν ἀρχὴν βεβαιότεραν εἶναι τῆς παρὰ τῶν θεῶν τι-

94, 3. et 95, 3. Πειραιῶς] Πειραιέως Steph.

4. πονηροτάτων] Sic conl. Reisk. pro πονηροτέρων, quod libri MSS. et Steph. exhibent.

8. σφετέρας est emendatio Marklandi, ὁμητέρας codd. omnes et Steph.

95, 8. ἐξητοῦντο] Ita dedi de conl. Stephani, qui in sua editione tamen reliquit, quod MSS. praebeant, ἐξητοῦντο. Eandem emendationem etiam Contius proposuit.

96, 4. ἀπέκτειναν] Sic Reisk. Bekk. Brém. ἀπέκτεινον Ald. Steph. Auger. ἀπέκτεινον vel ἀπέκτεινον libri MSS.

6. ἀφείλοντες dedi auctore Reiskio: ἀφελόντες Steph. codices secutus.

μορίας. ὅσοι δὲ τὸν θάνατον διέφυγον, πολλαχοῦ κιν-97
 δυνεύσαντες καὶ εἰς πολλὰς πόλεις πλανηθέντες καὶ παν-
 ταχόθεν ἐκκηρυττόμενοι, ἐνδεεῖς ὄντες τῶν ἐπιτηδείων,
 οἱ μὲν ἐν πολέμῳ τῇ πατρίδι τοὺς παῖδας καταλιπόν-
 τες, οἱ δ' ἐν ξένῃ γῇ, πολλῶν ἐναντιουμένων ἤλθετε εἰς
 τὸν Πειραιᾶ. πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων κινδύνων ὑπαρ-
 ξάντων ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι τοὺς μὲν ἡλευθερώσα-
 τε, τοὺς δ' εἰς τὴν πατρίδα κατηγάγετε. εἰ δὲ ἐδυστυ-98
 χήσατε καὶ τούτων ἡμάρτετε, αὐτοὶ μὲν ἂν δεισάντες
 ἐφεύγετε, μὴ παθεῖτε τοιαῦτα ὅλα καὶ πρότερον, καὶ οὗτ'
 ἂν ἱερὰ οὔτε βωμοὶ ὑμᾶς ἀδικουμένους διὰ τοὺς τού-
 των τρόπους ὠφέλησαν, ἃ καὶ τοῖς ἀδικουσί σοτήρια
 γίνεται· οἱ δὲ παῖδες ὑμῶν, ὅσοι μὲν ἐνθάδε ἦσαν, ὑπὸ
 τούτων ἂν ὑβρίζοντο, οἱ δ' ἐπὶ ξένης μικρῶν ἂν ἔνεκα
 συμβολαίων ἐδούλευον ἐρημίᾳ τῶν ἐπικουρησόντων. Ἄλ-99
 λά γὰρ οὐ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι βούλομαι λέγειν, τὰ
 πραχθέντα ὑπὸ τούτων οὐ δυνάμενος εἰπεῖν· οὐδὲ γὰρ
 ἐνὸς κατηγόρου οὐδὲ δυοῖν ἔργον ἐστίν, ἀλλὰ πολλῶν.
 ὅμως δὲ τῆς ἐμῆς προθυμίας οὐδὲν ἐλλείλειται ὑπὲρ
 τῶν ἱερῶν, ἃ οὗτοι τὰ μὲν ἀπέδοντο, τὰ δ' εἰσιόντες
 ἐμίμνον, ὑπὲρ τε τῆς πόλεως, ἣν μικρὰν ἐποιοῦν,
 ὑπὲρ τε τῶν νεωρίων, ἃ καθεῖλον, καὶ ὑπὲρ τῶν τεθνε-
 ώτων, οἷς ὑμεῖς, ἐπειδὴ ζῶσιν ἐπαμῦναι οὐκ ἡδύνα-
 σθε, ἀποθανούσι βοηθήσατε. οἶμαι δ' αὐτοὺς ἡμῶν τε100
 ἀκροᾶσθαι καὶ ὑμᾶς εἶσεσθαι τὴν ψῆφον φέροντας,
 ἡγουμένους, ὅσοι μὲν ἂν τούτων ἀποψηφίσθησθε, αὐτῶν
 θάνατον καταψηφιεῖσθαι, ὅσοι δ' ἂν παρὰ τούτων δι-
 κην λάβωσιν, ὑπὲρ αὐτῶν τιμωρίας πεποιημένους.

Παύσομαι κατηγορῶν. ἀκηκόατε, ἰωράκατε, πε-
 πόνθατε, ἔχετε. δικάζετε.

98, 5. σωτήρια] Ante Reiskium σωτηρία scribebatur.

99, 5. οὐδὲν om. codd. et Steph., addidi Cantero snasore.

100, 1. ἡμῶν] Sic de suo scripsit Auger., quem Bekk. et Brem.
 secuti sunt, ὑμῶν vulgo.

2. τὴν ψῆφον] τοὺς τὴν ψῆφον Steph.

XIII.

Λ Υ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΑΓΟΡΑΤΟΥ ΕΝΔΕΙΞΕΩΣ.

1 **Π**ροσέκει μὲν, ὧς ἄνδρες δικασταί, πᾶσιν ὑμῖν τιμωρεῖν ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν, οἱ ἀπέθανον εὐνοίᾳ ὄντες τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, προσέκει δὲ κάμολι οὐχ ἥκιστα· κηδεστὴς γάρ μοι ἦν Διονυσόδωρος καὶ ἀνεψιός. τυγχάνει οὖν ἐμοὶ ἡ αὐτὴ ἔχθρα πρὸς Ἀγόρατον τουτονὶ καὶ τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ ὑπάρχουσα· ἔπραξε γὰρ οὗτος τοιαῦτα, δι' ἃ ὑπ' ἐμοῦ νυνὶ εἰκότως μισεῖται ὑπὸ τε ὑμῶν, 2 ἂν θεὸς θέλῃ, δικαίως τιμωρηθήσεται. Διονυσόδωρον¹³⁰ γὰρ τὸν κηδεστὴν τὸν ἐμὸν καὶ ἑτέρους πολλοὺς, ὧν δὴ τὰ ὀνόματα ἀκούσεσθε, ἄνδρας ὄντας ἀγαθοὺς περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον, ἐπὶ τῶν τριάκοντα ἀπέκτεινε, μηνυτὴς κατ' ἐκείνων γενόμενος. ποιήσας δὲ ταῦτα ἐμὲ μὲν ἰδίᾳ καὶ ἕκαστον τῶν προσηκόντων μεγάλα ἐξημίωσε, τὴν δὲ πόλιν κοινῇ πᾶσαν τοιοῦτων ἀνδρῶν ἀποστέρησας οὐ μικρὰ, ὥς ἐγὼ νομίζω, ἔβλαψεν. ἐγὼ οὖν, ἄνδρες δικασταί, δίκαιον καὶ ὅσιον ἡγοῦμαι εἶναι καὶ ἐμοὶ καὶ ὑμῖν ἅπασι τιμωρεῖσθαι καθ' ὅσον ἕκαστος δύνатаι· καὶ ποιοῦσι ταῦτα νομίζω ἡμῖν καὶ παρὰ θεῶν καὶ παρ' ἀνθρώπων ἄμεινον εἶναι γίνεσθαι. δεῖ δ' ὑμᾶς, ὧς ἄνδρες

1, 5. ἐμοὶ Bekk. μοι vulg.

2, 4. ἀπέκτεινε] ἀπέκτανε Ald. et Steph.

Ἀθηναῖοι, ἐξ ἀρχῆς τῶν πραγμάτων ἀπάντων ἀκούσαι, ἵν' 4
εἰδῇτε πρῶτον μὲν, ὃ τρόπον ὑμῖν ἡ δημοκρατία καταλύθη
καὶ ὑφ' οὗτου, ἔπειτα, ὃ τρόπον οἱ ἄνδρες ὑπ' Ἀγοράτου
ἀπέθανον, καὶ δὴ ὃ τι ἀποθνήσκειν μέλλοντες ἐπέσκη-
ψαν· ἅπαντα γὰρ ταῦτα ἀκριβῶς ἂν μαθόντες ἡδίων καὶ
ὀσιώτερον Ἀγοράτου τουτουὶ καταψηφίσαισθε. ὅθεν οὖν
ἡμεῖς τε ῥᾶστα διδάξαμεν καὶ ὑμεῖς μαθήσεσθε, ἐντε-
θεν ὑμῖν ἄρξομαι διηγείσθαι. Ἐπειδὴ γάρ. αἱ νῆες αἰδ' 5
ὑμέτεραι διεφθάρησαν καὶ τὰ πράγματα ἐν τῇ πόλει
ἀσθενέστερα ἐγγένητο, οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον αἶ τε
νῆες αἱ Λακεδαιμονίων ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ ἀφικνοῦνται καὶ
ἅμα λόγοι πρὸς Λακεδαιμονίους περὶ τῆς εἰρήνης ἐγί-
νοντο. ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τούτῳ οἱ βουλόμενοι νεώτερα 6
πράγματα ἐν τῇ πόλει γίνεσθαι ἐπεβούλευον, νομίζου-
τες ἀλλήλοισιν καιρὸν εἰληφέναι καὶ μάλιστα ἐν τῷ τότε
χρόνῳ τὰ πράγματα ὥς αὐτοὶ ἡβούλουντο καταστήσα-
σθαι. ἡγοῦντο δὲ οὐδὲν ἄλλο σφίσιν ἐμποδῶν εἶναι ἢ 7
τοὺς τοῦ δήμου προσηκότας καὶ τοὺς στρατηγοῦντας
καὶ ταξιαρχοῦντας. τούτους οὖν ἐβούλουντο ἀμωσγέπως
ἐκποδῶν ποιήσασθαι, ἵνα ῥαδίως ἂ βούλοιντο διαπράτ-
τοιμτο. πρῶτον μὲν οὖν Κλεοφῶντι ἐπέθεντο ἐκ τρό-
που τοιούτου. ὅτε γὰρ ἡ πρώτη ἐκκλησία περὶ τῆς εἰ- 8
ρήνης ἐγίγνετο, καὶ οἱ παρὰ Λακεδαιμονίων ἦγοντες ἔλε-
γον ἔφ' οἷς ἑτοιμοὶ εἶεν τὴν εἰρήνην ποιεῖσθαι Λακε-
δαιμόνιοι, εἰ κατασκαφὴ τῶν τειχῶν τῶν μακρῶν ἐπὶ
δέκα στάδια ἑκατέρου, τότε ὑμεῖς τε, ὧς ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, οὐκ ἡνέσχεσθε ἀκούσαντες περὶ τῶν τειχῶν τῆς
κατασκαφῆς, Κλεοφῶν τε ὑπὲρ ὑμῶν πάντων ἀναστὰς
ἀντείκεν ὥς οὐδενὶ τρόπῳ οἷόν τε εἶη ποιεῖν ταῦτα. με- 9
τὰ δὲ ταῦτα Θηραμένης, ἐπιβουλεύων τῷ πλήθει τῷ

4, 4. δὴ ὃ τι] Sic coni. Markl. pro vulg. διότι.

5, 8. ἐγγένητο] ἐγγένηντο Steph.

5. ἐγίγοντο] ἐγίνοντο Steph.

7, 8. ἀμωσγέπως, uti coniecerant Markl. et Tayl., praebuerunt
Vind. [C. X.] Brulart. et Augeri cod. B. ἄλλως γέ πως
Steph.

ὑμέτερον, ἀναστὰς λέγει ὅτι, ἐὰν αὐτὸν ἔλθῃς περὶ τῆς
 εἰρήνης πρεσβευτὴν αὐτοκράτορα, ποιήσῃς, ὥστε μῆτε
 τῶν τειχῶν διελεῖν μῆτε ἄλλο τὴν πόλιν ἐλαττώσαι μη-
 δέν· οἴοιτο δὲ καὶ ἄλλο τι ἀγαθὸν παρὰ Λακεδαιμο-
 10νίων τῇ πόλει εὐρήσασθαι. πεισθέντες δὲ ὑμεῖς εἰσεὶς
 ἐκεῖνον πρεσβευτὴν αὐτοκράτορα, ὃν τῷ προτέρῳ ἔτι
 στρατηγὸν χειροτονηθέντα ἀπεδοκιμάσατε, οὐ νομίζοντες
 11εὐνουν εἶναι τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ. ἐκεῖνος μὲν οὖν
 ἔλθων εἰς Λακεδαίμονα ἔμεινεν ἐκεῖ πολὺν χρόνον, κα-
 ταλιπῶν ὑμᾶς πολιορκουμένους· εἰδὼς τὸ ὑμέτερον πλῆ-
 θος ἐν ἀπορίᾳ ἐχόμενον καὶ διὰ τὸν πόλεμον καὶ τὰ
 κακὰ τοὺς πολλοὺς τῶν ἐπιτηδείων ἐνδεεῖς ὄντας· νομί-
 12ζων, εἰ διαθείη ὑμᾶς ἀπόρων, ὥσπερ διέθηκεν, ἀσμέ-
 12ως ὅποιαντινοῦν ἐθελῆσαι ἂν εἰρήνην ποιήσασθαι. οἱ
 δ' ἐνθάδε ὑπομένοντες καὶ ἐπιβουλεύοντες καταλῦσαι τὴν
 δημοκρατίαν εἰς ἀγῶνα Κλεοφῶντα καθιστάσκει, πρόφα-
 σιν μὲν ὅτι οὐκ ἦλθεν εἰς τὰ δπλα ἀναπαυσόμενος, τὸ
 δ' ἀληθὲς ὅτι ἀντεῖπεν ὑπὲρ ὅμων μὴ καθαιρεῖν τὰ τεί-
 χη. ἐκείνῳ μὲν οὖν δικαστήριον παρασκευάσαντες καὶ
 εἰσελθόντες οἱ βουλόμενοι ὀλιγαρχίαν καταστήσασθαι ἀπέ-
 13κτειναν ἐν τῇ προφάσει ταύτῃ. Θηραμένης δὲ ὕστερον
 ἀφικνεῖται ἐκ Λακεδαίμονος· προσιόντες δ' αὐτῷ τῶν
 τε στρατηγῶν τινὲς καὶ τῶν ταξιαρχῶν, ὧν ἦν Στρομ-
 βιλίδης καὶ Διονυσόδωρος, καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν πολι-
 131 τῶν εὐνοοῦντες ὑμῖν (ὥς γ' ἐδήλωσαν ὕστερον), ἡγα-
 νάκτουں σφόδρα. ἦλθε γὰρ φέρων εἰρήνην τοιαύτην, ἣν

9, 4. ποιήσῃς] Non ausus sum hanc Coisl. Vind. C. X. Aldinae et Stephanianae lectionem mutare. Cf. Orat. IV, § 18. ὥς οὐδὲν εἰς τοῦτον πρερρηθῆναι. Xenoph. Cyrop. II, 4, 15. ἀκούσας γὰρ ὅτι καὶ συνθηρεντάς τινας τῶν παίδων σοὶ γενέσθαι αὐτοῦ. Reisk. Enarr. Oed. Col. p. LXXIV. Herm. ad Vig. p. 900. — Steph. in marg. „Π. ποιήσῃ.“ Ἡ παρὲλκει τὸ ὅτι μετὰ τὸ λέγει. eumque secuti ποιήσῃ scripserunt Reisk. Auger. Bekk. et Brem.

11, 2. ἔμεινεν] ἔμεινεν Steph.

13, 3. στρατηγῶν] Sic conl. Markl. pro στρατιωτῶν, ut scriptum legitur in codd. et Stephaniana.

ib. ταξιαρχῶν] ταξιαρχῶν Steph. et Brem.

ἡμεῖς ἔργῳ μαθόντες ἔγνωμεν· πολλοὺς γὰρ τῶν πολι-
 τῶν καὶ ἀγαθοὺς ἀπώλεσαμεν καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν τριά-
 κοντα ἐξηλάθημεν. ἦν γὰρ ἀντὶ μὲν τοῦ ἐπὶ δέκα στά-14
 δια τῶν μακρῶν τειχῶν διελεῖν ὅλα τὰ μακρὰ τεῖχη δια-
 σκάψαι, ἀντὶ δὲ τοῦ ἄλλο τι ἀγαθὸν τῇ πόλει εὐρεῖσθαι
 τὰς τε ναῦς παραδοῦναι τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ τὸ πε-
 ρὶ τὸν Πειραιᾶ τείχος περιελεῖν. ὁρῶντες δὲ οὗτοι ρί15
 ἄνδρες ὀνόματι μὲν εἰρήνην λεγομένην, τῷ δ' ἔργῳ τὴν
 δημοκρατίαν καταλυομένην, οὐκ ἔφασαν ἐπιτρέφαι ταῦ-
 τα γενέσθαι· οὐκ ἔλεοντες, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ
 τεῖχη, εἰ πέσειται, οὐδὲ κηθόμενοι τῶν νηῶν, εἰ Λακε-
 δαιμονίοις παραδοθήσονται, (οὐδὲν γὰρ αὐτοῖς τούτων
 πλείον ἢ ὑμῶν ἐκάστω προσῆκεν), ἀλλ' αἰσθόμενοι ἐκ16
 τοῦ τρόπου τούτου τὸ ὑμέτερον πλήθος καταλυθησόμε-
 νον, οὐδ' (ὧς φασί τινες) οὐκ ἐπιθυμοῦντες εἰρήνην
 γίνεσθαι, ἀλλὰ βουλόμενοι βελτίᾳ ταύτης εἰρήνην τῇ
 δῆμῳ τῶν Ἀθηναίων ποιήσασθαι. ἐνόμιζον δὲ δυνήσε-
 σθαι· καὶ ἔπραξαν ἂν ταῦτα, εἰ μὴ ὑπ' Ἀγοράτου του-
 τοῦ ἀπώλοντο. γνούς δὲ ταῦτα Θηραμένης καὶ οἱ ἄλ17
 λοι οἱ ἐπιβουλεύοντες ὑμῖν, ὅτι εἰσὶ τινες οἱ καλύδουσι
 τὸν δῆμον καταλυθῆναι καὶ ἐναντιώδονται περὶ τῆς ἐλευ-
 θερίας, εἴλοντο, πρὶν τὴν ἐκκλησίαν τὴν περὶ τῆς εἰρή-
 νης γενέσθαι, τούτους πρῶτον εἰς διαβολὰς καὶ κινδύ-
 νους καταστῆσαι, ἵνα μηδεὶς ἔκῃ ὑπὲρ τοῦ ὑμετέρου
 πλήθους ἀντιλέγῃ. ἐπιβουλὴν οὖν τοιαύτην ἐπιβουλεύ-18
 οῦσι. πείθουσι γὰρ Ἀγόρατον τουτοῦ μνηστῆρ κατὰ
 τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων γενέσθαι, οὐ ξυνει-

14, 2. διασκάψαι] „Immo κατασκάψαι.“ Bekk.

15, 8. ἐπιτρέφαι] „II. ἐπιτρέφειν.“ Steph. in marg.

16, 4. εἰρήνην] εἰρήνης Ald. et Steph. Primus Contius hoc vi-
 tium correxit.

17, 5. τούτους] Est emendatio Marklandi et Taylori: τούτων libri
 MSS. et Steph.

6. ἐκεί] ἐκείνων Steph.

7. ἀντιλέγῃ] Retinui cum Bremio hanc lectionem vulgatam,
 quam tuetur optimus cod. C. — ἀντιλέγοι Bekk. ex Coid.
 Vind. Bessar. et X.

δοῦτα ἐκείνοις, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδέν· (οὐ γὰρ δή-
κου ἐκεῖνοι οὕτως ἀνόητοι ἦσαν καὶ ἄφιλοι, ὥστε περὶ
τηλικούτων ἂν πραγμάτων πράττοντες Ἀγόρατον ὥς πι-
στὸν καὶ εὖνον, δοῦλον καὶ ἐκ δούλων ὄντα, παρεκά-
λεσαν·) ἀλλ' ἐδόκει αὐτοῖς οὗτος ἐπιτήδειος εἶναι μηνυ-
19της. ἐβούλοντο οὖν ἄκουτα δοκεῖν αὐτὸν καὶ μὴ ἐκόν-
τα μηνύειν, ὅπως πιστότερα ὑμῖν ὑποφαίνοιτο. ὥς δὲ
ἐκὼν ἐμήνυσσε, καὶ ὑμᾶς οἶμαι ἐκ τῶν πεπραγμένων αἰ-
σθήσεσθαι. ἐκπέμπουσι γὰρ εἰς τὴν βουλὴν τὴν πρὸ τῶν
τριάκοντα βουλευούσαν Θεόκριτον τὸν τοῦ Ἐλαφοστί-
πτου καλούμενον· ὁ δὲ Θεόκριτος οὗτος ἐταῖρος ἦν τῷ
20Ἀγοράτῳ καὶ ἐπιτήδειος. ἡ δὲ βουλὴ ἡ πρὸ τῶν τριά-
κοντα βουλευούσα διέφθαρτο καὶ ὀλιγαρχίας ἐπεθύμει,
ὥς ἴσῃ, μάλιστα. τεκμήριον δέ· οἱ γὰρ πολλοὶ ἐξ ἐκεῖ-
νης τῆς βουλῆς τὴν ὑστέραν βουλὴν τὴν ἐπὶ τῶν τριά-
κοντα ἐβούλευον. τοῦ δ' ἕνεκα ταῦτα λέγω ὑμῖν; ἵν'
εἰδῇτε ὅτι τὰ ψηφίσματα τὰ ἐξ ἐκείνης τῆς βουλῆς οὐκ
ἐπ' εὐνοίᾳ τῇ ὑμετέρᾳ, ἀλλ' ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου
τοῦ ὑμετέρου ἅπαντα ἐλέγετο, καὶ ὥς τοιοῦτοῖς οὐδὲν
21αὐτοῖς τὸν νοῦν προσέχητε. εἰσελθὼν δὲ εἰς ταύτην τὴν
βουλὴν ἐν ἀπορρόῃτῳ Θεόκριτος μηνύει ὅτι συλλέγονται
τινες ἐναντιωσόμενοι τοῖς τότε καθισταμένοις πράγμασι.
τὰ μὲν οὖν ὀνόματα οὐκ ἔφη αὐτῶν ἕρεῖν καθ' ἑκάστον·

19, 2. ὑποφαίνοιτο] ἀποφαίνοιτο mavult Bekk.

4. πρὸ] πρὸς Ald. et Steph.

20, 1. ἡ πρὸ] πρὸς, omisso articulo, Ald. et Steph. Articulum de suo addidit Reisk., in C. reperisse videtur Bekk.

4. ὑστέραν] Sic Taylorus vulgatam librorum lectionem ὑμετέ-
ραν emendavit.

ib. τὴν ἐπὶ] Articulum de suo addidit Reisk.

6. ψηφίσματα τὰ ἐξ] Articulum, quem om. MSS. et Steph.,
auctoritate Bekkeri cum Bremio inserui.

ib. οὐκ ἐπ'] Recepi hanc coniecturam, propositam a me Com-
mentat. crit. p. 9., pro vulg. οὐκέτι.

8. οὐσιν] οὐκ οὐσιν Vind. [Coisl.] X. Ald. Steph. Auger. Οὐκ
delendum esse primus vidit Markl. et quum reapse a C.
absit, non dubitavi cum Bekk. et Bremio expungere.

9. προσέχητε] προσείχτε Steph. ἤσαν ante h. v. cum Reiskio
addidit Bekk. μὴ προσέχητε Laurentianus.

δρακὺς τε γὰρ ὀρωμοκέναι τοὺς αὐτοὺς ἐκείνους, καὶ εἶναι ἐτέρους οἱ ἐροῦσι τὰ ὀνόματα, αὐτοὺς δὲ οὐκ ἂν ποτε ποιῆσαι ταῦτα. καίτοι εἰ μὴ ἐκ παρασκευῆς ἐμῇ-22 νύετο, πῶς οὐκ ἂν ἠνάγκασεν ἡ βουλή εἰπεῖν τὰ ὀνόματα Θεόκριτον καὶ μὴ ἀνώνυμον τὴν μήνυσιν ποιήσασθαι; νυνὶ δὲ τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐψηφίσατο.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ τοίνυν τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐψηφίσθη, κατέρ-23 χονται ἐπὶ τὸν Ἀγόρατον εἰς τὸν Πειραιᾶ οἱ αἰρεθέντες τῶν βουλευτῶν, καὶ περιτυχόντες αὐτῷ ἐν ἀγορᾷ ἐλήτουν ἄγειν. παραγενόμενος δὲ Νικίας καὶ Νικομένης καὶ ἄλλοι τινὲς, ὁρῶντες τὰ πράγματα οὐχ ὅλα βέλ-132τιστα ἐν τῇ πόλει ὄντα, ἄγειν μὲν τὸν Ἀγόρατον οὐκ ἔφασαν προῆσεσθαι, ἀφηροῦντο δὲ καὶ ἡγγυᾶντο καὶ ἀμολόγουν παρῆξιν εἰς τὴν βουλὴν. γραφάμενοι δὲ οἱ 24 βουλευταὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐγγυωμένων καὶ ἀωλυόντων, ἀπιόντες ᾤχοντο εἰς τὸ ἄστυ. ὁ δὲ Ἀγόρατος καὶ οἱ ἐγγυηταὶ καθίζουσιν ἐπὶ τὸν βῶμον Μουνυχιασιν· ἐπειδὴ δὲ ἐκάδισαν, ἐβουλευόντο εἰ χρὴ ποιεῖν. ἐδόκει οὖν

22, 3. ποιήσασθαι;] Post h. v. in Aldina legitur: λαίπει πολὺ. item in editione Steph. notae longioris lacunae appositae sunt. In Coisl. et Bessar. (et vero etiam in Vind. C. X., ut videtur) nullum lacunae signum est. Reisk. in *Variet. lect.* legendum esse statuit: ποιήσασθαι; νυνὶ δὲ τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐψηφίσατο. ΨΗΦΙΣΜΑ. ἐπ. et sic dederunt Auger, Bekk. et Brem. In Laurentiano revera additus reperitur titulus ΨΗΦ., qui vulgo omittebatur.

4. νυνὶ δὲ] δὲ om. Steph.

ib. ἐψηφίσατο] Sic coni. Reisk. ψηφίσατο C. ψηφίσαστε Vind. et Augeri cod. B. ψηφίσαστε Coisl. X. Bessar. inq. Steph. ψηφίσασθαι Steph.

5. ΨΗΦ. vid. ad vers. 3.

23, 2. αἰρεθέντες] Sic coni. Reisk. διαίρεθέντες libri MSS. et Steph.

4. παραγενόμενος] παραγινόμενος Steph.

7. προῆσεσθαι]. Haec Contii et Reiskii est emendatio, confirmata, ut videtur, codice C. προῆσεσθαι cum ceteris libris Steph.

24, 3. εἰς τὸ ἄστυ] Articulum interposui, quia eum C. et Vindob. habent, om. ceteri codd. Steph. Bekk. et Brem.

5. ἐκάδισαν] C. Bekk. Brem.: idem Schottus coniectura erat assecutus pro vulg. ἐκίνησαν.

τοῖς ἐγγυηταῖς καὶ τοῖς ἄλλοις ἄπασιν ἐκποδῶν ποιῆσαι
 25 τὸν Ἀγόρατον ὡς τάχιστα. καὶ παρορμίσαντες δύο πλοῖα
 Μουνυχίαισιν ἰδίοις αὐτοῦ παντὶ τρόπῳ ἀπελθεῖν Ἀθή-
 νηθεν, καὶ αὐτοὶ ἔφασαν συνεκπλευσεῖσθαι, ἕως τὰ
 πρᾶγματα κατασταλῇ, λέγοντες ὅτι, εἰ κομισθῇ εἰς τὴν
 βουλὴν, βασιανιζόμενος ἴσως ἀναγκασθήσεται ὀνόματα
 εἰπεῖν Ἀθηναίων ὧν ἂν ὑποβάλλωσιν οἱ βουλόμενοι κα-
 26 κόν τι ἐν τῇ πόλει ἐργάζεσθαι. ταῦτα ἐκείνων δεομέ-
 νων καὶ παρεσκευασάντων πλοῖα καὶ αὐτῶν ἐτοίμων ὄν-
 των συνεκπλεῖν, οὐκ ἠθέλησε πείθεσθαι αὐτοῖς Ἀγόρα-
 τος οὗτος. καίτοι, ὦ Ἀγόρατε, εἰ μὴ τί σοι ἦν παρε-
 σκευασμένον καὶ ἐπίστευες μηδὲν κακὸν πείσεσθαι, πῶς
 οὐκ ἂν ὄχον καὶ πλοίων παρεσκευασμένων καὶ τῶν ἐγ-
 γυητῶν ἐτοίμων ὄντων σοι συνεκπλεῖν; ἔτι γὰρ οἷόν τίς
 27 σοι ἦν καὶ ρῦκω ἢ βουλῇ σου ἐκράτει. ἀλλὰ μὲν δὴ
 οὐκ ὁμοιά γε σοι καὶ ἐκείνοις ὑπῆρχε. πρῶτον μὲν γε
 Ἀθηναῖοι ἦσαν, ὥστε οὐκ ἰδεῖσθαι βασιανισθῆναι. ἔπει-
 τα πατρίδα σφετέραν αὐτῶν καταλιπόντες ἔτοιμοι ἦσαν
 συνεκπλεῖν μετὰ σοῦ, ἡγησάμενοι ταῦτα μᾶλλον λυσιτε-
 λεῖν ἢ τῶν πολιτῶν πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ὑπὸ σοῦ ἀδί-
 κως ἀπολέσθαι. σοὶ δὲ πρῶτον μὲν κίνδυνος ἦν βασι-
 ανισθῆναι ὑπομείναντι, ἔπειτα οὐ πατρίδα ἂν σαυτοῦ
 28 ἀπέλιπες· ὥστ' ἐκ παντὸς τρόπου σοὶ μᾶλλον ἢ ἐκείνοις
 ἐκπλεῦσαι συνέφερεν, εἰ μὴ τι ἦν ὃ ἐπίστευες. νῦν δὲ
 ἄκων μὲν προσποιῇ, ἐκὼν δὲ πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς Ἀθη-
 ναίων ἀπέκτεινας. ὧς δὲ παρεσκευάσθη ἅπαντα, ἃ ἐγώ

24, 6. ποιῆσαι] Malim ποιήσασθαι. Cf. § 7. et 43.

25, 1. παρορμίσαντες] παρορμήσαντες Steph., sed in marg. „Π. παρορμίσαντες.“

6. ὑποβάλλωσιν] ὑποβάλλωσιν Steph.

26, 8. ἦν. om. Steph.

27, 5. μετὰ σοῦ] μετὰ σου Steph. item vers. 6. ὑπὸ σου.

28, 1. ἢ ἐκείνοις ἐκπλεῦσαι] ἐκπλεῦσαι ἢ ἐκείνοις Bekk. cum Laurentiano.

4. ὧς δὲ] Ita conl. Markl. et Taylor. ὥστε Steph. cum codicibus.

λέγω, καὶ μάρτυρες εἶδαι καὶ αὐτὸ τὸ ψήφισμα σου τὸ
τῆς βουλῆς καταμαρτυρήσει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ τοίνυν τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐψηφίσθη καὶ ἡλ-29
θον οἱ ἐκ τῆς βουλῆς Μουνυχίαζε, ἐκὼν ἀνέστη Ἀγόρα-
τος ἀπὸ τοῦ βωμοῦ· καίτοι νῦν γε βία φησὶν ἀφαιρε-
θῆναι. ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν βουλὴν ἐκομίσθησαν, ἀπογρά-30
φει Ἀγόρατος πρῶτον μὲν τῶν αὐτοῦ ἐγγνητῶν τὰ ὀνό-
ματα, ἔπειτα τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων, ἔπειτα
δὲ καὶ ἄλλων τινῶν πολιτῶν. ἡ δὲ ἀρχὴ αὕτη τοῦ παν-
τὸς κακοῦ ἐγένετο. ὥς δὲ ἀπέγραψε τὰ ὀνόματα, οἶμαι
μὲν καὶ αὐτὸν ὁμολογήσειν· εἰ δὲ μὴ, ἐκ' αὐτοφώρῳ
ἐγὼ αὐτὸν ἐξελέγξω. ἀποκρίναι δὴ μοι.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Ἐβούλοντο τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἔτι πλειό-31
νων αὐτὸν τὰ ὀνόματα ἀπογράψαι· οὕτω σφόδρα ἐξόρω-
το ἡ βουλή κακὸν τι ἐργάζεσθαι αὐτὸν, ὥστ' οὐκ ἐδόκει
αὐτοῖς ἅπαντα τάληθ' πῶ κατηγορηκέναι. τούτους μὲν
οὖν ἅπαντας ἐκὼν ἀπογράφει, οὐδεμιᾶς αὐτῷ ἀνάγκης
οὔσης. μετὰ τοῦτο προσἀπογράφει ἑτέρους τῶν πολι-
τῶν. ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκκλησία Μουνυχίασιν ἐν τῷ θεάτρῳ 32
ἐρίσμετο, οὕτω σφόδρα τινὲς ἐπεμελοῦντο ὅπως καὶ ἐν
τῷ δῆμῳ περὶ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων μῆνυ-
σις γένοιτο, (περὶ δὲ τῶν ἄλλων ἀπέχρη ἐν τῇ βουλῇ
μῆνυσις ἢ γεγενημένη), ὥστε καὶ ἐκεῖ παράγουσιν εἰς

28, 5. σου τὸ] Sic de suo dedit Reisk., sequentibus Augero, Bekk.
et Bremio. οὕτω vulgō. τοῦτο, quod conieceraat Taylor.
et Markl., in C. repertum est.

30, 1. ἐκομίσθησαν] Sic Steph. et omnes, ut videtur, codices:
nisi forte quod coniecit Markl. ἐκομίσθη in C. et X. legi-
tur; tacite enim sic scripsit Bekk.

8. ΕΡΩΤΗΣΙΣ om. Steph. et codd. praeter C.

31, 2. αὐτὸν] Sic Tayl. correxit librorum MSS. et Steph. lectio-
nem αὐτοί.

3. αὐτὸν, ὥστ'] Sic e Laurentiano cum Bekk. et Bremio pro
vulg. αὐτὸς δ' dedi.

τόν δῆμον. καὶ μοι ἀποκρίναι, ὃ Ἀγόρατε· οὐ γὰρ οἶμαί σε ἔξακρον γενέσθαι ἃ ἐναντίον Ἀθηναίων ἀπάντων ἐποίησας.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

33 Ὁμολογεῖ μὲν καὶ αὐτός, ὅμως δὲ καὶ τὰ ψήφισματα ὑμῖν τοῦ δήμου ἀναγνώσεται.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ὅτι μὲν ἀπέγραψεν Ἀγόρατος οὗτοσι τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ἐν τῇ βουλῇ καὶ τὰ ἐν τῇ δῆμῳ, καὶ ἔστι φονεὺς ἐκείνων, σχεδόν τι οἶμαι ὑμᾶς ἐπίστασθαι· ὥς τοίνυν ἀπάντων τῶν κακῶν αἷτιος τῇ πόλει ἐγένετο καὶ οὐδ' ὑφ' ἐνὸς αὐτὸν πρόσῃκει ἐλπίσθαι, ἐγὼ οἶμαι ὑμῖν ἐν κεφαλαίοις ἀποδείξειν. ἐπειδὴ γὰρ ἐκεῖνοι συλληφθέντες ἐδέθησαν, τότε καὶ ὁ Λύσαν-138 δρος εἰς τοὺς λιμένας τοὺς ὑμετέρους εἰσέπλευσε καὶ αἱ νῆες αἱ ὑμετέραι Λακεδαιμονίοις παρεδόθησαν καὶ τὰ τεύχη κατεσπάφη καὶ οἱ τριάκοντα κατέστησαν καὶ τοιοῦ-34
35τον δευτὸν τῇ πόλει ἐγένετο. ἐπειδὴ τοίνυν οἱ τριάκοντα κατεστάθησαν, εὐθέως κρίσιν τοῖς ἀνδράσι τούτοις ἐποιοῦν ἐν τῇ βουλῇ· ὁ δὲ δῆμος ἐν τῇ δικαστηρίῳ ἐν διαχιλίοις ἐψηφίσατο. καὶ μοι ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

36 Εἰ μὲν οὖν ἐν τῇ δικαστηρίῳ ἐκρίνοντο, ῥαδίως ἂν ἐσώζοντο· ἅπαντες γὰρ ἤδη ἐγνωκότες ἦτε, οὐ ἦν κακοῦ ἢ πόλις, ἐν ᾗ οὐδὲν ἔτι ὠφελεῖν ἐδύνασθε· νῦν δ' εἰς τὴν βουλήν αὐτοὺς τὴν ἐπὶ τῶν τριάκοντα εἰσάγουσιν. ἡ, δὲ κρίσις τοιαύτη ἐγένετο, οἷαν καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ ἐπίστασθε. 37οὶ μὲν γὰρ τριάκοντα ἐκάθηντο ἐπὶ τῶν βάθρων, οὐ νῦν οἱ πρυτάνεις καθέζονται· δύο δὲ τράπεζαι ἐν τῷ πρόσθεν

32, 6. οὐ γὰρ] ἀλλ' Steph. et libri MSS. excepto Laurentiano, quem secutus sum.

8. ΕΡΩΤΗΣΙΣ] Hunc titulum solus C. exhibet.

34, 5. κατεσπάφη] Sic primus Reisk. correxit vitiosam codicum et Steph. scripturam κατεσπάφησαν. Cum eodem viro docto καὶ ante οἱ τριάκοντα addidi.

36, 5. ἐγένετο] ἐγένετο Steph.

τῶν τριάκοντα ἐκείσθην· τὴν δὲ ψῆφον οὐκ εἰς καθ-
 ἑκους, ἀλλὰ φανεράν ἐπὶ τὰς τραπέζας ταύτας ἔδει τίθε-
 σθαι, τὴν μὲν ἐπὶ τὴν πρώτην, τὴν δὲ καθαιρουῦσαν ἐπὶ
 τὴν ὑστέρα· ὥστ' ἐκ τίνος τρόπου ξιμελλέ τις αὐτῶν σω-
 θήσεσθαι; ἐνὶ δὲ λόγῳ, ὅσοι εἰς τὸ βουλευτήριον ἐπὶ τῶν³⁸
 τριάκοντα εἰσῆλθον κριθησόμενοι, ἀπάντων θάνατος κα-
 τεγνώσκειτο· καὶ οὐδενὸς ἀπεψηφίσαντο πλὴν Ἀγοράτου
 τούτου· τοῦτον δὲ ἀφείσαν ὡς εὐεργέτην ὄντα· ἵνα δὲ
 εἰδῆτε ὡς πολλοὶ ὑπὸ τούτου τεθναῖσι, βούλομαι ὑμῖν τὰ
 ὀνόματα αὐτῶν ἀναγνῶναι.

ONOMATA.

Ἐπειδὴ τοίνυν, ὃ ἄνδρες δικασταί, θάνατος αὐτῶν³⁹
 κατεγνώσθη καὶ ἔδει αὐτοὺς ἀποθνήσκειν, μεταπέμπονται
 εἰς τὸ δεσμοκτήριον ὁ μὲν ἀδελφὴν, ὁ δὲ μητέρα, ὁ δὲ γυ-
 ναῖκα, ὁ δ' ἢ τις ἦν ἐκάστῳ αὐτῶν προσήκουσα, ἵνα τὰ
 ὑστάτα ἀσπασάμενοι τοὺς αὐτῶν οὕτω τῶν βλον τελευτή-
 σαιαν. καὶ δὴ καὶ Διονυσόδωρος μεταπέμπεται τὴν ἀδελ-⁴⁰
 φὴν τὴν ἐμὴν εἰς τὸ δεσμοκτήριον γυναῖκα ἑαυτοῦ οὖσαν.
 πυθομένη δ' ἐκείνη ἀφικνεῖται μέλαν τε ἱμάτιον ἡμφιεσμέ-
 νη, ὡς εἰκὸς ἦν ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς τοιαύτῃ συμφορᾷ κε-
 χρημένῃ. ἐναντίον δὲ τῆς ἀδελφῆς τῆς ἐμῆς Διονυσόδω-⁴¹
 ρος τὰ τε οἰκεῖα τὰ αὐτοῦ διέθετο ὅπως αὐτῷ ἐδόκει, καὶ
 περὶ Ἀγοράτου τούτου ἔλεγεν ὅτι αἷτιος ἦν τοῦ θανάτου,

37, 5. τὴν μὲν ἐπὶ τὴν πρώτην, τὴν δὲ καθαιρουῦσαν ἐπὶ τὴν ὑστέ-
 ραν] Sic C. Bekk. Brem. τὴν μὲν καθαιρουῦσαν, ἐπὶ τὴν
 ὑστέρα· τὴν δὲ σώζουσαν, ἐπὶ τὴν προτέρα vulgo; verba
 tamen τὴν δὲ σώζ. ἐπὶ τὴν προτ. non solum C. et X. sed
 etiam Vind. et Coisl. omittunt.

38, 7. ONOMATA] Hunc titulum, qui vulgo deest, Augerus ex
 Markl. et Reiskii coniectura, Bekk. et Brem. auctoritate
 codicis Laurentiani addiderunt. Contius adscripsit: ὀνό-
 ματα τῶν ὑπὸ τῶν τριάκοντα καταγνώσθέντων.

39, 1. αὐτῶν κατεγνώσθη] κατεγνώσθη αὐτῶν Bekk. cum C.

3. ἀδελφὴν] Sic pro vulg. ἀδελφόν de suo dedit Reisk., quem
 secuti sunt Auger. Bekk. et Brem.; Laurentiano, ut vide-
 tur, confirmante hanc correptionem.

4. ἢ τις] εἴ τις Steph.

40, 3. μέλαν τε] „Π. μέλαν γε.“ Steph. in marg.

41, 2. αὐτοῦ] ἑαυτοῦ Bekk. e C.

καὶ ἐπέσκηπτεν ἐμοὶ καὶ Λιονυσίῳ τούτῳ, τῷ ἀδελφῷ τῷ αὐτοῦ, καὶ τοῖς φίλοις πᾶσι τιμωρεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ Ἀγόρα-
 42τον· καὶ τῇ γυναικὶ τῇ αὐτοῦ ἐπέσκηπτε, νομίζων αὐτὴν
 κνεῖν ἐξ αὐτοῦ, ἐὰν γένηται αὐτῇ παιδίον, φράζειν τῷ γε-
 νομένῳ ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἀγόρατος ἀπέκτεινε, καὶ
 κελεύειν τιμωρεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ ὡς φονεὶα ὄντα. ὡς οὖν
 ἀληθῆ λέγω, μάρτυρας τούτων παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

43 Οὗτοι μὲν τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπ' Ἀγο-
 ράτου ἀπογραφέντες ἀπέθανον· ἐπεὶ δὲ τούτους ἐκπο-
 δὼν ἐποιήσαντο οἱ τριάκοντα, σχεδὸν οἶμαι ὑμᾶς ἐκ-
 στασθαι ὡς πολλὰ καὶ δεινὰ μετὰ ταῦτα τῇ πόλει ἐγέ-
 νετο· ὃν οὗτος ἀπάντων αἰτιὸς ἐστίν, ἀποκτείνας ἐκεί-
 νους. ἀνιῶμαι μὲν αὖν ὑπομιμνήσκων τὰς γεγενημένας
 44συμφορὰς τῇ πόλει, ἀνάγκη δ' ἐστίν, ὧ ἄνδρες δικασταί,
 ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, ἵν' εἰδῆτε ὡς σφόδρα ὑμῖν ἐλείν
 προσήκει Ἀγόρατον. ἴστε μὲν γὰρ τοὺς ἐκ Σαλαμῖνος
 τῶν πολιτῶν κομισθέντας, οἳ οἱ ἦσαν καὶ ὅσοι, καὶ οἳ
 ὀλέθρῳ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπώλοντο. ἴστε δὲ τοὺς ἐκ
 Ἐλευσίνος, ὡς πολλοὶ ταύτῃ τῇ συμφορᾷ ἐχρήσαντο·
 μέμνησθε δὲ καὶ τοὺς ἐνθάδε διὰ τὰς ἰδίας ἐχθρας ἀπα-
 45γομένους εἰς τὸ δεσμοτήριον· οἱ οὐδὲν κακὸν τὴν πόλιν
 ποιήσαντες ἠναγκάζοντο αἰσχίστῳ καὶ ἀκλειεστάτῳ ὀλέ-
 θρῳ ἀπόλλυσθαι, οἱ μὲν γονέας σφετέρους αὐτῶν προ-
 σβύτας καταλιπόντες, οἱ ἡλιπζον ὑπὸ τῶν σφετέρων αὐ-
 τῶν παίδων γηροτροφηθέντες, ἐπειδὴ τελευτήσαιεν τὸν
 βίον, ταφῆσεσθαι, οἱ δὲ ἀδελφὰς ἀνεκδότους, οἱ δὲ
 46παῖδας μικροὺς πολλῆς ἔτι θεραπείας δεομένους· οὗς,
 ὧ ἄνδρες δικασταί, ποῖαν τινὰ οἴεσθε γνώμην περὶ τοῦ
 του ἔχειν, ἢ ποῖαν τινὰ ἂν ψῆφον θίσεσθαι, εἰ ἐκ' ἐκεί-

42, 2. κνεῖν] Sic C. κνεῖν Steph. Bekk. et Brem. cum ceteris codd.
 44, 2. ἐλείν] „γφ. μὴ ἐλείν.“ Steph. in marg. et corr. X.; οὗς
 ἐλείν de suo dedit Reisk. Ironiam autem h. l. Lynce
 orationem esse recte iam Augerus vidit: nec aliter statuit
 Brem.

νοῖς γέναιτο, ἀποστειροθéntας διὰ τοῦτον τῶν ἡδίστων;
 εἰ δὲ τὰ τεῖχη ὥς κατεσκάφη καὶ αἱ νῆες τοῖς πολεμίοις
 παρεδόθησαν καὶ τὰ νεώρια καθηρέθη καὶ Λακεδαιμό-
 νιοι τὴν ἀκρόπολιν ὑμῶν εἶχον καὶ ἡ δύναμις ἅπασα
 τῆς πόλεως παρελύθη, ὥστε μὴδὲν διαφέρειν τῆς ἐλαχί-
 στης πόλεως τὴν πόλιν. πρὸς δὲ τοῦτοις τὰς ἰδίας οὐ-47
 σίας ἀπωλέσατε· καὶ τὸ τελευταῖον συλλήβδην ἅπαντες
 ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἐκ τῆς πατρίδος ἐξηλάθητε. ταῦτα
 ἐκείνοι οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες αἰσθόμενοι οὐκ ἔφασαν ἐπιτρέ-
 ψαι τὴν εἰρήνην, ὃ ἄνδρες δικασταί, ποιήσασθαι· οὐς48
 οὐ, Ἀγόρατε, βουλομένους ἀγαθὸν τι πράξει τῇ πόλει
 ἀπέκτεινας, μνηστὰς αὐτοὺς τῇ βουλῇ ἐπιβουλεύειν τῷ
 πληθεὶ τῷ ὑμετέρῳ, καὶ αἷτιος εἰ ἁπάντων τῇ πόλει
 τῶν κακῶν τῶν γεγενημένων. νῦν οὖν μνησθέντες καὶ
 τῶν ἰδίων ἕκαστος δυστυχημάτων καὶ τῶν κοινῶν τῆς
 πόλεως τιμωρεῖσθε τὸν αἷτιον τούτων.

Θανμάζω δ' ἔγωγε, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὃ τί ποτε49
 τολμήσει πρὸς ὑμᾶς ἀπολογεῖσθαι· δεῖ γὰρ αὐτὸν ἀπο-
 δεῖξαι ὥς οὐ κατεμήνυσε τῶν ἀνδρῶν τούτων οὐδ' αἷ-
 τιος αὐτοῖς ἔστί τοῦ θανάτου, ὅπερ οὐκ ἂν ἰδύναίτο
 οὐδέποτε ἀποδεῖξαι. πρῶτον μὲν γὰρ τὰ ψηφίσματα50
 αὐτοῦ τὰ ἐκ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου καταμαρτυρεῖ,
 διαβρῆδην ἀγορεύοντα περὶ ὧν Ἀγόρατος κατεῖργεν·
 ἔπειτα ἡ κρίσις, ἣν ἐκρίθη ἐπὶ τῶν τριάκοντα καὶ ἀφελ-

46, 4. γένοιτο] Sic Markl. et Tayl. correxerunt vulgatam γένοιτο.
 ib. τοῦτον] τούτων Steph.

6. τὰ νεώρια] Articulum, quem de suo addiderat Reisk., au-
 ctoritate codicis C. cum Bekk. et Bremio inserui.

7. ὑμῶν] ἡμῶν Steph.

47, 1. τὰς ἰδίας οὐσίας] Quum vox οὐσίας a Vind. (teste Altero),
 C. et X. absit, suspicor Lysiam scripsisse τὰ ἰδία.

48, 2. βουλομένους] βουλόμενος Steph. et MSS. praeter X. et Vin-
 dob. (si Alterum sequimur).

8. τῇ βουλῇ] Ita conl. Reisk. τῇ πόλει MSS. et Steph.

49, 4. δὲ οὐκ ἂν] Sic C. Bekk. Brem. ὃ οὐκ ἂν Vind. Augeri
 cod. B. Reisk. Auger. nec aliter conl. Taylor. ὃ τι ἂν Bru-
 lart. καὶ X. Ald. et Steph.

θη, διαβρόχην λέγει, Διότι, φησίν, ἔδοξε τάληθ' εἰσ-
γεῖλαι. καὶ μοι ἀνάγνωθι.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. ΓΝΩΣΙΣ. ΓΡΑΦΑΙ.

- 51 Ὡς μὲν οὖν οὐκ ἀπέγραψεν, οὐδενὶ τρόπῳ δύναντ' ἂν ἀποδείξαι· δεῖ τοίνυν αὐτὸν ὡς δικαίως ἐμήνους ταῦτα ἀποφαίνειν, ὁρῶν αὐτοὺς πονηρὰ καὶ οὐκ ἐπιτήδεια τῷ δήμῳ τῷ ὑμετέρῳ πράττοντας. οἶομαι δ' οὐδ' ἂν τοῦτον αὐτὸν ἐπιχειρῆσαι ἀποδεικνύναι. οὐ γὰρ δήπου, εἴ τι κακὸν τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων ἐργάσαντο, οἱ τριάκοντα, δεδιότες μὴ καταλυθεῖν ὁ δῆμος, τιμωροῦντες ὑπὲρ τοῦ δήμου ἂν αὐτοὺς ἀπέκτειναν· ἀλλ' ἔσοιμαι πολὺ τούναντιον τούτῳ. Ἀλλ' ἴσως φήσῃ ἄκων τοσαῦτα κακὰ ἐργάσασθαι. ἐγὼ δ' οὐκ οἶμαι, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐδ' ἐάν τις ὑμᾶς ὡς μάλιστα ἄκων μεγάλα κακὰ ἐργάσθαι, ὧν μὴ οἷόν τε γενέσθαι ἐστὶν ὑπερβολὴν, οὐ τούτου ἕνεκα οὐ δεῖν ὑμᾶς ἀμύνεσθαι. εἴτα οἱ καὶ ἐκείνων μεμνησθαι, ὅτι ἐξήν Ἀγοράτῳ τούτῳ, πρὶν εἰς τὴν βουλὴν κομισθῆναι, ὅτ' ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐκάθητο Μουνυχίᾳσι, σωθῆναι· καὶ γὰρ πλοῖα παρεσκεύαστο καὶ ἑξοὶ ἐγγυηταὶ ἔτοιμοι ἦσαν συναπιέναι. καίτοι εἰ ἐκείνους ἐπελθούσας καὶ ἡθέλησας ἐκπεῦσαι μετ' ἐκείνων, οὐτ' ἂν

50, 6. καὶ μοι ἀνάγνωθι] Absunt haec verba a Stephaniana et Aldina.

7. ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ] Sic, ut Marklando auctore Reisk. et Auger. dederunt, e C., ut videtur, Bekk. et Brem. scripserunt. Plerique codd. titulos plane omittunt. ΨΗΦΙΣΜΑ Ald. et Steph.

ib. ΓΝΩΣΙΣ, quod vulgo deest, e C. receperunt Bekk. et Brem. sed hic post ΓΡΑΦΑΙ posuit.

51, 4. οἶομαι δ' οὐδ' ἂν τοῦτον] δ' om. Steph., in marg. „II. οἶομαι δ' οὐδ' ἂν τοῦτο.“

7. καταλυθείη] Sic cum Bekkero et Bremio correxi librorum MSS. et Steph. lectionem καταλυθείσαν.

9. τοίτου] Bekk. de coni. dedit τοῦτον.

52, 4. ὑπερβολὴν] ὑπερβολή Steph., in marg. „II. ὑπερβολήν.“ quam correctionem C., ut videtur, firmavit.

6. ἐκείνων] ἐκείνο Steph.

9. οἱ ἐγγυηταί] Articulum, qui in libris MSS. et Steph. edit. deest, Marklandi auctoritate addidi.

ἐκὼν οὕτως ἄκων τοσοῦτους Ἀθηναίους ἀπέκτεινας· νῦν δὲ πείσθεις ὅφ' ὦν τότε ἐπέσθης; εἰ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιαρχῶν τὰ ὀνόματα μόνον εἶποις, μέγα τι ᾤον παρ' αὐτῶν διαπραξασθαι. οὐκ οὖν τούτου ἕνεκα δεῖ σε παρ' ἡμῶν συγγνώμης τινὸς τυχεῖν, ἐπεὶ οὐδὲ ἐκείνοι παρὰ σοῦ οὐδεμιᾶς ἔτυχον, οὓς σὺ ἀπέκτεινας. καὶ Ἰκπίας μὲν ὁ Θάσιος καὶ Ξενοφῶν ὁ Ἰκαριεύς, οἵ54 ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ τούτῳ ὑπὸ τῆς βουλῆς μετεπέμφθησαν, οὗτοι μὲν ἀπέθανον, ὁ μὲν στρεβλωθεὶς, Ξενοφῶν, ὁ δὲ Ἰκπίας . . . , θιάτι οὐκ ἄξιοι ἐδόκουν τοῖς τριάκοντα σωτηρίας εἶναι, (οὐδένα γὰρ Ἀθηναίων ἀπώλλυσαν). Ἀγοράτος δὲ ἀφείδη; διότι ἐδόκει ἐκείνοις τὰ ἥδιστα πεποιηκέναι.

Ἀκούω δ' αὐτὸν καὶ εἰς Μενέστρατον ἀναφέρειν τι55 περὶ τῶν γραφῶν τούτων. τὸ δὲ τοῦ Μενεστράτου πρᾶγμα τοιοῦτον ἐγένετο. ὁ Μενέστρατος οὗτος ἀπεγράφη ὑπὸ τοῦ Ἀγοράτου καὶ συλληφθεὶς ἐδέδετο. Ἀγνόδωρος δ' ἦν Ἀμφιτροπαιεύς, δημότης τοῦ Μενεστράτου, Κριτίου κηδεστῆς τοῦ τῶν τριάκοντα· οὗτος οὖν, ὅτε ἡ ἐκκλησία Μοινοχλασίῳ ἐν τῷ θεάτρῳ ἐγένετο, ἅμα μὲν βουλόμενος τὸν Μενέστρατον σωθῆναι, ἅμα δὲ ὡς πλείστους ἀπογραφέντας ἀπολέσθαι, παράγει αὐτὸν εἰς τὸν δῆμον, καὶ εὐρίσκονται αὐτῷ κατὰ τὸ ψήφισμα τουτὶ ἄδειαν.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐγένετο, μηνύει ὁ Με-56 νέστρατος καὶ προβαπογράφει ἑτέρους τῶν πολιτῶν. τοῦ-

53, 5. ταξιαρχῶν] ταξιαρχῶν Steph.

54, 1. Ἰκαριεύς] Sic conl. Palmer. Καριεύς MSS. et Steph.

4. Ἰκπίας . . . , διότι] Sic C. Ἰκπίας οὕτω, διότι ceteri codd. et Steph.

ib. οὐκ ἄξιοι] οὐκ ἂν ἄξιοι Ald. et Steph.

55, 7. Μοινοχλασίῳ] ἐν Μοινοχλασίῳ Steph. cum nonnullis codicibus.

ib. ἐγένετο] ἐγένετο Steph.

10. εὐρίσκονται est coniectura Reiskii, quam cum Auger, Bekk. et Bremio recepi pro vulgata εὐρίσκων τε.

11. ΨΗΦΙΣΜΑ om. Steph.

τον μέντοι οἱ μὲν τριάκοντα ἀφείδαν ὥσπερ Ἀγόρατον
 τουτονί, δόξαντα ἀληθῆ εἰσαγγεῖλαι· ὑμεῖς δὲ πολλῶ χρό-
 νῳ ὕστερον λαβόντες ἐν δικαστηρίῳ ὡς ἀνδροφόνον ὄντα,
 θάνατον δικαίως καταψηφισάμενοι, τῷ δήμῳ παρέδοτε,
 57 καὶ ἀπετυμπανίσθη. καίτοι εἰ ἐκεῖνος ἀπέθανεν, ἢ που
 Ἀγόρατός γε δικαίως ἀποθανεῖται· ὅς γε τὸν τε Μενέ-
 στρατον ἀπογράψας αἴτιος ἐκείνῳ ἐστὶ τοῦ θανάτου, καὶ
 τοῖς ὑπὸ Μενεστράτου ἀπογραφῆσι τίς αἰτιώτερος ἢ ὁ εἰς
 58 τοιαύτην ἀνάγκην ἐκείνον καταστήσας; Ἀνόμοιος δέ μοι
 δοκεῖ Ἀριστοφάνει γενέσθαι τῷ Χολλίδῃ, ὅς ἐγγνητῆς
 τότε τούτου ἐγένετο καὶ τὰ πλοῖα παρασκευάσας Μουννηλα-
 σιν ἔτοιμος ἦν συνεκπλεῖν μετὰ τούτου. καὶ τό γε ἐπ' ἐκεί-
 νον εἶναι ἐσώθης καὶ οὐτ' ἂν Ἀθηναίων οὐδένα ἀπώλε-
 σας οὐτ' ἦν αὐτὸς σὺ εἰς τοιούτους κινδύνους κατέστης.
 59 νῦν δὲ καὶ τὸν σωτήρα τὸν σαντοῦ ἐτόλμησας ἀπογράψαι,
 καὶ ἀπέγραψας καὶ ἐκείνον καὶ τοὺς ἄλλους ἐγγνητάς. τοῦ-
 τον μέντοι ὡς οὐ καλῶς Ἀθηναῖον ὄντα ἐβούλοντό τινες
 βασανισθῆναι καὶ τουτὶ τὸ ψήφισμα τὸν δῆμον ἀναπέ-
 θουσι ψηφίσασθαι.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

60 Μετὰ τοῦτο τοῖνυν προσιόντες τῷ Ἀριστοφάνει οἱ
 πράττοντες τότε τὰ πράγματα ἐδίδοντο αὐτοῦ κατεπλεῖν καὶ
 σῶζεσθαι καὶ μὴ κινδυνεύειν ἀγωνισάμενον τῆς ξενίας τὰ
 ἔσχατα παθεῖν· ὁ δὲ οὐκ ἔφη οὐδέποτε. οὕτω χρηστός ἦν
 καὶ περὶ τοὺς δεδεμένους καὶ περὶ τὸν δῆμον τῶν Ἀθη-
 ναίων, ὥστε εἴλετο μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ κατεπλεῖν καὶ ἀδι-
 θικῶς τινὰς ἀπολέσθαι. ἐκεῖνος μὲν τοῖνυν καὶ ὑπὸ σοῦ

56, 6. δημόφ] Sic Schottus conl. δήμφ MSS. et Steph.

57, 2. ὅς γε est coniectura Toupil (ad Longin. 34. p. 211.). ὥστ
 Steph. cum codicibus.

58, 6. αὐτὸς σὺ] σὺ om. Steph. et Brem.

59, 1. νῦν δὲ] νυνὶ δὲ Bekk. et Brem. e cod. Laurentiano.

2. ἀπέγραψας] Bekk. et Brem. receperunt Reiskii coniecturam
 ἐπέγραφας: ego satius duxi vulgatam servare.

5. ψηφίσασθαι] ψηφίσεσθαι Steph. et Brem.

6. ΨΗΦΙΣΜΑ om. Steph.

ἀπολλύμενος τοιοῦτοσὶ ἐγένετο, καὶ Ξενοφῶν ὁ στρεβλωθεὶς καὶ Ἰππίας ὁ Θάσιος· σὺ δ' οὐδὲν τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις συνειδώς, πεισθεὶς δὲ ὡς σὺ γε, ἂν ἐκείνοι ἀπόλωνται, μεθέξεις τῆς τότε πολιτείας καθισταμένης, ἀπέγραφες καὶ ἀπέκτεινας Ἀθηναίων πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς. Βούλομαι δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπιδείξαι οἶων62 ἀνδρῶν ὑπὸ Ἀγοράτου ἀπεστέρησθε. εἰ μὲν οὖν οὐ πολλοὶ ἦσαν, καθ' ἕκαστον ἂν περὶ αὐτῶν ἠκούετε· νῦν δὲ συληθῆσθαι περὶ πάντων. οἱ μὲν γὰρ στρατηγῆσαντες ὑμῖν πολλάκις μείζω τὴν πόλιν τοῖς διαδεχομένοις στρατηγοῖς παρεδίδουσιν, οἱ δ' ἑτέρας μεγάλας ἀρχὰς ἄρξαντες καὶ τριηραρχίας πολλὰς τριηραρχήσαντες οὐδεπώποτε ὑφ' ὑμῶν οὐδεμίαν αἰτίαν αἰσχρὰν ἔσχον. οἱ δ' αὐτῶν63 περιγενόμενοι καὶ σωθέντες, οὓς οὗτος μὲν ἀπέκτεινεν ὡμῶς καὶ θάνατος αὐτῶν κατεγνώσθη, ἡ δὲ τύχη καὶ ὁ δαίμων περιεποίησε· φηγόντες γὰρ ἐνθύνδε καὶ οὐ συληφθέντες οὐδὲ ὑπομείναντες τὴν κρίσιν, κατελθόντες ἀπὸ Φυλῆς τιμῶνται ὑφ' ὑμῶν ὡς ἄνδρες ἀγαθοὶ ὄντες. τούτους μέντοι τοιοῦτους ὄντας Ἀγόρατος τοὺς64 μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ φυγάδας ἐντεῦθεν ἐποίησε, τίς ἂν αὐτός; δεῖ γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι δοῦλος καὶ ἐκ δούλων ἐστίν, ἔν' εἰδῆτε ὅλος ὢν ὑμᾶς ἐλυμαίνετο. τούτῳ μὲν γὰρ πατήρ ἦν Εὐμάρης· ἐγένετο δὲ ὁ Εὐμάρης οὐ-

61, 2. Ξενοφῶν] ὁ Ξενοφῶν Steph.

5. τῆς τότε] Sic coní. Markl. τῆς τε MSS. et Steph.

ib. ἀπέγραφες] Sic auctoribus Marklando et Taylors correcti lectionem codicum et Stephani ἀπεγράφης.

62, 2. οὖν] Hanc particulam, quae vulgo deest quāvisque addendam esse Contius et Sluiter. lectt. Andocc. p. 254. viderant, e C. cum Bekkero recepi. Bremius non idem fecit.

8. ὑφ'] οὐδ' ὑφ' Steph.

ib. αἰτίαν] τὴν αἰτίαν Steph.

63, 4. γὰρ] Cf. commentat. crit. p. 58.

64, 1. μέντοι] μὲν Steph. et Brem.

5. Εὐμάρης] Sic pro Εὐμαρῆς, uti hoc nomen in codd. scriptum exstat, scribendum esse primus vidit Steph., quem Reisk. ceterique editores secuti sunt. Mirum, Stephanum in sua editione falsam illam scripturam servasse.

τον μέντοι οἱ μὲν τριάκοντα ἀφείδαν ὡς περ' Ἀγόρατον
 τουτονί, δόξαντα ἀληθῆ εἰσαγγεῖλαι· ὑμεῖς δὲ πολλῶ χρό-
 νῳ ὕστερον λαβόντες ἐν δικαστηρίῳ ὡς ἀνδροφόνον ὄντα,
 θάνατον δικαίως καταψηφισάμενοι, τῷ δημίῳ παρίδοτε,
 57 καὶ ἀπετυμπανίσθη. καί τοι εἰ ἐκεῖνος ἀπέθανεν, ἢ που
 Ἀγόρατός γε δικαίως ἀποθανεῖται· ὅς γε τὸν τε Μενέ-
 στρατον ἀπογράψας αἷτιος ἐκείνῳ ἐστὶ τοῦ θανάτου, καί
 τοῖς ὑπὸ Μενεστράτου ἀπογραφῆσι τίς αἰτιώτερος ἢ ὁ εἰς
 58 τοιαύτην ἀνάγκην ἐκείνον καταστήσας; Ἀνόμοιος δέ μοι
 δοκεῖ Ἀριστοφάνει γενέσθαι τῷ Χολλίδῃ, ὅς ἐγγυητής
 τότε τούτου ἐγένετο καὶ τὰ πλοῖα παρασκευάσας Μουννη-
 σιν ἔτοιμος ἦν συνεκπλεῖν μετὰ τούτου. καὶ τό γε ἐπ' ἐκεί-
 νον εἶναι ἐσώθης καὶ οὔτ' ἂν Ἀθηναίων οὐδένα ἀπώλε-
 σας οὔτ' ἂν αὐτὸς σὺ εἰς τοιούτους κινδύνους κατέστης.
 59 νῦν δὲ καὶ τὸν σωτήρα τὸν σαντοῦ ἐτόλμησας ἀπογράψαι,
 καὶ ἀπέγραψας καὶ ἐκείνον καὶ τοὺς ἄλλους ἐγγυητάς. τοῦ-
 τον μέντοι ὡς οὐ καλῶς Ἀθηναῖον ὄντα βεβούλοντό τινες
 βαδανισθῆναι καὶ τουτὶ τὸ ψήφισμα τὸν δῆμον ἀναπι-
 θουσι ψηφίσασθαι.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

60 Μετὰ τοῦτο τοῖνυν προσιόντες τῷ Ἀριστοφάνει οἱ
 πράττοντες τότε τὰ πράγματα ἐδίδοντο αὐτοῦ κατεπιεῖν καὶ
 σώζεσθαι καὶ μὴ κινδυνεύειν ἀγωνισάμενον τῆς ξενίας τὰ
 ἔσχατα παθεῖν· ὁ δὲ οὐκ ἔφη οὐδέποτε. οὕτω χρηστὸς ἦν
 καὶ περὶ τοὺς δεδεμένους καὶ περὶ τὸν δῆμον τῶν Ἀθη-
 ναίων, ὥστε εἴλετο μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ κατεπιεῖν καὶ ἀδι-
 θικῶς τινὰς ἀπολέσθαι. ἐκεῖνος μὲν τοῖνυν καὶ ὑπὸ σοῦ

56, 6. δημίῳ] Sic Schottus conl. δῆμῳ MSS. et Steph.

57, 2. ὅς γε est coniectura Toupii (ad Longin. 34. p. 211.). ὡς Steph. cum codicibus.

58, 6. αὐτὸς σὺ] σὺ om. Steph. et Brem.

59, 1. νῦν δὲ] νυνὶ δὲ Bekk. et Brem. e cod. Laurentiano.

2. ἀπέγραψας] Bekk. et Brem. receperunt Reiskii coniecturam ἐπέτριψας: ego satius duxi vulgatam servare.

5. ψηφίσασθαι] ψηφίζεσθαι Steph. et Brem.

6. ΨΗΦΙΣΜΑ om. Steph.

ἀπολλύμενος τοιουτοσὶ ἐγένετο, καὶ Ξενοφῶν ὁ στρεβλω-
θεις καὶ Ἰππίας ὁ Θάσιος· σὺ δ' οὐδὲν τοῖς ἀνδράσιν
ἐκείνοις συνειδῶς, πεισθεὶς δὲ ὡς σὺ γε, ἂν ἐκείνοι ἀπό-
λωνται, μεδίξεις τῆς τότε πολιτείας καθισταμένης, ἀπέ-
γραφες καὶ ἀπέκτεινας Ἀθηναίων πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς.
Βούλομαι δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπιδείξαι οἷον⁶²
ἀνδρῶν ὑπὸ Ἀγοράτου ἀπεστέρησθε. εἰ μὲν οὖν οὐ πολ-
λοὶ ἦσαν, καθ' ἕκαστον ἂν περὶ αὐτῶν ἤκούετε· νῦν δὲ
συλλήβδην περὶ πάντων. οἱ μὲν γὰρ στρατηγῆσαντες
ὑμῖν πολλάκις μείζω τὴν πόλιν τοῖς διαδεχομένοις στρα-
τηγοῖς παρεδίδουσαν, οἱ δ' ἑτέρας μεγάλας ἀρχὰς ἄρξαν-
τες καὶ τριηραρχίας πολλὰς τριηραρχήσαντες οὐδεπώποτε
ὑφ' ὑμῶν οὐδεμίαν αἰτίαν αἰσχρὰν ἔσχον. οἱ δ' αὐτῶν⁶³
περιγενόμενοι καὶ σωθέντες, οὓς οὗτος μὲν ἀπέκτεινεν
ᾧμῶς καὶ θάνατος αὐτῶν κατεγνώσθη, ἣ δὲ τύχη καὶ
ὁ δαίμων περιεποίησε· φυγόντες γὰρ ἐνθύνδε καὶ οὐ
συλληφθέντες οὐδὲ ὑπομείναντες τὴν κρίσιν, κατελθόν-
τες ἀπὸ Φυλῆς τιμῶνται ὑφ' ὑμῶν ὡς ἄνδρες ἀγαθοὶ
ὄντες. τούτους μέντοι τοιούτους ὄντας Ἀγόρατος τοὺς⁶⁴
μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ φυγάδας ἐντεῦθεν ἐποίησε, τίς
ᾧν αὐτός; δεῖ γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι δοῦλος καὶ ἐκ δού-
λων ἐστίν, ἵν' εἰδῆτε ὅλος ᾧν ὑμᾶς ἐλυμαίνετο. τοῦτ' αὖ
μὲν γὰρ πατήρ ἦν Εὐμάρης· ἐγένετο δὲ ὁ Εὐμάρης οὐ-

61, 2. Ξενοφῶν] ὁ Ξενοφῶν Steph.

5. τῆς τότε] Sic conl. Markl. τῆς τε MSS. et Steph.

ib. ἀπέγραφες] Sic auctoribus Marklando et Taylors correcti
lectionem codicum et Stephani ἀπεγράφης.

62, 2. οὖν] Hanc particulam, quae vulgo deest quāvis adden-
dam esse Contius et Sluiter. lectt. Andocc. p. 254. vide-
rant, e C. cum Bekkero recepi. Bremius non idem fecit.

8. ὑφ'] οὐδ' ὑφ' Steph.

ib. αἰτίαν] τὴν αἰτίαν Steph.

63, 4. γὰρ] Cf. commentat. crit. p. 58.

64, 1. μέντοι] μὲν Steph. et Brem.

5. Εὐμάρης] Sic pro Εὐμαρῆς, uti hoc nomen in codd. scrip-
tum exstat, scribendum esse primus vidit Steph., quem
Reisk. ceterique editores secuti sunt. Mirum, Stephanum
in sua editione falsam illam scripturam servasse.

τος Νικοκλέους καὶ Ἀντικλέους. καὶ μοι ἀνάβητε μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

65 Πολλὰ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅσα κακὰ καὶ αἰσχρὰ καὶ τούτῳ καὶ τοῖς τούτου ἀδελφοῖς ἐπιτετήδευται, πολὺ ἂν εἴη ἔργον λέγειν. περὶ δὲ συκοφαντίας, ὅσας οὗτος ἢ δικᾶς ἰδίας συκοφαντῶν ἐδικάζετο ἢ γραφὰς [ὅσας] ἐγράφετο ἢ ἀπογραφὰς ἀπέγραφεν, οὐδὲν με δεῖ καθ' ἕκαστον λέγειν· συλλήβδην γὰρ ὑμεῖς ἅπαντες καὶ ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ συκοφαντίας αὐτοῦ κατέγνωτε, καὶ ὥφλησεν ὑμῖν μυρίας δρα-
136 χμάς, ὥστε τοῦτο μὲν ἱκανῶς ὑπὸ ὑμῶν ἀπάντων με-
66 μαρτύρηται. γυναῖκας τοίνυν τῶν πολιτῶν τοιοῦτος ὢν μοιχεύειν καὶ διαφθείρειν ἑλευθέρας ἐπεχείρησε, καὶ ἐλήφθη μοιχός· καὶ τούτου θάνατος ἡ ζημία ἐστίν. - ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, μάρτυρας κάλει.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

67 Ἦσαν τοίνυν οὗτοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, τέτταρες ἀδελφοί. τούτων εἰς μὲν ὁ πρεσβύτερος ἐν Σικελίᾳ παρὰ φρουκτωρενόμενος τοῖς πολεμίοις ληφθεὶς ὑπὸ Λαμάρχου ἀπετυμπανίσθη· ὁ δὲ ἔτερος εἰς Κόρινθον μὲν ἐν τευθενὶ ἀνδράποδον ἐξήγαγεν, ἐκεῖθεν δὲ παιδοσκήν αὐτῆς ἐξαγαγὼν ἀλλίσκεται, καὶ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ δεδε-
68 μένος ἀπέθανε. τὸν δὲ τρίτον Φαινικπίδης ἐνθάδε λαποδοτύην ἀπήγαγε· καὶ ὑμεῖς κρίναντες αὐτὸν ἐν τῷ δικαστηρίῳ καὶ καταγνόντες αὐτοῦ θάνατον ἀποτυμπανί-

65, 1. Πολλὰ] πάντα coni. Iacoba. et Bekk. Cf. quae dixi de hoc loco in Commentat. crit. p. 5.

5. [ὅσας] Auctore Reiskio uncis inclusi; sine uncis exhibent cum Stephano Bekkerus et Bremi.

7. συκοφαντίας] συκοφαντίαν mavult Bekk.

9. τοῦτο] τούτῳ Steph. et codd. praeter X.

ib. ἱκανῶς est emendatio Bekkeri. κακῶς MSS. et Steph.

67, 6. αὐτῆς] αὐτὸς Steph. et codd. excepto Laurentiano.

68, 1. Φαινικπίδης] Φαινικπίδην Steph.

ib. ἐνθάδε] ἐνθένδε libri MSS. et Steph.; correxi cum Marklando et Reiskio.

σαι παρέδοτε. ὥς δὲ ἀληθῆ λέγω, καὶ αὐτὸν οἶμαι ὁμολογήσειν τοῦτον καὶ μάρτυρας παρεξόμεθα.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Πῶς οὖν οὐχ ἅπασι προσήκει ὑμῖν τοῦτον κατα-69
ψηφίσεσθαι; εἰ γὰρ τούτων ἕκαστος δι' ἐν ἁμάρτημα
θανάτου ἡξιώθη, ἣ που τοῦτου γε πολλὰ ἐξημαρτηκό-
τος καὶ δημοσίᾳ εἰς τὴν πόλιν καὶ ἰδίᾳ εἰς ἕκαστον
ὑμῶν, ὧν ἕκαστου ἁμαρτήματος ἐν τοῖς νόμοις θάνα-
τος ἢ ζημία ἐστὶ, δεῖ ὑμᾶς σφόδρα θάνατον αὐτοῦ κα-
ταψηφίσασθαι. Λέξει δὲ, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἔξα-70
πατήσκει ὑμᾶς περράσεται, ὥς ἐπὶ τῶν τετρακοσίων Φρυ-
νιχον ἀπέκτεινε· καὶ ἀντὶ τοῦτου φησὶν αὐτὸν Ἀθη-
ναῖον τὸν δῆμον ποιήσασθαι, ψευδόμενος, ὧ ἄνδρες δι-
κασταί· οὔτε γὰρ Φρυνίχον ἀπέκτεινεν οὔτε Ἀθηναῖον
αὐτὸν ὁ δῆμος ἐποιήσατο. Φρυνίχῳ γὰρ, ὧ ἄνδρες δι-71
κασταί, κοινῇ Θρασύβουλός τε ὁ Καλυδάνιος καὶ Ἀπολ-
λάδωρος ὁ Μεγαρεὺς ἐπεβούλευσαν· ἐπειδὴ δὲ ἐπετυχέ-
την αὐτῷ βαδίζοντι, ὁ μὲν Θρασύβουλος τύπτει τὸν
Φρυνίχον καὶ καταβάλλει πατάξας, ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος
οὐχ ἤψατο, ἀλλ' ἐν τούτῳ κραυγὴ γίνεται καὶ ὄχλον
φεύγοντες. Ἀγόρατος δὲ οὕτως οὔτε παρεκλήθη οὔτε
παρεγένετο οὔτε οἶδε τοῦ πράγματος οὐδέν. ὥς δὲ ἀλη-
θῆ λέγω, αὐτὸ ὑμῖν τὸ ψήφισμα δηλώσει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ὅτι μὲν οὐχ ἀπέκτεινε Φρυνίχον, ἔξ αὐτοῦ τοῦ72
ψηφίσματος δῆλον· οὐδαμοῦ γὰρ ἔστιν Ἀγόρατον Ἀθη-
ναῖον εἶναι, ὥσπερ Θρασύβουλον καὶ Ἀπολλόδωρον·
καίτοι εἴπερ ἀπέκτεινε Φρυνίχον, ἔδει αὐτὸν ἐν τῇ αὐ-
τῇ στήλῃ, ἵνα περ Θρασύβουλον καὶ Ἀπολλόδωρον,

69, 3. ἣ που τοῦτον γε] Debetur haec emendatio Reiskio. ἐπὶ τοῦ
γε Steph. et codd. praeter Laurentianum, in quo est ἡ που
τοῦ γε.

70, 1. λέξει] λέξαι Steph.

71, 6. ἀλλ' ἐν] Sic Cont. et cod. C. ἀλλὰ ceteri codd. et Steph.

7. Ἀγόρατος δὲ] Cum Marklando ita dedi pro vulg. Ἀγόρατός τε.

Ἀθηναῖον πεποιημένον . . . τὰ μέντοι ὀνόματα δια-
πράττονται σφῶν αὐτῶν, δόντες ἀργύριον τῷ ἑήτορι,
προσγραφῆναι εἰς τὴν στήλην ὡς εὐεργέτας ὄντας. καὶ
ὡς ἀληθῆ λέγω, τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐλέγξει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

- 73 Οὕτω μέντοι οὗτος πολὺ ὑμῶν καταφρονεῖ, ὥστε
οὐκ ὦν Ἀθηναῖος καὶ ἐδίκαξε καὶ ἐξεκλησίασε καὶ γρα-
φὰς τὰς ἐξ ἀνθρώπων ἐγράφετο, ἐπιγραφόμενος Ἀνα-
γυράσιος εἶναι. ἔπειτα δὲ καὶ ἕτερον μέγα τεκμήριον,
ὡς οὐκ [ἀν] ἀπέκτεινε Φρύνιχον, δι' ὃν Ἀθηναῖός φησι
γεννηθῆσαι. ὁ Φρύνιχος γὰρ οὗτος τοὺς τετρακοσίους
κατέσκησεν· ἐπειδὴ δ' ἐκεῖνος ἀπέθανεν, οἱ πολλοὶ τῶν
74 τετρακοσίων ἔφυγον. πρότερον οὖν δοκοῦσιν ὑμῖν οἱ
τριάκοντα καὶ ἡ βουλὴ ἢ ἐπὶ τῶν τριάκοντα βουλεύου-
σα, οἱ πάντες ἦσαν τῶν τετρακοσίων τῶν φειγόντων,
ἀφῆναι ἂν λαβόντες τὸν Φρύνιχον ἀποκτείναντα, ἢ τι-
μωρήσασθαι ὑπὲρ Φρύνιχου καὶ τῆς φυγῆς ἧς αὐτοὶ
75 ἔφυγον; ἐγὼ μὲν οἶμαι τιμωρεῖσθαι αὖ. εἰ μὲν οὖν μὴ
ἀποκτείνας προσποιεῖται, ἀδικεῖ, ὡς ἐγὼ φημι· εἰ δὲ
ἀμφισβητεῖς καὶ φῆς Φρύνιχον ἀποκτείνειν, δῆλον ὅτι
μείζω τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων κακὰ ποιήσας τὴν ὑπὲρ
Φρύνιχου αἰτίαν πρὸς τοὺς τριάκοντα ἀπελύσω· οὐδέ-
ποτε γὰρ περὶ οὐδέναν ἀνθρώπων ὡς Φρύνιχον ἀπο-

72, 6. πεποιημένον] Posui post h. v. cum Bekk. et Bremio signum lacunae, quae non indicata est a Stephano.

73, 2. ἐξεκλησίασε] Sic C.; ceteri codd. aut ἐκκλησίασε aut, ut in edit. Steph. legitur, ἐξεκκλησίασε.

8. Ἀναγυράσιος] Ἀναγυράσιος Steph.

5. ἀν] Uncis inclusi hanc particulam hic minime aptam. Contius et Auger. eam plane deleverunt, Bekk. et Brem. vero ne uncis quidem circumdederunt.

7. ἐκεῖνος ἀπέθανεν] Hanc Schotti, Markl. et Contii emendationem, quam C. videtur confirmare, cum Reisk. Auger. ceteris recepi. ἐκεῖνοι ἀπέθανον Steph. et codd. omnes praeter illum, quem modo memoravi.

74, 3. οἱ πάντες ἦσαν] οἱ αὐτοὶ ἦσαν πάντες Steph.

4. ἀν λαβόντες] Sic ex Stephani coniectura, codice Laurentiano firmata. ἀναλαβόντες ceteri libri, quos Steph. hic est secutus.

157 κτείνας ἀφελθῆς ἂν ὑπὸ τῶν τριάκοντα, εἰ μὴ μεγάλα τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων καὶ ἀνήκεστα κακὰ εἰργάσθω. ἔάν76 μὲν οὖν φάσκη Φοῖνιχον ἀποκτείνειν, τούτων μέμνησθε, καὶ τοῦτον τιμωρεῖσθε ἀνθ' ὧν ἐποίησεν· ἔάν δ' οὐ φάσκη, ἔρεσθε αὐτὸν, διότι φησὶν Ἀθηναῖος ποιηθῆναι. ἔάν δὲ μὴ ἔγῃ ἀποδείξει, τιμωρεῖσθε αὐτὸν, ὅτι καὶ ἐδικάζετο καὶ ἐξεκλησίαιζε καὶ ἐσυκοφάντει πολλοὺς, ὡς Ἀθηναῖος τοῦνομα ἐπιγραφόμενος.

Ἀκούω δ' αὐτὸν παρασκευάζεσθαι ἀπολογεῖσθαι ὡς77 ἐπὶ Φυλὴν τε ὄχρετο καὶ συγκατῆλθε τοῖς ἀπὸ Φυλῆς· καὶ τοῦτο μέγιστον ἀγώνισμα εἶναι. ἐγένετο δὲ τοιοῦτον. ἦλθεν οὗτος ἐπὶ Φυλὴν· καίτοι πῶς ἂν γένοιτο ἀνθρώπος μικρότερος, ὅστις εἰδὼς ὅτι εἰσὶ τινες ἐπὶ Φυλὴν τῶν ὑπὸ τούτου ἐκπεπτωκότων ἐτόλμησεν ἐλθεῖν ὡς τούτους; ἔπειθ' δὲ εἶδον αὐτὸν τάχιστα, συλλαβόν78 τες ἄρουσιν ἀντικρυς ὡς ἀποκτενοῦντες, οὐπερ καὶ τοὺς ἄλλους ἀπέσφαττον, εἴ τινα ληστὴν ἢ κακοῦργον λάβοιεν. στρατηγῶν δὲ ἄνυστος ἐπὶ Φυλὴν οὖν ἔφη χρῆναι ποιεῖν αὐτοὺς ταῦτα, λέγων ὅτι οὐχ οὕτω διακείοντο, ὥστε τιμωρεῖσθαι τινὰς τῶν ἐχθρῶν, ἀλλὰ νῦν μὲν δεῖν αὐτοὺς ἡσυχίαν ἔχειν, εἰ δὲ ποτε οἰκαδὲ κατέλθοιεν, τότε καὶ τιμωρήσοιντο τοὺς ἀδικοῦντας. ταῦ79 τα λέγων αἰτίος ἐγένετο τοῦ ἀποφυγεῖν τοῦτον ἐπὶ Φυλὴν· ἀνάγκη δὲ ἦν τοῦ στρατηγοῦ ἀνδρὸς ἀκροᾶσθαι, εἴπερ ἔμελλον σωθῆσεσθαι. ἀλλ' ἕτερον οὔτε γὰρ συσσίτησας τούτῳ οὐδεὶς φανήσεται οὔτε σύσκηρος γενόμενος οὔτε ταξίαρχος εἰς τὴν φυλὴν κατατάξας· ἀλλ' ὥσπερ ἀλιτηρίῳ οὐδεὶς ἀνθρώπων αὐτῷ διελέγετο· καὶ μοι καίλει τὸν ταξίαρχον.

76, 6. ἐξεκλησίαιζε] Vide ad 73, 2.

77, 1. ὡς] ὡς καὶ Steph.

2. τοῖς ἀπὸ] Articulum cum Bekkero ex eod. C. recepi; qm. ceteri codd., Steph. et Brem.

78, 4. λάβοιεν] συλλάβοιεν Steph.

5. οὐχ] οὐπω Steph. et plerique codd. οὐχ C.

79, 6. φυλὴν] Φυλὴν Steph.

ΜΑΡΤΥΣ.

- 80 Ἐπειδὴ δὲ διαλλαγὰς πρὸς ἀλλήλους ἐγένοντο καὶ ἔπεμψαν οἱ πολῖται ἐκ Πειραιῶς τὴν πομπὴν εἰς πόλιν, ἡγεῖτο μὲν Αἰσιμος τῶν πολιτῶν, οὗτος δὲ οὕτω τοιμηρὸς καὶ τότε ἐγένετο· συνήκολούθει γὰρ λαβὼν τὰ ὅπλα καὶ συνέπεμπε τὴν πομπὴν μετὰ τῶν πολιτῶν πρὸς τὸ
- 81 ἄστυ. ἐπειδὴ δὲ πρὸς ταῖς πύλαις ἦσαν καὶ ἔθεντο τὰ ὅπλα, πρὶν εἰσεῖναι εἰς τὸ ἄστυ, ὁ μὲν Αἰσιμος αἰσθάνεται καὶ προσελθὼν τὴν τε ἀσπίδα αὐτοῦ λαβὼν ἔρριψε καὶ ἀπιέναι ἐκέλευσεν ἐς κόρακας ἐκ τῶν πολιτῶν· οὐ γὰρ ἔφη δεῖν ἀνδροφόνον αὐτὸν ὄντα συμπέμπειν τὴν πομπὴν τῇ Ἀθηνᾷ. τοῦτῳ τῷ τρόπῳ ὑπὸ Αἰσίμου ἀπηλάσθη, ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 82 Τοῦτῳ τῷ τρόπῳ, ὃ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐπὶ Φυλὴν καὶ ἐν Πειραιεὶ πρὸς τοὺς πολίτας διέκειτο· οὐδεὶς γὰρ αὐτῷ διελέγετο ὡς ἀνδροφόνῳ ὄντι· τοῦ τε μὴ ἀποθανεῖν Ἄνυτος ἐγένετο αὐτῷ αἷτιος. εἰς οὖν τῇ ἐπὶ Φυλὴν ὁδῷ ἀπολογία χρηταί, ὑπολαμβάνειν χρῆ, εἰ Ἄνυτος αὐτῷ ἐγένετο αἷτιος μὴ ἀποθανεῖν ἐτοίμων ὄντων τιμωρεῖσθαι, καὶ εἰ ἔρριψεν αὐτοῦ Αἰσιμος τὴν ἀσπίδα καὶ οὐκ εἶα μετὰ τῶν πολιτῶν πέμπειν τὴν πομπήν, καὶ εἰ τις
- 83 αὐτὸν ταξίαρχος εἰς τάξιν τινα κατέταξεν. Μῆτε οὖν ταῦτα αὐτοῦ ἀποδέχεσθαι, μῆτε ἂν λέγῃ διὰ πολλῶ χρόνῳ ὕστερον τιμωρούμεθα· οὐ γὰρ οἶμαι, οὐδεμίαν τῶν τοιούτων ἀδικημάτων προθεσμίαν εἶναι. ἀλλ' ἐγὼ μὲν οἶμαι, εἴτ' εὐθύς εἴτε χρόνῳ τις τιμωρεῖται, τοῦτον δεῖν ἀποδε-

80, 4. τότε] Sic ex Laurentiano Bekk. et Brem. ἐκείνος ceteri libri, Ald. et Steph. ἐκεῖ e Brulart. et Schotti conii. Reisk. et Auger.

81, 1. πύλαις] Haec est Palmerii et Schotti emendatio. φυλαῖς Steph. cum codicibus.

82, 1. ἐπὶ Φυλῆν] Cf. § 77. v. 6. et 79. ἐπὶ Φυλῆ e C. dederunt Bekk. et Brem.

2. πολίτας] Sic conii. Markl. et Tayl. ὁλίτας MSS, et Steph. 7. εἰ] Vulgo deest; e C. addiderunt Bekk. et Brem.

πυνναι ὥς οὐ πεποίηκε περὶ ὧν ἐστὶν ἡ αἰτία. οὗτος τοι-84
 νυν τοῦτο ἀποφαινέτω, ἢ ὥς οὐκ ἀπέκτεινεν ἐκείνους ἢ
 ὥς δικαίως κακόν τι ποιοῦντας τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων.
 εἰ δὲ πάλαί δέον τιμωρεῖσθαι ὕστερον ἡμεῖς τιμωρούμε-
 θα, τὸν χρόνον κερδαίνει, ὃν ἔζη οὐ προσήκον αὐτῷ, οἱ
 δὲ ἄνδρες ὑπὸ τούτου οὐδὲν ἤττον τεθνήκασιν. Ἀκούω85
 δ' αὐτὸν καὶ τῷδ' ἐλχυρίζεσθαι, ὅτι ἐκ' αὐτοφώρῳ τῇ
 ἀπαγωγῇ ἐπιγέγραπται· ὃ πάντων ἐγὼ οἶμαι εὐηθδέστατον·
 ὥς, εἰ μὲν τὸ ἐκ' αὐτοφώρῳ μὴ προσεγέγραπτο, ἐνοχος ὧν
 138τῇ ἀπαγωγῇ· διότι δὲ τοῦτο προσεγέγραπται, ἐνοχος ὧν
 ῥαστάνην τινὰ οἶεται αὐτῷ εἶναι. τοῦτο δὲ οὐδενὶ ἄλλῳ
 εἰσικεν ἢ ὁμολογεῖν ἀποκτεῖναι, μὴ ἐκ' αὐτοφώρῳ δὲ, καὶ
 περὶ τούτου δυσχυρίζεσθαι, ὥσπερ, εἰ μὴ ἐκ' αὐτοφώρῳ
 μὲν, ἀπέκτειναι δὲ, τούτου ἔνεκα δέον αὐτὸν σώζεσθαι.
 δοκροῦσι δ' ἔμοιγε οἱ ἑνδεκα οἱ παραδείξάμενοι τὴν ἀπαγω-86
 γὴν ταύτην, οἰόμενοι Ἀγοράτῳ συμπράττειν τότε καὶ δι-
 σχυριζόμενοι σφόδρα ὀρθῶς ποιῆσαι Διονύσιον, τὴν ἀπα-
 γογὴν ἀπάγειν ἀναγκάζοντες, προσγράψασθαι τότε ἐκ'
 αὐτοφώρῳ, ἢ ὅπου ἂν ᾗ· πρῶτον μὲν ἐναντιον πεντακο-
 σίων ἐν τῇ βουλῇ, εἰτα πάλιν ἐναντιον Ἀθηναίων ἀπάν-
 των ἐν τῇ δῆμῳ ἀπογράφας τινὰς ἀποκτείνεις καὶ αἷτιος
 γένοιτο τοῦ θανάτου. οὐ γὰρ δήπου τοῦτο μόνον οἶεται87
 ἐκ' αὐτοφώρῳ, ἐάν τις ξύλῳ ἢ μαχαίρᾳ πατάξας καταβά-
 λῃ· ἐπεὶ ἐκ γὰρ τοῦ σοῦ λόγου οὐδεὶς φανήσεται ἀποκτεί-
 νας τοὺς ἄνδρας, οὓς σὺ ἀπέγραψας· οὔτε γὰρ ἐπάταξεν
 αὐτοὺς οὐδεὶς οὔτ' ἀπέσφαξεν, ἀλλ' ἀναγκασθέντες ὑπὸ
 τῆς σῆς ἀπογραφῆς ἀπέθανον. οὐκοῦν αἷτιος τοῦ θανά-
 του οὗτος ἐκ' αὐτοφώρῳ ἐστί. τίς οὖν ἄλλος αἷτιος ἢ σὺ
 ἀπογράφας; ὥστε πῶς οὐκ ἐκ' αὐτοφώρῳ σὺ εἰ ὁ ἀπο-
 κτείνας; Πυνθάνομαι δ' αὐτὸν καὶ περὶ τῶν ὄρκων καὶ88

84, 6. ὑπὸ] ἀπὸ Steph.

ib. οὐδέν] οὐδέ Steph.

85, 2. καὶ τῷδ' ἐλχυρίζεσθαι] Ita de suo dedit Reisk. pro vulgata καὶ διεχυρίζεσθαι.

3. δ, quod vulgo omittabatur, e C. accessit.

86, 7. τινὰς] τινὰς Steph.

περὶ τῶν συνθηκῶν μέλλειν λέγειν, ὡς παρὰ τοὺς ὅρκους
καὶ τὰς συνθήκας ἀγωνίζεται, ὡς συνεθέμεθα πρὸς τοὺς ἐν
ἄστει οἱ ἐν τῷ Πειραιεῖ. σχεδὸν μὲν οὖν τούτοις ἰσχυρι-
ζόμενος ὁμολογεῖ ἀνδροφόνος εἶναι. ἐμποδῶν γοῦν ἡ ὄρ-
κους ἢ συνθήκας ἢ χρόνον ἢ ἐκ' αὐτοφώρῳ τι ποιεῖται,
αὐτῷ δὲ τῷ πράγματι οὐ πιστεύει καλῶς ἀγωνισέσθαι.
89 ἡμῖν δὲ, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐ προσήκει περὶ τούτων
ἀποδέχεσθαι. ἀλλ' ὡς οὐκ ἀπέγραψεν οὐδὲ οἱ ἄνδρες τε-
θναῖσι, περὶ τούτων κελεύετε αὐτὸν ἀπολογεῖσθαι. ἔπει-
τα τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας οὐδὲν ἡγοῦμαι προσή-
κειν ἡμῖν πρὸς τοῦτον. οἱ γὰρ ὅρκοι τοῖς ἐν ἄστει πρὸς
90 τοὺς ἐν Πειραιεῖ γηγένηται. εἰ μὲν οὖν οὗτος μὲν ἐν
ἄστει, ἡμεῖς δ' ἐν Πειραιεῖ ἤμεν, εἰχόν τινα λόγον αὐτῷ
αἱ συνθήκαι· νῦν δὲ καὶ οὗτος ἐν Πειραιεῖ ἦν καὶ ἐγὼ καὶ
Διονύσιος καὶ οὗτοι ἅπαντες οἱ τοῦτον τιμωρούμενοι,
ὥστε οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἐμποδῶν. οὐδένα γὰρ ὅρκον οἱ ἐν
Πειραιεῖ τοῖς ἐν Πειραιεῖ ὤμοσαν.

91 Ἐκ πάντος δὲ τρόπου ἔμοιγε δοκεῖ οὐχ ἐνὸς θανάτου
ἄξιος εἶναι, ὅστις φησὶ μὲν ὑπὸ τοῦ δήμου . . . ., τὸν
δὲ δῆμον, ὃν αὐτὸς φησὶ πατέρα αὐτοῦ εἶναι, φάλνεται
κακῶσας καὶ ἀφείς καὶ προδοὺς ἐξ ὧν ἐκείνος μίσην καὶ
ἰσχυρότερος ἐγίγνωτο. ὅστις οὖν τὸν τε γόνυ πατέρα τὸν
αὐτοῦ ἔτυπτε καὶ οὐδὲν παρείχε τῶν ἐπιτηδείων, τὸν τε
ποιητὸν πατέρα ἀφείλετο ἃ ἦν ὑπάρχοντα ἐκείνῳ ἀγαθὰ

88, 7. πράγματι] Sic conl. Reisk. γράμματι cum libris MSS. de-
dit Steph.

ib. οὐ] Sic Bekk. e C. οὔτοι vulgatam cum Stephano retinuit
Brem.

89, 5. ἡμῖν] ὁμῖν Steph.

90, 5. ἐμποδῶν] Post h. v. Bekk. et Brem. de Reiskii conl. addi-
derunt οὐδέν. Cf. commentat. crit. p. 10. et sq.

6. τοῖς ἐν Πειραιεῖ] Sic Faber, Schott. et Palmer. coniecerunt
pro vulg. τοῖς ἐν ἄστει.

91, 2. τοῦ δήμου] Post h. v. Bekk. et Brem. codicem Laurentia-
num secuti lacunae signum posuerunt, Steph. eam non
indicavit.

4. προδοὺς] προδόσας Steph.

5. ἐγίγνωτο] ἐγένετο Steph.

πῶς οὐ καὶ διὰ τοῦτο καὶ διὰ τὸν τῆς κακώσεως νόμον
 ἄξιός ἐστι θανάτῳ ζημιωθῆναι; προσήκει δ' ὑμῖν, ὡς ἄν-92
 δρες δικασταί, ἅπασι, τιμωρεῖν ὑπὲρ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν
 ὁμοίως, ὥσπερ ἡμῶν ἐν ἐκάστῳ. ἀποθνήσκοντες γὰρ
 ἡμῖν ἐπέσκηψαν καὶ ὑμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι τιμωρεῖν
 ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν Ἀγοράτον τουτονὶ ὡς φονέα ὄντα καὶ
 κακῶς ποιεῖν καθ' ὅσον ἂν βραχὺ ἕκαστος δύνηται. εἰ
 τοίνυν τι ἐκείνοι ἀγαθὸν τὴν πόλιν ἢ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτε-
 ρον φανεροὶ εἰσι πεποιηκότες, ἃ καὶ αὐτοὶ ὑμεῖς ὁμολογεῖ-
 τε, ἀνάγκη ὑμᾶς εἶναι πάντας ἐκείνοις φίλους καὶ ἐπιτη-
 δεῖους εἶναι. ὥστε οὐδὲν μᾶλλον ἡμῖν ἢ καὶ ὑμῶν ἐν ἐκά-
 στῳ ἐπέσκηψαν. οὐκ οὐν οὔτε ὁσίον οὔτε νόμιμον ὑμῖν93
 εἶναι ἀνεῖναι Ἀγοράτον τουτονὶ. ὑμεῖς τοίνυν, ὡς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, νυνὶ δὴ, ἐπεὶ ἐν τῷ τότε χρόνῳ, ἐν ᾧ ἐκείνοι
 ἀπέθνησκον, οὐχ οἷοί τε ἐκείνοις ἐπαρκέσαι γεγόνατε διὰ
 τὰ πράγματα τὰ περισσυστηκότες, νυνὶ, ἐν ᾧ δύνασθε, τι-
 μωρήσατε τὸν ἐκείνων φονέα. ἐνθυμεῖσθε δ', ὡς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ πάντων ἔργων σχετλιωτάτων ἐργάση-
 139σθε. εἰ γὰρ ἀποψηφιεῖσθε Ἀγοράτου τουτουῖ, οὐ μόνον
 τοῦτο διαπαράττεσθε, ἀλλὰ καὶ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, οὓς
 ὁμολογεῖτε ὑμῖν εὖνους εἶναι, τῇ αὐτῇ ψήφῳ ταύτῃ θά-
 νατον καταψηφίξεσθε. ἀπολύοντες γὰρ τὸν αἵτιον ὄντα94
 ἐκείνους τοῦ θανάτου οὐδὲν ἄλλο γιγνώσκετε ἢ ἐκείνους
 δικαίως ὑπὸ τούτου τεθνηκέναι. καὶ οὕτως ἂν δεινότατα
 πάντων πάθοιεν, εἰ οἷς ἐπέσκηπτον ἐκείνοι ὡς φίλοις οὐ-
 δι τιμωρεῖν ὑπὲρ αὐτῶν, οὗτοι ὁμόψηφοι κατ' ἐκείνων
 τῶν ἀνδρῶν τοῖς τριάκοντα γενήσονται. μηθαμῶς, ὡς ἄν-95
 δρες δικασταί, πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων, μήτε τέχνη μήτε
 μηχανῇ μηδεμίᾳ θάνατον ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν καταψηφί-

92, 3. ἡμῶν] Sic Tayl. correxit vulgatam ὁμῶν.

4. ἡμῖν — καὶ ὑμῖν] ὑμῖν — καὶ ἡμῖν Steph.

5. αὐτῶν] „Melius abesse.“ Bekk. in Add.

93, 8. ἐπεὶ] ἐπειδὴ Bekk. cum C.

5. περισσυστηκότες] Est Marklandi coniectura. παρεστηκότες MSS, et Steph.

9. τοῦτο] τούτῳ Steph.

σησθε, οἱ, πολλὰ ἀγαθὰ ὑμᾶς ποιήσαντες, διὰ ταῦτα
 ὑπὸ τῶν τριάκοντα καὶ Ἀγοράτου τούτου ἀπέθανον.
 ἀναμνησθέντες οὖν ἀπάντων τῶν δεινῶν καὶ τῶν κοινῶν
 τῇ πόλει καὶ τῶν ἰδίων, ὅσα ἐκάστω ἐγένοντο, ἐπειδὴ
 ἐκεῖνοι οἱ ἄνδρες ἐτελεύτησαν, τιμωρήσατε τὸν αἴτιον τού-
 των. ἀποδείκνυται δ' ὑμῖν ἅπαντα καὶ ἐκ τῶν ψηφισμά-
 των καὶ ἐκ τῶν ἀπογραφῶν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἀπάντων
 96 Ἀγοράτος ὃν αὐτοῖς αἴτιος τοῦ θανάτου. ἔτι δὲ καὶ προσ-
 ῆκει ὑμῖν ἐναντία τοῖς τριάκοντα ψηφίζεσθαι. ὃν μὲν
 τοίνυν ἐκεῖνοι θάνατον κατέγνωσαν, ὑμεῖς ἀποψηφίσα-
 σθε· ὃν δ' ἐκεῖνοι θάνατον οὐ κατέγνωσαν, ὑμεῖς κατα-
 γινώσκετε. οἱ τριάκοντα τοίνυν τῶν μὲν ἀνδρῶν τούτων,
 οἱ ἦσαν ἡμέτεροι φίλοι, θάνατον κατέγνωσαν, ὃν δὲ
 ὑμᾶς ἀποψηφίσεσθαι· Ἀγοράτου δὲ ἀπεψηφίσαντο, διότι
 ἐδόκει προθύμως τούτους ἀπολλύναι· οὐ προσήκει κατα-
 97 ψηφίζεσθαι. ἔάν οὖν τὰ ἐναντία τοῖς τριάκοντα ψηφί-
 σθε, πρῶτον μὲν οὐχ ὁμόψηφοι γίνεσθε, ἔπειτα τοῖς ὑμε-
 τέροις αὐτῶν φίλοις τετιμωρηκότες ἔσεσθε, ἔπειτα τοῖς
 πᾶσιν ἀνθρώποις δόξετε δίκαια καὶ ὅσια ψηφίσασθαι.

96, 8. ἐδόκει de Marklandi coniectura dedi pro praesenti δοκεῖ,
 quod in libris MSS. et in Stephani editione reperitur.

XIV.

Α Υ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΛΕΙΠΟΤΑΞΙΟΥ.

Ἡγοῦμαι μὲν, ὃ ἄνδρες δικασταί, οὐδεμίαν ὑμᾶς πο-
 1 θεῖν ἀκούσαι πρόφασιν παρὰ τῶν βουλομένων Ἀλκιβιά-
 δου κατηγορεῖν· τοιοῦτον γὰρ πολίτην ἑαυτὸν ἐξ ἀρχῆς
 παρέσχευ, ὥστε καὶ εἰ μὴ τις ἰδίᾳ ἀδικούμενος ὑπ' αὐ-
 τοῦ τυγχάνει, οὐδὲν ἥττον προσήκει ἐκ τῶν ἄλλων ἐπι-
 τηδευμάτων ἐχθρὸν αὐτὸν ἡγεῖσθαι. οὐ γὰρ μικρὰ τὰ 2
 ἁμαρτήματα οὐδὲ συγγνώμης ἄξια οὐδ' ἐλπίδα παρέχον-
 τα ὥς ἐσται τοῦ λοιποῦ βελτίων, ἀλλ' οὕτω πεπραγμέ-
 να καὶ εἰς τοσοῦτον κακίας ἀφικνύμενα, ὥστ' ἐπινικίοις
 ὧν οὗτος φιλοτιμεῖται τοὺς ἐχθροὺς αἰσχύνεσθαι. ἐγὼ
 μέντοι, ὃ ἄνδρες δικασταί, καὶ πρότερον πρὸς τοὺς
 πατέρας ἡμῶν διαφορᾷς ὑπαρχούσης καὶ πάσαι τοῦτον
 ἐχθρὸν ἡγούμενος καὶ νῦν ὑπ' αὐτοῦ πεπονθὼς κακῶς
 πειράσσομαι περὶ πάντων τῶν πεπραγμένων μεθ' ὑμῶν
 αὐτὸν τιμωρήσασθαι. περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων Ἀρχε-3

2, 4. τοσοῦτον] τοσοῦτο Steph.
 ib. ἐπινικίοις ὧν] Sic omnes libri MSS. et Steph. ἐπ' ἐπίλοις ὧν
 Bekk. et Brem. e Reiskii coniectura: quae cum non omni-
 no mihi satisfaciatur, satius duxi librorum lectionem inta-
 ctam relinquere.

3, 1. οὖν, quod addendum esse Cont. et Reisk. viderant, e C.
 accessit: om. ceteri codd. et Steph.

στρατιδης ικανῶς κατηγόρησε· καὶ γὰρ τοὺς νόμους ἐπέδειξε καὶ μάρτυρας πάντων παρέσχετο· ὅσα δ' οὕτως παραλέλοιπεν, ἐγὼ καθ' ἕκαστον ὑμᾶς διδάξω. ἀνάγνωθι δέ μοι τὸν νόμον.

NOMOS.

4 Εἰκὸς τοίνυν ἐστίν, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἐξ οὗ τὴν εἰρήνην ἐποιησάμεθα, πρῶτον περὶ τούτων νυνὶ δικάζοντας μὴ μόνον δικαστάς, ἀλλὰ καὶ νομοθέτας αὐτοὺς γενέσθαι, εὖ εἰδότες ὅτι, ὅπως ἂν ὑμεῖς νυνὶ περὶ αὐτῶν γνῶτε, οὕτω καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἡ πόλις αὐτοῖς χρήσεται. δοκεῖ δέ μοι καὶ πολλοῦ χρηστοῦ καὶ δικαστοῦ δικαίου ἔργον εἶναι ταύτῃ τοὺς νόμους διαλαμβάνειν, ὅπῃ καὶ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον μέλλει συνοίσειν τῇ πόλει. ἑτολμῶσι γὰρ τινες λέγειν ὥς οὐδεὶς ἐνοχὸς ἐστὶ λειπο-140 ταξίου οὐδὲ δειλίας· μάχην γὰρ οὐδεμίαν γεγονέναι, τὸν δὲ νόμον κελεύειν, ἐάν τις λίπη τὴν τάξιν εἰς τοῦπίσω δειλίας ἔνεκα, μαχομένων τῶν ἄλλων, περὶ τούτου τοὺς στρατιώτας δικάζειν. ὁ δὲ νόμος οὐ περὶ τούτων κελεύει μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁπόσοι ἂν μὴ παρῶσιν ἐν τῇ πεζῇ στρατιᾷ, ἀνάγνωθι μοι τὸν νόμον.

NOMOS.

6 Ἀκούετε, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὅτι περὶ ἀμφοτέρων αἰτεῖται, καὶ ὅσοι ἂν μάχης οὔσης εἰς τοῦπίσω ἀναχωρήσωσι, καὶ ὅσοι ἂν ἐν τῇ πεζῇ στρατιᾷ μὴ παρῶσι. σκέψασθε δὲ τίνες εἰσὶν οὓς δεῖ παρῆναι. οὐχ οἵτινες ἂν τὴν ἡλικίαν ταύτην ἔχωσιν; οὐχ οὓς ἂν οἱ στρατηγοὶ καταλέξωσιν; ἡγοῦμαι δ', ὃ ἄνδρες δικασταί, ὅλῳ τῷ νόμῳ μόνον αὐτὸν τῶν πολιτῶν ἐνοχον εἶναι. ἀστρατείας μὲν γὰρ δικαίως ἂν αὐτὸν ἁλῶναι, ὅτι οὐ κατελέ-

4, 8. ὅπῃ καὶ Bekk. e C. ὅπῃ vulg.

5, 3. λίπη] λείπη Steph.

6, 2. ἂν] ἐάν Steph.

7, 2. αὐτὸν] αὐτῶν Steph.

3. οὐ κατελέγη, λειποταξίου δὲ ὅτι] Sic Bekk. et Bremi e cod. C. (ο καταλείγεις ὁ πηρόν Coisl. ὁ καταλέγεις ὁ πατήρ X.) καταλείγεις ὁ πατήρ Steph., pro ὁ πατήρ legendum esse coniciens ὁπλίτης.

γη, λειποταξίου δὲ, ὅτι οὐκ ἐπεξῆλθε μεθ' ὑμῶν στρατοπέδῳ μόνος, οὐδὲ παρέσχε μετὰ τῶν ἄλλων ἑαυτὸν τάξει, δειλλας δὲ, ὅτι, δεῖν ἑκαστον μετὰ τῶν ὀπλιτῶν κινδυνεύειν, ἱκπεύειν εἴλετο. καίτοι φασὶν αὐτὸν ταύ-8
την τὴν ἀπολογίαν ποιήσασθαι, ὥς, ἐπειδήπερ ἱκπευεν, οὐδὲν ἡδίκει τὴν πόλιν. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι διὰ τοῦθ' ὑμᾶς δικαίως ἂν αὐτῷ ὀργίξεσθαι, ὅτι τοῦ νόμου κελεύοντος, ἔάν τις ἀδοκίμαστος ἱκπεύῃ, ἄτιμον εἶναι, ἐτόλμησεν ἀδοκίμαστος ἱκπεύειν. καὶ μοι ἀνᾶγνωθι τὸν νόμον.

NOMOS.

Οὗτος τοίνυν εἰς τοῦτ' ἦλθε πονηρίας καὶ οὕτως⁹ ὑμῶν κατεφρόνησε καὶ τοὺς πολεμίους ἔδεισε καὶ ἱκπεύειν ἐπεθύμησε καὶ τῶν νόμων οὐκ ἐφρόντισεν, ὥστε οὐδὲν αὐτῷ τούτων τῶν κινδύνων ἐμέλησεν, ἀλλ' ἐβουλήθη καὶ ἄτιμος εἶναι καὶ τὰ χρήματ' αὐτοῦ δημευθῆναι καὶ πάσαις ταῖς κειμέναις ζημίαις ἔνοχος γενέσθαι μᾶλλον ἢ μετὰ τῶν ὀπλιτῶν εἶναι καὶ ὀπλίτης γενέσθαι. καὶ ἔσθαι μὲν οὐδεπώποτε ὀπλιτεύσαντες, ἔφριπ-10
ποι δὲ ὄντες τὸν ἄλλον χρόνον καὶ πολλὰ κατὰ τοὺς πολεμίους πεποιηότες, οὐκ ἐτόλμησαν ἐπὶ τοῦς ἱκπουνς ἀναβῆναι, θεδιότες ὑμᾶς καὶ τὸν νόμον· οὕτω γὰρ ἦσαν παρεσκευασμένοι, οὐχ ὥς ἀπολουμένης τῆς πόλεως, ἀλλ'

7, 4. στρατοπέδῳ μόνος] στρατοπεδευομένων Steph. et Brem.

5. παρέσχε — τάξει] παρῆν — τάξας Steph.

6. ὀπλιτῶν coni. Steph. πολιτῶν libri MSS.

7. ἱκπεύειν] Ante hōc verb. in. C. ὁδ' legitur, unde Bekk. ὁ δ' effecit.

8, 1. ταύτην τὴν ἀπολ.] Articulum om. Steph.

2. ποιήσασθαι] ποιήσεσθαι, ut coni. Reisk., e cod. X. recepit Bekk.

4. ὑμᾶς] ἡμᾶς Steph.

9, 1. Οὗτος, quod Schott. et Taylor. coniecerant, obtulit deinde C. ὅτι ceteri codd. et Steph.

5. χρήματ' αὐτοῦ] „II. χρήμαθ' αὐτοῦ.“ Steph. in marg.

7. ὀπλιτῶν coni. Reisk. πολιτῶν Steph. cum libris MSS.

10, 1. ἐφριπποι δὲ ὄντες] Sic C. ἱκπον ὄντες δὲ καὶ Vind. (Alter.) et X. (hic tamen liber om. καὶ). ἱκπεύσαντες δὲ καὶ Steph.

ὡς σωθησομένης καὶ μεγάλης ἔσομένης καὶ τιμωρησομένης τοὺς ἀδικούντας. Ἀλκιβιάδης δ' ἐτόλμησεν ἀναβῆναι, οὔτε εὐνους ὦν τῷ πλήθει οὔτε πρότερον ἱππεύσας οὔτε νῦν ἐπιστάμενος οὔτε ὑφ' ὑμῶν δοκιμασθεῖς, ὥς οὐκ ἐξεσόμενον τῇ πόλει δίκην παρὰ τῶν ἀδικούντων 11 λαμβάνειν. ἐνθυμηθῆναι δὲ χρὴ ὅτι, εἰ ἔξεται ὁ τι ἂν τις βούληται ποιεῖν, οὐδὲν ὄφελος νόμους κείσθαι ἢ ὑμᾶς συλλέγεσθαι ἢ στρατηγούς αἰρεῖσθαι. θαυμάζω δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἴ τις ἀξιοῖ, ἐὰν μὲν τις προσόντων τῶν πολέμων τῆς πρώτης τάξεως τεταγμένος τῆς δευτέρας γένηται, τούτου μὲν δειλίαν καταψηφίζεσθαι, ἐὰν δὲ τις ἐν τοῖς ὁπλίταις τεταγμένος ἐν τοῖς ἱππεύσιν 12 ἀναφανῇ, τούτῳ συγγνώμην ἔχειν. καὶ μὲν δὴ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἡγοῦμαι δικάζειν ὑμᾶς, αὐτὸν μόνον τῶν ἑξαμαρτανόντων ἔνεκα, ἀλλ' ἵνα καὶ τοὺς ἄλλους τῶν ἀκοσμοῦντων σωφρονεστέρους ποιῇτε. ἐὰν μὲν τοίνυν τοὺς ἀγνώτας καλᾷτε, οὐδεὶς ἔσται τῶν ἄλλων βελτίων· οὐδεὶς γὰρ εἴσεται τῶν ὑφ' ὑμῶν καταψηφισθέντα· ἐὰν δὲ τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ἑξαμαρτανόντων τιμωρῇσθε, πάντες πείθονται, ὥστε τούτῳ παραδείγματι 13 τι χρώμενοι βελτίους ἔσονται οἱ πολῖται. ἐὰν τοίνυν τούτου καταψηφισθε, οὐ μόνον οἱ ἐν τῇ πόλει εἰσονται, ἀλλὰ καὶ οἱ σύμμαχοι αἰσθήσονται καὶ οἱ πολέμιοι πείθονται, καὶ ἡγήσονται πολὺ πλείονος ἀξίαν εἶναι τὴν πόλιν, ἐὰν ὁρῶσιν ἐπὶ τοῖς τοιοῦτοις τῶν ἀμαρτημάτων μάλισθ' ὑμᾶς ὀργιζομένους καὶ μηδεμίαν συγγνώμην τοὺς ἀκοσμοῦντας ἐν τῷ πολέμῳ τυγχάνοντας. 14 ἐνθυμείσθε δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι τῶν στρατιωτῶν οἱ μὲν κάμνοντες ἐτύγχανον, οἱ δὲ ἐνδεεῖς ὄντες τῶν ἐπιτηδείων, καὶ ἡδέως ἂν οἱ μὲν ἐν ταῖς πόλεσι καταμείναντες ἔθεραπύοντο, οἱ δὲ οἰκᾶδ' ἀπελθόντες τῶν

11, 1. ὅτι, εἰ] Sic pro ὅτ' εἰ, quod habet Steph., scribendum esse primus vidit Contius.

12, 6. τὸν coni. Reisk. τὰ codd. et Steph.

14, 1. ἐνθυμείσθε δ'] ἐνθυμείσθε οὖν Steph.

141οικείων ἐπερίεοντο, οἱ δὲ φίλοι ἐστρατεύοντο, οἱ δ' ἐν τοῖς ἱαπεῦσιν ἐκινδύνευον· ἀλλ' ὅμως οὐκ ἐτολμᾷτε¹⁵ ἀπολιπεῖν τὰς τάξεις οὐδὲ τὰ ἀρεστὰ ὑμῖν αὐτοῖς αἰρεῖσθαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐφοβείσθε τοὺς τῆς πόλεως νόμους ἢ τὸν πρὸς τοὺς πολεμίους κίνδυνον. ὦν χρη μνημένους ὑμᾶς νυνὶ τὴν ψῆφον φέρειν καὶ πᾶσι φανερόν ποιεῖν ὅτι Ἀθηναίων οἱ μὴ βουλόμενοι τοῖς πολεμοῖς μάχεσθαι ὑφ' ὑμῶν κακῶς κείσονται.

Ἐγούμαι δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, περὶ μὲν τοῦ νό-¹⁶μου καὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος οὐχ ἔξιν αὐτοὺς ὅ τι λέξουσιν· ἀναβαλίνοντες δ' ὑμᾶς ἐξαιτῆσονται καὶ ἀντιβολήσουσιν, οὐκ ἀξιούντες τοῦ Ἀλκιβιάδου νέος τοσαύτην δειλίαν καταγινῶναι, ὥς ἐκείνον πολλῶν ἀγαθῶν ἀλλ' οὐχὶ πολλῶν κακῶν αἴτιον γεγενημένον, ὃν εἰ τηλικούτου ὄντα ἀπεκτείνετε, ὅτε πρῶτον εἰς ὑμᾶς ἐλάβετε ἐξαμαρτάνοντα, οὐκ ἂν ἐγένοντο συμφοραὶ τοσαῦται τῇ πόλει. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἶναι,¹⁷ εἰ αὐτοῦ μὲν ἐκείνου θάνατον κατέγνωτε, τοῦ δὲ υἱοῦ ἀδικούντος δι' ἐκείνον ἀποφημισέσθε, ὃς αὐτὸς μὲν οὐκ ἐτόλμα μεθ' ὑμῶν μάχεσθαι, ὃ δὲ πατὴρ αὐτοῦ μετὰ τῶν πολεμίων ἡξίου στρατεύεσθαι. καὶ ὅτε μὲν παῖς ἦν καὶ οὐπω δῆλος ἦν ὁποῖός τις ἔσται, διὰ τὰ πατρὸς ἀμαρτήματα ὀλλίγου τοῖς ἑνδεκα παρεδόθη· ἐπειδὴ δὲ πρὸς τοῖς ἐκείνῳ πεπραγμένοις ἐπίστασθε καὶ τὴν τού-

14, 5. φίλοι est emendatio Contii et Marklandi. φίλοι libri MSS. et Steph.

15, 4. πολεμίους] πολέμους Steph.

5. τὴν ψῆφον φέρειν] φέρειν, quod vulgo olim omittebatur, C. praebehit. Addendum esse primi Steph. Cont. et Scalig. viderant.

16, 2. οὐχ ἔξιν] οὐκ ἔχειν Bekk. tacite edidit.

6. ὃν om. Steph. et codd. praeter C. Primus Reisk. addidit auctoribus Contio et Marklando.

17, 4. ὑμῶν] ἡμῶν Steph. et Brem.

5. ὅτε] ὅταν Steph.

ib. παῖς ἦν καὶ οὐπω δῆλος ἦν] Sic, ut Cont. coniecerat, in C. scriptum reperit Bekk. παῖς ἦν (οὐτω δῆλος ἦν — —) Steph.

6. τὰ πατρὸς] τὰ τοῦ πατρὸς Bekk. e conl. Reiskii.

σησθε, οἱ, πολλὰ καὶ γὰρ ὑμᾶς ποιήσαντες, διὰ ταῦτα
 ὑπὸ τῶν τριάκοντα καὶ Ἀγοράτου τούτου ἀπέθανον.
 ἀναμνησθέντες οὖν ἀπάντων τῶν δεινῶν καὶ τῶν κοινῶν
 τῇ πόλει καὶ τῶν ἰδίων, ὅσα ἐκάστω ἐγένοντο, ἐπειδὴ
 ἐκεῖνοι οἱ ἄνδρες ἐτελεύτησαν, τιμωρήσατε τὸν αἴτιον τού-
 των. ἀποδεδεικται δ' ὑμῖν ἅπαντα καὶ ἐκ τῶν ψηφισμά-
 των καὶ ἐκ τῶν ἀπογραφῶν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἀπάντων
 96 Ἀγοράτος ὃν αὐτοῖς αἴτιος τοῦ θανάτου. ἔτι δὲ καὶ προς-
 ἦκει ὑμῖν ἐναντία τοῖς τριάκοντα ψηφίσεσθαι. ὃν μὲν
 τοίνυν ἐκεῖνοι θάνατον κατέγνωσαν, ὑμεῖς ἀποψηφίσα-
 σθε· ὃν δ' ἐκεῖνοι θάνατον οὐ κατέγνωσαν, ὑμεῖς κατα-
 γινώσκετε. οἱ τριάκοντα τοίνυν τῶν μὲν ἀνδρῶν τούτων,
 οἱ ἦσαν ἡμέτεροι φίλοι, θάνατον κατέγνωσαν, ὃν δὲ
 ὑμᾶς ἀποψηφίσεσθαι Ἀγοράτου δὲ ἀπεψηφίσαντο, διότι
 ἐδόκει προθύμως τούτους ἀπολλύναι· οὐ προσήκει κατα-
 97 ψηφίσεσθαι. εἰάν οὖν τὰ ἐναντία τοῖς τριάκοντα ψηφίση-
 σθε, πρῶτον μὲν οὐχ ὁμόψηφοι γίγνεσθε, ἔπειτα τοῖς ὑμε-
 τέροις αὐτῶν φίλοις τετιμωρηκότες ἔσεσθε, ἔπειτα τοῖς
 πᾶσιν ἀνθρώποις δόξετε δίκαια καὶ δόσια ψηφίσασθαι.

96, 8. ἐδόκει de Marklandi coniectura dedi pro praesenti δοῦναι,
 quod in libris MSS. et in Stephani editione reperitur.

στρατιδης ικανῶς κατηγορήσας· καὶ γὰρ τοὺς νόμους ἐπέδειξε καὶ μάρτυρας πάντων παρέσχετο· ὅσα δ' οὕτως παραλέλοιπεν, ἐγὼ καθ' ἑκαστον ὑμᾶς διδάξω. ἀνάγνωθι δέ μοι τὸν νόμον.

NOMOS.

4 Εἰκὸς τοίνυν ἐστίν, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἐξ οὗ τὴν εἰρήνην ἐποιήσάμεθα, πρῶτον περὶ τούτων νυνὶ δικάζοντας μὴ μόνον δικαστὰς, ἀλλὰ καὶ νομοθέτας αὐτοὺς γενέσθαι, εὖ εἰδότες ὅτι, ὅπως ἂν ὑμεῖς νυνὶ περὶ αὐτῶν γνῶτε, οὕτω καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἢ πόλιν αὐτοῖς χρήσεται. δοκεῖ δέ μοι καὶ πολλοῦ χρηστοῦ καὶ δικαστοῦ δικαίου ἔργον εἶναι ταύτῃ τοὺς νόμους διαλαμβάνειν, ὅπῃ καὶ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον μέλλει συνοίσειν τῇ πόλει. 140
ἑτολμῶσι γὰρ τινες λέγειν ὥς οὐδεὶς ἐνοχὸς ἐστὶ λειποταξίου οὐδὲ δειλίας· μάχην γὰρ οὐδεμίαν γεγονέναι, τὸν δὲ νόμον κελεύειν, ἔάν τις λίσσῃ τὴν τάξιν εἰς τοῦπίσω δειλίας ἔνεκα, μαχομένων τῶν ἄλλων, περὶ τούτου τοὺς στρατιώτας δικάζειν. ὁ δὲ νόμος οὐ περὶ τούτων κελεύει μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁπόσοι ἂν μὴ παρῶσιν ἐν τῇ πεζῇ στρατιᾷ. ἀνάγνωθι μοι τὸν νόμον.

NOMOS.

6 Ἀκούετε, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὅτι περὶ ἀμφοτέρων κεῖται, καὶ ὅσοι ἂν μάχης οὐσῃς εἰς τοῦπίσω ἀναχωρήσωσι, καὶ ὅσοι ἂν ἐν τῇ πεζῇ στρατιᾷ μὴ παρῶσι. σκέψασθε δὲ τίνες εἰσὶν οὓς δεῖ παρῆναι. οὐχ οὔτινες ἂν τὴν ἡλικίαν ταύτην ἔχωσιν; οὐχ οὓς ἂν οἱ στρατηγοὶ καταλέξωσιν; ἡγοῦμαι δ', ὃ ἄνδρες δικασταί, ὅλῳ τῷ νόμῳ μόνον αὐτὸν τῶν πολιτῶν ἐνοχὸν εἶναι. ἀστρατείας μὲν γὰρ δικαίως ἂν αὐτὸν ἁλῶναι, ὅτι οὐ κατελέ-

4, 8. ὅπῃ καὶ Bekk. e C. ὅπῃ vulg.

5, 3. λίσσῃ] λείπῃ Steph.

6, 2. ἂν] ἔάν Steph.

7, 2. αὐτὸν] αὐτῶν Steph.

3. οὐ κατελέγη, λειποταξίου δὲ ὅτι] Sic Bekk. et Bremi e cod. C. (ο καταλείγεις ὁ πηρόν Coisl. ὁ καταλέγεις ὁ πατήρ X.) καταλείγεις ὁ πατήρ Steph., pro ὁ πατήρ legendum esse coniciens ὁπλίτης.

γη, λειποταξίου δὲ, ὅτι οὐκ ἐπεξῆλθε μεθ' ὑμῶν στρατοπέδῳ μόνος, οὐδὲ παρέσχε μετὰ τῶν ἄλλων ἑαυτὸν τάξαι, δειλίας δὲ, ὅτι, δεῖν ἕκαστον μετὰ τῶν ὀπλιτῶν κινδυνεύειν, ἱππεύειν εἴλετο. καίτοι φασὶν αὐτὸν ταύ-8
την τὴν ἀπολογία ποιήσασθαι, ὥς, ἐπειδὴ περ ἱππεύεν, οὐδὲν ἡθίκει τὴν πόλιν. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι διὰ τοῦθ' ὑμᾶς δικαίως ἂν αὐτῷ ὀργίσεσθαι, ὅτι τοῦ νόμου κελεύοντος, ἐάν τις ἀδοκίμαστος ἱππεύῃ, ἄτιμον εἶναι, ἐτόλμησεν ἀδοκίμαστος ἱππεύειν. καὶ μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

NOMOS.

Οὗτος τοίνυν εἰς τοῦτ' ἦλθε πονηρίας καὶ οὕτως9 ὑμῶν κατεφρόνησε καὶ τοὺς πολεμίους ἔθεισε καὶ ἱππεύειν ἐπεθύμησε καὶ τῶν νόμων οὐκ ἐφρόντισεν, ὥστε οὐδὲν αὐτῷ τούτων τῶν κινδύνων ἐμέλησεν, ἀλλ' ἐβουλήθη καὶ ἄτιμος εἶναι καὶ τὰ χρήματ' αὐτοῦ δημευθῆναι καὶ πάσαις ταῖς κειμέναις ζημίαις ἔνοχος γενέσθαι μᾶλλον ἢ μετὰ τῶν ὀπλιτῶν εἶναι καὶ ὀπλίτης γενέ-
σθαι. καὶ ἔτεροι μὲν οὐδεπώποτε ὀπλιτεύσαντες, ἔφιπ-10
ποι δὲ ὄντες τὸν ἄλλον χρόνον καὶ πολλὰ κατὰ τοὺς πολεμίους πεποιηκότες, οὐκ ἐτόλμησαν ἐπὶ τοὺς ἱπποὺς ἀναβῆναι, θεδιότες ὑμᾶς καὶ τὸν νόμον· οὕτω γὰρ ἦσαν παρεσκευασμένοι, οὐχ ὥς ἀκολουμένης τῆς πόλεως, ἀλλ'

7, 4. στρατοπέδῳ μόνος] στρατοπεδευομένων Steph. et Brem.

5. παρέσχε — τάξαι] παρῆν — τάξας Steph.

6. ὀπλιτῶν coni. Steph. πολιτῶν libri MSS.

7. ἱππεύειν] Ante hoc verb. in C. ὁδ' legitur, unde Bekk. ὁ δ' effecit.

8, 1. ταύτην τὴν ἀπολ.] Articulum om. Steph.

2. ποιήσεσθαι] ποιήσεσθαι, ut coni. Reisk., e cod. X. recepit Bekk.

4. ὑμᾶς] ἡμᾶς Steph.

9, 1. Οὗτος, quod Schott. et Taylor. coniecerant, obtulit deinde C. ὅτι ceteri codd. et Steph.

5. χρήματ' αὐτοῦ] „II. χρήμαθ' αὐτοῦ.“ Steph. in marg.

7. ὀπλιτῶν coni. Reisk. πολιτῶν Steph. cum libris MSS.

10, 1. ἐφιπποι δὲ ὄντες] Sic C. ἱππον ὄντες δὲ καὶ Vind. (Alter.) et X. (hic tamen liber om. καὶ). ἱππεύσαντες δὲ καὶ Steph.

ὡς σωθησομένης καὶ μεγάλης ἔσομένης καὶ τιμηθησομένης τοὺς ἀδικούντας. Ἀλκιβιάδης δ' ἐτόλμησεν ἀναβῆναι, οὔτε εὐνους ὦν τῷ πλήθει οὔτε πρότερον λαπεύσας οὔτε νῦν ἐπιστάμενος οὔτε ὑφ' ὑμῶν δοκιμασθεὶς, ὥς οὐκ ἐξεσόμενον τῇ πόλει θίκην παρὰ τῶν ἀδικούντων
 11 λαμβάνειν. ἐνθυμηθῆναι δὲ χρὴ ὅτι, εἰ ἐξέσται ὃ τι ἂν τις βούληται ποιεῖν, οὐδὲν ὄφελος νόμους κείσθαι ἢ ὑμᾶς συλλέγεσθαι ἢ στρατηγούς αἰρεῖσθαι. θαυμάζω δὲ, ὧς ἄνδρες δικασταί, εἴ τις ἀξιοῖ, ἐὰν μὲν τις προσόντων τῶν πολέμων τῆς πρώτης τάξεως τεταγμένος τῆς δευτέρας γένηται, τούτου μὲν δειλλαν καταψηφίξεσθαι, ἐὰν δὲ τις ἐν τοῖς ὀπλίταις τεταγμένος ἐν τοῖς λαπεύσειν
 12 ἀναφανῇ, τούτῳ συγγνώμην ἔχειν. καὶ μὲν δὴ, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἡγοῦμαι δικάζειν ὑμᾶς, αὐτὸν μόνον τῶν ἐξαμαρτανόντων ἕνεκα, ἀλλ' ἵνα καὶ τοὺς ἄλλους τῶν ἀκοσμοῦντων σωφρονεστέρους ποιῇτε. ἐὰν μὲν τοίνυν τοὺς ἀγνώτας καλᾷτε, οὐδεὶς ἔσται τῶν ἄλλων βελτίων· οὐδεὶς γὰρ εἴσεται τὸν ὑφ' ὑμῶν καταψηφισθέντα· ἐὰν δὲ τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ἐξαμαρτανόντων τιμωρήσθε, πάντες πεύδονται, ὥστε τούτῳ παραδείγματι
 13 τι χρώμενοι βελτίους ἔσονται οἱ πολῖται. ἐὰν τοίνυν τούτου καταψηφισθε, οὐ μόνον οἱ ἐν τῇ πόλει εἴσονται, ἀλλὰ καὶ οἱ σύμμαχοι αἰσθήσονται καὶ οἱ πολέμιοι πεύδονται, καὶ ἡγήσονται πολὺ πλείονος ἀξίαν εἶναι τὴν πόλιν, ἐὰν ὁρῶσιν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις τῶν ἀμαρτημάτων μάλισθ' ὑμᾶς ὀργιζομένους καὶ μηδεμιᾶς συγγνώμης τοὺς ἀκοσμοῦντας ἐν τῷ πολέμῳ τυγχάνοντας.
 14 ἐνθυμεῖσθε δ', ὧς ἄνδρες δικασταί, ὅτι τῶν στρατιωτῶν οἱ μὲν κάμνοντες ἐτύγχανον, οἱ δὲ ἐνδεεῖς ὄντες τῶν ἐπιτηδείων, καὶ ἡδέως ἂν οἱ μὲν ἐν ταῖς πόλεσι καταμείναντες ἐθεραπεύοντο, οἱ δὲ οἰκᾶδ' ἀπελθόντες τῶν

11, 1. ὅτι, εἰ] Sic pro ὅτ' εἰ, quod habet Steph., scribendum esse primum vidit Continus.

12, 6. τὸν coni. Reisk. τὰ codd. et Steph.

14, 1. ἐνθυμεῖσθε δ'] ἐνθυμεῖσθε σὺν Steph.

141οικειῶν ἐπερέλοντο, οἱ δὲ φίλοι ἐστρατεύοντο, οἱ δ' ἐν τοῖς ἱππεύσιν ἐκινδύνευον· ἀλλ' ὅμως οὐκ ἐτολμᾶτε¹⁵ ἀπολιπεῖν τὰς τάξεις οὐδὲ τὰ ἀρεστὰ ὑμῖν αὐτοῖς αἰρεῖσθαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐφοβείσθε τοὺς τῆς πόλεως νόμους ἢ τὸν πρὸς τοὺς πολεμίους κίνδυνον. ὦν χρη μέμνημένους ὑμᾶς νυνὶ τὴν ψῆφον φέρειν καὶ πᾶσι φανερόν ποιεῖν ὅτι Ἀθηναίων οἱ μὴ βουλόμενοι τοῖς πολεμοῖς μάχεσθαι ὑφ' ὑμῶν κακῶς κείσονται.

Ἡγοῦμαι δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, περὶ μὲν τοῦ νό-¹⁶μου καὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος οὐχ ἔξιν αὐτοὺς ὃ τι λέξουσιν· ἀναβαλίνοντες δ' ὑμᾶς ἐξαιτῆσονται καὶ ἀντιβολήσουσιν, οὐκ ἀξιοῦντες τοῦ Ἀλκιβιάδου νείεος τοσαύτην δειλίαν καταγνώναι, ὥς ἐκείνον πολλῶν ἀγαθῶν ἀλλ' οὐχὶ πολλῶν κακῶν αἴτιον γεγεννημένον, ὃν εἰ τηλικούτον ὄντα ἀπεκτείνετε, ὅτε πρῶτον εἰς ὑμᾶς ἐλάβετε ἐξαμαρτάνοντα, οὐκ ἂν ἐγένοντο συμφοραὶ τοσαῦται τῇ πόλει. δευνὸν δὲ μοι δοκεῖ, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἶναι,¹⁷ εἰ αὐτοῦ μὲν ἐκείνου θάνατον κατέγνωτε, τοῦ δὲ υἱοῦ ἀδικοῦντος δι' ἐκείνον ἀποφημισέσθε, ὃς αὐτὸς μὲν οὐκ ἐτόλμα μεθ' ὑμῶν μάχεσθαι, ὃ δὲ πατὴρ αὐτοῦ μετὰ τῶν πολεμίων ἡξίλου στρατεύεσθαι. καὶ ὅτε μὲν παῖς ἦν καὶ οὐπω δῆλος ἦν ὁποῖός τις ἔσται, διὰ τὰ πατρός ἀμαρτήματα ὀλλίγου τοῖς ἑνδεκα παρεδόθη· ἐπειδὴ δὲ πρὸς τοῖς ἐκσίνφ πεπραγμένοις ἐπίστασθε καὶ τὴν τού-

14, 5. φίλοι est emendatio Contii et Marklandi. φίλοι libri MSS. et Steph.

15, 4. πολεμίους] πολέμους Steph.

5. τὴν ψῆφον φέρειν] φέρειν, quod vulgo olim omittebatur, C. praecepit. Addendum esse primi Steph. Cont. et Scalig. viderant.

16, 2. οὐχ ἔξιν] οὐκ ἔχειν Bekk. tacite edidit.

6. ὅν om. Steph. et codd. praeter C. Primus Reisk. addidit auctoribus Contio et Marklando.

17, 4. ὑμῶν] ἡμῶν Steph. et Brem.

5. ὅτε] ὅταν Steph.

ib. παῖς ἦν καὶ οὐπω δῆλος ἦν] Sic, ut Cont. coniecerat, in C. scriptum reperit Bekk. καὶς ἦν (οὐτω δῆλος ἦν — —) Steph.

6. τὰ πατρός] τὰ τοῦ πατρός Bekk. e conii. Reiskii.

του ποιήτριαν, διὰ τὸν πατέρα ἑλεῖν αὐτὸν ἀξιῶσθε; 18 οὐκ οὖν δεινόν, ὃ ἄνδρες δικασταί, τούτους μὲν οὕτως εὐτυχεῖς εἶναι, ὥστ' , ἐπειδὴν ἑξαμαρτάνοντες ληφθῶσι, διὰ τὸ αὐτῶν γένος σώζεσθαι, ἡμᾶς δὲ, εἰ ἔδυστυχήσαμεν διὰ τοὺς οὕτως ἀτακτοῦντας, μηδένα ἂν δύνασθαι παρὰ τῶν πολεμίων ἑκαιτήσασθαι μηδὲ διὰ τὰς τῶν προ- 19 γόνων ἀρετὰς. καίτοι πολλοὶ καὶ μεγάλοι καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν Ἑλλήνων γερόνασι καὶ οὐδὲν ὅμοιοι τοῖς ὑπὸ τούτων περὶ τὴν πόλιν πεπραγμένοις, ὃ ἄνδρες δικασταί. εἰ δ' ἐκείνοι δοκῶσι βελτίους εἶναι σώζοντες τοὺς φίλους, ὁῦλον ὅτι καὶ ὑμεῖς ἀμείνους δόξετε εἶναι 20 τιμωρούμενοι τοὺς ἑχθρούς. ἀξιῶ δ' , ὃ ἄνδρες δικασταί, ἐὰν μὲν τινες τῶν συγγενῶν αὐτὸν ἑκαιτῶνται, ὀργίσεσθαι ὅτι τούτου μὲν οὐκ ἐπεχειρήσαν δεηθῆναι, ἢ δεηθέντες οὐκ ἐδύναντο εὐρίσθαι, ποιεῖν τὰ ὑπὸ τῆς πόλεως προσταττόμενα, ὑμᾶς δὲ πείθειν πειρῶνται ὥς 21 οὐ χρὴ παρὰ τῶν ἀδικούντων δίκην λαμβάνειν. ἐὰν δὲ τινες τῶν ἀρχόντων βοηθῶσιν αὐτῷ ἐπιδείξιν μὲν τῆς ἑαυτῶν δυνάμεως ποιούμενοι, φιλοτιμούμενοι δὲ ὅτι καὶ τοὺς φανερώς ἡμαρτηκότας σώζειν δύνανται, ὑμᾶς δὲ χρὴ ὑπολαμβάνειν, πρῶτον μὲν ὅτι, εἰ πάντες Ἀλκιβιάδῃ ὅμοιοι ἐγένοντο, οὐδὲν ἂν ἔδει τῶν στρατηγῶν (οὐδὲ γὰρ εἶχον ὅτου ἡροῦντο), ἐπειδ' ὅτι πολὺ μᾶλλον

18, 3. ἀπὸ Steph., in marg. „II. ἀπὸ τῶν.“

5. μηδὲ διὰ, ut comecerat Scalig., C. exhibet: μηδ' ἂν ceteri libri MSS. et Steph., qui ad ἀρετ. haecce adscripsit: II. ἀρετὰς προσβάλλονται. „H. ἀρετ. παράγονται. „H. προσβάλλονται. Ὁμοίως δὲ παρεχόμεθα. Εἰ δὲ μή, δεῖ ἐκπαύειν πρὸς τὸ, Δύνασθαι ἑκαιτήσασθαι.

20, 5. προσταττόμενα] Sic pro vulg. πρᾶττόμενα con. Steph. Scalig. et Cont. — Bekk. de suis libris tacet.

21, 4. ὑμᾶς δὲ] „II. ὑμᾶς δὲ.“ Steph. in marg.

6. οὐδὲν ἂν] Ita dedi e con. Marklandi et cod. C. οὐδὲν ἂν ceteri libri et Steph., cuius adnotatio margini adscripta haec est: II. οὐδὲν ἂν ἔδει.

ib. τῶν στρατηγῶν] Haec est Marklandi emendatio. τοῦ στρατηγῆν MSS. et Steph.

ib. οὐδὲ γὰρ] οὐδὲν γὰρ Steph.

αὐτοῖς προσήκει τῶν λιπόντων τὴν τάξιν κατηγορεῖν ἢ ὑπὲρ τῶν τοιούτων ἀπολογεῖσθαι. τίς γάρ ἐστιν ἐλαίς τοὺς ἄλλους ἐθαλῆσαι ποιεῖν τὰ ὑπὸ τῶν στρατηγῶν προσταττόμενα, ὅταν αὐτοὶ οὗτοι τοὺς ἀκοσμοῦντας σώζειν πειρῶνται; ἐγὼ τολῶν ἀξιῶ, ἂν μὲν ἀποδείξωσιν²² οἱ λέγοντες καὶ αἰτούμενοι ὑπὲρ Ἀλκιβιάδου ὡς ἐστρατεύσατο ἐν τοῖς ὀπλίταις ἢ ὡς λαπεύειν δεδοκιμασμένος ἐστίν, ἀποψηφίσασθαι· ἐὰν δὲ μηδὲν ἔχοντας δίκαιον κελύσωσιν αὐτῷ χαρίζεσθαι, μεμνησθαι χρηῖ ὅτι διδάσκουσιν ὑμᾶς ἐπιορκεῖν καὶ τοῖς νόμοις μὴ πειθεσθαι, καὶ ὅτι ἴαν προθύμως τοῖς ἀδικοῦσι βοηθοῦντες πολλοὺς τῶν αὐτῶν ἔργων ἐκιδυμεῖν ποιήσουσιν.

Θαυμάζω δὲ μάλιστα, ὃ ἄνδρες δικασταί, εἰ τις²³ ὑμῶν τὸν Ἀλκιβιάδην ἀξιῶσι διὰ μὲν τοὺς βοηθοῦντας σώζεσθαι, διὰ δὲ τὴν αὐτοῦ πονηρίαν μὴ ἀπολέσθαι. ἥς ἄξιον ὑμᾶς ἀκοῦσαι, ἵν' ἐπίστησθε ὅτι οὐκ ἂν εἰκότως αὐτοῦ ἀποψηφίσαισθε ὡς ταῦτα μὲν ἡμαρτηκότος, τὰ δ' ἄλλα πολλίτου χρηστοῦ γεγενημένου· ἐκ γὰρ τῶν ἄλλων τῶν τούτῳ πεπραγμένων δικάως ἂν αὐτοῦ θάνατον καταψηφίσαισθε. προσήκει δ' ὑμῖν περὶ αὐ-²⁴
¹⁴²τῶν εἰδέναι· ἐπειδὴ γὰρ καὶ τῶν ἀπολογουμένων ἀποδέχεσθε λεγόντων τὰς σφετέρας αὐτῶν ἀρετὰς καὶ τὰς τῶν προγόνων εὐεργεσίας, εἰκὸς ὑμᾶς καὶ τῶν κατηγορῶν ἀκροᾶσθαι, ἐὰν ἀποφαίνωσι τοὺς φεύγοντας πολλὰ εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκότας καὶ τοὺς προγόνους αὐτῶν πολλῶν κακῶν αἰτίους γεγενημένους. οὗτος γὰρ παῖς²⁵

21, 8. αὐτοῖς] αὐτοῖς Steph. omnesque codd. praeter C.

9. τῶν τοιούτων] τούτων Bekk. et Bremi e cod. C.

11. προσταττόμενα] Sic C. videtur habere; παρττόμενα ceteri codd. et Steph. Cf. ad §. 20, v. 5.

22, 4. ἐστίν om. Steph. et libri MSS. praeter C.

5. αὐτῷ χαρίζεσθαι] Hanc emendationem proposui Commentat. crit. p. 11. Nunc vero video, iam ante me Augero, cuius editionem antea nec ubique nec satis accurate inspexeram, idem quod mihi in mentem venisse. αὐτοῖς δογίζεσθαι Steph. et MSS. praeter C., in quo αὐτοῖς δογίζεσθαι scriptum est. αὐτῷ δογίζεσθαι Bekk. et Brem.

23, 2. ἀξιῶσι] ἀξίωσι Steph., sed in marg. „Π. ἀξιῶσι.“

μὲν ἂν παρ' Ἀρχιερέων τῷ γλάμῳ, οὐκ ὀλίγα τῶν
 ὑμετέρων ὑψηροτέρων, πολλῶν ὁρώντων ἔκινεν ὑπὸ τῷ
 αὐτῷ ἱματίῳ κατακείμενος, ἐκώμαζε δὲ μεθ' ἡμέραν,
 ἀνηβος ἑταίραν ἔχων, μιμούμενος τοὺς ἑαυτοῦ προγό-
 νους καὶ ἡγούμενος οὐκ ἂν δύνασθαι πρᾶβύτερος ἂν
 λαμπρὸς γενέσθαι, εἰ μὴ νέος ἂν, πονηρότατος δόξειεν
 26 εἶναι. μετεπέμψθη δ' ὑπὸ Ἀρχιερέων, ἐπειδὴ φανερώς
 ἐξημέραται. καίτοι ποῖόν τινα χορὴν αὐτὸν ὑφ' ὑμῶν νο-
 μίσεσθαι εἶναι, ὅστις κάκιστον τοιαῦτ' ἐπιτηδεύων δια-
 βέβλητο, ὃς τοὺς ἄλλους ταῦτ' ἐδίδασκε; μετὰ Θεοτίμου
 δὲ ἐπιβουλευσάς τῷ πατρὶ Ὀρεοῦς προῦδωκεν. ὁ δὲ πα-
 ραλαβὼν τὸ χωρίον πρότερον μὲν ὑβρίζεν αὐτὸν ὠραίον
 27 ὄντα, τελευταῖον δὲ δήσας ἀργύριον εἰσεργάττετο. ὁ δὲ
 πατήρ αὐτὸν οὕτως ἐμίσει σφοδρὰ, ὥστ' οὐδ' ἂν ἀπο-

25, 3. ὑψηροτέρων] ἀψηροτέρων Steph.

ib. ἔκινεν est Contii et Reiskii emendatio. ἔτι μὲν Steph. et MSS. praeter Laurentianum G., in quo legitur ἐκινῶς τε.

4. αὐτῷ ἱματίῳ] Sic coni. Taylor. (Lectt. Lysiac. c. 12.) et Lobeck. ad Phryn. p. 401. αὐτόματι Steph. et codd. excepto C., qui praebet αὐτῷ οἰκήματι. Bekkerus et Brem. αὐτῷ στρώματι dederunt, quod ab Augero et ante hunc a Contio propositum erat. Quum autem στρώμα fere id significet, quod somnum vel quietem capiendo subalternatur, non recte egerunt duumviri illi doctissimi, quod praepositionem ὑπὸ, quam cum Contio in ἐπὶ immutarent necesse erat, intactam reliquerunt.

ib. δὲ] Addidi hanc particulam auctore Reiskio: in edit. Stephani et MSS. deest. Unus Laurentianus eius loco nō praebet.

7. λαμπρός] λαμπρός Steph., in marg. „II. λαμπρός.“

ib. δόξεω est coniectura Reiskii, firmata a G. δόξω ceteri libri. δόξω Steph.

26, 1. Ἀρχιερέων] Sic coni. Reisk. Ἀρχιερέων C. X. Vind. (Alter.) Ald. Steph. Auger. Ἀρχιερέων (Groulart. et) Taylor.

3. τοιαῦτ'] ταῦτά Steph.

4. ὃς, uti coniecerat Reisk., C. praebuit. ὃς ceteri libri et Steph.

7. τελευταῖον] Emendatio Markl. et Taylori, codd. C. et X, ut videtur, confirmata. τελευταῖοντα reliqui codd. et Steph.

27, 2. οὐδ' αὖ] Sic coni. Reisk. pro οὐδὲ, quod est in codd. et edit. Steph.

θανόντος ἔφασκε τὰ ὅσα κομίσασθαι. τελευτήσαντος δ' ἐκείνου ἔραστῆς γενόμενος Ἀρχεβιάδης αὐτὸν ἐλύσατο. οὐ πολλῶν δὲ χρόνων ὕστερον κατεκυβεύσας τὰ ὄντα, ἐκ Λευκῆς ἀκτῆς ὁρμώμενος τοὺς φίλους κατεπόντιξεν. 28 μὲν οὖν, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἢ εἰς τοὺς πολλίτας ἢ εἰς τοὺς οἰκείους ἢ περὶ τοὺς αὐτοῦ ξένους ἢ περὶ τοὺς ἄλλους ἡμάρτηκε, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. Ἰκόνυκος δὲ πολλοὺς παρακαλέσας ἐξέπεμψε τὴν αὐτοῦ γυναῖκα, φάσκων τοῦτον ὥς οὐκ ἀδελφὸν αὐτῆς ἀλλ' ὥς ἄνδρα ἐκείνης εἰς τὴν οἰκίαν εἰσιέναι τὴν ἑαυτοῦ. καὶ τοιαυτῷ 29 ἡμαρτηκότι καὶ οὕτω δεινὰ καὶ πολλὰ καὶ μεγάλα πεποιηκότι οὔτε τῶν πεπραγμένων αὐτῷ μεταμέλει οὔτε τῶν μελλόντων ἔσεσθαι. ὃν μᾶλλον ἔδει κοσμιώτατον εἶναι τῶν πολιτῶν, ἀπολογίαν ποιούμενον τὸν ἑαυτοῦ βίον τῶν τοῦ πατρὸς ἁμαρτημάτων, οὔτεος ἐτέρους ὑβρίζειν πειράται, ὥσπερ θυνάμενος ἂν πολλοστὸν μέρος τῶν ὀνειδῶν τῶν ἑαυτῷ προσηγόντων τοῖς ἄλλοις μεταδοῦναι, καὶ ταυτ' υἱὸς ὢν Ἀλκιβιάδου, ὃς ἔπεισε μὲν 30 Δεκέλειαν Λακεδαιμονίους ἐπιτευχίσαι, ἐπὶ δὲ τὰς νήσους ἀποστήσων ἔπλευσε, διδάσκαλος δὲ τῶν τῆς πόλεως κακῶν ἐγένετο, πλεονάκεις δὲ μετὰ τῶν ἐχθρῶν ἐπὶ τὴν πατρίδα ἐστρατεύσατο ἢ μετὰ τῶν πολιτῶν ἐπ' ἐκείνους. ἀνδ' ὦν καὶ ὑμῖν καὶ τοῖς μέλλουσιν ἔσεσθαι τιμωρεῖ-

4. Ἀρχεβιάδης primus dedit Reisk. Ἀρχεβιάδης MSS. Ἀλκιβιάδης Steph.

ib. αὐτόν] ὡς υἱὸν Steph.

28, 5. τῇ αὐτοῦ] αὐτοῦ Steph. τῇ Bremi.

7. ἑαυτοῦ] αὐτοῦ Steph. et Brem.

29, 2. καὶ πολλὰ] καὶ om. Steph.

3. αὐτῷ] αὐτῶν Steph.

6. οὔτεος] ὅδ' C., unde Bekk. effecit ὁ δ'.

8. τῶν ὀνειδῶν ἑαυτῷ προσηγόντων] Sic Bekk. et Brem. partim ex C., in quo legitur (sine τῶν ὀνειδῶν) τῶν ἑαυτῷ προσηγόντων, partim ex conji. Markl., qui ita legendum esse statuit: τῶν ὀνειδῶν τῶν ἑαυτοῦ προσηγόντων. — τῶν εἰδῶν τῶν ἑαυτοῦ προσηγόντων Steph.

30, 1. ὃς om. Steph. Addendum esse primi viderunt Contius et Palmerius.

31 σθαι προσήκει ὄντινα λαμβάνετε τούτων. καίτοι σφόδρα
 εἴδισται λέγειν ὡς οὐκ εἰκός ἐστι τὸν μὲν πατέρα αὐ-
 τοῦ κατελθόντα δωρεὰς παρὰ τοῦ δήμου λαβεῖν, τοῦτον
 δ' ἀδίκως διὰ τὴν φυγὴν τὴν ἐκείνου διαβεβλήσθαι·
 ἐμοὶ δὲ δοκεῖ δεινὸν εἶναι, εἰ τὰς μὲν δωρεὰς αὐτοῦ
 ἀφείλεσθε ὡς οὐ δικαίως δεδοκότες, τούτου δὲ ἀδι-
 κοῦντος ἀποψηφιεῖσθε ὡς τοῦ πατρὸς χρηστοῦ περὶ τὴν
 32 πόλιν γεγενημένου. Καὶ μὲν δὴ, ὦ ἄνδρες δικασταί,
 ἄλλων τε πολλῶν ἄξιον ἔνεκεν αὐτοῦ καταψηφίσασθαι
 καὶ ὅτι ταῖς ὑμετέραις ἀρεταῖς χοῆται παραδείγματι περὶ
 τῆς ἑαυτοῦ πονηρίας. τομᾶ γὰρ λέγειν ὡς Ἀλκιβιάδης
 33 οὐδὲν δεινὸν εἰργασται ἐπὶ τὴν πατρίδα στρατεύσας· καὶ
 γὰρ ὑμᾶς φεύγοντας Φυλὴν καταλαβεῖν καὶ δένδρα τε-
 μνῖν καὶ πρὸς τὰ τείχη προσβαλεῖν, καὶ ταῦτα ποιήσαν-
 τας οὐκ ὄνειδος τοῖς παισὶ καταλιπεῖν, ἀλλὰ τιμὴν παρὰ
 πᾶσιν ἀνδράποισι κτήσασθαι, ὡς τῶν αὐτῶν ὄντας
 ἀξίους, ὅσοι φυγόντες μετὰ τῶν πολεμίων ἐπὶ τὴν χώ-
 ραν ἐστράτευσαν, καὶ ὅσοι κατήεσαν Λακεδαιμονίων
 34 ἐχόντων τὴν πόλιν. καὶ μὲν δὴ πᾶσιν ἡγοῦμαι δῆλον εἶ-
 ναι ὅτι οὗτοι μὲν ἐξήτουν κατιέναι ὡς τὴν μὲν τῆς θα-
 λάττης ἀρχὴν Λακεδαιμονίοις παραδώσοντες, αὐτοὶ δ'
 ὑμῶν ἄρξοντες, τὸ δ' ὑμέτερον πλῆθος κατελθὼν τοὺς
 μὲν πολεμίους ἐξήλασε, τῶν δὲ πολιτῶν καὶ τοὺς βου-
 λομένους δουλεῦν ἡλευθέρωσεν· ὥστ' οὐχ ὁμοίων τῶν¹⁴³
 35 ἔργων ἀμφοτέροις γεγενημένων τοὺς λόγους ποιεῖται.
 35 ἀλλ' ὅμως τοσούτων συμφορῶν καὶ οὕτως αὐτῷ μεγά-
 λων ὑπαρχουσῶν ἐπὶ τῇ τοῦ πατρὸς πονηρίᾳ φιλοτιμεῖ-
 ται καὶ λέγει ὡς οὕτως ἐκείνος μέγα ἐδύνατο, ὥστε τῇ
 πόλει πάντων κακῶν αἴτιος γεγένηται. καίτοι τίς οὕτως
 ἄπειρος τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, ὃς οὐκ ἂν βουλόμενος

30, 7. λαμβάνετε] λαμβάνεται Steph., in marg., II. λαμβάνητι.“

32, 5. στρατεύσας est coniectura Marklandi. στρατεύσασθαι MSS.
et Steph.

34, 3. παραδώσοντες] δώσοντες Steph.

35, 8. μέγα ἐδύνατο] ἐδύνατο μέγα Bekk.

εἶναι πονηρὸς εἰσγηθήσεται μὲν τοῖς πολεμίοις ἃ χρὴ κα-
 ταλαβεῖν τῶν χωρίων, δηλώσεις δ' ἂν ἃ κακῶς φυλάτ-
 τεται τῶν φρουρίων, διδάξεις δ' ἂν ἃ πονηρῶς ἔχει τῶν
 πραγμάτων, μηνύσεις δ' ἂν τοὺς βουλευμένους ἀφίστα-
 σθαι τῶν συμμάχων; οὐ γὰρ δήπου, ὅτε μὲν ἔφηνγε, διὰ36
 τὴν δύναμιν κακῶς οἷός τ' ἦν ποιεῖν τὴν πόλιν, ἐπειδὴ
 δὲ ὑμᾶς ἐξαπατήσας κατήλθε καὶ πολλῶν ἤρξε τριήρων,
 οὔτε τοὺς πολεμίους ἐδύνατο ἐκ τῆς χώρας ἐκβαλεῖν
 οὔτε Χίους, οὐς ἀπέστησε, πάλιν φίλους ποιῆσαι οὔτε
 ἄλλο οὐδὲν ἀγαθὸν ὑμᾶς ἐργάσασθαι. ὥστ' οὐ χαλεπὸν37
 γινῶναι ὅτι Ἀλκιβιάδης δυνάμει μὲν οὐδὲν τῶν ἄλλων
 διέφερε, πονηρίᾳ δὲ τῶν πολιτῶν πρῶτος ἦν. ἃ μὲν γὰρ
 ᾗδαι τῶν ὑμετέρων κακῶς ἔχοντα, μηνυτὴς αὐτοῖς Λα-
 κεδαιμονίοις ἐγένετο· ἐπειδὴ δ' ἔδει αὐτὸν στρατηγεῖν,
 οὐδὲν κακὸν ποιεῖν ἐκείνους ἐδύνατο, ἀλλ' ὑποσχόμενος
 δι' ἑαυτὸν παρῆξεν βασιλεῖα χρήματα, πλεον ἢ διακόσια
 τάλαντα τῆς πόλεως ὑφείλετο. καὶ οὕτω πολλὰ ἐνόμιζεν38
 εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκέναι, ὥστε λέγειν δυνάμενος καὶ φίλων
 ὄντων καὶ χρήματα κεκτημένος οὐδέποτε· ἐλθὼν εὐθύνας
 ἐτόλμησε δοῦναι, ἀλλὰ φνυγὴν αὐτοῦ καταγνοῦς καὶ Θρά-
 κης καὶ πάσης πόλεως ἐβούλετο πολίτης γενέσθαι μάλ-
 λον ἢ τῆς πατρίδος εἶναι τῆς ἑαυτοῦ. καὶ τὸ τελευταῖον,
 ὃ ἄνθρωποι δικασταί, ὑπερβολὴν ποιησάμενος τῆς προτέ-
 ρας πονηρίας ἐτόλμησε τὰς ναῦς Λυσάνδρῳ μετὰ Ἀδει-
 μάντου προδοῦναι. ὥστε εἴ τις ὑμῶν ἢ τοὺς τεθνεώτας39
 ἐν [τῇ] ναυμαχίᾳ ἔλεει, ἢ ὑπὲρ τῶν δουλευσάντων τοῖς
 πολεμίοις αἰσχύνεται, ἢ τῶν τειχῶν καθυρημένων ἀγα-
 νακτεῖ, ἢ Λακεδαιμονίους μισεῖ, ἢ τοῖς τριάκοντα ὀρ-
 γίζεται, τούτων ἀπάντων χρὴ τὸν τούτου πατέρα αἰτιῶν

36, 1. ὅτε] ὅταν Steph.

37, 4. αὐτοῖς] Retinui hanc librorum MSS. lectionem: αὐτός,
 quod in schedis Brulart., a Contio et Markl. propositum
 est, cum Reiskio reposuit Angerius.

39, 2. τῇ] Articulus, quem MSS. et Steph. om., accessit e conji.
 Reiskii.

ἡγεῖσθαι καὶ ἐνθυμηθῆναι ὅτι Ἀλκιβιάδην μὲν τὸν πρό-
 παππον αὐτοῦ καὶ τὸν πρὸς μητρὸς Μεγακλῆα οἱ ὑμέ-
 τεροι πρόγονοι δις ἄμφοτέρους ἐξωστράκισαν, τοῦ δὲ
 πατρὸς αὐτοῦ οἱ πρεσβύτεροί ὑμῶν θάνατον κατέγνω-
 40σαν, ὥστε νῦν χρὴ ἡγήσαμένους πατρικῶν ἐχθρῶν τοῦ-
 τον εἶναι τῇ πόλει καταψηφίσασθαι καὶ μήτε ἔλεον
 μήτε συγγνώμην μήτε χάριν μηδεμίαν περὶ κλεινοῦς
 ποιήσασθαι τῶν νόμων τῶν κειμένων καὶ τῶν ὀρκῶν
 41οὺς ἀμόσαστε. Σκέψασθαι δὲ χρὴ, ὦ ἄνδρες δικασταί,
 διὰ τί ἂν τις τοιούτων ἀνδρῶν φείδαιτο· πότερον ὡς
 πρὸς μὲν τὴν πόλιν δεδυστηχῆκασιν, ἄλλως δὲ κόσμιοι
 εἰσὶ καὶ σωφρόνως βεβιωκασιν; οὐχ οἱ μὲν πολλοὶ αὐ-
 τῶν ἡταιρήκασιν, οἱ δ' ἀδελφαῖς συγγεγόνασιν, τοῖς δ'
 42ἐκ θυγατέρων παῖδες γεγόνασιν, οἱ δὲ μυστήρια πεποιή-
 κασιν καὶ τοὺς Ἑρμῆς περικεκόφασιν καὶ περὶ πάντας τοὺς
 θεοὺς ἡσεβήκασιν καὶ εἰς ἅπασαν τὴν πόλιν ἡμαρτήκα-
 σιν, ἀδίκως καὶ παρὰ νόμον καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους δια-
 κείμενοι καὶ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς, πολιτευόμενοι οὐδεμιᾶς
 τόλμης ἀπεχόμενοι οὐδὲ ἔργου δεινοῦ ἄπειροι γεγενημέ-
 νοι; ἀλλὰ καὶ πεπόνθασιν καὶ πεποιήκασιν ἅπαντα. οὕτω
 γὰρ διάκεινται, ὥστ' ἐπὶ μὲν τοῖς καλοῖς αἰσχύνεσθαι,
 43ἐπὶ δὲ τοῖς κακοῖς φιλοτιμεῖσθαι. Καὶ μὲν δὴ, ὦ ἄν-
 δρες δικασταί, ἤδη τινῶν ἀπεψηφίσασθε ἀδικεῖν μὲν
 νομίσαντες, οἴόμενοι δ' εἰς τὸ λοιπὸν χορησίμους ὑμῖν
 ἔσεσθαι. τίς οὖν ἐλπὶς ὑπὸ τούτου τι ἀγὰθὸν πείσεσθαι

39, 7. καὶ τὸν πρὸς μητρὸς] Sic vulgo. καὶ τὸν μητρὸς in Bekkeri
 edit. Berolinensi errore typothetarum.

42, 5. διακείμενοι — πολιτευόμενοι] „Fortasse πολιτευόμενοι —
 διακείμενοι.“ BEKK. in Add. et Corrig. Ego locum eo
 sanavi, quod comma, a Bekkero et Bremio post πολι-
 τευόμενοι positum, ante hoc verbum collocavi. In edit.
 Steph. interrogationis signum post πολιτευόμενοι repe-
 ritur.

6. οὐδὲ ἔργου] οὐδενὸς ἔργου coni. Steph.

7. ἀλλὰ καὶ πεπόνθασιν καὶ πεποιήκασιν ἅπαντα] Sic C. Bekk.
 Bremi. ἀλλ' ἄτε πεπόνθασιν ἅπαντα, ἃ πεποιήκασιν καὶ
 πεπόνθασιν Steph. cum ceteris libris MSS.

τὴν πόλιν, ὃν ὑμεῖς, ὅτι μὲν οὐδενὸς ἀξίος ἐστίν, ἐπει-
δὲν ἀπολογῆται, εἰσεσθε, ὅτι δὲ πονηρός ἐστιν, ἐκ τῶν
ἄλλων ἐπιτηδευμάτων εἰσεσθε· Ἀλλὰ μὲν δὴ οὐδ' ἂν⁴⁴
ἐξελθὼν ἐκ τῆς πόλεως οὐδὲν δύναίτο κακὸν ὑμᾶς ἐργά-
144σασθαι, δειλὸς ὢν καὶ πένης καὶ πρᾶττειν ἀδύνατος
καὶ τοῖς οἰκείοις διάφορος καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων μισού-
μενος· ὥστ' οὐδὲ τούτων ἕνεκα αὐτὸν ἀξιὸν φυλάττε-
σθαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον παράδειγμα ποιῆσαι καὶ τοῖς⁴⁵
ἄλλοις καὶ τοῖς τούτου φίλοις, οἳ τὰ μὲν προσταττό-
μενα ποιεῖν οὐκ ἐθίλουσι, τοιούτων δ' ἔργων ἐπιθυ-
μοῦσι καὶ περὶ τῶν σφετέρων αὐτῶν κακῶς βουλευσά-
μενοι περὶ τῶν ὑμετέρων δημηγοροῦσιν.

Ἐγὼ μὲν οὖν ὥς ἰδυνάμην ἀριστα κατηγορεῖν. ἐπὶ⁴⁶
σταμαὶ δ' ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι τῶν ἀκρωμένων θαυμάζου-
σιν ὅπως ποθ' οὕτως ἀκριβῶς ἰδυνήθην ἐξευρεῖν τὰ
τούτων ἀμαρτήματα, οὗτος δέ μου καταγελᾷ ὅτι οὐδὲ
πολλοστὸν μέρος εἶρηκα τῶν τούτοις ὑπαρχόντων κακῶν.
Ὑμεῖς οὖν καὶ τὰ εἰρημένα καὶ τὰ παραλείμμενα ἀνα⁴⁷
λογισάμενοι πολὺ μᾶλλον αὐτοῦ καταψηφίσασθε, ἐνθυ-
μηθέντες ὅτι ἔνοχος μὲν ἐστὶ τῇ γραφῇ, μεγάλη δ' εὐ-
τυχία τὸ τοιούτων πολιτῶν ἀπαλλαγῆναι πόλει. Ἀνά-
γνωθι δ' αὐτοῖς τοὺς νόμους καὶ τοὺς ὅρκους καὶ τὴν
γραφὴν· καὶ τούτων μεμνημένοι ψηφιοῦνται τὰ δίκαια.

43, 7. εἰσεσθε] Cf. commentat. crit. p. 28.

46, 5. πολλοστὸν] τὸ πολλοστὸν Steph. et Brem. Rectius autem
Bekk. cum C. omisit articulum.

47, 6. ψηφιοῦνται] ψηφίσονται Steph.

XV.

Λ Τ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΑΣΤΡΑΤΕΙΑΣ.

1 *Ε*γὼ μὲν, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ ὑμᾶς αἰτοῦμαι τὰ δίκαια ψηφίσασθαι, καὶ τῶν στρατηγῶν δέομαι, ἐπεὶ καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ ἀρχῇ πολλοὺ ἀξιοὶ τῇ πόλει γεγόνασι, καὶ περὶ τῶν τῆς ἀστρατείας γραφῶν κοινούς εἶναι τῷ τε διαίκοντι καὶ τῷ φεύγοντι· καὶ μὴ βοηθοῦντας ὥς ἂν βούλωνται πᾶσαν προθυμίαν ἔχειν παρὰ τὸ δίκαιον ὑμᾶς ψηφίσασθαι, ἐνθυμουμένους ὅτι σφόδρ' ἂν ἡγανακτεῖτε, εἰ ἐν τῇ ὑμετέρᾳ δοκιμασίᾳ οἱ θεσμοθέται ἀναβάντες ὑμῶν ἐδίδοντο μὴ καταψηφίσασθαι, ἡγοούμενοι δεινὸν εἶναι, εἰ οἱ τιθέντες τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν ψῆφον διδόν-
3 τες παρακλεύσονται μὴ καταψηφίσασθαι. τί δ' ἂν αἰσχίον ἔθος ἢ δεινότερον πρᾶγμα τούτου τῇ πόλει γένοι-

1, 4. κοινούς] κοινωνούς Steph.

2, 2. εἰ ἐν] ἐν om. MSS. et Steph.; additum est de coniectura Reiskii.

3. μὴ καταψηφίσασθαι] μὴ om. Steph. et codd., excepto Laurentiano.

4. διδόντες coni. Tayl. pro librorum MSS. et Stephani lectione διαδιδόντες.

5: μὴ καταψηφίσασθαι] τῶν μὲν μὴ καταψ. Steph. cum plerisque codd.

το, εἰ τολμήσει ὁ μὲν ἄρχων ἐν ταῖς τῶν ἐπικληρῶν
δικαῖς ἀντιβολεῖν καὶ ἱκετεύειν τοὺς δικαστὰς ὃ τι ἂν
βούληται παραχθῆναι, ὃ δὲ πολέμαρχος καὶ οἱ ἔνδεκα
δεήσονται ἐν ταῖς δικαῖς ταῖς ὑφ' ἑαυτῶν εἰσαγομέναις.
ᾧσπερ καὶ νῦν; χρὴ τοίνυν καὶ ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν τήν4
αὐτὴν γνώμην ἔχειν, ἐνδυμουμένους ὅτι οὐδὲν διοίσει
ὑμᾶς ἰδίᾳ περὶ τῆς ἀστρατείας βοηθεῖν ἢ τούτων τινὰς
δεῖσθαι αὐτοὺς τὴν ψῆφον διδόντας. Σκέψασθε δὲ, ᾧ5
ἄνδρες δικασταί, ἐὰν ἱκανὸν γένηται τεκμήριον ὅτι οὐ-
δεὶς πᾶ τῶν ἀρχόντων ἐν τῷ στρατοπέδῳ Ἀλκιβιάδῃ ἦν
παρεσκευασμένος· ἔχρην γὰρ αὐτοὺς, εἴπερ ἀληθῆ λέ-
γουσιν, ἀνακαλεῖν μὲν Πάμφιλον, ὅτι ἀφαιρῶν τὸν
ἱππον ἱππέως ἀπεστέρει τὴν πόλιν, ἐπιβάλλειν δὲ τῷ
φυλάρχῳ, ὅτι ἐξελαύνων Ἀλκιβιάδην ἐκ τῆς φυλῆς ἄκυ-
ρον ἐποίει τὴν τούτων τάξιν, κελεύειν δὲ τὸν ταξίαρχον
ἐξαλείφειν αὐτὸν ἐκ τοῦ τῶν ὀπλιτῶν καταλόγου. νῦν6
δὲ τούτων οὐδὲν ἐποίησαν, ἀλλ' ἐν μὲν τῷ στρατοπέδῳ
περιεώρων αὐτὸν ὑπὸ πάντων προπηλακίζόμενον καὶ
τοῖς ἱπποτοξόταις ἱκπεύοντα· ἐπειδὴ δὲ ὑμᾶς δεῖ παρὰ
τῶν ἀδικούντων δίκην λαμβάνειν, χαριζόμενοι μαρτυ-
ροῦσιν ὑφ' ἑαυτῶν αὐτὸν τετάχθαι· καίτοι δεινὸν, ᾧ
ἄνδρες δικασταί, αὐτοὺς μὲν τοὺς στρατηγούς ὑπὸ τοῦ
δήμου χειροτονηθέντας μὴ ἂν τολμήσαι πρότερον ὑμῶν

3, 3. τολμήσει ὁ μὲν] Hoc proposuit Markl. pro vulg. τολμήσει
μὲν.

ib. ἐν ταῖς] coni. Reisk. pro vulg. ἐμβάς.

5. οἱ ἔνδεκα δεήσονται] οἱ τὰ δεήσονται Steph. Ex οἱ τὰ
primus Reiskius effecit οἱ ἰα' i. e. οἱ ἔνδεκα, quae emen-
datio postmodo librorum MSS. testimonio confirmata est.

4, 2. διοίσει] Sic cum Bekkero scripsi pro δεήσει, quod MSS. et
Steph. exhibent.

3. τούτων] τούτους ᾧ Steph.

5, 5. ἀφαιρῶν] Sic Auger. dedit de coni. Markl. et Taylori, item
Bekk., in cuius optimo codice ita scriptum legitur. In
ceteris codd. est aut φένων aut φέρων aut (quod Steph.
recepit) φαίνων.

6, 7. τοὺς στρατηγούς] Articulum non habet Steph.

ἡγήσασθαι, ἕως ἂν ἐδοκιμάσθῃσαν κατὰ τοὺς νόμους, Ἀλκιβιάδην δὲ τολμᾶν παρὰ τοὺς τῆς πόλεως νόμους γύπ' αὐτῶν ταχθῆναι. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, ὃ ἄνδρες δικασταί, εἰ τῶν μὲν δεδοκιμασμένων ἱππέων οὐκ ἔστιν ἐπὶ τούτοις ὅντινα βούλονται αὐτοὶ εἰς τοὺς ὀπίστας καταλέξειν, τῶν δὲ ὀπλιτῶν ἀδοκιμάστων ὄντων ἐπὶ τούτοις ἔσται ὅντιν' ἂν βούλονται ἱππεύειν. εἰ μὲν τοίνυν, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὄντες κύριοι, πολλῶν βουλομένων μηδὲνα τῶν ἄλλων ἱππεύειν εἶσσαν, οὐκ ἂν δικαίως χαρίζοισθε αὐτοῖς· εἰ δ' ἄκυροι ὄντες ὁμολογήσουσι τάξαι, ἐνθυμῆσθαι χρὴ ὅτι ὁμωμόκατε τὰ δίκαια γινώσκεισθαι, ἀλλ' οὐχ ὅτι ἂν οὗτοι κελεύσῃ ψηφιεῖσθαι, ὥστε οὐδὲνα χρὴ τῶν δεομένων περὶ κλεινῶς θύμῶν αὐτῶν καὶ τῶν ὅρκων ποιεῖσθαι. καὶ μὲν δὴ, ὃ ἄνδρες δικασταί, εἴ τῳ δοκεῖ μεγάλη ἡ ζημία εἶναι καὶ λίαν ἰσχυρὸς ὁ νόμος, μεμνησθαι χρὴ ὅτι οὐ νομοθετοῦντες περὶ αὐτῶν ἦκατε, ἀλλὰ κατὰ τοὺς κεμένους νόμους ψηφιούμενοι, οὐδὲ τοὺς ἀδικοῦντας ἐλεήσαντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον αὐτοῖς ὀργιούμενοι καὶ ὅλη τῇ πόλει βοηθήσαντες, εὖ εἰδότες ὅτι ὑπὲρ τῶν παρεληλυθότων ὁλόγους τιμωρησάμενοι πολλοὺς ποιήσετε κοσμιωτέρους 10 ἐν τοῖς μέλλουσι κινδυνεύειν. χρὴ δὲ, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὥσπερ οὗτος ἀμελήσας τῆς πόλεως τὴν αὐτοῦ πατηρίαν ἐσκέφατο, οὕτως ὑμᾶς ἀμελήσαντας τούτου τῇ πόλει τὰ βέλτεστα ψηφίσασθαι, ἄλλως τε καὶ ὅρκους ὁμωμοκότας καὶ περὶ Ἀλκιβιάδου μέλλοντας ψηφίσασθαι.

7, 8. ἐπὶ τούτοις ἔστιν] ἐπὶ τούτων ἔστιν Steph., sed in marg. „II. ἐπὶ τούτοις ἔστιν. Οὕτω φησὶν, ἐπὶ τούτοις ἔστιν.“

8, 4. χαρίζοισθε] ὀργίζοισθε hic legendum mihi videri, dixi in Commentat. crit. p. 12.

6. κελεύσῃ] κελεύουσι Steph., in marg. „II. κελεύουσι.“

9, 2. μεγάλη ἡ ζημία, ut ex conji. Reiskii dedit Auger., est in Bekkeri editione sine varietate: μεγάλης ζημίας Steph. et libri ante Bekkerum collati.

ὅς, ἂν ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ, καταγελῶν τῆς πόλεως ἄπεισιν·
οὐ γὰρ δὴ χάριν γε ὑμῖν ἀποδώσει· τῇ ψῆφῳ κρύβδην
εὐ καθῶν, ὅς τῶν φίλων τοὺς φανερώς αὐτόν εὖ ποιή-
σαντας κακῶς ποιεῖ. ὑμεῖς οὖν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, τὰς¹¹
τούτων δεήσεις περὶ ἐλάττονος ποιησάμενοι τὰ δίκαια
ψηφίσασθε. ἀποδείκνυται δὲ καταλείβεις εἰς τοὺς ὀπλίτας
καὶ λιπῶν τὴν τάξιν καὶ τῶν νόμων κωλύόντων ἀδοκί-
μαστος ἰκπεύσας, καὶ περὶ ὧν οἱ νόμοι διαβρόχῃ οὔτε
στρατηγὸν οὔτε ἱππαρχον οὔτε ἄλλον οὐδένα κυριώτε-
ρον ἐκείνων ἀποδεικνύουσι, περὶ τούτων ἰδιώτης ὧν
τὴν ἐξουσίαν αὐτῷ δεδωκώς. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ φίλῳ ὄντι¹²
Ἀρχεστρατίδῃ βοηθῶν καὶ Ἀλκιβιάδῃ ἐχθρὸν ὄντα ἐμαυ-
τοῦ τιμωρούμενος θέομαι τὰ δίκαια ψηφίσασθαι· ὑμᾶς
δὲ χρὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας τὴν ψῆφον φέρειν,
ἥνπερ ὅτε ᾤεσθε πρὸς τοὺς πολεμίους διακινδυνεύειν.

10, 6. ὅς, ἂν ὑμ.] οἷς ἂν ὑμ. Steph., in marg. „Π. ὅς, ἂν ὑμ.“

11, 2. περὶ ἐλάττονος] Sic eoni. Markl. περὶ ἐλαττόνων Steph.
cum libris MSS.

6. ἱππαρχον] ὑπάρχον Steph.

XVI.

Α Τ Σ Ι Ο Υ

ΕΝ ΒΟΤΑΗ.

ΜΑΝΤΙΘΕΩ, ΔΟΚΙΜΑΖΟΜΕΝΩ, ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

¹**Ε**ἰ μὴ συνήθειν, ὃ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλὴν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἡγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον ὧν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι. ἐγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα ἐμαυτῷ πιστεύω, ὥστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς ἢ κακῶς διακείμενος, ἐπειδὴν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσει αὐτῷ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγήσασθαι. ἀξιώ δὲ, ὃ βουλή, εἰάν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὥς εὖνους εἶμι τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὥς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πῶ μοι πλέον εἶναι· εἰάν δὲ φαίνωμαι περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκῶς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ παρὰ τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὴ δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἡγεῖσθαι χείρους εἶναι. πρῶτον

2, 3. τυγχάνει] τυγχάνοι Steph.

3, 6. τοὺς τῶν] τοὺς om. Steph.

δὲ ἀποδείξω ὡς οὐχ ἵππευον οὐτ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν
 τριάκοντα οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας. Ἡμᾶς⁴
 γὰρ ὁ πατὴρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς ὡς Σά-
 τυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ διαιτησομένους ἐξέπεμψε, καὶ
 ἴδου⁵τε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων οὐτε μεθισταμένης τῆς
 πολιτείας, ἀλλ' ἦλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν
 Πειραιᾶ κατελθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις. καίτοι οὕτως⁵
 ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφικνέμενους ἐπιθυ-
 μεῖν μετέχειν τῶν ἀλλοτρίων κινδύνων, οὐτ' ἐκεῖνοι φαί-
 νονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες, ὥστε καὶ τοῖς ἀποδη-
 μοῦσι καὶ τοῖς μὴδὲν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς
 πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἡτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύ-
 σαντας τὸν δῆμον. ἔπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς⁶
 ἱππεύσαντας σκοπεῖν εὐηθὲς ἐστίν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ
 μὲν τῶν ὁμολογούντων ἱππεύειν οὐκ ἔνειδιν, ἔνιοι δὲ
 τῶν ἀποδημούντων ἐπιγεγραμμένοι εἰσίν. ἐκεῖνος δ' ἐστὶν
 ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε
 τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἱππεύσαντας, ἵνα τὰς
 καταστάσεις ἀναπράττετε παρ' αὐτῶν. ἐμὲ τολύην οὐδεὶς⁷
 ἂν ἀποδείξειεν οὐτ' ἀπενεχθέντα ὑπὸ τῶν φυλάρχων
 οὐτε παραδοθέντα τοῖς συνδικοῖς οὐτε κατάστασιν παρα-
 λαβόντα. καίτοι πᾶσι ῥᾶδιον τοῦτο γινῶναι, διότι ἀνα-
 γκαῖον ἦν τοῖς φυλάρχοις, εἰ μὴ ἀποδείξαιεν τοὺς ἔχον-
 τας τὰς καταστάσεις, αὐτοῖς ζημιοῦσθαι. ὥστε πολὺ ἂν
 δικαιότερον ἐκείνοις τοῖς γράμμασιν ἢ τούτοις πιστεύοιτε·
 ἐκ μὲν γὰρ τούτων ῥᾶδιον ἦν ἐξαλειφθῆναι τῷ βουλο-
 μένῳ, ἐν ἐκείνοις δὲ τοὺς ἱππεύσαντας ἀναγκαῖον ἦν
 ὑπὸ τῶν φυλάρχων ἀπενεχθῆναι. Ἔτι δέ, ὦ βουλῇ,⁸
 εἴπερ ἵππευσα, οὐκ ἂν ἦν ἔξαρκος ὡς δεινόν τι πεποιθ-

5, 6. ἡτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας] ἡτίμαζον ἢ τοὺς συγ-
 Steph. Cf. commentat. crit. p. 13 et sq.

6, 4. ἀποδημούντων ἐπιγεγραμμένοι εἰσίν] Numquid legendum
 ἀποδημούντων ἐπιγεγραμμένοι εἰσίν?

7, 5. ἀποδείξαιεν] ἀποδείξειεν Steph.

6. αὐτοῖς] „II. αὐτούς.“ Steph. in marg.

κῶς, ἀλλ' ἤξιον, ἀποδείξας ὥς οὐδεὶς ὑπ' ἐμου τῶν πολιτῶν κακῶς πέπονθε, δοκιμάζεσθαι. ὁρᾷ δὲ καὶ ὑμᾶς ταύτῃ τῇ γνώμῃ χρωμένους, καὶ πολλοὺς μὲν τῶν τότε ἱκπευσάντων βουλευόντας, πολλοὺς δ' αὐτῶν στρατηγούς καὶ ἱπάρχους χειροτονημένους· ὥστε μὴδὲν δι' ἄλλο με ἡγείσθε ταύτην ποιεῖσθαι τὴν ἀπολογία, ἣ ὅτι περιφανῶς ἐτόλμησάν μου καταψεύσασθαι. ἀνάβηθι δέ μοι καὶ μαρτύρησον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

9. Περὶ μὲν τοίνυν ταύτης τῆς αἰτίας οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· δοκεῖ δέ μοι, ὦ βουλή, ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις ἀγῶσι περὶ αὐτῶν μόνων τῶν κατηγορημένων προσήκειν ἀπολογεῖσθαι, ἐν δὲ ταῖς δοκιμασίαις δίκαιον εἶναι παντός τοῦ βίου λόγον διδόναι. δέομαι οὖν ὑμῶν μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαι μου. ποιήσομαι δὲ τὴν ἀπολογία ὥς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων.
10. Ἐγὼ γάρ πρῶτον μὲν οὐσίας μοι οὐ πολλῆς καταλειφθείσης διὰ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς τοῦ πατρὸς καὶ τὰς τῆς πόλεως, δύο μὲν ἀδελφὰς ἐξέδωκα, ἐπιδοὺς τετιμῶντα μνᾶς ἑκατέρᾳ, πρὸς τὸν ἀδελφὸν δ' οὕτως ἐνεμάμην, ὥστ' ἐκείνον πλέον ὁμολογεῖν ἔχειν ἐμοῦ τῶν πατρῶων· καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας οὕτω βεβίωκα, ὥστε μηδεπώποτε μοι μὴδὲ πρὸς ἓνα μὴδὲν ἔγκλημα
11. γενέσθαι. καὶ τὰ μὲν ἴδια οὕτω διέκησα· περὶ δὲ τῶν κοινῶν μοι μέγιστον ἡγοῦμαι τακμήριον εἶναι τῆς ἐμῆς ζωικείας, ὅτι τῶν νεωτέρων ὁδοὶ περὶ κύβους ἢ πότους ἢ περὶ τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι, πάντας αὐτοὺς ὤψασθέ μοι διαφόρους ὄντας, καὶ πλείστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους. καίτοι δῆλον ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐκθυμούμεν, οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην εἶχον περὶ

8, 7. ὥστε μὴδὲν δι' ἄλλο με] Hoc, quod Tayl. et Markl. conjectura assecuti erant, Bekk., quem secutus est Bremius, habet sine varietate. ὥστ' εἰ μὴδὲν διαβάλλομαι Steph.

ἰμοῦ. ἔτι δ', ὧ βουλῇ, οὐδεὶς ἂν ἀποδαῖξαι περὶ ἰμοῦ¹²
 δύναιτο οὔτε δίκην αἰσχρὰν οὔτε γραφὴν οὔτε εἰσαγγε-
 λίαν γεγεννημένην. καίτοι ἑτέρους ὁρᾷτε πολλάκις εἰς
 τοιούτους ἀγῶνας καθιστηκότες. πρὸς τοίνυν τὰς στρα-
 τίας καὶ τοὺς κινδύνους τοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους
 σκέψασθε ὅλον ἑμαυτὸν παρέχω τῇ πόλει. πρῶτον μὲν¹³
 γὰρ, ὅτε τὴν συμμαχίαν ἐποιήσασθε πρὸς τοὺς Βοιω-
 τοὺς καὶ εἰς Ἀλλάρτον ἔδει βοηθεῖν, ὑπὸ Ὁρθοβούλου
 κατελιγμένος ἱππεύειν, ἐπειδὴ πάντας ἐώρων τοῖς μὲν
 ἱππεύουσιν ἀσφάλειαν εἶναι δεῖν νομίζοντας, τοῖς δ'
 ὁπλίταις κίνδυνον ἡγουμένους, ἑτέρων ἀναβάντων ἐπὶ
¹⁴τοὺς ἱπποὺς ἀδοκιμάστων παρὰ τὸν νόμον ἐγὼ πρὸς-
 εἰδὼν ἔφην τῷ Ὁρθοβούλῳ ἐξαλείψαι με ἐκ τοῦ κατα-
 λόγου, ἡγούμενος αἰσχρὸν εἶναι τοῦ πλήθους μέλλοντος
 κινδυνεύειν ἄδειαν ἑμαυτῷ παρασκευάσαντι στρατεύε-
 σθαι. καὶ μοι ἀνάβηθι, Ὁρθόβουλε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Συλλεγόντων τοίνυν τῶν δημοτῶν πρὸ τῆς ἐξόδου,¹⁴
 εἰδὼς αὐτῶν ἐνέους πολλὰς μὲν χρηστούς ὄντας καὶ
 προθύμους, ἐφοδίων δὲ ἀποροῦντας, εἶπον ὅτι χρὴ
 τοὺς ἔχοντας παρέχειν τὰ ἐπιτήδεια τοῖς ἀπόρως διακει-
 μένοις. καὶ οὐ μόνον τοῦτο συνεβούλευον τοῖς ἄλλοις,
 ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἔδωκα δυοῖν ἀνδροῖν τριάκοντα δραχμὰς
 ἑκατέρῳ, οὐχ ὥς πολλὰ κικτημένος, ἀλλ' ἵνα παρὰδειγμα
 τοῦτο τοῖς ἄλλοις γένηται. καὶ μοι ἀνάβητε.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὧ βουλῇ, εἰς Κόρινθον ἐξόδου¹⁵
 γνωμένης καὶ πάντων ποιιδάσαν ὅτι δεῖται κινδυνεύειν,

13, 4. πάντας] πάντες Steph., in marg. „Π. πάντας.“

5. δεῖν] δὴ Steph.

8. ἐξαλείψαι με] Ἐξάλειψαι με Steph.

14, 1. Συλλεγόντων] Συλλεγόντων Steph.: „Π. συλλεγόντων“ in marg.

8. ἀνάβητε] „Π. ἀνάβητε μάρτυρες. Ἡ, τούτων μάρτυρες. Ὅσα γὰρ ὁ λόγος ὑστερον.“ Steph. in marg.

ἐτέρων ἀναδυομένων ἐγὼ διεπραξάμην, ὥστε τῆς πρώτης
 τεταγμένος μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις· καὶ μάλιστα τῆς
 ἡμετέρας φυλῆς δυστυχησάσης καὶ πλείστον ἐνθανόντων
 ὕστερον ἀνεχώρησα τοῦ σεμνοῦ Στειριῆος τοῦ πᾶσιν
 16 ἀνθρώποις δειλλαν ἀνειδικότος. καὶ οὐ πολλαῖς ἡμέραις
 ὕστερον μετὰ ταῦτα ἐν Κορίνθῳ χωρίων ἰσχυρῶν κα-
 τεληγμένων, ὥστε τοὺς πολεμίους μὴ δύνασθαι προσέ-
 ναι, Ἀγησιλάου δ' εἰς τὴν Βοιωτίαν ἐμβαλόντος, ψηφι-
 σαμένων τῶν ἀρχόντων ἀποχωρεῖν τάξεις, αἵτινες βοη-
 θήσουσι, φοβουμένων ἀπάντων (εἰκότως, ὃ βουλή· δι-
 νόν γὰρ ἦν ἀγαπητῶς ὀλίγῳ πρότερον σεσωσμένους ἐφ'
 ἑτέρου κινδύνου ἵνα) προσελθὼν ἐγὼ τὸν ταξίαρχον
 17 ἐκέλευον ἀκληρωτὶ τὴν ἡμετέραν τάξιν πέμπειν. ὥστ' εἰ
 τινες ὑμῶν ὀργίζονται τοῖς τὰ μὲν τῆς πόλεως ἀξιούθῃ
 πράττειν, ἐκ δὲ τῶν κινδύνων ἀποδιδράσκουσιν, οὐκ
 ἂν δικαίως περὶ ἐμοῦ τὴν γνώμην ταύτην ἔχουσιν· οὐ
 γὰρ μόνον τὰ προσταττόμενα ἐποιοῦν προθύμως, ἀλλὰ
 καὶ κινδυνεύειν ἐτόλμων. καὶ ταῦτ' ἐποιοῦν οὐχ ὥς οὐ
 δεινὸν ἡγούμενος εἶναι Λακεδαιμονίοις μάχεσθαι, ἀλλ'
 ἵνα, εἴ ποτε ἀδίκως εἰς κινδύνον καθισταίμην, διὰ ταῦτα
 βελτίων ὅφ' ὑμῶν νομιζόμενος ἀπάντων τῶν δικαίων
 τυγχάνοιμι. καὶ μοι ἀνάβητε τοῦτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

18 Τῶν τοίνυν ἄλλων στρατειῶν καὶ φρουρῶν οὐδε-
 μιᾶς ἀπελείφθην πώποτε, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον δια-
 τετέλεκα μετὰ τῶν πρώτων μὲν τὰς ἐξόδους ποιούμενος,
 μετὰ τῶν τελευταίων δὲ ἀναχωρῶν. καίτοι χρὴ τοὺς φι-
 λοτίμως καὶ κοσμίως πολιτευομένους ἐκ τῶν τοιούτων
 σκοπεῖν, ἀλλ' οὐκ, εἴ τις τολμᾷ, διὰ τοῦτο μισεῖν· τὰ
 μὲν γὰρ τοιαῦτα ἐπιτηδεύματα οὔτε τοὺς ἰδιώτας οὔτε
 τὸ κοινὸν τῆς πόλεως βλάπτει, ἐκ δὲ τῶν κινδυνεύων
 19 ἐθελόντων πρὸς τοὺς πολεμίους ἅπαντες ὑμεῖς ὠφεί-
 σθε. ὥστε οὐκ ἄξιον ἀπ' ὀψεως, ὃ βουλή, οὔτε φιλεῖν

15, 6. τοῦ πᾶσιν] Sic Bekk. (nulla notata varietate) et Brem-
 τοῖς πᾶσιν ceteri editores.

οὔτε μισεῖν οὐδένα, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν· πολλοὶ μὲν γὰρ μικρὸν διαλεγόμενοι καὶ κοσμίως ἀπερχόμενοι μεγάλων κακῶν αἷτιοι γέγονασιν, ἔτεροι δὲ τῶν τοιούτων ἀμελοῦντες πολλὰ κατὰ ὑμᾶς εἰσὶν εἰργασμένοι. Ἦδη δὲ τινων ἡσθόμην, ὃ βουλή, καὶ διὰ ταῦτα²⁰ ἄχθομένων μοι, ὅτι νεώτερος ὢν ἐπεχείρησα λέγειν ἐν τῷ δήμῳ. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἡναγκάσθην ὑπὲρ τῶν ἑμαυτοῦ πραγμάτων δημηγορεῖν. ἔπειτα μέντοι καὶ ἑμαυτῷ δοκῶ φιλοτιμότερον διατεθῆναι τοῦ δέοντός, ἅμα μὲν τῶν προγόνων ἐνθυμούμενος, ὅτι οὐδὲν πέ-
 παννται τῶν τῆς πόλεως πράττοντες, ἅμα δὲ ὑμᾶς ὁρῶν²¹
 (τὰ γὰρ ἀληθῆ χρηὴ λέγειν) τούτους μόνους ἀξιους νομίζοντας εἶναι· ὥστε ὁρῶν ὑμᾶς ταύτην τὴν γνώμην ἔχοντας τίς οὐκ ἔν ἐπαρθείη πράττειν καὶ λέγειν ὑπὲρ τῆς πόλεως; ἔτι δὲ τί ἂν τοῖς τοιούτοις ἀχθοισθῇ; οὐ γὰρ ἔτεροι περὶ αὐτῶν κριταὶ εἰσιν, ἀλλ' ὑμεῖς.

XVII.

Λ Τ Σ Ι Ο Υ

ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ. 148

1 Ἰσως τινες ὑμῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, διὰ τὸ βούλεισθαι με ἄξιον εἶναι τινος ἡγοῦνται καὶ εἰπεῖν ἂν μᾶλλον ἐτέρου δύνασθαι· ἐγὼ δὲ τοσούτου δέω περὶ τῶν μὴ προσηκόντων ἱκανὸς εἶναι λέγειν, ὥστε δέδοικα μὴ καὶ περὶ ὧν ἀναγκαῖόν μοι ἐστὶ λέγειν, ἀδύνατος ὧ τὰ δέοντα εἰπεῖν. οἶμαι μὲν οὖν ἂν πάντα διηγήσωμαι τὰ πεπραγμένα ἡμῖν πρὸς Ἑράτωνα καὶ τοὺς ἐκείνου παῖδας, ἔχθρας ἐξ αὐτῶν ὑμᾶς εὐρήσειν ἃ προσήκει σκέψασθαι περὶ ταύτης τῆς διαδικασίας. ἐξ ἀρχῆς οὖν ἀκούσατε. Ὁ Ἑράτων ὁ Ἑρασιφώντος πατήρ ἐδανείσατο παρὰ τοῦ ἐμοῦ πάππου τάλαντα δύο. ὅτι μὲν οὖν ἔλαβε τὰ φεγγήριον καὶ ὡς τοσούτόν γε ἐδείκθη δανεῖσαι, ὧν ἐναντίον ἐδόθη, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι· ἃ δ' ἐχρήσατο αὐτῷ καὶ ὅσα ὠφελήθη, οἱ μᾶλλον τε ἐμοῦ εἰδότες καὶ παραγεγεννημένοι οἷς ἐκεῖνος ἔπραττε διηγήσονται ὑμῖν καὶ μαρτυρήσουσι. καὶ μοι κάλει μάρτυρας.

Tit. Pro. ἀδικημάτων Bekk. e Schotti coniectura dedit *χορηγῶν*: ego non ausus sum quidquam mutare, — Cf. commentat. crit. p. 26.

2, 2. οὖν] οὐ in Stephaniana errore typothetarum.

3. τοσούτόν γε] Sic coni. Steph. pro τοσοῦτόν τε, ut ipse cum MSS. dedit.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἔως τοίνυν ὁ Ἑράτων ἐξη, τοὺς τε τόκους ἀπελάμ-
βανον ἐγὼ καὶ τᾶλλα τὰ συγκείμενα· ἐπειδὴ δὲ ἐτελεύ-
τησε καταλικῶν υἱοὺς τρεῖς, Ἑρασιπῶντα καὶ Ἑράτωνα
καὶ Ἑρασίστρατον, οὗτοι οὐδὲν ἔτι ἡμῖν τῶν δικαίων
ἐποιοῦν. ἐν μὲν οὖν τῷ πολέμῳ, διότι οὐκ ἦσαν δίκαι,
οὐ δυνατοὶ ἡμεῖς παρ' αὐτῶν ἃ ὀφείλον πράξασθαι·
ἐπειδὴ δὲ εἰρήνη ἐγένετο, ὅτε περ πρώτον αἱ ἀστικά
δικαίαι δικάζοντο, λαχὼν δὲ πατήρ παντὸς τοῦ συμβολαίου
Ἑρασιστράτῳ, ὅσπερ μόνος τῶν ἀδελφῶν ἐπεδήμει, πα-
τεδικάσατο ἐπὶ Ξεναινίτου ἄρχοντος. μάρτυρας δὲ καὶ
τούτων παρέξομαι ὑμῖν. καὶ μοι κάλει μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ὅτι μὲν τὰ Ἑράτωνος δικαίως ἂν ἡμέτερα εἴη, ἐκ
τούτων ῥάδιον εἶδέναι· ὅτι δὲ πάντα δημεύεται, ἐξ αὐ-
τῶν τῶν ἀπογραφῶν· τρεῖς γὰρ καὶ τέσσαρες ἕκαστα
ἀπογεγράφασιν. καίτοι ταυτό γε παντὶ εὐγνωστον, ὥς οὐκ
ἂν παρέλιπον, εἴ τι ἄλλο τῶν Ἑράτωνος οἷόν τι ἦν δη-
μεύειν, οἱ πάντα τὰ Ἑράτωνος ἀπογράφοντες· ἐγὼ δὲ
πολὺν ἤδη χρόνον κέκτημαι. ὥς μὲν οὖν ἡμῖν οὐδετέ-
ραθεν εἰσπράξασθαι οἷόν τι, ἂν ὑμεῖς ταῦτα δημεύσῃτε,
εὐγνωστόν μοι δοκεῖ εἶναι· ὥς δὲ τὴν ἀμφοσβήτησιν
ἐκκησάμην πρὸς τε ὑμᾶς καὶ τοὺς ἰδιώτας, ἔτι ἀκού-

3, 7. ἀστικά] ἀστυκά Steph.

4, 2. ἐξ αὐτῶν τῶν ἀπογραφῶν est Reiskii emendatio, quam re-
ceperunt Auger. Bekk. (qui articulum uncis circumdedit)
et Brem. ἐξ αὐτῶν ἀπογράφῳ libri MSS. ἐξ αὐτῶν ἀπο-
γράφῳ Steph.

8. τέσσαρες] τέτταρες Steph.

4. ὥς] ὅτι Steph.

5. παρέλιπον] Coniectura Marklandi, codice C. firmata. παρα-
λιπόντες ceteri codd. et Steph.

6. οἱ πάντα τὰ Ἑράτωνος ἀπογράφοντες] πάντα τὰ Ἑράτωνος
ἀπέγραφον Steph.

ib. ἐγὼ δὲ] καὶ λόγῳ Steph. et MSS. praeter C., in quo est
quod dedi.

7. κέκτημαι] κέκτηνται Steph.

ib. ὑμῖν] ὑμῖν Steph. Ita etiam §. 5, 8.

σατε. ἕως μὲν γὰρ ἡμῖν οἱ Ἑρασιφῶντος οἰκεῖοι τούτων
 τῶν χρημάτων ἡμφισβήτουν, ἅπαντα ἠέλιον ἐμὰ εἶναι,
 διότι ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ χρόνου ἀντιδικῶν πρὸς τὸν πα-
 τέρα ὁ Ἑρασιστράτος ἡττήθη· καὶ τὰ μὲν Σφηττοὶ ἤδη
 τρία ἔτη μεμίσθωκα, τῶν δὲ Κικυννοὶ καὶ τῆς οἰκίας
 ἐδικαζόμεν τοῖς ἔχουσι. πέρυσσι μὲν οὖν διέγραψάν μου
 τὰς δίκας ἔμποροι φάσκοντες εἶναι· νυνὶ δὲ λαχόντος ἐν
 ἑξῆς Γαμηλιῶνι μηνὶ οἱ ναυτοδίκαι οὐκ ἐξεδίκασαν. ἐκ-
 δὴ δ' ὑμῖν τὰ Ἑρασιφῶντος δημεύειν ἔδοξε, ἀφ' ἧς τῇ
 πόλει τὰ δύο μέρη τὰ Ἑρασιστράτου ἀξιώ μοι ψηφισθῆ-
 ναι, διότι ταῦτά γε ἤδη καὶ πρότερον ἐγνωκάτε ἡμέτερα
 εἶναι. ὠρισάμην οὖν ἐμαντῶ τὸ τρίτον μέρος τῆς ἐκ-
 των οὐσίας, οὐ τὴν ἀκριβείαν ἐπισκεψάμενος, ἀλλὰ
 πολλῶν πλέον ἢ τὰ δύο μέρη τῷ δημοσίῳ ὑπολιπών. ὅ-
 διον δὲ γινῶναι ἐκ τοῦ τιμήματος τοῦ ἐπιγεγραμμένου
 τοῖς χρήμασιν. ἅπαντα μὲν γὰρ πλείονος ἢ τάλαντου
 τεύλεται, ὧν δ' ἐγὼ ἀμφισβητῶ τῷ μὲν πέντε μνῆς,
 τῷ δὲ χίλλας δραχμὰς ἐπεγραψάμην· καὶ ἐκ πλείονος ἄξι-
 ᾒς ἐστιν ἢ τοσούτου, ἀποκηρυχθέντων τὸ περιττὸν ἢ πόλις
 δλήφεται. ἵνα οὖν εἰδῆτε ὅτι ταῦτα ἀληθῆ ἐστί, μάρτυρας
 ὑμῖν παρίξομαι, πρῶτον μὲν τοὺς μεμίσθωμένους παρ'
 ἐμοῦ τὸ Σφηττοῦ χωρίον, ἔπειτα τοῦ Κικυννοῦ τοὺς γι-
 τονας, οἱ ἴσασιν ἡμῶς ἤδη τρία ἔτη ἀμφισβητούσας.

5, 7. Κικυννοί] Sic Stephani codex: ceteri libri habent aut Κικυννοί, quod Steph. edidit, aut κικυννοί.

9. ἔμποροι] ἔμπορικὰς coni. Brem.

ih. λαχόντος] Hoc coniectura assecutus est Bekk. pro λαχόντος, quod est in MSS. et Stephaniana.

6, 2. Ἑρασιφῶντος] Ἑράτῃος, quod coni. Meier. de bon. damn. p. 192., probat Bremius.

3. et 7. τὰ δύο] τὰ δύο Steph.

7, 6. ἀποκηρυχθέντων] ἐπικηρυχθέντων Steph.

8, 3. τὸ Σφηττοῦ χωρίον] χωρίον, quod Steph. non habet, tres praebent codices.

ih. τοῦ Κικ.] τοῦ cum Bremio de Bekkeri coniectura dedi: τὸ MSS. et Steph. — Κικυννοί Steph.

4. τρία ἔτη] Haec verba om. Steph. et libri MSS. praeter Vindobonensem.

ἐκ δὲ τούτῳ τὴν πέρυσιν ἄρξαντας, πρὸς οὓς αἱ δίκαι
ἐλήχθησαν, καὶ τοὺς νῦν ναυτοδικὰς ἀναγνωσθήσονται⁹
δὲ ὑμῖν καὶ αὐταὶ αἱ ἀπογραφαί· ἐκ τούτων γὰρ μάλι-
στα γνώσεσθε ὅτι οὐτε νεωστὶ ταῦτά τὰ χρήματα ἀξιοῦ-
μεν ἡμέτερά εἶναι οὐτε νυνὶ τῷ δημοσίῳ πλειόνων ἀμ-
φιβετηροῦμεν ἢ τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ τοῖς ἰδιώταις. καὶ
μοι κάλει μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

"Οτι μὲν οὖν, ὡς ἄνδρες δικάσται, οὐ παρὰ τὸ δέ-10
καιον ἀξιῶ μοι ψηφίσασθαι τὸ διαδίκασμα, ἀλλ' αὐτὸς
τῇ πόλει πολλὰ τῶν ἑμαντοῦ ἀφίεις τοῦτο ἀξιῶ μοι
ἀποδοθῆναι, ἀποδέδεικται. ἦδη δὲ μοι δοκεῖ δίκαιον εἶναι
καὶ δεηθῆναι ὑμῶν τε καὶ τῶν συνδίκων ἐναντίον ὑμῶν.

8, 6. ἐλήχθησαν, quod pro vulg. ἐλέχθησαν coniecerant Cont. et Taylor., in Bekkeriana est sine varietate.

9, 2. αὐταὶ] αὐταὶ Steph.

4. πλειόνων] πλειόνων Steph.

10, 1. οὖν om. Steph. et libri MSS. excepto uno Vindobonensi.

3. αὐτὸς τῇ] Sic cum Bekkerō, a quo hic nulla memoratur varietas, et Bremio de Reiskii coniectura scripsi pro αὐτῇ τῇ, quod libri MSS. ante Bekkerum collati et Steph. exhibent.

XVIII.

Α Τ Σ Ι Ο Υ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΗΜΕΤΣΕΩΣ ΤΟΥ ΝΙΚΙΟΥ
ΑΔΕΛΦΟΥ ΕΠΙΔΟΓΟΥ.

Ἰ *Εὐθυμήθητα* τολών, ὡ ἄνδρες δικασταί, οἱοί τινες ὄντες πολῖται καὶ αὐτοὶ καὶ ὧν προσήκοντες ἀδικούμενοι ἀξιοῦμεν ἐλθεῖσθαι ὑπ' ὑμῶν καὶ τῶν δικαίων τυγχαναίν' οὐ γὰρ μόνον περὶ τῆς οὐσίας ἀγωνιζόμεθα, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς πολιτείας, εἰ χρη δημοκρατουμένης τῆς πόλεως ἡμῖν μετεῖναι. πρῶτον μὲν οὖν περὶ Νικίου τοῦ ῥημετέρου θείου ἀναμνήσθητε. ἐκείνος γὰρ ὅσα μὲν τῇ ἑαυτοῦ γνώμῃ χρώμενος ὑπὲρ τοῦ πλήθους τοῦ ὑμετέρου ἔπραξε, πανταχοῦ φανήσεται πολλῶν μὲν ἰδίᾳ ἀγαθῶν αἰτίος τῇ πόλει γεγεννημένος, πλείστα δὲ καὶ μέγιστα κακὰ τοὺς πολεμικοὺς εἰργασμένος· ὅσα δὲ οὐ βολόμενος, ἀλλ' ἄκων ἠναγκάσθη ποιῆσαι, τῶν μὲν κακῶν

Tit. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΗΜ.] Articulum ΤΗΣ cum uno codice omiserunt Bekk. et Brem.: deest etiam in Vindob., si fides Altero haberi potest. Reiskius, Taylorum secutus, hanc orationem inscripsit; ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΟΤΧΟΥ: ita enim Galenus locum ex ea afferens appellavit.

1, 1. οἱοί τινες] Sic de coniectura dedit Bekk., quem cum Bremio secutus sum: οἵ τινες MSS. et Steph.

2. καὶ αὐτοὶ] καὶ deleri vult Bekk. probante Bremio. Mihi vero non necessaria videtur haec emendatio.

οὐκ ἐλάχιστον αὐτὸς μετέσχε μέρος, τὴν δ' αἰείαν τῆς συμφορᾶς οἱ πείσαντες ὑμᾶς δικαίως ἂν ἔχοιεν· ἐπεὶ τήν³ γε πρὸς ὑμᾶς εὐνοίαν καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ ἐν ταῖς εὐτυχαῖς ταῖς ὑμετέραις καὶ ταῖς δυστυχαῖς ταῖς τῶν ἐχθρῶν ἐπέδειξε. στρατηγῶν γὰρ πολλὰς μὲν πόλεις εἴλε, πολλὰ δὲ καὶ καλὰ κατὰ τῶν πολεμίων ἔστησε τροπαῖα· ὧν καθ' ἓν ἕκαστον πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν. Εὐκρά⁴-4 τῆς τοίνυν, ἀδελφὸς μὲν ὧν ἐκαίνου, πατήρ δ' ἐμὸς, ἦδη τῆς τελευταίας ναυμαχίας γεγεννημένης φανερὰν ἐπεδείξατο τὴν εὐνοίαν ἣν εἶχε περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον. ἡττημένων γὰρ ἐν [τῇ] ναυμαχίᾳ στρατηγὸς ὑφ' ὑμῶν ἡρτημένος καὶ παρακαλούμενός μετέχειν τῆς ὀλιγαρχίας ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευόντων τῷ πλήθει, οὐκ ἠθέλησεν αὐτοῖς πείθεσθαι, ἐν τοιούτῳ κριθῶ ληφθεὶς, ἐν⁵ ᾧ οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων καὶ μεταβάλλονται πρὸς τὰ παρόντα καὶ ταῖς τύχαις εἰκονσι, δυστυχούντος τοῦ δήμου, οὐκ ἀπελευνόμενος τῆς πολιτείας οὐδ' ἰδίας ἐχθρας ὑπαρχούσης πρὸς τοὺς ἄρξειν μέλλοντας· ἀλλ' ἐξὸν αὐτῷ καὶ τῶν τριάκοντα γενέσθαι καὶ μηδενὸς ἔλαττον δύνασθαι μᾶλλον εἴλετο πράττειν ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας σωτηρίας. ἀπολέσθαι ἢ ἐκιδεῖν τὰ τεῖχη καθαιρούμενα καὶ τὰς ναῦς τοῖς πολεμίοις παραδιδόμενας καὶ τὸ ὑμέτερον πλῆθος καταδουλούμενον. καὶ οὐ πολλῷ χρό⁶-6 νῳ ὕστερον Νικήρατος, ἀνεψιὸς ὧν ἐμὸς καὶ υἱὸς Νικίου, εὐνοὺς ὧν τῷ ὑμέτερῳ πλήθει συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπέθανεν, οὔτε γένει οὔτε οὐσίᾳ οὐδ' ἡλικίᾳ δοκῶν ἀνάξιος εἶναι τῆς πολιτείας μετασχεῖν· ἀλλὰ τοιαῦτα ἐνόμιζε τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ πρὸς τὸ ὑμέ-

3, 2. αὐτοῦ] αὐτοῦ Bekk. et Brem.

4, 5. [τῇ] ναυμ.] Articulus e coniecturâ Reiskii adiectus est: MSS. et Steph. om.

5, 8. τὰ τεῖχη] Articulus, qui in nullo codice repertus vulgo omittabatur, tacite a Bekkero repositus est. Bremius vero rursus eum omisit.

10. καταδουλούμενον] καταδουλωμένον Steph.

τερον πλήθος εἶναι καὶ διὰ τοὺς προγόνους καὶ αὐτὸν, ὥστε οὐκ ἂν ποθ' ἐτέρας ἐπιθυμῆσαι πολιτείας. συνήδεσαν γὰρ ἅπασιν αὐτοῖς ὑπὸ τῆς πολιτείας τιμωμένοις καὶ πολλαχοῦ μὲν ὑπὲρ ὑμῶν κεινδυνευκᾶσι, μεγάλας δ' εἰσφορὰς εἰσενηνοχόσι καὶ λειτουργηκόσι κάλλιστα, 150 καὶ τῶν ἄλλων οὐθενὸς πάποτ' ἀποσταδῶν ὧν ἡ πόλις θαυτοῖς προσέταξεν, ἀλλὰ προθύμως λειτουργοῦσι. καίτοι τίνες ἂν ἡμῶν εἴησαν δυστυχέστεροι, εἰ ἐν μὲν τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἀποθυήσκειμεν εὖνοι ὄντες τῷ πλήθει, ἐν δὲ τῇ δημοκρατίᾳ ὡς κακόννοι ὄντες τῷ πλήθει ἀποστεροίμεθα θῶν ὄντων; καὶ μὲν δὴ, ὡς ἄνδρες δικασταί, καὶ Λόγνητος διαβληθεὶς μὲν ὑπὸ τῶν συκοφαντῶν φεύγων ὤχητο, μετ' ὀλίγων δὲ τῶν ἐκπεπωκότων οὐτ' ἐπὶ τὴν πόλιν ἐστρατεύσατο οὐτ' εἰς Λεκέλειαν ἀφίκετο· οὐδ' ἔστιν ὅτου κακοῦ αἴτιος οὔτε φυγῶν οὔτε κατελθῶν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει γεγενῆται· ἀλλ' εἰς τοῦτ' ἀρετῆς ἦλθεν, ὥστε μᾶλλον ὠργίζετο τοῖς εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκόσιν, ἢ 10 τοῖς αὐτῷ τῆς καθόδου αἰτίοις γεγενημένοις ἔχαιρε. καὶ ἀρχὴν μὲν οὐδεμίαν ἤρξεν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ· ἐπειδὴ δὲ τάχιστα ἦλθον εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Λακεδαιμόνιοι καὶ Πανσανίας, λαβὼν τὸν Νικηράτου καὶ ἡμᾶς παῖδας ὄντας, ἐκείνουν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ τοῖς γόνασι τοῖς Πανσανίου, ἡμᾶς δὲ παραστήσάμενος ἔλεγε πρὸς ἐκείνουν καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς παρόντας ὅσα εἴημεν πεπονθότες καὶ οἷαις τύχαις κεχρημένοι· καὶ ἡξίου Πανσανίαν βοηθῆσαι καὶ διὰ τὴν φιλίαν καὶ διὰ τὴν ξενίαν τὴν ὑπάρχουσαν, καὶ τιμωρὸν γενέσθαι τῶν εἰς ἡμᾶς ἡμαρτηκό- 11 των. ὅθεν Πανσανίας ἤρξατο εὖνους εἶναι τῷ δήμῳ,

8, 4. κακόννοι, quod de Marklandi coniectura pro vulg. κακοὶ substituerat Reisk., est in Bekkeri editione sine varietate: nec aliter dedit Bremius.

9, 8. ἔχαιρε, quod ante Bekkerum in nullo libro MS. repertum erat, e G. ab hoc viro docto, quem secutus est Bremius, repositum est. Ac sic Lysiam scripsisse iam Reiskius suspicatus erat.

παράδειγμα ποιούμενος πρὸς τοὺς ἄλλους Λακεδαιμονίους τὰς ἡμετέρας συμφορὰς τῆς τῶν τριάκοντα πονηρίας· ὁπλὸν γὰρ ἅπασιν τοῖς ἑλλοῦσι Πελοποννησίων ἐγγένητο ὅτι οὐ τοὺς πονηροτάτους τῶν πολιτῶν ἀπέκτεινον, ἀλλ' οἷς μάλιστα προσήκον καὶ διὰ γένος καὶ διὰ πλοῦτον καὶ διὰ τὴν ἄλλην ἀρετὴν τιμᾶσθαι. οὕτω δ' 12 ἡλεούμεθα καὶ πᾶσι δεινὰ ἰδοκοῦμεν πεπονθέναι, ὥστε Πausanias τὰ μὲν παρὰ τῶν τριάκοντα ξένια οὐκ ἡθίλῃσιν λαβεῖν, τὰ δὲ παρ' ἡμῶν ἐδίξατο. καίτοι δεινὸν, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὑπὸ μὲν τῶν πολεμίων παῖδας ἡμᾶς ὄντας ἐλεεῖσθαι, οἱ τῇ ὀλιγαρχίᾳ βοηθήσοντες ἤλθον, ὑπὸ δὲ ὑμῶν, ὃ ἄνδρες δικασταί, τοιούτους γεγεννημένους τῶν ὄντων ἀποστρεφίσθαι, ὧν οἱ πατέρες ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας ἀπέθανον.

Εὐ δ' οἷδ', ὃ ἄνδρες δικασταί, ὅτι περὶ πλείστον 13 ἂν ποιήσαιο Πολίαρχος τοῦτον τὸν ἀγῶνα κατορθῶσαι, ἡγούμενος αὐτῷ καλὴν εἶναι τὴν ἀπόδειξιν καὶ πρὸς τοὺς πολίτας καὶ τοὺς ξένους ὅτι Ἀθήνησι τοσοῦτον δύναται, ὥσθ' ὑμᾶς τοὺς αὐτοὺς, περὶ ὧν ὄρκους ὁμωμόκατε, ὑμῖν αὐτοῖς τάναντία ποιεῖν ψηφίσεσθαι. πάν- 14 τες γὰρ εἰδόντες ὅτι τότε μὲν χιλίαις δραχμαῖς ἐξημίωσε τὸν βουλόμενον τὴν ἡμετέραν γῆν δημοσίαν ποιῆσαι, νυνὶ δὲ κελεύων δημεῦσαι νενίκηκε, καὶ περὶ τούτων δὴ ἀμποτέρων Ἀθηναῖοι, παρανόμων φεύγοντος τοῦ αὐτοῦ

12, 5. παῖδας ἡμᾶς ὄντας] παῖδας ὄντας ἡμᾶς Bekk. (cf. §. 10 et 22.)

13, 2. Πολίαρχος] Sic Ald. Steph. Aug. Bekk. Brem.: item Vind. (Altero, qui quidem non locuples est testis, testante.) Πολίαρχος cod. Stephani, Coisl. Bessar. et C. Πολίεχος X. Πολιοῦχος Reisk. cum Taylora e Galeno scripsit, sed in Var. lect., debebat, inquit, si quid video, Poliarchi nomen a Taylora non mutari.

6. τάναντία] τὰ ἐναντία Steph.

14, 4. δὴ] δὲ Steph.

5. φεύγοντος, ut coniecerat Steph., Vindob. et, ut videtur, X. praeberunt. φεύγοντες ceterorum codd. lectionem retinuit Steph.

15 ἀνδρὸς, τάναντία σφίσιν αὐτοῖς ἐψηφίσαντο. οὐκοῦν
 αἰσχρὸν, εἰ ἂ μὲν Λακεδαιμονίοις συντέσθαι βεβαιώσετε,
 ἂ δὲ αὐτοῖς ἐψηφίσασθαι οὕτω ῥαδίως δεαλύσετε· καὶ
 τὰς μὲν πρὸς ἐκείνους συνθήκας πωρὶας ποιήσετε, τὰς
 δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀκύρους· καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις Ἑλλήσων
 ὀργίλοισθε, εἰ τις Λακεδαιμονίους ὑμῶν περὶ πλείονος
 ποιεῖται, ὑμεῖς δ' αὐτοὶ φανήσεσθε πιστότερον πρὸς ἐκεῖ-
 16 νους ἢ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς διακειμένοι. Ἄξιον δὲ μάλι-
 στα φθονήσαι ὅτι οὕτως ἤδη οἱ τὰ τῆς πόλεως κράττον-
 τες διάκεινται, ὥστ' οὐχ ὅ τι ἂν τῇ πόλει βέλτιστον ᾖ,
 τοῦτο οἱ ῥήτορες λέγουσιν, ἀλλ' ἂν ὧν ἂν αὐτοὶ κα-
 17 δαίνειν μέλλωσι, ταῦτα ὑμεῖς ψηφίζεσθε. καὶ εἰ μὲν τῇ
 ὑμετέρῃ πληθύνει συνέταρος τοὺς μὲν ἔχαιν τὰ αὐτῶν, τῶν
 δὲ ἀδίκως δημεύεσθαι τὴν οὐσίαν, εἰκότως ἂν ἡμελείτε
 τῶν ὅφ' ἡμῶν λεγομένων· νυνὶ δὲ πάντες ἂν ὁμολογή-
 σαιτε ὁμόνοιαν μέγιστον ἀγαθὸν εἶναι πόλει, σφάσειν δὲ
 πάντων κακῶν αἰτίαν, διαφέρεισθαι δὲ πρὸς ἀλλήλους
 ἐκ τῶν τοιούτων μάλιστα, ἂν οἱ μὲν τῶν ἄλλοτρίων ἐπι-
 18 θυμῶσιν, οἱ δ' ἐκ τῶν ἑνῶν ἐκπύκνωσι, καὶ ταῦθ' 161
 ὑμεῖς ἔγνωτα νεωστὶ κατελθόντες, ὀρθῶς βουλευόμενοι·
 ἔτι γὰρ ἐμμένησθε τῶν γεγενημένων συμφορῶν, καὶ τοῖς
 θεοῖς εἰς ὁμόνοιαν εὐχεσθε καταστήναι τὴν πόλιν μάλ-
 λον, ἢ ἐπὶ τιμαφρίαν τῶν παρεληλυθότων τραπόμενοι
 τὴν μὲν πόλιν στασιάσαι, τοὺς δὲ λέγοντας ταχέως πλου-
 19 τῆσαι. καίτοι πλείων συγγνώμη μνησικακῶν νεωστὶ κατε-

15, β. αυτοῖς] αὐτοῖς Steph.

4. ποιήσετε] ποιήσεσθε Steph.

ib. τὰς δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀκύρους·] Haec verba, quae a Bekkero in C. reperta sunt, cum hoc viro docto et Bremio recepi.

5. μὲν om. Steph., tametsi in codice repererat.

17, 2. τὰ αὐτῶν] τὰ αὐτὰ Steph.

3. δημεύεσθαι] δεδημεύεσθαι Steph.

ib. ἂν ἡμελείτε] ἂν, quod vulgo omittebatur, Reisk. e Marklandi conl., Bekk. et Brem. e cod. C. reposuerunt.

5. ὁμόνοιαν] „Post ὁμόν. deest μέν.“ Bekk. in Add. et Corr.

ib. πόλει] τῇ πόλει Steph.; sed Articulum om. quinque codd.

19, 1. συγγνώμη μνησικακῶν] συγγνώμη μὴ μνησικακῶν. iidem quinque codd.

ληλυθόων ἔτι τῆς ὀργῆς οὕσης προσφάτου, ἥ τοσοῦ-
 τῷ χρόνῳ ὕστερον ἐπὶ τιμωρίαν τῶν παρεληλυθόντων
 τραπέσθαι, ὑπὸ τοιούτων πεισθέντας, οἳ ἐν ἄστει με-
 ναντες ταύτην ὑμῖν οἴονται διδόναι πίστιν τῆς αὐτῶν
 εὐνοίας, ἐτέρους κακῶς ποιοῦντες, ἀλλ' οὐ σφᾶς αὐτοὺς
 χρηστοὺς παρέχοντες, καὶ νυνὶ τῶν τῆς πόλεως εὐτυχῶν
 ἀπολαύοντες, ἀλλ' οὐ πρότερον τῶν ὑμετέρων κινδύνων
 μετέχοντες. καὶ εἰ μὲν ἑωρᾶτο, ὡς ἄνδρες δικασταί, σὺ-20
 ζόμενα τῇ πόλει τὰ ὑπὸ τούτων δημευόμενα, συγγνώ-
 μην ἂν εἶχομεν· νῦν δ' ἐπίστασθε ὅτι τὰ μὲν αὐτῶν
 ὑπὸ τούτων ἀφανίζεται, τὰ δὲ πολλοῦ ἄξια ὄντα ὀλίγου
 παραέσκειται. ἂν δ' ἐμοὶ πείσθησθε, οὐκ ἐλάττω ἀπ' αὐ-
 τῶν ὑμεῖς ὠφειληθήσεσθε ἢ ἡμεῖς οἱ κεκτημένοι· ἐπεὶ 21
 καὶ νυνὶ Διόμνηστος καὶ ἐγὼ καὶ ὁ ἀδελφὸς ἐκ μιᾶς οἰ-
 κίας τρεῖς ὄντες τριηραρχοῦμεν καὶ, ὅταν ἡ πόλις δέη-
 ται χρημάτων, ἀπὸ τούτων ὑμῖν εἰσφέρομεν. ὥς οὖν
 ἡμῶν ταύτῃ τῇ γνώμῃ χρωμένων καὶ τῶν προγόνων
 τῶν ὑμετέρων τοιούτων γεγενημένων φείδεσθε ἡμῶν.
 οὐδὲν γὰρ ἂν ἡμᾶς κωλύοι, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἀθλιω-22
 τάτους εἶναι, ἐπὶ μὲν τῶν τριάκοντα ὀρφανοὺς κα-
 ταλειφθέντας, ἐν δὲ τῇ δημοκρατίᾳ τῶν ὄντων ἐστερη-
 μένους, οἷς ἡ τύχη παρέδωκεν, ὥστ' ἔτι ἡμᾶς παῖδας
 ὄντας ἐπὶ τὴν Πανσανίου σκηνὴν ἐλθόντας βοηθῆσαι τῷ
 πλήθει. καὶ τοιούτων ἡμῖν ὑπαρχόντων εἰς τίνας ἂν
 ἐβουλήθημεν δικαστάς καταφυγεῖν; οὐκ εἰς τοὺς οὕτω 23
 πολιτευόμενους ὑπὲρ τῆς πολιτείας ἧς καὶ ὁ πατὴρ καὶ
 οἱ προσήκοντες ἡμῖν ἀπέθανον; νῦν τοίνυν ταύτην ἀνθ'
 ἀπάντων ἀπαιτοῦμεν ὑμᾶς τὴν χάριν, μὴ περιδεῖν ἡμᾶς

19, 5. ταυτην] Sic coni. Markl. αὐτήν MSS. et Steph.

20, 1. ἑωρᾶτο, uti de suo dederat Reisk., in C. scriptum repe-
 rit Bekk. pro vulg. ἑωρᾶτε.

5. δ' ἐμοὶ] δέ μοι Steph. et Brem.

22, 1. κωλύοι] Sic libri optimae notae. κωλύει Ald. κωλύη Steph.
 ib. ἀθλιωτάτους est Stephani, Contii et Scaligeri emendatio.
 ἀθλιοθέατους, quod libri MSS. habent, in editione reti-
 nuit Steph.

ἀπὸρως διατεθέντας μὴδ' ἐνδεεῖς τῶν ἐπιτηδείων γενομένους, μὴδὲ τὴν τῶν προφόνων εὐδαιμονίαν καταλύσαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον παράδειγμα ποιῆσαι τοῖς βουλευμένοις τὴν πόλιν εὖ ποιεῖν, οἷων ὑμῶν ἐν τοῖς κινδύνοις τεύχονται.

- 24 Οὐκ ἔχω, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὓσιν αὖθις δεησομένους ὑπὲρ ἡμῶν ἀναβιβάσσωμαι· τῶν γὰρ προσηκόντων οἱ μὲν ἄνδρας ἀγαθοὺς αὐτοὺς παρασχόντες καὶ μεγάλην τὴν πόλιν ποιοῦντες ἐν τῷ πολέμῳ τεθνήσκουσιν, οἱ δ' ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ὑμετέρας ἐλευθερίας ὑπὸ τῶν
25 τριῶν κῶνειον πιδόντες, ὥστε τῆς ἐρημίας τῆς ἡμετέρας αἰτίαι γεγόνασιν αἱ τῶν προσηκόντων ἀρεταὶ καὶ αἱ τῆς πόλεως συμφοραί. ὦν ἄξιον ὑμᾶς ἐνθυμηθέντας προθύμως ἡμῖν βοηθῆσαι, ἡγησαμένους τούτους ἂν ἐν δημοκρατίᾳ δικαίως εὖ πάσχειν ὑφ' ὑμῶν, οἷπερ ἐν ὀλί-
26 γαρχίᾳ τῶν συμφορῶν μετέσχον τὸ μέρος. Ἄξιον δὲ καὶ τούτους τοὺς συνδίκους εὖνους ἡμῖν εἶναι, ἐκείνου τοῦ χρόνου μνησθέντας, ὅτ' ἐκ τῆς πατρίδος ἐκπεπτωκότες καὶ τὰς οὐσίας ἀπολωλεκότες ἄνδρας ἀρίστους ἐνομίξετ' εἶναι τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν ἀποθνήσκοντας καὶ τοῖς θεοῖς εὐχεσθε δυνηθῆναι χάριν τοῖς ἐξ ἐκείνων ἀποδοῦναι.
27 Ἡμεῖς τοίνυν, υἱεῖς ὄντες καὶ συγγενεῖς τῶν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας προκινδυνευκότων, ἀπαιτοῦμεν ὑμᾶς νυνὶ ταύτην τὴν χάριν καὶ ἀξιοῦμεν μὴ ἀδίκως ἡμᾶς ἀπολέσαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον βοηθεῖν τοῖς τῶν αὐτῶν μετασχούσι συμφορῶν. Ἐγὼ μὲν οὖν καὶ θέομαι καὶ ἀντιβολῶ καὶ ἱκετεύω καὶ τούτων παρ' ὑμῶν τυγχάνειν ἀξιῶ· οὐ γὰρ περὶ μικρῶν κινδυνεύομεν, ἀλλὰ περὶ τῶν ὄντων ἀπάντων.

23, 5. γενομένους] γεγενημένους Steph.

25, 1. αἰτίαι] Sic scripsi cum Bekkero, et Bremio. αἰτίαι codd. αἰτίαι Steph.

6. τὸ μέρος] Articulus vulgo deest: additus est e con. Reiskii, quam cod. C. confirmavit.

26, 1. Ἄξιον, quod proposuerat Markl., Bekkeri cod. X. obtulit: ἀξιῶ ceteri libri scripti et Steph.

XIX.

ΛΥΣΙΟΥ

ΤΗΣ ΤΩΝ

152 ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΤΕ ΧΡΗΜΑΤΩΝ,
ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝ.

Πολλήν μοι ἀπορίαν παρέχει ὁ ἀγὼν οὗτος, ὡς ἂν¹
δρες δικασταί, ὅταν ἐνθυμηθῶ ὅτι, ἂν ἐγὼ μὲν μὴ νῦν
εὖ εἰπω, οὐ μόνον ἐγὼ, ἀλλὰ καὶ ὁ πατήρ δόξει ἄδικος
εἶναι, καὶ τῶν ὄντων ἀπάντων στέρησομαι. ἀνάγκη οὖν,
εἰ καὶ μὴ δεινὸς πρὸς ταῦτα πέφυκα, βοηθεῖν τῷ πα-
τρὶ καὶ ἑμαυτῷ οὕτως ὅπως ἂν δύνωμαι. τὴν μὲν οὖν²
παρασκευὴν καὶ προθυμίαν τῶν ἐχθρῶν ὁρᾶτε, καὶ οὐ-
δὲν δεῖ περὶ τούτων λέγειν· τὴν δ' ἐμὴν ἀπειρίαν πάν-
τες ἴσασιν, ὅσοι ἐμὲ γινώσκουσιν. αἰτήσομαι οὖν ὑμᾶς
δικαία καὶ ῥάδια χάρισασθαι, ἄνευ ὀργῆς καὶ ἡμῶν
ἀκούσαι, ὥσπερ τῶν κατηγορῶν. ἀνάγκη γὰρ τὸν ἀπο-³
λογούμενον, κἂν ἐξ ἴσου ἀκροᾷσθε, ἔλαττον ἔχειν. οἱ
μὲν γὰρ ἐκ πολλοῦ χρόνου ἐπιβουλεύοντες αὐτοὶ ἄνευ
κινδύνων ὄντες τὴν κατηγορίαν ἐποιήσαντο· ἡμεῖς δ'
ἀγωνιζόμεθα μετὰ θεῶν καὶ διαβολῆς καὶ κινδύνου με-
γίστου. εἰκὸς οὖν ὑμᾶς εὖνοιαν πλείω ἔχειν τοῖς ἀπολο-
γούμενοις. οἶμαι γὰρ πάντας ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι πολλοὶ⁴
ἤδη πολλὰ καὶ δεινὰ κατηγορήσαντες παραχρῆμα ἐξη-
λέγχθησαν ψευδόμενοι οὕτω φανερώς, ὥσθ' ὑπερ πάν-

των τῶν πεπραγμένων μισηθέντες ἀπελθεῖν· οἱ δ' αὖ μαρτυρήσαντες τὰ ψευδῆ καὶ ἀδίκως ἀπολέσαντες ἀνθρώπους ἐάλωσαν, ἥνικα οὐδὲν ἦν πλέον τοῖς πεπονθόσιν. ὅτ' οὖν τοιαῦτα πολλά γέγνηται, ὥς ἐγὼ ἀκούω, εἰκὸς ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες δικασταί, μήπω τοὺς τῶν κατηγόρων λόγους ἡγεῖσθαι πιστούς, πρὶν ἂν καὶ ἡμεῖς ἐπώμεν. ἀκούω γὰρ ἔγωγε (καὶ ὑμῶν δὲ τοὺς πολλοὺς δοῖμαι εἰδέναι) ὅτι πάντων δεινότατόν ἐστι διαβολή· μάλιστα δὲ τοῦτο ἔχει ἂν τις ἰδεῖν, ὅταν πολλοὶ ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ εἰς ἀγῶνα καταστῶσιν· ὥς γὰρ ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ τελευταῖοι κρινόμενοι σώζονται· πεπραγμένοι γὰρ τῆς δογῆς αὐτῶν ἀκροᾶσθαι καὶ τοὺς ἐλέγχους ἤδη θέλοντες ἴσπερ ἀποδέχεσθαι. Ἐνθυμαίσθε αὖν ὅτι Νικόσημος καὶ Ἀριστοφάνης ἄκριται ἀπέθανον, πρὶν παραγενέσθαι τινὰ αὐτοῖς ἐλεγχόμενοις ὥς ἠδίκουν. οὐδεὶς γὰρ οὐδ' εἶδεν ἐκείνους μετὰ τὴν σύλληψιν· οὐ γὰρ θάψαι τὰ σώματα αὐτῶν ἀπέδωκαν, ἀλλ' οὕτω δεινῇ συμφορᾷ γέγνηται, βῶστε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τούτου ἰστέργηται. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἔασω· (οὐδὲν γὰρ ἂν περαινόμεν) πολὺ δὲ ἀθλιώτεροι δοκοῦσι μοι οἱ παῖδες οἱ Ἀριστοφάνους. οὐδένα γὰρ οὕτ' ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ ἡδικοῦντες οὐ μόνον τὰ πατρῷα ἀπολωλέκασι παρὰ τοὺς νόμους τοὺς ὑμετέρους, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπάλοιπος ἐλπὶς ἦν, ὑπὸ τοῦ πάππου θείκτραφῆναι, ἐν οὕτω δεινῷ καθέστηκεν. ἔτι δ' ἡμεῖς ἰστέργημεν μὲν κηδεστῶν, ἰστέργημεν δὲ τῆς προικὸς, παιδάριά δὲ τρία ἠνάγκασμένοι τρέφειν, προσέτι συκοφαντούμεθα καὶ κινδυνεύομεν περὶ ἧν οἱ πρόγονοι ἡμῶν κατέλιπον κτησάμενοι ἐκ τοῦ δικαίου. καίτοι, ὧ ἄνδρες

6, 2. ἰδεῖν] Haec emendatio Contii et Markl. in Bekkeri editione est sine varietate: unde colligi potest sic in G. et X. scriptum legi. δεινότατον ceteri codd. et Steph. in margine significans se εἶναι addi velle.

6. ἀποδέχεσθαι] Sic. conl. Reisk. ἀποδέχασθαι MSS. et Steph.

7, 8. εἶδεν] ἰδεν Steph.

8, 6. ὑμετέρους] ἡμετέρους Steph.

δικασται, ὁ ἐμὸς πατήρ ἐν ἄκῃ τῷ βίῳ πλείω εἰς τὴν πόλιν ἀνέλασεν ἢ εἰς αὐτὸν καὶ τοὺς οἰκίους, διπλάσια δὲ ἢ νῦν ἔστιν ἡμῖν, ὥς ἐγὼ λογιζομένην αὐτῷ πολὺν κατεργερόμην. μὴ οὖν προκαταγινώσκετε ἀδικίαν¹⁰ τοῦ εἰς αὐτὸν μὲν μικρὰ δαπανῶντος, ὑμῖν δὲ πολλὰ κατ' ἑκάστου τὸν ἐνιαυτόν· ἀλλ' ὅσοι καὶ τὰ πατρῷα καὶ ἂν τί προθεῖ λάβωσιν, εἰς τὰς ἀσχίστας ἡδονὰς εἰσεσμένοι εἰσὶν ἀναλίσκειν. χαλεπὸν μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δι-¹¹κασται, ἀπολογεῖσθαι πρὸς δόξαν, ἣν ἐνιοὶ ἔχουσιν περὶ τῆς Νικοφήμεου οὐσίας, καὶ σπάνιν ἀργυρίου, ἣ νῦν ἔστιν ἐν τῇ πόλει, καὶ τοῦ ἀγῶνος πρὸς τὸ δημόσιον¹⁵ ὄντος· ὅμως δὲ καὶ τούτων ὑπαρχόντων ῥαδίως γινώσκουσι ὅτι οὐκ ἀληθῆ ἔστι τὰ κατηγορημένα. δέομαι δ' ὑμῶν πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ μετ' εὐνοίας ἀκροασάμενους ἡμῶν δια τέλους, ὅ τι ἂν ὑμῖν ἀριστον καὶ εὐοκότεστον νομισθεῖται εἶναι, τοῦτο φηγίσασθαι.

Πρωτὸν μὲν οὖν, ὃ πρότερον κηδεσται ἡμῖν ἐγένοντο,¹² διδάξαι ὑμᾶς. στρατηγῶν γὰρ Κόρων περὶ Πελοπόννησον, τριηραρχήσαντι τῷ ἐμῷ πατρὶ πάλαί φιλὸς γεννημένος, ἰδεήθη δοῦναι τὴν ἀδελφὴν αἰτούντι τῷ υἱεὶ τῷ Νικοφήμεου. ὁ δὲ ὄρων αὐτὰς ὑπ' ἐκείνων τε πιστεῖν¹³ μένους γεγονότας τε ἐπεικέως τῇ τε πόλει ἐν γὰρ τῷ τότε χρόνῳ ἀρῆσκοντας, ἐπέσθη δοῦναι, οὐκ αἰδώς τὴν ἐσομένην διαβολήν, ἀλλ' ὅτα καὶ ὑμῶν ὁστισοῦν ἂν ἐκεί-

9, 8. δὲ ἢ νῦν] „Π. δὲ ἢ ἢ νῦν.“ Steph. in marg.

10, 4. λάβωσιν] Hanc Taylori coniecturam C. confirmavit. μὴ δῶσιν reliqui codd. et Steph.

11, 8. καὶ σπάνιν] Fortasse καὶ διὰ σπάνιν. Cf. commentat. crit. p. 15. et sq.

7. ἀκροασάμενους] Sic unus codex ille, cuius lectiones tSteph. enotavit: ἀκροασομένων C. X. ἀκροασάμενων Steph. cum ceteris.

9. νομισθε] νομίζεται Steph.

12, 4. υἱεὶ] υἱ Steph.

13, 2. τῇ τε πόλει ἐν γὰρ τῷ] Sic dedi de Reiskii coniectura. τῇ πόλει ἐν γὰρ τῷ Steph. cum MSS.

4. ἀλλ' ὅτα] Non dubitavi recipere hanc emendationem a Sluitero (Lectt. Andd. p. 267.) propositam. ἄλλως τε Steph. cum codd. nonnullis. ἄλλο τε X. ἄλλοτε Coisl. et Vindob. (referente Reiskio.)

νους ἤξιωσε κηδεστῆς γενέσθαι· ἐπεὶ οὐ γὰρ οὐ χρημά-
 των ἕνεκα, ῥάδιον γινῶναι ἐκ τοῦ βίου παντός· καὶ τῶν
 14 ἔργων τῶν τοῦ πατρός· ἐκαῖνος γὰρ οὗτος ἦν ἐν τῇ ἡλικίᾳ,
 παρὸν μετὰ πολλῶν χρημάτων γῆμαι ἄλλην, τὴν ἐμὴν μη-
 τέρα ἔλαβεν οὐδὲν ἐπιφερομένην, ὅτι δὲ Ξενοφώντας ἦν
 θυγάτηρ τοῦ Εὐριπίδου υἱός, ὃς οὐ μόνον ἰδίᾳ χρηστός
 ἐδόκει εἶναι, ἀλλὰ καὶ στρατηγεῖν αὐτὸν ἡξιώσατε, ὥς
 15 ἐγὼ ἀκούω. τὰς τοίνυν ἐμὰς ἀδελφὰς θελόντων τινῶν
 λαβεῖν ἀπορίκους πάνυ πλουσίων οὐ δέδωκεν, ὅτι ἐδό-
 κουν κάκιον γεγενῆσθαι· ἀλλὰ τὴν μὲν Φιλομήλῃ τῇ
 Παιανιεῖ, ὃν οἱ πολλοὶ βελτίονα ἡγοῦνται εἶναι ἢ πλου-
 σιάτερον, τὴν δὲ Πένητι γεγεννημένην οὐ διὰ κακίαν,
 ἀδελφιδῇ δὲ Φαίδρῳ ὄντι Μυρδίνουσίῳ, ἐκιδούς τετα-
 16 ράκοντα μνᾶς καὶ Ἀριστοφάνει τῷ ἴσῳ. πρὸς δὲ τού-
 τοις ἐμοὶ πολλὴν ἐξὸν πάνυ προῖκα λαβεῖν ἐλάττω συν-
 βούλευσεν· ὥστ' εὐ εἰδέναι ὅτι κηδεσταῖς χρησολίμῃ κο-
 σμήλοισι καὶ σώφροσι· καὶ νῦν ἔχω γυναῖκα τὴν Κριτοδί-
 μου θυγατέρα τοῦ Ἀλωπεκῆθεν, ὃς ὑπὸ Λακεδαιμονίων
 17 ἀπέθανεν, ὅτε ἡ ναυμαχία ἐγένετο ἐν Ἑλλησπόντῳ. καί-
 τοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅστις αὐτός τε ἄνευ χρημάτων
 ἔγρηψε ταῖν τε θυγατέροις πολὺ ἀργύριον ἐπέδωκε τῇ τε
 υἱῇ ὀλίγην προῖκα ἔλαβε, πῶς οὐκ εἰκὸς περὶ τούτου
 πιστεῦσθαι ὡς οὐχ ἕνεκα χρημάτων τούτοις κηδεστῆς ἐγέ-
 18 νετο; Ἀλλὰ μὴν ὁ γὰρ Ἀριστοφάνης ἤδη ἔχων τὴν γυ-
 ναῖκα ὅτι πολλοῖς ἂν μᾶλλον ἐχρήτο ἢ τῷ ἐμῷ πατρὶ,
 ῥάδιον γινῶναι. ἢ τε γὰρ ἡλικία πολὺ διάφορος ἢ τε
 φύσις ἔτι πλέον· ἐκείνῳ μὲν γὰρ ἦν τὰ ἑαυτοῦ πράττειν,
 Ἀριστοφάνης δὲ οὐ μόνον τῶν ἰδίων, ἀλλὰ καὶ τῶν κοι-
 νῶν ἐβούλετο ἐπιμελεῖσθαι, καὶ εἴ τι ἦν αὐτῷ ἀργύριον,
 19 ἀνάλωσεν ἐκιδυμῶν τιμᾶσθαι. γινώσκεσθε δὲ ὅτι ἀληθῶς

15, 2. οὐ δέδωκεν] οὐκ ἔδωκεν conl. Bekk. comprobante Bremio.

17, 3. ταῖν τε] ταῖν Steph., sed in marg. „II. ταῖν τε θυγατ.“

18, 1. ἀλλὰ μὴν] ἀλλὰ μὲν Brem. haud dubie errore typog-
phico.

7. ἀνάλωσεν] ἀνήλωσεν Steph. et MSS. praeter C.

λέγω ἐξ αὐτῶν ὧν ἐκεῖνος ἔπραττε. πρῶτον μὲν γὰρ
 βουλομένου Κόνωνος πέμπειν τινὰ εἰς Σικελίαν ὄντιον
 ὑποστάς μετὰ Εὐνόμου καὶ Ἀνσίου, φίλου ὄντος καὶ
 ξένου, τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερόν πλείστα ἀγαθὰ πεποιθ-
 κότες, ὥς ἐγὼ ἀκήκοα τῶν ἐν Πειραιεῖ παραγενομένων.
 ἦσαν δ' ἐλπίδες τοῦ πλοῦ πείσαι Διονύσιον κηδεστὴν μὲν 20
 γενέσθαι Εὐαγόρα, πολέμιον δὲ Λακεδαιμονίοις, φίλον
 δὲ καὶ σύμμαχον τῇ πόλει τῇ ὑμετέρᾳ. καὶ ταῦτ' ἔπρατ-
 τον πολλῶν κινδύνων ὑπαρχόντων πρὸς τὴν θάλασσαν
 καὶ τοὺς πολεμίους, καὶ ἔπεισαν Διονύσιον μὴ πέμψαι
 τριήρεις, ἃς τότε παρεσκευάσατο, Λακεδαιμονίοις. μετὰ 21
 δὲ ταῦτα ἐπειδὴ οἱ πρέσβεις ἤκου ἐκ Κύπρου ἐπὶ τὴν
 βοήθειαν, οὐδὲν ἐνέλιπε προθυμίας σπεύδων. ὑμεῖς δὲ
 τριήρεις αὐτοῖς ἔδοτε καὶ τᾶλλα ἐψηφίσασθε· ἀργυρίου
 δ' εἰς τὸν ἀπόστολον ἠγόρου. ὀλίγα μὲν γὰρ ἤλθον
 ἔχοντες χρήματα, πολλῶν δὲ προσεδεήθησαν· οὐ γὰρ
 μόνον εἰς τὰς ναῦς, ἀλλὰ καὶ πελταστάς ἐμισθώσαντο
 καὶ ὄπλα ἐπρίαντο. Ἀριστοφάνης δ' οὖν τῶν χρημάτων 22
 τὰ μὲν πλείστα αὐτὸς παρέσχε· ἐπειδὴ δὲ οὐχ ἱκανὰ
 ἦν, τοὺς φίλους ἐκείθε δειόμενος καὶ ἐγγυώμενος, καὶ
 τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ὁμοπατρὸς ἀποκειμένας παρ' αὐτῷ
 τεσσαράκοντα μνᾶς εἰπὼν κατεχρήσατο. τῇ δὲ προτεραίᾳ
 154 ἡ ἡ ἀνήγετο εἰσελθὼν ὥς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ἐκέ-
 λευσε χρῆσαι ὃ τι εἴη ἀργύριον· προσδεῖν γὰρ ἔφη πρὸς
 τὸν μισθὸν τοῖς πελτασταῖς. ἦσαν δ' ἡμῖν ἔνδον ἑπτὰ
 μναῖ· ὃ δὲ καὶ ταύτας λαβὼν κατεχρήσατο. τίνα γὰρ 23
 οἴεσθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, φιλότιμον μὲν ὄντα, ἐπιστο-
 λῶν δὲ ἡκουσῶν αὐτῷ παρὰ τοῦ πατρὸς, μηδὲν ἀπορή-

19, 6. παραγενομένων] τῶν παραγενομένων Steph. cum plerisque MSS.

20, 6. παρεσκευάσατο] παρεσκευάσατο bene coni. Bekk.

22, 6. ἡ ἡ] Sic e Laurentiano C. cum Bekk. et Brem. dedi. ἡ
 Coisl. X. Vind. (teste Reiskio.) et Ald. ἡ Steph.
 ib. ὡς] εἰς Steph.

23, 8. δὲ ἡκουσῶν αὐτῷ] Sic vulgo. δ' αὐτῷ ἡκουσῶν, quod Reisk.
 affert e Vindob., dedit Bekk. δὲ ἡκουσῶν sine αὐτῷ Alter.
 δ' αὐτῷ ἡκουσῶν C. δ' αὐτῶν ἡκουσῶν X.

σειν ἐκ Κύπρου, ἡρημένον δὲ πρεσβευτὴν καὶ μέλλοντα
πλεῖν ὡς Εὐαγόραν, ὑπολείπεσθαι ἂν τι τῶν ὄντων,
ἀλλ' οὐχ ἂ δυνατός ἦν πάντα παρασχόντα χαρίσασθαι
ἐκείνῳ τε καὶ κομίσασθαι μὴ ἐλάττω; ὡς τοίνυν ταῦτ'
ἐστὶν ἀληθῆ, κάλει μοι Εὐνομον.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

24. Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκούετε οὐ μόνον ὅτι ἐχρησαν
ἐκείνου διεθθέντος, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἀπειλήφασιν ἐκομίσθῃ
γὰρ αὐτοῖς ἐπὶ τῆς τριήρους. Ῥάδιον μὲν οὖν ἐκ τῶν
εἰρημένων γινῶναι ὅτι τοιοῦτων καιρῶν συμπεδόντων
25 οὐδενὸς ἂν ἐφείδατο τῶν ἑαυτοῦ· ὃ δὲ μέγιστον τεκμή-
ριον· Δῆμος γὰρ ὁ Πυριλάμπους τριηραρχῶν εἰς Κύ-
προν ἐδεήθη μου προσελθεῖν αὐτῷ, λέγων ὅτι ἔλαβε
σύμβολον παρὰ βασιλέως τοῦ μεγάλου φιάλην χρυσῆν
καὶ ὡς Ἀριστοφάνῃ λαβεῖν ἐκκαίδεκα μνᾶς ἐκ' αὐτῇ, ἃς
ἔχοι ἀναλίσκειν εἰς τὰς τριηραρχίας· ἐπειδὴ δὲ εἰς Κύ-
προν ἀφίκοιτο, λύσασθαι ἀποδοῦς εἰκοσι μνᾶς· πολλῶν
γὰρ ἀγαθῶν καὶ ἄλλων χρημάτων εὐπορήσειν διὰ τὸ
26 σύμβολον ἐν πάσῃ τῇ ἡπείρῳ. Ἀριστοφάνης τοίνυν
ἀκούων μὲν ταῦτα Δῆμον, δεομένου δ' ἐμοῦ, μέλλων
δ' ἄξιον χρυσίου, τέτταρας δὲ μνᾶς τόκον λήψεσθαι, οὐκ

23, 6. οὐχ ἂ δυνατός ἦν] Haec est coniectura Bekkeri, ab ipso
et Bremio recepta. οὐκ εἶπεν δυνατός Steph. οὐκ εἰ δυνα-
τός ἦν vel οὐκ εἰ ἦν δυνατός MSS. οὐκ εἶπον ἦν (sic) δυνα-
τός Ald. οὐχ οἶον ἦν δυνατός mg. Ald. Lugd.

24, 1. ἐχρησαν] Sic Cont. Bekk. (sine varietate) et Brem. (ἐχρη-
σαν τὸ ἀργύριον Auger. e con. Reiskii.) ἐχρήσαντο vulgo.

25, 2. Πυριλάμπους] Πυριλάμπος Steph.

4. φιάλην χρυσῆν] Ita con. Markl. et C. confirmavit hanc cor-
rectionem: φιάλης μὲν χρυσῆς ceteri oddd. et Steph.

5. καὶ ὡς] καὶ, quod cum plurimis MSS. om. Steph. Bekk. Brem.,
ex optimo Laurentiano addidi. — Totum locum sic emen-
dari velim: καὶ ὡς Ἀριστοφάνης λαβεῖν ἐκκαίδεκα μνᾶς
ἐκ' αὐτῇ παρέχοι ἀναλίσκειν etc.

ib. Ἀριστοφάνῃ] Ἀριστοφάνην Steph.

ib. ἃς] Sic vulgo. ὡς Bekk. et Brem. secundum Laurentianum,
qui ὡς ἃς praeber. ἂν X. Coisl. Vind. Bessar.

7. λύσασθαι — χρημάτων] „II. λύσεσθαι, ἀπ. εἰκ. μν. κ. γὰρ
ἀγαθῶν ἄλλων καὶ χρημάτων.“ Steph. in marg.

26, 2. δ' ἐμοῦ] δέ μου Steph.

ἔφη εἶναι, ἀλλ' ὦμνος καὶ προσδεδανείσθαι τοῖς ξένοις ἄλλοθεν, ἐπειδὴ . . . . . ἥδιστ' ἀνθρώπων ἄγειν τε εὐ-
θύς ἐκεῖνο τὸ σύμβολον καὶ χαρίσασθαι ἡμῖν ἃ ἰδεόμεθα.
ὥς δὲ ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

"Οτι μὲν τοίνυν οὐ κατέλιπεν Ἀριστοφάνης ἀργύριον²⁷
οὐδὲ χρυσίον, ῥάδιον γινῶναι ἐκ τῶν εἰρημνίων καὶ με-
μαρτυρημένων· χαλκώματα δὲ σύμμικτα οὐ πολλὰ ἐκ-
κίτητο. ἀλλὰ καὶ ὅθ' εἰστία τοὺς παρ' Εὐαγόρου προ-
σβέοντας, αἰτησάμενος ἐχρήσατο. ἃ δὲ κατέλιπεν, ἀνα-
γνώσεται ὑμῖν.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΧΡΗΜΑΤΩΝ.

"Ισως ἐνίοις ὑμῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, δοκεῖ ὀλίγα²⁸
εἶναι· ἀλλ' ἐκεῖνο ἐνθυμεῖσθε, ὅτι [πρὶν Νικοφῆμ ἢ
καὶ] Ἀριστοφάνει πρὶν τὴν ναυμαχίαν νικῆσαι, γῆ μὲν
οὐκ ἦν ἀλλ' ἢ χωρίδιον μικρὸν Ῥαμνοῦντι. ἐγένετο δ'
ἡ ναυμαχία ἐπ' Εὐβούλου ἀρχοντος. ἐν οὖν τέτταρσιν²⁹
ἡ πῖντε ἔτεσι, πρότερον μὴ ὑπαρχούσης οὐσίας, χαλε-
πόν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τραγωδοῖς τε δις χορηγῆσαι
ὑπὲρ αὐτοῦ τε καὶ τοῦ πατρὸς, καὶ τρία ἔτη συνεχῶς
τριηραρχῆσαι, εἰσφορὰς τε πολλὰς εἰσενηνοχῆναι, οἰκίαν
τε πεντήκοντα μνῶν πρῆσθαι, γῆς τε πλεον ἢ τριακόσια
κλῆθρα κτήσασθαι· ἔτι δὲ πρὸς τούτοις οἶσθαι χορηγεῖ³⁰

26, 5. ἐπειδὴ] Post h. v. nullum lacunae signum est in ed. Steph.
et MSS., excepto codice C.

6. ἰδεόμεθα] δέόμεθα Steph.

27, 7. ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΧΡΗΜΑΤΩΝ] Hunc titulum • C. adiecit
Bekk.

28, 2. [πρὶν Νικοφῆμ ἢ καὶ] Vulgo unci absunt. Plane deleve-
runt quattuor haec verba, suadente Reiskio, Bekk. et
Brem. Cf. Sluit. lectt. Andocc. p. 268.

3. νικῆσαι] Post h. v. Bekkero videtur Κόωνα deesse.

ib. γῆ μὲν οὐκ] Sic vulgo. οὐδὲν C. Bekk. γῆ μὲν οὐδὲν Brem.
(sed non est dubium quin deleri voluerit verba γῆ μὲν).

4. δ' ἢ] Sic cum Bekkero de Reiskii conl. scripsi: δὲ MSS.
Steph. et Brem.

29, 2. οὐσίας] Est conl. Contii et Schotti, quam firmavit cod. C.
altius ceteri libri scripti et Steph.

3. δις χορηγῆσαι] Hanc lectionem debemus Reiskij ingenio.
διαχορηγῆσαι MSS. et Steph.

ἐπιπλα πολλὰ καταλειπόμεναι. ἀλλ' οὐδ' οἱ κάλαι πλούσιοι δοκοῦντες εἶναι ἄξια λόγου ἔχοιεν ἂν ἐξενεγκεῖν. ἐνίοτε γὰρ οὐκ ἔστιν, οὐδ' ἐάν τις πάνυ ἐπιθυμῇ, πρῶσθαι τοιαῦτα, ἃ κτησαμένω εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡδο-
 81 νὴν ἂν παρέχοι. ἀλλὰ τόδε σκοπεῖτε. τῶν ἄλλων ὅσων ἐδημεύσατε χρήματα, οὐχ ὅπως σκευή ἀπέδοσθε, ἀλλὰ καὶ αἱ θύραι ἀπὸ τῶν οἰκημάτων ἀφηρεύσθησαν· ἡμεῖς δὲ, ἥδη δεδημευμένων καὶ ἐξεληλυθυίας τῆς ἐμῆς ἀδελφῆς, φύλακα κατεστήσαμεν τῇ ἐμῇ οἰκίᾳ, ἵνα μήτε θυρώματα μήτε ἀγγεῖα μήτε ἄλλο μηδὲν ἀπόλοιτο. ἐπιπλα δὲ ἀπεφαίνοντο πλεῖω ἢ χιλίων δραχμῶν, ὅσα οὐδενὸς πά-
 82 ποτ' ἐλάβετε. πρὸς δὲ τούτοις καὶ πρότερον πρὸς τοὺς συνδικούς καὶ νῦν ἐθέλομεν πιστεῖν δοῦναι, ἥτις ἐστὶ μεγίστη τοῖς ἀνθρώποις, μὴ ἔχειν τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων, ὀφείλεσθαι δὲ τὴν προῖκα τῆς ἀδελφῆς καὶ ἐπὶ μνᾶς, ἃς ὄχετο λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ.
 33 πῶς ἂν οὖν εἴεν ἄνθρωποι ἀθλιώτεροι, ἢ εἰ τὰ σφέτερά αὐτῶν ἀπολαλεκότες δοκοῖεν τάκελνων ἔχειν; ὃ δὲ πάντων δεινότατον, τὴν ἀδελφὴν ὑποδέξασθαι παιδίᾳ ἔχου-
 34 πλιν· οὕτω γὰρ σκοπεῖτε, ὡς δικασταί. εἴ τις ὑμῶν ἐτυχε δοῦς Τιμοθέω τῷ Κόνωνος τὴν θυγατέρα ἢ τὴν ἀδελφὴν, καὶ ἐκείνου ἀποδημήσαντος καὶ ἐν διαβολῇ γενομένου ἐδημεύθῃ ἡ οὐσία, καὶ μὴ ἐγένετο τῇ πόλει πρᾶθέντων ἀπάντων τέτταρα τάλαντα ἀργυρίου, διὰ τοῦτο

30, 3 ἄξια λόγου] ἄξιον λόγου Steph.

ib. ἔχοιεν ἂν] ἔχοιεν (sine ἂν) vulgo. ἔχοι ἂν X. et Vind. unde efficiebat Reisk., quod Bekk. in C. invenit, ἔχοιεν ἂν.

5. τοιαῦτα ἃ] ἃ adieci de con. Marklandi et Tayl.

81, 1. τόδε, quod con. Steph. pro vulg. τότε, deinde in Coisl. Vindob. et, ut videtur, in iis quos Bekk. contulit libris repertum est.

3. ἀφηρεύσθησαν] ἀπεσπάρσθησαν Steph.

5. φύλακα] φύλακας Steph. et plerique codd.

32, 4. ὀφείλεσθαι Bekk. in ἐνοφείλεσθαι mutari vult.

34, 5. διὰ τοῦτο, uti coniecerat pro vulg. διὰ τούτων Stephanus, confirmaverunt quattuor codd.

ῥηιοῦτα ἂν τοὺς ἐκείνου καὶ τοὺς προσήκοντας ἀπολέ-
σθαι, ὅτι οὐδὲ πολλοστὸν μέρος τῆς δόξης τῆς παρ'
ὑμῖν ἐφάνη τὰ χρήματα; ἀλλὰ μὴν τοῦτο πάντες ἐπὶ 35
στασθε, Κόνωνα μὲν ἄρχοντα, Νικοφῆμον δὲ ποιοῦντα
ὅ τι ἐκεῖνος προστάττοι. τῶν οὖν ἀφελειῶν Κόνωνα εἰ-
κὸς πολλοστὸν μέρος ἄλλῃ τινὶ μεταδιδόναι, ὥστ', εἰ
οἴονται πολλὰ γενέσθαι Νικοφῆμω, ὁμολογήσειαν τὰ
Κόνωνος εἶναι πλείονα ἢ δεκαπλάσια. ἔτι δὲ φαίνονται 36
οὐδὲν πάποτε διενεχθέντες, ὥστ' εἰκὸς καὶ περὶ τῶν
χρημάτων ταῦτα γινῶναι, ἱκανὰ μὲν ἐνθάδε πρὸς υἱεὶ ἐκά-
τερον καταλιπεῖν, τὰ δὲ ἄλλα παρ' αὐτοῖς ἔχειν· ἦν γὰρ
Κόνωνι μὲν υἱὸς ἐν Κύπρῳ καὶ γυνή, Νικοφῆμω δὲ
γυνή καὶ θυγάτηρ· ἡγοῦντο δὲ καὶ τὰ ἐκαὶ ὅμως σφίσι
εἶναι ἴσα ὥσπερ καὶ τὰ ἐνθάδε. πρὸς δὲ τοῦτοις ἐνθα 37
μείσθαι ὅτι καὶ εἴ τις μὴ κτησάμενος, ἀλλὰ παρὰ τοῦ
πατρὸς παραλαβὼν τοῖς παισὶ διένειμεν, οὐκ ἐλάχιστα
ἂν αὐτῷ ὑπέλειπε· βούλονται γὰρ πάντες ὑπὸ τῶν παλ-
δων θεραπεύεσθαι ἔχοντες χρήματα μᾶλλον ἢ ἐκείνων
δαΐσθαι ἀπόρουντες. νῦν τολύμην εἰ δημεύσετε τὰ Τιμο- 38
θέου, (ὃ μὴ γένοιτο, εἰ μὴ τι μέλλει μέγα ἀγαθὸν ἔσε-

34, 6. ῥηιοῦτα ἂν, quod coniectura assecutus erat Markl., Bekk. in C. reperit. ῥηῖον (sine ἂν) Steph., in margine proponens ῥηῖον.

ib. τοὺς ἐκείνου καὶ τοὺς προσήκοντας] Steph. legi vult aut τοὺς παῖδας ἐκείνου καὶ τοὺς προσήκοντας aut τοὺς ἐκείνου προσήκοντας.

35, 1. ἀλλὰ μὴν] ἀλλὰ μὲν Steph.

ib. τοῦτο, ut pro vulg. τοῦτον coni. Steph., Bekk. in optimo suorum codd. invenit.

5. οἴονται] οἶόν τε Steph.

36, 3. ταῦτα] Hoc, quod coni. Cont. et Markl., in Bekkeri editione sine varietate est. ταῦτα Steph.

ib. ἱκανὰ] Sic iidem coni. pro vulg. ἱκανοί: confirmarunt hanc emendationem Coisl. Vind. et, ut videtur, C. et X.

4. αὐτοῖς] αὐτοῖς Steph.

37, 8. διένειμεν] διένειμεν Steph.

38, 1. δημεύσετε] Sic MSS. Steph. et Brem. δημεύσαιτε coniecturam Reiskii recepit Bekk.

ib. τὰ Τιμοθέου] τὰ τοῦ Τιμοθέου Steph. et Brem.

σθαι τῇ πόλει), ἐλάττω δὲ, ἐξ αὐτῶν λάβοιτ' ἢ ἐκ τῶν Ἀριστοφάνους γεγνήται, τούτου ἕνεκα ἀξιοῖτε ἂν τοὺς ἀναγκαίους τοὺς ἐκείνου τὰ σφέτερόν αὐτῶν ἀπολέσαι; 89 ἀλλ' οὐκ εἰκὸς, ὦ ἄνδρες δικασταί· ὁ γὰρ Κόνωνος θάνατος καὶ αἱ διαθήκαι, ὥς διέθετο ἐν Κύπρῳ, σαφῶς ἐδήλωσαν ὅτι πολλοστὸν μέρος ἦν τὰ χρήματα ὧν ὑμεῖς προσεδοκάτε. τῇ μὲν γὰρ Ἀθηνᾷ καθιέρωσεν εἰς ἀναθήματα καὶ τῷ Ἀπόλλωνι εἰς Δελφούς πεντακισχιλλοὺς στατήρας· τῷ δὲ ἀδελφιδῷ τῷ ἑαυτοῦ, ὃς ἐφύλαττεν αὐτῷ καὶ ἐταμίευα πάντα τὰ ἐν Κύπρῳ, ἔδωκεν ὥς μυριάς δραχμᾶς, τῷ δὲ ἀδελφῷ τρία τάλαντα· τὰ δὲ λοιπὰ τῷ υἱεὶ κατέλιπε, τάλαντα ἑπτακαίδεκα. τούτων δὲ κεφάλαιον 40 γίνεσθαι περὶ τετταράκοντα τάλαντα. καὶ οὐδενὶ οἷον τι εἰπεῖν ὅτι διεφθάρη ἢ ὥς οὐ δικαίως ἀπεφάνθη· αὐτὸς γὰρ ἐν τῇ νόσῳ ὧν εὐ φρονῶν ᾔσθετο. καὶ μοι καλεῖται τούτων μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

42. Ἀλλὰ μὴν ὅστισοῦν, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρὶν ἀρφοτέρᾳ δήλᾳ γενέσθαι, πολλοστὸν μέρος τὰ Νικοφῆμου τῶν Κόνωνος χρημάτων φήθη ἂν εἶναι. Ἀριστοφάνης τοίνυν γῆν μὲν καὶ οὐσίαν ἐκτήσατο πλέον ἢ πέντε τάλαντων, κατεχορήγησε δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς πεντακισχιλλὰς δραχμᾶς· τριηραρχῶν δὲ ἀνήλωσεν ὀγδοήκοντα μνᾶς· εἰσενήνεται δὲ ὑπὲρ ἀμφοτέρων οὐκ ἑλατον μνῶν τετταράκοντα. εἰς δὲ τὸν ἐν Σικελίᾳ πλοῦν ἀνήλωσεν ἑκατὸν μνᾶς· εἰς δὲ τὸν ἀπόστολον τῶν τρι-

88, 3. ἐλάττω δὲ] ἐλάττω ἑάν Steph.

ib. λάβοιτ' ἢ ἐκ] Sic coni. Steph. Cont. Palmeri pro vulg. λάβω τὴν ἐκ.

4. ἀξιοῖτε ἂν] ᾔξιοῦτε Steph.

40, 4. κεφάλαιον] τι, quod vulgo post κεφάλ. addebatur, cum Reisk. Bekk. Bremio expunxi.

41, 1. οὐδενί] οὐδέτι Steph., in marg. „II. οὐδέ.“

42, 2. δήλα] Hanc Steph. et Scaligeri emendationem lectionis vulgatae δήλα Vind. et, ut videtur, C. X. firmarunt.

3. φήθη ἂν] Sic, ut coni. Steph. pro vulg. φήθησαν, Bekk. edidit nulla adnotata varietate, Brem. cum est secutus.

5. κατεχορήγησε coni. Reisk: καὶ ἐχορήγησε MSS. et Steph.

ρων, ὅτε οἱ Κύπριοι ἦλθον καὶ ἔδοτε αὐτοῖς τὰς δέκα
ναῦς, καὶ τῶν πελταστῶν τὴν μίσθωσιν καὶ τῶν ὄπλων
τὴν ὄνην παρέσχε τριόμυρίας δραχμᾶς. καὶ τούτων κα-
φάλαιον πάντων γίνεται μικροῦ λείποντος πεντεκαίδεκα
τάλαντα· ὥστ' οὐκ ἂν εἰκότως ἡμᾶς αἰτιάσθε, εἰ τῶν⁴⁴
Κόνωνος, τῶν ὁμολογουμένων δικαίως ἀποφανθῆναι ὑπ'
αὐτοῦ ἐκείνου, πολλαπλασίαν δοκούντων πλέον ἢ τρίτον
μέρος φαίνεται τὰ Ἀριστοφάνους. καὶ οὐ προσλογιζόμεθα
δσα αὐτὸς ἐν Κύπρῳ ἔσχε Νικέφημος, οὔσης αὐτῷ ἐκεῖ
γυναικὸς καὶ θυγατρὸς. Ἐγὼ μὲν οὐκ ἀξιώ, ὃ ἄνδρες⁴⁵
δικασταί, οὕτω πολλὰ καὶ μεγάλα τεκμήρια παρασχομέ-
μένους ἡμᾶς ἀπολέσθαι ἀδίκως. ἀκήκοα γὰρ ἔγωγε καὶ
156 τοῦ πατρὸς καὶ ἄλλων πρεσβυτέρων, ὅτι οὐ νῦν μόνον,
ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ πολλῶν ψεύσθητες τῆς
οὐσίας, καὶ ζῶντες μὲν πλουτεῖν ἐδόκουν, ἀποθανόντες
δὲ πολὺν παρὰ τὴν δόξαν τὴν ὑμετέραν ἐφάνησαν. αὐ⁴⁶
τίκα Ἰσχομάχῳ, ἕως ἔξῃ, πάντες ᾤοντο εἶναι πλέον ἢ
ἐβδομήκοντα τάλαντα, ὡς ἐγὼ ἀκούω· ἐναιμάσθη δὲ
τῷ νῦν οὐδὲ δέκα τάλαντα ἑκατέρω ἀποθανόντος. Στε-
φάνῳ δὲ τῷ Θαλλοῦ ἐλέγετο εἶναι πλέον ἢ πενήτηκοντα
ταλάντων, ἀποθανόντος δ' ἢ οὐσία ἐφάνη περὶ ἑνδεκά
τάλαντα. ὁ τοίνυν Νικίου οἶκος προσεδουκάτο εἶναι οὐκ⁴⁷
ἑξαττον ἢ ἑκατὸν ταλάντων, καὶ τούτων τὰ πολλὰ ἔνδον
ἦν. Νικήρατος δ' ὅτ' ἀπέθνησκεν, ἀργύριον μὲν ἢ χρυ-
σίον οὐδ' αὐτὸς ἔφη καταλιπεῖν οὐδέν· ἀλλὰ τὴν οὐσίαν
ἦν κατέλιπε τῷ νῦν, οὐ πλείονος ἀξία εἶσθαι ἢ τετάρτων

43, 5. *ναῦς*] Est emendatio Markl. et Taylari, quam optimus Bekkeri liber, ut videtur, confirmavit. *μνᾶς* ceteri libri et Steph.

44, 1. *εἰ*, quod coniecit Tayl., e G. dederunt Bekk. et Brem. pro reliquorum librorum et Steph. lectione *ἐκί*.

8. *πλέον*] *εἰ πλέον* Steph.

45, 5. *ἔμπροσθεν*] *πρόσθεν* Bekk. et Brem. e C.

7. *ἐφάνησαν*] *ἐφάνη* Steph.

46, 2. *πλέον*, ut in Vind. legi refert Reisk., Bekk. et Brem. *πλείον* C. *πλείω* ceteri codd. et Steph.

8. *ἐναιμάσθη δὲ τῷ νῦν*] Sic dedit Reisk. de conij., Bekk. et Brem. e C. *ἐναιμάσθη δὲ τῷ νῦν* Steph.

47, 4. *καταλιπεῖν*] *καταλείπειν* conij. Bekk. in Add.

48 καὶ δέκα ταλάντων. Καλλίας τοίνυν ὁ Ἰππολύτου, ὅς, ὅτε νεωστὶ ἐτεθνήκει ὁ πατήρ, πλείστα τῶν Ἑλλήνων ἐδόκει κεκτῆσθαι, καὶ, ὥς φησι, διακοσίαν ταλάντων ἐτιμήσατο αὐτοῦ ὁ πάππος, τὸ τούτου τοίνυν τίμημ' οὐδὲ δυοῖν ταλάντοις ἐστὶ. Κλεοφῶντα δὲ πάντες ἴσμε, ὅτι πολλὰ ἔτη διεχείρισε τὰ τῆς πόλεως πάντα καὶ προσεδουκάτο πάμπολλα ἐκ τῆς ἀρχῆς ἔχειν· ἀποθανόντος δ' αὐτοῦ οὐδαμοῦ δῆλα τὰ χρήματα, ἀλλὰ καὶ οἱ προσήκοντες καὶ οἱ κηδεσται, παρ' οἷς κατέλιπεν, ὁμολογού-
 49 μένως πένητές εἰσι. φαινόμεθα δὲ καὶ τῶν ἀρχαιοπλου-
 των πολὺ ἔψευσμένοι καὶ τῶν νεωστὶ παρὰ τὸ εἶκος ἐν δόξῃ γεγεννημένων. αἴτιον δέ μοι δοκεῖ εἶναι, ὅτι ῥαδίως τινὲς τολμῶσι λέγειν ὥς ὁ δεινὰ ἔχει τάλαντα πολλὰ ἐκ τῆς ἀρχῆς. καὶ ὅσα μὲν περὶ τεθνεώτων λέγουσιν, οὐ πᾶν θαυμάζω, (οὐ γὰρ ὑπὸ γε ἐκείνων ἐξελεχθεῖεν ἄν)
 50 ἀλλ' ὅσα ζώντων ἐπιχειροῦσι καταψεύδεσθαι. αὐτοὶ γὰρ ἐναγχος ἡκούετε ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὥς Διότιμος ἔχει τά-
 λαντα τετταράκοντα πλείω ἢ ὅσα αὐτὸς ὁμολόγει παρὰ τῶν ναυκλήρων καὶ ἐμπόρων λαβεῖν· καὶ ταῦτα, ἐπειδὴ ἦλθεν, ἐκείνου ἀπογραφέντος καὶ χαλεπῶς φέροντος· ὅτι ἀπὸν διεβάλλετο, οὐδεὶς ἐξήλεγξεν· δεομένης μὲν τῆς
 51 πόλεως χρημάτων, ἐθέλοντος δὲ ἐκείνου λογισασθαι. ἐν-
 θυμείσθε τοίνυν οἷον ἂν ἐγένετο, εἰ Ἀθηναίων ἀπάν-
 των ἀκηχοῦτων ὅτι τετταράκοντα τάλαντα ἔχει Διότιμος,

48, 1. δς] Hęc pronomen, quod libri scripti et Steph. ante πλεί-
 στα ponunt, hoc loco primus collocavit Reisk.

4. τὸ] τότε Steph. Cf. comment. crit. p. 3.

7. πάμπολλα] πᾶν πολλὰ Steph.

49, 1. φαινόμεθα δὲ] δὲ de coni. Reiskii add. Augerus: idem
 feci cum Bekk. et Bremio auctoritate codicis C.

2. παρὰ τὸ εἶκος] Haec verba add. Bekk. et Brem. ex optimo
 codice C.

5. τεθνεώτων] Sic coni. Markl. pro τεθνεώτος, quod prae-
 bent MSS. et Steph.

50, 2. ἔχει] ἔχει Steph.

8. ἢ] Haec particula, quae vulgo deest, ab Augero ex coni.
 Markl. et Taylori, a Bekk. et Bremio a C, addita est.

4. λαβεῖν om. Steph. et MSS., excepto codice C.

51, 2. ἀπάντων] Sic Laurentianus: nec aliter correxerat Reiskius
 lectionem codicum et Steph. ἀπόντων.

εἴτα ἑκαθὲ τι πρὶν καταπλεῦσαι δεῦρο· εἴτα οἱ προσή-
κοντες ἂν αὐτοῦ ἐν κινδύνῳ ἦσαν τῷ μεγίστῳ, εἰ ἔδει
αὐτοὺς πρὸς τοσαύτην διαβολὴν ἀπολογεῖσθαι, μὴ εἰδό-
τας μηδὲν τῶν πεπραγμένων. αἷτιοι οὖν εἰσι καὶ ὑμῖν
πολλῶν ἤδη ψευθεῖναι καὶ ἰδίᾳ ἀδίκως τινὰς ἑαδίως ἀπο-
λέσθαι ὅτι τολμῶντες ψεύδεσθαι καὶ συκοφαντεῖν ἀνθρώ-
πους ἐπιθυμοῦντες. ἔπειτ' οἴομαι ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι Ἀλ.52
κιβιάδης τέτταρα ἢ πέντε ἔτη ἐφεξῆς ἐστρατηγῆσι ἐπικρα-
τῶν καὶ νενικηκώς Λακεδαιμονίους, καὶ διπλάσια ἐκείνῳ
ἤξιον αἱ πόλεις διδόναι ἢ ἄλλα· τινὲ τῶν στρατηγῶν·
ὥστ' ᾤοντο εἶναι τινες αὐτῷ πλέον ἢ ἑκατὸν τάλαντα.
ὁ δ' ἀποθανὼν ἐδήλωσεν, ὅτι οὐκ ἀληθῆ ταῦτα ἦν·
ἐλάττω γὰρ οὐσίαν κατέλιπε τοῖς παισὶν ἢ αὐτὸς παρὰ
τῶν ἐπιτροπευσάντων παρέλαβεν. "Οτι μὲν οὖν καὶ ἐνδ.3
τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ τοιαῦτα ἐγένετο, ῥᾷδιον γινώσκει·
φασι δὲ καὶ τοὺς ἀρίστους καὶ σοφωτάτους μάλιστα ἐθέ-
λειν μεταγινώσκειν· εἰ οὖν δοκῶμεν εἰκότα λέγειν καὶ
ικανὰ τεκμήρια παρέχεσθαι, ὥ ἄνδρες δικασταί, πάσῃ
τέχνῃ καὶ μηχανῇ ἐλεήσατε. ὥς ἡμεῖς τῆς μὲν διαβολῆς
οὕτω μεγάλῃς οὔσης· αἰεὶ προσεδοκῶμεν κρατῆσαι μετὰ
τοῦ ἀληθοῦς· ὑμῶν δὲ μηδὲν πρόσωπ' ἐπιτησάντων πει-
σθῆναι, οὐδ' ἐλπίς οὐδεμία σωτηρίας δοῖναι ἡμῖν· εἶναι.54
ἀλλὰ πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων, ὥ ἄνδρες δικασταί, βούλεσθε
ἡμᾶς δικαίως σῶσαι μᾶλλον ἢ ἀδίκως ἀπολέσαι· καὶ πι-
στεύετε τούτοις ἀληθῆ λέγειν, οἳ ἂν καὶ σιωπῶντες ἐν
ᾧπαντι τῷ βίῳ παρέχωσι σώφρονας σφᾶς αὐτοὺς καὶ
δικαίους.

51, 4. εἴτα] εἴτα εἰ. vulgo: εἰ, quod G. omittit, praecurrentibus
Marklando et Augero expunxerunt Bekk. et Brem.

ib. πρὶν coni. Steph. pro librorum lectione πλην.

6. εἰδότες, ut coni. Reisk., Bekkeri optimus codex praebuit.

εἰδότες ceteri. et Steph.

8. ἀδίκως] ἀδίκως τε vulgo.

ib. ἀπολέσθαι] ἀπολέσαι coni. Bekk. in Add.

52, 6. ἀληθῆ ταῦτα] ἀληθῆς τοῦτο Steph.

54, 3. ἀπολέσαι] Sic coni. Reisk. ἀπολέσθαι Steph. cum MSS.

5. παρέχωσι] παρέχουσι Steph., in marg. „Π. παρέχωσι.“

55 Περὶ μὲν οὖν αὐτῆς τῆς γραφῆς, καὶ ὅς τ' ὀρόπων κη-
δεῖται ἡμῖν ἐγένοντο, καὶ ὅτι οὐκ ἐξήρακε τὰ ἐκείνου
εἰς τὸν ἐκπλοῦν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἄλλοθεν προσεδανείσαστο, 157
ἀκηκόατε καὶ μαμαρτύρηται ὑμῖν· περὶ δ' ἑμαυτοῦ βρα-
χέα βούλομαι ὑμῖν εἰπεῖν. ἦγὼ γὰρ ἔτη γεγονώς ἤδη
τριάκοντα οὔτε τῷ πατρὶ οὐδὲν πάποτε ἀντεῖπον, οὔτε
τῶν πολιτῶν οὐδεὶς μοι ἐνεκάλεισεν· ἐγγὺς τε οἰκῶν τῆς
ἀγορᾶς οὔτε πρὸς δικαστηρίῳ οὔτε πρὸς βουλευτηρίῳ
ᾧφθην οὐδεπώποτε, πρὶν ταύτην τὴν συμφορὰν γενέ-
56σθαι. περὶ μὲν οὖν ἑμαυτοῦ τοσαῦτα λέγω, περὶ δὲ τοῦ
πατρὸς, ἐπειδὴ ὥσπερ ἀδικοῦντος αἱ κατηγορίαι γεγέ-
νηται, συγγνώμην ἔχετε, εἰάν λέγω ἃ ἀνήλωσεν εἰς τὴν
πόλιν καὶ εἰς τοὺς φίλους· οὐ γὰρ φιλοτιμίας ἔνεκα,
ἀλλὰ τεκμήριον ποιούμενος ὅτι σὺ τοῦ αὐτοῦ ἐστὶν ἀν-
δρὸς ἄνευ ἀνάγκης τε πολλὰ ἀναλίσκειν καὶ μετὰ κιν-
δύνου τοῦ μεγίστου ἐπιθυμῆσαι ἔχειν τι τῶν κοινῶν.
57 εἰδὶ δὲ τινες οἱ προαναλίσκοντες οὐ μόνον τοῦτον ἐνε-
κην, ἀλλ' ἵνα ἄρχην ὑφ' ὑμῶν ἀξιωθέντες διπλάσια κο-
μίσσωνται. ὁ τοίνυν ἑμὸς πατήρ ἄρχην μὲν οὐδεπώποτε
ἐπεθύμησε, τὰς δὲ χορηγίας ἀπάσας κεχορήγηκε, τετρατη-
ράρχηκα δὲ ἐπτάκις, εἰσφορὰς δὲ πολλὰς καὶ μεγάλας
εἰσενήνοχεν. ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς, καθ' ἑκάστην ἀνα-
γνώσεται.

ΛΕΙΤΟΡΡΓΙΑΙ.

58 Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὸ πλήθος. πενή-
νοντα γὰρ ἔτη ἐστίν, ὅσα ὁ πατήρ καὶ τοῖς χρήμασι καὶ

55, 2. ἐκείνου] ἐκείνου Steph.

5. ὑμῖν εἰπεῖν] ὑμῖν cum uno cod. C. om. Bekk. et Brem.

6. οὔτε τῷ πατρὶ] οὐδὲ τῷ πατρὶ Steph.

8. οὔτε — οὔτε] Sic Bekk. de codd. suis tacens et Brem. pro
vulg. οὐδέ — οὐδέ.

56, 4. ἔνεκα] ἔνεκεν Steph.

57, 1. οὐ μόνον τοῦτον] οὐ μόνον τοῦτον Bekk. et Brem. cum C.

6. καθ' —] καὶ καθ' Steph. cum plerisque codicibus.

8. ΛΕΙΤΟΡΡΓΙΑΙ om. Steph.

58, 2. καὶ τοῖς] Haec lectio, quam tacite reposuit Auger., est
in Bekkeri quoque editione, nulla addita varietate: καὶ
τοῖς vulg. Brem. secutus est Bekkerum.

τῇ σώματι τῇ πόλει λειτούργει. ἐν οὖν τοσούτῳ χρόνῳ
δοκοῦντάς τι ἐξ ἀρχῆς ἔχειν οὐδαμῖαν εἰκὸς θαπάνην πε-
φρυγῆναι. ὅμως δὲ καὶ μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τούτων συμπαντων κεφάλαιόν ἐστιν ἐννέα τάλαντα⁵⁹
καὶ δισχιλία δραχμαί. ἔτι τοίνυν καὶ ἰδίᾳ τισὶ τῶν πο-
λιτῶν ἀποροδοὶ συνεξέδωκε θυγατέρας καὶ ἀδελφάς, τοὺς
δ' ἐλύσατο ἐκ τῶν πολεμίων, τοῖς δ' εἰς ταφὴν παρεί-
χεν ἀργύριον. καὶ ταῦτ' ἐποίει ἡγούμενος εἶναι ἀνδρὸς
ἀγαθοῦ ὠφελεῖν τοὺς φίλους, καὶ εἰ μὴδεις μέλλοι εἰσε-
σθαι. νῦν δὲ πρέπον ἐστὶ καὶ ὑμᾶς ἀκοῦσθαι μόν. καὶ
μοι κάλει τὸν καὶ τόν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν μὲν οὖν μαρτύρων ἀκηρόατε· ἐνθυμείσθε· δὲ⁶⁰
ὅτι ὀλίγον μὲν χρόνον δύναται' ἂν τις πλάσασθαι τὸν
τρόπον τὸν αὐτοῦ, ἐν ἑβδομήκοντα δὲ ἔτεσιν οὐδ' ἂν
εἰς λάθοι ποιηρὸς ὦν. τῷ τοίνυν πατρὶ τῷ ἐμῷ ἄλλα
μὲν ἂν τις ἔχοι ἐπικαλίσσαι ἴσως, εἰς χορήματα δὲ οὐδεὶς
οὐδὲ τῶν ἐχθρῶν ἐτόλμησε πώποτε. οὐκ οὖν ἄξιον τοῖς⁶¹
τῶν κατηγορῶν λόγοις πιστεῦσαι μᾶλλον ἢ τοῖς ἔργοις,
ἃ ἐπράχθη ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ, καὶ τῷ χρόνῳ, ὃν ὑμεῖς
σαφέστατον ἔλεγχον τοῦ ἀληθοῦς νομίζετε. εἰ γὰρ μὴ
ἦν τοιοῦτος, οὐκ ἂν ἐκ πολλῶν ὀλίγα κατέλιπεν· ἐπεὶ,
εἰ νῦν γε ἐξαπατηθείητε ὑπὸ τούτων καὶ δημεύσαιθ'
ἡμῶν τὴν οὐσίαν, οὐδὲ δύο τάλαντα λάβοιτ' ἂν. ὥστ'
οὐ μόνον πρὸς δόξαν, ἀλλὰ καὶ εἰς χρημάτων λόγον
λυσιτελεῖ μᾶλλον ὑμῖν ἀποψηφίσασθαι· πολὺ γὰρ πλείω
ὠφελήσεσθε, ἂν ἡμεῖς ἔχωμεν. σκοπεῖτε δὲ ἐκ τοῦ παρ-⁶²
ληλυθότος χρόνου, ὅσα φαίνεται ἀνηλωμένα εἰς τὴν πό-
λιν· καὶ νῦν ἀπὸ τῶν ὑπολοκῶν τριηραρχῶ μὲν ἐγὼ,
τριηραρχῶν δὲ ὁ πατήρ ἀπέθανεν. πειράσομαι δ', ὥσπερ
ἐκείνων ἐώρων, ὀλίγα κατὰ μικρὸν παρασκευάσασθαι εἰς

61, 8. ὃν ὑμεῖς] Hanc Reiskii emendationem confirmavit Lauren-
tianus. ὃ νῦν εἰς ceteri libri scripti et Steph.

6. δημεύσαιθ'] δημεύσηθ' Steph.

10. ὠφελήσεσθε] ὠφελήθησεσθε Steph.

τάς κοινὰς ὠφελείας. ὥστε τῷ γ' ἔργῳ πάσαι ταῦτ' ἐστὶ,
καὶ οὐτ' ἐγὼ ἀφρηγμένους ἀδικεῖσθαι οἰήσομαι, ὑμῖν τε
63 πλείους οὕτως αἱ ὠφελείαι ἢ εἰ δημεύσαιτε. πρὸς δὲ
τούτοις ἄξιον ἐνθυμηθῆναι ὅταν φύσιν εἶχεν ὁ πατήρ.
ὅσα γὰρ ἔξω τῶν ἀναγκῶν ἐπεθύμησεν ἀναλίσκειν,
πάντα φανήσεται τοιαῦτα, ὅθεν καὶ τῇ πόλει τιμὴ ἐμεί-
λεν ἔσεσθαι. αὐτίκα ὅτε ἔκπευεν, οὐ μόνον ἔκπους ἐκτῆ-
σατο λαμπροῦς, ἀλλὰ καὶ ἀθλητὰς καὶ ἐνίκησεν Ἴσθμοῖ
καὶ Νεμέῃ· ὥστε τὴν πόλιν κηρυχθῆναι καὶ αὐτὸν στε-
64 φανωθῆναι. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ
τούτων καὶ τῶν ἄλλων μεμνημένους ἀπάντων τῶν εἰρη-
μένων, βοηθεῖν ἡμῖν καὶ μὴ περιδεῖν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν
ἀναιρεθῆντας. καὶ ταῦτα ποιοῦντες τά τε δίκαια ψηφισ-
σθε καὶ ὑμῖν αὐτοῖς τὰ συμφέροντα.

62, 6. τῷ γ' ἔργῳ coni. Markl. pro vulg. τῷ ε' ἔργῳ.

ib. πάσαι] Dixi commentat. crit. p. 17. et seq. mihi legen-
dum videri πόλει. Possit etiam πάσαι retineri et πόλει,
quod propter similitudinem cum πάσαι facile excidere
poterat, insuper addi.

7. ὑμῖν τε coni. Steph. et Cont. pro vulg. ὑμῖν δέ.

8. δημεύσαιτε] δημεύσατε Steph.

63, 6. καὶ ἐνίκησεν] καὶ om. Steph. et MSS. praeter Laurentianum.

XX.

158

Α Τ Σ Ι Ο Τ

ΤΗΡ ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΥ, ΔΗΜΟΥ ΚΑΤΑ-
ΔΡΕΞΕΩΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Οὐ μοι δοκεῖ χρῆναι ὀργλῆσθαι ὑμᾶς τῷ ὀνόματι τῶν¹
τῶν τετρακοσίων, ἀλλὰ τοῖς ἔργοις ἐνίων· οἱ μὲν γὰρ
ἐπιβουλευσάντες ἦσαν αὐτῶν, οἱ δ' ἵνα μήτε τὴν πόλιν
μηδὲν κακὸν ἐργάσαιντο μηδ' ὑμῶν μηδένα, ἀλλ' εὖνοι
ὄντες εἰσῆλθον εἰς τὸ βουλευτήριον, ὧν εἰς ὧν οὗτος
τυγχάνει Πολύστρατος. οὗτος γὰρ ἠρέθη μὲν ὑπὸ τῶν²
φυλειτῶν ὡς χρηστὸς ὧν ἀνὴρ καὶ περὶ τοὺς δημότας
καὶ περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον· κατηγοροῦσι δὲ αὐτοῦ
ὡς οὐκ εὖνους ἦν τῷ πλῆθει τῷ ὑμέτερω, αἰρεθεὶς ὑπὸ
τῶν φυλειτῶν, οἱ ἄριστα διαγνοῖεν ἂν περὶ σφῶν αὐ-
τῶν ὅποιοι τινες εἰσὶν. οὗτος δὲ τίνας ἂν ἔνεκα ὀλι-³
γαρχίας ἐπεθύμησε; πότερον ὡς ἡλικίαν εἶχε λέγων τι
διακράττεσθαι παρ' ὑμῖν, ἢ τῷ σώματι πιστεύων, ἵνα
ὑβρίξοι εἰς τῶν ὑμέτερων τινά; ἀλλ' ὁρᾷτε αὐτοῦ τὴν

Tit. 'Τὰς Πολ. δῆμον καταλύσεως ἀπολογία] Hunc titulum ei, qui
in ed. Stephani reperitur 'Τὰς Πολυστράτου λόγος, pri-
mus substituit Taylor. auctoritate Harpocratonis in v.
Πολύστρ.

2, 5. διαγνοῖεν ἂν] ἂν, quod vulgo om., Auger. e conii. Reiskii
reposuit, Bekk. e Laurentiano.

3, 1. ἔνεκα] ἔνεκεν Steph.

ἡλικίαν, ἥ καὶ τοὺς ἄλλους ἱκανός ἐστιν ἀποτρέπειν
 τούτων. ὅστις μὲν οὖν ἄτιμος ὢν, κακόν τι ἐργασάμε-
 νος ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ, ἐτέρας πολιτείας ἐπεδύμησε,
 διὰ τὰ πρόσθεν ἁμαρτήματα αὐτοῦ ἕνεκ' αὖ ἐπαρτε-
 τούτῳ δὲ τοιοῦτον οὐδὲν ἡμάρτηται, ὥστε αὐτοῦ ἕνεκα
 μισεῖν τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον, ἢ τῶν παίδων. ὁ μὲν
 γὰρ ἐν Σικελίᾳ ἦν, οἱ δ' ἐν Βοιωτοῖς· ὥστε μηδὲ τού-
 των ἕνεκα ἐτέρας πολιτείας ἐπιδυμῆσαι. καὶ κατηγο-
 ροῦσι μὲν αὐτοῦ ὥς πολλὰς ἀρχὰς ἤρξεν, ἀποδείξει δὲ
 οὐδεὶς ὁλός τίς ἐστιν ὥς οὐ καλῶς ἤρξεν. ἐγὼ δ' ἡγοῦ-
 μαι οὐ τούτους ἀδικεῖν ἐν τοῖς πράγμασιν ἐκείνοις, ἀλλ'
 εἴ τις ὀλίγας ἄρχας ἀρχὰς μὴ τὰ ἄριστα ἤρξε τῇ πόλει.
 οὐ γὰρ οἱ καλῶς ἄρχοντες προϋδίδουσιν τὴν πόλιν, ἀλλ'
 βοὶ μὴ δικαίως. οὗτος δὲ πρῶτον μὲν ἄρχας ἐν Ὀρωπῷ
 οὔτε προέδωκε καὶ ἐτέραν πολιτείαν κατέστησε, τῶν ἄλλων
 ἀπάντων, ὅσοι ἤρχον, καταπροδόντων τὰ πράγματα. οἱ
 δ' οὐχ ὑπέμειναν, καταγνόντες σφῶν αὐτῶν ἀδικεῖν· ὁ
 γὰρ ἡγούμενος μηδὲν ἡδικηκέναι δίκην δίδωσι. καὶ τοὺς
 μὲν ἀδικοῦντας οἱ κατήγοροι ἐκκλέπτουσιν ἀργύριον λαμ-
 βάνοντες· παρ' ὧν δ' αὖ μὴ κερδαίνωσιν, ἀδικοῦντας
 ἀποφαίνουσι· καὶ ὁμοίως τὰς κατηγορίας ποιοῦνται τῶν
 τε εἰπόντων γνώμην τινὰ ἐν τῇ βουλῇ καὶ τῶν μὴ· οὐ-

3, 5. ἦ] Sic dedi e Laurentiano pro ἦ, quod Bekk. e cod. X. recepit, quia nullum dum alium invenire potui locum, quo forma masc. ἱκανός etiam ad vocabula fem. gen. posita sit. Quum tamen non immemor sim eorum, quas Monk. ad Eurip. Hippol. v. 437. Dorvill. ad Charit. p. 413. ed. Lips. alii VV. DD. alibi praeceperunt, non omnino negaverim, etiam ἱκανός nonnunquam ut Adiectivum duorum tantum generum usurpatum esse.

ib. ἐστιν om. Steph.

4, 3 et 4. αὐτοῦ] αὐτοῦ Steph.

7. ἕνεκα] ἕνεκεν Steph.

ib. ἐπιδυμῆσαι] Quae post hoc v. vulgo adduntur μηδὲ διὰ τὰ πρόσθεν ἁμαρτήματα quaeque iam Taylorus statuit insiticia esse, auctoritate cod. Laurentiani sum Bekk. delevi.

5, 4. ἐν τοῖς] Sic e conji. Reiskii scripsit Auger. nec aliter dedit Bekk. e cod. X. pro Stephani lect. μὲν τοῖς.

τος δὲ οὐδὲ γνώμην οὐδεμίαν εἶπε περὶ τοῦ ὑμετέρου
 πληθους. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι ἀξιους εἶναι τούτους μηδὲν⁸
 πάσχειν ὅφ' ὑμῶν κακόν, εἰ ὑμῖν μὲν εὖνοι ἦσαν, ἐκεί-
 νοις δὲ οὐκ ἀπηχθάνοντο. τῶν γὰρ λεγόντων ἐναντία
 ἐκείνοις οἱ μὲν ἐφευγον, οἱ δ' ἀπέθνησκον. ὥστε, εἰ τις
 καὶ ἐβούλετο ἐναντιοῦσθαι ὑπὲρ ὑμῶν, τὸ δέος καὶ ὁ
 φόβος τῶν πεπονθότων ἀπέτρεπε πάντας. ὥστε οἱ πολ-⁹
 λοι πάντα ἐγίνωσκον αὐτῶν. τοὺς μὲν γὰρ ἐξήλαντον
 αὐτῶν, τοὺς δὲ ἀπεκτίνυσαν. οἱ δὲ ἐκείνων ἐμείλλον
 ἀκροᾶσθαι καὶ μηδὲν ἐπιβουλεύειν μηδὲ ἐξαγγέλλειν, τοῦ-
 τούς ἄν καθίσταντο· ὥστε οὐκ ἂν ῥαδίως μετέστη ἂν
 ὑμῖν ἡ πολιτεία. οὐκ οὖν δίκαιοι εἰσιν, ὧν ὑμῖν εὖνοι
 ἦσαν, τούτων δίκην δίδοναι. θειὸν δὲ μοι δοκεῖ εἶναι,¹⁰
 εἰ τοῖς εἰποῦσι περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον μὴ τὰ ἄρι-
 στα ὁ μηδὲν εἰπὼν ταῦτα πείσεται. καὶ ἐν μὲν ἐβδομή-
 κοντα ἔτεσιν οὐδὲν ἐξήμαρτεν εἰς ὑμᾶς, ἐν ὀκτῶ δ' ἡμέ-
 ραις· καὶ οἱ μὲν τὸν βίον ἅπαντα πονηροὶ ὄντες χρη-
 στοὶ ἐν τῷ λογιστηρίῳ γεγνήνται πείσαντες τοὺς κατη-
 γόρους, οἱ δ' αἰεὶ ὑμῖν χρηστοὶ ἦσαν. οὗτοι πονηροί.
 Καίτοι ἐν γε ταῖς πρότερον κατηγορίαις τὰ τε ἄλλα κα-¹¹
 τηγόρησαν ψευδῇ τοῦ πατρὸς, καὶ συγγενῇ Φρύνιχον
 αὐτοῦ εἶναι ἔφασαν. καίτοι εἰ τις βούλεται, ἐν τῷ λόγῳ
 τῷ ἐμῷ μαρτυρησάτω ὡς ἀναγκαῖον ὄντα Φρύνιχον. ἀλλὰ
 159 γὰρ ψευδῆ κατηγοροῦν. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐκ παιδείας
 φίλος ἦν αὐτῷ· ὁ μὲν γὰρ ἐν ἀγρῷ πένης ὧν ἐποίμαι-

8, 3. οὐκ om. Steph.

9, 3. ἀπεκτίνυσαν] ἀπεκτίνυσον Steph.

10, 4. ἐξήμαρτεν] Sic Reisk. e conl. Secuti eum sunt Auger. et Bekk., cuius codd. C. et X. eandem lectionem praeberē videntur. ἐξήμαρτον Steph. et ceteri libri MSS.

7. οἱ δ' αἰεὶ ὑμῖν χρηστοὶ ἦσαν] οἱ δ' αἰεὶ ὑμῖν χρηστοὶ (sine ἦσαν) Bekk. cum C.

11, 1. ἐν γε, ut Auger. de conl. Stephani et Contii pro vulg. ἐν γε dederat, in Laurentiano scriptum invenit Bekk.

2. πατρὸς] Πατρός Steph. item vers. 7. et § 12, 7.

3. ἔφασαν] ἔφησαν Steph.

5. ψευδῇ κατηγοροῦν] Hanc Marklandi conjecturam praeter Vindob. Bekkeriani libri C. et X. videntur confirmare. ψευδεὶ κατηγορῶ Steph.

12 γεν, ὁ δὲ πατήρ ἐν τῷ ἄστει ἐπαιδεύετο. καὶ ἐπειδὴ ἀνὴρ
 ἐγένετο, ὁ μὲν ἐγεώργει, ὁ δ' ἐλθὼν εἰς τὸ ἄστυ ἐσυ-
 κοφάντει· ὥστε μηδὲν ὁμολογεῖν τῷ τρόπῳ τῶ ἀλλήλων.
 καὶ ὅτ' ἐξέτινε τῷ δημοσίῳ, οὐκ εἰσήνεγκεν αὐτῷ τὸ
 ἀργύριον. καίτοι ἐν τοῖς τοιούτοις μάλιστα δηλοῦσθαι οἱ
 ἂν φίλοι ὦσιν. εἰ δ' ἦν δημότης, οὐ δίκαιος διὰ τοῦτο
 βλάπτεσθαι ἐστίν ὁ πατήρ· εἰ μὴ καὶ ὑμεῖς ἀδικεῖτε,
 13 ὅτι ὑμῶν ἐστὶ πόλις. Πῶς δ' ἂν γένοιτο δημοτικώτε-
 ρος ἢ ὅστις ὑμῶν ψηφισαμένων πεντακισχιλίοις παρα-
 δοῦναι τὰ πράγματα καταλογεῖς ὧν ἑννακισχιλίους κατέ-
 λεξεν, ἵνα μηδεὶς αὐτῷ διάφορος εἴη τῶν δημοτῶν, ἀλλ'
 ἵνα τὸν μὲν βουλόμενον γράφῃ, εἰ δὲ τῷ μὴ οἶόν τ'
 εἴη, χαρίζοιτο; καίτοι οὐχ οἱ ἂν πλείστους πολίτας ποιῶ-
 σιν, οὗτοι καταλύουσι τὸν δῆμον, ἀλλ' οἱ ἂν ἐκ πλειό-
 14 ῶν ἐλάττους. οὗτος δὲ οὔτε ὁμόσαι ἤθελεν οὔτε κατα-
 λέγειν, ἀλλ' αὐτὸν ἠνάγκαζον, ἐπιβολᾶς ἐπιβάλλοντες
 καὶ ζημιοῦντες· ἐπεὶ δὲ ἠναγκάσθη καὶ ὤμοσε τὸν θεόν,
 ὅκτ' ἡμέρας εἰσελθὼν εἰς τὸ βουλευτήριον ἐξέπλει εἰς
 Ἐφῆτριαν καὶ ἐδόκει ἐκεῖ τὴν ψυχὴν οὐ πονηρὸς εἶναι
 ἐν ταῖς ναυμαχίαις· καὶ τετρωμένος δεῦρ' ἦλθε, καὶ ἦδη
 μετεπεπτῶκει τὰ πράγματα. καὶ οὗτος μὲν οὔτ' εἰπὼν
 γνώμην οὐδεμίαν οὔτε πλέον ὅκτ' ἡμερῶν ἐλθὼν εἰς τὸ
 βουλευτήριον ὥφλε χορήματα τοσαῦτα· τῶν δὲ εἰπόντων
 ὑμῖν τάναντία καὶ διὰ τέλους ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ὄντων
 15 πολλοὶ ἀποπεφύγασι. καὶ οὐ φθονῶν τοῦτοις λέγω, ἀλλ'
 ἡμᾶς ἐλεῶν· οἱ μὲν γὰρ δοκοῦντες ἀδικεῖν ἐξηγήμενοι
 εἰσὶν ὑπὸ τῶν ὑμῖν προθύμων ἐν τοῖς πράγμασι γενο-
 μένων, οἱ δ' ἡδίκηκότες ἐκπριάμενοι τοὺς κατηγοροὺς
 οὐδὲν ἔδοξαν ἀδικεῖν. πῶς ἂν οὖν οὐκ ἂν δεῖνὰ πάσχοι-
 μεν; καὶ κατηγοροῦσι μὲν τῶν τετρακοσίων ὅτι ἦσαν

12, 8. τὸ τρέπω τῷ, quod coniectura assecutus erat Reisk., cum Bekk. e Laurentiano recepi. τῷ τρέπω τῷ reliqui codd. et Steph.

7. μὴ καὶ, quod Marklando auctore dederat Angerus, e Laurentiano adscivit Bekk. pro vulg. καὶ μὴ.

13, 8. ἑννακισχιλίους] ἑνακισχιλ. Steph.

15, 2. ἡμᾶς] ὑμᾶς Steph.

κακοί. καίτοι ὑμῖς αὐτοὶ πεισθέντες ὑπὸ τούτων παρέ-
 δοτε τοῖς πεντακισχίλοις· καὶ εἰ αὐτοὶ τοσοῦτοι ὄντες
 ἐπείσθητε, ἕνα ἕκαστον τῶν τετρακοσίων οὐ χρῆν πεί-
 σθῆναι; ἀλλ' οὐχ οὗτοι ἀδικοῦσιν, ἀλλ' οἱ ὑμᾶς ἐξη-
 πάτων καὶ κακῶς ἐποιοῦν. οὗτος δ' ἐν πολλοῖς δηλοῖ
 ὑμῖν ὅτι, εἴπερ τι νεωτερίζειν ἐβούλετο εἰς τὸ ὑμέτερον
 πλῆθος, οὐκ ἂν ποτ' ἐν ὁκτῶ ἡμέραις εἰσελθὼν εἰς τὸ
 βουλευτήριον ᾤχετο ἐκπλέων. ἀλλ' εἴποι ἂν τις ὅτι κε-17
 δαίνειν ἐπιθυμῶν ἐξέπλευσεν, ὥσπερ ἔνιοι ἡρπαζον καὶ
 ἔφερον. οὐδεὶς τοίνυν ἂν εἴποι ὅπως τι τῶν ὑμετέρων
 ἔχει· ἀλλὰ πάντα μᾶλλον κατηγοροῦσιν ἢ εἰς τὴν ἀρχήν.
 καὶ οἱ κατήγοροι τότε μὲν οὐδαμῇ εὖνοι ὄντες ἐφαίνοντο
 τῷ δήμῳ αὐτὸς ἐβοήθουν· νῦν δὲ ἡνίκα αὐτὸς ἐαυτῷ
 εὐνουστατός ἐστιν ὁ δῆμος, βοηθοῦσι τῷ μὲν ὀνόματι
 ὑμῖν, τῷ δὲ ἔργῳ σφίσιν αὐτοῖς. καὶ μὴ θαυμάζετε, ὡς18
 ἄνδρες δικασταί, ὅτι τόσαῦτα ὥφλε χρήματα. ἐρήμην
 γὰρ αὐτὸν λαβόντες αὐτοῦ τε καὶ ἡμῶν κατηγοροῦντες
 εἶλον. τῷ μὲν γὰρ, οὐδ' εἴ τις εἶχε μαρτυρίαν, εἶχε
 μαρτυρεῖν διὰ τὸ δέος τὸ τῶν κατηγορῶν, τοῖς δὲ καὶ
 τὰ ψευδῇ δεδοκίκατες ἐμαρτύρουν. ἢ δεινὰ γ' ἂν πᾶ-19
 ῖνοιμεν, ὡς ἄνδρες δικασταί, εἰ τοὺς μὲν οὐχ οἷους τε
 ὄντας ἐξάρησιν εἶναι μὴ οὐ χρήματα ἔχειν ὑμῶν, τού-
 τους μὲν ἀφῆτε ἀνδρὶ ἐξαιτουμένῳ· ἡμῖν δὲ αὐτοῖς τε
 προθύμοις γεγεννημένοις περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον,
 καὶ τοῦ πατρὸς οὐδὲν ὑμᾶς ἡδικοῦτος, οὐ χαριεῖσθε,
 καὶ εἰ μὲν ξένος τις ἐλθὼν ὑμᾶς ἢ χρήματα ἦται ἢ εὐ-
 εργέτης ἀναγραφῆναι ἤξλου, ἔδοτε ἂν αὐτῷ· ἡμῖν δὲ οὐ

16, 3. εἰ] Sic dedi ex codd. C. et X. οἱ Steph., in marg. „II.
 καὶ εἰ αὐτοί. “H, καὶ ὁ αὐτοί. “ οἷς, quod Markl. pro-
 posuerat, Bekk. recepit.

4. χρῆν coni. Marklandus. χρῆ MSS. et Steph.

17, 3. ὅπως τι, quod pro vulg. τις ὅπως commendaverat Steph.,
 in Laurentiano reperit Bekk.

4. πάντα] πάντων Steph.

18, 2. ὥφλε] Sic Auger. e coni. Reiskii, Bekk. e Laurent. ὥφλε
 vulgo.

19, 1. γ' ἂν est emendatio Stephani; cod. Laurentiano firmata,
 ὅγαν vulg.

20 δαίσατε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπιτίμους ὑμῶν γενέσθαι. εἰ δέ τινες
κακόνοι ἰγύνοντο εἰς τὰ ὑμέτερα πράγματα ἢ γνώμην
μὴ ἐπιτηδεῖαν εἶπον, οὐχ οἱ ἀπόντες τούτων αἷτιοι εἰδὼν·
ἐπεὶ καὶ τοὺς παρόντας ὑμεῖς ἀπελύσατε. οὐδὲ γὰρ εἴ
τις τῶν ἐνθάδε μὴ τὰ ἄριστα λέγων πείθει ὑμᾶς, οὐχ
21 ὑμεῖς ἐστέ αἷτιοι, ἀλλ' ὁ ἐξαπατῶν ὑμᾶς. ἐκεῖνοι δὲ
σφῶν αὐτῶν προκαταγνόντες ἀδικεῖν οἴχονται, ἵνα μὴ 160
δοῖεν δίκην· καὶ εἰ τινες ἄλλοι ἀδικοῦσιν, ἤττον μὲν
ἐκείνων, ἀδικοῦσι δὲ, τὸ δέος αὐτοὺς ποιεῖ τό τε ὑμέ-
τερον καὶ τὸ τῶν κατηγορῶν μὴ ἐπιδημεῖν, ἀλλὰ στρα-
τεύεσθαι· ἵνα ἢ ὑμᾶς πραιοτέρους ποιῶσιν ἢ τούτους
22 παλῶσιν. οὗτος δὲ ὑμῖν δίκην δέδωκεν, οὐδὲν ὑμᾶς ἀδι-
κῶν, εὐθύς μετὰ τὰ πράγματα, ὅτε ὑμεῖς τε μάλιστα
ἐμμένησθε τῶν γενομένων καὶ οὗτος ἐλεγχθῆσθαι
ἐμελλε, πιστεύων αὐτῷ μηδὲν ἡμαρτήσθαι, ἀλλ' ἀγα-
πηεῖσθαι εὐ μετὰ τοῦ δικαίου. ὥς δ' ἦν δημοτικὸς, ἐγὼ
23 ὑμῖν ἀποδείξω. πρῶτον μὲν γὰρ ὅσων οὐδεμιᾶς στρα-
τείας ἀπελείφθη, ἀλλ' ἐστρατεύετο, ὥς συνεδότες ἂν
ἔποιεν οἱ δημόται· καὶ ἐξὸν αὐτῷ τὴν εὐσίαν ἀφανῆ
καταστῆσαντι μηδὲν ὑμᾶς ὠφελεῖν, εἴλετο μᾶλλον συνει-
δέναι ὑμᾶς· ἵν', εἰ καὶ βούλοιτο κακὸς εἶναι, μὴ ἐγὼ
αὐτῷ, ἀλλ' εἰσφέροι τε τὰς εἰσφορὰς καὶ λειτουργοίη.
καὶ ἡμᾶς παρασκευάσεν, ὥς ἂν τῇ πόλει ὠφελιμώτατοι
24 ἔημεν. καὶ ἐμὲ μὲν εἰς Σικελίαν ἐξέπεμψεν, ὑμῖν δ' οὐκ
ἦν, ὥστ' εἰδέναι καταλεγμένον εἰς τοὺς ἱππείας, οἷος
ἦν τὴν φυλὴν, ὥς τὸ στρατόπεδον σῶν ἦν· ἐπειδὴ δὲ

20, 3. ἀπόντες] Ita conl. Markl. πάντες MSS. et Steph.

23, 1. ὅσων] „II. ἀκασῶν.“ Steph. in marg.

4. μηδὲν] μηδὲν δὲ Steph., in marg. indicans se δὲ delecti malle.

24, 2. καταλεγμένον εἰς] Haec verba, quae Steph. et omnes codd. praeter Laurentianum omittunt, uncis inclusit Bekk. dicens ea simul cum seq. τοὺς ἱππείας ponenda sibi videri post ἐξέπεμψεν.

3. σῶν] σῶν Steph.

διεφθάρη καὶ ἀντεσώθην εἰς Κατάνην, ἐληξίδωμν ὁρμώ-
μενος ἐντεῦθεν καὶ τοὺς πολεμίους κακῶς ἐποιοῦν· ὥστε
τῇ θεῇ τε τὰς δεκάτας ἐξαιρεθῆναι πλέον ἢ τριάκοντα
μνᾶς καὶ τοῖς στρατιώταις εἰς σωτηρίαν, ὅσοι ἐν τοῖς
πολεμοῖς ἦσαν. καὶ ἐπειδὴ Καταναῖοι ἠνάγκαζον ἱπ-25
πεύειν, οὐδενὸς οὐδ' ἐνταῦθα κινδύνου ἀπελιπόμην, ὥστ'
εἶδέναι ἅπαντας ὅλος ἦν τὴν ψυχὴν ἱκπεύων τε καὶ ὀπλι-
τεύων. καὶ ὑπὲρ τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἀκηκόαται μὲν τῶν μαρτύρων, ᾧ ἄνδρες δικασταί·26
ὅλος δ' εἰμὶ περὶ τὸ ὑμέτερον πλήθος, ἐγὼ ὑμῖν ἀπο-
δείξω. ἀφικομένου γὰρ ἐκεῖσε Συρακουσίου ὀρκιον ἔχον-
τος καὶ ἐτοίμου ὄντος ὀρκοῦν καὶ προσιόντος πρὸς ἕνα
ἐκαστον τῶν ἐκεῖ ὄντων, ἀντεῖπον εὐθύς αὐτῷ· καὶ ἐλ-
θὼν ὡς Τυδέα διηγούμην ταῦτα καὶ συλλογὴν ἐποiei
καὶ λόγοι οὐκ ὀλίγοι ἦσαν. ὧν δ' οὐν ἐγὼ εἶπον καλῶ
μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Σκέψασθε δὴ καὶ τοῦ πατρὸς τὴν ἐπιστολὴν, ἣν27
ἔδωκεν ἀποδοῦναι μοι, πότιερα τῷ ὑμετέρῳ πλήθει ἀγα-
θὸς ἦν ἢ οὐ. τὰ τε γὰρ οἰκεία ἐνεγέγραπτο, καὶ ἐτι, ὅτε

4. ἀντεσώθην, quod de Marklandi con. Reisk. et Aug. dede-
runt, est in edit. Bekkeri sine varietate pro vulg. ἀντεσώθη.
- ib. εἰς Κατάνην] εἰς τὴν Κατάνην Steph.
- ib. ἐληξίδωμν est emendatio Contii et Taylori. ἐληξίδωμν
Steph. ὀκλιξίδωμν Laurent.
- 25, 1. ἱκπεύειν] Auctor sum ut legatur ὀκλιτεύειν. — Post ἱ-
κπεύειν vulgo adduntur verba ἱκπεύων καὶ: quae quum
absint a Laurentiano, nuncis inclusit Bekk., ego expunxi.
2. ἀπελιπόμην] ἀπελιπόμην Steph.
4. καὶ ὑπὲρ τούτων] Haec verba, quae vulg. om., a Bekk.
e Laurentiano addita sunt. Facile autem excidere pote-
rant, quum similia sint praegressis καὶ ὀκλιτεύων. —
Steph. ὧν adici volebat.
- 27, 2. μοι] ἐμοὶ Steph.
- ib. ἀγαθός] ἀγαθὰ Steph. et MSS. praeter C.: quam lectio-
nem si quis servare velit, ἣν in ἐνῆν ut mutet suadeo.
3. ἐνεγέγραπτο, ut Auger. e Reiskii con. scripsit, Bekk. quo-
que habet nulla addita varietate. ἀνεγέγραπτο Steph.

καλῶς ἔχοι τὰ ἐν Σικελίᾳ, ἦκειν. καίτοι ταυτὰ ὑμῖν συν-
φερε καὶ τοῖς ἐκεί· ὥστ', εἰ μὴ εὖνους ἦν τῇ πόλει καὶ
28 ὑμῖν, οὐκ ἂν ποτε τοιαῦτα ἐπέστελλεν. Ἀλλὰ μὴν καὶ
τὸν ἀδελφὸν τὸν νεώτατον, οἷος εἰς ὑμᾶς ἐστίν, ἐγὼ
ἀποδείξω. καταδρομῆς γὰρ γενομένης τῶν φυγάδων, οἱ
οὐ μόνον ἐνθάδε ὅ τι οἱοί τ' ἦσαν κακὸν ἐργάζοντο,
ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ τείχους ἔφερον καὶ ἦγον ὑμᾶς, ἐξ-
λάσας ἐκ τῶν ἄλλων ἱππέων ἵνα ἀπέκτεινεν. ὦν ὑμῖν
αὐτοὺς μάρτυρας τοὺς παραγενομένους παρῆξομαι.

M A P T T P E Σ

29 Τὸν δὲ πρεσβύτατον ἀδελφὸν αὐτοὶ οἱ συστρατεύ-
μενοι Ἰασίιν, οἵτινες ἐνθάδε ὄντες ἦτε ἐν Ἑλλησπόντῳ,
ὥστε νομίζειν μηδεὸς ἦتون' εἶναι ἀνθρώπων τὴν ψυ-
χὴν. καὶ μοι ἀνάβητε δεῦρο.

M A P T T P E Σ.

30 Πῶς οὖν οὐ χρεὶ χάριν παρ' ὑμῶν ἀπολαμβάνειν,
εἰ τοιοῦτοι ἐσμεν; ἀλλ' ὦν μὲν ὁ πατὴρ διαβέβληται εἰς
ὑμᾶς οὐ δικαίως, τούτων δὲ ἡμᾶς ἕνεκα ἀπολέσθαι·
οἱ δ' ὦν δὲ προθύμοι εἰς τὴν πόλιν γεγενήμεθα, μηδεμίαν
ἀφέλειαν γενέσθαι; ἀλλ' οὐ δίκαιον. ἀλλ' εἰ διὰ τὴν
τούτου διαβολὴν δεῖ ἡμᾶς πάσχειν, δίκαιοι ἐσμεν διὰ
31 τὴν ἡμετέραν προθυμίαν τοῦτόν τε σῶσαι καὶ ἡμᾶς. οὐ
γὰρ ἂν ἡμεῖς χρημάτων γε ἕνεκα, ἵνα λάβοιμεν, εὐ ὑμᾶς
ἐποιούμεν, ἀλλ' ἵνα, εἰ ποτε κίνδυνος εἴη ἡμῖν, ἐξαι-
τούμενοι παρ' ὑμῶν τὴν ἀξίαν χάριν ἀπολάβοιμεν. χρεὶ
δὲ ὑμᾶς καὶ τῶν ἄλλων ἕνεκα τοιούτους εἶναι, γιγνώ-

27, 4. ταῦτά] Sic, ut con. Taylor. pro vulg. ταῦτα, in Bekkeri
editione scriptum est.

28, 3. οἱ om. MSS. et Steph.: addendum esse primi viderunt
Cont. et auctor sched. Brulart., deinde etiam Markl. et
Tayl.

4. ὅ τι] Sic con. Tayl. pro vulg. ὅτε: nec aliter edidit Bekk.,
de libris suis tacens.

29, 3. ἦتون' con. Steph. pro eo, quod ipse e MSS. dedit, ἦττον.

5. ΜΑΡΤΤΡΕΣ] Hunc titulum non habet Steph.

30, 2. ἀλλ' om. Steph.

3. οὐ δικαίως] οὐ e con. add. Reisk. et Aug. [et ante hos
Cont.], e C. Bekk.: in ceteris codd. et edit. Steph. deest.

σκοπτας ὅτι, ἐάν τις πρόθυμος εἰς ὑμᾶς ᾗ, οὐ μόνον
 ἡμᾶς ὠφελήσετε, (ἡμῶν μὲν γὰρ καὶ πρὶν δεηθῆναι πε-
 πείρασθε, οἱοί ἐσμεν εἰς ὑμᾶς)· τοὺς δὲ ἄλλους προθυ-
 μοτέρους ποιήσετε, κατ' ἀξίαν χαριζόμενοι, ὅς ἂν τις
 ὑμᾶς εὖ ποιῇ. καὶ μηδαμῶς τοῖς λέγουσι βεβαιώσητε³²
¹⁶¹λόγον τῶν πάντων πονηρότατον· λέγεται γὰρ τοὺς κα-
 κῶς πεπονθότας μεμνήσθαι μᾶλλον ἢ τοὺς εὖ. τίς γὰρ
 ἔτι θελήσει χρηστὸς εἶναι, εἰ ἡττηθήσονται τῶν κακῶς
 ὑμᾶς ποιοούντων οἱ εὖ ποιοῦντες; ἔχει δ' ὑμῖν, ὧ ἄν-
 δρες δικασταί, οὕτω. περὶ ἡμῶν γὰρ ἔστι ψῆφος ὑμῖν,
 καὶ οὐ περὶ χρημάτων. ἕως μὲν γὰρ εἰρήνῃ ᾗν, ἡμῖν³³
 φανερὰ οὐσία καὶ ᾗν ὁ πατὴρ ἀγαθὸς γεωργός· ἐπειδὴ
 δὲ ἐλθέβαλον οἱ πολέμιοι, πάντων τούτων ἐστερήθημεν.
 ὥστε αὐτῶν τούτων ἕνεκα πρόθυμοί ἐσμεν εἰς ὑμᾶς·
 εἰδότες ὅτι χρήματα μὲν ἡμῖν οὐκ εἴη πόθεν ἐκτίσμεν,
 αὐτοὶ δὲ πρόθυμοι ὄντες εἰς ὑμᾶς ἀξιοῦμεν εὐρίσκεισθαι
 χάριν. καίτοι ὁρῶμεν γ' ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐάν³⁴
 τις παῖδας αὐτοῦ ἀναβιβασάμενος κλαίῃ καὶ ὀλοφύρῃται,
 τοὺς τε παῖδας καὶ αὐτὸν εἰ ἀτιμωθήσονται ἔλεούντας,
 καὶ ἀφιέντας τὰς τῶν πατέρων ἀμαρτίας διὰ τοὺς παῖ-
 δας, οὕς οὕτω ἴστε, εἴτε ἀγαθοὶ εἴτε κακοὶ ἠβήσαντες
 γενήσονται. ἡμᾶς δ' ἴστε, ὅτι πρόθυμοι γεγενήμεθα
 εἰς ὑμᾶς, καὶ τὸν πατέρα οὐδὲν ἡμαρτηκότα. ὥστε
 πολλῶν δικαιότεροί ἐστε, ὧν πεπείρασθε, τούτοις χα-
 ρίσασθαι, ἢ οὕς οὐκ ἴστε, ὅποιοί τινες ἔσονται. πε-
 πόνθαμεν δὲ τούναντίον τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις. οἱ³⁵
 μὲν γὰρ ἄλλοι τοὺς παῖδας παραστησάμενοι ἐξαιτοῦνται
 ὑμᾶς, ἡμεῖς δὲ τὸν πατέρα τουτοῦ καὶ ἡμᾶς ἐξαιτούμε-
 θα, μὴ ἡμᾶς ἀντὶ μὲν ἐπιτίμων ἀτίμους ποιήσητε, ἀντὶ
 δὲ πολιτῶν ἀπόλιδας· ἀλλ' ἐλεήσατε καὶ τὸν πατέρα
 γέροντα ὄντα καὶ ἡμᾶς. εἰ δὲ ἡμᾶς ἀδίκως ἀπολείτε,
 πᾶς ἢ οὕτως ἡμῖν ἡδέως συνέσται ἢ ἡμεῖς ἀλλήλοις ἐν
 τῷ αὐτῷ ὄντες ὑμῶν τε ἀνάξιοι καὶ τῆς πόλεως; ἀλλ'

32, 2. λόγον τῶν conl. Markl. λεγόντων Steph. cum libris MSS.

35, 7. ἡμῖν — ἡμεῖς] Steph. mavult ὑμῖν — ὑμεῖς.

καλῶς ἔχοι τὰ ἐν Σικελίᾳ, ἦκειν. καίτοι ταῦτ' ὑμῖν συν-
φερε καὶ τοῖς ἐκεῖ· ὥστ', εἰ μὴ εὖνους ἦν τῇ πόλει καὶ
28 ὑμῖν, οὐκ ἂν ποτε τοιαῦτα ἐπέστελλεν. Ἀλλὰ μὴν καὶ
τὸν ἀδελφὸν τὸν νεώτατον, οἷος εἰς ὑμᾶς ἐστίν, ἐγὼ
ἀποδείξω. καταδρομῆς γὰρ γενομένης τῶν φυγάδων, οἱ
οὐ μόνον ἐνθάδε ὅ τι οἱοί τ' ἦσαν κακὸν εἰργάζοντο,
ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ τείχους ἔφερον καὶ ἦγον ὑμᾶς, ἐξε-
λάσας ἐκ τῶν ἄλλων ἱππέων ἕνα ἀπέκτεινεν. ὦν ὑμῖν
αὐτοὺς μάρτυρας τοὺς παραγενομένους παρέξομαι.

MARTTPΕΣ

29 Τὸν δὲ πρεσβύτατον ἀδελφὸν αὐτοὶ οἱ συστρατεύ-
μενοι ἴσασιν, οὔτινες ἐνθάδε ὄντες ἦτε ἐν Ἑλλησπόντῳ,
ὥστε νομίζειν μηδενὸς ἦتون' εἶναι ἀνθρώπων τὴν ψυ-
χὴν. καὶ μοι ἀνάβητε δεῦρο.

MARTTPΕΣ.

30 Πῶς οὖν οὐ χρεὶ χάριν παρ' ὑμῶν ἀπολαμβάνειν,
εἰ τοιοῦτοί ἐσμεν; ἀλλ' ὦν μὲν ὁ πατήρ διαβέβληται εἰς
ὑμᾶς οὐ δικαίως, τούτων δεῖ ἡμᾶς ἕνεκα ἀπολίσσθαι·
δι' ὧν δὲ προθύμοι εἰς τὴν πόλιν γεγενήμεθα, μηδεμίαν
ὠφέλειαν γενέσθαι; ἀλλ' οὐ δίκαιον. ἀλλ' εἰ διὰ τὴν
τούτου διαβολὴν δεῖ ἡμᾶς πάσχειν, δίκαιοι ἐσμεν διὰ
31 τὴν ἡμετέραν προθυμίαν τοῦτόν τε σῶσαι καὶ ἡμᾶς. οὐ
γὰρ ἂν ἡμεῖς χρημάτων γε ἕνεκα, ἵνα λάβοιμεν, εὐ ὑμᾶς
ἐποιούμεν, ἀλλ' ἵνα, εἰ ποτε κίνδυνος εἴη ἡμῖν, ἐξαι-
τούμενοι παρ' ὑμῶν τὴν ἀξίαν χάριν ἀπολάβοιμεν. χρεὶ
δὲ ὑμᾶς καὶ τῶν ἄλλων ἕνεκα τοιούτους εἶναι, γινώ-

27, 4. ταῦτ' α] Sic, ut conji. Taylor. pro vulg. ταῦτα, in Bekkeri editione scriptum est.

28, 3. οἱ om. MSS. et Steph.: addendum esse primi viderunt Cont. et auctor sched. Brulart., deinde etiam Markl. et Tayl.

4. ὅ τι] Sic conji. Tayl. pro vulg. ὅτε: nec aliter edidit Bekk., de libris suis tacens.

29, 3. ἦτον' conji. Steph. pro eo, quod ipse e MSS. dedit, ἦτον.

5. ΜΑΡΤΤΡΕΣ] Hunc titulum non habet Steph.

30, 2. ἀλλ' om. Steph.

3. οὐ δικαίως] οὐ e conji. add. Reisk. et Aug. [et ante hos Cont.], e C. Bekk.: in ceteris codd. et edit. Steph. deest.

σκοπτας ὅτι, ἐάν τις πρόθυμος εἰς ὑμᾶς ᾗ, οὐ μόνον
 ἡμᾶς ἀφελήσετε, (ἡμῶν μὲν γὰρ καὶ πρὶν δεηθῆναι πε-
 πειρασθε, οἱ οὖν ἐσμεν εἰς ὑμᾶς)· τοὺς δὲ ἄλλους προθυ-
 μοτέρους ποιήσετε, κατ' ἀξίαν χαριζόμενοι, ὅς ἂν τις
 ὑμᾶς εὖ ποιῇ. καὶ μηδαμῶς τοῖς λέγουσι βεβαιώσητε³²
 161 λόγον τῶν πάντων πονηρότατον· λέγεται γὰρ τοὺς κα-
 κῶς πεπονθότας μεμνησθαι μᾶλλον ἢ τοὺς εὖ. τίς γὰρ
 ξὶ θελήσει χρηστὸς εἶναι, εἰ ἡττηθήσονται τῶν κακῶς
 ὑμᾶς ποιοῦντων οἱ εὖ ποιοῦντες; ἔχει δ' ὑμῖν, ὧ ἄν-
 δρες δικασταί, οὕτω. περὶ ἡμῶν γὰρ ἐστὶ ψῆφος ὑμῖν,
 καὶ οὐ περὶ χρημάτων. ἕως μὲν γὰρ εἰρήνῃ ᾗ, ἡμῖν³³
 φανερὰ οὐσία καὶ ᾗ ὁ πατὴρ ἀγαθὸς γεωργός· ἐπειδὴ
 δὲ εἰσεβαλον οἱ πολέμιοι, πάντων τούτων ἐστεργήθημεν.
 ὥστε αὐτῶν τούτων ἕνεκα πρόθυμοί ἐσμεν εἰς ὑμᾶς·
 εἰδότες ὅτι χρήματα μὲν ἡμῖν οὐκ εἴη πόθεν ἐκτίσμεν,
 αὐτοὶ δὲ πρόθυμοι ὄντες εἰς ὑμᾶς ἀξιούμεν εὐρίσκεισθαι
 χάριν. καίτοι ὁρῶμέν γ' ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐάν³⁴
 τις παῖδας αὐτοῦ ἀναβιβασάμενος κλαίῃ καὶ ὀλοφύρῃται,
 τοὺς τε παῖδας καὶ αὐτὸν εἰ ἀτιμωθήσονται ἑλεοῦντας,
 καὶ ἀφιέντας τὰς τῶν πατέρων ἀμαρτίας διὰ τοὺς παῖ-
 δας, οὕς οὐπω ἴστε, εἴτε ἀγαθοὶ εἴτε κακοὶ ἠβήσαντες
 γενήσονται. ἡμᾶς δ' ἴστε, ὅτι πρόθυμοι γεγενήμεθα
 εἰς ὑμᾶς, καὶ τὸν πατέρα οὐδὲν ἡμαρτηκότα. ὥστε
 πολλῶν δικαιότεροί ἐστε, ὧν πεπειρασθε, τούτοις χα-
 ρίσασθαι, ἢ οὕς οὐκ ἴστε, ὅποιοι τινες ἔσονται. πε-
 πόνθαμεν δὲ τὸνναντίον τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις. οἱ³⁵
 μὲν γὰρ ἄλλοι τοὺς παῖδας παραστησάμενοι ἔξαιτοῦνται
 ὑμᾶς, ἡμεῖς δὲ τὸν πατέρα τουτονὶ καὶ ἡμᾶς ἔξαιτούμε-
 θα, μὴ ἡμᾶς ἀντὶ μὲν ἐπιτίμων ἀτίμους ποιήσῃτε, ἀντὶ
 δὲ πολιτῶν ἀπόλιδας· ἀλλ' ἐλεήσατε καὶ τὸν πατέρα
 γέροντα ὄντα ἡμᾶς. εἰ δὲ ἡμᾶς ἀδίκως ἀπολείτε,
 πῶς ἢ οὗτος ἡμῖν ἡδέως συνέσται ἢ ἡμεῖς ἀλλήλοις ἐν
 τῷ αὐτῷ ὄντες ὑμῶν τε ἀνάξιοι καὶ τῆς πόλεως; ἀλλ'

32, 2. λόγον τῶν conl. Markl. λεγόντων Steph. cum libris MSS.

35, 7. ἡμῖν — ἡμεῖς] Steph. mavult ὑμῖν — ὑμεῖς.

ὑμῶν δεόμεθα τρεῖς ὄντας ἑᾶσαι ἡμᾶς ἔτι προθυμοτέ-
 36 ρους γενέσθαι. δεόμεθα οὖν ὑμῶν πρὸς τῶν ὑπαρχόντων
 ἀγαθῶν ἐκάστω, ὅτε μὲν εἰσὶν υἱεῖς, τοῦτων ἐνεκεν
 ἐλεῆσαι· ὅστις δ' ἡμῖν ἡλικιώτης τυγχάνει ἢ πατρὶ,
 ἐλεήσαντες ἀποψηφίσασθε καὶ μὴ ἡμᾶς βουλομένους εὖ
 ποιεῖν τὴν πόλιν ὑμεῖς κωλύσητε. θεινὰ δ' ἂν πάθοιμεν,
 εἰ ὑπὸ τῶν πολεμίων μὲν ἐσώθῃμεν, οὕς εἰκὸς ἦν δια-
 κωλύειν μὴ σῶζεσθαι, παρ' ὑμῶν δὲ μηδὲν εὐρησόμεθα
 τοῦ σωθῆναι.

36, 3. ὅστις δ' ἡμῖν] Particulam δ', qua carent libri MSS., ad-
 didi auctore Stephano.

XXI.

Α Τ Σ Ι Ο Υ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑΣ ΑΠΑΡΑΣΗΜΟΣ.

Περὶ μὲν τῶν κατηγορημένων, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἰκα-
 νῶς ὑμῖν ἀποδείκνυται· ἀκούσαι δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων
 ὑμᾶς ἄξιόν, ἵν' ἐπίστηθετε περὶ οἷου τινὸς ὄντος ἐμοῦ
 ψηφισέσθε. Ἐγὼ γάρ ἐδοκιμάσθην μὲν ἐπὶ Θεοπόμπου
 ἄρχοντος, καταστάς δὲ χορηγὸς τραγῳδοῖς ἀνήλωσα τριά-
 κοντα μνᾶς, καὶ τρίτῳ μηνὶ Θαργηλλίοις νικήσας ἀνδρι-
 κῶ χορῶ δισχιλίας δραχμὰς, ἐπὶ δὲ Γλαυκίππου ἄρχον-
 τος εἰς πυρρῆχιστάς Παναθηναίοις τοῖς μεγάλαις ὀκτακο-
 σίας. ἔτι δ' ἀνδράσι χορηγῶν εἰς Διονύσια ἐπὶ τοῦ αὐ-
 τοῦ ἄρχοντος ἐνίκησα καὶ ἀνήλωσα σὺν τῇ τοῦ τρίποδος
 ἀναθέσει πεντακισχιλίας δραχμὰς καὶ ἐπὶ Διοκλέους
 Παναθηναίοις τοῖς μικροῖς κνκλικῶ χορῶ τριακοσίας.
 τὸν δὲ μεταξὺ χρόνον ἐτριηρῶρχουν ἑπτὰ ἔτη καὶ ἕξ
 τάλαντα ἀνήλωσα. καὶ τοσαύτας δαπάνας δαπανώμενος³
 καὶ καθ' ἡμέραν ὑπὲρ ὑμῶν κινδυνεύων καὶ ἀποδημῶν
 ὅμως εἰσφορὰν τὴν μὲν τριάκοντα μνᾶς, τὴν δὲ τετρα-
 κισχιλίας δραχμὰς εἰσενήνοχα. ἐπειδὴ δὲ κατέπλευσα ἐπὶ
 Ἀλεξίου ἄρχοντος, εὐθὺς ἐγυμνασιάρχουν εἰς Προμή-

1, 3. οἷον] Sic, ut Anger. Marklandum secutus pro vulg. ὅτου
 dedit, tacite a Bekkero est rescriptum.

Ἀθῆνα καὶ ἐνίκων ἀναλώσας θῶδεκα μνᾶς. καὶ ὕστερον¹⁶²
 κατέστην χορηγὸς παιδικῶν χορῶν καὶ ἀνήλωσα πλέον ἢ
 πεντεκαίδεκα μνᾶς. ἐπὶ δὲ Εὐκλείδου ἄρχοντος καμψ-
 δοῖς χορηγῶν Κηφισοδότῳ ἐνίκων καὶ ἀνήλωσα σὺν τῇ
 τῆς σκευῆς ἀναθέσει ἑκκαίδεκα μνᾶς, καὶ Παναθηναίοις
 τοῖς μικροῖς ἐχορήγουν πυρρῆχισταῖς ἀγνεύοις καὶ ἀνι-
 βλωσα ἐπὶ μνᾶς. νενίκηκα δὲ τριήρει μὲν ἀμιλλώμετος
 ἐπὶ Σοννίῳ, ἀναλώσας πεντεκαίδεκα μνᾶς· χωρὶς δὲ
 ἀρχιδωρίας καὶ ἀρρήφορίας καὶ ἄλλα τοιαῦτα, εἰς ἃ
 ἐμοὶ δεδαπάνηται πλέον ἢ τριάκοντα μναί. καὶ τούτων
 ὧν κατέλεξα, εἰ ἐβουλόμην κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ
 τόμῳ λειτουργεῖν, οὐδ' ἂν τὸ τέταρτον μέρος ἀνήλωσα.
 ἄτον δὲ χρόνον, ὃν ἐτριηράρχουν, ἡ ναὺς ἄριστα μοι
 ἔπλει πάντος τοῦ στρατοπέδου. τεκμήριον δὲ τούτου
 μέγιστον ὑμῖν ἔρω. πρῶτον μὲν γὰρ Ἀλκιβιάδης (ὃν
 ἐγὼ περὶ πολλοῦ ἂν ἐποιησάμην μὴ συμπλεῖν μοι) οὕτε
 φίλος ὧν οὕτε συγγενὴς οὕτε φυλῆτης ἔπλει ἐπὶ τῆς
 γέμῃς νεῶς. καίτοι ὑμᾶς οἶμαι εἰδέναι ὅτι στρατηγὸς ὧν,
 ὃ ἐξῆν ποιεῖν ὃ τι ἐβούλετο, οὐκ ἂν ποτε ἀνέβη ἐκ'
 ἄλλης ναὺς εἰ μὴ τὴν ἄριστα πλείουσαν, μέλλων αὐτὸς
 κινδυνεύσειν. ἐπειδὴ δὲ ἐκείνους μὲν ὑμεῖς ἐπαύσατε τῆς
 δαρχῆς, τοὺς δὲ μετὰ Θρασύλλου δέκα εἰλεσθε, οὗτοι
 πάντες ἐβούλοντο ἐπὶ τῆς ἐμῆς νεῶς πλεῖν. ἀνέβη μέντοι
 πολλῶν λουδουριῶν αὐτοῖς γενομένων Ἀρχέστρατος ὁ
 Φρεάριος· ἀποθανόντος δὲ τούτου ἐν Μιτυλήνῃ Ἐρα-
 σινίδης μετ' ἐμοῦ συνέπλει. καίτοι οὕτω παρεσκευασμέ-
 νην τριήρη πόσα οἴεσθε ἀνηλωκέναι χρήματα, ἢ πόσα
 τοὺς πολεμίους εἰργάσθαι κακὰ, ἢ πόσα τὴν πόλιν εὖ
 9 πεποικέναι; τεκμήριον δὲ τούτου μέγιστον· ὅτε γὰρ ἐν
 τῇ τελευταίᾳ ναυμαχίᾳ αἱ νῆες διεφθάρσαν, οὐδενός

6, 8. μέγιστον ὑμῖν] ὑμῖν μέγιστον Steph.

7, 1. ὧν om. Steph.

4. κινδυνεύσειν] κινδυνεύειν Steph.

8, 4. Φρεάριος] Φρεάριος Steph.

ib. Ἐρασινίδης] Ἐρασινίδης Steph.

μοι συμπλέκοντος στρατηγού (ἵνα καὶ τούτου μνησθῶ, ἐπειδὴ καὶ τοῖς τριηράρχοις ἀργίσθητε διὰ τὴν γενομένην συμφορὰν,) ἐγὼ τὴν τε ἑαυτοῦ ναῦν ἐκόμισα καὶ τὴν Ναυσιμάχου τοῦ Φαληρέως ἔδωσα. καὶ ταῦτα οὐκ¹⁰ ἀπὸ τύχης ἐγένετο, ἀλλ' ἀπὸ παρασκευῆς τῆς ἐμῆς· εἶχον γὰρ χρήμασι· πείσας κυβερνήτην Φαντίαν ἅπαντα τὸν χρόνον, ὃς ἔδοκει τῶν Ἑλλήνων ἄριστος εἶναι· παρεσκευασάμην δὲ καὶ τὸ πλήρωμα πρὸς ἐκείνους καὶ τὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν ἀκόλουθον. καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, πάντες ἐπίστασθε, ὅσοι ἐνυγχάνετε ὄντες ἐκεῖ τῶν στρατιωτῶν. κάλεσον δὲ καὶ Λυσίμαχον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Αἱ μὲν τοίνυν σωθεῖσαι τῶν νεῶν δώδεκα ἦσαν¹¹ ἐγὼ δ' ὑμῖν δύο ἐκόμισα, τὴν ἑαυτοῦ καὶ τὴν Ναυσιμάχου τριήρη. Καὶ οὕτω πολλοὺς κινδύνους ὑπὲρ ὑμῶν πεκινδυνευκώς καὶ τοσαῦτα ἀγαθὰ εἰργασμένος τὴν πόλιν, νυνὶ δέομαι οὐ δωρεὰν, ὥσπερ ἕτεροι ἀντὶ τούτων παρ' ὑμῶν λαβεῖν, ἀλλὰ μὴ στερηθῆναι τῶν ἑαυτοῦ ἡγοῦμενος καὶ ὑμῖν αἰσχρὸν εἶναι παρὰ τε ἐκόντος ἐμοῦ καὶ παρ' ἄκοντος λαμβάνειν. καὶ οὐ τοσοῦτόν μοι μέλει, εἰ με δεῖ τὰ ὄντα ἀπολέσαι· ἕλλ' οὐκ¹² ἂν δεξιὰ μιν ὑβρισθῆναι, οὐδὲ παραστῆναι τοῖς διανομένοις τὰς λειτουργίας, ἐμοὶ μὲν ἀχάριστα εἶναι τὰ εἰς ὑμᾶς ἀνηλωμένα, ἐκείνους δὲ δοκεῖν ὀρθῶς βεβουλεῦσθαι, ὅτι ὑμῖν οὐδὲν προσεῖνται τῶν σφετέρων αὐτῶν. ἂν οὖν ἐμοὶ πεισθῇτε, τὰ τε δίκαια ψηφισθε καὶ τὰ λυσιτελοῦντα ὑπὲρ αὐτοῖς αἰρήσεσθε. ὁρᾷ¹³ τε γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὰ προσιόντα τῇ πόλει

9, 4. ἐπειδὴ καὶ τοῖς] Sic conl. Markl. ἐπειδὴ δὲ τοῖς Steph. om. MSS., in marg. adnotans: „II. ἐπειδὴ τοῖς.“ (ut scriptum est in Laurentiano.)

10, 2. ἐγένετο] ἐγένετο Steph.

11, 5. νυνὶ] νῦν Steph.
ib. ἀντὶ τούτων om. Steph.

13, 2. προσιόντα] Ita emendavit Reisk. librorum MSS. et Stephani lectionem προσόντα. Cf. Or. XXX, 19.

ὡς ὀλίγα ἐστὶ, καὶ ταῦτα ὡς ὑπὸ τῶν ἐπιδεηκότων ἀρ-
πάσσεται· ὥστ' ἄξιον ταύτην ἡγείσθαι πρόσθετον βεβαιο-
τάτην τῇ πόλει, τὰς οὐσίας τῶν θελούντων λειτουργεῖν.
ἂν οὖν εὖ βουλευσῆσθε, οὐδὲν ἦτιον ἐπιμελήσεσθε τῶν
ἡμετέρων χρημάτων ἢ τῶν ἰδίων τῶν ὑμετέρων αὐτῶν.
14 εἰδότες ὅτι ἔξετε πᾶσι χρῆσθαι τοῖς ἡμετέροις, ὥσπερ
καὶ πρότερον. οἶμαι δὲ πάντας ὑμᾶς ἐπίστασθαι ὅτι
τῶν ἐμῶν ἐγὼ πολὺ βελτίων ὕμῖν ἴσομαι ταμίης τῶν τὰ
τῆς πόλεως ὑμῖν ταμιευόντων. ἴαν δ' ἐμὲ πένητα ποιή-
σητε, καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ἀδικήσετε· ἕτεροι δὲ καὶ ταῦτα
διανοιοῦνται, ὥσπερ καὶ τᾶλλα.

- 15 "Ἄξιον δὲ ἐστὶν ἐνθυμηθῆναι ὅτι πολὺ μᾶλλον ὑμῖν¹⁶³
προσῆκει τῶν ὑμετέρων ἐμοὶ διδόναι ἢ τῶν ἐμῶν ἐμοὶ
ἀμφισβητῆσαι, καὶ πένητα γεγόμενον ἐλεῆσαι μᾶλλον ἢ
πλουτοῦντι φθονῆσαι, καὶ τοῖς θεοῖς εὐχεσθαι τοὺς
ἄλλους εἶναι τοιοῦτους πολλὰς, ἵνα τῶν μὲν ἑτέρων μὴ
ἐπιθυμήσωσι, τὰ δὲ σφέτερά αὐτῶν εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκα-
16 σιν. ἡγοῦμαι δ', ὧ ἄνδρες δικασταί, (καὶ μηδαὶς ὑμῶν
ἀχθεσθῆ), πολὺ ἂν δικαιότερον ὑμᾶς ὑπὸ τῶν ζητητῶν
ἀπογραφῆναι τὰ ἐμὰ ἔχειν ἢ ἐμὲ νυνὶ κινδυνεύειν ὡς
τοῦ δημόσιον χρήματα ἔχοντα. τοιοῦτον γὰρ ἐμαντὸν τῇ
πόλει παρέχω, ὥστ' ἰδίᾳ μὲν φείδομαι, δημοσίᾳ δὲ λει-
τουργῶν ἥδομαι, καὶ οὐκ ἐπὶ τοῖς περιουσίαις μέγα φρο-
17 νῶ, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς εἰς ὑμᾶς ἀνηλωμένοις, ἡγουμένους τού-
των μὲν αὐτὸς αἴτιος εἶναι, τὴν δ' οὐσίαν ἑτέρους μοι
καταλιπεῖν, καὶ διὰ ταύτην μὲν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἀδίκως
συκοφαντῆσθαι, δι' ἑκείνα δὲ ὑφ' ὑμῶν δικαίως σώζε-
σθαι. ὥστ' οὐκ ἂν εἰκότως ἕτεροὶ με ἐξηγῆσαντο παρ'
ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ εἴ τις τῶν ἐμῶν φίλων τοιοῦτον ἀγῶνα

13, 4. θελούντων] ἐθελούντων Bekk. e cod. C.

14, 4. δ' ἐμὲ] Hoc tacite reposuit Bekk. pro vulg. δὲ με.

15, 5. μὴ ἐπιθυμήσωσι] μὴ addidi auctoribus Contio et Schotto.
Itiam in schedis Brul. adnotatum est hic μὴ vel οὐ
addendum esse.

16, 5. μὲν] μὲν τῶν Steph. Τῶν, quod iam Taylor. expungen-
dum esse statuerat, auctoritate cod. Laurentiani deleri.

ἡγωνίζετο, ὅμᾳς ἂν ἤξιουν ἐμοὶ δοῦναι τὴν χάριν, καὶ εἰ παρ' ἄλλοις ἐκινδυνεύουν, ὅμᾳς εἶναι τοὺς θεομένους ὑπὲρ ἐμοῦ. τοῦτο δ' οὐκ ἂν εἰπεῖν ἔχοι τις, ὥς πολλαὶς¹⁸ ἀρχαῖς ἄρχας ἐκ τῶν ὑμετέρων ἀφείλμαι ἢ ὥς αἰσχροῖς δίκας δεδίκασμαι ἢ ὥς αἰσχροῦ τινας αἰτίος εἰμι ἢ ὥς τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς ἀσμένως εἶδον· ὑπὲρ πάντων δὲ καὶ [τῶν] ἰδίων καὶ τῶν δημοσίων οὕτως ἡγοῦμαι μοι πεπολιτεῦσθαι, καὶ ὅμᾳς εἰδέναι, ὥστε οὐδὲν δεῖ με ἀπολογίασθαι περὶ αὐτῶν. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὧν¹⁹ ἄνδρες δικασταί, τὴν αὐτὴν νῦν περὶ ἐμοῦ γνώμην ἔχειν, ἥνπερ καὶ ἐν τῇ τέως χρόνῳ, καὶ μὴ μόνον τῶν δημοσίων λειτουργιῶν μεμνήσθαι, ἀλλὰ καὶ τῶν ἰδίων ἐπιτηδεύματων ἐνθυμῆσθαι· ἡγουμένους ταύτην εἶναι τὴν λειτουργίαν ἐπικουωτάτην, διὰ τέλους τὸν πάντα χρόνον κόσμιον εἶναι καὶ σώφρονα καὶ μὴδ' ἡδονῆς ἡτηθῆναι μὴδ' ὑπὸ κέρδους ἐπαρθῆναι, ἀλλὰ τοιοῦτον παρασχεῖν ἑαυτῶν, ὥστε μηδένα τῶν πολιτῶν μήτε μέμψασθαι μήτε δίκην τολμῆσαι προσκαλέσασθαι. Οὐκ οὖν²⁰ ἔξιον, ὧν ἄνδρες δικασταί, παιδομένους κατηγόροις τοιούτοις ἐμοῦ καταψηφίσασθαι, οἳ περὶ ἀσεβείας μὲν ἀγωνιζόμενοι τηλικούτοι γηγόνεσιν, οὐ δυνάμενοι δ' ὑπὲρ τῶν σφετέρων ἀμαρτημάτων ἀπολογίασθαι ἑτέρων κατηγορεῖν τολμῶσι καὶ ὧν Κινησίας οὕτω διακείμενος

18, 1. τοῦτο δ' οὐκ ἂν εἰπεῖν ἔχοι] τοῦτό γε εἰπεῖν ἔχοι Steph., in marg. „II. μετὰ ἐκπετήσεως, Ἐκ τῶν ὅμ. ἀφείλμαι; Οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς.“

5. [τῶν] ἰδίων] Articulum, qui a codd. et edit. Stephani abest, e conji. Bekkeri addidi.

ib. τῶν δημοσίων] Articulum, qui in Steph. edit. deest, e Vind. recepit Reisk., quem secutus est Bekk. de libris suis tacens.

6. δεῖ] δεῖν Bekk. e conji. Reiskii.

19, 4. καὶ vulgo deest: addidit Reisk. e conji., Bekk. e Laurentiano, ut videtur.

7. ἡδονῆς] ὅφ' ἡδονῆς Steph.

10. προσκαλέσασθαι] Sic Auger. de Markl. conji. et ex Vindob. pro vulg. προκαλέσ.: item Bekk., de libris suis plane tacens.

20, 4. οὐκ ἂν δυνάμενοι] οὐκ ἂν δυνάμενοι Steph.

πλείους στρατείας ἐστράτευται, οὗτοι περὶ τῶν τῆς πό-
 λεως ἀγανακτοῦσι. καὶ ἐξ ὧν μὲν ἡ πόλις εὐδαίμων
 ἔσται, οὐ συμβάλλονται, πάντα δὲ ποιούσιν, ὅπως ὑμεῖς
 21 τοῖς εὐ πεποιηκόσιν ὀργισθήσεσθε. οὗτοι μὲν οὖν, ὧς
 ἄνδρες δικασταί, ἐν τῷ δήμῳ κατεποίουν ὑμῖν τὰ σφέ-
 τερ' αὐτῶν ἐπιτηδεύματα· οὐ γὰρ ἂν ἔχοιμι ὅ τι τού-
 του μείζον αὐτοῖς εὐξαίμην κακόν. ἐγὼ δ' ὑμῶν δέομαι
 καὶ ἱκετεύω καὶ ἀντιβολῶ μὴ καταγνώσθαι δωροδοκίαν
 ἐμοῦ μηδ' ἡγήσασθαι τοσαῦτα χρήματα εἶναι, [δι'] ἃ
 22 ἐγὼ βουλευθείην ἂν τι κακόν τῇ πόλει γενέσθαι. μαινο-
 μην γὰρ ἂν, ὧς ἄνδρες δικασταί, εἰ τὴν μὲν πατρίαν
 οὐσίαν φιλοτιμούμενος εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκοιμι, ἐπὶ δὲ τῷ
 τῆς πόλεως κακῷ παρὰ τῶν ἄλλων δωροδοκίην. ἐγὼ
 μὲν οὖν, ὧς ἄνδρες δικασταί, οὐκ οἶδ', οὐσίνας ἢ ὑμᾶς
 ἐβουλήθην περὶ ἐμοῦ δικαστῆς γενέσθαι, εἰπερ χρή τοὺς
 εὐ πεπονθότας περὶ τῶν εὐ πεποιηκότων εὐχεσθαι τὴν
 23 ψῆφον φέρειν. καὶ μὲν δὴ, ὧς ἄνδρες δικασταί, (ἐπιθυ-
 μῷ γὰρ καὶ τούτων μνησθῆναι) οὐδεπώποτε λειτουργεῖν
 ὑπὲρ ὑμῶν δεῖον ἐμνήσθην, εἰ τοσούτῳ πενιστερόνους τοὺς
 παῖδας καταλείψω, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον εἰ μὴ προθύμως
 24 ποιήσω τὰ προσταχθέντα· οὐδ' εἰ ποτε κινδυνεύσειν ἐν
 ταῖς ναυμαχίαις μέλλοιμι, οὐδεπώποτε ἡλέησα οὐδ' ἐδά-
 κρουσα οὐδ' ἐμνήσθην γυναικὸς οὐδὲ παίδων τῶν ἐμ-
 τοῦ οὐδ' ἡγούμην δεινὸν εἶναι, εἰ τελευτήσας ὑπὲρ τῆς
 πατρίδος τὸν βίον ὀρφανούς καὶ πατρὸς ἀπεστερημένους
 αὐτοὺς καταλείψω, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον εἰσωθεὶς αἰσχυρῶς 164
 25 ὀνειδίη καὶ ἐμαυτῷ καὶ ἐκείνοις περιάψω. ἀνθ' ὧν ὑμᾶς

20, 10. ὀργισθήσεσθε] ὀργισθήσεθs Steph.

21, 6. δι' ἃ] Sic dedi de meo pro vulg. α. Cf. commentat. crit.
 p. 16. Quae ibi dicta sunt de rationibus, quas Viri do-
 cti hunc locum emendaturi inierunt, iis adde, Contium
 malle α ἐγὼ λαβὼν et Angerum e schedis Brulart. edi-
 disse α ἐγὼ κερδάνας ἐβουλόμην.

22, 2. α] Haec particula, quam codd. et Steph. om., accessit
 ex editione Bekkeri, qui eam de suo adiecit.

23, 8. ἐμνήσθην om. Steph., addidit Bekk. e Laurent.
 ib. τοσούτῳ] τοσούτων Steph.

ἀπαιτῶ νῦν τὴν χάριν, καὶ ἀξιῶ, ἐν τοῖς κινδύνοις ἐμοῦ
 τοιαύτην περὶ ὑμῶν γνώμην ἔχοντος, ὑμᾶς νυνὶ ἐν τῷ
 θαρσάλῳ ὄντας ἐμὲ καὶ τοὺς παῖδας τούτους περὶ
 πολλοῦ ποιήσασθαι· ἡγουμένους ἡμῖν μὲν δευνόν, ὑμῖν
 δὲ αἰσχρόν εἶναι, εἰ ἀναγκασθῶμεθα ἐπὶ τοιαύταις αἰ-
 τiais ἄτιμοι γενέσθαι, ἢ στερηθέντες τῶν ὑπαρχόντων
 πίνητες εἶναι καὶ πολλῶν ἐνδεεῖς ὄντες περιμέναι, ἀνάξια
 μὲν ἡμῶν αὐτῶν πεπονθότες, ἀνάξια δὲ τῶν εἰς ὑμᾶς
 ὑπηργμένων. μηδαμῶς, ὡς ἄνδρες δικασταί· ἀλλ' ἀπο-
 ψηφισάμενοι τοιούτοις ἡμῖν χρῆσθε πολίταις οἷοις περ ἐν
 τῷ πρόσθεν χρόνῳ.

25, 8. ἀνάξια, quod pro vulg. ἀξια commendaverant Steph. et
 Cont., receperunt Reisk. Auger. et Bekk., cuius eod. C.
 hanc emendationem confirmare videtur.

9. ἡμῶν] ὑμῶν Steph.

11. ἐν τῷ] Articulum om. Steph.

XXII.

Λ Τ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΙΤΟΠΩΛΩΝ.

1 **Π**ολλοί μοι προσεληλύθασιν, ὧς ἄνδρες δικασταί, θαυμάζοντες ὅτι ἐγὼ τῶν σιτοπωλῶν ἐν τῇ βουλῇ κατηγοροῦν, καὶ λέγοντες ὅτι ὑμεῖς, εἰ ὥς μάλιστα αὐτοὺς ἀδικεῖν ἡγείσθε, οὐδὲν ἤττον καὶ τοὺς περὶ τούτων ποιουμένους λόγους συκοφαντεῖν νομίζετε. ὁδὲν οὖν ἡνάγκασμαι κατηγορεῖν αὐτῶν, περὶ τούτων πρῶτον εἰπεῖν ββούλομαι. ἐπειδὴ γὰρ οἱ πρυτάνεις ἀπέδοσαν εἰς τὴν βουλήν περὶ αὐτῶν, οὕτως ὠργίσθησαν αὐτοῖς, ὥστε ἔλεγον τινες τῶν δητόρων ὥς ἀκρίτους αὐτοὺς χρὴ τοῖς ἑνδεκα παραδοῦναι θανάτῳ ζημιῶσαι. ἡγούμενος δὲ ἐγὼ δεινὸν εἶναι τοιαῦτα ἐθίξεσθαι ποιεῖν τὴν βουλήν, ἀναστάς εἶπον ὅτι μοι δοκοῖη κρίνειν τοὺς σιτοπώλας κατὰ τὸν νόμον, νομίζων, εἰ μὲν εἰσιν ἄξια θανάτου εἰργασμένοι, ὑμᾶς οὐδὲν ἤττον ἡμῶν γνώσεσθαι τὰ δίκαια, εἰ δὲ μηδὲν ἀδικοῦσιν, οὐ δεῖν αὐτοὺς ἀκρίτους ἀπολαβεῖν. πεισθείσης δὲ τῆς βουλῆς ταῦτα, διαβάλλειν ἐπεχείρουν με λέγοντες ὥς ἐγὼ σωτηρίας οὐνεκα τῆς τῶν σιτοπωλῶν τοὺς λόγους τούτους ἐποιούμην. πρὸς μὲν

3, 2. οὐνεκα] εἴνεκα Steph.

οὖν τὴν βουλὴν, ὅτ' ἦν αὐτοῖς ἡ κρίσις, ἔργῳ ἀπειλο-
γησάμην· τῶν γὰρ ἄλλων ἡσυχίαν ἀρόντων ἀναστὰς αὐ-
τῶν κατηγοροῦν, καὶ πᾶσι φανερόν ἐποίησα ὅτι οὐχ ὑπὲρ
τούτων ἔλεγον, ἀλλὰ τοῖς νόμοις τοῖς κεϊμένοις ἐβοή-
θουν. ἡρξάμην μὲν οὖν τούτων ἔνεκα· διεδικῶς δὲ τὰς αἰ-
τίας αἰσχρὸν ἡγοῦμαι πρότερον παύσασθαι, πρὶν ἂν
ὕμεις περὶ αὐτῶν ὅ τι ἂν βούλησθε ψηφίσησθε. καὶ δὲ
πρῶτον μὲν ἀνάβηθι καὶ εἰπὲ σὺ ἔμοι, μέτοικος εἰ;
Ναί. Μετοικεῖς δὲ πότερον ὥς πεισόμενος τοῖς νόμοις
τοῖς τῆς πόλεως, ἢ ὥς ποιήσων ὅ τι ἂν βούλη; Ὡς πει-
σόμενος. Ἄλλο τι οὖν οὐκ ἀξιοῖς ἢ ἀποθανεῖν, εἰ τι
κεκοίηκας παρὰ τοὺς νόμους, ἔφ' οἷς θάνατος ἡ ζημία;
Ἐργαγε. Ἀπόκριναι δὴ μοι, εἰ ὁμολογεῖς πλείω οἶτον
συμπρίασθαι πεντήκοντα φορμῶν, ὃν ὁ νόμος ἐξεῖναι
κελεύει. Ἐγὼ τῶν ἀρχόντων κελευόντων συνεκριάμην.
Ἄν μὲν τοίνυν ἀποδείξῃ, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὥς ἐστὶν
νόμος, ὃς κελεύει τοὺς σιτοπώλας συνωνεῖσθαι τὸν οἶτον,
ἂν οἱ ἄρχοντες κελεύσιν, ἀποψηφίσασθαι· εἰ δὲ μὴ, δι-
καῖον ὑμᾶς καταψηφίσασθαι. ἡμεῖς γὰρ ὑμῖν παρυσχό-
μεθα τὸν νόμον, ὃς ἀπαγορεύει μηδένα τῶν ἐν τῇ πό-
λει πλείω οἶτον πεντήκοντα φορμῶν συνωνεῖσθαι. χρῆν
μὲν τοίνυν, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἱκανὴν εἶναι ταύτην
τὴν κατηγορίαν, ἐπειδὴ οὗτος μὲν ὁμολογεῖ συμπρίασθαι,
ὁ δὲ νόμος ἀπαγορεύων φαίνεται, ὑμεῖς δὲ κατὰ τοὺς
νόμους ὁμωμόκατε ψηφιεῖσθαι· ὅμως δ' ἵνα πεισθῇτε
ὅτι καὶ κατὰ τῶν ἀρχόντων ψεύδονται, ἀνάγκη καὶ μα-
κρότερον εἰπεῖν περὶ αὐτῶν. ἐπειδὴ γὰρ οὗτοι τὴν αἰ-
τίαν εἰς ἐκείνους ἀνέφερον, παρακαλέσαντες τοὺς ἄρχον-

3, 4. ἀπειλογησάμην, quod Reisk. de suo dederat, Bekk. quoque exhibet, nulla memorata varietate. ἀπειλογισάμην Steph.

5, 2. καὶ om. Steph. et libri MSS., excepto Vindobonensi.
ib. εἰπὲ σὺ ἔμοι] εἰ πείσῃς ἔμοι Steph.

6, 6. πλείω, quod addendum esse primi statuerant Steph. et Cont., Bekk. videtur in Laurentiano invenisse: ceteri codd. et Steph. om.

7, 1. χρῆν coni. Reisk. χρῆ MSS. et Steph.

τας ἤρωσῶμεν. καὶ οἱ μὲν δύο οὐδὲν ἔφασαν εἰδέναι τοῦ πράγματος, Ἄνυτος δ' ἔλεγεν ὡς τοῦ προτέρου γειμῶνος, ἐπειδὴ τίμιος ἦν ὁ σίτος, τούτων ὑπερβαλλόντων ἀλλήλους καὶ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς μαχομένων συμβουλεύσειεν αὐτοῖς παύσασθαι φιλονεικοῦσιν, ἡγούμενος συμφέρειν ὑμῖν τοῖς παρὰ τούτων ἀναυμένοις ὡς ἀξιότατον τούτους πρίασθαι· δεῖν γὰρ αὐτοὺς ὀβολῷ μόνον 9 πωλεῖν τιμιώτερον. ὡς τοῖνυν οὐ συμπριαμένους καταθίσθαι ἐκέλευεν αὐτοὺς, ἀλλὰ μὴ ἀλλήλοις ἀντανεῖσθαι συνεβούλευεν, αὐτὸν ὑμῖν Ἄνυτον μάρτυρα παρῆξομαι, καὶ ὡς οὗτος μὲν ἐπὶ τῆς προτέρας βουλῆς τούτους εἶπε τοὺς λόγους, οὗτοι δ' ἔτι τῆτες συνωνοῦμενοι φαίνονται.

MAPTTEΣ.

- 10 Ὅτι μὲν τοῖνυν οὐχ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων κελευσθέντες συνεπρίαντο τὸν σίτον, ἀκηκόατε. ἡγοῦμαι δ', ἂν ὡς μάλιστα περὶ τούτων ἀληθῆ λέγωσιν, οὐχ ὑπὲρ αὐτῶν αὐτοὺς ἀπολογήσεσθαι, ἀλλὰ τούτων κατηγορήσειν· περὶ γὰρ ὧν εἰσι νόμοι διαδρόῃδην γεγραμμένοι, πῶς οὐ χρὴ διδόναι δίκην καὶ τοὺς μὴ πειθομένους καὶ τοὺς 11 κελεύοντας τούτοις τάναντία πράττειν; Ἀλλὰ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, οἶομαι αὐτοὺς ἐπὶ μὲν τοῦτον τὸν λόγον οὐκ ἐλεύσεσθαι· ἴσως δ' ἐροῦσιν, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ

8, 3. ἡρωσῶμεν] Hanc Contii et Taylori coniecturam C. videtur confirmasse ἡρώτων μς Steph. Eadem lectio vel ἡρώτων μὲν est in ceteris MSS.

6. ὑπερβαλλόντων] ὑπερβαλλόντων Steph.

9, 3. παρῆξομαι] Post h. v. vulgo olim titulus MAPTTE ponebatur, sed auctoribus Marklando et Tayloro Reisk. et sequentes editores eum post φαίνονται collocarunt. Bekkers hoc tantum dicit ad vers. 6., codicem C. pro MAPTTE pluralem MAPTTPEΣ exhibere. (Contius vv. αὐτὸν ὑμῖν Ἄνυτον μ. παρῆξομαι una cum titulo post φαίν. ponit.)

5. ἔτι τῆτες]. Sic lectionem vulgatam ἐπίτηδες, quam Bekk. et Brem. retinuerunt, cum Reiskio mutavi. In eius editione quidem legitur ἐπὶ τῆτες, sed ἔτι τῆτες dare enim voluisse adnotatio satis docet. — ἐπὶ τῆσδε vel ἐπὶ τῆσδε coni. Bekk.

10, 3. αὐτῶν] αὐτῶν Steph.

βουλῇ, ὥς ἐπ' εὐνοίᾳ τῆς πόλεως συνεωνοῦντο τὸν σῆ-
τον, ἔν' ὥς ἀξιώτατον ὑμῖν πωλοῖεν. μέγιστον δ' ὑμῖν
ἐρῶ καὶ περιφανέστατον τεκμήριον ὅτι ψεύδονται. ἐχρῆν¹²
γὰρ αὐτοὺς, εἴπερ ὑμῶν ἕνεκα ἔπραττον ταῦτα, φαί-
νεσθαι τῆς αὐτῆς τιμῆς πολλὰς ἡμέρας πωλοῦντας, ἕως
ὃ συνεωνημένος αὐτοὺς ἐπέλιπε· νυνὶ δ' ἐνίοτε τῆς αὐ-
τῆς ἡμέρας ἐπώλουν δραχμῇ τιμιώτερον, ὥσπερ κατὰ
μέδιμνον συνωνοῦμενοι· καὶ τούτων ὑμᾶς μάρτυρας παρέ-
χομαι. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, εἰ, ὅταν μὲν εἰσφορὰν¹³
εἰσενεγκεῖν δέη, ἦν πάντες εἰσεσθαι μέλλουσιν, οὐκ ἐθέ-
λουσιν, ἀλλὰ πενίαν προφασίζονται, ἐφ' οἷς δὲ θάνατός
ἐστίν ἡ ζημία καὶ λαθεῖν αὐτοῖς συνέφερε, ταῦτα ἐπ'
εὐνοίᾳ φασὶ τῇ ὑμετέρᾳ παρανομῆσαι. καίτοι πάντες ἐπὶ-
στασθε ὅτι τούτοις ἥκιστα προσήκει τοιοῦτους ποιεῖσθαι
λόγους. τάναντία γὰρ αὐτοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις συμφέρει.
τότε γὰρ πλείστα κερδαίνουσιν, ὅταν κακοῦ τινὸς ἀπαγ-
γελθέντος τῇ πόλει τίμιον τὸν σῆτον πωλῶσιν. οὕτω δ'¹⁴
ἄσμενοι τὰς συμφορὰς τὰς ὑμετέρας ὀρῶσιν, ὥστε τὰς
μὲν πρότεροι τῶν ἄλλων πυνθάνονται, τὰς δ' αὐτοὶ
λογοποιοῦσιν, ἢ τὰς ναῦς διεφθάρθαι τὰς ἐν τῷ Πόντῳ,
ἢ ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐκπλεούσας συνειληφθαι, ἢ τὰ
ἐμπόρια κεκλείσθαι, ἢ τὰς σπονδὰς μέλλειν ἀπορρήδη-
σεσθαι. καὶ εἰς τοῦτ' ἔχθρας ἐληλύθασιν, ὥστ' ἐν¹⁵
τούτοις τοῖς καιροῖς ἐπιβουλεύουσιν ὑμῖν, ἐν οἷσπερ
οἱ πολέμιοι. ὅταν γὰρ μάλιστα σίτου τυγχάνητε δεόμε-
νοι, ἀναρπάξουσιν οὗτοι καὶ οὐκ ἐθέλουσι πωλεῖν· ἵνα
μὴ περὶ τῆς τιμῆς διαφερώμεθα, ἀλλ' ἀγαπῶμεν, ἂν
ὀποδοστινοσοῦν πριάμενοι παρ' αὐτῶν ἀπέλθωμεν. ὥστ'
ἐνίοτε εἰρήνης οὕσης ὑπὸ τούτων κολιορκούμεθα. οὕτω¹⁶
δὲ πάλαι περὶ τῆς τούτων πανουργίας καὶ κακονοίας ἡ

11, 5. ὑμῖν] ἡμῖν Steph.

12, 2. ἕνεκα] οὕνεκα Steph.

13, 2. εἰσεσθαι] οἰσεσθαι Steph.

14, 3. αὐτοὶ est Marklandi emendatio. οὗτοι libri MSS. et Steph.

4. διεφθάρθαι] ἐφθάρθαι Steph.

15, 2. ὑμῖν] sic tacite dedit Bekk. ἡμῖν Steph. et Bram.

πῶς ἔγνωκεν, ὅτι ἐπὶ μὲν τοῖς ἄλλοις πάντοτε ἕκαστον
 τοὺς ἀγορανόμους φύλακας κατέδότησαν, ἐπὶ δὲ ταύτῃ
 μόνῃ τῇ τέχνῃ χωρὶς σιτοφύλακας ἀποκλήροῦτε· καὶ πολ-
 λάκις ἤδη παρ' ἐκείνων πολιτῶν ὄντων δίκην τὴν μεγί-
 στην ἐλάβετε, ὅτι οὐχ οἱοί τ' ἦσαν τῆς τούτων πονη-
 ρίας ἐπικρατῆσαι. καίτοι τί χρεὶν αὐτοὺς τοὺς ἀδικούντας
 ὑφ' ὑμῶν πᾶσχειν, ὅποτε καὶ τοὺς οὐ δυναμένους φυ-
 17 λᾶττειν ἀποκτείνετε; Ἐνθυμείσθαι δὲ χρὴ ὅτι ἀδύνατον
 ὑμῖν ἐστὶν ἀποψηφισαῖσθαι. εἰ γὰρ ἀπαρνῶσθεσθε ὁποιο-
 γούντων αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἐμπόρους σπλίστασθαι, δόξω
 ὑμεῖς ἐπιβουλεύειν τοῖς εἰσπλέουσιν. εἰ μὲν γὰρ ἄλλη
 τινὰ ἀπολογίαν ποιοῦντο, οὐδεὶς ἂν εἴχετο τῆς ἀποψη-
 φισαμένου ἐπιτιμᾶν, (ἐφ' ὑμῖν γὰρ ὁποτέρους βούλεσθε
 πιστεύειν)· νῦν δὲ πῶς οὐ δεινὰ ἂν δοῖκατε ποιεῖν, εἰ
 18 τοὺς ὁμολογούντας παρανομεῖν ἀζημίους ἀφήσετε; ἀνα-
 μνήσθητε δὲ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι πολλῶν ἤδη ἐχόν-
 των ταύτην τὴν αἰτίαν [λαμβάνειν] καὶ μάρτυρας παρη-
 χομένων θάνατον κατέγνωτε, πιστοτέρους ἡγησάμενοι 166
 τοὺς τῶν κατηγορῶν λόγους. καίτοι πῶς ἂν οὐ θυμα-
 στὸν εἴη, εἰ περὶ τῶν αὐτῶν ἀμαρτημάτων δικάζοντες
 μᾶλλον ἐπιθυμεῖτε παρὰ τῶν ἀρνούμενων δίκην λαμβά-
 19 νειν; καὶ μὲν δὴ, ὧ ἄνδρες δικασταί, πᾶσιν ἡγοῦμαι
 φανερόν εἶναι ὅτι οἱ περὶ τῶν τοιοῦτων ἀρῶνες κοινό-
 ται τυγχάνουσιν ὄντες τοῖς ἐν τῇ πόλει· ὥστε πῦσον
 τὴν ἡντινα γνώμην περὶ αὐτῶν ἔχετε· ἡγοῦμενοι, ἂν
 μὲν θάνατον αὐτῶν καταγνώτε, κοσμιωτέρους ἔσεσθαι
 τοὺς λωιπούς· ἂν δ' ἀζημίους ἀφήτε, πολλὴν ἄδειαν
 αὐτοῖς ἐψηφισμένοι ἔσεσθε ποιεῖν ὃ τι ἂν βούλωνται.
 20 Χρὴ δὲ, ὧ ἄνδρες δικασταί, μὴ μόνον τῶν παραληλυθό-
 των ἕνεκα αὐτοὺς κολάζειν, ἀλλὰ καὶ παραδείγματος

16, 5. σιτοφύλακας] σιτοφύλακος Steph.

9. τοὺς οὐ] τοὺς μὴ Steph.

17, 2. ὑμῖν ἐστὶν] ἔστιν ὑμῖν Steph.

18, 3. [λαμβάνειν] Hoc verbum plane expunxit Brem.

20, 2. ἕνεκα] ὁνεκα Steph.

ἔνεκα τῶν μελλόντων ἔσεσθαι· οὕτω γὰρ ἔδονται μόγισ
ἀνεκτοί· ἐνθυμείσθε δ' ὅτι ἐκ ταύτης τῆς τέχνης πλεί-
στοι περὶ τοῦ σώματος εἰσιν ἡγωνισμένοι· καὶ οὕτω με-
γάλα ἐξ αὐτῆς ὠφελοῦνται, ὥστε μᾶλλον αἰροῦνται καθ'
ἐκάστην ἡμέραν περὶ τῆς ψυχῆς κινδυνεύειν ἢ παύσασθαι
παρ' ὑμῶν ἀδίκως κερδαίνοντες. καὶ μὲν δὴ οὐδ' ἀν²¹
ἀντιβολῶσιν ὑμᾶς καὶ ἱκετεύωσι, δικαίως ἂν αὐτοὺς ἐλεή-
σαιτε, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τῶν τε πολιτῶν οἱ διὰ τὴν
τούτων πονηρίαν ἀπέθνησκον, καὶ τοὺς ἐμπόρους, ἐφ'
οἷς οὗτοι συνέστησαν· οἷς ὑμεῖς χαριείσθε καὶ προθυ-
μοτέρους ποιήσετε, δίκην παρ' αὐτῶν λαμβάνοντες. εἰ
δὲ μὴ, τίς αὐτοὺς οἶσεθε γνώμην ἔχειν, ἐπειδὴν πεί-
θονται ὅτι τῶν κακῶν, οἱ τοῖς εἰσπλέουσιν ὠμολόγη-
σαν ἐπιβουλεύειν, ἀπεψηφίσασθε.

Οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· περὶ μὲν γὰρ τῶν²²
ἄλλων τῶν ἀδικούντων, ὅτε δικάζονται, δεῖ παρὰ τῶν
κατηγόρων πυνθέσθαι, τὴν δὲ τούτων πονηρίαν ἅπαντες
ἐπίστασθε. ἂν οὖν τούτων καταψηφίσασθε, τά τε δίκαια
ποιήσετε καὶ ἀξιώτερον τὸν σίτον ἀνήσεσθε· εἰ δὲ μὴ,
τιμωτέρον.

20, 6. αἰροῦνται, quod coniectura assecuti erant Markl. et Tayl.
pro vulg. αἰνεῖσθαι, opidice C., ut videtur, confirma-
tum est.

21, 7. τίς αὐτοὺς, ut coniecerat Reisk., Laurentianus praebet:
οἱ τετιοῦσθαι, et Steph. τὴν αὐτῆς.

8. εἰσπλέουσιν. Sic dedi e Reiskii copi. (vid. eius Var. lect.)
ἐκπλέουσιν libri MSS. et Steph.

XXIII.

Λ Γ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΠΑΓΚΛΕΩΝΟΣ, ΟΤΙ ΟΥΚ ΗΝ
ΠΑΛΤΑΙΕΤΣ

1 **Π**ολλὰ μὲν λέγειν, ὃ ἄνδρες δικασταί, περὶ τούτου τοῦ πράγματος οὐτ' ἂν δυναίμην οὔτε μοι δοκεῖ δεῖν ὥς δὲ ὀρθῶς τὴν δίκην ἔλαχον τούτῳ Παγκλέωνι οὐκ ὀδῶντι Πλαταιεῖ, τοῦτο ὑμῖν πειράσομαι ἀποδείξαι. ὥς γὰρ ἀδικῶν με πολὺν χρόνον οὐκ ἐπαύετο, ἔλθων ἐπὶ τὸ γναφεῖον, ἐν ᾧ εἰργάζετο, προσεκαλεσάμην αὐτὸν πρὸς τὸν κολίμαρχον, νομίζων μέτοικον εἶναι. εἰπόντος δὲ τούτου ὅτι Πλαταιεὺς εἴη, ἡρόμην. ὁπόθεν δημοτεύοιτο, παραινέσαντός τινος τῶν παρόντων προσκαλέσασθαι καὶ πρὸς τὴν φυλὴν, ἥστινος εἶναι σκήπτοιο. ἐπειδὴ δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι Δεκελειόθεν, προσκαλεσάμενος αὐτὸν καὶ πρὸς τοὺς τῇ Ἰπποθοωνικίδι δικάζοντας, ἔλθων ἐπὶ τὸ κουρεῖον τὸ παρὰ τοὺς Ἑρμαῖς, ἵνα οἱ Δεκελεῖς προσφοιτῶσιν, ἡρώτων, οὓς τε ἐξευρίσκοιμι Δεκελείων ἐκυνθανόμην εἴ τινα γινώσκουσιν Δεκελειόθεν δημοτευόμενον Παγκλέωνα. ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς ἔφασκεν γινώσκειν αὐτόν, πυθόμενος ὅτι καὶ ἐτέρως δίκας τὰς

2, 5. ὁπόθεν, quod Markl. proposuerat pro vulg. ὁπότε, est in editionibus Bekk. et Brem. sine varietate.

μὲν φύγοι, τὰς δ' ὀφλήκοι παρὰ τῷ πολέμαρχῳ, ἔλαχον
καὶ ἐγώ. Πρῶτον μὲν οὖν ὑμῖν Δικελίαν οὐς ἡρόμην⁴
μάρτυρας παρῆξομαι· ἔπειτα δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν λα-
χόντων τε δίκας αὐτῷ πρὸς τὸν πολέμαρχον καὶ κατα-
δικασαμένων, ὅσοι τυγχάνουσιν παρόντες· καὶ μοι ἐπίλαβε
τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐκ μὲν τούτων πεισθεὶς πρὸς τὸν πολέμαρχον αὐ-⁵
τῷ τὴν δίκην ἔλαχον· ἐπειδὴ δέ μοι αὐτὴν ἀντεγράψατο
167 μὲ εἰσαγωγίμῳ εἶναι, περὶ πολλοῦ ποιούμενος μηδενὶ
δόξαι ὑβρίξειν βούλεσθαι μᾶλλον ἢ δίκην λαβεῖν ὧν
ἡδικήθη, πρῶτον μὲν Εὐθύκριτον, ὃν πρεσβυτάτον τε
Πλαταιέων ἐγίνωσκον καὶ μάλιστα φόβην εἰδέναι, ἡρό-
μην εἴ τινα γινώσκῃ Ἰππαρμόδωρον υἱὸν Παγκλέωνα
Πλαταιέα· ἔπειτα δὲ, ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἀπεκρίνατό μοι ὅτι⁶
τὸν Ἰππαρμόδωρον μὲν γινώσκῃ, υἱὸν δὲ ἐκεῖνον οὐ-
δένα οὔτε Παγκλέωνα οὔτε ἄλλον οὐδένα εἰδείη ὄντα,
ἡρώτων δὴ καὶ τῶν ἄλλων ὅσους ἤδειν Πλαταιέας ὄν-
τας. πάντες οὖν ἀγνοοῦντες τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀκριβέ-
στατα ἂν ἔφασκάν με πυνθίσθαι, ἐλθόντα εἰς τὸν γλαυρον
τυρὸν τῇ ἔνῃ καὶ νέῃ· ταύτῃ γὰρ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς
ἐκάστου ἐκεῖσε συλλέγεσθαι τοὺς Πλαταιέας. ἐλθὼν οὖν⁷
εἰς τὸν τυρὸν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐπυνθανόμην αὐτῶν εἴ
τινα γινώσκουσιν Παγκλέωνα πόλιν σφέτερον. καὶ οἱ
μὲν ἄλλοι οὐκ ἔφασαν γινώσκειν, εἰς δὲ τις εἶπεν ὅτι
τῶν μὲν πολιτῶν οὐδενὶ εἰδείη τοῦτο ὃν τὸ ὄνομα, δοῦ-
λον μέντοι ἔφη ἑαυτοῦ ἀφιστάτω εἶναι Παγκλέωνα, τὴν
τε ἡλικίαν λέγων τὴν τούτου καὶ τὴν τέχνην, ἣ αὐτὸς
χοῖται. ταῦτ' οὖν ὡς ἀληθῆ ἔστι, τὸν τε Εὐθύκριτον,⁸
ὃν πρῶτον ἡρόμην, καὶ τῶν ἄλλων Πλαταιέων ὅσοις
προσηλθον, καὶ τὸν ὃς ἔφη δεσπότης τούτου εἶναι, μάρ-
τυρας παρῆξομαι. καὶ μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

3, 7. ὀφλήκοι] ὀφλήκοι Steph.

5, 4. βούλεσθαι μᾶλλον] μᾶλλον βούλεσθαι Bekk. et Brem.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 9 Ἡμέραις τοίνυν μετὰ ταῦτα οὐ πολλαῖς ὕστερον ἰδὼν ἀρόμενον τουτοῦ Παγκλήωνα ὑπὸ Νικομήδους, ὃς ἑμαρτύρησεν αὐτοῦ δεσπότης εἶναι, προσῆλθον βουλόμενος εἰδέναι ὁποῖόν τι περὶ αὐτοῦ παραχθήσοιτο. τότε μὲν οὖν, ἐπειδὴ ἐπαύσαντο μαχόμενοι, εἰπὼν τινες τῶν τούτῳ παρόντων ὅτι εἴη αὐτῷ ἀδελφός, ὃς ἐξαιρηθείη αὐτὸν εἰς ἐλευθερίαν. ἐπὶ τούτοις ἐγγυησάμενοι παρέβην
- 10 εἰς ἀγορὰν ὄχοντο ἀπιόντες. τῇ δ' ὕστεραία τῆς τε ἀντιγραφῆς ἕνεκα ταυτησὶ καὶ αὐτῆς τῆς δίκης ἔδοξε μοι χρῆναι μάρτυρας λαβόντι παραγενέσθαι, ἵν' εἰδείην τὸν τ' ἐξαιρησόμενον αὐτὸν καὶ ὃ τι λέγων ἀφαιρηθείη. ἐφ' οἷς μὲν οὖν ἐξηγγυήθη, οὔτε ἀδελφός οὔτε ἄλλος οὐδεὶς ἦλθε, γυνὴ δὲ φάσκουσα αὐτῆς αὐτὸν εἶναι δοῦλον, ἀμφισβητοῦσα τῷ Νικομήδει, καὶ οὐκ ἔφη ἑάσειν
- 11 αὐτὸν ἄγειν. ὅσα μὲν οὖν αὐτόθι ἐβρόχήθη, πολλὺς ἂν εἴη μοι λόγος διηγέσθαι· εἰς τοῦτο δὲ βιαιότητος ἦλθον οἱ τε παρόντες τούτῳ καὶ αὐτὸς οὗτος, ὥστε ἐθέλοντος μὲν τοῦ Νικομήδους, ἐθελούσης δὲ τῆς γυναικὸς ἀφέναι, εἴ τις ἢ εἰς ἐλευθερίαν τοῦτον ἄγοι ἢ φάσκων ἑαυτοῦ δοῦλον εἶναι, τούτων οὐδὲν ποιήσαντες ἀφελόμενοι ὄχοντο. ὥς οὖν τῇ τε προτεραιᾷ ἐπὶ τούτοις ἐξηγγυήθη καὶ τότε βίᾳ ὄχοντο ἀφελόμενοι αὐτὸν, μάρτυρας παρέξομαι ὑμῖν. καὶ μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 12 Ῥᾶδιον τοίνυν εἰδέναι ὅτι οὐδ' αὐτὸς Παγκλῆων νομίζει ἑαυτὸν μὴ ὅτι Πλαταιέα εἶναι, ἀλλ' οὐδ' ἐλευθερον. ὅστις γὰρ ἐβουλήθη βίᾳ ἀφαιρεθεὶς ἐνόχους κα-

10, 1. ἀντιγραφῆς] Sic cum Bekk. et Brem. e Laurentiano dedi. ἀντιγραφῆς Steph. cum ceteris libris.

11, 5. ἄγοι ἢ] ἢ uncis inclusit Bekk.

ib. φάσκων] Sic legitur in libris MSS. et Aldin. φάσκοι Steph. Cf. quae dixi de hoc loco in Commentat. crit. p. 19.

10. ΜΑΡΤΥΡΕΣ] Hunc titulum, quem e Stephani [et Contii] conii. addiderat Reisk., tacite reposuerunt Bekk. et Brem.

καταστήσαι τοὺς ἑαυτοῦ ἐπιτηδείους τέτα βίαιους, μᾶλλον ἢ κατὰ τοὺς νόμους εἰς τὴν ἐλευθερίαν ἐξαιρεθεὶς δίκην λαβεῖν παρὰ τῶν ἀγόντων αὐτῶν, οὐδενὶ χαλεπὸν γινώμαι ὅτι εὖ εἰδὼς ἑαυτὸν ὄντα δοῦλον ἔδιδεικεν ἐγγνητὰς καταστήσας περὶ τοῦ σώματος ἀγωνίσασθαι.

"Ὅτι μὲν οὖν Πλαταιεὺς εἶναι πολλοῦ δεῖ, οἶμαι¹³ ὑμᾶς ἐκ τούτων σχεδόν τι γινώσκειν· ὅτι δὲ οὐδ' οὗτος, ὃς ἄριστα οἶδε τὰ αὐτοῦ, ἡγήσατο δόξαι ἂν ὑμῖν Πλαταιεὺς εἶναι, ἐξ ὧν ἐπραξε, ῥαδίως μαθήσεσθε. ἐν τῇ ἀντωμοσίᾳ γὰρ τῆς δίκης, ἣν αὐτῷ ἔλαχεν Ἀριστοδίκος οὗτος, ἀμφισβητῶν μὴ πρὸς τὸν πολέμαρχον εἶναι οἱ τὰς δίκας διεμαρτυρήθη μὴ Πλαταιεὺς εἶναι· ἐπισκηψά-¹⁴ μενος δὲ τῷ μάρτυρι οὐκ ἐπεξῆλθεν, ἀλλ' εἴσας καταδικάσασθαι αὐτοῦ τὸν Ἀριστοδίκον. ἐπεὶ δὲ ὑπερήμερος ἐγένετο, ἐξέτισε τὴν δίκην, καθότι ἐπειθε. καὶ τούτων, ὡς ἀληθὴ ἐστὶ, μάρτυρας ἐγὼ παρέξομαι ὑμῖν. καὶ μοι ἐπὶ λαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Πρὶν τοίνυν ταῦτα ὁμολογηθῆναι αὐτῷ, δεδιὼς τὸν¹⁵ 168 Ἀριστοδίκον, μεταστὰς ἐντεῦθεν Θήβησι μετώκει. καίτοι οἶμαι εἰδέναι ὑμᾶς ὅτι, εἴπερ ἦν Πλαταιεὺς, πανταχοῦ μᾶλλον ἢ Θήβησιν εἰκὸς ἦν αὐτὸν μετοικῆσαι. ὡς οὖν ᾧκει

13, 1. Πλαταιεὺς εἶναι] Bekkerus, Πλαταιεὺς εἶναι in C. et X., εἶναι Πλαταιεὺς vulgo legi dicens, errat: nam in nulla editione hic comparet εἶναι Πλατ. Suspicio igitur, versu 3. C. et X. pro vulgari εἶναι Πλατ. exhibere Πλαταιεὺς εἶναι, quod cum Altero a Vindob. dedi.

14, 1. ἐπισκηψάμενος, quod de Taylori coniectura pro vulg. ἐπισκεψάμενος dederant Reisk. et Auger., est in editionibus Bekk. et Bremii sine varietate. Eodem modo legendum esse etiam Contius statuit, Steph. autem coni. ἐπισκηψάμενος.

3. αὐτοῦ] Sic, ut de suo scripserat Reisk., Bekk. in X. reperit. Ceteri libri MSS. et Steph. αὐτόν.

15, 4. εἰκὸς ἦν] ἦν εἰκὸς Steph.

ib. ᾧκει] Bekk. et Bram. post hoc verbum Marklando auctore ἐκεί adiecerunt, uncis tamen inclusum.

πολὺν χρόνον, τούτων ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι. καὶ
μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐξαρκεῖν μοι νομίζω τὰ εἰρημένα, ὧς ἄνδρες δικασ-
ται· ἐὰν γὰρ διαμνημονεύητε, οἶδ' ὅτι τὰ τε δίκαια
καὶ τἀληθῆ ψηφισέσθε, καὶ ἃ ἐγὼ ὑμῶν δέομαι.

15, 5. τούτων ὑμῖν] ὑμῖν om. Bekk. nullam commemorans caus-
sam cur fecerit,

XXIV.

Α Τ Σ Ι Ο Τ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ
ΔΙΔΟΣΘΑΙ ΤΩ ΑΛΤΗΝΑΤΩ ΑΡΙΤΤΡΙΟΝ.

Ὁ πολλοῦ δὲ χάριν ἔχειν, ὃ βουλὴ, τῷ κατηγορῶ,¹
ὅτι μοι παρασκευάσας τὸν ἀγῶνα τουτονί· πρότερον γὰρ
οὐκ ἔχων πρόφασιν, ἐφ' ἧς τοῦ βίου λόγον δόλῃν, νυνὶ
διὰ τοῦτον εἴληφα. καὶ πειράσσομαι τῷ λόγῳ τοῦτον μὲν
ἐπιδείξαι ψευδόμενον, ἑμαυτὸν δὲ βεβιωκότα μέχρι τῆσδε
τῆς ἡμέρας ἐκάλινον μᾶλλον ἄξιον ἢ φθόνου· διὰ γὰρ
οὐδὲν ἄλλο μοι δοκεῖ παρασκευάσαι τόνδε μοι τὸν κίν-
δυνον οὗτος ἢ διὰ φθόνον. καίτοι ὅστις τούτοις φθο-²
νεῖ, οὗς οἱ ἄλλοι ἐλεοῦσι, τίνος ἂν ὑμῖν ὁ τοιοῦτος
ἀποσχέσθαι δοκεῖ πονηρίας; εἰ μὲν γὰρ ἔνεκα χρημάτων,
συκοφαντεῖ· εἰ δ' ὥς ἐχθρὸν ἑαυτοῦ με τιμωρεῖται, ψεύ-
δεται· διὰ γὰρ τὴν πονηρίαν αὐτοῦ οὕτως φίλῳ οὕτως
ἐχθρῷ πάποτε ἐχρησάμην αὐτῷ. ἤδη τοίνυν, ὃ βουλὴ,³
δηλὸς ἐστὶ φθονῶν, ὅτι τοιαύτη κεχρημένος συμφορᾷ
τούτου βελτίων εἰμι πολέτης. καὶ γὰρ οἶμαι δεῖν, ὃ

1, 1. οὐ πολλοῦ] Sic Laurentianus: ceteri libri MSS. et Steph. omittunt particulam negativam.

2. πρότερον γὰρ] γὰρ, quod de Marklandi coni. addiderunt Reisk. et Auger., e C. cum Bekk. et Brem. recepi. Steph. et ceteri codices omittunt.

3, 4. συκοφαντεῖ] συκοφαντεῖ με Steph. με συκοφ. C. et (teste Reiskio) Vind. με om. Ald. et, ut videtur, cod. X.

βουλῇ, τὰ τοῦ σώματος δυστυχήματα τοῖς τῆς ψυχῆς ἐπιτηδεύμασιν ἰσθαι καλῶς. εἰ γὰρ ἐξ Ἰσου τῇ συμφορᾷ καὶ τὴν διάνοιαν ἔξω καὶ τὸν βίον διάξω, τί τούτου δοίσω;

4 Περὶ μὲν οὖν τούτων τοσαῦτά μοι εἰρησθῶ· ὑπὲρ αὖν δέ μοι προσήκει λέγειν, ὥς ἂν οἷόν τε διὰ βραχυτάτων ἔρω. φησὶ γὰρ ὁ κατήγορος οὐ δικαίως με λαμβάνειν τὸ παρὰ τῆς πόλεως ἀργύριον· καὶ γὰρ τῷ σώματι δύνασθαι καὶ οὐκ εἶναι τῶν ἀδυνάτων, καὶ τέχνην ἐπίστασθαι τοιαύτην, ὥστε καὶ ἄνευ τοῦ διδρυμένου τούτου ξῆν. καὶ τεκμηρίοις χοῖται τῆς μὲν τοῦ σώματος ῥώμης, ὅτι ἐπὶ τοὺς ἱππους ἀναβαίνω, τῆς δ' ἐν τῇ τέχνῃ εὐπορίας, ὅτι δύναμαι συνεῖναι δυναμένοις ἀνθρώποις ἀναλίσκειν. τὴν μὲν οὖν ἐκ τῆς τέχνης εὐπορίαν καὶ τὸν ἄλλον τὸν ἐμὸν βίον, ὅλος τυγχάνει, πάντας ὑμᾶς οἶμαι γινώσκειν· ὅμως δὲ κἀγὼ διὰ βραχείων εἰρῶ. ἐμοὶ γὰρ ὁ μὲν πατήρ κατέλιπεν οὐδέν, τὴν δὲ μητέρα τελευτήσασαν πέπνυμαι τρέφων τρίτον ἔτος τοῦτι, παῖδες δέ μοι οὐπω εἰσὼν, οἳ με θεραπεύσουσι. τέχνην δὲ κέκτημαι βραχεία δυναμένην ὠφελεῖν, ἣν αὐτὸς μὲν ἤδη χαλεπῶς ἐργάζομαι, τὸν διαδεξιόμενον δ' αὐτὴν οὐπω δύναμαι κτῆσασθαι. πρόσοδος δέ μοι οὐκ ἔστιν ἄλλη πλὴν ταύτης, ἥς ἂν ἀφέλῃσθέ με, κινδυνεύοιμ' ἂν ὑπὸ 7 τῇ δυσχερεστάτῃ γενέσθαι τύχῃ. μὴ τοίνυν, ἐπειδὴ γε ἔστιν, ὧ βουλῇ, σῶσαι με δικαίως, ἀπολέσῃτε ἀδίκως· μηδὲ ἂ νειωτέρω καὶ μᾶλλον ἐρῶμένῳ ὄντι ἔδοτε, πρεσβύτερον καὶ ἀσθενέστερον γυγνόμενον ἀφέλῃσθε· μηδὲ πρότερον καὶ περὶ τοὺς οὐδὲν ἔχοντας κακὸν ἐλεημονέστατοι δοκοῦντες εἶναι νυνὶ διὰ τοῦτον τοὺς καὶ τοῖς

3, 6. τὸν βίον] τὸν ἄλλον βίον codd. praeter Laurentianum, quem secutus sum, omnes et Steph.

5, 5. τυγχάνει] Bekk. et Brem. invitis libris MSS. cum Reiskio participium αὖν addiderunt uncis illud quidem circumdatum. (cf. Orat. XX, 36. et Lobeck. ad Phryn. p. 277.) τυγχάνω Steph.

7, 6. τοὺς καὶ] Sic Reisk. correxit Stephani et codicum lectio- nem καὶ τοὺς.

ἐχθροῖς ἐλαυνοὺς ὄντας ἀγρίως ἀποδέξασθε· μηδ' ἐμὲ
 τολμήσαντες ἀδικῆσαι καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ὁμοίως ἐμοὶ
 διακειμένους ἀθυμῆσαι ποιήσητε. καὶ γὰρ ἂν ἄτοπον
 εἴη, ὃ βουλὴ, εἰ, ὅτε μὲν ἀπλῇ μοι ἦν ἡ συμφορὰ, τότε
 μὲν φαινομένην λαμβάνων τὸ ἀργύριον τοῦτο· νῦν δ',
 ἐπειδὴ καὶ γῆρας καὶ νόσοι καὶ τὰ τοῦτοις ἐπόμενα κακὰ
 169 προσγίγνεται μοι, τότε ἀφαιρεθεῖην. δοκεῖ δέ μοι τῆς9
 πενίας τῆς ἐμῆς τὸ μέγεθος ὁ κατήγορος ἂν ἐπιδείξει
 σαφέστατα μόνος ἀνθρώπων. εἰ γὰρ ἐγὼ κατασταθεὶς
 χορηγὸς τραγητοῖς προκαλεσάμην αὐτὸν εἰς ἀντίδοσιν,
 δεκάκις ἂν ἔλοιτο χορηγηῆσαι μᾶλλον ἢ ἀντιδοῦναι ἅπαξ.
 εἴπα πῶς οὐ δαινόν ἐστι νῦν μὲν κατηγορεῖν ὥς διὰ πολ-
 λὴν εὐπορίαν ἐξ ἴσου δύναμαι συνεῖναι τοῖς πλουσιωτά-
 τοις· εἰ δὲ ἂν ἐγὼ λέγω τύχοι τις γενόμενος, τοιοῦτον
 εἶναι καὶ ἐτι πονηρότερον;

Περὶ δὲ τῆς ἐμῆς ἱπικῆς, ἧς οὗτος ἐτόλμησε μνη-10
 σθῆναι πρὸς ὑμᾶς οὕτα τὴν τύχην δέσας οὕτε ὑμᾶς
 αἰσχυρθεῖς, οὐ πολὺς ὁ λόγος. ἐγὼ γὰρ, ὃ βουλὴ, πάν-
 τας οἶμαι τοὺς ἔχοντάς τι δυστύχημα τοιοῦτο θρασυῶν
 τινὰ ζητεῖν καὶ τοῦτο φιλοσοφεῖν, ὅπως ὥς ἀλυστότατα
 μεταχειριζοῦνται τὸ συμβεβηκὸς πάθος. ὃν εἰς ἐγὼ καὶ
 περιπεπτωκὸς τοιαύτη συμφορὰ ταύτην ἐμαντῶ θρασυ-
 ῶν ἐξεῦρον εἰς τὰς ὁδοὺς τὰς μακροτέρας τῶν ἀναγκαίων.
 ὃ δὲ μέγιστον, ὃ βουλὴ, τακμήριον ὅτι διὰ τὴν συμφο-11

7, 7. μηδ' ἐμὲ] Sic scripsi cum Bekkero: μηδὲ με Steph. et Brem.

8, 4. ἐπόμενα, ut conl. Reisk., dedit Bekk., de libris suis tacens. ἐχόμενα codd. ante eum collati et Steph.

9, 4. προκαλεσάμην] Sic conl. Reisk. προσκαλεσάμην Steph. cum libris MSS., quorum unus C. exhibet προσκαλεσάμην.

6. εἴπα] καὶ Steph.

8. γενόμενος] Sic optimus Laurent. γενομένων Steph. γενομέ-
 νον (sic) Ald.

ib. τοιοῦτον εἶναι] εἶναι τοιοῦτον Steph.

10, 4. οἶμαι] Hoc et sequentia verba θρασυῶν τινὰ a Lauren-
 tiano a Bekk. et Bremio addita sunt: in ceteris libris
 desunt; quare Steph. conl. „II. νομίζω δεῖν τοῦτο ζητεῖν.
 “H, ἡγοῦμαι δεῖν τ. ζ. “H τι τοιοῦτον.”

ρὰν, ἀλλ' οὐ διὰ τὴν ὕβριν (ὡς οὗτός φησιν) ἐπὶ τοὺς
 ἵππους ἀναβαίνω, ῥάδιόν ἐστι μαθεῖν. εἰ γὰρ ἐκεκτῆμην
 οὐσίαν, ἐπ' ἀστράβης ἂν ὤχούμην, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τοὺς
 ἄλλοτρίους ἵππους ἀνέβαινον· νυνὶ δ', ἐπειδὴ τοιοῦτον
 οὐ δύναμαι κτήσασθαι, τοῖς ἄλλοτρίοις ἵπποις ἀναγκά-
 12ζομαι χρῆσθαι πολλάκις. καίτοι πῶς οὐκ ἄτοπόν ἐστιν,
 ὃ βουλῇ, τοῦτον αὐτόν, εἰ μὲν ἐπ' ἀστράβης ὀχούμενον
 ἴωρα με, σιωπᾶν (τί γὰρ ἂν καὶ ἔλεγεν;), ὅτι δ' ἐπὶ
 τοὺς ἡττημένους ἵππους ἀναβαίνω, πειραῖσθαι πείθειν
 ὑμᾶς ὡς δυνατὸς εἶην; καὶ ὅτι μὲν δυοῖν βακτηρία
 χρῶμαι, τῶν ἄλλων μιᾷ χρωμένων, μὴ κατηγορεῖν ὡς
 καὶ τοῦτο τῶν δυναμένων ἐστίν· ὅτι δ' ἐπὶ τοὺς ἵππους
 ἀναβαίνω, τεκμηρίω χρῆσθαι πρὸς ὑμᾶς ὡς εἰμι τῶν
 δυναμένων; οἷς ἐγὼ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἀμφοτέροις
 13χρῶμαι. Τοσοῦτον δὲ διενήνοχεν ἀναισχυντία τῶν ἀπέν-
 των ἀνθρώπων, ὥστε ὑμᾶς πειρᾶται πείθειν, τοσο-
 ούτους ὄντας εἰς ὧν, ὡς οὐκ εἰμι τῶν ἀδυνάτων ἐγώ. καί-
 τοι εἰ τοῦτο πείσει τινὰς ὑμῶν, ὃ βουλῇ, τί με κωλύει
 κληροῦσθαι τῶν ἐννέα ἀρχόντων, καὶ ὑμᾶς ἐμοῦ μὲν
 ἀφελέσθαι τὸν ὀβολὸν ὡς ὑγιαίνοντος, τοῦτω δὲ ψηφί-
 σασθαι πάντας ὡς ἀναπήρω; οὐ γὰρ δήπου τὸν αὐτόν
 ὑμεῖς μὲν ὡς δυνάμενον ἀφαιρήσεσθε τὸ διδόμενον, οἱ
 14δὲ ὡς ἀδύνατον ὄντα κληροῦσθαι κωλύουσιν. ἀλλὰ γὰρ
 οὔτε ὑμεῖς τοῦτω τὴν αὐτὴν ἔχετε γνώμην, οὐδ' οὗτος
 εὐ ποιῶν. ὁ μὲν γὰρ ὥσπερ ἐπικλήρου τῆς συμφορᾶς
 οὐδ' ἀφαιρέσειεν ἡκεῖ, καὶ πειρᾶται πείθειν ὑμᾶς
 ὡς οὐκ εἰμι τοιοῦτος, οἷον ὑμεῖς ὁρᾶτε πάντες· ὑμεῖς
 δὲ (ὃ τῶν εὐ φρονούντων ἔργον ἐστὶ) μᾶλλον πιστεύετε
 τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν ὀφθαλμοῖς ἢ τοῖς τούτου λόγοις.

12, 4. ἡττημένους] Sic Reisk. et Auger. e Valesii (ad Harpocr.
 p. 88) et Marklandi conii. pro vulg. ἡττημένους. Secuti
 eos sunt Bekk. (de codd. suis tacens) et Brem.

14, 3. ἐπικλήρου] ἐπὶ κλήρου Steph., in marg. „Π. ἐπικλήρου.“
 6. πιστεύετε] πιστεύετε Steph.

Λέγει δ' ὡς ὑβριστῆς εἰμι καὶ βίαιος καὶ λίαν ἀσελ-15
 γῶς διακειμένος, ὥσπερ εἰ φοβερώς ὀνομάσαι, μέλλον
 ἀληθῆ λέγειν, ἀλλ' οὐκ ἂν πᾶν πρᾶον ὡς μηδὲ ψεύ-
 δηται ταῦτα ποιήσων. ἐγὼ δ' ὑμᾶς, ὃ βοῶν, σαφῶς
 οἶμαι δεῖν διαγινώσκειν οἷς τ' ἐγχωρεῖ τῶν ἀνδρῶν
 ὑβρισταῖς εἶναι καὶ οἷς οὐ προσήκει οὐ γὰρ κενομένους16
 καὶ λίαν ἀπόρως διακειμένους ὑβρίζειν εἰκός, ἀλλὰ τοὺς
 πολλῶ πλείω τῶν ἀναγκαίων κεκτημένους· οὐδὲ τοὺς
 ἀδυνάτους τοῖς σώμασιν ὄντας, ἀλλὰ τοὺς μέλιστα π-
 στεύοντας ταῖς αὐτῶν ῥήμασι· οὐδὲ τοὺς ἤδη προβεβη-
 κότας τῇ ἡλικίᾳ, ἀλλὰ τοὺς ἔτι νέους καὶ νέαις ταῖς
 διανοίαις χρωμένους. οἱ μὲν γὰρ πλοῦστοι τοῖς χρήμασι17
 ἐξωνοῦνται τοὺς κινδύνους, οἱ δὲ πένητες ὑπὸ τῆς πα-
 ρούσης ἀπορίας σφραγισθὲν ἀναγκάζονται· καὶ οἱ μὲν
 νέοι συγγνώμης ἀξιῶνται τυγχάνειν παρὰ τῶν πρεσβυ-
 τέρων, τοῖς δ' ἑτέροις ἐξαμαρτάνουσιν ὁμοίως ἐπιτιμῶ-
 σιν ἀμφοτέροι· καὶ τοῖς μὲν ἰσχυροῖς ἐγχωρεῖ μηδὲν αὐ-18
 τοῖς πᾶσχουσιν οὐδὲ ἂν βουληθῶσιν ὑβρίζειν, τοῖς δὲ
 ἀσθενέσι οὐκ ἔστιν οὔτε ὑβριζομένοις ἀμύνεσθαι τοὺς
 ὑπάρξαντας οὔτε ὑβρίζειν βουλευμένοις περιγίγνεσθαι τῶν
 170 ἀδικουμένων. ὥστε μοι δοκεῖ ὁ κατηγορὸς εἰπεῖν περὶ
 τῆς ἐμῆς ὕβρεως οὐ σπουδάζων, ἀλλὰ παίζων, οὐδ' ὑμᾶς
 πείσαι βουλόμενος ὡς εἰμι τοιοῦτος, ἀλλ' ἐμὲ κομψοῦν

15, 1. λέγει Auger. e coniectura dedit, quae cum confirmata sit codice G., Bekk. et Brem. secuti sunt. λέγων ceteri codd. et Steph.

2. φοβερώς] φοβερὸν Steph.

3. λέγειν] λέγει Steph.

ib. πρᾶον] Punctum, quo vulgo post πρᾶον interpungebatur, cum Bekk. et Bremio deleti.

ib. ψεύδεται] ψεύσεται Steph.

16, 5. αὐτῶν] αὐτῶν Steph.

18, 2. ἂν] ἐάν Steph.

4. τοὺς ὑπάρξαντας] τοὺς ἀνάρξαντας vulgo. Steph. in marg. „II. ὑπάρξαντας. H. ἀνάρξαντας.“ Priorem emendationem, etiam a Contio propositam, receperunt Reisk. Auger. Bekk. (nulla notata varietate) et Brem.

βουλόμενος, ὥσπερ τι καλὸν ποιῶν. ἔτι δὲ καὶ σὺλ-19
 λέγεσθαι φησιν ἀνθρώπους ὡς ἐμὲ πονηροὺς καὶ πολ-
 λούς, οἳ τὰ μὲν ἑαυτῶν ἀνηλώκασι, τοῖς δὲ τὰ σφέτερα
 σῶζον βουλομένοις ἐπιβουλεύουσιν. ὑμῖς δὲ ἐνθυμήθητε
 πάντες ὅτι ταῦτα λέγων οὐδὲν ἐμοῦ κατηγορεῖ μᾶλλον
 ἢ τῶν ἄλλων, ὅσοι τέχνης ἔχουσιν, οὐδὲ τῶν ὡς ἐμὲ
 εἰσέειναι μᾶλλον ἢ τῶν ὡς τοὺς ἄλλους θηρίους.
 20 ἔκαστος γὰρ ὑμῶν εἰδίσται προσφορεῖν, ὃ μὲν πρὸς
 μυροπωλεῖον, ὃ δὲ πρὸς κουρεῖον, ὃ δὲ πρὸς σκυτοτο-
 μεῖον, ὃ δ' ὅποι ᾧ τύχη, καὶ πλείστοι μὲν ὡς τοὺς
 ἐγγυτάτω τῆς ἀγορᾶς κατεσκευασμένους, ἔλαχιστοι δὲ ὡς
 τοὺς πλείστον ἀπέχοντας αὐτῆς. ὥστ', εἴ τις ὑμῶν πο-
 νηρίαν καταγνώσεται τῶν ὡς ἐμὲ εἰσέειναι, δῆλον ὅτι
 καὶ τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις διατριβόντων· εἰ δὲ μάλιστα,
 ἀπάντων Ἀθηναίων. ἅπαντες γὰρ εἰδίδετε προσφορεῖν καὶ
 21 διατρέχειν ἅμω γέ που. Ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ
 λέναι με ἀκριβῶς ἀπολογούμενον πρὸς ἕνα ἑκαστον ὑμῶν
 τῶν εἰρημένων ἐνοχλεῖν πλείω χρόνον. εἰ γὰρ ὑπὲρ τῶν
 μεγίστων εἴρηκα, τί δεῖ περὶ τῶν ὁμοίων τούτῳ φεύλων
 σπουδάζειν; ἐγὼ δ' ὕμῶν, ὃ βουλῇ, δέομαι πάντων τὴν
 αὐτὴν ἔχειν περὶ ἐμοῦ διάνοιαν, ἥνπερ καὶ πρότερον.
 22 μηδ' οὐ μόνου μεταλαβεῖν ἔδωκεν ἡ τύχη μοι τῶν ἐν τῇ

20, 2. μυροπωλεῖον, ὃ δὲ] Sic Bekk. et Brem. e Laurentiano:
 μυροπώλειον, οἱ δὲ ceteri libri manu scripti et editiones.

3. ὅποι] ὅπη Steph.

ih. τοὺς ἐγγυτάτω] ἐγγυτάτω Steph. Articulum, quem Reisk.
 et Auger. de Marklandi coni. addiderunt, Bekk. in C.
 videtur reperisse.

5. τοὺς πλείστον, quod auctore Stephano pro vulg. οὐ πλεί-
 στον dedit Auger., etiam a Bekkero (de suis codicibus
 tacente) et Bremio editum.

9. ἅμω γέ που ex coni. Bekkeri pro vulg. ἅλλω γέ που cum
 Bremio scripsi.

21, 1. ὅ τι] ὅτι Steph.

2. με, ut Reisk. coni., in X. reperit Bekk. et dedit, sequente
 Bremio. μὲν cum ceteris codd. Steph.

22, 1. μόνου coni. Markl. μόνον codd. et Steph.

πατρίδι, τούτου διὰ τούτου ἀποστερήθητέ με· μηδ' ἔ
 πάλοι ποινηῇ πάντες ἔδοτέ μοι, νῦν οὗτος εἰς ἂν πείσῃ
 πάλιν ὑμᾶς ἀπαλίσθαι. ἐπεὶ γὰρ, ὡς βουλή, τῶν με-
 γίστων πόλεων ὃ δαμίων ἀπεστερήσεν ἡμᾶς, ἢ πόλις ἡμῖν
 ἐψηφίσατο τοῦτο τὸ πόλεον, ἡγομένη κοινῆς εἶναι
 τὰς πόλεις τοῖς ἡπείροι καὶ τῶν κακῶν καὶ πᾶν ἀγαθόν,
 πῶς οὖν οὐκ ἂν δειλαιότατος εἴην, εἰ τῶν μὲν καλλίστων²³
 καὶ μεγίστων διὰ τὴν συμφορὰν ἀπεστερημένος εἴην, ἃ
 δ' ἢ πόλις ἔδωκε προνοηθεῖσα τῶν οὕτως διακειμένων,
 διὰ τὸν κατήγορον ἀφαιρεθῆην; μηδαμῶς, ὡς βουλή,
 ταύτῃ θέσθε τὴν ψῆφον. διὰ τί γὰρ ἂν τύχοιμι τοιού-
 των ὑμῶν; πότερον ὅτι δι' ἐμέ τις εἰς ἀγῶνα πάποτε²⁴
 καταστὰς ἀπώλεσε τὴν οὐσίαν; ἀλλ' οὐδ' ἂν εἰς ἀπο-
 δείξειεν. ἀλλ' ὅτι πολυπράγμων εἰμι καὶ θρασὺς καὶ
 φιλαπέχθιμων; ἀλλ' οὐ τοιαύταις ἀφορμαῖς τοῦ βίον
 πρὸς τὰ τοιαῦτα τυγχάνω χρώμενος. ἀλλ' ὅτι λίαν ὑβρι-
 στής καὶ βίαιος; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτὸς φήσειεν, εἰ μὴ βού-²⁵
 λοιτο καὶ τοῦτο ψεύδεσθαι τοῖς ἄλλοις ὁμοίως. ἀλλ' ὅτι
 ἐπὶ τῶν τριάκοντα γενόμενος ἐν δυνάμει κακῶς ἐποίησα
 πολλοὺς τῶν πολιτῶν; ἀλλὰ μετὰ τοῦ ὑμετέρου πλήθους
 ἔφυγον εἰς Χαλκίδα τὴν ἐπ' Εὐρώπῃ, καὶ ἔξόν μοι μετ'
 ἐκείνων ἀδεῶς πολιτεύεσθαι μετ' ὑμῶν εἰλόμην κινδυ-
 νεύειν ἀπάντων. μὴ τοίνυν, ὡς βουλή, μηδὲν ἡμαρτη-²⁶
 κῶς ὁμοίως ὑμῶν τύχοιμι τοῖς πολλὰ ἡδίκηκόσιν, ἀλλὰ
 τὴν αὐτὴν ψῆφον θέσθε περὶ ἐμοῦ ταῖς ἄλλαις βουλαῖς,
 ἀναμνησθέντες ὅτι οὕτε χρήματα διαχειρίσας τῆς πόλεως

22, 3. ὦν] ὦν Steph.

5. ἀπεστερήσεν] ἐστερήσεν Steph.

23, 1. δειλαιότατος est Marklandi emendatio, codice Laurentiano confirmata. δειλαιότατος Steph. cum reliquis codd.

5. θέσθε] Sic omnes Libri MSS., Steph. et Brem. θέσθε Bekk. de coni. dedit.

ib. τὴν ψῆφον] Sic Cont. et post eum Taylor. coni. τῇ ψῆφῳ codd. et Steph.

25, 1. ἀλλ' οὐδ' ὦν] ἀλλ', quod vulgo deest, a C. oblatum receperunt Bekk. et Bremi.

δίδωμι λόγον αὐτῶν, οὐτε ἀρχὴν ἀρχας οὐδεμίαν εὐθύ-
νας ὑπέχω νῦν αὐτῆς, ἀλλὰ περὶ ὀβολοῦ μένον ποιου-
27μαι τοῦς λόγους. καὶ οὕτως ὑμᾶς μετὰ τὰ δίκαια γνώ-
σεσθα πάντες, ἐγὼ δὲ τούτων ὑμῖν τυχὼν ἔξω τὴν χάριν·
οὗτος δὲ τοῦ λοιποῦ μαθήσεται μὴ τοῖς ἀσθενέστεροις
ἐπιβουλεύειν, ἀλλὰ τῶν ὁμοίων αὐτῷ περιγίγνασθαι.

XXV.

Α Τ Σ Ι Ο Υ

71 ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΑΛΥΣΕΩΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Ἦμῶν μὲν πολλὴν συγγνώμην ἔχω, ὃ ἄνδρες δικασταί,¹
 ἀκούουσι τοιούτων λόγων καὶ ἀναμιμνησκομένοις τῶν
 γεγενημένων, εἰ ὁμοίως ἅπασιν ὀργίξεσθε τοῖς ἐν ἄστει
 μένουσι, τῶν δὲ κατηγορῶν θαναμάζω, οἱ ἀμελοῦντες τῶν
 οἰκείων τῶν ἀλλοτρίων ἐπιμελοῦνται· οἱ σαφῶς εἰδότες
 τοὺς μὴδὲν ἀδικοῦντας καὶ τοὺς πολλὰ ἐξημαρτηκότας
 ζητοῦσι κερδαίνειν ἢ ὑμᾶς πείθειν περὶ ἀπάντων ἡμῶν
 τὴν γνώμην ταύτην ἔχειν. εἰ μὲν οὖν οἴονται ἃ ὑπὸ τῶν²
 τριάκοντα γεγενηνται τῇ πόλει ἑμοῦ κατηγορηκέναι,
 ἀδυνάτους αὐτοὺς ἡγοῦμαι λέγειν· οὐδὲ γὰρ πολλοστὸν
 μέρος τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων εἰρήκασιν· εἰ δὲ ὥς
 ἑμοὶ τι προσῆκον περὶ αὐτῶν ποιοῦνται τοὺς λόγους,
 ἀποδείξω τούτους μὲν ἅπαντας ψευδομένους, ἑμᾶντὸν

1, 3. εἰ ὁμοίως] Sic Bekk. et Brem. e C. ὁμοίως sine εἰ ceteri
 codd. et Steph.

ib. ὀργίξεσθε] ὀργίξεσθαι Steph. et MSS. praeter C.

6. μὴδὲν] Sic conl. Reisk. pro vulg. μῆ. In Vind. X. et (ut
 Auger. refert) Sangerm. est μὲν.

2, 6. ἀποδείξω] Est coniectura Stephani et Contii, codice Lau-
 rentiano confirmata. ἀποδείξει cum ceteris codd. Steph.

ib. ἅπαντας] ἅπαντα conl. Steph.

δὲ τοιοῦτον ὄντα, οἷόςπερ ἂν τῶν ἐκ Πειραιῶς [δ] βέλ-
 στιστος ἐν ᾧσται μέινας ἐγένετο. δέομαι δ' ὑμῶν, ὧ ἄν-
 δρες δικασταί, μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν τοῖς συκο-
 φάνταις. τούτων μὲν γὰρ ἔργον ἐστὶ καὶ τοὺς μηδὲν
 ἡμαρτηκότας εἰς αἰτίαν καθιστάνειν, (ἐκ τούτων γὰρ ἂν
 μάλιστα χρηματίζοιντο) ὑμέτερον δὲ τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσιν
 ἐξ ἴσου τῆς πολιτείας μεταδιδόναι· οὕτω γὰρ ἂν τοῖς
 4καθεσθηκόσι πράγμασι πλείστους συμμάχους ἔχοιτε. ἀξιῶ
 δὲ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐὰν ἀποφανῶ συμφορᾶς μὲν
 μηδεμιᾶς αἰτίας γεγενημένος, πολλὰ δὲ κἀγαθὰ ἐργασμέ-
 νος τὴν πόλιν καὶ τῷ σώματι καὶ τοῖς χρήμασι, ταῦτα
 γοῦν μοι παρ' ὑμῶν ὑπάρχειν, ὧν οὐ μόνον τοὺς εὖ
 πεποιηκότας, ἀλλὰ καὶ τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας τυγχάνειν
 5δίκαιόν ἐστι. μέγα μὲν οὖν ἡγοῦμαι τεκμήριον εἶναι, ὅτι
 εἴπερ ἐδύναντο οἱ κατήγοροι ἰδίᾳ με ἀδικοῦντα ἐξελέγξαι,
 οὐκ ἂν τὰ τῶν τριάκοντα ἡμαρτήματα ἐμοῦ κατηγοροῦν,
 οὐδ' ἂν ᾤοντο χοῖναι ὑπὲρ τῶν ἐκείνους πεπραγμένων
 ἑτέρους διαβάλλειν, ἀλλ' αὐτοὺς τοὺς ἀδικοῦντας τιμω-
 ρεῖσθαι. νυνὶ δὲ νομίζουσι τὴν πρὸς ἐκείνους ὀργὴν ἱκα-
 νὴν εἶναι καὶ τοὺς μηδὲν κακὸν ἐργασμένους ἀπολέσαι.
 6ἐγὼ δὲ οὐχ ἡγοῦμαι δίκαιον εἶναι οὔτε εἰ τινες τῇ πόλει
 πολλῶν ἀγαθῶν αἰτιοὶ γεγένηται, ἄλλους τινὰς ὑπὲρ
 τούτων τιμὴν ἢ χάριν κομίσασθαι παρ' ὑμῶν, οὐτ' εἰ
 τινες πολλὰ κακὰ ἐργασμένοι εἰσὶν, εἰκότως ἂν δι' ἐκεί-
 νους τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας ὀνειδούς καὶ διαβολῆς τυγχά-
 νειν· ἱκανοὶ γὰρ οἱ ὑπάρχοντες ἐχθροὶ τῇ πόλει καὶ μέγα
 κέρδος νομίζοντες εἶναι τοὺς ἀδίκως ἐν ταῖς διαβολαῖς
 7καθεσθηκότας. Πειράσομαι δ' ὑμᾶς διδάξαι, οὓς ἡγοῦ-
 μαι τῶν πολιτῶν προσηύκειν ὀλιγαρχίας ἐπιθυμεῖν καὶ

2, 7. Πειραιῶς] Πειραιέως Steph.

ib. [δ] Articulum, quem nec MSS. habent nec Steph., Reiskio auctore cum Bekk. et Bremio addidi.

3, 5. χρηματίζοιντο] Sic coni. Coraes ad Isocrat. T. II. p. 336. pro χρηματίζειν τὸ, quod MSS. et Steph. praebeant. „II. χρηματίζουσαν.“ Steph. in marg.

5, 6. νυνὶ] νῦν Steph.

δημοκρατίας. ἐκ τούτου γὰρ καὶ ὑμεῖς γινώσθε, ἀγαθὸν περὶ ἑαυτοῦ τὴν ἀπολογίαν ποιήσομαι, ἀποφαίνων ὡς οὔτε ἐξ ὧν ἐν δημοκρατίᾳ οὔτε ἐξ ὧν ἐν ὀλιγαρχίᾳ πεπολιῆκα οὐδὲν μοι προσήκον κακόνου εἶναι τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ. πρῶτον μὲν οὖν ἐνθυμηθῆναι χρὴ ὅτι οὐ-8 δεις ἐστὶν ἀνθρώπων φύσει οὔτε ὀλιγαρχικὸς οὔτε δημοκρατικὸς, ἀλλ' ἥτις ἂν ἐκάστῳ πολιτεία συμφέρῃ, ταύτην προθυμεῖται καθιστάναι· ὥστε οὐκ ἐλάχιστον ἐν ὑμῖν ἐστὶ μέρος ὡς πλείστους ἐπιθυμεῖν τῶν παρόντων νυνὶ πραγμάτων. καὶ ταῦτα ὅτι οὕτως ἔχει, οὐ χαλεπῶς ἐκ τῶν πρότερον γεγενημένων μαθήσεσθε. σκέψασθε γάρ,9 ὧ ἄνδρες δικασταί, τοὺς προστάτας ἀμφοτέρων τῶν πολιτειῶν, ὅσάκις δὴ μεταβάλλοντο. οὐ Φοῖνιχος μὲν καὶ Πείσανδρος καὶ οἱ μετ' ἐκείνων δημαγωγοί, ἐπειδὴ πολλὰ εἰς ὑμᾶς ἐξημαρτον, τὰς περὶ τούτων δεισάντες τιμωρίας τὴν προτέραν ὀλιγαρχίαν κατέστησαν, πολλοὶ δὲ τῶν τετρακοσίων μετὰ τῶν ἐκ Πειραιῶς συγκατῆλθον, ἔνιοι δὲ τῶν ἐκείνους ἐκβαλόντων αὐτοὶ αὐτῶν τῶν τριάκοντα 172 ἐγένοντο; εἰσὶ δὲ οἵτινες τῶν Ἐλευσινιάδων ἀπογραφάμενων, ἐξελεθόντες μεθ' ὑμῶν, ἐπολιορκοῦντο μετ' αὐτῶν. οὐκ οὖν χαλεπὸν γινώναι, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι οὐ περὶ 10 πολιτείας εἰσὶν αἱ πρὸς ἀλλήλους διαφοραί, ἀλλὰ περὶ τῶν ἰδίᾳ συμφερόντων ἐκάστῳ. ὑμᾶς οὖν χρὴ ἐκ τούτων δοκιμάζειν τοὺς πολλὰς, σκοποῦντας μὲν ὅπως ἦσαν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ πεπολιτευμένοι, ζητοῦντας δὲ εἴ τις

8, 3. συμφέρε] μὴ συμφέρε Steph.

4. καθιστάναι] μεθιστάναι Steph.

9, 2. τῶν] Deest articulus in codd. et edit. Steph.: additus est de coni. Reiskii ab Auger. Bekk. et Bremio. Ego uncis, quibus eum incluserunt novissimi illi editores, liberavi.

4. ἐκείνων] ἐκείνων Steph.

6. τετρακοσίων] τριακοσίων Steph., idem mox Πειραιῶς.

8. αὐτῶν] Sic, ut ex coni. Markl. scripserat Auger., ex optimo codice C. dedi. Cf. quae dixi Commentat. crit. p. 43. Et sq. αὐτοῖς ceteri codd. et Steph. αὐτοῖς emendationem a Contio, Reiskio et auctore sched. Brulart. propositam reoeperunt Bekk. et Brem. Ille tamen adscripsit: ego malim abesse.

αὐτοῖς ἐγίνετο ὠφέλεια τῶν πραγμάτων μεταπεσόντων· οὕτω γὰρ ἂν δικαιοτάτην κρίσιν περὶ αὐτῶν ποιούσθε. 11 ἐγὼ τοίνυν ἡγοῦμαι, ὅσοι μὲν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ ἄτιμοι ἦσαν εὐδύνους δεδωκότες ἢ τῶν ὄντων ἀπεστερημένοι ἢ ἄλλῃ τινὶ συμφορᾷ τοιαύτῃ κεχρημένοι, προσήκειν αὐτοῖς ἑτέρας ἐπιθυμεῖν πολιτείας, ἐλπίζοντας τὴν μεταβολὴν ὠφέλειάν τινα αὐτοῖς ἔσεσθαι· ὅσοι δὲ τὸν δῆμον πολλὰ κἀγαθὰ ἐργασμένοι εἰσι, κακὸν δὲ μηδὲν πάποτε, ὀφείλεται δὲ αὐτοῖς χάριν κομίσασθαι παρ' ὑμῶν μᾶλλον ἢ δοῦναι δίκην τῶν πεπραγμένων, οὐκ ἄξιον τὰς κατὰ τούτων ὑποδέχεσθαι διαβολὰς, οὐδ' ἂν πάντες οἱ τὰ τῆς πόλεως πράττοντες ὀλιγαρχικοὺς αὐτοὺς φάσκωσιν 12 εἶναι. ἐμοὶ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὔτ' ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ συμφορὰ ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ οὐδεμίᾳ πάποτε ἐγένετο, ἀνθ' ἧς τινὸς ἂν προθυμούμενος τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγῆναι ἑτέρων ἐπεθύμουν πραγμάτων. ἐτριηράρχησα μὲν γὰρ πεντάκις καὶ τετράκις νευναυμάχηκα καὶ εἰσφορὰς ἐν τῷ πολέμῳ πολλὰς εἰσενήνοχα καὶ τᾶλλα 13 λελεितούργηκα οὐδενὸς χεῖρον τῶν πολιτῶν. καίτοι διὰ τοῦτο πλείω τῶν ὑπὸ τῆς πόλεως προσταττομένων ἑδαπανώμην, ἵνα καὶ βελτίων ὑφ' ὑμῶν νομιζοίμην, καὶ

10, 6. ἐγίνετο ὠφέλεια] ὠφέλεια ἐγίνετο Bekk. et Brem.

ib. τῶν πραγμάτων] τῶν om. Steph.

7. ἂν δικαιοτ.] ἂν εἴη δικαιοτ. Steph., sed optimi codices (Vind. Coisl. C. X., codex Stephani) omittunt εἴη.

ib. ποιούσθε] Sic de Reiskii coni. cum Bekk. et Bremio pro vulgata ποιείσθαι scripsi. In libris manu scriptis invenitur vel ποιείσθε vel ποιῆσθε.

11, 7. παρ' ὑμῶν μᾶλλον] παρ' ὑμῖν μᾶλλον Steph., sed in marg. „II. παρ' ὑμῶν μᾶλλον.“

8. τὰς κατὰ τούτων] κατὰ om. Steph. et codd. excepto Laurentiano.

12, 1. ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ] „II. ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ.“ Steph. in marg.

13, 2. προσταττομένων] Est emendatio Stephani, quam C., ut videtur, confirmavit. πραττομένων, quod ceteri exhibent codd., retinuit Steph.

ib. ἑδαπανώμην coni. Steph. pro vulg. ἑδαπανώμεν. — ἑδαπάνων Cont. et sched. Brul. ἑδαπάνων cod. Laurent.

εἴ ποῦ μοι τις συμφορὰ γένοιτο, ἄμεινον ἀγωνιζοίμην.
ὦν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἀπάντων ἀπεστερούμην· οὐ γὰρ
τοὺς τῷ πλήθει ἀγαθοῦ τινὸς αἰτίους γεγεννημένους χά-
ριτος παρ' αὐτῶν ἤξλουν τυγχάνειν, ἀλλὰ τοὺς πλεῖστα
κακὰ ὑμᾶς εἰργασμένους εἰς τὰς τιμὰς καθίστασαν, ὥς
ταύτην παρ' ἡμῶν πλῆστιν εἰληφότες. ἂν χρή πάντας ἐν-
θυμουμένους μὴ τοῖς τούτων λόγοις πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ
ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν ἃ ἐκάστῳ τυγχάνει πεπραγμένα.
ἐγὼ γὰρ, ὃ ἄνδρες δικασταί, οὔτε ἐπὶ τῶν τετρακοσίων¹⁴
ἐγενόμην (ἢ τῶν κατηγόρων ὁ βουλόμενος παρελθὼν
ἐλεγξάτω)· οὐ τοίνυν οὐδ' ἐπειδὴ οἱ δέκα κατέστησαν,
οὐδεὶς με ἀποδείξει οὔτε βουλευσάντα οὔτε ἀρχὴν οὐδε-
μίαν ἄρξαντα. καίτοι εἰ μὲν ἐξόν μοι ἄρχειν μὴ ἡβουλό-
μην, ὑφ' ὑμῶν νυνὶ τιμᾶσθαι δίκαιός εἰμι· εἰ δὲ οἱ
τότε δυνάμενοι μὴ ἤξλουν μοι μεταδιδόναι τῶν πραγμά-
των, πῶς ἂν φανερώτερον ἢ οὕτω ψευδομένους ἀπο-
δείξαιμι τοὺς κατηγόρους;

Ἔτι τοίνυν, ὃ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων¹⁵
τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων ἄξιον σκέψασθαι. ἐγὼ γὰρ τοιοῦ-
τον ἑμαυτὸν ἐν ταῖς τῆς πόλεως συμφοραῖς παρέσχον,
ᾧστε, εἰ πάντες τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχον ἐμοί, μηδένα
ἂν ὑμῶν μηδεμιᾷ κεργῆσθαι συμφορᾷ· ὑπ' ἐμοῦ γὰρ
ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ οὔτε ἀπαχθεῖς οὐδεὶς φανήσεται οὔτε
τῶν ἐχθρῶν οὐδεὶς τιμιωρημένος οὔτε τῶν φίλων εὖ
πεπονθώς. καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἄξιον θαυμάζειν· εὖ μὲν¹⁶
γὰρ ποιεῖν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ χαλεπὸν ἦν, ἐξαμαρτά-
νειν δὲ τῷ βουλομένῳ ῥᾳδίον. οὐ τοίνυν οὐδ' εἰς τὸν
κατέλογον Ἀθηναίων καταλέξας οὐδένα φανήσομαι οὐδὲ
δαίταν καταδικαίωσάμενος οὐδενὸς οὐδὲ πλουσιώτερος
ἐκ τῶν ὑμετέρων γεγυνώς συμφορῶν. καίτοι εἰ τοῖς τῶν

14, 1. τετρακοσίων] τριακοσίων Steph.

3. οἱ δέκα] Hanc Reiskii emendationem iure suo recepit Bekk., immerito repudiavit Bremius, qui cum Stephano oīδε, quod libri MSS. praebent, dedit.

15, 5. κεργῆσθαι est emendatio Reiskii. κρησθαι MSS. et Steph.

γεγεννημένων κακῶν αἰτίοις ὀργίξεσθε, εἰκὸς καὶ τοὺς
 17μηδὲν ἡμαρτηκότας βελτίους ὑφ' ὑμῶν νομίζεσθαι. καὶ
 μὲν δὴ, ὡς ἄνδρες δικασταί, μεγίστην ἡγοῦμαι περὶ ἑμαυ-
 τοῦ τῇ δημοκρατίᾳ πλῆστιν δεδωκέναι· ὅστις γὰρ τότε
 οὐδὲν ἐξήμαρτον οὕτω πολλῆς δεδομένης ἐξουσίας, ἥ
 που νῦν σφόδρα προθυμηθήσομαι χρηστὸς εἶναι, εὖ εἰ-
 δὼς ὅτι, ἐὰν ἀδικῶ, παρὰχρημα δάσω δίκην. ἀλλὰ γὰρ
 τοιαύτην διὰ τέλους γνώμην ἔχω, ὥστ' ἐν ὀλιγαρχίᾳ
 μὲν μὴ ἐπιθυμεῖν τῶν ἀλλοτρίων, ἐν δημοκρατίᾳ δὲ τὰ¹⁷³
 18δόντα προθύμως εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκειν. ἡγοῦμαι δ', ὡς ἄν-
 δρες δικασταί, οὐκ ἂν δικαίως ὑμᾶς μισεῖν τοὺς ἐν τῇ
 ὀλιγαρχίᾳ οὐδὲν πεπονθότας κακόν, ἐξὸν ὀργίξεσθαι τοῖς
 εἰς τὸ πλῆθος ἐξημαρτηκόσιν· οὐδὲ τοὺς μὴ φηγόντας
 ἐχθροὺς νομίζειν, ἀλλὰ τοὺς ὑμᾶς ἐκβαλόντας· οὐδὲ τοὺς
 προθυμονμένους τὰ ἑαυτῶν σῶσαι, ἀλλὰ τοὺς τὰ τῶν
 ἄλλων ἀφηρεμένους· οὐδὲ οἱ τῆς σφετέρας αὐτῶν σω-
 τηρίας ἐνεκα ξυμμεῖναι ἐν τῷ ᾧ ἄσται, ἀλλ' οἷτινες ἐτέρους
 ἀπολέσθαι βουλόμενοι μετέσχον τῶν πραγμάτων. εἰ δὲ
 οἴεσθε χρῆναι, οὕς ἐκεῖνοι παρέλιπον, ἀδικοῦντας ὑμῖς
 19ἀπολέσθαι, οὐδεὶς τῶν πολιτῶν ἀπολειφθήσεται. Σκοπεῖν
 δὲ χρὴ καὶ ἐκ τῶνδε, ὡς ἄνδρες δικασταί· πάντας γὰρ
 ἐπίστασθε ὅτι ἐν τῇ προτέρᾳ δημοκρατίᾳ τῶν τὰ τῆς πό-
 λεως πραττόντων πολλοὶ μὲν τὰ δημόσια ἐκλείπον, ἔτιοι
 δ' ἐπὶ τοῖς ὑμετέροις ἰσθροδοκοῦν, οἱ δὲ συκοφαντοῦν-
 τες τοὺς συμμάχους ἀφίστασαν. καὶ εἰ μὲν οἱ τριάκοντα
 τούτους μόνους ἐτιμωροῦντο, ἄνδρας ἀγαθοὺς καὶ ὑμῖς
 ἂν αὐτοὺς ἡγεῖσθε· νῦν δὲ, ὅτι ὑπὲρ τῶν ἐκείνοις ἡμαρ-
 τημένων τὸ πλῆθος κακῶς ποιεῖν ἤξλου, ἡγανακτεῖτε,
 ἡγοῦμενοι δεινὸν εἶναι τὰ τῶν ὀλίγων ἀδικήματα· πᾶσι
 20τῇ πόλει κοινὰ γίνεσθαι. οὐ τοίνυν ἄξιον χρῆσθαι τού-
 τοις, οἷς ἐκεῖνους ἑωρᾶτε ἐξαμαρτάνοντας, οὐδὲ ἂν πᾶ-

18, 8. οὐδὲν πεπονθ.] Sic Bekk. et Brem. ex optimo codice Laur.
 μηδὲν πεπονθ. Steph. cum ceteris libris.

8. οἷτινες] εἰ τινες Steph.

σχοντες ἄδικοι ἐνομίζετε πάσχειν, ὅταν ἐτέρους ποιῇτε, δίκαια ἡγεῖσθαι, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν κατελθόντες περὶ αὐτῶν γνώμην ἔχετε, ἥνπερ φεύγοντες περὶ ὑμῶν αὐτῶν ἔχετε· ἐκ τούτων γὰρ καὶ ὁμόνοιαν πλείστην ποιήσετε καὶ ἡ πόλις ἔσται μερίστη καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἀνιαρότατα ψηφιεῖσθε.

Ἐνθυμηθῆναι δὲ χρὴ, ὧς ἄνδρες δικασταί, καὶ τῶν²¹ ἐπὶ τῶν τριάκοντα γεγενημένων, ἵνα τὰ τῶν ἐχθρῶν ἁμαρτήματα ἄμεινον ὑμᾶς ποιήσῃ περὶ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν βουλευσασθαι. ὅτε μὲν γὰρ ἀκούοιτε τοὺς ἐν ἄστει τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν, μικρὰς ἐλπίδας ἔχετε τῆς καθόδου, ἡγούμενοι τὴν ὑμέτεραν ὁμόνοϊαν μέγιστον κακὸν εἶναι τῇ ὑμέτερᾳ φυγῇ· ἐπειδὴ δὲ πυνθανοῖσθε τοὺς μὲν²² τρισχιλίους στασιάζοντας ἐκ τοῦ ἄστειος, τοὺς δὲ ἄλλους πολίτας ἐκκεκηρυγμένους, τοὺς δὲ τριάκοντα μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας, πλείους δ' ὄντας τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν δεδιότας ἢ τοὺς ὑμῖν πολεμοῦντας, τότε ἤδη καὶ κατιέναι προσεδοκᾶτε καὶ παρὰ τῶν ἐχθρῶν λήψεσθαι δίκην. ταῦτα γὰρ τοῖς θεοῖς εὐχέσθε, ἅπερ ἐκείνους ἐωρᾶτε ποιοῦντας, ἡγούμενοι διὰ τὴν τῶν τριάκοντα πονηρίαν πολὺ μᾶλλον σωθήσεσθαι ἢ διὰ τὴν τῶν φευγόντων δύναμιν κατιέναι. χρὴ τοίνυν, ὧς ἄνδρες δικασταί, τοῖς²³ πρότερον γεγενημένοις παραδείγμασι χρωμένους βουλεύεσθαι περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι, καὶ τούτους ἡγεῖσθαι δημοτικωτάτους, οἵτινες ὁμονοεῖν ὑμᾶς βουλόμενοι τοῖς ὄρχοις καὶ ταῖς συνθήκαις ἐμμένουσι, νομίζοντες

20, 4. ἡγεῖσθαι] Sic Bekk. et Brem. ex C. ἡγεῖσθε Steph. cum reliquis codd.

7. ἀνιαρότατα] ἀνιαρότατα Steph.

21, 6. ὑμέτεραν] ὑμετέραν Steph.

ib. κακὸν] ἀγαθὸν Steph. et codd. praeter Vindob. et Laurent.

22, 2. τοὺς δὲ ἄλλους] τοὺς ἄλλους δὲ Steph. et codd. excepto Laurentiano.

4. πλείους δ'] δ' om. Steph. — Reisk. hanc particulam auctore Marklando interposuit, Bekk. et Brem. auctoritate codicis C. — Etiam Contius eam addidit.

καὶ τῆς πόλεως ταύτην ἱκανωτάτην εἶναι σωτηρίαν καὶ τῶν ἐχθρῶν μεγίστην τιμωρίαν· οὐδὲν γὰρ ἂν εἴη αὐτοῖς χαλεπώτερον τούτων, ἢ πυνθάνεσθαι μὲν ἡμᾶς μετέχοντας τῶν πραγμάτων, αἰσθάνεσθαι δὲ οὕτω διακειμένους τοὺς πολίτας ὥσπερ μηδεὶς ἐγκλήματος πρὸς 24 ἀλλήλους γεγεννημένου. χρὴ δὲ εἰδέναι, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὅτι οἱ φεύγοντες τῶν ἄλλων πολιτῶν ὥς κλειστός καὶ διαβεβλήσθαι καὶ ἡτιμῶσθαι βούλονται· ἐλπίζοντες τοὺς ὑφ' ὑμῶν ἀδικουμένους ἑαυτοῖς ἔσσεσθαι συμμάχους, τοὺς δὲ σκοφάντας εὐδοκίμεῖν δεξιαντ' ἂν παρ' ὑμῖν καὶ μέγα δύνασθε ἐν τῇ πόλει· τὴν γὰρ τούτων πονηρίαν ἑαυτῶν ἡγοῦνται σωτηρίαν.

25 Ἄξιον δὲ μνησθῆναι τῶν μετὰ τοὺς τετρακοσίους πραγμάτων· εὖ γὰρ εἴσεσθε ὅτι, ἃ μὲν οὗτοι συμβουλεύοντο, οὐδεπώποτε ὑμῖν ἐλυσιτέλησεν, ἃ δ' ἐγὼ παραινῶ, ἀμφοτέραις ἀεὶ ταῖς πολιτείαις συμφέρει. ἴστε γὰρ Ἐπιγένην καὶ Δημοφάνην καὶ Κλεισθένην ἰδίᾳ μὲν 174 καρπωσαμένους τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς, δημοσίᾳ δὲ 26 ὄντας μεγίστων κακῶν αἰτίους· ἐνίων μὲν γὰρ ἔπεισαν ὑμᾶς ἀκριτῶν θάνατον καταψηφίσασθαι, πολλῶν δὲ ἀδίκως δημεῦσαι τὰς οὐσίας, τοὺς δ' ἐξέλάσαι καὶ ἀτιμῶσαι τῶν πολιτῶν· τοιοῦτοι γὰρ ἦσαν, ὥστε τοὺς μὲν ἡμαρτηκότας ἀργύριον λαμβάνοντες ἀφιέναι, τοὺς δὲ μηδὲν ἡδυσχεύοντες εἰς ὑμᾶς εἰσιόντες ἀπολλύναι. καὶ οὐ πρότερον ἐπαύσαντο, ἕως τὴν μὲν πόλιν εἰς στάσεις καὶ τὰς μεγίστας συμφορὰς κατέστησαν, αὐτοὶ δ' ἐκ πενή- 27 των πλούσιοι ἐγένοντο. ὑμεῖς δὲ οὕτω διατέθητε, ὥστε τοὺς μὲν φεύγοντας κατεδέξασθε, τοὺς δ' ἀτίμους ἐκτίμους ἐποιήσατε, τοῖς δ' ἄλλοις περὶ ὁμονοίας ὅρκους ὤμνυντε· τελευτῶντες δὲ ἡδίστον ἂν τοὺς ἐν τῇ δημοκρατίᾳ

24, 6. καὶ μέγα] καὶ om. Steph., in margine tamen se hanc particulam inseri velle significavit.

25, 5. Δημοφάνην] Διοφάνη Steph.

27, 1. ὥστε, quod in vulgatis om., e G. addiderunt Bekk. et Brem.

συκοφαντοῦντας ἐτιμωρήσασθε ἢ τοὺς ἄρξαντας ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ. καὶ εἰκότως, ὥς ἄνδρες δικασταί· πᾶσι γὰρ ἤδη φανερόν ἐστιν ὅτι διὰ μὲν τοὺς ἀδίκως πολιτευομένους ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ δημοκρατία γίνεται, διὰ δὲ τοὺς ἐν τῇ δημοκρατίᾳ συκοφαντοῦντας ὀλιγαρχία δις κατέστη. ὥστε οὐκ ἄξιον τούτοις πολλάκις χρῆσθαι συμβούλοις, οἷς οὐδὲ ἀπαξ ἐλυσιτέλησς πειθομένοις. σκέψασθαι δὲ 28
 χρῆ ὅτι καὶ τῶν ἐκ Πειραιῶς οἱ μερίστην δόξαν ἔχοντες καὶ μάλιστα κεκινδυνευκότες καὶ πλείστα ὑμᾶς ἀγαθὰ εἰργασμένοι πολλάκις ἤδη τῷ ὑμετέρῳ πλήθει διεκέλευσαντο τοῖς ὄρκοις καὶ ταῖς συνθήκαις ἐμμένειν, ἡγοῦμενοι ταύτην δημοκρατίαν εἶναι φυλακὴν· τοῖς μὲν γὰρ ἐξ ἄστεος ὑπὲρ τῶν παρεληλυθότων ἄδειαν ποιήσαιν, τοῖς δ' ἐκ Πειραιῶς οὕτω πλείστον χρόνον τῇν πολιτείαν πα-
 ραμῆναι. οἷς ὑμεῖς πολὺ ἂν δικαιότερον πιστεύοιτε ἢ 29
 τούτοις, οἱ φεύγοντες μὲν δι' ἐτέρους ἐσώθησαν, κατελθόντες δὲ συκοφαντεῖν ἐπιχειροῦσι. ἡγοῦμαι δ', ὥς ἄνδρες δικασταί, τοὺς μὲν τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας ἐμοὶ τῶν ἐν ἄστει μεινάντων φανεροὺς γεγενῆσθαι καὶ ἐν δημοκρατίᾳ καὶ ἐν ὀλιγαρχίᾳ, ὅποιοι τινὲς εἰσι πολῖται. τούτων δ' ἄξιον θαυμάζειν, ὅτι αὖ ἐποίησαν, εἴ τις 30
 αὐτοὺς εἶασε τῶν τριάκοντα γενέσθαι, οἳ νῦν δημοκρατίας οὐδης ταῦτα ἐκείνοις πράττουσι, καὶ ταχέως μὲν ἐκ πενήτων πλούσιοι γέγεννηνται, πολλὰς δ' ἀρχὰς ἄρχοντες οὐδεμιᾶς εὐθύνην διδόασιν, ἀλλ' ἀντὶ μὲν ὁμονοίας ὑποψίαν πρὸς ἀλλήλους πεποιήκασιν, ἀντὶ δὲ εἰρήνης

27, 7. διὰ μὲν τοὺς] Sic Bekk. et Brem. e C. διὰ τοὺς μὲν Steph. cum ceteris libris.

10. ἄξιον] ἄξιόν ἐστι Bekk. a C.

ib. πολλάκις χρῆσθαι] χρῆσθαι πολλάκις Bekk. et Brem.

28, 2. et 8. Πειραιῶς] Πειραιέως Steph. item §. 33, 2.

4. διεκέλευσαντο] Hoc coniectura assecutus est Taylor. pro διελύσαντο, quod habent libri MSS. et Steph.

29, 6. δημοκρατία καὶ ἐν ὀλιγαρχίᾳ] Sic Bekk. et Brem., optimum codicem secuti. ὀλιγαρχία καὶ ἐν δημοκρατίᾳ Steph. et ceteri codd.

πόλεμον κατηγορήσασιν, διὰ τούτους δὲ δίκαιοι τοῖς ἑλ-
 31 λησι γεγενημένοι. καὶ τειρόντων κακῶν καὶ ἐτέρων πολ-
 λῶν ὄντες αἴτιοι καὶ οὐδὲν διαφέροντες τῶν τριάκοντα,
 πλὴν ὅτι ἐκεῖνοι μὲν ὀλιγαρχίας οὕσης ἐπεθύμουν ὥς-
 περ οὗτοι, οὗτοι δὲ δημοκρατίας τῶν αὐτῶν ὥςπερ
 ἐκεῖνοι, ὅμως οἴονται χρήναι οὕτω ῥαδίως ὥς ἂν βού-
 λωνται κακῶς ποιεῖν· ὥςπερ τῶν μὲν ἄλλων ἀδικούντων,
 32 ἄριστοι δὲ ἄνδρες αὐτοὶ γεγενημένοι. καὶ τούτων μὲν
 οὐκ ἄξιον θαυμάζειν, ὑμῶν δὲ, ὅτι οἴεσθε μὲν δημο-
 κρατίαν εἶναι, γίγνεται δὲ ὅτι ἂν οὗτοι βούλωνται, καὶ
 δίκην διδῶσιν οὐχ οἱ τὸ ὑμέτερον πλήθος ἀδικούντες,
 ἀλλ' οἱ τὰ σφέτερα αὐτῶν μὴ διδόντες. καὶ δέξαιντ' ἂν
 33 μικρὰν εἶναι τὴν πόλιν μᾶλλον ἢ δι' ἄλλους μεγάλην
 καὶ ἐλευθέραν, ἡγούμενοι νῦν μὲν διὰ τοὺς ἐκ Πειραιῶς
 κινδύνους αὐτοῖς ἐξεῖναι ποιεῖν ὅτι ἂν βούλωνται, ἐάν
 δ' ὕστερον ὑμῖν δι' ἐτέρων σωτηρία γένηται, τούτους μὲν
 ἐπιλύσεσθαι, ἐκείνους δὲ μέγα θυνήσεσθαι. ὥστε δι' αὐτὸ
 πάντες ἐμποδῶν εἰσιν, ἐάν τι δι' ἄλλων ἀγαθὸν ὑμῖν
 34 φαίνεται. τοῦτο μὲν οὖν οὐ χαλεπὸν τῷ βουλευμένῳ κα-
 τανοῆσαι· αὐτοὶ τε γὰρ οὐκ ἐπιθυμοῦσι λανθάνειν, ἀλλ'
 αἰσχύνονται μὴ δοκοῦντες εἶναι πονηροί, ὑμῖς τε τὰ
 μὲν αὐτοὶ ὁρᾶτε, τὰ δ' ἐτέρων πολλῶν ἀκούετε. ἡμεῖς
 δὲ, ὡς ἄνδρες δικασταί, δίκαιον μὲν ἡγούμεθ' εἶναι πρὸς
 πάντας ὑμᾶς τοὺς πολίτας ταῖς συνθήκαις καὶ τοῖς ὅρ-
 35 κοῖς ἐμμένειν· ὅμως δὲ, ὅταν μὲν ἴδωμεν τοὺς τῶν

31, 4. δὲ δημοκρ.] δὲ καὶ δημοκρ. Steph. et Brem.

5. ὅμως] Est emendatio Reiskii, ὁμοίως MSS. et Steph.

33, 3. δι' ἐτέρων] Hanc Marklandi coniecturam cod. C. firmasse videtur. δι' ἐτέρου ceteri codd. et Steph.

4. μέγα] μεῖζον Steph. et MSS. praeter Laurentianum.

ib. δι' αὐτὸ] τὸ αὐτὸ Steph. cum MSS. Solus codex Laur. δι' αὐτὸ exhibet.

34, 1. κατανοῆσαι] Hanc lectionem debemus optimo Bekkeri codici: κατηγορῆσαι ceteri et Steph.

2. αὐτοὶ τε] Sic correxit Reisk., vulgatam αὐτοὶ δέ.

175 κακῶν αἰτλους δίκην διδόντας, τῶν τότε περὶ ἡμᾶς γεγενημένων μεμνημένοι συγγνώμην ἔχομεν· ὅταν δὲ φανεροὶ γένησθε τοὺς μηδὲν αἰτλους ἐξ Ἰσού τοῖς ἀδικοῦσι τιμωρούμενοι, τῇ αὐτῇ ψήφῳ πάντας ἡμᾶς εἰς ὑπο ***

35, 2, γεγενημένων] γενομένων Steph.

5. ἡμᾶς om. Steph., addunt cod. Vindob. C. et X.

ib. εἰς ὑπο] ὑπο om. Steph., addens: Λείπει τὸ τέλος τοῦ προκειμένου λόγου, καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐξῆς τοῦ περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας.

XXVI.

Α Τ Σ Ι Ο Τ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΤΑΝΔΡΟΥ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ.

1 *** ἡγούμενος ἀκριβῇ νῦν τὴν δοκιμασίαν αὐτοὺς διὰ τὸν χρόνον ποιήσεσθαι, ἐπεὶ σύννοισθα πολλὰ καὶ δεινὰ εἰς αὐτοὺς ἐξημαρτηκώς, ὧν ἐπιλελῆσθαι καὶ οὐδ' ἀναμνησθήσεσθαι ἐνίοις αὐτῶν νομίζεις. ὃ δὲ ἔγωγε καὶ ἀγανακτῶ, εἰ ταύτῃ τῇ ἐλπίδι εἰς ὑμᾶς ἦκει πιστεύων· ὥσπερ ἄλλων μὲν τινων ὄντων τῶν ἡδικομένων, ἐτέρων δὲ τῶν ταῦτα διαψήφιουμένων, ἀλλ' οὐκ ἀμφοτέρω τῶν αὐτῶν καὶ πεπονθότων καὶ ἀκουσομένων. αἴτιοι δὲ τούτων ὑμεῖς ἐστέ· οὐ γὰρ ἐνθυμεῖσθε ὅτι οὗτοι μὲν, ὅτε ἡ πόλις ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἥρχετο, οὐδὲ τῆς αὐτῆς δουλείας ὑμῖν μεταδοῦναι ἠξίωσαν, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως ἐξήλασαν, ὑμεῖς δ' ἐλευθέρων αὐτὴν ποιήσαντες οὐ μόνον τῆς ἐλευθερίας αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τοῦ δικάζειν

Tit. ΠΕΡΙ ΤΗΣ] „*Malim cum Vindob. KATA. cf. or. 31.*“ Bekk. in Add.

1, 2. ποιήσεσθαι] Sic Auger. de coniectura Marklandi et Taylori, Bekk. e C. ποιήσεσθαι Steph. cum reliquis codd.

4. ἔγωγε, ut conii. Markl., optimi praeberunt codd. pro vulgata ἄγωνιῶ, quam Steph. servavit.

2, 4. ὑμῖν] Sic Markl. vulgatam ἡμῖν correxit. Postea Bekk. in Laurentiano ὃ super ἡ (in hoc pronomine) scriptum reperit.

καὶ τοῦ ἐκκλησιάζειν περὶ τῶν κοινῶν μετέδοτε· ὥστε εἰκότως ὑμῶν ταύτην τὴν εὐήθειαν καταγινώσκουσιν. ὦν εἰς οὗτος ὦν οὐκ ἀγαπᾷ, εἴ τις αὐτὸν ἐξ τούτων³ μετέχειν, ἀλλὰ καὶ πρὶν ἐκείνων δοῦναι δίκην πάλιν ἄρχειν ἀξιοί. καὶ νυνὶ αὐτὸν ἀκούομεν ὑπὲρ ὧν αὐτοῦ κατηγοροῦμεν διὰ βραχέων ἀπολογέσθαι, ἐπισύροντα τὰ πράγματα καὶ διακλέπτοντα τῇ ἀπολογίᾳ τὴν κατηγορίαν, λέξιν δὲ ὡς πολλὰ εἰς τὴν πόλιν ἀνηλώκασιν καὶ φιλοτιμῶς λειτουργήκασιν καὶ νίκας πολλὰς καὶ καλὰς ἐν δημοκρατίᾳ νενικήκασιν, καὶ ὅτι αὐτὸς κόσμιός ἐστι καὶ οὐχ ὁράται ποιῶν ἃ ἕτεροι ἐνταῦθα τολμᾶσιν, ἀλλὰ τὰ ἑαυτοῦ πράττειν ἀξιοί. ἐγὼ δὲ πρὸς τούτους τοὺς⁴ λόγους οὐ χαλεπὸν οἶμαι ἀντειπεῖν· πρὸς μὲν τὰς λειτουργίας, ὅτι κρείττων ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ μὴ λειτουργήσας ἢ τοσαῦτα τῶν ἑαυτοῦ ἀναλώσας. διὰ γὰρ ταῦτα πιστευθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου κατέλυσε τὴν δημοκρατίαν, ὥστ' εἶναι ταῦτα τὰ ἔργα ἀειμνηστότερα ἢ τὰ ἐκ τῶν λειτουργιῶν αὐτῷ ἀναθήματα. πρὸς δὲ τὴν ἡσυχίᾳ⁵ τὴν τούτου, ὅτι οὐ νῦν δεῖ αὐτὸν ἐξετάζειν, εἰ σώφρων ἐστίν, ὅτ' αὐτὸν οὐκ ἔξεστιν ἀσελγαίνειν, ἀλλ' ἐκείνον τὸν χρόνον σκοπεῖν, ἐν ᾧ, ἐξὸν ὁποτέρως ἐβούλετο ζῆν, εἴλετο παρὰ νόμῳ πολιτευθῆναι. τοῦ μὲν γὰρ νῦν μηδὲν ἐξαμαρτάνειν οἱ κωλύσαντες αἵτιοι, τῶν δὲ τότε γεγενημένων ὁ τούτου τρόπος καὶ οἱ τούτῳ ἐπιτρέπειν ἀξιοῦντες. ὥστε, ἂν ἐκ τούτων δοκιμάζεσθαι ἀξιοί, ταῦτα χρὴ ὑπολαμβάνειν, μὴ εὐήθεις αὐτῷ εἶναι δοκῇτε. Ἄν δὲ⁶ καὶ ἐπὶ τοιούτῳ λόγον τράπωνται, ὥς ὁ χρόνος οὐκ ἔχωρεῖ ἄλλον ἀποκληρώσας, ἀλλ' ἀνάγκη, ἂν αὐτὸν ἀποδοκιμάσητε, ἅδ' αὐτὰ τὰ πάτρια ἱερὰ γίνεσθαι, τὰ δ' ἐνθιμῇ⁷ ὅτι πάλαι ὁ χρόνος ἤδη παρελήλυθεν. ἢ γὰρ αὐτοῖς ἡμέρα μόνη λοιπὴ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐστίν, ἐν δὲ ταύτῃ τῷ Διὶ τῷ σωτῆρι θυσία γίγνεται, δικαστήριον

3, 3. ὑπὲρ] ὑπὲρ μὲν m^{an}vult Bekk.

5, 6. γεγενημένων] γενομένων Steph.

7δὲ παρὰ τοὺς νόμους οὐ δυνατόν κληρωθῆναι. εἰ δὲ ταῦτα πάνθ' οὗτος ὥστε γενέσθαι διαπέπρακται, τί προσδοκῆσαι δεῖ δοκιμασθέντ' αὐτὸν ποιήσκειν, εἰ τὴν ἐξιούσαν ἀρχὴν πέπεικεν αὐτοῦ ἕνεκα πάρανομῆσαι; ἂρ' ἂν ὀλίγα τοιαῦτα ἐν τῷ ἐνιαυτῷ διαπράξασθαι; ἐγὼ μὲν ὅρα οὐκ ἂν οἶμαι. ἔστι δ' ὑμῖν οὐ τοῦτο μόνον σκεπτεῖον, ἀλλὰ καὶ πότερον εὐσεβέστερον τὸν βασιλεῖα καὶ τοὺς συνάρχοντας τὰ ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος ἄρχειν ἐρεῖθῆναι, ὥς καὶ πρότερον ἤδη γέγνηται, ἢ καὶ τοῦτον, δὴ οὐδὲ καθαρὸν εἶναι τὰς χεῖρας οἱ εἰδότες μεμαρτυρήκασιν, καὶ πότερον ὑμεῖς ὁμῶστε εἰς τὴν ἀρχὴν ἀδοκιμαστον καταστήσειν ἢ δοκιμάσαντες τὸν ἄξιον τῆς ἀρχῆς στεφανώσειν. ταῦτα γὰρ σκοπεῖσθε· καέκεινο ἐν-176 θυμείσθε, ὅτι ὁ θείας τὸν περὶ τῶν δοκιμασιῶν νόμον οὐκ ἤμισα [περὶ] τῶν ἐν ὀλιγαρχίᾳ ἀρξάντων ἕνεκεν ἔσθην, ἡγούμενος δεινὸν εἶναι, εἰ δὲ οὗς ἡ δημοκρατία κατελύετο, οὗτοι ἐν αὐτῇ τῇ πολιτείᾳ πάλιν ἀρξουσιν, καὶ κύριοι γενήσονται τῶν νόμων καὶ τῆς πόλεως, ἣν πρότερον προλαβόντες οὕτως αἰσχροῶς καὶ δεινῶς ἐλάβῃσαντο. ὥστ' οὐκ ἄξιον τῆς δοκιμασίας ὀλιγώρως ἔχειν, οὐδὲ μικρὸν ἡγουμένους τὸ πρᾶγμα μὴ φροντίζειν αὐτῆς, ἀλλὰ φυλάττειν· ὥς ἐν τῷ ἑκάστου δικαίως ἄρχειν ἢ τε πολιτεία καὶ τὸ ἄλλο πλῆθος τὸ ὑμέ-

6, 8. οὐ δυνατόν] Sic Bekk. e C. σὺ om. ceteri codd. et Steph. ib. κληρωθῆναι conji. Markl. κληρωθῆναι MSS. et Steph.

7, 3. προσδοκῆσαι δεῖ] προσδοκᾶς Bekk. e C. — Ceterum cf. quae dixi in Comment. crit. p. 22.

4. ἐξιούσαν] Sic Vindobon. nec aliter coniecerant legendum esse Scalig. et Cont. ἀξιούσαν Steph. cum ceteris codd. ib. ἕνεκα] οὕνεκα Steph.

8, 1. οὐ τοῦτο] οὐ, quod vulg. om., ex Stephani (et Contii) conji. addiderunt Reisk. et Auger., Bekk., ut videtur, auctoritate codicum suorum C. X.

4. ἢ καὶ] καὶ delendum statuerunt Auger. et Bekk.

9, 3. [περὶ] τῶν ἐν ὀλιγ.] Cum Bekk. περὶ uncis inclusi. Auger. cum Contio plane delevit.

5. τῇ πολιτείᾳ] Bekk. haec verba uncis circumdedit. Cf. Commentat. crit. p. 21.

τερον σώζεται. εἰ μὲν δὴ βουλευσάν νυνὶ ἐδοκιμάζετο καὶ¹⁰
ὥς ἱππευκότος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν τριάκοντα ἄρμα ἐν ταῖς σα-
νίσιν ἐνεγέγραπτο, καὶ ἄνευ κατηγοροῦ ἂν αὐτὸν ἀπε-
δοκιμάζετε· νυνὶ δὲ, ὅτε μὴ μόνον ἱππευκῶς [μηδὲ βε-
βουλευκῶς], ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ πλήθος ἐξημαρτηκῶς φαίνε-
ται, οὐκ ἂν ἄτοπον ποιήσαιτε, εἰ μὴ τὴν αὐτὴν γνώ-
μην ἔχοντες περὶ αὐτοῦ φανείσθε; καὶ μὲν δὴ βουλευέιν¹¹
γε δοκιμασθεὶς πεντακοσιοστὸς ὢν μετὰ τῶν ἄλλων
ἐνιαιτὸν ἂν μόνον ἐβούλευσεν, ὥστε καὶ εἴ τι ἐν τούτῳ
τῷ χρόνῳ ἐξαμαρτάνειν ἐβούλετο, φερόμενος ἂν ὑπὸ τῶν
ἄλλων ἐκωλύετο. ταύτης δὲ τῆς ἀρχῆς ἀξιοῖ μόνος αὐτὸς
καθ' αὐτὸν ἄρχειν καὶ μετὰ τῆς ἐν Ἀρείῳ πύγῳ βουλῆς
τὸν ἅπαντα χρόνον τῶν μεγίστων κύριος γενέσθαι· ὥστε¹²
ὑμῖν καθήκειν περὶ ταύτης τῆς ἀρχῆς ἀκριβεστέραν τὴν
δοκιμασίαν ἢ περὶ τῶν ἄλλων ἀρχῶν ποιεῖσθαι. εἰ δὲ
μὴ, πῶς οἴσθε τὸ ἄλλο πλήθος τῶν πολιτῶν διακρίσε-
σθαι, ὅταν αἰσθῶνται, ὃν προσήκε δίκας τῶν ἡμαρτη-
μένων διδόναι, τοῦτον ὕψ' ὑμῶν τοιαύτης ἀρχῆς ἡξια-
μένον; καὶ φόνου δίκας δικάζοντα, ὃν ἔδει αὐτὸν ὑπὸ
τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς κρῖνεσθαι; καὶ πρὸς τοῦ-
τοις ἰδωσιν ἐστεφανωμένον, καὶ ἐπικλήρων καὶ ὄρφανῶν
κύριον γεγεννημένον, ὃν ἐνίοις αὐτὸς οὗτος τῆς ὀρφα-

10, 1. δὴ om. Steph.

ib. βουλευσάν] βουλευσέν Steph.

ib. ἐδοκιμάζετο] Hanc Taylori emendationem cod. C. videtur confirmasse. ἐδοκιμάζετε ceteri codd. et Steph.

4. νυνὶ] νῦν Steph.

ib. μηδὲ βεβουλευκῶς] Haec verba om. C.: itaque cum Bekkero unciis inclusi. Augerns deleuit.

7. φανείσθε] Sic Steph. et Bekk. φανοῖσθε Ald. cum plerisque libris MSS. φαινοῖσθε Coisl.

11, 1. μὲν δὴ] Est coniectura Stephani, quam confirmarunt libri MSS. μηδὲν vulgatam retinuit Steph.

3. ἐβούλευσεν, ut coni. Schott., in Vindob. et C. repertum est: ἐβούλευσας ceteri codd. et Steph.

12, 10. αὐτὸς οὗτος] αὐτὸς ὢν τοιοῦτος Steph.

13ντας αἷτιος γαγέννηται; ἄρ' οὐκ οἴεσθε χαλεπῶς αὐτοὺς διακείσασθαι καὶ ὑμᾶς αὐτῶν αἰτίους ἡγήσεσθαι, ὅταν γένωνται ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις, ἐν οἷς αὐτῶν πολλοὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀπήγοντο καὶ ἄκριτοι ὑπὸ τούτων ἀπώλλυντο καὶ φεύγειν τὴν σφετέραν αὐτῶν ἡναγκάζοντο; κάκεινο προσενθυμηθῶσιν, ὅτι ὁ αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ Θρασύβουλος αἷτιος γαγέννηται Λεωδάμαντά τε ἀποδοκιμασθῆναι καὶ τοῦτον δοκιμασθῆναι, τοῦ μὲν κατήγορος γενόμενος, ὑπὲρ τούτου δὲ ἀπολογήσασθαι παρασκευασάμενος, ὃς ὅπως πρὸς τὴν πόλιν διέκειτο καὶ πό-
 14σων αἷτιος αὐτῇ κακῶν γαγέννηται..... ἢ πειδόμενοι πῶς ἂν οἴεσθε διαβληθῆναι; τότε μὲν γὰρ ὑμᾶς ᾤοντο ὀργισθέντας Λεωδάμαντα ἀποδοκιμάσαι· ἐὰν δὲ αὐτὸν δοκιμάσητε, εὖ εἴδονται ὅτι οὐ δίκαια γνώμη περὶ αὐτοῦ κέχρησθε. ἔστι δὲ τούτοις μὲν πρὸς ὑμᾶς ἄγων, ὑμῖν δὲ πρὸς ἅπασαν τὴν πόλιν, ἣ σκοπεῖ νυνὶ τίνα
 15ὑμῖς γνώμην περὶ αὐτῆς ἔχετε. καὶ μηδεὶς ὑμῶν ἡγείσθω με Λεωδάμαντι χαριζόμενον κατηγορεῖν Εὐάνδρου, ὅτι φίλος ὢν τυγχάνει, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῆς πόλεως προνοούμενον. ῥᾶδιον δ' ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος μαθεῖν. Λεωδάμαντι γὰρ συμφέρει τοῦτον δοκιμασθῆναι.

- 13, 1. οὐκ] Ita conl. Steph. et Cont. οὐ MSS. et Steph.
 ib. χαλεπῶς αὐτοὺς] Sic cum Bekkero ex Laurentiano dedi pro vulg. σθενοὺς χαλεπῶς.
 2. διακείσασθαι, uti conl. Steph., dedi cum Bekkero, qui hanc lectionem in C. videtur reperisse. διακείσθαι vulgo. Idem valet de ἡγήσεσθαι, cuius loco vulgo dabatur ἡγήσασθαι.
 7. Λεωδάμαντά] Λαοδάμαντά Steph.
 10. ὃς om. Steph. et codd. praeter C.; ex quo additum est a Bekk.
 ib. διέκειτο ex eodem libro scripsit Bekk. pro vulg. διακείσθαι.
 14, 1. ἢ πειδόμενοι] Lacunae, quam ante haec vv. cum Bekkero indicavi, nullum signum comparet in edit. Steph.
 2. τότε] ὅτε Steph. et libri MSS. excepto C., quo Contii et Reiskii coniectura τότε confirmata est. Idem liber etiam ἀποδοκιμάσαι praebuit, quod ante Bekkerum Augerus iisdem viris doctis suadentibus pro vulg. ἀποδοκίμασθε reposuerat.
 3. Λεωδάμαντα] Λαοδάμαντα Steph. item §. 15, 2 et 5.

οὕτω γὰρ ὑμεῖς μάλιστα διαβληθήσεσθε καὶ δόξετε ἀντι
 δημοτικῶν ἀνθρώπων ὀλιγαρχικούς εἰς τὰς ἀρχὰς κα-
 διστάνειν. καὶ εἰ μὲν τόνδε ἀποδοκιμάσετε, δόξετε κα-
 κείνον δικαίως ἂν ἀποδοκιμάσαι· ἐὰν δὲ μὴ τόνδε, οὐδ'
 ἐκεῖνον δικαίως. Καίτοιγε αὐτὸν ἀκούω λέγειν ὡς οὐ¹⁶
 περὶ αὐτοῦ μόνον ἡ δοκιμασία ἐστίν, ἀλλὰ περὶ πάν-
 των τῶν ἐν ᾧστε μεινάντων, καὶ τοὺς ὄρκους καὶ τὰς
 συνθήκας ὑμᾶς ὑπομνήσειν, ὡς ἐκ τούτων προσληφόμε-
 νον αὐτὸν δοκιμαστὰς τοὺς ἐν ᾧστε μεινάντας. ἐγὼ δ'
 ὑπὲρ τοῦ πλήθους βραχέα πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν βούλομαι,
 ὅτι ὁ δῆμος οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχει περὶ πάντων
 τῶν ἐν ᾧστε μεινάντων, ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν τοιαῦτα
 177 ἑξαμαρτανόντων, οἷαν ἐγὼ φημι δεῖν, περὶ δὲ τῶν ἄλ-
 λων τὴν ἐναντίαν· τεκμήριον δέ· οὐ γὰρ ἐλάττους τοῦ-¹⁷
 των ἡ πόλις τετίμηκε τῶν ἐπὶ Φυλὴν ἐλθόντων καὶ τὸν
 Πειραιᾶ καταλαβόντων. εἰκότως. τοὺς μὲν γὰρ Ἰσασιν
 ὅποιοι τινες ἐν δημοκρατίᾳ μόνῃ γεγέννηται, ὅποιοι δ'
 ἂν τινες ἐν ὀλιγαρχίᾳ γένοιτο, οὕτω πείραν εἰλήφασιν·
 παρὰ δὲ τούτων ἑκατέρας τῆς πολιτείας ἱκανὴν βάσανον
 ἔχουσιν, ὥστ' εἰκότως πιστεύειν. καὶ ἡγοῦνται γε διὰ¹⁸
 μὲν τοὺς τοιοῦτους τοὺς συλληφθέντας τότε ἀποθανεῖν,
 διὰ δὲ τοὺς ἄλλους τοὺς συλληφθέντας ἐκφεύγειν· ἐπεὶ,
 εἰ γε τὴν αὐτὴν γνώμην ἅπαντες ἔσχον, οὐτ' ἂν φυγὴ
 οὐτ' ἂν κάθοδος οὐτ' ἄλλο οὐδὲν ἂν τῶν γεγενημένων
 τῇ πόλει συνέβη. ἀλλὰ καὶ τὸ ἄλογον δοκοῦν εἶναι παρὰ¹⁹
 τισιν, ὅπως ποτὲ πολλοὶ ὄντες ὑπ' ὀλίγων τῶν ἐν Πει-
 ραιεῖ ἡττήθησαν, οὐδαμόθεν ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῆς τούτων

15, 8. καὶ εἰ μὲν τόνδε ἀποδοκιμάσετε, δόξετε κακείνον] Sic Bekk.
 e C. ὑμῖν δὲ τόνδε ἀποδοκιμάσαι. δόξετε γὰρ κακείνον
 ceteri libri MSS. et Steph.

9. μὴ] Sic Bekk. ex eodem libro. μὴδὲ Steph. cum cete-
 ris codd.

18, 1. καὶ ἡγοῦνται γε x. τ. λ.] Cf. Comment. crit. p. 29.

2. τοὺς συλληφθέντας] τοὺς articulus auctore Marklando ad-
 ditus est.

19, 1. δοκοῦν] Sic Bekk. e C. δοκᾷ vulgo: quare Steph. καὶ δ
 ἄλογον legi maluit.

προνοίας γεγένηται· οὗτοι γὰρ εἶλοντο μετὰ τῶν κατε-
 δόντων πολιτεύεσθαι μᾶλλον ἢ μετὰ τῶν τριάκοντα Λα-
 20 κεδαιμονίοις δουλεύειν. τοιγάρτοι ἀντὶ τούτων αὐτοὺς
 ὁ δῆμος ταῖς μεγίσταις τιμαῖς τετίμηκεν, ἱππαρχεῖν καὶ
 στρατηγεῖν καὶ πρεσβεύειν ὑπὲρ αὐτῶν αἰρούμενοι· καὶ
 οὐδέποτε αὐτοῖς μετεμέλησε. καὶ διὰ μὲν γε τοὺς πολλὰ
 ἔξαμαρτόντας τὰς δοκιμασίας εἶναι ἐψηφίσαντο, διὰ δὲ
 τοὺς μηδὲν τοιοῦτον πράξαντας τὰς συνθήκας ἐποιή-
 σαντο τοιαύτας, οἷας ἐγὼ ὑπὲρ τοῦ δήμου ἀποκρίνομαι.
 21 Τμήτερον δὲ ἔργον ἐστίν, ὃ ἄνδρες βουλευταὶ, σέφα-
 σθαι, ποτέρῳ ἂν παιδόμενοι περὶ τῆς δοκιμασίας ταύ-
 της ἄμεινον βουλευσάμεθε, πότερον ἐμοὶ ἢ Θρασυβούλῃ,
 ὃς αὐτῷ ἀπολογήσεται. περὶ μὲν οὖν ἐμοῦ ἢ τοῦ πατρὸς
 ἢ τῶν προγόνων οὐδὲν οὗτος εἰπεῖν ἔξει εἰς μισοθμίαν.
 οὔτε γὰρ ὡς ὀλιγαρχίας μετέσχον (ὅσπερον γὰρ τῶν χρό-
 νων τούτων ἀνὴρ εἶναι ἐδοκιμάσθη) οὐδ' ὡς ὁ πατήρ
 πρὸ γὰρ τῶν στάσεων πολὺ ἐν Σικελίᾳ ἄρχων ἐτελευτή-
 22 σεν· οὐδ' ὡς οἱ πρόγονοι ὑπὸ τοῖς τυράννοις ἐγένοντο
 στασιάζοντες γὰρ πρὸς αὐτοὺς τὸν ἅπαντα χρόνον δι-
 τέλεσαν. ἀλλὰ μὲν δὴ οὐδὲ τὴν οὐσίαν ἡμᾶς ἐν τῷ πο-
 λέμῳ φήσει κτήσασθαι, εἰς δὲ τὴν πόλιν οὐδὲν ἀνηλω-
 κέναι· πᾶν γὰρ τούναντιον ἐν εἰρήνῃ μὲν ὀρθοηκοντα-
 τάλαντος ἡμῶν ὁ οἶκος ἐγένετο, εἰς δὲ τὴν τῆς πόλεως
 23 σωτηρίαν ἐν τῷ πολέμῳ ἅπας ἀνηλώθη. ἐγὼ δὲ περὶ
 τούτου τρία ἔξω εἰπεῖν τηλικαῦτα τὸ μέγεθος, ὥστ'
 ἄξιον εἶναι ἕκαστον ἔργον θανάτου· πρῶτον μὲν ὅτι
 τὴν ἐν Βοιωτοῖς πολιτείαν χρήματα λαβὼν μετέστησε καὶ
 τῆς συμμαχίας ὑμᾶς ταύτης ἀπεστέρησεν· ἔπειτα ὅτι τὰς

20, 4. τοὺς πολλὰ coni. Reisk. τοὺς πολλοὺς MSS. et Steph.

21, 7. οὐδ'] Non hic, ut Bekk. refert, sed §. 22, 1. pro οὐδ', quod libri praebent, Reisk. scripsit οὐδ'.

22, 5. πᾶν] Haec est Stephani et Contii emendatio, quam Laurentianus videtur confirmasse. Vulgatam πάντα retinuit Steph.

23, 5. ὑμᾶς] ἡμᾶς Steph.

ναῦς προὔδωκε καὶ τὴν πόλιν περὶ σωτηρίας βουλευέ-
σθαι πεποίηκεν· ἔπειτα ὅτι παρὰ τῶν αἰχμαλώτων, οὓς²⁴
αὐτὸς ἀπώλεσε, τριάκοντα μνᾶς ἐσυκοφάντησεν, οὐ
φάσκων αὐτοὺς λύσεσθαι, εἰ μὴ τοῦτο αὐτῷ παρὰ σφῶν
αὐτῶν παράσχοιεν. συνειδότες οὖν ἡμῶν ἑκατέρων τὸν
βίον, πρὸς ταῦτα βουλευέσθε ὅποτερῃ γρὴ πειστεύειν
περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας, καὶ οὕτως οὐκ ἐξαμαρ-
τήσεσθε.

XXVH.

Α Τ Σ Ι Ο Τ

ΚΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΤΡ-
ΠΡΕΣΒΕΥΤΩΝ ΕΠΙΔΟΓΟΣ.

1 Κατηγορηται μὲν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Ἐπικράτους
 ἱκανὰ καὶ τῶν συμπρεσβευτῶν ἐνθυμείσθαι δὲ χρὴ ὅτι
 πολλάκις ἤκούσατε τούτων λεγόντων, ὅποτε βούλοιτό
 τινα ἀδίκως ἀπολίσσαι, ὅτι, εἰ μὴ καταψηφείσθε ἂν αὐ-
 τοὶ κειλεύουσιν, ὑπολείψει ὑμᾶς ἡ μισθοφορά. καὶ νῦν
 οὐδὲν ἥττον ἐνδεῖ, ὥστε τὸ μὲν πλῆθος καὶ ἡ ἀσχύνη¹⁷⁸
 ἢ διὰ τούτων ὑμῖν γίγνεται, ἢ δ' ὠφέλεια τούτοις· πι-
 πείρανται γὰρ ὅτι, ὅποτε ἂν οὗτοι καὶ οἱ τούτων λόγοι
 δοκῶσιν αἰτιοὶ εἶναι ψηφιεῖσθαι ὑμᾶς παρὰ τὸ δίκαιον,
 ὁμοίως παρὰ τῶν ἀδικούντων χρήματα λαμβάνουσι.
 Ζκαίτοι τίνα χρὴ ἐλπίδα ἔχειν σωτηρίας, ὅποταν ἐν χρή-
 μασιν ἢ καὶ σωθῆναι τῇ πόλει καὶ μὴ, ταῦτα δὲ οὗτοι
 φύλακες ὑφ' ὑμῶν καταστάντες, οἱ τῶν ἀδικούντων κο-
 λασται, κλέπτωσί τε καὶ καταδωροδοκῶσι; καὶ οὐ νῦν
 πρῶτον ὥφθησαν ἀδικούντες, ἀλλὰ καὶ πρότερον ἤδη

2, 2. ἥττον] Quod vulgo post h. v. inseritur τοσοῦτον cum Bek-
 kero expunxi auctoritate codicis C.

ib. πλῆθος] Cf. Commentat. crit. p. 24. (Augeras post πλῆ-
 θος addidit τῶν ὄνειδων, convertens totum locum sic:
*et nunc nihilominus tantum abest rem ita contingere, ut
 etiam multitudo flagitiorum et horum infamia in vos ac-
 cidat, utilitas in ipsos.*)

3. ὑμῖν] ἡμῖν Steph.

δώρων ἐπερίσθην. καὶ ὑμῖν ἔχω ἐπικαλέσθαι ὅτι τοῦ αὐ-⁴
 τοῦ ἀδικήματος ὀνομάσαντος μὲν καταψηφίσασθε, τοῦ-
 του δὲ ἀπεψηφίσασθε, τοῦ αὐτοῦ ἀνδρός ἀπάντων κα-
 τηγοροῦντος καὶ τῶν αὐτῶν καταμαρτυρούντων, οἳ οὐχ
 ἑτέρων ἤκουσαν, ἀλλ' αὐτοὶ ἦσαν οἱ περὶ τῶν χρημά-
 των καὶ τῶν δώρων πρὸς τοὺτους πράττοντες. καίτοις
 τοῦτο ἄπαντες ἐπίστασθε, ὅτι οὐχ ὅταν τοὺς μὴ δυνα-
 μένους λέγειν κολάζητε, τότε ἔσται παράδειγμα τοῦ μὴ
 ὑμᾶς ἀδικεῖν, ἀλλ' ὅποταν παρὰ τῶν δυναμένων δίκην
 λαμβάνητε, τότε πάντες παύσονται ἐπιχειροῦντες εἰς
 ὑμᾶς ἑξαμαρτάνειν. νῦν δ' ἀσφαλῶς αὐτοῖς ἔχει τὰ ὑμέ-⁶
 τερα κλέπτειν. ἂν μὲν γὰρ λάθωσιν, ἀδεῶς αὐτοῖς ἔξουσι
 χοῆσθαι· ἂν δὲ ὀφθῶσιν, ἡ μέρει τῶν ἀδικημάτων τὸν
 κίνδυνον ἐξεπρίαντο ἢ εἰς ἀγῶνα καταστάντες τῇ αὐτῶν
 δυνάμει ἐσώθησαν. νῦν τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, πα-
 ράδειγμα ποιήσετε τοῖς ἄλλοις δικαίοις εἶναι, παρὰ τού-
 των δίκην λαβόντες. ἤκουσι δὲ πάντες οἱ τὰ τῆς πόλεως
 πράττοντες οὐχ ἡμῶν ἀκροασόμενοι, ἀλλ' ὑμᾶς εἰσόμε-
 νοι ἦντινα γνώμην περὶ τῶν ἀδικούντων ἔξετε. ὥστ', εἰ
 μὲν ἀποψηφισάθε τούτων, οὐδὲν δεῖνόν· δόξει αὐτοῖς
 εἶναι ὑμᾶς ἑξαπατήσαντας ἐκ πῶν ὑμετέρων ὠφελείσθαι·
 εἰ δὲ καταψηφισάμενοι θανάτου τιμώσητε, τῇ αὐτῇ
 ψήφῳ τοὺς τε ἄλλους κοσμιωτέρους ποιήσετε ἢ νῦν εἰσὶ,
 καὶ παρὰ τούτων δίκην εἰληφότες ἔσεσθε. ἡγοῦμαι δ'·⁸

4, 2. ὀνομάσαντος] „Π. Ὀνομασάνδρου.“ Steph. in marg.

3. τοῦ αὐτοῦ ἀνδρός ἀπάντων κατηγοροῦντος] τοῦ (omisso αὐτοῦ) ἀνδρός ἀπάντων κατηγοροῦντων Steph.

5. ἀλλ' αὐτοὶ] Sic Bekk. e C, αὐτοὶ δὲ Steph.

6, 3. τῶν ἀδικημάτων] Cf. Commentat. crit. p. 25 et 26.

7, 5. ἑξαπατήσαντας] Sic omnes libri MSS. (excepto uno Vin-
 dob. in quo est ἑξαπατήσαι) et editiones ante Bekkerum.
 Hic autem vir doctus ἑξαμαρτήσαντας edidit, nulla tamen
 addita adnotatione. Quum igitur nesciam, qua auctoritate
 haec lectio nitatur, neque intelligam, quomodo Accusa-
 tivus ὑμᾶς sine praepositione εἰς (nam ἑξαμαρτάνειν εἰς
 τινα fere dicitur) hic queat defendi, optimum duco le-
 ctionem vulgatam retinere.

XXVH.

Α Τ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΤΥΜ-
ΠΡΕΣΒΕΤΤΩΝ ΕΠΙΔΟΓΟΣ.

1 Κατηγορηται μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Ἐπικράτους
 ἱκανὰ καὶ τῶν συμπεσβευτῶν ἐνθυμεῖσθαι δὲ χρὴ ὅτι
 πολλὰκις ἠκούσατε τούτων λεγόντων, ὅποτε βούλονται
 τινα ἀδίκως ἀπολέσαι, ὅτι, εἰ μὴ καταψηφείσθε ὧν αὐ-
 τοὶ κελεύουσιν, ὑπολείψει ὑμᾶς ἡ μισθοφορὰ. καὶ νῦν
 οὐδὲν ἤττον ἐνδεῖ, ὥστε τὸ μὲν πλῆθος καὶ ἡ ἀσχύνη¹⁷⁸
 ἢ διὰ τούτων ὑμῖν γίγνεται, ἢ δ' ὠφέλεια τούτοις πε-
 πείρανται γὰρ ὅτι, ὅποτε ἂν οὗτοι καὶ οἱ τούτων λόγοι
 δοκῶσιν αἰτιοὶ εἶναι ψηφιεῖσθαι ὑμᾶς παρὰ τὸ δίκαιον,
 ῥαδίως παρὰ τῶν ἀδικούντων χρήματα λαμβάνουσι.
 Σκαίτοι τίνα χρὴ ἐλπίδα ἔχειν σωτηρίας, ὅποτε ἐν χρή-
 μασιν ἢ καὶ σωθῆναι τῇ πόλει καὶ μὴ, ταῦτα δὲ οὗτοι
 φύλακες ὑφ' ὑμῶν καταστάντες, οἱ τῶν ἀδικούντων κο-
 λασται, κλέπτωσι τε καὶ καταδωροδοκῶσι; καὶ οὐ νῦν
 πρῶτον ὠφθῆσαν ἀδικούντες, ἀλλὰ καὶ πρότερον ἤδη

2, 2. ἤττον] Quod vulgo post h. v. inseritur τοσοῦτον cum Bek-
 kero expunxi auctoritate codicis C.

ib. πλῆθος] Cf. Commentat. crit. p. 24. (Augerus post πλῆ-
 θος addidit τῶν ὄνειδῶν, convertens totum locum sic:
*et nunc nihilominus tantum abest rem ita contingere, ut
 etiam multitudo flagitiorum et horum infamia in vos ac-
 cidat, utilitas in ipsos.*)

3. ὑμῖν] ἡμῖν Steph.

δῶρων ἐκρίθησαν. καὶ ὑμῖν ἔχω ἐπικαλέσαι ὅτι τοῦ αὐ-⁴
 τοῦ ἀδικήματος ὀνομάσαντος μὲν κατεψηφίσασθε, τού-
 του δὲ ἀπεψηφίσασθε, τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς ἀπάντων κα-
 τηγοροῦντος καὶ τῶν αὐτῶν καταμαρτυρούντων, οἳ οὐχ
 ἐτέρων ἤκουσαν, ἀλλ' αὐτοὶ ἦσαν οἱ περὶ τῶν χρημα-
 των καὶ τῶν δώρων πρὸς τούτους πράττοντες. καίτοις
 τοῦτο ἅπαντες ἐπίστασθε, ὅτι οὐχ ὅταν τοὺς μὴ δυνα-
 μένους λέγειν κολάζητε, τότε ἔσται παράδειγμα τοῦ μὴ
 ὑμᾶς ἀδικεῖν, ἀλλ' ὅποταν παρὰ τῶν δυναμένων δίκην
 λαμβάνητε, τότε πάντες παύσονται ἐπιχειροῦντες εἰς
 ὑμᾶς ἐξαμαρτάνειν. νῦν δ' ἀσφαλῶς αὐτοῖς ἔχει τὰ ὑμέ-⁶
 τερα κλέπτειν. ἂν μὲν γὰρ λάθῳσιν, ἀδελφὸς αὐτοῖς ἔξουσι
 χρῆσθαι· ἂν δὲ ὀφθῶσιν, ἡ μέρει τῶν ἀδικημάτων τὸν
 κίνδυνον ἐξεπρίαντο ἢ εἰς ἀγῶνα καταστάντες τῇ αὐτῶν
 δυνάμει ἐσώθησαν. νῦν τολῶν, ὃ ἄνδρες δικασταί, πα-
 ράδειγμα ποιήσετε τοῖς ἄλλοις δικαίοις εἶναι, παρὰ τῶν
 δίκην λαβόντες. ἤκουσι δὲ πάντες οἱ τὰ τῆς πόλεως⁷
 πράττοντες οὐχ ἡμῶν ἀκροασόμενοι, ἀλλ' ὑμᾶς εἰσόμε-
 νοι ἦντινα γνώμην περὶ τῶν ἀδικούντων ἔξετε. ὥστ', εἰ
 μὲν ἀποψηφισάμενοι τούτων, οὐδὲν θεῖον δοῖται αὐτοῖς
 εἶναι ὑμᾶς ἐξαπατήσαντας ἐκ τῶν ὑμετέρων ὠφελεῖσθαι·
 εἰ δὲ καταψηφισάμενοι θανάτου τιμώσητε, τῇ αὐτῇ
 ψήφῳ τοὺς τε ἄλλους κοσμιωτέρους ποιήσετε ἢ νῦν εἰσὶ,
 καὶ παρὰ τούτων δίκην εἰληφότες ἔσεσθε. ἡγοῦμαι δ' ⁸

4, 2. ὀνομάσαντος] „Π. Ὀνομασάνδρου.“ Steph. in marg.

3. τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς ἀπάντων κατηγοροῦντος] τοῦ (omisso αὐτοῦ) ἀνδρὸς ἀπάντων κατηγοροῦντων Steph.

5. ἀλλ' αὐτοὶ] Sic Bekk. e C, αὐτοὶ δὲ Steph.

6, 3. τῶν ἀδικημάτων] Cf. Commentat. crit. p. 25 et 26.

7, 5. ἐξαπατήσαντας] Sic omnes libri MSS. (excepto uno Vin-
 dob. in quo est ἐξαπατήσαι) et editiones ante Bekkerum.
 Hic autem vir doctus ἐξαμαρτάνοντας edidit, nulla tamen
 addita adnotatione. Quum igitur nesciam, qua auctoritate
 haec lectio nitatur, neque intelligam, quomodo Accusa-
 tivus ὑμᾶς sine praepositione εἰς (nam ἐξαμαρτάνειν εἰς
 τινὰ fere dicitur) hic queat defendi, optimum duco le-
 ctionem vulgatam retinere.

ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδ' εἰ μὴ προθέντες αὐτοῖς κλίσιν ἢ ἀπολογουμένων μὴ ἐθέλησαντες ἀκοῦσαι καταψηφισάμενοι τῶν ἐσχάτων τιμῆσαιτε, οὐκ ἂν ἀκρίτους αὐτοὺς ἀπολωλέναι, ἀλλὰ τὴν προσήκουσαν δίκην δεδωκέναι. οὐ γὰρ οὗτοι ἀκριτοὶ εἰσι, περὶ ὧν ἂν ὑμεῖς εἰδότες τὰ πραχθέντα ψηφισήσθε, ἀλλ' οἱ τινες ἂν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν διαβληθέντες περὶ ὧν ὑμεῖς μὴ ἴσθε ἀκροάσεως μὴ τύχωσι. τούτων δὲ τὰ μὲν πράγματα κατηγορεῖ, ἡμεῖς δὲ καταμαρτυροῦμεν. καὶ οὐ τοῦτο δεδωκα, ὥς, ἐὰν ἀκροᾷσθε αὐτῶν, ἀποψηφιεῖσθε· ἀλλ' οὐκ ἂν ἡγοῦμαι αὐτοὺς δίκην ἀξίαν δεδωκέναι, εἰ ἀκροσάμενοι αὐτῶν καταψηφισαίσεθε. πῶς γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, οἷς οὐδὲ ταῦτά καὶ ὑμῖν συμφέρει; οὗτοι μὲν γὰρ ἐν τῇ πολέμῳ ἐκ πεινήτων πλούσιοι γεγόνασιν ἐκ 10 τῶν ὑμετέρων, ὑμεῖς δὲ διὰ τούτους πένητες. καίτοι οὐ ταῦτα ἀγαθῶν δημαγωγῶν ἐστὶ, τὰ ὑμέτερα ἐν ταῖς ὑμετέραις συμφοραῖς λαμβάνειν, ἀλλὰ τὰ ἑαυτῶν ὑμῖν δίδοναι. καὶ γὰρ τσι εἰς τοσοῦτον ἤκομεν, ὥσθ' οἱ πρότερον ἐν τῇ εἰρήνῃ οὐδὲ σφᾶς αὐτοὺς ἐδύναντο τρέφειν, νῦν ὑμῖν εἰσφορὰν εἰσφέρουσι καὶ χορηγοῦσι καὶ οἰκίας 11 μεγάλας οἰκοῦσι. καίτοι ἐτέροις ὑμεῖς ἔστιν ὅτε τὰ πατρῷα κεκτημένοις ταῦτα ποιοῦσιν ἐφθονεῖτε. νῦν δ' οὕτως ἡ πόλις διαίκεται, ὥστε οὐκέτι ὧν οὗτοι κλέπτουσιν ὀργίξεσθε, ἀλλ' ὧν αὐτοὶ λαμβάνετε χάριν ἴστε, ὥσπερ ὑμεῖς τὰ τούτων μισθοφοροῦντες, ἀλλ' οὐ τούτων τὰ 12 ὑμέτερα κλεπόντων. τὸ δὲ πάντων ὑπερφυέστατον, ὅτι ἐν μὲν τοῖς ἰδίοις οἱ ἀδικούμενοι θακρύνουσι καὶ ἐλεεινοὶ εἰσιν, ἐν δὲ τοῖς δημοσίοις οἱ μὲν ἀδικοῦντες ἐλεεινοί,

8, 2. αὐτοῖς κλίσιν] Sic, ut Reisk. conieciat, dedit Bekk. e C. — Ceteri codd. praebent aut αὐτοὺς εἰς κλίσιν, ut vulgo legitur, aut αὐτοὺς κλίσιν.

3. καταψηφισάμενοι] καὶ καταψηφισάμενοι Steph.

7. οἱ τινες] εἰ τινες Steph.

11, 1. ὑμεῖς] Hanc Reiskii emendationem confirmavit Laurentianus. Ceteri codd. aut ὑμῖν aut ὑμῶν, quae est vulgata lectio, exhibent.

ὑμεῖς δ' οἱ ἀδικούμενοι ἐλεῖτε. καὶ νῦν ἴσως ποιήσου-
 σιν ἅπερ καὶ πρότερον ἦσαν εἰθισμένοι, καὶ θημύται καὶ
 φίλοι κλαίοντες ἐξαιτῶνται αὐτοὺς παρ' ὑμῶν. ἐγὼ 13
 179δ' οὕτως ἀξιώ γενέσθαι· εἰ μὲν ἀδικεῖν τούτους μὴδὲν
 νομίζουσιν, ἀποδείξαντας ὡς ψευδῇ τὰ κατηγορημένα,
 οὕτω πείθειν ὑμᾶς ἀποψηφίσασθαι· εἰ δὲ νομίσαντες
 ἀδικεῖν αἰτῶνται, θήλον ὅτι τοῖς ἀδικοῦσιν εὐνοῦσθε-
 ροὶ εἰσιν ἢ ὑμῖν τοῖς ἀδικουμένοις καὶ ἴσως οὐ χάριτος
 ἄξιοι τυχεῖν, ἀλλὰ τιμωρίας, ὅποταν ὑμεῖς δύνησθε.
 ἔτι δὲ τοὺς αὐτοὺς ἡγεῖσθαι χρὴ καὶ τῶν κατηγορῶν 14
 σφόδρα δεήσεσθαι, νομίζοντας πολὺ ἂν θάπτον παρ'
 ἡμῶν ὀλίγων ὄντων ταύτην τὴν χάριν λαμβάνειν ἢ παρ'
 ὑμῶν, ἔτι δὲ ῥᾶν ἄλλους τινὰς τὰ ὑμέτερα καταχαρι-
 ξεσθαι ἢ ὑμᾶς αὐτοὺς γε. ἡμεῖς μὲν τολῶν οὐκ ἡθελή- 15
 σαμεν προδοῦναι, ἀξιοῦμεν δὲ μὴδ' ὑμᾶς· ἐνθυμονμέ-
 νους ὅτι σφόδρ' ἂν ἡμῖν ὀργλῆσθε καὶ ἐτιμωρεῖσθε,
 ὅπου παρεκπίπτομεν, ὡς εἰκὸς τοὺς ἀδικοῦντας, εἰ ἡμεῖς
 παρὰ τούτων ἢ χρήματα λαβόντες ἢ ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ
 διηλλάγημεν. καίτοι εἰ τοῖς μὴ δικαίως ἐπεξιοῦσιν ὀργλ-
 ξεσθε, ἢ που σφόδρα χρὴ αὐτοὺς τοὺς ἀδικοῦντας τι-
 μωρεῖσθαι. νῦν τολῶν, ὃ ἄνδρες δικασταί, καταψηφι- 16
 σάμενοι Ἑταικράτους, τῶν ἐσχάτων τιμήσατε· καὶ μὴ,

12, 4. οἱ ἀδικούμενοι.] Articulum, quem om. MSS. et Steph., ex coniect. Contii addidi. Idem fecit Bekkerus: non recte autem dicit Brunnium ad Sophocli. Antig. 260. sic emendasse haec Lysiae verba.

6. ἐξαιτῶνται, ut Cont. pro vulgari ἐξαιτεῖσθαι coni., Bekk. in Laurentiano reperit.

13, 6. καὶ ἴσως] Sic dedi ex Laurentiano. ἴσως ss ceteri libri MSS. et Steph. — ὥστε, Marklandi coniecturam, cum Reiskio et Augero recepit Bekk. Mea sententia nulla correctione hic locus eget.

14, 4. ἔτι δὲ] Cf. Commentat. crit. p. 62 et sq.

15, 4. ἡμεῖς] ὑμεῖς Steph.

16, 2. τιμήσατε] Sic coni. Steph. pro τιμωρήσατε, quod ipse cum libris MSS. retinuit. Non aliter Cont. hunc locum emendandum esse statuit.

ὥσπερ ἐν τῇ τέως χρόνῳ εἰθισμένοι ἐστέ, ἐπειδὴν κατα-
ψηφισάμενοι ἐξελέγχετε τοὺς ἀδικοῦντας, ἐν τῇ τιμῇματι
ἀζημίους ἀφίετε, ἔχθραν, οὐ δίκην, παρὰ τῶν ἀδικούν-
των λαμβάνοντες· ὥσπερ τοῦ ὀνειδούς, ἀλλ' οὐ τῆς ζη-
μίας αὐτοῖς μέλον· εὖ εἰδότες ὅτι ἐν μὲν τῇ ψήφῳ οὐ-
δὲν ἄλλο ποιεῖτε ἢ ὀνειδίζετε τοῖς ἀδικαῶσιν, ἐν δὲ τῇ
τιμῇματι τιμωρεῖσθε τοὺς ἐξαμαρτάνοντας.

XXVIII.

Α Υ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΕΡΓΟΚΛΕΟΥΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

Τὰ μὲν κατηγορημένα οὕτως ἐστὶ πολλὰ καὶ δεινὰ, ὧς ἂν ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥστε οὐκ ἂν μοι δοκεῖ δύνασθαι Ἐργοκλῆς ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου τῶν πεπραγμένων αὐτῷ πολ-
 λάκις ἀποδανῶν δοῦναι δίκην ἀξίαν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει.
 καὶ γὰρ πόλεις προδεδωκὼς φαίνεται καὶ προξένους καὶ
 πολίτας ὑμετέρους ἡδικηκώς καὶ ἐκ πένητος ἐκ τῶν ὑμε-
 τέρων πλούσιος γεγενημένος. καίτοι πῶς αὐτοῖς χρη-
 συγγνώμην ἔχειν, ὅταν ὁρᾷτε τὰς μὲν ναῦς, ὧν ἥρχον
 οὗτοι, δι' ἀπορίαν χρημάτων καταλυομένας καὶ ἐκ πολ-
 λῶν ὀλγῶν γινομένας, τούτους δὲ πένητας καὶ ἀπόρους
 ἐκπλεύσαντας οὕτω ταχέως πλείστην τῶν πολιτῶν οὐ-
 σίαν κεκτημένους; ὑμέτερον τοίνυν ἔργον ἐστίν, ὧς ἂν-3
 δρες Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ὀργίζεσθαι· καὶ γὰρ
 δὴ δεινὸν ἂν εἴη, εἰ νῦν μὲν οὕτως αὐτοὶ πιεζόμενοι
 ταῖς εἰσφοραῖς συγγνώμην τοῖς κλέπτουσι καὶ τοῖς δω-
 ροδοκοῦσιν ἔχοιτε, ἐν δὲ τῷ τέως χρόνῳ, καὶ τῶν οἴ-
 κων τῶν ὑμετέρων μεγάλων ὄντων καὶ τῶν δημοσίων
 προσόδων μεγάλων οὐδῶν, θανάτῳ ἐκολάζετε τοὺς τῶν
 ὑμετέρων ἐπιθυμοῦντας. οἶμαι δ' ἔγωγε πάντας ὑμᾶς

ἄμολογῆσαι, εἰ ὑμῖν Θρασύβουλος ἐπηγγέλλετο τριήρεις ἔχων ἐκπλεῦσεσθαι καὶ ταύτας παλαιὰς ἀντὶ καινῶν παραδῶσειν, καὶ τοὺς μὲν κινδύνους ὑμετέρους ἔσεσθαι, τὰς δ' ὀφείλειαι τῶν αὐτοῦ φίλων, καὶ ὑμᾶς μὲν διὰ τὰς εἰσφορὰς πενεστέρους ἀποδείξειν, Ἐργονλέα δὲ καὶ τοὺς κόλακας τοὺς αὐτοῦ πλουσιωτάτους τῶν πολιτῶν ποιήσειν, οὐδένα ἂν ὑμῶν ἐπιτρέψαι τὰς ναῦς ἐκείνῳ ἔχοντα ἐκπλεῦσαι. ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ τάχιστα ὑμεῖς ἐψηφίσασθε τὰ χρήματα ἀπογράψαι τὰ ἐκ τῶν πόλεων εἰλημμένα καὶ τοὺς ἄρχοντας τοὺς μετ' ἐκείνου καταπλεῖν εὐθύνας δῶσοντας, Ἐργονλέης ἔλεγεν· ὥς ἤδη συκοφαντεῖτε καὶ τῶν ἀρχαίων νόμων ἐπιθυμεῖτε, καὶ Θρασυβούλου συνέβουλεως Βυζάντιον καταλαβεῖν καὶ τὰς ναῦς ἔχειν καὶ τὴν Σεύθου θυγατέρα γαμεῖν· ἵνα αὐ-180 τῶν ἐκκόψῃς, ἔφη, τὰς συκοφαντίας· ποιήσεις γὰρ αὐτοὺς οὐκ ἐπιβουλεύοντάς σοι καθῆσθαι καὶ τοῖς σοῖς φίλοις, ἀλλὰ περὶ αὐτῶν δεδιέναι. Οὕτως, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ τάχιστα ἐνεπέπληντο καὶ τῶν ὑμετέρων ἀπέλαυσαν, ἄλλοτρίους τῆς πόλεως ἑαυτοὺς ἡγήσαντο. Ὥμα γὰρ πλουτοῦσι καὶ ὑμᾶς μισοῦσι, καὶ οὐκέτι ὡς ἀρξόμενοι παρασκευάζονται, ἀλλ' ὡς ὑμῶν ἀρξοντες, καὶ δεδιότες ὑπὲρ ὧν ἀφήρηται ἔτοιμοι εἰσι καὶ χωρὶα καταλαμβάνειν καὶ ὀλιγαρχίαν καθιστάνειν καὶ πάντα πράττειν, ὅπως ὑμεῖς ἐν τοῖς δεινοτάτοις κινδύνοις καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἔσεσθε· οὕτω γὰρ ἡγοῦνται οὐκέτι τοῖς σφετέροις αὐτῶν ἀμαρτήμασι τὸν νοῦν ὑμᾶς προσέξειν, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως ὀφρῶδούντας θήσυχλον πρὸς τούτους ἔξειν. Θρασύβουλος μὲν οὖν, ὦ

5, 1. καὶ ἐπειδὴ] ἐπειδὴ καὶ cum libris MSS. dedit Steph., sed in marg. καὶ ἐπειδὴ se legi malle indicavit: quam emendationem Reisk. Auger. et Bekk. comprobaverunt. Ceterum cf. Commentat. crit. p. 30 et 31.

6, 8. ἑαυτοὺς] αὐτοὺς Steph.

7, 1. ὥμα] Haec est correctio Reiskii. ἀλλὰ MSS. et Steph.

6. τοῖς σφετέροις αὐτῶν] αὐτῶν tollendum censet Bekk. in Add. et Corrig.

9. τούτους] τούτοις Steph.

ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (οὐδὲν γὰρ δεῖ περὶ αὐτοῦ πλεῖον λέγειν) καλῶς ἐποίησεν οὕτω τελευτήσας τὸν βίον· οὐ γὰρ ἔδει αὐτὸν οὔτε ξῆν τοιούτοις ἔργοις ἐπιβουλευόντα οὔθ' ἕφ' ὑμῶν ἀποθανεῖν ἤδη τι δοκοῦντα ὑμᾶς ἀγαθὸν πεποιημέναι, ἀλλὰ τοιούτῳ τρόπῳ τῆς πόλεως ἀπαλλαγῆναι. ὁρῶ δ' αὐτοὺς διὰ τὴν πρόωγν ἐκκλησίαν⁹ οὐκέτι φειδομένους χρημάτων, ἀλλ' ὠνούμενους τὰς αὐτῶν ψυχὰς καὶ παρὰ τῶν λεγόντων καὶ παρὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ παρὰ τῶν προτάνεων, καὶ πολλοὺς Ἀθηναίων ἀργυρίῳ διαφθείροντας. ὑπὲρ ὧν ὑμῖν ἄξιόν ἐστιν ἀπολογησασθαι· παρὰ τούτου νῦν δίκην λαβοῦσι, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐπιδείξειν ὅτι οὐκ ἔστι τοσαῦτα χρήματα, ὧν ὑμεῖς ἡτήσεσθε, ὥστε μὴ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἀδικούντας. ἐνθυμείσθε γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι οὐκ Ἐργοκλῆς¹⁰ μόνος κρινεται, ἀλλὰ καὶ ἡ πόλις ὅλη. νυνὶ γὰρ τοῖς ἄρχουσι τοῖς ὑμετέροις ἐπιδείξετε, πότερον χρηὶ δικαίοις εἶναι ἢ ὥς πλείστα τῶν ὑμετέρων ὑφειλομένοις τῷ αὐτῷ τρόπῳ τὴν σωτηρίαν παρασκευάζεσθαι, ὥπερ οὗτοι νυνὶ πειρῶνται· καίτοι εὖ εἶδέναι χρηὶ, ὦ ἄνδρες δικασταί,¹¹ ὅστις ἐν τοσαύτῃ ἀπορίᾳ τῶν ὑμετέρων πραγμάτων ἢ πόλεις προδίδωσιν ἢ χρήματα κλέπτειν ἢ δωροδοκεῖν ἀξιοί, οὗτος καὶ τὰ τεύχη καὶ τὰς ναῦς τοῖς πολεμίοις παραδίδωσι καὶ ὀλιγαρχίαν ἐκ δημοκρατίας καθίστησιν· ὥστ' οὐκ ἄξιον ὑμῖν τῆς τούτων παρασκευῆς ἡττάσθαι, ἀλλὰ παράδειγμα πᾶσιν ἀνθρώποις ποιῆσαι καὶ μήτε κέρδος μήτε ἔλεον μήτ' ἄλλο μηδὲν περὶ πλείονος ποιῆσασθαι τῆς τούτων τιμωρίας.

9, 2. *χρημάτων*] τῶν χρημάτων Steph. et Bekk. — Ego omisi articulum, cum absit a codd. C. et X. Cf. Xenoph. Memorab. I, 2, 22. πολλοὶ γὰρ, καὶ χρημάτων δυνάμενοι φείδεσθαι πρὶν ἐρεῖν, ἐρασθέντες οὐκέτι δύνανται.

5. *διαφθείροντας*, ut conji. Reisk., e C. dedit Bekk. *διαφθεῖρειν* ceteri libri MSS. et Steph.

10, 5. *ὥπερ*] ὥσπερ Steph.

11, 2. *ὅστις*] ὅτι anti ὅστις de Stephani coniectura addidit Bekk.

6. *ἡττάσθαι*] ἡττήσθαι Steph.

7. 8. *ποιῆσαι* — *ποιήσασθαι*] *ποιεῖται* — *ποιήσεσθε* Steph.

ὧσπερ ἐν τῷ τέως χρόνῳ εἰθισμένοι ἐστέ, ἐπειδὴν κατα-
ψηφισάμενοι ἐξελέγητε τοὺς ἀδικούντας, ἐν τῷ τιμήματι
ἀζημίους ἀφίετε, ἔχθραν, οὐ δίκην, παρὰ τῶν ἀδικούν-
των λαμβάνοντες· ὧσπερ τοῦ ὀνειδούς, ἀλλ' οὐ τῆς ζη-
μίας ἀντοῖς μέλον· εὖ εἰδότες ὅτι ἐν μὲν τῇ ψήφῳ οὐ-
δὲν ἄλλο ποιεῖτε ἢ ὀνειδίζετε τοῖς ἀδικούσιν, ἐν δὲ τῷ
τιμήματι τιμωρεῖσθε τοὺς ἐξαμαρτάνοντας.

XXVIII.

Λ Τ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΕΡΓΟΚΛΕΟΤΕ ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

Τὰ μὲν κατηγορημένα οὕτως ἐστὶ πολλὰ καὶ δεινὰ, ὧν ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥστε οὐκ ἂν μοι δοκεῖ δύνασθαι Ἐργοκλῆς ὑπὲρ ἑνὸς ἐκάστου τῶν πεπραγμένων αὐτῷ πολ-
λάκις ἀποθανῶν δοῦναι δίκην ἀξίαν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει.
καὶ γὰρ πόλεις προδεδωκὼς φαίνεται καὶ προξένους καὶ
πολίτας ὑμετέρους ἡδίκηκώς καὶ ἐκ πένητος ἐκ τῶν ὑμε-
τέρων πλούσιος γεγεννημένος. καίτοι πῶς αὐτοῖς χρη-
στυγνώμην ἔχειν, ὅταν ὁρᾶτε τὰς μὲν ναῦς, ὧν ἤρχον
οὗτοι, δι' ἀπορίαν χρημάτων καταλυομένας καὶ ἐκ πολ-
λῶν ὀλλγας γινομένας, τούτους δὲ πένητας καὶ ἀπόρους
ἐκπλεύσαντας οὕτω ταχέως κλείσθην τῶν πολιτῶν οὐ-
σίαν κατημένους; ὑμέτερον τοίνυν ἔργον ἐστίν, ὧν ἂν-3
δρες Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ὀργίζεσθαι· καὶ γὰρ
δὴ δεινὸν ἂν εἴη, εἰ νῦν μὲν οὕτως αὐτοὶ κτεζόμενοι
ταῖς εἰσφοραῖς στυγνώμην τοῖς κλέπτουσι καὶ τοῖς δω-
ροδοκοῦσιν ἔχοιτε, ἐν δὲ τῷ τέως χρόνῳ, καὶ τῶν οἴ-
κων τῶν ὑμετέρων μεγάλων ὄντων καὶ τῶν δημοσίων
προσόδων μεγάλων οὐσῶν, θανάτῳ ἐκολάζετε τοὺς τῶν
ὑμετέρων ἐπιθυμοῦντας. οἶμαι δ' ἔγωγε πάντας ὑμᾶς

ἄδολογῆσαι, εἰ ὑμῖν Θρασύβουλος ἐπηγγέλλετο τριήρεις ἔχων ἐκπλεῦσεσθαι καὶ ταύτας παλαιὰς ἀντὶ καινῶν παραδῶσειν, καὶ τοὺς μὲν κινδύνους ὑμετέρους ἔσεσθαι, τὰς δ' ὀφείλεις τῶν αὐτοῦ φίλων, καὶ ὑμᾶς μὲν διὰ τὰς εἰσφορὰς πενεστέρους ἀποδείξειν, Ἐργονλέα δὲ καὶ τοὺς κόλακας τοὺς αὐτοῦ πλουσιωτάτους τῶν πολιτῶν ποιήσειν, οὐδένα ἂν ὑμῶν ἐπιτρέψαι τὰς ναῦς ἐκείνον ὄχοντα ἐκπλεῦσαι. ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ τάχιστα ὑμεῖς ἐψηφίσασθε τὰ χρήματα ἀπογράφαι τὰ ἐκ τῶν πόλεων εἰλημμένα καὶ τοὺς ἄρχοντας τοὺς μετ' ἐκείνου καταπλεῖν εὐθύνας δῶσοντας, Ἐργονλέης ἔλεγεν· ὥς ἤδη συκοφαντεῖτε καὶ τῶν ἀρχαίων νόμων ἐπιθυμεῖτε, καὶ Θρασυβούλω συμβούλευε Βυζάντιον καταλαβεῖν καὶ τὰς ναῦς ἔχειν καὶ τὴν Σεύθου θυγατέρα γαμεῖν· ἵνα αὐ-¹⁸⁰ τῶν ἐκκόψῃς, ἔφη, τὰς συκοφαντίας· ποιήσεις γὰρ αὐτοὺς οὐκ ἐπιβουλεύοντάς σοι καθήσθαι καὶ τοῖς σοῖς φίλοις, ἀλλὰ περὶ αὐτῶν δεδιέναι. Οὕτως, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ τάχιστα ἐνεπέπληντο καὶ τῶν ὑμετέρων ἀπέλαυσαν, ἄλλοτρίους τῆς πόλεως ἐαυτοὺς ἡγήσαντο. Ἦμα γὰρ πλουτοῦσι καὶ ὑμᾶς μισοῦσι, καὶ οὐκέτι ὥς ἀρξέομενοι παρασκευάζονται, ἀλλ' ὥς ὑμῶν ἄρξοντες, καὶ δεδιότες ὑπὲρ ὧν ἀφήρηνται ἔτοιμοι εἰσι καὶ χωρὶα καταλαμβάνειν καὶ ὀλιγαρχίαν καθιστάνειν καὶ πάντα πράττειν, ὅπως ὑμεῖς ἐν τοῖς δεινोτάτοις κινδύνοις καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἔσεσθε· οὕτω γὰρ ἡγοῦνται οὐκέτι τοῖς σφετέροις αὐτῶν ἀμαρτήμασι τὸν νοῦν ὑμᾶς προσέξιν, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως ὀφρώδουντας θήσυχIAN πρὸς τούτους ἔξιν. Θρασύβουλος μὲν οὖν, ὦ

5, 1. καὶ ἐπειδὴ] ἐπειδὴ καὶ cum libris MSS. dedit Steph., sed in marg. καὶ ἐπειδὴ se legi malle indicavit: quam emendationem Reisk. Auger. et Bekk. comprobant. Ceterum cf. Commentat. crit. p. 30 et 31.

6, 8. ἐαυτοὺς] αὐτοὺς Steph.

7, 1. ἡμα] Haec est correctio Reiskii. ἀλλὰ MSS. et Steph.

6. τοῖς σφετέροις αὐτῶν] αὐτῶν tollendum censet Bekk. in Add. et Corrig.

9. τούτους] τούτοις Steph.

ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (οὐδὲν γὰρ δεῖ περὶ αὐτοῦ πλεῖω λέγειν) καλῶς ἐποίησεν οὕτω τελευτήσας τὸν βίον· οὐ γὰρ ἔδει αὐτὸν οὕτως ζῆν τοιούτοις ἔργοις ἐπιβουλεύοντα οὐδ' ὑφ' ὑμῶν ἀποθανεῖν ἤδη τι δοκοῦντα ὑμᾶς ἀγαθὸν πεποιηκέναι, ἀλλὰ τοιούτῳ τρόπῳ τῆς πόλεως ἀπαλλαγῆναι. ὁρῶ δ' αὐτοὺς διὰ τὴν πρῶην ἐκκλησίαν⁹ οὐκέτι φειδομένους χρημάτων, ἀλλ' ὠνούμενους τὰς αὐτῶν ψυχὰς καὶ παρὰ τῶν λεγόντων καὶ παρὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ παρὰ τῶν προτάνων, καὶ πολλοὺς Ἀθηναίων ἀργυροῖα διαφθείροντας. ὑπὲρ ὧν ὑμῖν ἄξιόν ἐστιν ἀπολογησασθαι· παρὰ τούτου νῦν δίκην λαβοῦσι, καὶ πᾶσιν ἀνδράποισ ἐπιδείξει ὅτι οὐκ ἔστι τοσαῦτα χρήματα, ὧν ὑμεῖς ἠτιθέσθε, ὥστε μὴ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἀδικοῦντας. ἐνθυμεῖσθε γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι οὐκ Ἐργοκλῆς¹⁰ μόνος κρίνεται, ἀλλὰ καὶ ἡ πόλις ὅλη. νυνὶ γὰρ τοῖς ἄρχουσιν τοῖς ὑμετέροισ ἐπιδείξετε, πότερον χρὴ δικαίους εἶναι ἢ ὡς πλεῖστα τῶν ὑμετέρων ὑφελομένοις τῷ αὐτῷ τρόπῳ τὴν σωτηρίαν παρασκευάζεσθαι, ὥπερ οὗτοι νυνὶ πειρῶνται. καίτοι εὖ εἶδέναι χρὴ, ὦ ἄνδρες δικασταί,¹¹ ὅστις ἐν τοσαύτῃ ἀπορίᾳ τῶν ὑμετέρων πραγμάτων ἢ πόλεις προδίδωσιν ἢ χρήματα κλέπτειν ἢ δωροδοκεῖν ἀξιοῖ, οὗτος καὶ τὰ τεῖχη καὶ τὰς ναῦς τοῖς πολεμίοις παραδίδωσι καὶ ὀλιγαρχίαν ἐκ δημοκρατίας καθίστησιν· ὥστ' οὐκ ἄξιον ὑμῖν τῆς τούτων παρασκευῆς ἠττᾶσθαι, ἀλλὰ παράδειγμα πᾶσιν ἀνδράποισ ποιῆσαι καὶ μήτε κέρδος μήτε ἔλπον μήτ' ἄλλο μηδὲν περὶ πλείονος ποιῆσασθαι τῆς τούτων τιμωρίας.

9, 2. χρημάτων] τῶν χρημάτων Steph. et Bekk. — Ego omisi articulum, cum absit a codd. C. et X. Cf. Xenoph. Memorab. I, 2, 22. πολλοὶ γὰρ, καὶ χρημάτων δυνάμενοι φείδεσθαι πρὶν ἐρᾶν, ἐρασθέντες οὐκέτι δύνανται.

5. διαφθείροντας, ut con. Reisk., e C. dedit Bekk. διαφθεῖρειν ceteri libri MSS. et Steph.

10, 5. ὥπερ] ὥσπερ Steph.

11, 2. ὅστις] ὅτι anti ὅστις de Stephani coniectura addidit Bekk.

6. ἠττᾶσθαι] ἠττῆσθαι Steph.

7. 8. ποιῆσαι — ποιῆσασθαι.] ποιῆτε — ποιήσεσθε Steph.

- 12 Οἶμαι δ' Ἐργοκλέα, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ μὲν Ἀλικαρνασσοῦ καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ περὶ τῶν αὐτῶ πεπραγμένων οὐκ ἐπιχειρήσειν ἀπολογεῖσθαι, ἔρεϊν δὲ ὥς ἀπὸ Φυλῆς κατῆλθε καὶ ὥς δημοτικός ἐστὶ καὶ ὥς τῶν κινδύνων τῶν ὑμετέρων μετέσχευ. ἐγὼ δὲ, ὃ ἄνδρες
- 13 Ἀθηναῖοι, τοιαύτην γνώμην ἔχω περὶ τῶν τοιούτων· ὅσοι μὲν ἐλευθερίας καὶ τοῦ δικαίου ἐπιθυμοῦντες καὶ τοὺς νόμους ἴσχειν βουλόμενοι καὶ τοὺς ἀδικοῦντας μισοῦντες τῶν ὑμετέρων κινδύνων μετέσχον, οὐ πονηροὺς εἶναι πολίτας οὐδὲ ἀδίκως τούτοις φημὶ εἶναι ὑπόλογον τὴν ἐκείνων φυγὴν· ὅσοι δὲ κατελθόντες ἐν δημοκρατίᾳ τὸ μὲν ὑμέτερον πλῆθος ἀδικοῦσι, τοὺς δὲ ἰδίους οἴκους ἐκ τῶν ὑμετέρων μεγάλους ποιοῦσι, πολλὸν μᾶλλον αὐ-
- 14 τοῖς προσήκει ὀργίζεσθαι ἢ τοῖς τριάκοντα. οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ τοῦτ' ἐχειροτενήθησαν, ἵνα κακῶς, εἴ πῃ δύναιτο, ὑμᾶς ποιήσαιεν· τούτοις δ' ὑμᾶς αὐτοὺς ἐπετρέψατε ὥς μεγάλην καὶ ἐλευθέραν τὴν πόλιν ποιήσουσιν· ὧν ὑμῖν οὐδὲν ἀποβέβηκεν, ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τούτοις εἶναι ἐν τοῖς δεινотάτοις κινδύνοις καθεστήκατε, ὥστε πολλὸν ἂν δικαιότερον ὑμᾶς αὐτοὺς ἢ τούτους ἐλεοῖτε, καὶ τοὺς ὑμέτερους παῖδας καὶ γυναῖκας, ὅτι ὑπὸ τοιούτων ἀν-
- 15 δρῶν λυμαινέσθαι. ὅταν γὰρ ἡγησώμεθα σωτηρίας ἀντι-
 ληφθαι, δεινότερα ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἀρχάντων πάσχο-
 μεν ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων. καίτοι πάντες ἐπιστάσθε ὅτι
- 181 οὐδὰμῃ ἐλπίς σωτηρίας ὑμῖν δυστυχήσασιν. ὥστε ἄξιον ὑμᾶς παρακαλεσασμένους ὑμῖν αὐτοῖς παρὰ τούτων νυνὶ τὴν μεγίστην δίκην λαβεῖν, καὶ τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσιν ἐπι-

12, 6. τοιαύτην] οὗ τοιαύτην Steph., sed optimi codd. om. οὗ.

13, 1. ὅσοι] ἀλλ' ὅσοι Steph.: Bekk. Laurentianum secutus omisit ἀλλ'.

3. ἴσχειν] ἔχειν Steph.

5. ὑπόλογον] ὑπὸ λόγον Steph., sed in marg. „Π. ὑπόλογον.“

14, 4. ποιήσουσιν] Sic Markl. et Taylor. correxerunt codicum et Stephani lectionem ποιήσασιν.

15, 6. τὴν μεγίστην δίκην] δίκην τὴν μεγίστην Bekk.

δεῖξαι ὡς τοὺς ἀδικούντας τιμωρεῖσθε καὶ τοὺς ὑμετέ-
 ρους ἄρχοντας βελτίους ποιήσετε. ἐγὼ μὲν οὖν ταῦθ' 16
 ὑμῖν παρακελεύομαι· ὑμᾶς δὲ χρὴ εἰδέναι ὅτι, ἂν μὲν
 ἐμοὶ πεισθῇτε, εὖ περὶ αὐτῶν βουλευέσεσθε, εἰ δὲ μὴ,
 χείροσι τοῖς ἄλλοις πολίταις χρήσεσθε. ἔτι δὲ, ὧ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, ἂν αὐτῶν ἀποψηφισέσθε, οὐδεμίαν ὑμῖν εἴ-
 σονται χάριν, ἀλλὰ τοῖς ἀνηλωμένοις καὶ τοῖς χρήμασιν
 οἷς ὑφ' ἡγήνται· ὥστε τὴν μὲν ἔχθραν ὑμῖν αὐτοῖς κατα-
 λείψετε, 1 τῆς δὲ σωτηρίας ἐκείνοις εἴσονται χάριν. καὶ 17
 μὲν δὴ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ Ἀλικαρνασσεῖς καὶ οἱ
 ἄλλοι οἱ ὑπὸ τούτων ἡδικημένοι· ἂν μὲν παρὰ τούτων
 τὴν μεγίστην δίκην λάβητε, νομιοῦσιν ὑπὸ τούτων μὲν
 ἀπολωλέναι, ὑμᾶς δὲ αὐτοῖς βεβοηθηκέναι· ἔαν δὲ τού-
 τος σώσητε, ἡγῆσονται καὶ ὑμᾶς ὁμογενήμονας γεροντέ-
 ναι τοῖς αὐτοῖς προδεδικάσιν. ὥστ' ἄξιον τούτων
 ἀπάντων ἐνθυμηθέντας ἅμα τοῖς τε φίλοις τοῖς ὑμε-
 τέροις ἀποδοῦναι χάριν καὶ παρὰ τῶν ἀδικούντων δίκην
 λαβεῖν.

15, 7. καὶ τοὺς ὑμ. κ. τ. λ.] Cf. Commentat. crit. p. 31.

16, 3. αὐτῶν] αὐτῶν Steph.

6. τοῖς ἀνηλωμένοις καὶ τοῖς χρ.] Cf. Commentat. crit. p. 32.

17, 9. δίκην] τὴν δίκην Steph. et MSS. praeter Laurentianum.

XXIX.

Λ Τ Σ Ι Ο Τ

ΚΑΤΑ ΦΙΛΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

Ο μὲν ἀγὼν οὗτος, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἐρημότατος γέγνηται ἢ ἐγὼ προσεδόκων. πολλοὶ γὰρ ἦσαν οἱ ἀπελοθῆντες καὶ οἱ φάσκοντες Φιλοκράτους κατηγορήσειν· ὧν οὐδεὶς νυνὶ φαίνεται. ὃ καὶ μοι δοκεῖ οὐδενὸς ἕλαττον εἶναι τεκμήριον τῆς ἀπογραφῆς, ὅτι ἀληθῆς οὐσα τυγχάνει· εἰ γὰρ μὴ πολλὰ τῶν Ἐργοκλέους εἶχε χρημάτων, οὐκ ἂν οὕτως οἷός τ' ἦν ἀπαλλάξαι τοὺς κατηγορούς. ἐγὼ δὲ, ὃ ἄνδρες δικασταί, πάντας ὑμᾶς ἡγοῦμαι εἰδέναι ὅτι Ἐργοκλέους διὰ τοῦτο ὑμεῖς θάνατον κατεχειροτονήσατε, ὅτι κακῶς διαθείς τὰ τῆς πόλεως πλεον ἢ τριάκοντα ταλάντων οὐσίαν ἐκτέσατο. καὶ τούτων τῶν χρημάτων οὐδὲν ἐν τῇ πόλει φαίνεται. καίτοι ποῦ χρητραπεύσθαι ἢ πῇ ζητῆσαι τὰ χρήματα; εἰ γὰρ παρὰ τοῖς κηδεσταῖς καὶ οἷς ἐκεῖνος οἰκειότατ' ἀνθρώπων ἐχρήτο μὴ φανήσεται, χαλεπῶς παρὰ τοῖς ἐχθροῖς εὐρεθήσεται· τίνα δὲ Ἐργοκλῆς περὶ πλείονος Φιλοκράτους ἐποιεῖτο; ἢ πρὸς τίν' ἀνθρώπων δέκετο οἰκειότερον; οὐ τῶν μὲν ὑμετέρων πολιτῶν αὐτόν ἐξήγαγε, τῶν δ' αὐτοῦ χρημάτων ταμίαν ἐποίησε, καὶ τὸ τελευταῖον τριήραρχον

2, 5. ποῦ] ποῦ Steph.

3, 4. τριήραρχον] τριήραρχον αὐτόν Steph. et codd. praeter C., quem secutus Bekkerus pronomen omisit.

κατέστησε; καίτοι δεινόν, εἰ οἱ μὲν τὰς οὐσίας ἔχοντες⁴
 ὀλοφυροῦνται τριηραρχοῦντες, οὗτος δὲ οὐδὲν πρότερον
 κεκτημένος ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐδελοντῆς ὑπέστη ταύ-
 την τὴν λειτουργίαν. οὐκοῦν δὴ οὐχ ὥς ζημιωθησόμενον
 αὐτὸν τριηραρχον κατέστησεν, ἀλλ' ὥς ἀφεληθησόμενον
 καὶ φυλάξοντα τὰ αὐτοῦ χρήματα, οὐκ ἔχων ὅτῳ χρη-
 μᾶλλον τούτου πιστεῦσαι. ἡγοῦμαι δὲ, ὅτι ἄνδρες δικα-⁵
 σταί, Φιλοκράτει δύο εἶναι καὶ μόνας ἀπολογίας. προς-
 ἵκει γὰρ αὐτῷ ἀποδεῖξαι ἢ ἑτέρους ἔχοντας τὰ Ἐργο-
 κλέους χρήματα ἢ ἀδίκως ἀπολωλότα ἐκείνων καὶ οὐδὲν
 ὑφηρεγμένον τῶν ὑμετέρων οὐδὲ δεδωροδοκηκότα. εἰ δὲ
 τούτων μηδέτερον ποιήσῃ, δέδοκται καταψηφίσθαι,
 καὶ μὴ τοῖς μὲν παρὰ τῶν ἄλλων λαμβάνουσιν ὀργί-⁶
 σθαι, τοῖς δὲ τὰ ὑμέτερά αὐτῶν ἔχουσι συγγνώμην ἔχειν.
 182 τίς δ' οὐκ οἶδεν Ἀθηναίων τρία τάλαντα παρ' Ἐργο-⁷
 κλέους μεσεγγυηθέντα τοῖς λέγουσιν, εἰ δύναιτο αὐτὸν
 σῶσαι καὶ μὴ κατηγορεῖν; οἱ, ἐπειδὴ ἐώρων τὴν ὑμετέ-
 ραν ὀργὴν τιμωρεῖσθαι βουλομένην, ἡσυχίαν ἤγον καὶ
 οὐκ ἐτόλμων σφᾶς αὐτοὺς φανεροὺς ποιῆσαι. καὶ τὸ
 μὲν πρῶτον οὗτος οὐ κομιζόμενος παρ' αὐτῶν τὰ χρή-
 ματα μηνύειν ἔφη τῇ πόλει· ἐπειδὴ δὲ καὶ ταῦτα ἀπί-⁷
 ληψε καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐκαίνου κύριος γεγένηται, εἰς
 τοῦτο τόλμης ἐλήλυθεν, ὥστε μάρτυρας πεπόρισται, οἱ
 μαρτυρήσουσιν αὐτῷ ὥς ἦν ἐχθιστος ἀπάντων ἀνθρώ-
 πων Ἐργοκλῆς. καίτοι οἷσθ' ἂν αὐτὸν, ὡς ἄνδρες δικα-
 σταί, εἰς τοῦτο μανίας ἀφικέσθαι, ὥστε Θρασυβούλου
 στρατηγοῦντος καὶ Ἐργοκλέους αὐτῷ διαφερομένου ἐδε-
 λοντὴν ὑποστῆναι τριηραρχον; πῶς γὰρ ἂν θάττον ἀπώ-⁸
 λετο, ἢ πῶς ἂν μᾶλλον ἐπηρεάζετο;

4, 4. οὐκοῦν] οὐκουν Steph.

5, 2. προσήκει, ut conl. Reisk., e C. dedit Bekk. προσήκειν vulgo.

6, 3. ἐπειδὴ est emendatio Reiskii, quam cod. X. confirmare videtur. ἐπειδὴν ceteri codd. et Steph.

7. μηνύειν] Sic MSS. et Steph., cuius coniecturam μηνύσαι nonnem recepisset Bekkerus.

Περὶ μὲν οὖν τούτων ἱκανὰ τὰ εἰρημμένα· ἐγὼ δ' ὑμᾶς ἄξιῶ ὑμῖν αὐτοῖς βοηθῆσαι καὶ πολλὸν μᾶλλον τοὺς ἀδικούντας τιμωρεῖσθαι ἢ τοὺς τὰ τῆς πόλεως ἔχοντας ἔλεινους ἡγείσθαι. οὐδὲν γὰρ τῶν αὐτοῦ καταδήσει, ἀλλὰ τὰ ὑμέτερα ὑμῖν αὐτοῖς ἀποδώσει, καὶ πολλῶ 9 πλείω αὐτῷ τούτων περιέσται. καὶ γὰρ ἂν καὶ δεινὸν εἴη, ὃ ἄνδρες δικασταί, εἰ τοῖς μὲν μὴ δυναμένοις τὰ σφέτερόν αὐτῶν εἰσφέρειν ὀργίξοισθε καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν ὡς ἀδικούντων δημεύοιτε, τοὺς δὲ τὰ ὑμέτερόν αὐτῶν ἔχοντας μὴ τιμωροῖσθε, ἀλλὰ τῶν τε χρημάτων ἀποστεροῖσθε καὶ τούτους χαλεπωτέρους ἐχθροὺς ἔχοιτε. 10 ἔως γὰρ ἂν τὰ ὑμέτερα ἔχοντες σφίαιν αὐτοῖς ξυνιδῶσιν, οὐδέποτε ὑμῖν παύσονται κακονοοῦντες, νομίζοντες τὰς τῆς πόλεως δυστυχίας μόνας ἀκαλλαγὴν εἶ 11 ναι τῶν πρὸς αὐτοὺς πραγμάτων. Ἐγροῦμαι δ', ὃ ἄνδρες δικασταί, οὐ μόνον περὶ χρημάτων αὐτῷ πρὸς ἡμῖν ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ σώματος κινδυνεύειν. καὶ γὰρ ἂν καὶ δεινὸν εἴη, εἰ οἱ μὲν τὰ τῶν ἰδιωτῶν ἀπολλύμενα τοῖς κλέπταις συνειδότες τοῖς αὐτοῖς ἐνέχουσιν, οὗτος δὲ τὰ τῆς πόλεως Ἐργοκλεῖ συνιδὼς κλέπτοντι καὶ ἐπὶ τοῖς ὑμέτεροις δωροδοκοῦντι μὴ τῆς αὐτῆς τιμωρίας τυγχάνοι, ἀλλὰ ἅθλα λάβοι τὴν ὑπ' ἐκείνου καταλειφθεῖσαν οὐσίαν ἀντὶ τῆς αὐτοῦ πονηρίας. 12 ἄξιοι δ' ὑμῖν εἶδιν ὀργῆς, ὃ ἄνδρες δικασταί. οὗτοι γὰρ, ὅτε Ἐργοκλῆς ἐκρίνετο, ἐν τῷ δήμῳ περιμόντες ἔλεγον ὡς πεντακόσιοι μὲν αὐτοῖς εἴησαν ἐκ τοῦ Πειραιῶς δεδεκασμένοι, ἑξακόσιοι δὲ καὶ χίλιοι ἐκ τοῦ ἄστεος· μᾶλλον δὲ προσεποιούντο πιστεύειν τοῖς χρήμασιν ἢ δεδιέναι 13 τὰ αὐτῶν ἁμαρτήματα. ἐκεῖ μὲν οὖν ἐπεδείξατε αὐτοῖς, εἰ δὲ εὐ φρονῆτε, καὶ νυνὶ τοῦτο φανερόν πάνσιν ἀνθρώποις ποιήσατε, ὅτι οὐκ ἔστι τοσαῦτα χρήματα, ἃ

8, 6. πλείω] Sic Vindobon. πλείον δ' ceteri libri MSS. et Steph. 12, 3. εἴησαν, uti coniecerat Steph., a Bekkero repertum est in C. οὐ ἦσαν, quod retinuit Steph., ceteri exhibent codices.

ib. Πειραιῶς] Πειραιεύς Steph.

ὕμᾱς οὕς ἂν λαμβάνητε ἀδικοῦντας ἀποτρέψει τιμωρεῖσθαι, καὶ μηδεμίαν αὐτοῖς ἄδειαν δώσετε τὰ ὑμέτερα αὐτῶν διαρκάζουσι καὶ κλέπτουσιν. ἐγὼ μὲν οὖν ταῦτα¹⁴ ὑμῖν παραινῶ. πάντες γὰρ ἐπίστασθε ὅτι Ἑργοκλῆς χρηματιούμενος, ἀλλ' οὐ πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμησόμενος ἐξέπλευσε καὶ οὐδεὶς ἄλλος ἔχει τὰ χρήματα ἢ οὗτος. ἔαν οὖν σωφρονῇτε, τὰ ὑμέτερά αὐτῶν κομειῖσθε.

13, 4. 37] ἐὰν Steph.

XXX.

Λ Τ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΝΙΚΟΜΑΧΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ 183
ΕΡΘΤΝΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ.

1^η Ἡδη, ὧ ἄνδρες δικάσται, τινὲς εἰς κρῖσιν καταστάντες ἀδικεῖν μὲν ἔδοξαν, ἀποφαινόντες δὲ τὰς τῶν προγόνων ἀρετὰς καὶ τὰς σφετέρας αὐτῶν εὐεργεσίας συγγνώμης ἔτυχον παρ' ὑμῶν. ἐπειδὴ τοίνυν καὶ τῶν ἀπολογουμένων ἀποδέχεσθε, ἴαν τι ἀγαθὸν φαίνωνται τὴν πόλιν πεποιηκότες, ἄξιον καὶ τῶν κατηγορῶν ὑμᾶς ἀκροάσασθαι, ἴαν ἀποφαίνωσι τοὺς φεύγοντας πάλαι πονηροὺς ῥῶντας. ὅτι μὲν τοίνυν ὁ πατὴρ ὁ Νικομάχου δημόσιος ἦν, καὶ οἷα νέος ὢν οὗτος ἐπετήδευσε, καὶ ὅσα ἔτη γυγνῶς εἰς τοὺς φράτορας εἰσήχθη, πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν· ἐπειδὴ δὲ τῶν νόμων ἀναγραφεὺς ἐγένετο, τίς οὐκ οἶδεν ὅσα τὴν πόλιν ἐλυμήνατο; προσταχθὲν γάρ αὐτῷ τεσσάρων μηνῶν ἀναγράψαι τοὺς νόμους τοὺς Σόλωνος, ἀντὶ μὲν Σόλωνος αὐτὸν νομοθέτην κατέστησεν, ἀντὶ δὲ τεσσάρων μηνῶν ἔξέτη τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο,

1, 6. ἄξιον] Sic Bekk. et Brem. e C. ἀξιώ Steph. cum ceteris libris.

2, 6. τοὺς Σόλωνος cum Reiskio scripsi pro τοῦ Σόλωνος, ut in codd. scriptum legitur.

8. ἔξέτη] Ita auctore Taylora correxi vulgatam scripturam ἐξ ἔτη.

καθ' ἐκάστην δὲ ἡμέραν ἀργύριον λαμβάνων τοὺς μὲν ἐνέγραψε, τοὺς δὲ ἐξήλειπεν. εἰς τοῦτο δὲ κατέστημεν,³ ὥστε ἐκ τῆς τούτου χειρὸς τεταμιεύμεθα τοὺς νόμους· καὶ οἱ ἀντίδικοι ἐπὶ τοῖς δικαστηρίοις ἐναντίους παρέρχοντο, ἀμφοτέροι παρὰ Νικομάχου φάσκοντες εἰληφέναι. ἐπιβαλλόντων δὲ τῶν ἀρχόντων ἐπιβολὰς καὶ εἰσαγόντων εἰς τὸ δικαστήριον οὐκ ἠθέλησε παραδοῦναι τοὺς νόμους· ἀλλὰ πρότερον ἢ πόλις εἰς τὰς μεγίστας συμφορὰς κατέστη, πρὶν τοῦτον ἀπαλλαγῆναι τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν πεπραγμένων εὐθύνας ὑποσχεῖν. καὶ γάρ τοι, ὦ ἄνδρες⁴ δικασταί, ἐπειδὴ ἐκείνων δίκην οὐ δέδωκεν, ὅποیان καὶ νῦν τὴν ἀρχὴν κατεστήσατο; ὅστις πρῶτον μὲν τέτταρα ἔτη ἀνέγραψεν, ἐξὸν αὐτῷ τριάκοντα ἡμερῶν ἀπαλλαγῆναι. ἔπειτα διωρισμένον ἐξ ὧν ἔδει ἀναγράφειν, αὐτὸν ἀπάντων κύριον ἐποίησεν καὶ τοσαῦτα διαχειρίσας μόνος οὗτος τῶν ἀρξάντων εὐθύνας οὐκ ἔδωκεν· ἀλλ' οἱ μὲν⁵ ἄλλοι τῆς αὐτῶν ἀρχῆς κατὰ πρυτανεῖαν λόγον ἀναφέρουσι, σὺ δὲ, ὦ Νικόμαχε, οὐδὲ τετάρτων ἐτῶν ἡξίωσας ἐγγράφαι, ἀλλὰ μόνῳ σοὶ τῶν πολιτῶν ἐξεῖναι νομίζεις ἄρχειν πολὺν χρόνον καὶ μήτε εὐθύνας διδόναι μήτε τοῖς ψηφίσμασι πείθεσθαι μήτε τῶν νόμων φροντίζειν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐγγράφεις, τὰ δ' ἐξαλείφεις, καὶ εἰς τοῦτο ὕβρεως ἦκεις, ὥστε σαυτοῦ νομίζεις εἶναι τὰ τῆς πόλεως, αὐτὸς δημόσιος ὢν. ὑμᾶς τοῖσιν χρῆ, ὦ ἄνδρες δικασταί,⁶ ἀναμνησθέντας καὶ τῶν προγόνων τῶν Νικομάχου, οἷτινες ἦσαν, καὶ οὗτος ὡς ἀχαρίστως ὑμῖν προσενήνεται παρανομήσας, κολάσαι αὐτόν, καὶ ἐπειδὴ ἐνὸς ἐκάστου δίκην οὐκ εἰλήφατε, νῦν ὑπερ ἀπάντων τὴν τιμωρίαν ποιήσασθαι.

4, 6. ἐποίησεν καὶ τοσαῦτα] Sic Laurentianus. ἐποιήσατο καὶ ὅσα ceteri codd. et Steph.

ib. διαχειρίσας coni. Cont. et Markl. χειρίσας MSS. et Steph.

6, 5. ἀπάντων τὴν] ἀπάντων γ' ὧν τὴν vulgo. In Laurentiano et Vindob. deest illud γ' ὧν: quare cum Bekk. et Bremio expunxi.

6. ποιήσασθαι coni. Markl. pro vulg. ποιήσασθε.

7 Ἰσως δὲ, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἐπειδὴν περὶ αὐτοῦ
 μηδὲν δύνῃται ἀπολογεῖσθαι, ἐμὲ διαβάλλειν πειράσεται.
 ἐγὼ δὲ περὶ τῶν ἐμῶν τούτῳ τότε ἀξιῶ πιστεῦν ὑμᾶς,
 ὅπόταν ἀπολογίας ἐμοὶ δοθείσης μὴ δύνωμαι ψευδόμενον
 αὐτὸν ἐξελέγξαι. εἰ δ' ἄρ' ἐπιχειρῇ λέγειν ἄπερ ἐν τῇ
 βουλῇ, ὧς ἐγὼ τῶν τετρακοσίων ἐγενόμην, ἐνθυμείσθαι
 ὅτι ἐκ τῶν τοιαῦτα λεγόντων πλείον ἢ χίλιοι τῶν τετρα-
 κοσίων γενήσονται· καὶ γὰρ τοὺς ἔτι παῖδας ὄντας ἐν
 ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ καὶ τοὺς ἀποδημοῦντας οἱ διαβάλλειν
 βουλόμενοι ταῦτα λοιδοροῦσιν. ἐγὼ δὲ οὕτῳ πολλοῦ
 ἐδέησα τῶν τετρακοσίων γενέσθαι, ὥστε οὐδὲ τῶν τρις-
 χιλίων κατελέγην. δεινὸν δὲ μοι δοκεῖ εἶναι ὅτι, εἰ μὲν
 περὶ ἰδίων συμβολαίων ἀγωνιζόμενος οὕτω φανερώς ἐξή-
 λεγchon αὐτὸν ἀδικῶντα, οὐδ' ἂν αὐτὸς ἠξίωσσε τοιαῦτα
 ἀπολογούμενος ἀποφεύγειν, νυνὶ δὲ περὶ τῶν τῆς πό-184
 λεως κρινόμενος οἴησεται χρῆναι ἐμοῦ κατηγορῶν ὑμῖν
 9 μὴ δοῦναι δίκην. Ἔτι δὲ [οἴμαι] θανμαστὸν νομίζω
 Νικόμαχον ἑτέροις ἀδικοῦσι μνησικακεῖν ἀξιῶν, ὃν ἐγὼ
 ἐπιβουλεύσαντα τῷ πλήθει ἀποδείξω. καὶ μὲν ἀκούσατε·
 δίκαιον γὰρ, ὧς ἄνδρες δικασταί, περὶ τῶν τοιούτων ἀν-
 θρώπων τὰς τοιαύτας κατηγορίας ἀποδέχεσθαι, οἵτινες
 τότε συγκαταλύσαντες τὸν δῆμον νυνὶ δημοτικοὶ φασὶν
 10 εἶναι. ἐπειδὴ γὰρ ἀπολομένων τῶν νεῶν ἢ μετὰστασις

7, 3. ἐγὼ] Sic C. τότε ceteri codd. et Steph.

ib. τούτῳ om. Steph. et MSS. praeter Vindobonensem.

6. τετρακοσίων] Sic Aldina. τριακοσίων MSS. et Steph.

7. ὅτι ἐκ τῶν τοιαῦτα λεγ.] Sic C. ὅτι ἐκ om. ceteri codd. et Steph.

ib. πλείον ἢ χίλιοι τῶν τετρακοσίων γενῆς.] Sic idem cod. C. illud si exceperis, quod τριακοσίων pro τετρακ. habet. ἐκ τῶν τριακοσίων πλείον ἢ χίλιοι γενῆς. ceteri libri MSS. et Steph., qui καὶ ante vv. ἐκ τῶν τριακοσ. addendum censet.

8, 2. τετρακοσίων] τριακοσίων Steph.

9, 1. οἴμαι uncis inclusi: cf. Commentat. crit. p. 32 et 33.

2. ἀδικοῦσι] Haec est emendatio Reiskii. Libri MSS. praebent vel ἀδίκως (quod Steph. habet) vel ἀδίκους vel (ut Bekk. refert) ἀδίκους.

ἐπράττετο, Κλεοφῶν τὴν βουλὴν ἰλοιδόρει, φάσκων συνε-
στάναι καὶ οὐ τὰ βέλτεστα βουλευεῖν τῇ πόλει. Σάτυ-
ρος δὲ Κηφισιεὺς βουλευῶν ἔπεισε τὴν βουλὴν δῆσαντας
αὐτὸν παραδοῦναι δικαστηρίῳ. οἱ δὲ βουλόμενοι αὐτὸν¹¹
ἀπολίσσαι δεδιότες μὴ οὐκ ἀποκτείνωσιν ἐν τῷ δικαστη-
ρίῳ πελθουσι Νικομαχίδην νόμον ἀποδείξαι ὥς χρη καὶ
τὴν βουλὴν συνδικάζειν. καὶ ὁ πάντων οὗτος πονηρότα-
τος οὕτω φανερώς συνεστασίασεν, ὥστε τῇ ἡμέρᾳ, ἣ ἡ
πρῶσις ἐγένετο, ἀποδείξαι τὸν νόμον. Κλεοφῶντος τοι¹²
ων, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἕτερα μὲν ἂν τις ἔχοι κατηγο-
ρῆσαι· τοῦτο δὲ παρὰ πάντων ὁμολογεῖται, ὅτι οἱ κατα-
λύοντες τὸν δῆμον ἐκείνουν ἐβούλοντο μάλιστα τῶν πολι-
τῶν ἐκποδῶν γενέσθαι, καὶ ὅτι Σάτυρος καὶ [Κλεοφῶν]
οἱ τῶν τριάκοντα γενόμενοι οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ὀργιζόμε-
νοι Κλεοφῶντος κατηγοροῦν, ἀλλ' ἵνα ἐκείνουν ἀποκτεί-
ναντες αὐτοὶ ὑμᾶς κακῶς ποιῶσι. καὶ ταῦτα διεπράξαντο¹³
διὰ τὸν νόμον, ὃν Νικόμαχος ἀπέδειξεν. εἰκὸς τοίνυν,
ὃ ἄνδρες δικασταί, ἐνθυμείσθαι καὶ ὁπόσοι ὑμῶν ἐνό-
μιζον Κλεοφῶντα κακὸν πολίτην εἶναι, ὅτι καὶ τῶν ἐν
τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἀποθανόντων ἴσως τις ἦν πονηρὸς, ἀλλ'
ὅμως καὶ διὰ τοὺς τοιοῦτους ὀργίξεσθε τοῖς τριάκοντά,
ὅτι οὐ τῶν ἀδικημάτων ἕνεκα, ἀλλὰ κατὰ στάσιν αὐ-
τοὺς ἀπέκτειναν. ἰὰν οὖν πρὸς ταῦτα ἀπολογῇται, το-¹⁴
σοῦτον μέμνησθε, ὅτι ἐν τοιούτῳ καιρῷ τὸν νόμον ἀπέ-
δειξεν, ἐν ᾧ ἡ πολιτεία μεθίστατο, καὶ τούτοις χαρίζο-
μενος, οἷ τὸν δῆμον κατέλυσαν, καὶ ταύτην τὴν βουλὴν
συνδικάζειν ἐποίησεν, ἐν ᾗ Σάτυρος μὲν καὶ Χρέμων
μέριστον ἐδύναντο, Στρομβιχίδης δὲ καὶ Καλλιάδης καὶ

10, 3. καὶ οὐ] Particulam negativam οὐ, quam MSS. et Steph. non habent, ex coni. Contii et Reiskii addidi.

4. Κηφισιεὺς] Libri MSS. partim Κηφισιεύς partim Κηφισιεύς exhibent.

11, 3. Νικομαχίδην] Cf. Commentat. crit. p. 33. et 34.

12, 5. Κλεοφῶν] Cum Bekkero et Bremio uncis hoc nomen inclusi.

13, 6. ὀργίξεσθε, ut Steph. coni. pro vulg. ὀργίξεσθαι, Bekkeri codd. C. X. confirmarunt.

ἔσονται πολλοὶ καὶ καλοὶ καγαθοὶ τῶν πολιτῶν ἀπώλ-
15 λυντο. Καὶ περὶ τούτων οὐδένα ἂν ἐποιήσάμην λόγον,
εἰ μὴ ἡσθανόμην αὐτὸν ὡς δημοτικὸν ὄντα πειράσσεσθαι
παρὰ τὸ δίκαιον σώζεσθαι, καὶ τῆς εὐνοίας τῆς εἰς τὸ
πλήθος τεκμηρίῳ χρησόμενον ὅτι ἐφυγεν. ἐγὼ δὲ καὶ
ἐτέρους ἂν ἔχοιμι ἐπιδεῖξαι τῶν συγκαταλυσάντων τὸν
δῆμον τοὺς μὲν ἀποθανόντας, τοὺς δὲ φερόντας τε καὶ
16 οὐ μετασχόντας τῆς πολιτείας· ὥστε οὐδὲν εἰκὸς αὐτῷ
τοῦτο ὑπόλογον γενέσθαι. τοῦ μὲν γὰρ ὑμᾶς φυγεῖν
μέρος τι καὶ οὗτος συνεβάλετο· τοῦ δὲ τοῦτον κατελ-
θεῖν τὸ πλήθος τὸ ὑμέτερον αἵτιον ἐγένετο. ἔτι δὲ καὶ
δεινὸν, εἰ ὧν μὲν ἄκων ἔπαθε χάριν αὐτῷ εἴσεσθε, ὧν
δ' ἑκὼν ἐξήμαρτε μηδεμίαν τιμωρίαν ποιήσεσθε.

17 Πυνθάνομαι δὲ αὐτὸν λέγειν ὡς ἀσεβῶ καταλύων
τὰς θυσίας. ἐγὼ δ' εἰ μὲν νόμους ἐτίθην περὶ τῆς ἀνα-
γραφῆς, ἡγούμην ἂν ἐξεῖναι Νικομάχῳ τοιαῦτα εἰπεῖν
περὶ ἐμοῦ· νῦν δὲ τοῖς κοινοῖς καὶ κειμένοις ἀξίῳ τοῦ-
τον πεῖθεσθαι. θαυμάζω δὲ, εἰ μὴ ἐνθυμεῖται, ὅταν ἐμὰ
φάσκη ἀσεβεῖν λέγοντα ὡς χρηὴ θύειν τὰς θυσίας τὰς ἐκ
τῶν κύρβων καὶ τῶν στηλῶν κατὰ τὰς συγγραφάς, ὅτι
καὶ τῆς πόλεως κατηγορεῖ· ταῦτα γὰρ ὑμεῖς ἐψηφίσασθε.
ἔπειτα εἰ ταῦτα νομίζεις δεινὰ, ἧ που σφόδρα ἐκείνους
18 ἡγῶν ἀδικεῖν, οἳ τὰ ἐκ τῶν κύρβων μόνον ἔθουον. καί-
τοι, ὃ ἄνδρες δικασταί, περὶ εὐσεβείας οὐ παρὰ Νικο-
μάχου δεῖ μανθάνειν, ἀλλ' ἐκ τῶν γεγενημένων σκοπεῖν.
οἱ τοίνυν πρόγονοι τὰ ἐκ τῶν κύρβων θύοντες μεγί-
στην καὶ εὐδαιμονεστάτην τῶν Ἑλληνίδων τὴν πόλιν
παρέδοσαν· ὥστε ἄξιον ἡμῖν τὰς αὐτὰς ἐκαίνοις θυσίας
πρᾶττεσθαι καὶ εἰ μηδὲν δεῖ ἄλλο, τῆς τύχης ἕνεκα τῆς

15, 5. *συγκαταλυσάντων*, ut Markl. et Tayl. coniecerant pro vulg. *συγκαλεσάντων*, nonnullis confirmatum est codicibus.

16, 2. *ὑπόλογον*] *ὑπὸ λόγον* Steph., sed in marg. „II. ὑπόλογον.“

17, 7. *στηλῶν* conii. Taylor. *ὀπλῶν* C. *εὐπλῶν* ceteri codd. et Steph.

10. *ἀδικεῖν*] Bekk. mavult *ἀσεβεῖν*.

18, 3. *δεῖ μανθάνειν*] *μανθάνειν* ζηή Bekk. e C.

185 ἐξ ἐκείνων τῶν ἱερῶν γεγενημένης. πῶς δ' ἂν τις εὐ-19
 σβεστέρατος γένοιτο ἐμοῦ; ὅστις ἀξιῷ πρῶτον μὲν κατὰ τὰ
 πάτρια θύειν, ἔπειτα ἂ μᾶλλον συμφέρει τῇ πόλει, ἔτι
 δὲ ἂ ὁ δῆμος ἐψηφίσατο καὶ δυνησόμεθα δαπανᾶν ἐκ
 τῶν προσιόντων χρημάτων. σὺ δὲ, ὦ Νικόμαχε, τούτων
 τάναντία πεποίηκας· ἀναγράφας γὰρ πλείω τῶν προς-
 ταχθέντων αἷτιος γεγενῆσθαι τὰ προσιόντα χρήματα εἰς
 ταῦτα μὲν ἀναλλοκεσθαι, ἐν δὲ ταῖς πατρίοις θυσίαις
 ἐπιλείπειν. αὐτίκα πέρυσιν ἱερὰ ἄθυτα τριῶν ταλάντων20
 γεγέννηται τῶν ἐν ταῖς κύρβεσι γεγραμμένων, καὶ οὐχ
 οἷόν τε εἰπεῖν ὥς οὐχ ἱκανὰ ἦν ἂ προσήλθε τῇ πόλει.
 εἰ γὰρ οὗτος μὴ πλείω ἀνέγραψεν ἕξ ταλάντοις, εἰς τε
 τὰς θυσίας τὰς πατέρας ἂν ἐξήρκεσε καὶ τρία τάλαντα
 ἂν περιεγένετο τῇ πόλει. περὶ δὲ τῶν εἰρημένων καὶ
 μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐνθυμείσθε τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι, ὅταν21
 μὲν κατὰ τὰς συγγραφὰς ποιῶμεν, ἅπαντα τὰ πάτρια
 θύεται· ἐπειδὴν δὲ κατὰ τὰς στήλας, ἃς οὗτος ἀνέγραψε,
 πολλὰ τῶν ἱερῶν καταλύεται. καὶ τούτοις ὁ ἱερόσυλος
 περιτρέχει, λέγων ὥς εὐσέβειαν, ἀλλ' οὐκ εὐτέλειαν ἀνέ-
 γραψε· εἰ δὲ μὴ ταῦτα ὑμῖν ἀρέσκει, ἐξαλείφειν κελεύει,
 καὶ ἐκ τούτων οἴεται πείθειν ὥς οὐδὲν ἀδικεῖ· ὅς ἐν
 δυοῖν μὲν ἑτοῖν πλείω ἤδη τοῦ δέουτος δώδεκα ταλάν-
 τοις ἀνάλωσεν, παρ' ἑκαστον δὲ τὸν ἐνιαυτὸν ἐπέχειρῃσεν
 ἕξ ταλάντοις τὴν πόλιν ζημιῶσαι, καὶ ταῦτα ὁρῶν αὐ-22

19, 5. προσιόντων et v. 7. προσιόντα de coni. Reiskii dedi pro
 vulg. προσόντων et προσόντα.

9. ἐπιλείπειν] ἐπιλείπειν Steph.

20, 3. ἦν ἂ coni. Markl. εἶναι libri MSS. et Steph.

4. εἰς τε] Dedi cum Bekkero τε, sive est huius viri docti con-
 jectura sive lectio codicum, quos contulit. γε Steph. et
 Brem. et codices ante Bekkerum collati.

21, 4. καὶ τούτοις] καὶ ταύταις proposui in Commentat. crit.
 p. 36.

6. εἰ δὲ] Sic e C. dederunt Bekk. et Brem. καὶ εἰ cum ce-
 teris MSS. Steph.

τὴν ἀποροῦσαν χρημάτων καὶ Λακεδαιμονίους μὲν ἀπει-
 λούντας, ὅταν μὴ ἀποπέμψωμεν αὐτοῖς τὰ χρήματα,
 Βοιωτοὺς δὲ σῦλα ποιούμενους, ὅτι οὐ δυνάμεθα δύο
 τάλαντα ἀποδοῦναι, τοὺς δὲ νεωσκόλους καὶ τὰ τεῖχη
 περικαταρρόοντα, εἰδὼς δὲ ὅτι ἡ βουλὴ ἡ βουλευούσα,
 ὅταν μὲν ἔχη ἱκανὰ χρήματα εἰς διοίκησιν, οὐδὲν ἑξα-
 μαρτάνει, ὅταν δὲ εἰς ἀπορίαν καταστῇ, ἀναγκάζεται
 εἰσαγγέλλας δέχεσθαι καὶ δημεύειν τὰ τῶν πολιτῶν καὶ
 23 τῶν ρητόρων τοῖς πονηρότατα λέγουσι πεῖθεσθαι. χοῇ
 τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, μὴ τοῖς βουλευούσιν ἐκά-
 στοτε ὀργίζεσθαι, ἀλλὰ τοῖς εἰς τοιαύτας ἀπορίας καθι-
 στᾶσι τὴν πόλιν. προσέχουσι τὸν νοῦν οἱ βουλόμενοι τὰ
 κοινὰ κλέπτειν, ὅπως Νικόμαχος ἀγωνιέται· οἷς ὑμεῖς,
 εἰ μὴ τοῦτον τιμωρήσῃτε, πολλὴν ἄθειαν ποιήσετε·
 εἰ δὲ καταψηφισάμενοι τῶν ἐσχάτων αὐτῷ τιμήσῃτε,
 τῇ αὐτῇ ψήφῳ τοὺς τε ἄλλους βελτίους ποιήσετε καὶ
 24 παρὰ τούτου δίκην εἰληφότες ἔσεσθε. ἐπίστασθε δὲ, ὧ
 ἄνδρες δικασταί, ὅτι παράδειγμα τοῖς ἄλλοις ἔσται μὴ
 τολμᾶν εἰς ὑμᾶς ἑξαμαρτάνειν, οὐχ ὅταν τοὺς ἀδυνά-
 τους εἰπεῖν κολάζητε, ἀλλ' ὅταν παρὰ τῶν δυναμένων
 λέγειν δίκην λαμβάνητε. τίς οὖν τῶν ἐν τῇ πόλει ἐπιτη-
 δεώτερος Νικομάχου δοῦναι δίκην; τίς ἐλάττω τὴν πό-
 25 λιν ἀγαθὰ πεποίηκεν ἢ πλείω ἢ δίκην; ὅς καὶ τῶν
 ὀσίων καὶ τῶν ἱερῶν ἀναγραφεὺς γενόμενος εἰς ἀμφοτέρω
 ταῦτα ἡμάρτηκεν. ἀναμνήσθητε δὲ ὅτι πολλοὺς ἤδη τῶν
 πολιτῶν ἐπὶ κλοπῇ χρημάτων ἀπεκτείνωατε. καίτοι ἐκείνοι
 μὲν τοσοῦτον μόνον ὑμᾶς ἐβλάψαν, ὅσον ἐν τῷ παρόντι,

22, 4. σῦλα] σὺλα Steph.

6. περικαταρρόοντα] περικαταρρόοντας Steph.
 ib. ἡ βουλὴ] Bekk. articulum ἡ omisit.

23, 3. καθιστάσι] Sic cum Reiskio correxi librorum MSS. et Steph.
 lectionem καθιστᾶσι.

4. προσέχουσι] „II. οἷς προσέχουσι.“ Steph. in marg.

7. αὐτῷ coni. Reisk. pro vulg. αὐτόν.

ib. τιμήσῃτε] τιμωρήσῃτε Steph.

25, 5. τοσοῦτον] τοσοῦτο Steph.

οὗτοι δ' ἐπὶ τῇ τῶν κόμων ἀναγραφῇ καὶ τῶν ἱερῶν
δῶρα λαμβάνοντες εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον τὴν πόλιν
ζημιούσι.

Διὰ τί δ' ἂν τις ἀποψηφίσαιτο τούτου; πότερον ὥς 26
ἄνδρὸς ἀγαθοῦ πρὸς τοὺς πολεμίους καὶ πολλαῖς μάχαις
καὶ ναυμαχίαις παραγεγεννημένου; ἀλλ' ὅτε ὑμεῖς ἐκιν-
δυνεύετε ἐκπλέοντες; οὗτος αὐτοῦ μένων τοὺς Σόλωνος
νόμους ἐλυμαίνετο. ἀλλ' ὅτι χρήματα δεδαπάνηκε καὶ
πολλὰς εἰσφορὰς εἰσενήνοχεν; ἀλλ' οὐχ ὅπως ὑμῖν τῶν
αὐτοῦ τι ἐπέδωκεν, ἀλλὰ τῶν ὑμετέρων πολλὰ ὑφῆρξαται.
ἀλλὰ διὰ τοὺς προγόνους; ἤδη γάρ τινες καὶ διὰ τοῦτο 27
συγγνώμης ἔτυχον παρ' ὑμῶν. ἀλλὰ τούτῳ γε προσήκει
διὰ μὲν αὐτὸν τεθνάναι, διὰ δὲ τοὺς προγόνους περᾶ-
σθαι. ἀλλ' ὥς, ἐὰν νῦν αὐτοῦ φείσῃσθε, αὐτίς ἀπο-
186 δώσει τὰς χάριτας; ὅς οὐδ' ὢν πρότερον μετέλαβε
παρ' ὑμῶν ἀγαθῶν μέμνηται. καίτοι ἀντὶ μὲν δού-
λου πολίτης γενένηται, ἀντὶ δὲ πτωχοῦ πλούσιος, ἀντὶ
δὲ ὑπογραμματίας νομοθέτης. ἃ καὶ ὑμῶν ἔχει ἂν τις 28
κατηγορήσῃ, ὅτι οἱ μὲν πρόγονοι νομοθέτας ἤρουντο
Σόλωνα καὶ Θεμιστοκλέα καὶ Περικλέα, ἡγούμενοι τοι-
ούτους ἔσεσθαι τοὺς νόμους, οἷοίπερ ἂν ᾧδιν οἱ τιθέν-
τες· ὑμεῖς δὲ Τισαμενὸν τὸν Μηχανίωνος καὶ Νικόμα-
χον καὶ ἑτέρους ἀνθρώπους ὑπογραμματίας· καὶ τὰς μὲν
ἀρχὰς ὑπὸ τῶν τοιούτων ἡγείσθε διαφθείρεσθαι, αὐ-
τοὺς δὲ τούτοις πιστεύετε. ὃ δὲ πάντων δεινότατον, [ὅτι] 29

25, 6. οὗτοι δ' ἐπὶ] οὗτοι τ' ἐπὶ Steph., sed in marg. „Π. οὗ-
τοι δ' ἐπὶ“, quam coniecturam codd. satis firmarunt.

26, 5. χρήματα] Hanc Marklandi coniecturam confirmavit Lau-
rentianus. χρήμασι ceteri libri et Steph.

7. ἀλλὰ τῶν ὑμετ.] ἀλλὰ καὶ τῶν ὑμετ. Steph. et Brem. Ego
cum Bekkero καὶ, quod in C. et X. deest, expunxi.

28, 5. Νικόμαχον] τὸν Νικόμαχον Steph.

7. αὐτοὺς] Ita Markl. coni. pro αὐτοῖς, quod MSS. et Steph.
habent.

29, 1. ὅτι, quod vulgo omittitur, a Bekkero autem et Bremio e
C. additum est, uncis circumdedi. Cf. Commentat. crit.
p. 37.

ὑπογραμματοῦσαι μὲν οὐκ ἔξεστι δις τὸν αὐτὸν τῇ ἀρχῇ τῇ αὐτῇ, περὶ δὲ τῶν μεγίστων τοὺς αὐτοὺς ἔατε πολὺν χρόνον κυρίους εἶναι. καὶ τὸ τελευταῖον Νικόμαχον ἐλεσθε ἀναγράφειν τὰ πάτρια, ᾧ κατὰ πατέρα τῆς πόλεως οὐ προσήκει· καὶ ὃν ἔδει ὑπὲρ τοῦ δήμου κλίνεσθαι, οὗτος τὸν δῆμον συγκαταλύσας φαίνεται. νῦν τοίνυν ὑμῖν μεταμελησάτω τῶν πεπραγμένων, καὶ μὴ ὑπὸ τούτων ἀεὶ κακῶς πάσχοντες ἀνέχεσθε, μηδὲ ἰδίᾳ μὲν ὀνειδίζετε τοῖς ἀδικοῦσιν, ἐπειδὴν δ' ἐξῇ δίκην παρ' αὐτῶν λαμβάνειν, ἀποψηφίζεσθε.

- 31 Καὶ περὶ μὲν τούτων ἱκανά μοι τὰ εἰρημένα· περὶ δὲ τῶν ἐξαιτησομένων βραχεία πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν βούλομαι. παρσκευασμένοι τινὲς εἰσι καὶ τῶν φίλων καὶ τῶν τῆς πόλεως πραττόντων δεῖσθαι ὑπὲρ αὐτοῦ· ὧν ἐγὼ ἡγοῦμαι ἐνίοις προσήκειν ὑπὲρ τῶν ἑαυτοῖς πεπραγμένων ἀπολογεῖσθαι πολὺ μᾶλλον ἢ τοὺς ἀδικούντας σῶζειν προσβλαπείσθαι. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, ᾧ ἄνδρες δικασταὶ εἰ τούτου μὲν ἐνός ὄντος καὶ οὐδὲν ὑπὸ τῆς πόλεως ἡδικοῦμένου οὐκ ἐπεχειρήσαν δεῖσθαι ὥς χρηὶ παύσασθαι εἰς ὑμᾶς ἐξαμαρτάνοντα, ὑμᾶς δὲ τοσοῦτους ὄντας καὶ ἡδικομένους ὑπὸ τούτου ζητοῦσιν ὥς οὐ χρηὶ δίκην παρ' αὐτοῦ λαμβάνειν. χρηὶ τοίνυν, ὥσπερ ἂν τούτους ὁρᾷτε προθύμως σῶζοντας τοὺς φίλους, οὕτω καὶ ὑμᾶς τοὺς ἐχθρούς τιμωρεῖσθαι· εὖ εἰδότες ὅτι τούτοις πρώτους ἄνδρες ἀμείνους δόξετε εἶναι, ἐπὶ πάντας παρὰ τῶν ἀδικούντων δίκην λαμβάνητε. ἐνθυμεῖσθε δὲ ὅτι οὕτε Νικόμαχος οὕτε τῶν αἰτησομένων οὐδεὶς τοσαῦτα ἀγαθὰ τι-

30, 3. ὑπὸ τούτων] Sic Bekk. e C. ὑπὸ τῶν ceteri libri MSS. Steph. et Brem.

31, 2. ἐξαιτησομένων] ἐξαιτησαμένων Steph.

32, 5. ζητοῦσιν] Sic Bekk. et Brem. e C. ζητήσουσιν ceteri codd. et Steph.; qui margini adscripsit „ἢ πείσαι ζητήσουσιν.“ In Commentat. crit. mihi αἰτήσουσιν scribendum videri dixi: quam eandem emendationem iam a Contio, cuius annotationes illo tempore plane ignorabam, prolatam esse laetabundus nunc video.

ποίηκε τὴν πόλιν, ὅσα οὗτος ἡδίκηκεν· ὥστε πολὺ μᾶλλον ὑμῖν προσήκει τιμωρεῖσθαι ἢ τούτοις βοηθεῖν. εὖ³⁴ δ' εἰδέναι χρὴ τοὺς αὐτοὺς τούτους, ὅτι πολλὰ δεηθέντες τῶν κατηγορῶν ἡμᾶς μὲν οὐδαμῶς ἐπεισαν, τὴν δὲ ὑμετέραν ψῆφον καταπειράσοντες εἰσεληλύθασιν εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἐλπίζουσιν ὑμᾶς ἐξαπατήσαντες ἔδειαν εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον λήψεσθαι τοῦ ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται. ἡμεῖς μὲν τοίνυν οὐκ ἡθελήσαμεν ὑπὸ τούτων³⁵ ἀξιούμενοι πεισθῆναι, τὸ δὲ αὐτὸ τοῦτο παρακαλοῦμεν, μὴ πρὸ τῆς κρίσεως μισοπονηρεῖν, ἀλλ' ἐν τῇ κρίσει τιμωρεῖσθαι τοὺς τὴν ὑμετέραν νομοθεσίαν ἀφανίζοντας· οὕτω γὰρ ἐννόμως διοικηθήσεται τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν ἅπαντα.

35, 1. τοίνυν] οὖν Bekk. e C.

4. ὑμετέραν Coisl. ἡμετέραν ceteri codd. et Steph.

ib. νομοθεσίαν, quod coni. Markl. et Taylor., videtur Bekk. in Laurentiano reperisse. νομθεσίαν reliqui libri manu scripti et Steph.

6. ἅπαντα] πάντα Steph.

XXXI.

Λ Τ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΦΙΛΩΝΟΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ.

1 Ὡμην μὲν, ὦ βουλὴ, οὐκ ἂν ποτ' εἰς τοῦτο τόλμης
 Φίλωνα ἀφικέσθαι, ὥστε ἐθελῆσαι ὡς ὑμᾶς ἐλθεῖν δο-
 κимασθῆσόμενον· ἐπειδὴ δὲ οὐχ ἓν τι μόνον, ἀλλὰ πολλὰ
 τολμηρὸς ἐστίν, ἐγὼ δὲ ὁμόσας εἰσῆλθον εἰς τὸ δικαστή-
 ριον τὰ βέλτιστα συμβουλεύειν τῇ πόλει, ἔνεστι δὲ ἐν
 2 τῷ ὄρκῳ ἀποφαίνειν, εἴ τις τινα οἶδε τῶν λαχόντων
 ἀνεπιτήδειον ὄντα βουλεύειν, ἐγὼ τὴν κατὰ τουτουῦ Φί-
 λωνος ποιήσομαι κατηγορίαν, οὐ μέντοιγε ἰδίαν ἐχθραν¹⁸⁷
 οὐδεμίαν μεταπορευόμενος, οὐδὲ τῷ δύνασθαι καὶ εἰσ-
 θέναι λέγειν ἐν ὑμῖν ἐπαρθεῖς, ἀλλὰ τῷ πλήθει τῶν
 ἀμαρτημάτων αὐτοῦ πιστεύων καὶ τοῖς ὄρκοις οἷς
 3 ὥμοσα ἐμμένειν ἀξιῶν. γινώσcesθε μὲν οὖν ὅτι οὐκ ἀπὸ
 ἰσῆς παρασκευῆς ἐγὼ τε τοῦτον ἐλέγξω οἷός ἐστι, καὶ
 οὗτος ἐπεχείρησε πονηρὸς εἶναι· ὅμως, εἴ τι ἐγὼ ἐλλεί-
 ποιμι τῷ λόγῳ τῆς κατηγορίας, οὐκ ἂν δίκαιος εἴην οὗ-
 4 τος διὰ τοῦτο ὠφελῆθῃναι, ἀλλὰ μᾶλλον, εἴ τι ἱκανῶς
 διδάξαιμι, ἐκ τούτων ἀποδοκιμασθῆναι. ἐνδεῶς μὲν γὰρ
 διὰ τὴν ἀπειρίαν πάντων τῶν τούτῳ πεπραγμένων, ἱκα-

1, 4. δικαστήριον] βουλευτήριον de suo dedit Bekk.

5. συμβουλεύειν] συμβουλεύσειν Steph. et Brem.

3, 2. ἐγὼ τε conl. Markl. ἔγωγε MSS. et Steph.

4. δίκαιος] δικαίως Steph. sed in marg. „II. δίκαιος εἴη.“

5. εἴ τι, ut conl. Markl. et Taylor., Bekk., quem secutus est Brem., nulla allata varietate dedit pro vulg. ὅτι.

νῶς δὲ διὰ τὴν περὶ αὐτὸν κακίαν εἰρηκῶς ἂν εἴην.
 ἀξιῶ δὲ καὶ ὑμῶν οὔτινες δυνατώτεροι ἐμοῦ εἶσι, λόγῳ
 ἀποφῆναι μείζω ὄντα αὐτοῦ τὰ ἀμαρτήματα, καὶ ἐξ ὧν
 ἂν ἐγὼ ὑπολίπωμαι, πάλιν αὐτοὺς περὶ ὧν ἴσασι κατη-
 γορήσαι Φίλωνος· οὐ γὰρ ἐκ τῶν ὑπ' ἐμοῦ λεγομένων
 δεῖ ὑμᾶς περὶ αὐτοῦ ὁποῖός ἐστι σκέψασθαι. ἐγὼ γάρ
 οὐκ ἄλλους τινὰς φημι δίκαιον εἶναι βουλεύειν περὶ
 ἡμῶν ἢ τοὺς πρὸς τῷ εἶναι πολλίτας καὶ ἐπιθυμοῦντας
 τούτου. τούτοις μὲν γὰρ μεγάλα τὰ διαφέροντά ἐστιν
 εὖ τε πράττειν τὴν πόλιν τήνδε καὶ ἀνεπιτηδείως διὰ
 τὸ ἀναγκαῖον σφίσιν αὐτοῖς ἡγεῖσθαι εἶναι μετέχειν τὸ
 μέρος τῶν δεινῶν, ὥσπερ καὶ τῶν ἀγαθῶν μετέχουσιν·
 ὅσοι δὲ φύσει μὲν πολιταὶ εἰσι, γνώμῃ δὲ χρωῶνται, ὥς
 πᾶσα γῆ πατρὶς αὐτοῖς ἐστὶν ἐν ᾗ ἂν τὰ ἐπιτήδεια ἔχω-
 σιν, οὗτοι δὴλοὶ εἰσιν ὅτι ἂν παρέντες τὸ τῆς πόλεως
 κοινὸν ἀγαθὸν ἐπὶ τὸ ἑαυτῶν ἴδιον κέρδος ἔλθοιεν, διὰ
 τὸ μὴ τὴν πόλιν, ἀλλὰ τὴν οὐσίαν πατριδα ἑαυτοῖς
 ἡγεῖσθαι. ἐγὼ τολῶν ἀποφανῶ Φίλωνα τουτοῦ περὶ
 πλείονος ποιησάμενον τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν ἢ τὸν κοι-
 νὸν τῆς πόλεως κίνδυνον, καὶ ἡγησάμενον κρεῖττον εἶ-
 ναι αὐτὸν ἀκινδύνως τὸν βίον διάγειν ἢ τὴν πόλιν σώ-
 ζειν ὁμοίως τοῖς ἄλλοις πολίταις κινδυνεύοντα. οὗτος
 γὰρ, ὃ βουλῇ, ὅτε ἡ συμφορὰ τῇ πόλει ἦν (ἣς ἐγὼ,
 καθ' ὅσον ἀναγκάζομαι, κατὰ τοσοῦτον μέμνημαι) ἐκκα-
 κηρυγμένος ἐκ τοῦ ἄστεος ὑπὸ τῶν τριάκοντα μετὰ τοῦ
 ἄλλου πληθους τῶν πολιτῶν τέως μὲν ᾤκει ἐν ἀγρῷ·
 ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀπὸ Φυλῆς κατήλθον εἰς τὸν Πειραιᾶ, καὶ
 οὐ μόνον οἱ ἐκ τῶν ἀγρῶν, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐκ τῆς ὑπερο-
 ρίας, οἱ μὲν εἰς τὸ ἄστυ, οἱ δ' εἰς τὸν Πειραιᾶ συνελέ-

6, 1. ὅσοι δὲ] καὶ γὰρ οἱ Steph. et MSS. praeter C. (De senten-
 tia cf. Mureti Varr. Lectt. II, 3.)

2. αὐτοῖς ἐστὶν] ἐστὶν αὐτοῖς Bekk. e C.

5. ἑαυτοῖς] αὐτοῖς Steph.

8, 3. τοσοῦτον e C. dedi cum Bekk. et Bremio. τοῦτο ceteri
 libri et Steph.

5. ἀγρῷ] ἀγορᾷ Steph.

γοντο, καὶ καθ' ὅσον ἕκαστος οἷός τ' ἦν, κατὰ τοσοῦτον ἐβοήθει τῇ πατρίδι, τὰναντία ἅπασιν τοῖς ἄλλοις πολλταῖς ἐποίησε. συσκειυσάμενος γὰρ τὰ ἑαυτοῦ ἐνθάδε εἰς τὴν ὑπερορίαν ἐξέφησε καὶ ἐν Ὠρωπῷ μετόκιον κατατιθεῖς ἐπὶ προστάτου ᾧκει, βουλευθεὶς παρ' ἐκείνοις μετοικεῖν μᾶλλον ἢ μεθ' ἡμῶν πολλῆς εἶναι οὐ τοίνυν οὐδ', ὥσπερ ἐνιοὶ τινες τῶν πολιτῶν μετεβόλουντο, ἐπειδὴ ἐώρων τοὺς ἀπὸ Φυλῆς ἐν οἷς ἑκρατιον εὐτυχοῦντας, οὐδὲ τούτων τι τῶν εὐτυχημάτων ἤξιασε μετασχεῖν, ἐπὶ κατειργασμένοις μᾶλλον ἔλθειν βουλόμενος ἢ συγκατελθεῖν κατειργασάμενός τι τῶν τῇ κοινῇ πολιτείᾳ συμφερόντων. οὐδ' ἦλθεν εἰς τὸν Πειραιᾶ, οὐδ' 10 ἔστιν ὅπου ἑαυτὸν ὑμῖν τάξει παρέσχε. καίτοι ὅστις εὐτυχοῦντας ὁρῶν ὑμᾶς ἐτόλμα προδιδόναι, τί ποτε ὡς μὴ βουλόμεθα γὰρ πράττοντας ἐποίησεν ἄν; ὅσοι μὲν τοίνυν διὰ συμφορὰς ἰδίας οὐ μετέσχον τῶν τότε γενομένων τῇ πόλει κινδύνων, συγγνώμης τινὸς ἄξιοι εἰσι τυχεῖν, (οὐδενὶ γὰρ οὐδὲν ἐκούσιον δυστύχημα γίγνεται) 11 ὅσοι δὲ τοῦτο γνώμῃ ἔπραξαν, οὐδεμιᾶς συγγνώμης ἄξιοι εἰσιν· οὐ γὰρ διὰ δυστυχίαν, ἀλλὰ δι' ἐπιβουλὴν ἐποίησαν αὐτό. καθέστηκε δὲ τι ἔθος δίκαιον πᾶσιν ἀνθρώποις τῶν αὐτῶν ἀδικημάτων μάλιστα ὀργίζεσθαι τοῖς μάλιστα θυνάμενοις μὴ ἀδικεῖν, τοῖς δὲ πένησι ἢ ἀδυνάτοις τῷ σώματι συγγνώμην ἔχειν διὰ τὸ ἡγείσθαι 12 ἄκοντας αὐτοὺς ἁμαρτάνειν. οὗτος τοίνυν οὐδεμιᾶς συγγνώμης ἄξιός ἐστι τυχεῖν· οὐτὲ γὰρ τῷ σώματι ἀδύνα-

10. τὰναντία] τὰ ἐναντία Steph.

9, 1. ἐνθάδε] ἐνθ' ἐνθα mavult Bekk.

8. ἐπὶ κατειργασμένοις, quod de coniectura dederat Reink. in C., ut videtur, reperit Bekk. ἐπὶ κατειργασμένων Steph. cum reliquis codd.

11. παρέσχε] παρασχέτω Steph.

10, 1. καίτοι, quod Bekk. de suo dedit, iam ante eum Auger. coniecit ac dedit. καὶ γὰρ MSS. et Steph. — Bremius Bekkerum est secutus.

11, 5. μὴ ἀδικεῖν] μὴ, quod Coisl. Paris. 2944. X. et Aldina praebeant, om. Steph.

τος ἦν ταλαιπωρεῖν, ὥς καὶ ὑμεῖς δρᾶτε, οὕτε τῇ
 188 οὐσίᾳ ἄπορος λειτουργεῖν, ὥς ἐγὼ ἀποδείξω. ὅστις
 οὖν, ὅσον δυνατὸς ἦν ὠφελεῖν, τοσοῦτον κακὸς ἦν,
 πῶς οὐκ ἂν εἰκότως ὑπὸ πάντων ὑμῶν μισοῖτο; ἀλλὰ 13
 μὴν οὐδ' ἀπεχθίσασθε γὰρ τῶν πολιτῶν οὐδενὶ τοῦτον
 ἀποδοκιμάσαντες· οὐτ' εἰ τοὺς ἐτέρους, ἀλλ' ἀμφοτέ-
 ρους φανερός ἐστι προδοὺς· ὥστε μήτε τοῖς ἐν τῷ ἄστεϊ
 γενομένοις φίλον προσήκειν εἶναι τοῦτον (οὐ γὰρ ἤξιω-
 σεν ὥς αὐτοὺς ἐλθεῖν κινδυνεύοντας) μήτε τοῖς τὸν
 Πειραιᾶ καταλαβοῦσιν· οὐδὲ γὰρ τοιούτοις ἡθέλῃς συγ-
 κατελθεῖν, καὶ ταῦτα, ὥς φησι, καὶ ἄστος γενόμενος.
 εἰ μέντοι τι μέρος περιέσθι τῶν πολιτῶν ὃ τι τῶν αὐ- 14
 τῶν μετέσχε τούτῳ πραγμάτων, μετ' ἐκείνων, ἐάν ποτε
 (ὃ μὴ γένοιτο) λάβῃσι τὴν πόλιν, βουλεύειν ἀξιούτω.
 Ὡς οὖν ᾤκει τε ἐν Ὁρωπῷ ἐπὶ προστάτου καὶ ἐκτεκτο
 ἱκανὴν οὐσίαν καὶ οὐτ' ἐν τῷ Πειραιεῖ οὐτ' ἐν τῷ ἄστεϊ
 ἔθετο τὰ ὅπλα, ἵνα εἰδῇτε ὅτι ταῦτα πρῶτον ἀληθῇ
 λέγω, ἀκούσατε τῶν μαρτύρων.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐπολείπεται τοίνυν αὐτῷ λέγειν ὥς τῷ μὲν σώματι 15
 δι' ἀσθένειάν τινα γενομένην ἀδύνατος κατέστη βοηθῆ-
 σαι εἰς τὸν Πειραιᾶ, ἀπὸ δὲ τῶν ὑπαρχόντων ἐπαγγει-
 λάμενος αὐτὸς ἢ χρήματ' εἰσενεγκεῖν εἰς τὸ πλῆθος τὸ
 ὑμέτερον ἢ ὁπλίσαι τινας τῶν ἑαυτοῦ δημοτῶν, ὥσπερ

12, 3. ἦν ταλαιπωρεῖν coni. Tayl. pro ἡ ταλαιπωρεῖ, quod in libris MSS. est et Stephaniana.

13, 8. οὐτ' εἰ] Retinui cum Bremio hanc librorum MSS. lectio- nem, quamvis corrupta sit. Bekkerus dedit οὐ γὰρ, se- cutus Reiskium, qui οὐχὶ γὰρ scribendum esse statuebat. Bremius coni. ὅς οὐχί. (Markl. ὅς οὐ, ut Augerus dedit.) Steph., qui retinuit vulgatam, coni. οὕτε pro οὐτ' εἰ. (Cont. οὕτε γὰρ vel εἰ γ' οὐ.)

8. καὶ ταῦτα, ὥς φησι, καὶ ἄστος γενόμενος] Sic Bekk. et Brem. e C. φησὶ δὲ καὶ ταῦτα καὶ αὐτὸς γενόμενος Steph. et ceteri codd. (nisi quod Paris. 2944, et Bessar. φῇ pro φησὶ habent, Vindob. vero δὲ om.) ἄστος etiam Anony- mus apud Taylorum coniecerat.

14, 1. ὃ τι] ὅτε Steph.

καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν πολιτῶν αὐτοὶ οὐ δυνάμενοι λε-
16 τουργεῖν τοῖς σώμασιν· ἵνα οὖν μὴ ἐγγένηται αὐτῷ ψευ-
σαμένῳ ἑξαπατῆσαι, καὶ περὶ τούτων ἤδη σαφῶς ὑμῖν
ἀποδείξω, ἐπειδὴ ὕστερον οὐκ ἐξέσται μοι παρελθόντι
ἐνθάδ' ἐλέγχειν αὐτόν. καὶ μοι κάλει αὐτὸν Διοτίμον
'Αχαρνέα καὶ τοὺς αἰρεθέντας μετ' αὐτοῦ τοὺς δημότας
ὀπλίσαι ἀπὸ τῶν εἰσενεχθέντων χρημάτων.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΔΙΟΤΙΜΟΝ.

17. Οὗτος τοίνυν οὐχ ὅπως ὠφελήσει τὴν πόλιν ἐν
τοιούτῳ καιρῷ καὶ τοιαύτῃ καταστάσει διανοήθη, ἀλλ'
ὅπως τι κερδανεῖ ἀπὸ τῶν ὑμετέρων συμφορῶν παρε-
σκευάσατο· ὀρμώμενος γὰρ ἐξ Ὀρωποῦ, τοτὲ μὲν αὐ-
τὸς μόνος, τοτὲ δ' ἑτέροις ἡγούμενος, οἷς τὰ ὑμέτερα
δυστυχήματα εὐτυχήματα ἐγερόναι, περιμῶν κατὰ τοὺς
18 ἄγρους καὶ ἐντυγχάνων τῶν πολιτῶν τοῖς πρεσβυτάτοις,
οἱ κατέμειναν ἐν τοῖς δήμοις, ὀλίγα μὲν τῶν ἐπιτηδείων
ἔχοντες, ἀναγκαῖα δὲ, εὖνοι μὲν ὄντες τῷ πλήθει, ἀδύ-
νατοι δὲ ὑπὸ τῆς ἡλικίας βοηθεῖν, τοὺτους ἀφῆρτο τὰ
ὑπάρχοντα, περὶ πλείονος ποιούμενος αὐτὸς μικρὰ κερ-
δαίνειν ἢ ἐκείνους μηδὲν ἀδικεῖν· οἱ νῦν αὐτόν δι'
αὐτὸ τοῦτο οὐχ οἷοί τέ εἰσιν ἐπεξελθεῖν ἅπαντες, διό-
19 περ καὶ τότε ἀδύνατοι τῇ πόλει βοηθεῖν ἦσαν. οὐ μὲν
τοι τοῦτόν γε χρὴ διὰ τὴν ἐκείνων ἀδυναμίαν δις ὠφε-
ληθῆναι, τότε τ' ἀφελόμενον ἃ εἶχον, νῦν τε δοκιμα-
σθέντα ὑφ' ὑμῶν· ἀλλὰ καὶ ὅστις οὖν παραγένηται τῶν
ἀδικηθέντων, μέγα αὐτὸ ἡγήσασθαι εἶναι, καὶ τοῦτον
ὑπερμισθήσατε, ὅστις ἐτόλμησεν, οἷς ἕτεροι διδόναι παρ'
ἑαυτῶν τι προηροῦντο διὰ τὴν ἀπορίαν οἰκτείραντες
αὐτούς, τούτων ἀφαιρεῖσθαι τὰ ὑπάρχοντα. κάλει μοι
τοὺς μάρτυρας.

17, 1. ὠφελήσει — κερδανεῖ] Sic Bekk. et Brem. e C. ὠφελή-
σαι — κερδαίνοι: vulgo. Nonnulli libri pro ὠφελήσαι ex-
hibent ὠφελήσοι.

19, 3. τότε τ'] Sic coni. Cont. et Reisk. pro vulg. τότε (sine τε):
neq. aliter dedit Bekk. nullam afferens varietatem. Secu-
tus eum est Bremius.

ΜΑΡΤΤΡΕΣ.

Οὐ τοίνυν ἔγωγε οἶδα ὃ τι ὑμᾶς διαφερόντως δεῖ20
 γινώσκειν περὶ αὐτοῦ ἢ οἱ οἰκείοι γινώσκουσι· τοι-
 αῦτα γὰρ ἔστιν, ὥστ', εἰ καὶ μηδὲν αὐτῷ ἄλλο ἡμάρτητο,
 διὰ μόνα ταῦτα ἱκανὸν εἶναι ἀποδοκιμασθῆναι. οἷα μὲν
 οὖν ᾤδσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ κατηγορεῖ, παρήσω· ἐξ ὧν δὲ
 τελευτῶσα τὸν βίον διεπράξατο τεμναιρομένοις ῥάδιόν
 ἔστιν ὑμῖν γινῶναι, ὁποῖός τις ἦν περὶ αὐτήν. ἐκείνη21
 γὰρ τοῦτ' μὲν ἠπίσθησεν ἀποθανοῦσαν ἑαυτήν ἐπιτρέ-
 ψαι, Ἀντιφάνει δὲ οὐδὲν προσήκουσα πιστεύσασα ἔθα-
 κεν εἰς τὴν αὐτῆς ταφήν τρεῖς μνᾶς ἀργυρίου, παρὰ λι-
 ποῦσα τοῦτον νόον ὄντα ἑαυτῆς. ἄρα δῆλον ὅτι εὐ ᾔδει
 αὐτῶν οὐδὲ διὰ τὸ προσήκειν αὐτῇ τὰ δέοντα ἂν ποιή-
 σοντα; καίτοι εἰ μήτηρ, ἡ κέφυκε καὶ ἀδικουμένη ὑπὸ22
 τῶν ἑαυτῆς παιδων μάλιστα ἀνέχεσθαι καὶ μηδ' ὥφε-
 λουμένη μεγάλα ἔχειν ἡγείσθαι διὰ τὸ εὐνοία μᾶλλον ἢ
 189 ἐλέγχω τὰ γινόμενα δοκιμάζειν, ἐνόμιζε τοῦτον κἂν
 ἀπὸ τεθνεώσης φέρειν ἑαυτῆς, τί χρὴ ὑμᾶς περὶ αὐτοῦ
 διανοηθῆναι; ὅστις γὰρ περὶ τοὺς ἑαυτοῦ ἀναγκαίους23
 τοιαῦτα ἁμαρτάνει ἁμαρτήματα, τί ἂν περὶ γε τοὺς ἄλλο-
 τρους ποιήσειεν; ὥς οὖν καὶ ταῦτ' ἀληθῆ ἔστιν, ἀκούσας
 αὐτοῦ τοῦ λαβόντος τὸ ἀργύριον καὶ θάψαντος αὐτήν.

ΜΑΡΤΤΕΣ.

Τί [ἂν] οὖν βουλευθέντες ὑμεῖς τοῦτον δοκιμάσατε;24
 πρότερον ὥς οὐχ ἡμαρτητότα; ἀλλὰ τὰ μέγιστα περὶ τὴν

20, 1. οἶδα est emendatio Contii, Taylori et Marklandi, codice Veneto (ut Tayl. refert) confirmata. ἤδη vulgo. οἶμαι Laurentianus.

ib. ὃ τι] δεῖ Steph.

2. γινώσκειν] γινώσκειν Steph.

ib. οἱ οἰκείοι] οἰκείον Steph. οἰκείοι (sine articulo) cod. Stephani, Coisl. Vindob. Bessar. Paris. 2944. οἱ οἰκείοι, ut conl. Cont. Tayl. et Reisk., in Bekkeriana est sine varietate.

21, 4. αὐτῆς] ἑαυτῆς Steph.

6. αὐτῇ, ut conl. Taylor. pro vulg. αὐτῶ, Vindob. prae-buit et praeterea Bekkeri codd., ut videtur.

23, 4. αὐτοῦ τοῦ λαβ.] τοῦ om. Steph.

24, 1. ἂν, quod libris MSS. et edit. Steph. deest, de suo addidit Bekk., quem Bremius secutus est.

- πατρίδα ἡδίκηκεν. ἀλλ' ὥς ἔσται βελτίων; τοιγάρτοι πρό-
 τερον βελτίων γενόμενος περὶ τὴν πόλιν ὕστερον βου-
 λένειν ἀξιούτω, φανερόν τι ἀγαθὸν ὥσπερ τότε κακὸν
 ποιήσας. σῶφρονέστερον γὰρ ἔστιν ὕστερον πᾶσι τῶν
 ἔργων τὰς χάριτας ἀποδιδόναι· δεινὸν γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ
 εἶναι, εἰ ἐξ ὧν μὲν ἤδη ἡμάρτηκα μηδέποτε τιμωρηθῇ-
 σεται, ἐξ ὧν δὲ μέλλει εὖ ποιῆσειν, ἤδη τετιμῆσται.
 25 ἀλλ' ἄρα, ἵνα βελτίους ᾖσιν οἱ πολῖται ὀρώμεντες ἅπαν-
 τας ὁμοίως τιμωμένους, διὰ τοῦτο δοκιμαστέον ἔστιν;
 ἀλλὰ κίνδυνος καὶ τοὺς χρηστούς, ἐὰν ἀλοδῶνται
 ὁμοίως τοὺς πονηροὺς τιμωμένους, παύσεσθαι τῶν χρη-
 στῶν ἐπιτηδευμάτων· τῶν αὐτῶν ἡγουμένους εἶναι τοὺς
 26 τε κακοὺς τιμᾶν καὶ τῶν ἀγαθῶν ἀμνημονεῖν. ἄξιον δὲ
 καὶ τόδε ἐνθυμηθῆναι, ὅτι, εἰ μὲν τις φροῦρόν τι
 προὔδωκεν ἢ ναῦν ἢ στρατώπεδόν τι, ἐν ᾧ μέρος τι
 ἐνυγχανε τῶν πολιτῶν ὄν, ταῖς ἐσχάταις αὖν ξηλαῖς ἐξη-
 μιοῦται· οὗτος δὲ προδούς ὅλην τὴν πόλιν οὐχ ὅπως τι-
 μωρηθήσεται περασσεύεσθαι. καίτοι δικαίως γ' ὅν ὅστις
 φανερώς, ὥσπερ οὗτος, προὔδωκε τὴν ἐλευθερίαν, οὐ
 περὶ τοῦ βουλευεῖν, ἀλλὰ περὶ τοῦ δουλεύειν καὶ τῆς
 μεγίστης ἀπορίας ἐκκλησιάζοιτο.
 27 Ἀκούω δ' αὐτὸν λέγειν ὅς, εἰ τι ἦν ἀδίκημα τὸ μὴ
 παραγενέσθαι ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ, νόμος ἂν ἔκειτο περὶ
 πάντου διαρρήδην, ὥσπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἐδικημά-
 των. οὐ γὰρ οἴεται ὑμᾶς γινώσασθαι, ὅτι διὰ τὸ μέγεθος
 τοῦ ἀδικήματος οὐδεὶς περὶ αὐτοῦ ἐγρόμεν νόμος· τίς
 γὰρ ἔτι ποτε ῥήτωρ ἐνεθυμήθη ἢ νομοθέτης ἡλπίσειν
 28 ἀμαρτήσεσθαι τίνα τῶν πολιτῶν τόσαύτην ἀμαρτίαν; οὐ

24, 5. κακὸν est coniectura Stephani et Contii pro vulg. ἀγαθόν, confirmata codice Veneto (ut affirmat Tayl. in ed. Cantabr.) et, ut videtur, Bekkeri libris C. et X.

35, 4. τοὺς πονηροὺς coni. Markl. τοῖς πονηροῖς libri MSS. et Steph.

ib. παύσεσθαι] παύσεσθαι Steph.

26, 9. ἐκκλησιάζοιτο Bekk. et Bram. ex Laurentiano C., ἐκκλησιάζεται ceteri codd. et Steph.

γὰρ ἂν δὴ πού, εἰ μὲν τις λίποι τὴν τάξιν, μὴ αὐτῆς
 τῆς πόλεως ἐν κινδύνῳ οὔσης, ἀλλ' ἐτέρους εἰς τοῦτο
 καθιστάσης, ἐτίθη νόμος ὥς μέγала ἀδικούντος· εἰ δὲ
 τις αὐτῆς τῆς πόλεως ἐν κινδύνῳ οὔσης λίποι τὴν πό-
 λιν αὐτὴν, οὐκ ἂν ἄρα ἐτίθη; σφόδρα γ' ἂν, εἰ τις
 φήσῃ τινὰ τῶν πολιτῶν ἀμαρτήσεσθαι τι τοιοῦτόν ποτε.
 τίς δ' οὐκ ἂν εὐκότως ἐπιτιμήσειεν ὑμῖν, εἰ τοὺς μεταί-29
 κους μὲν, ὅτι οὐ κατὰ τὸ προσήκον ἑαυτοῖς ἐβροήθησαν
 τῷ δήμῳ, ἐτιμήσατε ἀξίως τῆς πόλεως, τοῦτον δὲ, ὅτι
 παρὰ τὸ προσήκον ἑαυτῷ προὔδωκε τὴν πόλιν, μὴ κο-
 λάζοιτε, εἰ μὴ γε ἄλλω τινὶ μέλζονι, τῇ γε παρουσίᾳ
 ἀτιμίᾳ; ἀναμνήσθητε δὲ, διότι πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς ἂν-80
 θρας γενομένους περὶ τὴν πόλιν τιμᾶτε καὶ τοὺς κακοὺς
 ἀτιμάζετε. ἐδείχθη γὰρ ἀμφοτέρω ταῦτα οὐ τῶν γεννη-
 μένων μᾶλλον τι ἔνεκα ἢ τῶν γενησομένων· ἴν' ἀγαθοὶ
 προθυμῶνται γίνεσθαι ἐκ παρασκευῆς, κακοὶ δὲ μηδὲ ἐξ
 ἐνὸς τρόπου ἐπιχειρῶσι. ἔτι δὲ ἐνθυμήθητε, πόλις ἂν-31
 ὑμῖν δοκεῖ οὗτος ὄρκων φροντίσαι, ὃς ἔργῳ τοὺς πα-
 τρώους θεοὺς προὔδωκεν· ἢ πῶς ἂν χρηστόν τι βουλευ-
 σαι περὶ τῆς πολιτείας, ὃς οὐδὲ ἐλευθερῶσαι τὴν πα-
 τρίδα ἐβουλήθη· ἢ ποῖα ἂν ἀπόρρητα τηρῆσαι, ὃς οὐδὲ
 τὰ προειρημένα ποιῆσαι ἠξίωσε; πῶς δ' εὐκότως ἔστι τοῦ-
 τον, ὃς οὐδὲ τελευταῖος ἐπὶ τοὺς κινδύνους ἦλθε, πρό-
 τερον τῶν κατεργασαμένων καὶ οὕτω συντιμηθῆναι; σχέ-
 τλιον δ' ἂν εἶη, εἰ οὗτος μὲν ἅπαντας τοὺς πολίτας
 περὶ οὐδενὸς ἡγήσατο, ὑμεῖς δὲ τοῦτον ἕνα ὄντα μὴ
 ἀποδοκιμάσατε. ὁρᾷ δὲ τινάς, οἳ νῦν μὲν τοῦτω παρα-32
 σκευάζονται βοηθεῖν καὶ δεῖσθαι ὑμῶν, ἐπειδὴ ἡμεῖς οὐκ
 ἠδύναντο πείσαι· τότε δὲ, ὅτε οἱ κίνδυνοι μὲν ὑμῖν καὶ

29, 4. κολάζοιτε] Cum Stephano et Bremio retinui hanc lectionem vulgatam, quamvis non ignorem Bekkeri emendationem κολάσαιτε habere quo commendatur: libri enim manu scripti aut κολάσετε aut κολάσητε aut κολάζετε praebent.

5. μὴ γε] μὴ καὶ coni. Bekk.

80, 2. γενομένους] Sic Reisk. s. Vindob. γινόμενους cum ceteris codicibus Steph. Bekk. et Bremi.

οἱ μέγιστοι ἀγῶνες ἦσαν, τὰ δὲ ἅδ' αὐτῇ ἡ πολιτεία
 ἔκειτο, καὶ ἔδει οὐ μόνον περὶ τοῦ βουλευέειν, ἀλλὰ
 καὶ περὶ τῆς ἐλευθερίας βουλευέσθαι, τότε οὐκ ἔδειντο
 αὐτοῦ βοηθῆσαι καὶ ὑμῖν καὶ κοινῇ τῇ πόλει, καὶ μὴ
 προδοῦναι μήτε τὴν πατρίδα μήτε τὴν βουλὴν, ἥς νῦν
 ἀξιοὶ τυχεῖν οὐ μετὸν αὐτῶ, ἄλλων γε κατεργασαμένων.
 33 μόνος δὲ, ὃ βουλὴ, δικαίως οὐδ' ἂν ἀγανακτοίῃ μὴ
 τυχών· οὐ γὰρ ὑμεῖς νῦν αὐτὸν ἀτιμάξετε, ἀλλ' αὐτὸς
 αὐτὸν τότε ἀπεστέρησεν, ὅτε οὐκ ἤξιωσεν, ὥσπερ νῦν
 προθύμως κληρωσόμενος ἦλθε, καὶ τότε διαμαχόμενος
 περὶ αὐτῆς καταστῆναι μεθ' ὑμῶν.

34 Ἰκανὰ μὲν νομίζω εἰρησθαι, καίτοι πολλά γε παρα-
 λιπών· ἀλλὰ πιστεύω ὑμᾶς καὶ ἄνευ τούτων αὐτοὺς τὰ
 συμφέροντα τῇ πόλει γνώσεσθαι. οὐ γὰρ ἄλλοις τισὶν
 ὑμᾶς δεῖ περὶ τῶν ἀξίων ὄντων βουλευέειν τεκμηρίοις
 χρῆσθαι ἢ ὑμῖν αὐτοῖς, ὅποιοι τινες ὄντες αὐτοὶ περὶ
 τὴν πόλιν ἐδοκιμάσθητε. ἔστι γὰρ τὰ τούτου ἐπιτηδεύματα
 κοινὰ παραδείγματα καὶ πάσης δημοκρατίας ἀλλότρια.

34, 1. Ἰκανὰ μὲν] Ἰκανὰ μοι, ut coni. Reisk., tacite dedit Bekk.
 2. αὐτοὺς coni. Reisk. αὐτῶν MSS. et Steph.
 6. τὰ τούτου] αὐτοῦ τὰ Steph.

XXXII.

ΑΥΣΙΟΤ

ΚΑΤΑ ΔΙΟΓΕΙΤΟΝΟΣ ΛΟΓΟΣ.

(Dionys. Halic. T. II. p. 88. ed. Sylb. T. V. p. 498. ed. Reisk.)

208 *Εἰ* μὲν μὴ μεγάλα ἦν τὰ διαφέροντα, ὧ ἄνδρες δικασ-
ται, οὐκ ἂν ποτε εἰς ὑμᾶς εἰσελθεῖν τούτους εἶπα,
νομίζων ἀσχυριστον εἶναι πρὸς τοὺς οἰκελους διαφέρεισθαι,
εἰδώς τε ὅτι οὐ μόνον οἱ ἀδικοῦντες χείρους ὑμῖν εἶναι
δοκοῦσιν, ἀλλὰ καὶ οὔτινες ἂν ἔλαττον ὑπὸ τῶν προση-
κόντων ἔχοντες ἀνέχεσθαι μὴ δύνανται. ἐπειδὴ μέντοι,
ὧ ἄνδρες δικασται, πολλῶν χρημάτων ἀπεστέρηται καὶ
πολλὰ καὶ δεινὰ πεπονθότες ὑφ' ὧν ἥκιστα ἐχρῆν ἐπ'
ἐμὲ κηδεστήν ὄντα κατέφυγον, ἀνάγκη μοι γεγνηται εἰ-
πεῖν ὑπὲρ αὐτῶν. ἔγω δὲ τούτων μὲν ἀδελφὴν, Διογεί-2
τονος δὲ θυγατρίδην, καὶ πολλὰ ἀμφοτέρων δεηθεὶς τὸ
μὲν πρῶτον ἔπεισα τοῖς φίλοις ἐπιτρέψαι δίαιταν, περὶ

1, 1. τὰ διαφέροντα, ὧ ἄνδρες δικασται,] ὧ ἄνδρες δικασται,
τὰ διαφέροντα Bekk. ex uno codice S.

4. εἰδώς τε] τε om. Steph.

8. καὶ δεινὰ] καὶ om. Steph.

2, 2. θυγατρίδην] ἀδελφιδὴν Steph.

ib. ἀμφοτέρων δεηθεὶς] δεηθεὶς ἀμφοτέρων Bekk. ex uno
cod. S.

8. ἔπεισα] Post h. v. Bekk. e cod. S. addidit αὐτούς: quod
cum a ceteris omnibus MSS. absit, non adscivi.

ib. τοῖς φίλοις] τοὺς φίλους Steph.

ib. δίαιταν] Sic e S. dedit Bekk. (τὴν δίαιταν scholiastes Her-
mogenis.) δίαιτάν Steph. cum ceteris MSS.

πολλοῦ ποιούμενος τὰ τούτων πράγματα μηδένα τῶν ἄλλων εἰδέναι· ἐπεὶ δὲ Διογείτων, ἃ φανερώς ἔχων ἐξηλέγγετο, περὶ τούτων οὐδενὶ τῶν αὐτοῦ φίλων ἐτόλμα πείθεσθαι, ἀλλ' ἠβουλήθη καὶ φεύγειν δίκας καὶ μὴ οὐσας διώκειν καὶ ὑπομεῖναι τοὺς ἐσχάτους κινδύνους μᾶλλον ἢ τὰ δίκαια ποιήσας ἀπηλλάχθαι τῶν πρὸς τούτους βέγκλημάτων, ὑμῶν δέομαι, ἐὰν μὲν ἀποδείξω οὕτως αἰσχυρῶς αὐτοὺς ἐπιτετροπυμένους ὑπὸ τοῦ πάππου, ὥς οὐδεὶς πώποτε ὑπὸ τῶν οὐδὲν προσηκόντων ἐν τῇ πόλει, βοηθεῖν αὐτοῖς τὰ δίκαια· εἰ δὲ μὴ, τοῦτόφ μὲν ἅπαντα πιστεῦειν, ἡμᾶς δὲ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἠγεῖσθαι χείρους εἶναι. ἐξ ἀρχῆς δ' ἡμᾶς περὶ αὐτῶν διδάξαι πευράσσομαι.

4 Ἀδελφοὶ ἦσαν, ὧς ἄνδρες δικασταί, Διόδωτος καὶ 209 Διογείτων ὁμοπάτριοι καὶ ὁμομήτριοι, καὶ τὴν μὲν ἀφανή οὐσίαν ἐνεῖμαντο, τῆς δὲ φανερώς ἐκινεῖν οὐκ ἔργασμένου δὲ Διοδότου κατ' ἐμπορίαν πολλὰ χρήματα, πείθει αὐτὸν Διογείτων λαβεῖν τὴν ἐκυτοῦ θυγατέρα, ἥτις ἦν αὐτῷ μόνη. καὶ γίνονται αὐτῷ δύο υἱοὶ καὶ θυγάτηρ. 5 χρόνον δὲ ὕστερον καταλείπει Διόδωτος μετὰ Θρασύλλου τοῦ ἐκ τῶν ὀπλιτῶν, καλέσας τὴν ἐκυτοῦ γυναῖκα, ἀδελφιδὴν οὖσαν, καὶ τὸν ἐκείνης μὲν πατέρα, αὐτοῦ δὲ κηδεστὴν καὶ ἀδελφὸν ὁμοπατρίων, πάππον δὲ τῶν παιδίων καὶ θεῖον, ἡγούμενος διὰ πάντας τὰς ἀνάγκας οὐδενὶ μᾶλλον προσήκειν ἑτέρῳ εἰς τοὺς παῖδας ἐπιτρόπῳ γενέσθαι, διαθήκην αὐτῷ δίδωσι καὶ κέντε βτάλαντα ἀργυρίου παρακαταθήκην. ναυτικά δὲ ἐπέδειξεν

2, 5. Διογείτων] ὁ Διογείτων Bekk. cum S.

ib. ἐξηλέγγετο] Sic S., scholiastes Hermog. et Bekk. ἐξήλεγκετο vulgo.

7. ἠβουλήθη] ἐβουλήθη Bekk. cum S.

4, 5. Διογείτων λαβεῖν] λαβεῖν Διογείτων Bekk. ex eodem libro.

5, 5. ἀνάγκας] Sic complures libri MSS. et Bekk. ἀναγκασίτης vulgo.

5. τοὺς παῖδας] τοὺς παῖδας αὐτοῦ Bekk. ex T. (τοὺς αὐτοῦ παῖδας Reisk. in edit. Dion. H. ex Codd. MSS. affert.)

6, 1. ναυτικά est coniectura Marklandi, codicibus, ut videtur, firmata. αὐτικά vulgo.

ἐπεδομένα ἑπτα τάλαντα καὶ τετρακόντα μνᾶς, δισχί-
λλας δὲ ὀφειλουμένας ἐν Χερρόνῃσιν. ἐπέσκηψε δὲ, ἵαν τι
πάθῃ, τάλαντον μὲν ἐπιδοῦναι τῇ γυναικί, καὶ τὰ ἐν
τῷ ὀσμετίῳ δοῦναι· τάλαντον δὲ τῇ θυγατρὶ. κατέλιπε
καὶ εἴκοσι μνᾶς τῇ γυναικί καὶ τριάκοντα στατήρας Κυ-
ζικηνούς. ταῦτα δὲ πράξας καὶ οἴκοι ἀντίγραφᾳ κατα-7
λιπὼν ὄχρετο στρατευσόμενος μετὰ Θρασύλλου. ἀποθα-
νόντος δὲ ἐκείνου ἐν Ἐφέσῳ Διογελτῶν τὴν μὲν θυγα-
τέρα ἐκρυπτε τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός, καὶ τὰ γράμματα
λαμβάνει, ἃ κατέλιπε σεσημασμένα, φάσκων τὰ ναυτικά
χρήματα δεῖν ἐκ τούτων τῶν γραμματείων κομίσασθαι.
ἐπεὶ δὲ τῷ χρόνῳ ἐδήλωσε τὸν θάνατον αὐτοῖς καὶ ἐκοίτη-8
σαν τὰ νομιζόμενα, τὸν μὲν πρῶτον ἐνῆλθον ἐν Παι-
ραιῖ διητῶντο· ἅπαντα γὰρ αὐτοῦ κατελείπειτο τὰ ἐπι-
τήδεια. ἐκείνων δὲ ὑπολιπόντων τοὺς μὲν παῖδας εἰς ἄστυ
ἀναπέμπει, τὴν δὲ μητέρα αὐτῶν ἐκδίδωσιν ἐπιδοὺς πεν-
τακισχιλλίας δραχμὰς, χίλλαις ἑλαττον ὧν ὁ ἀνὴρ αὐτῇς
ἔδωκεν. ὀργισθὲν δ' ἔτι δοκιμασθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ9
πρεσβυτέρου τοῦν μεираπλίον, καλέσας αὐτοὺς εἶπε Διο-
γελτῶν ὅτι καταλίποι αὐτοῖς ὁ πατήρ εἴκοσι μνᾶς ἀργυ-
ρίου καὶ τριάκοντα στατήρας. ἐγὼ οὖν πολλὰ τῶν ἐμῶν
τοῦ δεδαπάνηκα εἰς τὴν ὑμετέραν τροφήν. καὶ ἔως
μὲν εἶχον, οὐδὲν μοι διέφερε· νυνὶ δὲ καὶ αὐτὸς ἀπό-
ρως διακίμαι· σὺ οὖν, ἐπειδὴ δεδοκίμασαι καὶ ἀνὴρ
γεγένησαι, σκόπει αὐτὸς ἥδη πόθεν ἔξεις τὰ ἐπιτήδεια.
ταῦτ' ἀκούσαντες ἐκπεπληγμένοι καὶ δακρύνοντες ὄχοντο10
πρὸς τὴν μητέρα, καὶ παραλαβόντες ἐκλήνῃ ἤκον πρὸς
ἐμὲ, οἰκτρῶς ὑπὸ τοῦ πάθους διακείμενοι καὶ ἀθλίως

6, 2. δισχίλλας] Ita Cantabr. Helmst. T., Augeri codd. I. H. et Bekk. χίλλας vulgo.

5. τάλαντον δὲ τῇ θυγατρὶ. κατέλιπε καὶ] Sic cum Reiskio et Bekkero (qui eodem Reiskio auctore post κατέλιπε addidit [δὲ]) distinxi haec verba. τάλαντον δὲ τῇ θυγατρὶ κατέλιπε, καὶ vulgo.

8, 2. τὸν μὲν πρ.] τὸ μὲν πρ. Steph.

9, 6. νυνὶ] νῦν Steph.

ἐκπεπτωκότες, κλαίοντες καὶ παρακαλοῦντές με μὴ περι-
δεῖν αὐτοὺς ἀποστερηθέντας τῶν πατρῶων μηδ' εἰς πτω-
χείαν καταστάντας, ὑβρισμένους ὑφ' ὧν ἤμισα ἐχρῆν,
ἀλλὰ βοηθῆσαι καὶ τῆς ἀδελφῆς οὐνεκα καὶ σφῶν αὐ-
11 τῶν. πολλὰ ἂν εἴη λέγειν, ὅσον πένθος ἐν τῇ ἐμῇ οἰκίᾳ
ἦν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ. τελευτῶσα δὲ ἡ μήτηρ αὐτῶν
ἠντιβόλει με καὶ ἰκέτευς συναγαγεῖν αὐτῆς τὸν πατέρα
καὶ τοὺς φίλους, εἰποῦσα ὅτι, εἰ καὶ πρότερον μὴ εἰδι-
σται λέγειν ἐν ἀνδράσι, τὸ μέγεθος αὐτὴν ἀναγκάσει
τῶν συμφορῶν περὶ τῶν σφετέρων κακῶν δηλωσαί πάντα
12 πρὸς ἡμᾶς. ἑλθὼν δ' ἐγὼ ἡγανάκτου μὲν πρὸς Ἡγή-
μονα τὸν ἔχοντα τὴν τούτου θυγατέρα, λόγους δ'
ἐποιούμην πρὸς τοὺς ἄλλους ἐπιτηδελούς, ἡξίουν δὲ τοῦ-
τον εἰς ἔλεγχον ἵνα περὶ τῶν πραγμάτων. *Λογείτων*
δὲ τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ᾔθελε, τελευτῶν δὲ ὑπὸ τῶν φί-
λων ἡναγκάσθη. ἐπειδὴ δὲ συνήλθομεν, ἤρπετο αὐτὸν ἡ
γυνὴ, τίνα ποτὲ ψυχὴν ἔχων ἄξιοι περὶ τῶν παίδων τοι-
αύτῃ γνώμῃ χρῆσθαι, ἀδελφὸς μὲν ὢν τοῦ πατρὸς αὐ-
13 τῶν, πατήρ δ' ἐμὸς, θεῖος δὲ αὐτοῖς καὶ πάππος. καὶ
εἰ μὲν ἀνδρῶπων ὑσχύνου, τοὺς θεοὺς ἐχρῆν σε, 210
φρσί, δεδιέναι· ὅς ἐλαβες μὲν, ὅτ' ἐκείνος ἐξέπλει, πέντε
τάλαντα παρ' αὐτοῦ καταθήκην. καὶ περὶ τούτων ἐγὼ
θέλω τοὺς παῖδας παραστησαμένη καὶ τούτους καὶ τοὺς
ὑστερον ἐμαυτῇ γενομένους ὁμοῖσαι ὅπου ἂν αὐτοὺς λέγῃς.
καίτοι οὐκ οὕτως ἐγὼ εἰμι ἀθλία, οὐδ' οὕτω περὶ πολ-
λοῦ ποιοῦμαι χρήματα, ὥστ' ἐπιорκήσασα κατὰ τῶν παί-
δων τῶν ἐμαυτῆς τὸν βίον καταλιπεῖν, ἀδίκως δὲ ἀφε-
14 λίσθαι τὴν τοῦ πατρὸς οὐσίαν. ἔτι τοίνυν ἐξήλεγχεν αὐ-

10, 7. σφῶν αὐτῶν] αὐτῶν om. Steph.

11, 7. ἡμᾶς] ὑμᾶς Steph.

13, 3 ἐξέπλει conl. Markl. et Tayl. ἐξέλιπς MSS. et Steph.

4. παρ' αὐτοῦ καταθήκην] Sic Steph. et Bekk. cum plu-
mis codicibus. παρακαταθήκην Reisk. et cod. Cantabr.
παρ' αὐτοῦ παρακαταθήκην Cont. proposuit. παρ' αὐ-
τοῦ παρακαθήκην (sic) codd. I. H., testante Augero.

6. ὑστερον] καὶ ὑστερον Steph.

τὸν ἐπὶ τάλαντα κεκομισμένον ναυτικὰ καὶ τετρακισχί-
 λιας δραχμὰς, καὶ τούτων τὰ γράμματα ἀπέδειξεν· ἐν
 γὰρ τῇ διοικήσει, ὅτ' ἐκ Κολυττοῦ διωκίζετο εἰς τὴν
 Φαίδρου οἰκίαν, τοὺς παῖδας ἐπιτυχόντας ἐκβεβλημένων
 τῷ βιβλίῳ ἐνεγκεῖν πρὸς ταύτην. ἀπέφηνε δ' αὐτὸν ἐκα-15
 τὸν μνᾶς κεκομισμένον ἐγγύους ἐπὶ τόκῳ δεδανεισμένας,
 καὶ ἑτέρας δισχίλιας δραχμὰς καὶ ἑκπλά πολλοῦ ἄξια·
 φοιτᾶν δὲ καὶ σίτον αὐτοῖς ἐκ Χερρόνησου καθ' ἑκάστον
 ἐνιαυτόν. ἔπειτα σὺ ἐτόλμησας, ἔφη, εἰπεῖν, ἔχων το-
 σαῦτα χρήματα, ὥς δισχίλιας δραχμὰς ὁ τούτων πατήρ
 κατέλιπε καὶ τριάκοντα στατήρας, ἃ παρ' ἐμοὶ καταλει-
 φθέντα ἐκείνου τελευτήσαντος ἐγὼ σοὶ ἔδωκα; καὶ ἐκ-16
 βαλεῖν τούτους ἡξίωκας θυγατρίδους ὄντας ἐκ τῆς οἰ-
 κίας τῆς αὐτῶν ἐν τριβωνίοις, ἀνυποδήτους, οὐ μετὰ
 ἀκολούθου, οὐ μετὰ στρωμάτων, οὐ μετὰ ἱματίων, οὐ
 μετὰ τῶν ἐπίπλων, ἃ ὁ πατήρ αὐτοῖς κατέλιπε, οὐδὲ
 μετὰ τῶν παρακαταθηκῶν, ὧς ἐκείνος παρὰ σοὶ κατέ-
 θετο. καὶ νῦν τοὺς μὲν ἐκ τῆς μητροῦς τῆς ἐμῆς παι-17
 δεύεις ἐν πολλοῖς χρήμασιν εὐδαίμονας ὄντας· καὶ ταῦτα
 μὲν καλῶς ποιεῖς· τοὺς δ' ἐμοὺς ἀδικεῖς, οὓς ἀτιμῶς
 ἐκ τῆς οἰκίας ἐκβαλὼν ἀντὶ πλουσίων πτωχοὺς ἀποδείξαι
 προθυμῇ. καὶ ἐπὶ τοιούτοις ἔργοις οὔτε τοὺς θεοὺς φο-
 βῇ οὔτε ἐμὲ τὴν σὴν θυγατέρα τὴν συνειδυῖαν ἀσχύνῃ

14, 2. *ναυτικὰ*] *αὐτὴν* Steph. v. 6, 1.

3. *ἀπέδειξεν*] *ἐπέδειξεν* Steph.

4. *διοίκησι* conl. Reisk. et Matthaei pro vulg. *διοικήσει*.

6. *τῷ βιβλίῳ*] Sic T. et Helmat. *βιβλίῳ* (sine *τῷ*) ceteri codd. et Steph.

15, 7. *ἃ παρ' ἐμοὶ* est coniectura Reiskii. *ἅπερ ἐμοὶ* codd. et Steph.

8. *ἐγὼ σοὶ ἔδωκα; καὶ ἐκβαλεῖν* τούτους om. Steph. et Sylb.

16, 1. *ἐκβαλεῖν*] Sic Bekk. ex T. *ἐκβάλλειν* Reisk.

2. *ἡξίωκας*] *ἐξέωκας* Steph.

17, 6. *οὐτὰ ἐμὲ τὴν σὴν θυγατέρα τὴν συνειδυῖαν*] Sic Reisk. et Bekk. cum uno codice T., ut videtur. Nam Taylorus ex Cantabr. et Augerus ex H. I. afferunt: οὔτε (vel οὐτ') ἐμὲ τὴν συνειδυῖαν. Ceteri codd. vulgatam praebent οὔτε ἐμὲ τὴν σὴν θυγατέρα, omisissis illis τὴν συνειδυῖαν.

οὕτε τοῦ ἀδελφοῦ μέμνησαι, ἀλλὰ πάντας ἡμᾶς περὶ 18
ἐλάττονος ποιῇ χρημάτων. τότε μὲν οὖν, ὡς ἄνδρες δικασ-
ται, πολλῶν καὶ δεινῶν ὑπὸ τῆς γυναικὸς βήθεντων
οὕτω διετέθημεν πάντες οἱ παρόντες ὑπὸ τῶν τούτῳ
πεπραγμένων καὶ τῶν λόγων τῶν ἐκείνης, ὁρῶντες μὲν
τοὺς παῖδας, οἳ ἦσαν πεπονθότες, ἀναμνησκόμενοι
δὲ τοῦ ἀποθανόντος, ὥς ἀνάξιον τῆς οὐσίας τὸν ἐπί-
τροπον κατέλειπεν, ἐνθυμούμενοι δὲ ὥς χαλεπὸν ἐξευρεῖν
ὅτῳ χρή περὶ τῶν ἑαυτοῦ πιστεῦσαι τινα· ὥστε, ὡς ἄν-
δρες δικασται, μηδεὶνα τῶν παρόντων δύνασθαι φθίγγε-
σθαι, ἀλλὰ καὶ θακρύνοντας μηδὲν ἥτιον τῶν πεπονθό-
των ἀπιδότας οἴχεσθαι σιωπῇ. πρῶτον μὲν οὖν τούτων
ἀγάβητέ μοι μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 19 Ἀξιῶ τοίνυν, ὡς ἄνδρες δικασται, τῷ λογισμῷ προς-
έχειν τὸν νοῦν, ἵνα τοὺς μὲν νεανίσκους διὰ τὸ μέγε-
θος τῶν συμφορῶν ἐλεήσητε, τοῦτον δ' ἅπασι τοῖς πο-
λλοῖς ἄξιον ὀργῆς ἡγήσησθε. εἰς τοσαύτην γὰρ ὑποφίαν
Διογείτων πάντας ἀνθρώπους εἰς ἀλλήλους καθίστησιν,
ὥστε μήτε ζῶντας μήτε ἀποθνήσκοντας μηδὲν μᾶλλον
20 τοῖς οἰκτιροτάτοις ἢ τοῖς ἐχθίστοις πιστεύειν· ὃς ἐτόλ-
μησε τὰ μὲν ἕξαρνος γενέσθαι, τὰ δὲ τελευτῶν ὁμολο-
γήσας ἔχειν, εἰς δύο παῖδας καὶ ἀδελφὴν λῆμμα καὶ
ἀνάλωμα ἐν ὅκτῳ ἔτεσιν ἐπὶ τὰ τέλαντα ἀργυρίων καὶ
ἐπτακισχυλλίας δραχμὰς ἀποδείξει· καὶ εἰς τοῦτο ἦλθεν
ἀναισχυντίας, ὥστε, οὐκ ἔχων ὅποι στερήσεις τὰ χρήματα,
εἰς ὅσον μὲν δυοῖν παιδίοις καὶ ἀδελφῇ πέντε ὀβολοὺς
τῆς ἡμέρας ἐλογίζετο, εἰς ὑποδήματα δὲ καὶ εἰς γναφεῖον

18, 2. δεινῶν] ἐλεινῶν manvált Bekk.

3 πάντες om. Steph.

13. ΜΑΡΤΥΡΕΣ] Hunc titulum addidit Bekkerus.

19, 4. γὰρ cod. Cantabr. I. et H. δ' ceteri libri et Steph.

6. μήτε — μήτε cum Bekkero scripsi pro vulg. μηδὲ — μηδέ.

20, 3. ἔχειν] Est emendatio Reiskii. Cf. § 28. ἐλεῖν plerique libri
MSS. ἐλθεῖν vulgo.

6. ὅποι] Sic cum Bekkero dedi pro vulg. ὅσον.

[ιμάτια,] καὶ εἰς κουρεῖον οὐκ ἦν αὐτῷ κατὰ μῆνα οὐδὲ κατ' ἐνιαυτὸν γεγραμμένα, συλλήβδην δὲ παντὸς τοῦ χρόνου πλεῖον ἢ τάλαντον ἀργυρίου. εἰς δὲ τὸ μνημα²¹ τοῦ πατρὸς οὐκ ἀναλώσας πέντε καὶ εἴκοσι μνᾶς ἐκ πεντακισχιλίων δραχμῶν, τὸ μὲν ἡμῖς αὐτῶν τίθησι τοῦτοις λελογίσθαι. εἰς Λιονύσια τοίνυν, ὃ ἄνδρες δικασταί, (οὐκ ἄτοπον γάρ μοι δοκεῖ καὶ περὶ τούτου μνησθῆ-
²¹ναι) ἐκκαίδεκα δραχμῶν ἀπέφαινεν ἑωνυμένον ἀργίον, καὶ τούτων τὰς ὀκτὼ δραχμὰς ἐλογίζετο τοῖς παισίν· ἐφ' ὧν ἡμεῖς οὐχ ἤκιστα ὠρλίσθημεν. οὕτως, ὃ ἄνδρες, ἐν ταῖς μεγάλαις ζημίαις ἐνίοτε οὐχ ἥττον τὰ μικρὰ λυπεῖ τοὺς ἀδικουμένους· λίαν γὰρ φανεράν τὴν πονηρίαν τῶν ἀδικούντων ἐπιδεικνυσιν. εἰς τοίνυν τὰς ἄλλας ἐορτάς²² καὶ θυσίας ἐλογίσατο αὐτοῖς πλεον ἢ τετρακισχιλλὰς δραχμὰς ἀνηλωμένας, ἑτερά τε παμπληθῆ, ἃ πρὸς τὸ κεφάλαιον συνελογίζετο, ὥσπερ διὰ τοῦτο ἐπίτροπος τῶν παιδῶν καταλειφθεὶς, ἵνα γράμματα αὐτοῖς ἀντὶ τῶν χρημάτων ἀποδείξειε καὶ πενεστάτους ἀντὶ πλουσίῳ ἀποφῆναι, καὶ ἵνα, εἰ μὲν τις αὐτοῖς πατρικὸς ἐχθρὸς ἦν, ἐκείνου μὲν ἐπιλάθωνται, τῷ δ', ἐπεὶ τῶν πατρῶν εἰσὶν ἀπεστερημένοι, πολεμῶσι. καίτοι εἰ ἐβούλετο δέ-
²³καιος εἶναι περὶ τοὺς παῖδας, ἐξῆν αὐτῷ, κατὰ τοὺς νόμους εἴ κενται περὶ τῶν ὀρφανῶν καὶ τοῖς ἀδυνάτοις τῶν ἐπιτρόπων καὶ τοῖς δυναμένοις, μισθῶσαι τὸν οἶκον ἀπηλλαγμένος πολλῶν πραγμάτων, ἢ γῆν πριάμενος ἐκ τῶν προσιόντων τοὺς παῖδας τρέφειν· καὶ ὁπότερον τούτων ἐποίησεν, οὐδένος ἂν ἥττον Ἀθηναίων πλούσιοι ἦσαν. νῦν δὲ μοι δοκεῖ οὐδεπώποτε διανοηθῆναι ὥς φανεράν καταστήσων τὴν οὐσίαν, ἀλλ' ὥς αὐτὸς ἔξων τὰ τούτων· ἡγούμενος δεῖν τὴν αὐτοῦ πονηρίαν κληρουόμενον εἶναι τῶν τοῦ τεθνεώτος χρημάτων.

20, 9. [ιμάτια] Uncis inclusi hoc vocabulum praesentibus Reiskio et Bekkero. Augerus deleuit.

23, 5. ἀπηλλαγμένος — πριάμενος] Sic complures bonae notae codices. ἀπηλλαγμένοις — πριάμενοις vulgo.

24δ δὲ πάντων δεινότατον, ὃ δικάσται· οὗτος γὰρ συν-
 τριηραρχῶν Ἀλέξειδι τῷ Ἀριστοδίκου, φάσκων δυοῖν
 δεούσας πεντήκοντα μνᾶς ἐκείνῳ συμβαλέσθαι, τὸ ἡμῖν
 τούτων τοῖς ὀρφανοῖς οὐδεὶς λελόγισται, οὓς ἡ πόλις οὐ
 μόνον παῖδας ὄντας ἀτελεῖς ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ, ἐπειδὴν
 δοκιμασθῶσιν, ἐνιαυτὸν ἀφῆκεν ἀπασῶν τῶν λειτουρ-
 γιῶν. οὗτος δὲ πάμπας ὧν παρὰ τοὺς νόμους τῆς ἐαν-
 τοῦ τριηραρχίας παρὰ τῶν θυγατριδῶν αὐτοῦ τὸ ἡμῖν
 25πράττεται. καὶ ἀποπέμψας εἰς τὸν Ἀδρίαν ὀκτάδα δυοῖν
 ταλάντων, ὅτε μὲν ἀπέστειλεν, ἔλεγε πρὸς τὴν μητέρα
 αὐτῶν ὅτι τῶν παίδων ὁ κίνδυνος εἴη· ἐπεὶ δὲ ἐσώθη
 καὶ ἐδικλασάσεν, αὐτοῦ τὴν ἐμπορίαν ἔφασκεν εἶναι.
 καίτοι εἰ μὲν τὰς ζημίας τούτων ἀποδείξει, τὰ δὲ σω-
 θέντα τῶν χρημάτων αὐτὸς ἔξει, ὅπῃ μὲν ἀνήλωται τὰ
 χρήματα, οὐ χαλεπῶς εἰς τὸν λόγον ἐγγράψει, ὡς δὲ
 26δ' ἐκ τῶν ἀλλοτριῶν αὐτὸς πλουτήσει. καθ' ἕκαστον μὲν
 οὖν, ὃ δικάσται, πολὺ ἂν εἴη ἔργον πρὸς ὑμᾶς λογιζε-
 σθαι· ἐπειδὴ δὲ μόλις παρ' αὐτοῦ παρέλαβον τὰ γράμ-
 ματα, μάρτυρας ἔχων ἡρώτων Ἀριστόδικον τὸν ἀδελφὸν
 τοῦ Ἀλέξιδος (αὐτὸς γὰρ ἐτύγγαυς τετελευτηκώς) εἰ ὁ
 λόγος αὐτῷ εἴη τῆς τριηραρχίας· ὁ δὲ ἔφασκεν εἶναι.
 καὶ ἐλθόντες ὀκτάδε εὗρομεν Διογείτονα τέτταρας καὶ
 εἴκοσι μνᾶς ἐκείνῳ συμβεβλημένον εἰς τὴν τριηραρχίαν.
 27οὗτος δὲ ἐπέδειξε δυοῖν δεούσας πεντήκοντα μνᾶς ἀν-
 λωκέναι, ὥστε τούτοις λελογίσθαι ὅσονπερ ὅλον τὸ ἀνά-
 λωμα αὐτῷ γεγένηται. καίτοι τί αὐτὸν οἴσθε πεποιη-
 κέναι περὶ ὧν αὐτῷ οὐδεὶς σύνοιδεν, ἀλλ' αὐτὸς μό-
 νος διεχειρίζεν, ὃς ἂν δι' ἐτέρων ἐπράχθη καὶ οὐ χα-
 λεπὸν ἦν περὶ τούτων πυθέσθαι, ἐτόλμησε ψευδόμενος

24, 8. αὐτοῦ om. Steph.

25, 2. ἀπέστειλεν] ἀπέστειλεν Steph.

5. καίτοι] καὶ μέντοι Steph.

26, 7. τέτταρας] τετραράκοντα Steph.

27, 2. ὅσονπερ] Haec lectio, quam primus Markl. proposuit, communis est testimonio complurium codd. ὅσον ὅπερ Steph.

τέτταρσι καὶ εἴκοσι μυαῖς τοὺς αὐτοῦ θυγατρίδους ζη-
μιῶσαι; καὶ μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, ὡς δικασταί. ἐγὼ δ' 28
ὅσα τελευτῶν ὠμολόγησεν αὐτὸς ἔχειν χρήματα, ἐπὶ
τάλαντα καὶ τετταράκοντα μυᾶς, ἐκ τούτων αὐτῶν λο-
γιούμαι, πρόσδοτον μὲν οὐδεμίαν ἀποφαίνων, ἀπὸ δὲ
τῶν ὑπαρχόντων ἀναλίσκων· καὶ θήσω ὅσον οὐδεὶς πώ-
ποτε ἐν τῇ πόλει, εἰς δύο παιδας καὶ ἀδελφὴν καὶ παι-
δαγωγὸν καὶ θεράπαιναν χίλιας δραχμὰς ἐκάστου ἐνιαυ-
τοῦ, μικρῷ ἔλαττον ἢ τρεῖς δραχμὰς τῆς ἡμέρας. ἐν 29
ὅκτω αὐταὶ ἔτεσι γίνονται ὀκτακισχίλια δραχμαί, καὶ
ἀποδείκνυνται ἕξ τάλαντα περιόντα τῶν ἐπὶ ταλάντων
καὶ εἴκοσι μυαί. οὐ γὰρ ἂν δύναιτο ἀποδεῖξαι οὐθ' ὑπὸ
τῶν ληστῶν ἀπολωλεκὼς οὔτε ζημίαν εἰληφὼς οὔτε χρή-
σταις ἀποδεδωκὼς . . . . .

28, 8. μικρῷ] μικρόν Steph.

29, 1. ἐν ὅκτω αὐταὶ ἔτεσι.] Cum Bekkero ex nonnullis libris MSS.
recepī hunc verborum ordinem pro vulg. ἐν ὅκτω ἔτεσιν
αὐταί.

XXXIII.

Α Τ Σ Ι Ο Υ

Λ Ο Γ Ο Σ Ο Λ Τ Μ Π Ι Α Κ Ο Σ.

(Dionys. Halicarn. T. II. p. 92. ed. Sylb. T. V. p. 520. ed. Reisk.)

1 Ἄλλων τε πολλῶν καὶ καλῶν ἔργων ἕνεκα, ὧ ἄνδρες, 212
 ἄξιον Ἡρακλείους μνησθαι, καὶ ὅτι τόνδε τὸν ἀγῶνα
 πρῶτος συνήγειρε δι' εὐνοίαν τῆς Ἑλλάδος. ἐν μὲν γὰρ
 τῷ τέως χρόνῳ ἀλλοτρίως αἱ πόλεις πρὸς ἀλλήλας διέ
 ῥκειντο· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος τοὺς τυράννους ἔπαυσε καὶ
 τοὺς ὑβρίζοντας ἐκώλυσε, ἀγῶνα μὲν σωμάτων ἐποίησε,
 φιλοτιμίαν δὲ πλούτῳ, γνώμης δ' ἐπίδειξιν ἐν τῷ καλ-
 λίστῳ τῆς Ἑλλάδος, ἵνα τούτων ἀπάντων ἕνεκα εἰς τὸ
 αὐτὸ συνέλθωμεν, τὰ μὲν ὀφόμενοι, τὰ δὲ ἀκουσόμενοι·
 ἡγήσατο γὰρ τὸν ἐνθάδε σύλλογον ἀρχὴν γενέσθαι τοῖς
 3 Ἕλλησι τῆς πρὸς ἀλλήλους φιλίας. ἐκεῖνος μὲν οὖν ταῦθ'
 ὑφηγήσατο· ἐγὼ δ' ἤκω οὐ μικρολογησόμενος οὐδὲ περὶ
 τῶν ὀνομάτων μαχούμενος. ἡγοῦμαι γὰρ ταῦτα ἔργα μὲν
 εἶναι σοφιστῶν λίαν ἀχρήστων καὶ σφόδρα βίου δεομέ-
 νων, ἀνδρὸς δὲ ἀγαθοῦ καὶ πόλιτος πολλοῦ ἀξίου περὶ
 τῶν μεγίστων συμβουλεύειν· ὁρῶν οὕτως αἰσχυρῶς δια-

3, 4. σοφιστῶν coni. Markl. σοφὰ τῶν vulgo. σοφῶν τῶν non-
 nulli codd.

ib. ἀχρήστων est coniectura eiusdem Marklandi, quam Can-
 tabr. confirmavit. χρηστῶν vulgo.

κειμένην τὴν Ἑλλάδα, καὶ πολλὰ μὲν αὐτῆς ὄντα ὑπὸ τῷ βαρβάρῳ, πολλὰς δὲ πόλεις ὑπὸ τυράννων ἀναστάτους γεγενημένας. καὶ ταῦτα εἰ μὲν δι' ἀσθενειαν ἐπά-4 σχομεν, στέργειν ἂν ἦν ἀνάγκη τὴν τύχην· ἐπειδὴ δὲ διὰ στάσιν καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους φίλονεικίαν, πῶς οὐκ ἄξιον τῶν μὲν παύσασθαι, τὰ δὲ κωλύσαι; εἰδότες ὅτι φιλονεικεῖν μὲν ἔστιν εὖ πραττόντων, γινῶναι δὲ τὰ βέλ-τιστα τῶν αὐτῶν. ὁρῶμεν γὰρ τοὺς κινδύνους καὶ με-5 γάλους καὶ πανταχόθεν περιεστηκότας· ἐπίστασθε δὲ ὅτι ἢ μὲν ἀρχὴ τῶν κρατούντων τῆς θαλάσσης, τῶν δὲ χρημάτων βασιλεὺς ταμίης, τὰ δὲ τῶν Ἑλλήνων σώματα τῶν δαπανᾶσθαι δυναμένων, ναῦς δὲ πολλὰς αὐτὸς κέκτηται, πολλὰς δ' ὁ τύραννος τῆς Σικελίας. ὥστε ἄξιον τὸν μὲν-6 πρὸς ἀλλήλους πόλεμον καταθέσθαι, τῇ δ' αὐτῇ γνώμῃ χρωμένους τῆς σωτηρίας ἀντέχεσθαι, καὶ περὶ μὲν τῶν παρεληλυθότων αἰσχύνεσθαι, περὶ δὲ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι δεδιέναι, καὶ τοὺς προγόνους μιμεῖσθαι, οἱ τοὺς μὲν βαρβάρους ἐποίησαν τῆς ἀλλοτρίας ἐπιθυμοῦντας τῆς σφετέρας αὐτῶν ἰστερῆσθαι, τοὺς δὲ τυράννους ἔξε-7 λάσαντες κοινὴν ἅπασιν τὴν ἐλευθερίαν κατέστησαν. θαν-7 μάζω δὲ Λακεδαιμονίους πάντων μάλιστα, τίνι ποτὲ γνώμῃ χρώμενοι καιομένην τὴν Ἑλλάδα περιορῶσιν, ἡγεμόνες ὄντες τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἀδίκως καὶ διὰ τὴν ἔμ-φυτον ἀρετὴν καὶ διὰ τὴν πρὸς τὸν πόλεμον ἐπιστήμην, μόνοι δὲ οἰκοῦντες ἀπόρθητοι καὶ ἀτείχιστοι καὶ ἀστα-σίαστοι καὶ ἀήττητοι καὶ τρόποις ἀεὶ τοῖς αὐτοῖς χρώ-μενοι· ὧν ἕνεκα ἐλπίς ἀθάνατον τὴν ἐλευθερίαν αὐτοὺς κεκτῆσθαι, καὶ ἐν τοῖς παρεληλυθόσι κινδύνοις σωτηρίας γενομένους τῆς Ἑλλάδος περὶ τῶν μελλόντων προορᾶ-8 σθαι. οὐ τοίνυν ὁ ἐπιὼν καιρὸς τοῦ παρόντος βελτίων·8 οὐ γὰρ ἀλλοτρίας δεῖ τὰς τῶν ἀπολωλότων συμφορὰς

5, 5. πολλὰς] πολλὰς μὲν, uti Cont. et Reisk. scribendum coniec-
cerant, tacite dedit Bekk.

7, 6. τρόποις Bekk. cum Augero et Reiskio, qui auctore Mark-
lando sic vulgatum τόποις correxerunt.

νομίσειν, ἀλλ' οἰκείας, οὐδ' ἀναμεῖναι, ἕως ἂν ἐπ' αὐ-
 τοὺς ἡμᾶς αἱ δυνάμεις ἀμφοτέρων ἔλθωσιν, ἀλλ' ἕως
 9ἔτι ἔξεσσι, τὴν τούτων ὕβριν κωλύσαι. τίς γὰρ οὐκ ἂν
 ἐνορῶν ἐν τῷ πρὸς ἀλλήλους πολέμῳ μεγάλους αὐτοὺς
 γεγενημένους; ὧν οὐ μόνον αἰσχρῶν ὄντων, ἀλλὰ καὶ
 δεινῶν, τοῖς μὲν μεγάλα ἐξημαρτηκόσιν ἐξουσία γεγένη-
 ται τῶν πεπραγμένων, τοῖς δὲ Ἑλλήσιν οὐδεμία αὐτῶν
 τιμωρία . . . .

8, 3. ἂν om. Steph.

9, 2. ἐνορῶν] „Π. ἐνορῶ. “H, ἐνορῶν.” Steph. in marg.

XXXIV.

Α Τ Σ Ι Ο Υ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΚΑΤΑΛΤΣΑΙ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΟΝ
ΠΟΛΙΤΕΙΑΝ ΑΘΗΝΗΣΙ ΛΟΓΟΣ.

(Dion. Halic. T. II. p. 92. ed. Sylb. T. V. p. 526. ed. Reisk.)

213 Ὅτε ἐνομιζομεν, ὦ Ἀθηναῖοι, τὰς γεγενημένας συμφορὰς ἱκανὰ μνημεῖα τῇ πόλει καταλελείφθαι, ὥστε μὴδ' ἂν τοὺς ἐπιγινομένους ἑτέρας πολιτείας ἐπιθυμεῖν, τότε δὴ οὗτοι τοὺς κακῶς πεπονθότας καὶ ἀμφοτέρων πεπειραμένους ἐξαπατῆσαι ζητοῦσι τοῖς αὐτοῖς ψηφίσμασιν, οἷσπερ καὶ πρότερον. διὸ δὴ καὶ τούτων μὲν οὐδ' θαυμάζω, υμῶν δὲ τῶν ἀκροαμένων, ὅτι πάντων εἰδὼν ἐπιλησμονέστατοι ἢ πάσχειν ἐτοιμότατοι κακῶς ὑπὸ τοιούτων ἀνδρῶν, οἳ τῇ μὲν τύχῃ τῶν ἐκ Πειραιῶς πραγμάτων μετέσχον, τῇ δὲ γνώμῃ τῶν ἐξ ἄστεος. καίτοι τί ἔδει φεύγοντας καταλθεῖν, εἰ χειροτονοῦντες ὑμᾶς αὐτοὺς καταδουλώσεσθε; ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, οὔτε γένει ἀπελαυνόμενος..., ἀλλ' ἀμφοτέρω τῶν ἀντι-

1, 1. ἐνομιζομεν] „Π. νομιζομεν.“ Steph. in marg.

2, 3. ἢ πάσχ. ἐτ.] Steph. margini adscripsit: „Π. οἱ πάσχ. ἐτ.“

4. ἐκ Πειραιῶς] Praepositionem ἐκ, qua carent MSS. et Steph., auctore Reiskio addidi.

7. καταδουλώσεσθε, ut con. Reisk., praebuit codex Augeri I. — Ceteri exhibent αὐτ καταδουλοῦσθε, ut vulgo legitur, aut καταδουλώσεσθαι aut καταδουλώσασθε.

3, 2. οὔτε γένει ἀπελαυνόμενος..., ἀλλ'] Inter verba ἀπελαυνόμενος ἀλλ', inter quae lacunae signum posui, Augerus ex

λεγόντων πρότερος ὢν, ἡγοῦμαι ταύτην μόνην σωτηρίαν εἶναι τῇ πόλει, ἅπασιν Ἀθηναίοις τῆς πολιτείας μετεῖναι· ἐπεὶ, ὅτε καὶ τὰ τεῖχη καὶ τὰς ναῦς καὶ τὰ χρήματα καὶ συμμαχους ἐκτησάμεθα, οὐχ οὕτως ἵνα Ἀθηναίων τινὰ ποιήσωμεν διενοούμεθα, ἀλλὰ καὶ Εὐβοεῦσιν ἐπιγαμίαν ἐποιούμεθα· νῦν δὲ καὶ τοὺς ὑπάρχοντας πολίτας ἀπελῶμεν; οὐκ, ἂν ἔμοιγε πειδώμεθα, οὐδὲ μετὰ τῶν τειχῶν καὶ ταῦτα ἡμῶν αὐτῶν περιαιρησόμεθα, ὅπλιντας πολλοὺς καὶ ἱππείας καὶ τοξότας· ὧν ὑμεῖς ἀντεχόμενοι βεβαίως δημοκρατήσεσθε, τῶν δὲ ἐχθρῶν πλέον ἐπικρατήσετε, ὥφελιμώτεροι δὲ τοῖς συμμαχοῖς ἔσεσθε· ἐπίστασθε γὰρ ταῖς ἐφ' ἡμῶν ὀλιγαρχίαις γεγενημέναις, καὶ οὐ τοὺς γῆν κεκτημένους ἔχοντας τὴν πόλιν, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἀποθανόντας, πολλοὺς δ' ἐκ τῆς πόλεως ἐκπεσόντας, οὓς ὁ δῆμος καταγαγὼν ὑμῖν μὲν τὴν ὑμετέραν ἀπέδωκεν, αὐτοὺς δὲ ταύτης οὐκ ἐτόλμησε μετασχεῖν. ὥστε, ἂν ἔμοιγε πειδωθῇ, οὐ τοὺς εὐεργέτας, καθὼς δυνάσθε, τῆς πατρίδος ἀποστερήσετε, οὐδὲ τοὺς λόγους πιστοτέρους τῶν ἔργων οὐδὲ τὰ μέλλοντα τῶν γεγενημένων νομιεῖτε· ἄλλως τε καὶ μεμνημένοι τῶν περὶ τῆς ὀλιγαρχίας μαχομένων, οἳ τῷ μὲν λόγῳ τῷ δῆμῳ πολεμοῦσι, τῷ δὲ ἔργῳ τῶν ὑμετέρων ἐπιθυμοῦσιν· ἅπερ κτήσονται, ὅταν ὑμᾶς ἐρήμους

uno codice D. qui inter codd. Paris. est 2989., chartaceus et saeculo XVII. exaratus) recepit haec: οὐτε οὐσία ἐλάττων. Reiskius et Bekkerus inter verba οὐτε γένει de Stephani coniectura inseruerunt „ἡλικία οὐτε.“ — οὐτε γένει ἀπελαυνόμενος, ἀλλ' vulgo.

3, 6. ἐκτησάμεθα] ἐκτῆμεθα Steph.

ib. οὐχ οὕτως ἵνα Ἀθηναίων τ.] „II. οὐχ ὅπως ἵνα Ἀθηναίων τ.“ Steph. in marg.

9. ἀπελῶμεν] Sic Bekk. de suo dedit pro ἀπολοῦμεν, quod Steph. et MSS. habent.

5, 10. ἅπερ est emendatio Stephani, Scaligeri et Contii. ὅπερ. quod praebent plerique codd., retinuit Steph. (ἀπεκνήσονται I. et H. pro ἅπερ κτήσονται.

6συμμάχων λάβωσιν. εἴτα τοῖς τῶν ὑμῖν ὑπαρχόντων ἐρωσὶ τίς ἐστὶ σωτηρία τῇ πόλει, εἰ μὴ ποιήσομεν ἃ Λακεδαιμόνιοι κελεύουσιν; ἐγὼ δὲ τούτους εἰπεῖν ἀξιῶ, τί τῷ πλήθει περιγενήσεται, εἰ ποιήσασιν ἃ ἐκεῖνοι προσαιτῶνται. εἰ δὲ μὴ, πολὺ κάλλιον μαχομένους ἀποδινήσκειν ἢ φανερῶς ἡμῶν αὐτῶν θάνατον καταψηφίσασθαι. ἡγοῦμαι γάρ, ἐὰν μὴ πείθω, ἀμφοτέροις κοινὸν εἶναι κίνδυνον. ὁρῶ δὲ Ἀργεῖους καὶ Μαντινέας τὴν αὐτὴν ἔχοντας γνώμην, τὴν αὐτῶν οἰκοῦντας, τοὺς μὲν ὁμόρους ὄντας Λακεδαιμονίοις, τοὺς δὲ ἐγγὺς οἰκοῦντας, καὶ τοὺς μὲν οὐδὲν ἡμῶν πλείους, τοὺς δὲ οὐδὲ τρισχιλλούς ὄντας. ἴσασι γὰρ ὅτι, καὶ πολλάκις εἰς τὴν τούτων ἐμβάλλωσι, πολλάκις αὐτοῖς ἀπαντήσονται ὅπλα λαβόντες· ὥστε οὐ καλὸς ὁ κίνδυνος αὐτοῖς δοκεῖ εἶναι, ἐὰν μὲν νικήσωσι, τούτους καταδουλώσεσθαι γε, ἐὰν δὲ ἡττηθῶσι, σφᾶς αὐτοὺς τῶν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν ἀρσενεῖν· ὅσῳ δ' ἂν ἄμεινον πράττωσι, τοσοῦτον ἐκιδυμοῦσι θκινδυνεύειν. εἴχομεν δὲ, ὦ ἄνδρες, καὶ ἡμεῖς ταύτην τὴν γνώμην, ὅτε τῶν Ἑλλήνων ἡρχομεν, καὶ ἔδοκοῦμεν καλῶς βουλευέσθαι, περιορῶντες μὲν τὴν χώραν τεμνομένην, οὐ νομίζοντες δὲ χρῆναι περὶ αὐτῆς διαμάχεσθαι.

6, 1. ὑμῖν] ἡμῖν Steph.

2. ποιήσομεν] ποιήσωμεν Steph.

ib. ἃ ex conl. Stephani additum est.

ib. Λακεδαιμόνιοι, ut conl. Steph. pro vulg. Λακεδαιμονίοις, videtur Bekk. in T. legisse.

3. τούτους] Est Stephani emendatio, codicibus I. et H. firmata, τούτοις vulgo.

7, 2. μὴ conl. Steph. μὲν est librorum MSS. lectio, quam retinuit Bekk.

8. τὴν αὐτῶν οἰκοῦντας, quae verba vulgo non leguntur, Reisk. ex Helmst. addidit. Bekkerus ea in T. quoque reperisse videtur. Nam refert tantum haec τὴν αὐτὴν ἔχοντας γνώμην et τοὺς [?] — οἰκοῦντας ab hoc libro abesse.

8, 1. ἐμβάλλωσι] ἐμβάλλωσι Steph.

5. τῶν ὑπαρχόντων] Articulus qui vulgo omittebatur, Reisk. et Auger. e conl. Sylburgii et Cantabr. addiderunt. Idem fecit Bekkerus lectore non monito.

6. τοσοῦτον ἐκιδυμ.] „Π. τοσοῦτον μᾶλλον ἐκιδυμ.“ Steph. in marg.

ἄξιον γὰρ ἦν ὀλίγων ἀνελόντων πολλῶν ἀγαθῶν φείσασθαι. νῦν δὲ, ἐπεὶ ἐκείνων μὲν ἀπάντων μάχη ἐστὲρήμεθα, ἡ δὲ πατρις ἡμῶν λείλειπται, ἴσμεν ὅτι ὁ κίνδυνος 10 οὗτος μόνος ἔχει τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας. ἀλλὰ γὰρ χορὴ ἀναμνησθέντας ὅτι ἤδη καὶ ἑτέροις ἀδικουμένοις βοηθήσαντες ἐν τῇ ἀλλοτριᾷ πολλὰ τρόπαια τῶν πολέμιων ἐστήσαμεν, ἄνδρας ἀγαθοὺς περὶ τῆς πατρίδος καὶ ἡμῶν αὐτῶν γίνεσθαι· πιστεύοντας μὲν τοῖς θεοῖς καὶ ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ δίκαιον μετὰ τῶν ἀδικουμένων ἔσεσθαι.

11 δεινὸν γὰρ ἂν εἴη, ὦ Ἀθηναῖοι, εἰ, ὅτε μὲν ἐφευγομεν, ἐμαχόμεθα Λακεδαιμονίοις, ἵνα κατέλωμεν, κατελθόντες δὲ φευξόμεθα, ἵνα μὴ μαχώμεθα. οὐκοῦν αἰσχρὸν, εἰ εἰς τοῦτο κακίας ἤξομεν, ὥστε οἱ μὲν πρόγονοι καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων ἐλευθερίας Ἑλλήνων διεκινδύνουν, ὑμεῖς δὲ οὐδὲ ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας αὐτῶν τολμᾶτε πολεμεῖν; . . . .

9, 7. ἡμῶν] Sic ex codd. I. et H. pro vulgata ἡμῶν, quam retinuit Bekk., scripsi. ἡμῶν μόνῃ de coni. Reiskii dedit Auger.
10, f. ἀλλὰ γὰρ] γὰρ, quod vulgo omittebatur, in Cantabr. Helmsl. H. et I. repertum est.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ.

1. *Ἐκ τοῦ κατ' Αἰσχίνου περὶ τῆς δημεύσεως τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων*] Ἐπειδὴ τοίνυν τοὺς Χύτρος ὁ Δημάργτος ἑάλω προδικούς.

2. Ἐκ τοῦ πρὸς Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικὸν χρέως] Οὐκ ἂν ποτ' ᾤηθην, ἄνδρες δικασταί, Αἰσχίνην τολμῆσαι οὕτως αἰσχρὰν δίκην δικάσασθαι, νομίζων οὐκ ἂν ῥαδίως αὐτὸν ἐτέραν ταύτης συκοφαντωδεστέραν ἐξευρεῖν. οὗτος γάρ, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὀφείλων ἀργύριον ἐπὶ τρισὶ δραγμαῖς Σωσινόμῳ τῷ τραπέζιτῃ καὶ Ἀριστογείτῳ προσελθὼν πρὸς ἐμὲ ἰδεῖτο μὴ περμιθεῖν αὐτὸν διὰ τοὺς τόκους. ἐκ τῶν ὄντων ἐκπεσόντα κατασκευάζομαι δ', ἔφη, τέχνην μυρεψικὴν· ἀφορμῆς δὲ δέομαι, καὶ οἶσω δέ σοι ἐννέ' ὀβολοὺς τῆς μνᾶς τόκους.¹⁰ Πεισθεὶς δ' ὑπ' αἰχοῦ τοιαῦτα λέγοντος καὶ ἅμα οἰόμενος τοῦτον Αἰσχίνην Σωκράτους γεγονέναι μαθητὴν καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς πολλοὺς καὶ σεμνοὺς λέγοντα λόγους οὐκ ἂν ποτε ἐπιχειρῆσαι οὐδὲ τολμῆσαι ἅπερ οἱ πονηρότατοι καὶ ἀδικώτατοι ἄνθρωποι ἐπιχει-¹⁵ροῦσι πράττειν . . . . .

Ἀλλὰ γάρ, ὡς ἄνδρες δικασταί, οὐκ εἰς ἐμὲ μόνον τοιοῦτός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς

1. Harpocrat v. Χύτροι.

2. Athen. p. 611. E. edit. Commelin. p. 1360. ed. Dind.

11. Πεισθεὶς — —] Athen. p. 612. B.

17. Ἀλλὰ γάρ —] Athen. p. 612. C.

αὐτῷ κεκρημένους. οὐχ οἱ μὲν κάπηλοι οἱ ἐγγυὲς οἰκοῦν-
 20τες, παρ' ὧν προπόσεις λαμβάνων οὐκ ἀποδίδωσι, δι-
 κάζονται αὐτῷ συγκλείσαντες τὰ καπηλεία; οἱ δὲ γείτο-
 νες οὕτως ὑπ' αὐτοῦ δεινὰ πάσχουσιν, ὥστ' ἐκλιπόντες
 τὰς αὐτῶν οἰκίας ἐτέρας πόρῳ μισθοῦνται. ὅσους δ'
 ἐράνους συνείλεται, τὰς μὲν ὑπολοίπους φορὰς οὐ κα-
 25τατίδῃσιν, ἀλλὰ περὶ τοῦτον τὸν κάπηλον ὥς περὶ στή-
 λην διαφθείρονται. τοσοῦτοι δὲ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἅμα τῇ
 ἡμέρᾳ ἀπαιτήσοντες τὰ ὀφειλόμενα ἔρχονται, ὥστε οἴ-
 σθαι τοὺς παριόντας ἐπ' ἐκφορὰν αὐτοὺς ἤκειν τοῦτου
 τεθνεῶτος. οὕτω δ' οἱ ἐν τῇ Πειραιεῖ διάκεινται, ὥστε
 30πολὺ ἀσφαλέστερον εἶναι δοκεῖν εἰς τὸν Ἀθρίαν πλεῖν
 ἢ τοῦτω συμβάλλειν· πολὺ γὰρ μᾶλλον ἢ ἂν δανείσῃται
 αὐτοῦ νομίζει εἶναι ἢ ἂν ὁ πατήρ αὐτῷ κατέλιπεν. ἀλλὰ
 γὰρ οὐ τὴν οὐσίαν κέκτηται Ἑρμαίου τοῦ μυροπώλου,
 τὴν γυναικα διαφθείρας ἐβδομήκοντα ἔτη γεγονυῖαν; ἥς
 35ἐρᾶν προσποιησάμενος οὕτω διέδθηκεν, ὥστε τὸν μὲν ἄν-
 δρα αὐτῆς καὶ τοὺς υἱοὺς πτωχοὺς ἐποίησεν, αὐτὸν δὲ
 ἄντι καπήλου μυροπώλην ἀπίδειξεν· οὕτως ἐρωτικῶς τὸ
 κόριον μετεχειρίζετο, τῆς ἡλικίας αὐτῆς ἀπολαύων, ἥς
 ῥῶον τοὺς ὀδόντας ἀριθμῆσαι [ὅσον ἐλάττους ἦσαν] ἢ
 40τῆς χειρὸς τοὺς δακτύλους. καὶ μοι ἀνάβητε τούτων μάρ-
 τυρες. ὁ μὲν οὖν βίος τοῦ σοφιστοῦ τοιοῦτος.

3. Ἐκ τοῦ πρὸς Ἀλκιβιάδην.] Ἐκκλεύσαντες
 γὰρ κοινῇ Ἀέλιος καὶ Ἀλκιβιάδης εἰς Ἑλλήσποντον ἔρη-
 μαν ἐν Ἀβυδῷ δύο ὄντε Μεδοντιάδα τὴν Ἀβυδηνὴν καὶ
 ξυνωκεῖτην. ἔπειτα αὐτοῖν γίνεται θινγάτηρ, ἣν οὐκ

20. παρ' ὧν] Sic editiones Athenaei et MSS. (praeter Pala-
 tinum, in quo παριῶν legitur.) ἐξ ὧν Bekk.

39. [ὅσον ἐλάττους ἦσαν] ὅσῳ ἐλ. ἡς. Bekk. „ὅσον (ὅσους cod.
 Laurent. B.) ἐλάττους ἦσαν (ἐλαττούσης ἂν Laurent. B. et
 Palat.), quae etiam in epitome adduntur, delet Casau-
 bonus omitta ab Demetrio de elocutione sect. 128. qui
 ex Lysia attulit ἥς ῥῶον ἂν τις ἀριθμῆσθαι τοὺς ὀδόντας
 ἢ τοὺς δακτύλους. Suidas, ῥῶον τις τοὺς ὀδόντας ἡρί-
 σθησέν ἢ τοὺς δακτύλους: ἐπὶ γερόντων.“ G. DINDORF.

8. Athen. p. 534. F. ed. Commel. p. 1194. ed. Dind.

ἐφαντα δῆνασθαι γινῆναι ὁποτέρου εἴη. ἐπεὶ δὲ ἦν ἀν-5
δρὸς ὥραϊα, ξυνεκοιμῶντο καὶ ταύτῃ· καὶ εἰ μὲν χρῆστο
καὶ ἔχοι Ἀλκιβιάδης, Ἀξιόχου ἐφασκεν εἶναι θυγατέρα,
εἰ δὲ Ἀξιόχος, Ἀλκιβιάδου.

4. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου.] Οἶμαι μὲν τοίνυν καὶ
ἐκείνο ἡμᾶς αἰσθάνεσθαι, ὅτι Ἀλκιβιάδης οὐκ ἄλλα τι
ἐξήκει κοιμάσθαι, ἀλλὰ τῶν ἐμῶν ἡμφοσβήτει.

5. Ἐκ τοῦ κατ' Ἀλκιβίου.] Καίτοι εἰ ἀποδεχά-
ναι τῷ Κτησικλεῖ ν' παλαιὰς, ὥσπερ οὗτός φησι.

6. Ἐκ τοῦ πρὸς Ἀνδοκίδην.] Οὐ μὲν γὰρ ταπεινέ-
νης πωλοῦσιν, ἀλλ' ὥς ἂν δύνανται πλειστοηρίασαντες
πλειστοῦ ἀπέθοντο.

7. Ἐκ τοῦ πρὸς Ἀρεσάνδρου.] Νῦν δὲ πρὸς
τοὺς ἐκλογίας τοῦ φάσκει πάντα ἀπογραφόμεθα.

8. Ἐκ τοῦ πρὸς Ἀρχεβιάδην.] Ἐπειδὴ ταχίστη
ἐλάχε μοι ταύτην τὴν δίκην Ἀρχεβιάδης, ὃ ἄνδρες δικα-
σταί, προσήλθον ἐν τῷ λέγων ὅτι νέος καὶ ἀπειρος εἶναι
πραγμάτων καὶ οὐδὲν δέσμευτος εἰσιέναι εἰς δικαστήριον·
ἐγὼ οὖν σε ἀξιῶ μὴ εὖρημα ἡγεῖσθαι τὴν ἡλικίαν τῆς
ἐμῆς, ἀλλὰ παραλαμβάνοντα τοὺς ἐμούς φίλους καὶ τοὺς
σαντοῦ διηγῆσθαι περὶ τοῦ χρόνου ὅθεν γενήσεται,
πάν δοκῆς ἀληθῆ λέγειν ἐκείνοις, οὐδὲν σοι δεήσει πρα-
γμάτων, ἀλλὰ λαβὼν ἅπει τὰ σαντοῦ, δίκαιος δὲ εἰ μοι
μηδὲν παραλιπεῖν, ἀλλ' εἰπὼν ἅπαντα, ἐπειδὴ νεώτερός10
εἰμι τοῦ συμβουλευέειν, ἵνα ἀκούσαντες περὶ ὧν οὐκ
ἴσμεν βουλευσώμεθα περὶ ὧν σὺ λέγεις, ἐάν πως φανε-
ρὸν γένηται, πότερον ἀδίκως τῶν ἐμῶν ἐφίεσαι ἢ δι-

4. Suid. v. *Αἰσθάνεσθαι*. Bekk. omisit hoc fragm.

5. Suid. v. *Παλαιόν*. Bekk. omisit hoc quoque fragm.

6. Poll. 7, 14., qui tamen falso haec verba ex *Isaei* oratione πρὸς
Ἀνδοκ. affert. „Πρὸς Ἀνδουίδην, ἀποστασίον.“ Reisk., qui
etiam *πλειστοηρίασαντες* pro *πλειστ.* habet.

7. Harpocrat. v. *Ἐκλογεῖς*.

8. Dionys. Halic. T. II. p. 106. ed. Sylb. T. V. p. 601. ed. Reisk.

5. *εὖρημα*] Sic Bekk. cum cod. Bodl. *εὖρημα* Reisk.

9. *ἅπει* est coniectura Reiskii, quam Bekk. recepit pro vulg. *ἐπὶ*.
ib. *εἰ μοι*] Sic de suo dedit Reisk. *εἰμὶ* vulgatam retinuit Bekk.

καλῶς τὰ σεαυτοῦ ζητεῖς κομισσάσθαι. ταῦτ' ἐμοῦ προ-
 15 κλάουμένωσιν οὐδεπώποτ' ἠθέλησε συνελθεῖν, οὐδὲ λόγον
 περὶ ὧν ἐνεκάλει ποιήσασθαι οὐδὲ δίκαιον ἐπιτρέψαι,
 ἕως ὑμεῖς τὸν νόμον τὸν περὶ τῶν διαιτητῶν ἔθεσθε.

9. Ἐκ τοῦ κατ' Αὐτοκλήους.] Ψηφοκακτοῦσι
 τὸ δίκαιον.

10. Ἐκ τοῦ κατὰ Αὐτοκράτους μοιχείας.]
 Τοῖς ὀφειζομένοις ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐπιτιθέμενοι τὰ ἱμάτια
 ἀποδύονται.

11. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου.] Τετύχης δέ μοι καὶ
 εἰκοσίμηνος ἔρανος.

12. Ἐκ τ. αὐτ. λ.] Τὸν παῖδα τὸν ἀκολουθοῦντα
 μετ' αὐτοῦ.

13. Ἐκ τοῦ πρὸς Γλαύκωνα.] Καὶ μὲν δὴ οὐδὲ
 τοῦτο ἂν ἔχοι Γλαύκων εἰπεῖν ἢ ἄλλος τις τῶν Δικαιο-
 γένους συγγενῶν, ὥς, ὅτε μὲν προῦκειτο, ὤκνουν καὶ
 ἡσχύνοντο λόγους περὶ αὐτοῦ ποιέσθαι, ἔξενεχθέντος
 20 δὲ ἢ περὶ τῶν χρημάτων τινὰ μυσίαν ἔχετε ἢ τὰς θυγα-
 τέρας ἀξιούτε διαιτᾶσθαι.

14. Δικαιογένους δὲ τίως μὲν ὄκει παρ' ἡμῖν, δοκι-
 μασθεῖς δὲ ἔγνηε.

15. Ἐκ τῆς ὑπὲρ Δεξιῶ ἀπολογίας.] Καθί-
 στησιν αὐτὸν ἐπὶ τὰς αἰγας, καὶ ἡπόλει αὐταῖς.

16. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου.] Ἐχρῆν τὸν Κλειτο-
 φῶντα καὶ τοὺς ἀντιδικοῦντας αὐτῷ.

16. ἐνεκάλει] Sic Bekk. de conjectura, ut videtur. ἐνεκάλειτο
 vulg.

9. Poll. 7, 200.

10. Lexic. Seguer. p. 110, 29.

11. Poll. 9, 57.

12. Phrynich. p. 353. ed. Lobeck.

13. Suid. v. Προῦκειτο.

14. Haec verba Suidas v. Τίως dicit ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τοῦ Δι-
 καιογένους κλήρου reperiri. Reiskius autem coniecit hanc
 orationem cum τῷ πρὸς Γλαύκωνα λόγῳ eandem esse:
 quamobrem huic fragmento hunc locum assignavit. Bek-
 kerus eum secutus est.

15. Lexic. Seguer. p. 129, 15.

16. Lexic. Seguer. p. 129. 18.

17. Ἐκ τοῦ κατὰ Δημοσθένους ἐπιτροπῆς.] *Εἰ γάρ τι ἐγκαλῆς τῷδε τῷ μιρακίῳ καὶ τῶν σῶν τι ἔχει, δικάσαι αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους, εἰ μὲν χωρίου ἀμφισβητεῖς, καρποῦ, εἰ δὲ οἰκίας, ἐνοικίου, ὥστερ οὐτός σοι νῦν ἐπιτροπῆς δικάζεται.*

18. Ἐκ τοῦ ὑπὲρ Διογένους.] *Καὶ πρῶτ' Διογένην δὲ οἰκειότατα πάντων ἀνθρώπων ἐχρώμεθα, καὶ ὥς γε ὕλαινευ, ἐξ ἀγροῦ ὅτε ἔλθοι, παρ' ἡμῖν διήτατο.*

19. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου.] *Ἦν γὰρ αὐτῇ υἱὸς ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς ἐπὶ τῶν γεγενησὶς ἐκαίδικα.*

20. Ἐκ τοῦ πρὸς Διογένην περὶ χωρίου.] *Ἄρα σὺν ἀπαρχῶν ἐνταῖθαξαι ὑμῖν Διογένης, ὃς ἐδικάζεται μὲν τῶν κλήρων, ἀμφισβητεῖ δὲ τοῖς ὀρφανῶς ἐν αὐτοῖς οἱ πατέρες κατέλιπον;*

21. Ἐκ τοῦ κατὰ Διοκλέους ὕβρεως.] *Ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς καὶ Κτήσων, οἰκεῖος ὢν ἡμῖν, συντυγχάνουσι τῷ Ἐρμῶνι ἐν βοθύνοις ἀπιόντι.*

22. Ἐκ τοῦ περὶ ἐγγυθήκης.] *Εἰ μὲν δίκαιον ἔλεγεσθαι ἢ μέτριον, ἄνδρες διαστὰι, Λυσισμένης.*

17. Harpocrat. et Suid. v. *Καρποῦ δίκη*. Harpocratiōn „*Καρποῦ δίκη*. *Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Δημοσθένους ἐπιτροπῆς, εἰ γνήσιος — — —*“ Cod. Vratislav. tamen, ut Suidas, non habet vv. *εἰ γνήσιος*.

4. *οὗτός σοι νῦν*] Sic Harpocr. *νῦν οὗτός σοι* Suid. et Reisk. *νῦν οὗτος σοι* Bekk.

18. Priscian, Instit. Gramm. l. XVIII, c. 25. T. II. p. 230. ed. Krehl (Bekk. omisit hoc fragm.)

Titul. *Περὶ τοῦ Διογένους κλήρου* Reisk.

2. δὲ e cod. Monac. inseruit Krehl.

ib. *οἰκειότατα* Reisk. *οἰκειοτάτῳ* Krehl.

3. *ὅτε* Krehl. *ὁπόταν* Reisk.

19. Prisc. l. l. T. II. p. 210. ed. Krehl. laudat haec vv. *ἐκ τοῦ περὶ τοῦ Διογένους*. Reisk. et Bekk. omiserunt hoc fragm.

20. Lexic. Seguer. p. 145, 8. *ἄρα* — *τῶν κλήρων* et p. 120, 15. *ἀμφισβ.* — *κατέλιπον*. Bekkerus haec duo fragmenta in unum coniunxit et *ἀμφισβητεῖ* pro *ἀμφισβητεῖν* scripsit.

21. Lexic. Seguer. p. 173, 26.

22. Athen. p. 209. F. edit. Commel. p. 460. Dind. „— *λόγος τις εἰς Λυσίαν ἀναφέρεται τὸν δῆτορα περὶ ἐγγυθήκης ἐπιγαφόμενος, οὗ ἡ ἀρχή, Εἰ μὲν κ. τ. λ.*“

2. *ἄνδρες*] ὡς *ἄνδρες* Bekk.

Οὐκ ἂν ἐσπούδαζον περὶ αὐτῆς τῆς ἐγγυθήκης δικαιολογῆσθαι, ἣ οὐκ ἔστιν ἄξια τριάκοντα δραχμῶν.

5. Πέρυσι δὲ ἐπισκευάσαι αὐτὴν βουλόμενος ἐξέδωκα εἰς τι χαλκεῖον· ἔστι γὰρ σιμωδὴ καὶ Σατύρων ἔχει πρόσωπα καὶ βουκεφάλια. ἄλλο ἔτι μέγεθος τὸ αὐτό. ὁ γὰρ αὐτὸς τεχνίτης πολλὰ σκευὴ τοιαῦτα καὶ ὅμοια ἐργάζεται.

23. Ἐκ τοῦ περὶ τῆς Ἐπιγένους διαθήκης.] Ἐπειδὴ τοίων Ἐπιγένους ἀσθενῆς τριηραρχεῖν ἡναγκάζετο, ἀνάργυρος ὦν καὶ τῆς γῆς τῶν πολεμίων κρατούντων.

24. Ἐκ τοῦ περὶ τῶν ἰδίων εὐεργεσιῶν.]. Οἱ Κεῖοι μὲν πόλιν τοσαύτην.

25. Ἐκ τοῦ κατ' Εὐθυδέλκου.]. Οὐ δυνάμενος δ' ἐμβαλεῖν διὰ τὸ ἀμφιδέαις δεδῆσθαι τὰς θύρας.

26. Ἐκ τοῦ ὑπὲρ Εὐθύνοου.]. Καὶ τοῦτο ἐποιήσαμεν οὐκ αὐτοτελῶς, ἀλλ' ἀκριβῶς.

27. Ἐκ τῆς ὑπὲρ Εὐκρίτου διαμαρτυρίας.]. Ἀδελφάγους τριήρεις.

28. Ἐκ τοῦ περὶ τοῦ Ἡγησάνδρου κλήρου.]. Ὡς ἐμελλεν ἐπὶ τοῖς τοῦ βωμοῦ ἵνα καὶ νομιζόμενά γε ποιήσεν.

4. δικαιολογῆσθαι] δικαιολογῆσθαι Bekk.

6. εἰς τι] εἰς τὸ Reisk et Bekk.

7. βουκεφάλια] Bekker. post h. v. lacunae signum posuit.

23. Suid. v. Ἀνάργυρος.

24. Harpocrat. v. Κεῖοι.

25. Harpocrat. et Suid. v. Ἀμφιδεῖαι.

1. δ' om. Suid.

26. Lexic. Seguer. p. 468, 1. „Αὐτοτελῶς· σημαίνει μὲν τὸ τελείως. Ἀνείας δὲ ἀντὶ τοῦ ὡς ἐνυεν ἐχρήσατο· ὡς ἂν τῷ ὑπερ-θύρου etc.“ Bekk. ex his corruptis verbis titulum effecit, quem dedi.

27. Harpocrat. v. ἀδελφάγ. τρ.: apud quem vulgo ἀδελφάγους legitur. Vid. Reisk. in coll. fragm. p. 16.

28. Frisc. Inst. Gramm. XVIII, 25. p. 221. ed. Krehl. „Ἀνείας ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἡγησάνδρου. Κλήρον ὡς κ. τ. λ.“ Recte Reisk. et Krehl.: — Ἡγησάνδρου κλήρου. Ὡς κ. τ. λ.

2. ἵνα Bekk. εἶναι Krehl. et Reisk.

29. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου.] Κἄν τούτοις ἑγγύ-
τατα γένοιο συνοικῶν.

30. Ἐκ τοῦ πρὸς τοὺς Ἰπποκράτους καὶ δας.]
Οὐχ ἱκανόν, ὃ ἄνδρες δικασταί, τοῖς ἐπιτρόποις ὅσα
πράγματα διὰ τὴν ἐπιτροπὴν ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ διασφ-
ξουσιν τὰς τῶν φίλων οὐσίας συκοφαντοῦνται ὑπὸ τῶν
ὀργάνων πολλοί. ὅπερ κἀμοὶ νῦν συμβέβηκεν. ἔγω γάρ, 5
ὃ ἄνδρες δικασταί, καταλειφθεὶς ἐπιτροπὸς τῶν Ἰππο-
κράτους χρημάτων καὶ διαχειρίσας ὀρθῶς καὶ δικαίως
τὴν οὐσίαν καὶ παραδοὺς τοῖς νιοῖς δοκιμασθεῖσι τὰ
χρήματα ὧν ἐπιτροπὸς κατελείφθην, συκοφαντοῦμαι νῦν
ὑπ' αὐτῶν ἀδίκως.

10

31. Ἐκ τοῦ πρὸς Ἰσοκράτην αἰκίας.] Καίτοι
τίς οὐκ οἶδεν ὑμῶν ὅτι τὴν μὲν αἰκίαν χρημάτων ἔστι
μόνον τιμῆσαι, τοὺς δὲ ὑβρίζειν δόξαντας ἔξεστιν ὑμῖν
θανάτῳ ζημιοῦν;

32. Ἐκ τοῦ ὑπὲρ Καλλιστράτου.] Μστ' ἄβα-
κίου δὲ καὶ τραπέζιου πωλῶν ἑαυτόν.

33. Ἐκ τοῦ κατὰ Καλλίου ὕβρεως.] Καὶ ἐξέ-
θουσα ἡ παιδίσκη τὴν θύραν ἀνοίγνυσι.

34. Ἐκ τοῦ ὑπὲρ Καλλίου.] Οὗτοι δὲ φάσκον-
τες πλείονα μισθώσασθαι καὶ τίμημα καταστήσασθαι.

29. Prisc. Inst. Gramm. XVIII, 23. p. 187. Krehl. Vulgo hic le-
gitur: *Λυσίας ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἀγησάνδρου*, quod mu-
taverunt Reisk. et Krehl. in *Ἠγήσ.* Fragmentum ipsum
exhibui, uti in editione Krehlii legitur. Bekkerus et
Reisk. sic: *πρὸς τοὺς ἐγγύτατα γένους συνοικοῖη.*

30. Dionys. Halic. T. II. p. 106. ed. Sylb. Vol. V. p. 599. ed. Reisk.
3. *ἐπιτροπὴν*] Sic Bekk., quum Dionys. p. 600, v. 8. haec
verba repetens sic dixerit. *ἐπιτροπίαν* vulgo.

8. *νῦν* om. Reisk. (in collect. fragm.) et Bekk. nescio qua
caussa moti.

31. „*Etymol. M. et Suid.* in *Ἰσοκράτῃ.* *Etym.* tamen *M.* minus cor-
recte. Uterque legit *πρὸς Ἰσοκράτην.* Ego Poll. 8, 46.
sequor, qui laudat orationem Lysiae *πρὸς Ἰπποκράτην.*“
REISK.

32. Poll. 10, 105.

33. Poll. 8, 76.

34. Harpocrat. et Suid. v. *Τίμημα.*

35. Ἐκ τοῦ κατὰ Κινησίου ὑπὲρ Φανίου
 παρ' ἀνόνων.] Θανμάξω δὲ εἰ μὴ βαρέως φέρετε ὅτι
 Κινησίας ἐστὶν ὁ τοῖς νόμοις βοηθός, ὃν ὑμεῖς πάντες
 ἐπίστασθε ἀσεβέστατον ἀπάντων καὶ παρ' ἀνόνων ἀν-
 θρώπων γεγονέναι, οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοιαῦτα περὶ θεοῦς⁵
 ἐξαμαρτάνων, ἃ τοῖς μὲν ἄλλοις αἰσχρόν ἐστι καὶ λέγειν,
 τῶν κωμωδοδιδασκάλων δ' ἀκούετε καθ' ἕκαστον ἐνιαυ-
 τόν; οὐ μετὰ τούτου ποτὲ Ἀπολλοφάνης καὶ Μυσταλί-
 δης καὶ Λυσίδεος συνεισιτῶντο, μίαν ἡμέραν ταξάμενοι¹⁰
 τῶν ἀποφράδων, ἐντὶ νομηνιαστῶν κακοδαιμονιστάς¹⁰
 σφίσιν αὐτοῖς τοῦτομα θέμενοι, πρέπον μὲν ταῖς αὐτῶν
 τύχαις· οὐ μὴν ὥς τοῦτο διαπραττόμενοι τὴν διάνοιαν
 ἔσχον, ἀλλ' ὥς καταγελῶντες τῶν θεῶν καὶ τῶν νόμων
 τῶν ἡμετέρων. ἐκείνων μὲν οὖν ἕκαστος ἀπώλετο ὥσπερ
 εἰκὸς τοὺς τοιούτους. τοῦτον δὲ τὸν ὑπὸ πλείστων γι-
 νωσκόμενον οἱ θεοὶ οὕτως διέθεσαν, ὥστε τοὺς ἐχθροὺς
 αὐτὸν βούλεσθαι ζῆν μᾶλλον ἢ τεθνάναι, παρὰ δειγμα
 τοῖς ἄλλοις, ἵν' ἴδωσιν ὅτι τοῖς λίαν ὑβριστικῶς πρὸς
 τὰ θεῖα διακειμένοις οὐκ εἰς τοὺς παῖδας ἀποτίθενται
 τὰς τιμωρίας; ἀλλ' αὐτοὺς κακῶς ἀπολλύουσι, μείζους²⁰
 καὶ χαλεπωτέρας καὶ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς νόσους ἢ
 τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις προσβάλλοντες. τὸ μὲν γὰρ ἀπο-
 θανεῖν ἢ καμεῖν νομίμως κοινὸν ἅπασιν ἡμῖν ἐστὶ· τὸ
 δ' οὕτως ἔχοντα τοσοῦτον χρόνον διατελεῖν καὶ καθ'
 ἑκάστην ἡμέραν ἀποθνήσκοντα μὴ δύνασθαι τελευτῆσαι²⁵
 τὸν βίον τούτοις μόνοις προσήκει τοῖς τὰ τοιαῦτα ἄπερ
 οὗτος ἐξημαρτηκόσιν.

35. Athen. p. 551. E. edit. Commelin. p. 1229. ed. Dind.

8. „μυσταλίδης καὶ λυσίδεος BPV. (i. e. cod. Laurentianus B, Palatinus et editio Aldina) μυσταλίδης δὲ λυσίδεος Basil. ex quo Μυσταλίδης δὲ καὶ Λυσίδεος factum in L. (i. e. edit. Commelin.), retentum ab Schweighäusero [et Bekkero].“ DIND.

9. συνεισιτῶντο] Sic Reisk. Bekk. et Dindorf., qui adnotat: scribatur συνεισιτῶντο.

13. καὶ τῶν νόμων] Sic Dind. ex codice Laurentiano B. καὶ νόμων cum edit. Aldina et Commelin. Reisk. et Bekk.

21. „καὶ τὰς συμφορὰς AB. καὶ om. PVL [et Bekk.]“ DIND.

36. Ἐκ τοῦ πρὸς Κλεινίαν.] Ἐπειδὴ πάντες κατέδαρθον, ἐσκευασμένους τῶν χαλκωμάτων ὅσα οἷός τ' ἦν πλείστα, ὑπὸ μάλης λαβὼν ἐξήγαγε ξίφος ἔχων.

37. Ἐκ τοῦ πρὸς Κλεόστρατον.] Οὐδὲ εἴ τις εἰσποίητος πάθοι, οὐκ ἀποστερεῖ τὴν μητέρα αὐτοῦ τῶν χρημάτων.

38. Ἐκ τοῦ κατὰ Κτησιφῶντος.] Καὶ τοὺς μὲν τῶν ἄλλων Ἀθηναίων παῖδας, ὧν οἱ πατέρες βοηθήσαντες ὑμῖν ἔτι ζῶσιν, ἀπειπεῖν ἐν τοῖς νόμοις μήτε ἀδικὸν μήτε δίκαιον λέγειν.

39. Ἐκ τῆς περὶ τοῦ κυνὸς ἀπολογίας.] Ἐλυμαίνοντο γάρ μου τὸν καρκίνον εἰσφοιτᾶσαι αἱ κύνες.

40. Ἐκ τοῦ κατὰ Λαῖδος.] Φιλύρα γέ τοι ἐπαύσατο πορνευομένη ἔτι νέα οὖσα καὶ Σικιῶν καὶ Ἰππάρφεις καὶ Θεόκλεια καὶ Ψαμάθη καὶ Λαγίσκα καὶ Ἀνθεῖα.

41. Ἐκ τοῦ πρὸς Λακράτην.] Οὐδ' ἂν εἰ πολὺ ἐλάττονα τόκον λογίσαιτό τις ἢ ὅσον οὗτοι οἱ ὀβολοστατοῦντες τοὺς ἄλλους πράττονται.

42. Ἐκ τοῦ κατὰ Λυσιθέου.] Ἔστι δὲ κάμψαντες

36. Suid. v. Ἐκὸ μάλης.

37. Prisc. Inst. Gramm. l. XVIII, 25. p. 235.

2. πάθοι, οὐκ. „Haec dedi e cod. MS. Mon. Putschius: πάθος οὐδεὶς [ut Reisk. et Bekk. dederunt.]“ Krehl.

ib. ἀποστερεῖ] ἀποστερεῖ Reisk.

38. Suid. v. Ἀντίπατο.

39. Harpocrat. (qui addit, εἰ γνήσιος) et Suid. v. Καρκίνος.

40. Athen. p. 586. E. ed. Commelin. p. 1805. ed. Dind. — Repetitur hic locus ab Athen. p. 592. E. ed. Comm. (p. 1319. ed. Dind.) sed ita, ut ibi ante ἔτι additum sit καὶ, post Ἀνθεῖα autem „καὶ Ἀριστόκλεια.“ Praeterea in priori loco dicit Athen. ἐν τῷ πρὸς Λαῖδα, εἰ γε γνήσιος ὁ λόγος, in posteriori „ἐν τῷ κατὰ Λαῖδος, εἰ γνήσιος ὁ λόγος.“

41. Harpocrat. v. Ὀβολοσταταί. Etiam Suidas sub eadem voce affert hoc fragm., sed ita: οὐδ' ἂν οἱ πολλοὶ ἐλάττονα τόκον λογίσαιτό σοι, ἢ ὅσον οὗτοι ὀβολοστατοῦντες τοὺς ἄλλους πράττονται.

42. Sic Harpocrat. v. Γωνιασμός, nisi quod πάντῃ πολλὴ non habet. Suidas v. Γωνία: Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Λυσιθέου, εἰ γνήσιος. Κάμψαντί, φησι, τοῦ τείχους, ὃ βουλή, ἐστὶ γωνιασμός ἐν ἀριστερῇ καὶ ἐν δεξιᾷ πάντῃ πολλή.

τοῦ τείχους, ὡς βουλὴ, γωνιασμός ἐν ἀριστερᾷ καὶ εὐρυχωρία πάνν πολλή.

43. Ἐκ τοῦ κατὰ Μικίνου φόνου] Οὐ πρὸς ἐταίρας ἀπίας ἀνήκειν δοκοῦντα παραλείψεται.

44. Ἐκ τῆς πρὸς Μιξιδήμου γραφὴν ἀπολογίας.] Καὶ δύο παῖδας αὐτῷ ἀκολούθους εἶναι, ὧν οὗτος τὸν μὲν Μουσαῖον καλεῖ, τὸν δὲ Ἡρίοδον.

45. Ἐκ τοῦ πρὸς Ναυσίαν περὶ τοῦ τύπου.] Ἀλλὰ διὰ τὸ τρεῖς τέχνας ἐργάζεσθαι, τὴν τε λιθοουργικὴν καὶ λιθοτριβικὴν καὶ πρὸς τούτοις τὸ τετραφυμέναι.

46. Ἐκ τοῦ πρὸς Ξενοφῶντα.] Συγκομίσας δὲ δῶρα καὶ ἀποδόμενος τὸ ἀργύριον.

47. Ἐκ τοῦ πρὸς Πολέμωνα.] Οὐχοσί δὲ πύρους ἐπὶ καλᾶμῃ ἀροῖ.

48. Ἐκ τοῦ πρὸς Τιμωνα.] Οἱ δ' ἀλαζονεύονται μὲν Τιμῶνι παραπλησίως καὶ ἐσχηματισμένοι περιέχονται ὥσπερ οὗτος.

49. Ἐκ τοῦ πρὸς Τιμωνίδην.] Πῶς δ' ἂν τῆς διαθέσεως τοῦ τετελευτηκότος ἀμελήσαιμεν, ἣν ἐκείνος διέθετο οὐ παρανοῶν οὐδὲ γυναικὶ πεισθεῖς;

50. Ἐκ τοῦ κατὰ Τίσιδος.] Ἀρχιππος γὰρ οὐτοσί, ὡς Ἀθηναῖοι, ἀπεδύσατο μὲν εἰς τὴν αὐτὴν παλαστραν οὐπερ καὶ Τίσις ὁ φεύγων τὴν δίκην, ὀργῆς δὲ

43. Priscian. Inst. Gramm. XVIII, 24. p. 194. ed. Krehl. — Scripsi uti Reiskius voluit. Krehl.: *Ἀπίας ἐν τῷ κατὰ Μικίνου φόνου* οὐ πρὸς ἐταίρας κ. τ. λ. (Cf. Athen. p. 799. ed. Dind.) Bekkerus omisit hoc fragm.

44. Harpocrat. et Suid. v. *Μουσαῖος*, sed addunt „*εἰ γνήσιος*.”

45. Suid. v. *Λιθορυγική*.

46. Suid. v. *Συγκομιδή*. „Eadem procul dubio est, quam memorat Etym. M. in *Συγκομιδή*. Πρὸς Ξενοκράτην· Συγκομίσας δὲ δῶρα καὶ ἀποδοὺς τὸν ἀργόν.” REISK.

47. Suid. v. *Ἐπὶ καλᾶμῃ ἀροῦν*.

48. Suid. v. *Ἐσχηματισμός*.

49. Suid. v. *Διάθεσις*.

50. Dionys. Halic. T. II. p. 169. ed. Sylb. Vol. VI. p. 983. ed. Reisk. „et Ioann. Sicil. cod. Barocc. 175. Fol. 83.” BEKK.

1. οὐτοσί] Sic Bekk. οὗτος Reisk.

2. Τίσις] Τίσις Reisk.

γενομένης ἐς σκώματά τε αὐτοῖς καὶ ἀντιλορίαν καὶ
 ἔχθραν καὶ λοιδορίαν κατέστησαν. ἔστιν οὖν Πυθίας⁵
 ἐραστὴς μὲν τοῦ μειρακίου. (πάντα γὰρ εἰρήσεται τάληθῃ
 πρὸς ὑμᾶς), ἐπίτροπος δὲ ὑπὸ τοῦ πατρὸς καταλειμ-
 μένος. οὗτος ἐπειδὴ Τίσις πρὸς αὐτὸν τὴν ἐν τῇ παλαι-
 στρᾷ λοιδορίαν διηγῆσατο, βουλόμενος χαρίζεσθαι καὶ
 δοκεῖν δεινὸς καὶ ἐπίβουλος εἶναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν, ὥς¹⁰
 ἡμεῖς ἐκ τε τῶν πεπραγμένων ἡσθήμεθα καὶ τῶν εὖ εἰ-
 δότων ἐκυθόμεθα, ἐν μὲν τῷ παρόντι διαλλαγῆναι, σκο-
 πεῖν δὲ ὅπως αὐτὸν μόνον πον λήψεται. πεισθεὶς δὲ
 ταῦτα καὶ ἀπαλλαγείς καὶ χρώμενος καὶ προσποιούμενος
 ἐπιτήδειος εἶναι εἰς τοῦτο. μανίας τηλικούτος ὢν ἀφί-¹⁵
 σταιται, ὥστε ἐτύγγανε μὲν οὐσα ἵπποδρομια Ἀνακείων,
 ἰδὼν δ' αὐτὸν μετ' ἐμοῦ παρὰ τὴν θύραν ἀπίοντα (γελ-
 τονες γὰρ ἀλλήλοις τυγχάνουσιν ὄντες) τὸ μὲν πρῶτον
 συνδαιπνεῖν ἐκέλευεν, ἐπειδὴ δ' οὐκ ἠθέλησεν, ἔδεξθη
 ἦκειν αὐτὸν ἐπὶ κῶμον, λέγων ὅτι μεθ' αὐτοῦ καὶ τῶν²⁰
 οἰκετῶν πικίτω. δειπνήσαντες οὖν ἤδη συσκοτάζοντος ἐλ-
 θόντες κόπτομεν τὴν θύραν, οἱ δ' ἡμᾶς ἐκέλευον εἰσιέ-
 ναι. ἐπειδὴ δὲ ἔνδον ἐγενόμεθα, ἐμὲ μὲν ἐκβάλλουσιν ἐκ
 τῆς οἰκίας, τοντονὶ δὲ συναρπάσαντες ἔδωκαν πρὸς τὸν
 κίονα, καὶ λαβὼν μάλιστα τις ἐντείνας πολλὰς πληγὰς²⁵
 εἰς οἶκημα αὐτὸν καθείρξε. καὶ οὖν ἐξήρκεσεν αὐτῷ
 ταῦτα μόνον ἔξαμα. Ἦν, ἀλλ' ἐξηλακῶς μὲν τῶν νεω-
 τέρων τοὺς πονηροτάτους ἐν τῇ πόλει, νεώτεροι δὲ τὰ

4. ἐς σκώματά τε αὐτοῖς Bekk. „Id. εἰς σκώματά τε αὐτοῖς“
 in margine cod. Bodl. ἐς κόμματα τε αὐτῆς vulgo.

8. τὴν uncis incluserunt Sylb. et Reisk.

15. ἀφίσταται Bekk. ἀφίστατο vulgo.

16. ὥστε] . . . τ' vulgo. Hanc lacunam aeque ac sequentes
 supplevit Bekk. Idem Ἀνακείων scripsit pro vulg. ἀνα-
 κείων.

17. ἰδὼν om. vulg.

ib. ἀπίοντα — ἀλλήλοις] παριόντων . . . ἀλλήλοις vulgo.

19. συνδαιπνεῖν om. vulg.

ib. ἐπειδὴ δ' οὐκ — δειπνήσαντες] ἐπειδὴ δὲ οὐ μετ' αὐ-
 τοῦ . . . δειπνήσαντες vulgo.

27. νεωτέρων Bekk. νέων vulgo.

πατρῶα παρειληφώς καὶ προσποιούμενος νέος καὶ πλού-
 30σιος εἶναι, πάλιν τοὺς οἰκέτας ἐκέλευσεν ἡμέρας ἤδη γε-
 νομένης πρὸς τὸν κίονα αὐτὸν μαστιγοῦν δήσαντας.
 οὕτω δὲ τοῦ σώματος πονήρως ἤδη διακειμένου Ἀντί-
 μαχον μεταπεμφάμενος τῶν μὲν γεγεννημένων οὐδὲν εἴ-
 πεν, ἔλεγε δ' ὥς αὐτὸς μὲν δειπνῶν τύχοι, οὗτος δὲ
 35μειδύων ἔλθοι, ἐκκόψας δὲ τὴν θύραν καὶ εἰσελθὼν κα-
 κῶς λέγοι αὐτὸν καὶ τὸν Ἀντίμαχον καὶ τὰς γυναῖκας
 αὐτῶν. Ἀντίμαχος δὲ ὠργίζετο μὲν αὐτοῖς ὥς μεγάλα
 ἡμαρτηκόσιν, ὅμως δὲ μάρτυρας παρακαλέσας ἡρώτα αὐ-
 τὸν πῶς εἰσέλθοι· ὁ δὲ κελύσαντος Τίσιδος καὶ τῶν οἰ-
 40κετῶν ἔφασκε. συμβουλευόντων δὲ τῶν εἰσελθόντων ὥς
 τάχιστα λῦσαι καὶ τὰ γεγεννημένα δεινὰ νομιζόντων εἶναι
 ἀπέδοσαν αὐτὸν τοῖς ἀδελφοῖς. οὐ δυναμένου δὲ βαθί-
 ξειν ἐκόμισαν αὐτὸν εἰς τὸ Δεῖγμα ἐν κλίνῃ, καὶ ἐπέ-
 δεῖξαν πολλοῖς μὲν Ἀθηναίων, πολλοῖς δὲ καὶ τῶν ἄλ-
 45λων ξένων οὕτω διακειμενον, ὥστε τοὺς ἰδόντας μὴ μό-
 νον τοῖς ποιήσασιν ὀργίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως
 κατηγορεῖν, ὅτι οὐ δημοσίᾳ οὐδὲ παραχρηῖμα τοὺς τα-
 τοιαῦτα ἐξαμαρτάνοντας τιμωρεῖται.

51. Ἐκ τοῦ ὑπὲρ Φερεινικοῦ περὶ τοῦ Ἀν-
 δροκλείδου κλήρου.] Ἀναγκαῖόν μοι δοκεῖ εἶναι, ὅ
 ἄνδρες δικασταί, περὶ τῆς φιλίας τῆς ἐμῆς καὶ τῆς Φε-
 ρεινικοῦ πρῶτον εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἵνα μηδεὶς ὑμῶν θαν-
 56μάρξῃ ὅτι ὑπὲρ οὐδενὸς ὑμῶν πώποτε εἰρηκῶς πρότερον
 ὑπὲρ τούτου νυνὶ λέγω. ἐμοὶ γάρ, ὡς ἄνδρες δικασταί,
 ξένος ἦν Κηφισόδοτος ὁ τούτου πατήρ, καὶ ὅτε ἐφρεύο-
 μεν, ἐν Θήβαις παρ' ἐκείνῳ κατηγορῶν καὶ ἐγὼ καὶ ἄλ-
 λος Ἀθηναίων ὁ βουλούμενος, καὶ πολλὰ καὶ ἀγαθὰ καὶ
 10ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ καὶ παθόντες ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἡμέ-

31. μαστιγοῦν δήσαντας Bekk. δήσαντας μαστιγοῦν vulgo. δή-
 σαντας tamen malebat Reisk.

32. πονήρως ἤδη Bekk. ἤδη πονήρως vulgo.

33. τῶν μὲν — δειπνῶν τύχοι] τῶν μὲν δειπνῶν τύχοι vulgo,
 nullo lacunae signo appietto.

51. Dionys. Halicarn. T. II. p. 105. Sylb. Vol. V. p. 594. ed. Reisk.

τέραν αὐτῶν κατηλθομεν. ἐπεὶ δ' οὖν οὗτοι ταῖς αὐταῖς τύχαις ἐχρήσαντο καὶ φυγάδες Ἀθήναζε ἀφίκοντο, ἡγοῦμενος τὴν μεγίστην αὐτοῖς ὀφείλειν χάριν οὕτως οἰκείως αὐτοὺς ὑπεδεξάμεν, ὥστε μηδὲνα γινῶναι τῶν εἰσιόντων, εἰ μὴ τις πρότερον ἡπίστατο, ὁπότερος ἡμῶν ἐκτ-15
κτητο τὴν οἰκίαν. οἶδε μὲν οὖν καὶ Φερένικος, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὅτι πολλοὶ λέγειν εἰσὶν ἐμοῦ δεινότεροι καὶ μᾶλλον τοιούτων πραγμάτων ἔμπειροι· ἀλλ' ὅμως ἡγεῖται τὴν ἐμὴν οἰκειότητα πιστοτάτην εἶναι. αἰσχρὸν οὖν μοι δοκεῖ εἶναι κελεύοντος τούτου καὶ δεομένου τὰ20
δίκαια αὐτῷ βοηθῆσαι περιδεῖν αὐτόν, καθ' ὅσον οἶός τ' εἰμι ἐγὼ, τῶν ὑπ' Ἀνδροκλείδου δεδομένων στερηθῆναι.

52. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου.] Εἰ μὲν γὰρ ἀγροῦς κατέλιπεν Ἀνδροκλείδης ἢ ἄλλην φανεράν οὐσίαν, ἐξῆν ἂν εἰπεῖν τῷ βουλομένῳ ὅτι οὐδὲν μὲν ψεύδεται, αὐτῷ δὲ δίδεται. περὶ ἀργυρίου καὶ χρυσίου καὶ ἀφανοῦς οὐσίας δῆλον ὅτι, ὅστις ἔχων αὐτὰ φαίνεται, τοσούτῳ δέδοται.

53. Ἐκ τοῦ πρὸς Φίλωνα ὑπὲρ Θεοκλείδου φόνου.] Ἀλλ' εἰς τὸ οἰκάριον τὸ ὀπισθε τῆς γυναικωνιτιδος.

54. Ἐκ τοῦ κατὰ Φιλωνίδου βιαίων.] Ἔστιν οὖν γυνὴ ἑταῖρα, Ναῖς ὄνομα, ἧς Ἀρχίας κύριός ἐστιν· ὁ δ' ὑμέναιος ἐπιτήδειος. ὁ Φιλωνίδης δ' ἐρᾷν φησί.

16. οἰκίαν] Sic Sylb. et Reisk. in edit. Dionys. Sed in collectione fragmentorum Reisk. tacite dedit οὐσίαν, quod Auger. et Bekk. adsciverunt.

20. οὖν μοι] Sic Bekk. μοι οὖν Sylb. Reisk. et Auger.

21. αὐτῷ Bekk. αὐτῷ ceteri.

52. Suid. v. Οὐσία φανερά.

4. δίδεται.] Posui cum Bekkero punctum post δίδεται. Vulgè hic plane non interpungitur.

1b. οὐσίας δῆλον ὅτι] Sic cum Bekkero scripsi. „οὐσίας. Δηλονότι“ vulgo.

5. δίδεται Bekk. δίδωκεν Kuster. et Reisk.

53. Poll. 9, 39.

54. Athen. p. 592. C. ed. Commelin. p. 1328. ed. Dind. — Athen. addit: εἰ γνήσιος ὁ λόγος.

3. ὑμέναιος] Τῆναιος Bekk., commatis signo post ἐστιν et ἐπιτήδειος posito.

55. Ἐκ τοῦ περὶ τοῦ χρυσοῦ τριποδος.] Ἀργυρώματά τε ἢ χρυσώματα ἔτι ἦν διδόναι.

56. Ἐκ τοῦ πρὸς Χυτρίνον.] Ἐξαίφνης τοῦ συνακολουθοῦντος οἰκέτου λίθον τις λαβὼν ἔκρουσε τὸν λυχνούχον.

57. Καὶ φανερός γέγονεν οὐ τῶν σωμάτων συγγενὴς ὢν, ἀλλὰ τῶν χρημάτων.

58. Ὅστις τοῦ μὲν μὴ ἀδικεῖν οὐ προνοεῖται, τοῦ δὲ μὴ δοῦναι δίκην ἐπιμελεῖται, κακουργεῖ.

59. Ψεύδεσθαι προχειρότατον τοῖς πολλὰκις ἁμαρτάνουσιν.

60. Τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν δικάζοντας ἄξιον ἦν περ νομοθετοῦντας.

61. Εἰ μὲν οἷόν τ' ἦν ἐκ τῶν προτέρων λόγων τὰ δίκαια γινώσκειν, οὐδὲν ἂν ἔδει τοὺς φεύγοντας ἀπολογεῖσθαι, ἀλλ' ἀκριτὲ ἀποθνήσκειν· ἐπεὶ δὲ τὰ ψευδῆ λέγειν δυνατόν ἐστι τοῖς κατηγοροῦσι, δίκαιον ἀμφοτέ-
δρων τῶν ἀντιδικῶν ἀκούσαντας τηνικαῦτα τὴν περὶ τοῦ δικαίου ψῆφον φέρειν.

62. Προσῆκει δ' ὑμῖν περὶ ψυχῆς δικάζουσι μὴ παρανομεῖν, ἀλλ' εὐσεβεῖν· μὴδὲ θεοῦ βωρ τὰ πράγματα κρῖνειν, ἀλλὰ σιωπῇ τὰ δίκαια γινώσκειν.

63. Ἡ γὰρ ἂν ἡμέρα γυνὴ προδῶ τὸ σῶμα καὶ τὴν τάξιν λίπη τῆς αἰδοῦς, εὐθέως παραλλάττει τῶν φρενῶν, ὥστε νομίζειν τοὺς μὲν οἰκείους ἐχθροὺς, τοὺς δὲ ἄλλοτρίους πιστούς, περὶ δὲ τῶν καλῶν καὶ αἰσχυρῶν δέναντιαν ἔχειν τὴν γνώμην.

55. Athen. p. 231. B. ed. Commelin. p. 504. ed. Dind. — Addit

Athen. „εἰ γνήσιος ὁ λόγος.“

56. Poll. 10, 116.

57. Clem. Alexandr. Strom. VI. p. 266. ed. Sylb.

58. Ioann. Stob. Florileg. 2, 24. Vol. I. p. 79. ed. Gaisf.

59. Ibid. 12, 21. Vol. I. p. 316. ed. Gaisf.

60. Ibid. 46. [44.], 17. Vol. II. p. 260. ed. Gaisf.

61. Ibid. 46. [44.], 110. Vol. II. p. 293. ed. Gaisf.

62. Ibid. 46. [44.], 111. Vol. II. p. 293. ed. Gaisf.

63. Ibid. 68. [66.], 32. Vol. III. p. 28. ed. Gaisf.

64. Τοῦ νόμου κελεύοντος τοὺς ἐπιτρόπους τοῖς ὀρφανοῖς ἔγγειον τὴν οὐσίαν καθιστάναι, οὗτος δὲ ναυτικούς ἡμᾶς ἀποφαίνει.

65. "Ωμην δ' ἔγωγε τοιαύτη φίλῃ σννηρμόσθαι, ὥστε μὴδ' ἂν τὴν Ἐμπεδοκλέους ἔχθραν ἐμποδῶν ἡμῖν γενέσθαι.

66. Ἡ γὰρ γλῶττα κατὰ Λυσίαν τὸν ἐήτορα νοῦν οὔτε πολὺν οὔτε μικρὸν ἔχει, ὃ δὲ νοῦς ὧ μὲν πολὺ πολὺς, ὧ δὲ μικρὸν μικρός.

67. "Οσας ἄξιους ἦν λαβεῖν πληγὰς, τσάυτας εἴληφε δραχμάς.

---

64. Suid. v. Ἐγγειον.

65. Suid. v. Ἐμπεδοκλέους ἔχθρα.

66. Gregor. Corinth. p. 4. ed. Schaef.

67. Demetr. Phaler. §. 128.

I N D E X

CODICUM ET EDITIONUM LYSIAE.

A. LIBRI SCRIPTI.

1) Taylori.

Cod. Stephani. Sunt variae lectiones, quas e cod. MS. Stephanus deprompsit et margini editionis suae adscripsit. (V. Tayl. praef. apud Reiskium, Oratt. Gr. T. VI. p. 91.)

Coislinianus (apud Augerum Sangerm. 1) „*olim Segurrianus, postea Coislinianus, hodie vero Sangermansis. Codex est membranaceus in folio, num. 342, quamdiu in bibliotheca Coisliniana adservabatur.*“ TAYL. l. l. p. 92.

Coislinianus 2. num. 249., ab Augero appellatus Sang. 2., a Bekkero *V.*, continens orationem funebrem. (l. l. p. 95.)

Baroccianus, asservatus in bibliotheca Barocciana, orationem funebrem tenens. (l. l. p. 95.)

Cantabrigienses. Sunt variae lectiones, quae duobus Cantabrigiensibus Aldinae exemplaribus, quorum alterum servabatur in bibliotheca Collegii D. Ioannis, alterum in bibl. Ioannis Mori, sunt adscriptae. (l. l. p. 96. et p. 718.)

Venetus: cuius lectiones Taylorus (l. l. p. 58.) refert secum ab Io. Christ. Wolfio Hamburgensi communicatas esse.

Cod. reg. 1. Parisinus n. 2131. (v. Augeri praef. p. XVII.)

Cod. reg. 2. Parisinus n. 2944; ab Augero *C.*, a Reiskio simpliciter *Parisinus*, a Bekkero *T.* appellatus. (v.

INDEX CODICUM ET EDITIONUM LYS. 823

Aug. praef. p. XVII. et Reisk. T. VI. p. 716. T. V. p. XVII.). Ille continet Dionysii Halic. de Lysia iudicium, hic praeter illum libellum orationem in Philonem.

2) Reiskii.

Bessarioneus: codex Marcianus, qui olim in libris Bessarionis fuit. (Reisk. T. V. p. XIII.)

Vindobonensis: denuo collatus, sed negligenter, ut videtur, ab Altero. (I. l. p. XIV.)

Augustanus, solam tenens orationem funebrem: „est idem, quem *Demosthenicorum meorum quintum appellare soleo*.“ REISK. T. VI. p. 662.

(*Parisinus*: v. supra cod. reg. 2.)

Schedae Brulartianae: sunt lectiones quaedam Brulartii manu ad marginem editionis Stephanianae scriptae. Reisk. T. V. p. XVII. Augeri praef. p. XVIII.

Helmstadiensis: in quo solus inest Dionysii Halic. de Lysia libellus. Reisk. T. VI. p. 719.

3) Angeri.

Codices regii Parisini. (V. Angeri praefat. p. XV. sq.)

A. 3035. exhibens orationem de caede Eratosthenis.

B. 2939 A., XIV Lysiae orationes habens.

(C. 2944. v. supra cod. reg. 2.)

D. 2989. partem politicae orationis tenens.

E. 3017.

F. 2489. } In his inest una oratio funebris.

G. 2992. }

H. 1657. } His solus Dionysii de Lysia libellus conti-

I. 1742. } netur.

Contii *) adnotationes exemplari editionis Aldinae adscriptae.

---

*) „Antonius Contius, natus Novioduni, doctissimus iuriconsultus, scientiam iuris cum maximo applausu docuit primum Aureliae, deinde Bituricae, ubi mortuus est anno 1586. Ipsum fuisse graecarum litterarum peritissimum mihi patuit evidenter ex ipsis annotationibus, lectionibus variis et felicissimis interdu[m] textus emendationibus, quas ad Aldi margines conscripsit. Iam ex nonnullis ipsius notis, quae ad unum typographum pertinent, videtur vir eruditus novam eorum oratorum, quos Aldus edidit, editionem paravisse.“ AUGERUS in praefat. p. XIII.

824 INDEX CODICUM ET EDITIONUM LYS.

4) Bekkeri. (v. Oratt. Attic. ed. Bekk. Berol. T. I. p. 161.)

Laurentiani *C. D. E.* (plut. 57. codd. 4. 45. 52.) Marciani *I.* (522.) et *K.* (app. class. 8. cod. 1.)

Vaticani *M.* (66.) et *N.* (1366.) Urbinae *O.* (117.) Palatinus *X.* (88.)

Marcianus *F.* (416.) Marcianus *G.* (417.) Parisiensis reg. *U.* (3017.) Coislinianus *V.* (249.) solam orationem funebrem habent.

Paris. reg. *S.* (1983.) et *T.* (2944.) usus est Bekkerus in fragmentis a Dionysio Halicarn. servatis.

5) Sluiteri etc.

Marg. Ald. Lugd. sunt variae lectiones e codice aliquo Veneto enotatae et emendationes viri cuiusdam docti, exemplari Aldino, quod in bibliotheca Lugduno-Batava exstat, adscriptae. (Sluit. lectt. And. p. 242.)

Cod. Leid. liber manu scriptus, qui in eadem Lugdunensi bibliotheca asservatur. (Sluit. l. l. p. 282.)

Vimar. v. quae dixi in praefatione.

B. LIBRI EDITI.

Aldi editio, Venet. 1513. fol.

Stephani —, Paris. 1575. fol. (*Vulgata.*)

Vander-Heidenii —, Hanoviae, 1615. 8. Haec editio repetita est Marburgi Cattorum 1683. 8. curante I. chardo Maio.

Taylori maior — Lond. 1739. 4.

— minor — Cantabrig. 1740. 8.

Reiskii —, Oratt. Graec. ed. Reisk. Vol. V. et VI. Lips. 1772. 8.

Augeri —, Paris. 1788. 8. II. Voll.

Alteri — Vindob. 1785.

Tauchnitzii editio stereotypa. Lips. 1818. 12.

Weigelii — Lips. 1822. 8.

Bekkeri —, Oratt. Att. ex recens. Imman. Bekkeri. Oxonii 1822. 8. Berol. 1823. 8. Vol. I.

Bremii —, Lysiae et Aeschinis orationes selectae. ed. I. H. Bremi. Goth. et Erford. 1826. 8. (Biblioth. Graec. cur. a Fr. Jacobsio et V. Chr. F. Rostio. B. scriptt. orat. ped. Vol. XVI.)

INDEX ORATIONUM.

I. Ἐπὶ τοῦ Ἐρατοσθένους φόνου ἀπολογία. Oratio de caede Eratosthenis.	p. 9
II. Ἐπιτάφιος τοῖς Κορινθίων βοηθοῖς. Oratio funebris.	20
III. Ἀπολογία πρὸς Σίμωνα. Defensio adversus Simonem.	42
IV. Περὶ τραύματος ἐκ προνοίας, περὶ οὗ καὶ πρὸς ὄν. Defensio criminis de vulnere praemeditato.	52
V. Ἐπὶ Καλλίου ἱεροσυλίας ἀπολογία. Defensio Calliae.	57
VI. Κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας. Or. in Andocidem.	59
VII. Ἀρεοπαγιτικός. Ἐπὶ τοῦ σηκοῦ ἀπολογία. Or. de trunco oleae sacrae exciso.	72
VIII. Κατηγορία πρὸς τοὺς συνουσιαστὰς κακολογιῶν. Or. adversus familiares de obtrectationibus.	82
IX. Ἐπὶ τοῦ στρατιώτου. Defensio veterani emeriti.	88
X. Κατὰ Θεομνήστου Α. Or. I. in Theomnestum.	93
XI. Κατὰ Θεομνήστου Β. Or. II. in Theomnestum.	102
XII. Κατὰ Ἐρατοσθένους. Or. in Eratosthenem.	105
XIII. Κατὰ Ἀγοράτου ἐνδελέως. Or. in Agoratum.	128
XIV. Κατὰ Ἀλκιβιάδου λευποταξίου. Or. I. in Alcibiadem.	153
XV. Κατὰ Ἀλκιβιάδου ἀστρατείας. Or. II. in Alcibiadem.	166
XVI. Ἐν βουλῇ Μαντιθέῳ δοκιμαζομένη ἀπολογία. Apologia Mantitheï.	170
XVII. Περὶ δημοσίων ἀδικημάτων. Or. de pecuniis publicatis.	176
XVIII. Περὶ τῆς δημεύσεως τοῦ Νικίου ἀδελφοῦ ἐπὶ λόγος. Or. de publicatione bonorum Eucratis Niciae fratris.	180
XIX. Ἐπὶ τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων, πρὸς τὸ δημόσιον. Or. pro bonis Aristophanis.	187
XX. Ἐπὶ Πολυστράτου δήμου καταλύσεως ἀπολογία. Or. pro Polystrato.	203
XXI. Ἀπολογία δωροδοκίας ἀπαράσημος. Or. de munibus acceptis.	213

XXII. Κατὰ τῶν σιτοπωλῶν. Or. in Dardanarios. . .	220
XXIII. Κατὰ Παγκλέωνος, ὅτι οὐκ ἦν Πλαταιεύς. Or. in Panceleonem.	226
XXIV. Πρὸς τὴν εἰσαγγελίαν περὶ τοῦ μὴ δίδοσθαι τῷ ἀδυνάτῳ ἀργυρίου. Or. de invalido. . . .	231
XXV. Δήμου καταλύσεως ἀπολογίᾳ. Or. de affectata tyrannide.	239
XXVI. Περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας. Or. in Evandrum.	250
XXVII. Κατὰ Ἐπικράτους καὶ τῶν συμβεσβευτῶν ἐπι- λογος. Or. in Epicratem sociosque legationis.	258
XXVIII. Κατὰ Ἐργονκλέους ἐπίλογος. Or. in Ergoclem.	263
XXIX. Κατὰ Φιλοκράτους ἐπίλογος. Or. in Philocratem.	268
XXX. Κατὰ Νικομάχου γραμματέως εὐθυνῶν κατηγορίᾳ. Or. in Nicomachum.	272
XXXI. Κατὰ Φίλωνος δοκιμασίας. Or. in Philonem.	282
XXXII. Κατὰ Διογείτονος. Or. in Diogitonem. . .	291
XXXIII. Ὀλυμπιακός. Or. Olympiaca.	300
XXXIV. Περὶ τοῦ μὴ καταλύσαι τὴν πάτριον πολιτείαν Ἀθηνησιν. Or. de republica Atheniensium.	303
Ἀποσπασμάτια. Fragmenta.	307

CORRIGENDA.

Cum per tempus non liceat typothetarum singulos errores diligenter investigare, lectores benevoli mihi rogandi sunt, ut ipsi, si quos deprehenderint, corrigendi negotium suscipiant. Hos paucos indicasse sufficiat:

- p. 18. v. 15. Comma post *ἐκποιούμην* muta in signum interrogationis.
- p. 21. v. 1. *τὰ αὐτῶν*. Lege, ut Bekk. in Addendis significavit, *τὰ αὐτῶν*.
- ib. not. ad 3, 3. Dele punctum post *emendator*.
- p. 27, 1. *σι*. Lege *σι*.
- ib. not. ad 6, 6. v. 1. Pro *neque* l. *usque*.
- p. 40. §. 76. v. 4. Pro *οἱ* l. *οἱ* —.
- p. 52. §. 1. v. 2. Pro *καί* l. *καί* —.
- p. 53. not. ad 9, 3. lege *τραῦμά γε*.
- p. 62. l. *κολάσασιν*. (P. 43. v. 27. l. *δς* pro *ος*.)
- p. 64. §. 24. v. 1. dele comma post *ἦν*.
- p. 95. not. ad 11, 6. Adde: *καλῶς* Steph. cum ceteris libris MSS.
- p. 119. §. 65. v. 1. l. *πρώτον* (p. 153. §. 20. v. 6. l. *ἀδικούντων*.)
- p. 167. not. ad §. 3, 3. lege *πολυήμι*.
- p. 244. §. 19. v. 2. Pro *πάντας* lege *πάντες*.
- p. 300. not. ad §. 3, 4. v. 3. lege *ἀρχήστων*. Praeterea in Commentat. crit. p. 23. v. 19. pro p. 1317 lege p. 1311. et p. 40. not. v. 9. pro p. 417 l. p. 717.
-

